

Szerkesztőség és kiadóiroda:
NAGYKANIZSA
 Kossuth-utca 1.
TELEFON-SZÁM 78
 egy működőszámmal.

A szerkesztőség az érkező leveleket a
 szerkesztőség címére küldendő. — Kér-
 lemezek megküldésére nem vállalkozunk,
 a leveleket levélként nem vesszük figyelembe
 a szerkesztőség.

Működésüket az alábbiak szerint állapították meg,
 melyekről a szerkesztőség tájékoztat.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
házon kívülre	szállítással együtt
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Működésük, ha kimutatásuk és meg-
 küldésük után nem kifizetődik 30 fillér.
 Eljegyzés és szerződés írásban díja 5
 korona. — Közzétételükért 6 korona.

XXXVIII. évf. 198. szám

Nagykanizsa, péntek 1911. szeptember 1.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Az iskolai év elején.

Nagykanizsa, aug. 30.

Talán bizonyos sablonosságnak látszik, ha így az iskolai év elején mindig az iskoláról írunk; de mi azért mégis meg tesszük. Nemcsak azért, mert az iskolák köré men-
 nél nagyobb és egyre fokozódó meleg érdeklődéssel kell sorakoz-
 nia a közvélemény minden orga-
 numának, hanem azért is, mert
 ilyenkor a szülők, a legközvetle-
 nebbül érdeklődők szinte elvárják
 tőlünk, hogy az legyen a mi té-
 mánk is, ami az ő lelkeket leg-
 élénkebben foglalkoztatja.

És itt mingyárt rá kell mutatnunk
 erre a *várakozásra*, mint új moz-
 zanatra. Ezt az élénk érdeklődést,
 ezt az iskolák felé, szellemébe
 való betekintésvágyást az újidők
 szelleme sarjastotta a szülők és
 általában az érdekeltek felében.

Az élet nagy és ellentétes áram-
 lásai, ezekben az óriási küzdőerőt
 kívánó forgatagok, a különböző
 irányok és eszmék kegyetlen szembe-
 helyezkedése, megszedítő lázasság-
 gal és elzántsággal vívott harca
 kényszerítő erővel nyomja homlok-
 térbe annak roppant nagy szüksé-
 gességét, hogy iskolák lelke, szle-
 mele jól vértézt jellemet, igazi
 erős egyéniségeket bocsásson ki a
 küzdőterre. A gyöngéket, az inga-
 dozókat ma kegyetlenül, kímélet-
 lenül elsodorja az ár. Megremmi-
 sülnék, vagy üres lélekmegejtő jel-
 szavak, önző törekvések gyöngé,
 értéktelen eszközeivé lennének. Még
 a sok tudás, az ismeretekkel való
 alapos megrakottság is csak na-
 gyon gyöngé vért a mai élet- és
 irányküzdelmek erős viharzásaival
 szemben. Ellenben mindennél erő-
 sebb biztosíték az erős egyéniség.
 Hogy a valódi egyéniség alapját,
 a jellem-erőt minő módokkal és
 eszközökkel éri el egyik vagy má-
 sik iskola: azt sohasem kutatják
 az érdekeltek, csupán azt, hogy
 az iskola közszelleme ad-e az élet-
 nek igazi egyéniségeket, az élet
 nagy áramlásai és küzdelmek kö-
 zötti férfiasan, öntudatosan, erős
 meggyőződéssel megálló jellem-erő-
 ket. Vagyis: az érdeklődőket ma
 már nem elégtli ki, nem nyugtatja
 meg az iskolai nevelésnek az ér-
 demsorozatokban, az osztályozás-
 ban kifejeződő eredménye; hanem
 éberen, nagy érdeklődéssel figye-
 lik az iskolából kikerülő egyének
 jövőjét, sorsát, az élet harcában
 való viselkedését; s főként ezen

az alapon állapítják meg a külön-
 böző iskolák lelkét, szellemét. —
 És a szülők valamely iskolával
 szemben azt tartják mind g a leg-
 kedvezőbb, legmegnyugtatóbb ered-
 ménynek, ha az iskola nevelő és
 oktató munkájára nézve az élet az
 iskolai tantervekkel egyformán osz-
 tályoz.

Ilyen megfigyelés alapján kétség
 telenül minden érdekeltegyén ahhoz
 az iskolához fordul bizalmával
 gyermekét illetően, amelynek mun-
 kaeredményét az élet is igazolja.

Abból a körülményből tehát,
 mely így iskolai év elején már
 néhány év óta élénk táru, örö-
 mel és megnyugvással állapíthatjuk
 meg, hogy a nagykanizsai iskolák
 lelke, szelleme olyan, melynek
 nevelő és oktató hatása bizonyára
 a legtöbb esetben megállta a szí-
 goru bírálatot és határozottan ered-
 ményesnek bizonyult az életköz-
 delmek különböző vonatkozásaiban
 is. Ha ez nem volna így, az érde-
 keltek bizonyára nem sietnének
 olyan föltétlen bizalommal a nagy-
 kanizsai iskolákba. Ha nem volna
 erős és megbízható alapja ennek
 a bizalomnak, akkor nem kellett
 volna párhuzamosítani pár év alatt
 főgimnáziumunk I., II., III. osztá-
 lyát; nem látnók megtelt a felső-
 kereskedelmi iskolát és a polgári
 iskolákat is oly mértékben, hogy
 mindenütt homlokterbe nyomul a
 párhuzamosítás szükségessége. És
 nem sietnének a bizó szülők gyer-
 meiket már az elemi iskolai ki-
 képzetésre is Nagykanizsára hozni
 az állami vagy izraelita iskolákba.

Ennek az öröndetes körülmény-
 nek megállapítása alkalmával, az
 új iskolai év elején örömmel és
 azzal az erős hittel, bizalommal
 üdvözlöljük mi is Nagykanizsa
 különböző iskoláinak érdemes tan-
 erőit, hogy a megkezdődő iskolai
 évben is bizonyára csak szilárdi-
 tani fogják nemes munkájuk hatá-
 sával az érdekelteknek ezt a szép,
 főlemelő, megnyugtató bizalmát.

— **Justh Gyula ezüstplakettje.** Justh
 Gyula ma délután érdekes megte-
 pítés érte. A ma délutáni posta egy levelező-
 lap nagyságu, szokatlan nehéz levelet
 hozott a címére. A függetlenség és 48-as
 párti elnöke nagy érdeklődéssel bontotta
 fel a szokatlan súlyú levelet a a papíros
 szénylyott, lepte alól gyönyörű, tömör
 ezüstből veri levelezőlapp bontakozott ki,
 amelyet még a postai bélyegzővel is ellá-
 tott a művészeti véső, rávéve a köralak-
 ban Szalkszentmárton Petőfi Sándorról is
 híres közegének nevével.

Uj zala-vasmegeyei vasut.

Zalaszentgrót—Sárvár—Köszeg.

— Saját tudósítónktól. —

Most már valószínű szakértelem kell
 ahhoz, hogy az ember kiismerje magát
 Zalamegyének vasuti tevéiben. Ha ezek-
 nek a megszámlálhatatlan mennyiségű ter-
 veknek csak egy része is megvalósul, úgy
 Zalamegye igen szép helyre jut abban a
 kultúra-mérő statisztikában, mely az or-
 szágokat és országrészeket úgy klasszifi-
 kálja, hogy milyen sűrűn van a mappájuk
 a vasutakat jelző fekete-fehér vonalakkal
 megtarkítva. Ime a legújabb zalamegyei,
 félig meg vasmegeyei vasutépítési plánum:

A balatonvidéki helyiérdekl vasutak
 mizerábilis közlekedési viszonyai tulon-
 tul ismeretesek a dunántúli utazókörzön-
 ség előtt. Akár a vasi, akár a győrmegyei
 vagy soproni vidékről megközelíteni a
 zalai Balatonvidéket, kieszenvedéssel ha-
 táros. Ez állapotokat szánálódó s hogy
 Vasmegeye-északkeleti vidéke vasutat nyer-
 ven, alakult meg néhány évvel az a sár-
 várvidéki érdekesség, élén Batthyány Laj-
 os gróffal és Herbst Géza vasmegeyei al-
 ispanál, mely érdekesség a vas—zala—
 soproni helyiérdekl vasut közseg—zalabéri
 vonalnak kiépítésére nyert engedélyt. Az
 engedélyezési okirat szerint ez a vonal
 Zalabér közsegől indulna ki és Túrje,
 Sárvár, Bük, Csepreg és Felsővási köz-
 segéig Kőszegen nyerne kapcsolatot a
 soproni hálózattal. Ha a vasutvonal ki-
 épül, akkor a zalai felsővidék összeköté-
 tését nyer a Dunántúl két virágzó vasuti
 gócopon jával, Sopronnal és Szombathely-
 helyi.

A tervezett vasutvonalnak kereskedelmi,
 közgazdasági jelentőségét már több ízben
 volt alkalmunk érdeme szerint méltatni.
 Erutal nem is térünk ki erre, de a ter-
 vek egy újabb és jelentős módosulásáról
 adunk hírt.

Egy zalaszentgróti érdekesség ugyan-
 is közelmuliban koncessziót nyert a zala-
 szentgrót—tapolcai helyiérdekl vasut ki-
 építésére. A nyert koncesszió arra birta a
 zalaszentgrótiakat, hogy a közseg—sárvár—
 túrjei tervezett vasutvonal végállomásának
 Zalabér közseg helyett Zalaszentgrótot
 nyerve meg, amely esetben a vas—zala—
 soproni vasut Tapolcán át közvetlen öss-
 zekötötést nyer az egész Balatonvidék-
 kel. E tervnek megnyerendő Vasvármegye
 közönségét, a minap Malatinszky Lajos
 zalaszentgróti főszolgabíró vezetésével kül-
 döttség jár Herbst Géza vasmegeyei al-
 ispanál, kérve a módosított terveknek el-
 fogadására való ajánlást és támogatást. Malatinszky főszolgabíró a zalaszentgróti-
 tiak nevében terjedelmes memorandumot
 nyújtott át az alispánnak, amely memo-
 randum részletesen rámutat a zalaszent-
 gróti összekötötés nagylátosságú elő-
 nyaira.

Vasmegeye alispánja átvette a memora-
 ndumot és válaszában kijelentette, hogy az
 érdekesség azt beható tanulmány tárgyává
 fogja tenni s ha a zalaszentgróti össze-
 kötötés kedvezőbb eredményeket helyez
 kitárába, úgy előre is legmesszebbmenő
 jóindulattal és támogatással bíztatja a
 zalaszentgrótiakat.

A vas—zala—soproni vasut engedmé-
 nyeseinek érdekessége a legközelebbi jó-
 vóban tárgyalás alá fogja venni a zala-
 szentgróti memorandumát.

Színészháborúság.

Kövesy direktor és a színészei.

Kinek van igaza?

— Saját tudósítónktól. —

A Nagykanizsáról egy hónappal ezelőtt
 végleg eltávozott Kövesy-féle színhátsulat
 ügyei mostanában nagyon sokat foglalkoz-
 tatják a nyilvánosságot. Még el sem
 feledtük az országos szenzációvá dagadt
 nyilatkozatügyet, amelyben egy nagykaniz-
 zsai főpincér a kifizetetlen rostélyosok és
 pohár sörök árát reklamálta éppen nem
 virágyelven írt kommentár kíséretében a
 társulat egyes tagjainál, s a társulatnak
 most egy ennél sokkal súlyosabb ügye
 került nyilvánosságra, mely a színészegye-
 sület legutóbbi, mult szombati tanácsülé-
 sét foglalkoztatta. — Az alábbiakban van
 közölve Kövesy Albert színházgató nyilat-
 kozata is, mit ez ügyben hozzánk küldött.
 Talán tudósítónk közlésének és a nyilat-
 kozatok egybevétele módját nyújt az ob-
 jektív igazság megközelítésére.

A színészegyesület legutóbbi tanácsülé-
 sén, — mint fővárosi tudósítónk közli, —
 Almásy Endre szegedi színházgató, aki
 Pecsétet nem a legjobb barátságban vált
 meg Kövesy Albert színházgatótól, erős
 támadási intézetet Kövesy Albert ellen, aki
 tudja, hogy a kaionai zenekar, amely Siófok-
 okon az előadásain működött, csak aug.
 20-ig lesz rendelkezésére, mert akkor a
 katonazenészeknek ezredükhez a nagy-
 gyakorlatra kellett vonulniok. — Erről
 Kövesy senkit sem tájékoztatott előre, ha-
 nem augusztus 15-én egyszerre azzal lepte
 meg a tagokat, hogy aki akarja, elmehet
 szabadságra, de akkor nem kapja meg a
 gázsit, amely különben szeptember 1-ig
 járna. A legtöbbben belementek ebbe a
 dologba és végül csak ötven maradtak,
 kik kijelentették, hogy szabadságból nem
 tudnak megélni, nekik gázsit kell. Kövesy
 erre kijelentette, hogy jól van, 21-én el kell
 utazni Siófokról Szarvasra, ahol 31-én lesz
 az első előadás.

Faludy Károly színész, feleséges, sok-
 gyermekes ember, rémdíltan kéri Kövesyt,
 hogy ne kívánja ezt tőle. Hiszen szeptem-
 ber 1-én neki az új állomása kell lennie
 és a szarvasi utnak semmiféle értelme nem
 volna, minthogy ugyem játszanék. Az
 egész csak egy rémes szakaúra volna, a
 melyhez Kövesynek a szerződés értelmé-
 ben joga van, de amelynek semmi haszná-
 tát nem látja. Kövesy nem engedett és
 elutaztatta az öt színészt, akik most Szarva-
 son tartózkodnak minden ok és cél nél-
 küli. — A panasz természetesen nagy fel-
 háborodást keltett az iflúen s elhatározták,
 hogy Kövesy ellen megindítják az el-
 jarást.

Kövesy Albert ez ügyre vonatkozólag a
 következő nyilatkozatot teszi közzé: „Tár-
 sulatom legtöbb tagja maga kérte tőlem
 a 20-tól 27-ig tartó szünetet. Csak a szó-
 ban forgó öt tag ragaszkodott ahhoz, —
 hogy működését tovább folytassa. Nekem
 ez ellen semmi kifogásom nem volt s

rögtön megírtam az intézkedést, — hogy velők és az ugyanazon szerződött tagok egy részével az őszi időnyit korábban megkezdhessem Szarvason. De miután a körülmények olyként változtak, hogy az előadásokat szeptember elseje előtt nem lehet megkezdeni, s a szóban forgó öt tag abba a kedvező helyzetbe jutott, hogy élvezték a szünidőt, nem játszottak és gázsijukat az utolsó krajcárig megkapták. Így tehát selem senkin sem esett. Kiváló tiszteltetlét Kövesy Albert".

Az intézkedést a kétségkívül különös ügyben a színesegyesületi tanács legközelebbi ülésére halasztotta.

Halál a Balatonban.

A vízbefutó gimnázista.

— Saját tudósítónktól. —

A minap rövid távirati tudósítást közlünk arról a megrendítő tragédiáról, mely néhány napja a Balaton déli partján Zamárdi fürdőnél történt. Mádossy István főgimnáziumi VII. osztályu tanuló lement a Balaton partjára, hogy megfürdjék. Fürdés közben mélyebb helyre tált menni, ahonnan, mivel uszni egyáltalán nem tudott, nem volt képes visszavonulni. Közben egy kis szél támadt és a hullámok mind beljebb ragadták a halálra remült tanuló, akinek még annyi ideje sem volt, hogy segítségért kiáltozzon. — Tragikus sorsát csak akkor tudták meg, mikor kétségbeesett anyja mindenfelé kerestette, de csak a ruháját találták meg, a fürdőkabinjában.

A Zamárdi Atlétikai Klub ifju csapata megdöbbenve értesült egyik vezetőjének szomorú sorsáról s nyomban keresésére indult, de a fiuk fáradozása hiábavaló volt. A tihanyi halászok se tudták a holttestet megtalálni s a szerencsétlenséget ért ifju atyja Mádossy Jenő, budapesti VI. kerületi anyakönyvvezető is hasztalan kutatta át. Dayka Balázs, a Vígsház tagjával együtt motoros csónakon a Balatonra, az elveszett ifju nem került meg. Végre negyednapra a Balatonon-dühöngő orkán kivette a holttestet a Zamárdi-fürdő partjára, melynek forró homokjában bukkantak rá a holttestre.

A szerencsétlenül járt fiut, kinek lesújtott szülei iránt óriási részvét nyilvánult meg a fürdővendégek körében, a zamárdi temetőben tették örök nyugalomra. A Z. A. K. tagjai a koporsóra gyönyörű koszorút helyeztek, a sírnál pedig Sebők László meghaltatn bucsúztatta el ifju kartársát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szóváltás az obstrukcióról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 31.

Ma beszéd is volt.

Előbb azonban el kellett végezni a mára halasztott névszerinti szavazásokat s hogy a Ház holnap se fogja a napot, hát holnapra is gondoskodtak megfelelő adag névszerinti szavazásról.

Berzeviczy Albert, az elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát több törvényjavaslat szentesítéséről azután Esztergom- és Hont vármegyék feliratait az obstrukció ellen. Bemutat továbbá egy kérvényt a felekezeti tanítók helyzetének javítása tárgyában. Valamennyinek a kérvényi bizottsághoz való áttételét javasolja.

Mádi-Kovács János az első három kérvénynek a közigazgatási bizottsághoz való utalását indítványozza. Etre husznál több képviselő névszerinti szavazást kér a szavazásnak holnapra való halasztásával. Ugyanez ismétlődött meg, mikor az elnök hat kérvényt mutatott be az általános választójog mellett és a véderőjavaslat ellen. Miután a tegnapi mára halasztott hat névszerinti szavazást befejezték, Antal

Oéza munkapárti beszélt a véderőjavaslatról. Beszéde nemcsak ellenmondásokat okozott, hanem parázs vitát is Juth Gyulával. Antal ugyanis megemlékezett a régi obstrukcióról és vádolta Juthot, Apponyit és Andrássyt, mert ezelőtt eltiltették az obstrukciót, most meg agítálnak mellette. Ezt következtetésnek minősíti. Örökké közjogi sérelmekkel bibelődnek és közben nem veszik észre a nemzet igazi bajait. Idézi Kossuth és Wekerle beszédeit, amelyekben a véderő fejlesztésének elengedhetetlen szükségességét hangsúlyozták. Tagadja, hogy a választásokon a véderőről nem lett volna szó. Azzal a kijelentéssel végzi beszédét, hogy a véderőjavaslatról kapcsolatban semmiféle junktimot nem fogad el.

Mikosevics Kanut munkapárti személyes megjegyzése után Juth Gyula kijelenti, hogy csak egy obstrukciót ellenzett, azt amelyet Tisza indemnitást kérő javaslata ellen csináltak. A többit helyeselte.

Antal és Juth még tovább vitatkoztak személyes kérdés címén s Juth megígérte, hogy a véderőjavaslatról beszédet fog mondani s abban érdemlegesen válaszol Antalnak.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés véget ért.

Megszűnt a horvátországi kolera.

Varazsds megye vészmentes.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Erihető megdöbbenést keltett nemcsak a lap olvasóiban, hanem az egész országban az a hírtől kiradásunk, hogy a rejtett koleravészedelem itt van közvetlen közelünkben a Varazsd és Pettau városok között fekvő Krizooljani horvátországi község melletti Falinich begyén. Hat ázsiai koleraában való megbetegedésről szólott a leghitelesebb helyről vett közlésünk, aminek következtében a hatóságok a legszigorúbb védekezést rendelték el a Horvátország felől fenyegető vészedelem ellen. Ma délelőtti telefonon felhívtuk Varazsds megye megyeházát, hogy onnan birtes értesüléseket nyerjünk, mi van a Varazsd környékbeli kolérával. A felelet, amit nyertünk, még a legnagyobb optimistákat is kellemesen lépheti meg, mert tudósítónk a vészedelem teljes elmúlását közölte velünk s hogy ez legközelebb hivatalosan is proklamálva lesz. A nagy megnyugvással szolgáló telefoni értesítést így adta le a varazsdi vármegyeháza: —

Varazsd, aug. 31.

Némileg túlzott volt a Zalának s annak nyomán a fővárosi lapoknak az a híre, hogy Falinich begyén hat kolérás beteg van. Csak három embernek volt ázsiai kolérája, de szerencsére a gyorsan alkalmazott orvosi segély és hatósági intézkedés meggyógyította a betegeket és teljesen elejét vette a járvány továbbterjedésének. Tegnap már a dezinficiálás is megtörtént a meggyógyult kolérásokon és azok ápolási helyén s erről már elküldtük a hivatalos jelentést Zágrábba, a báni kormány-nak. Innen pár nap múlva ki fog menni a hivatalos jelentés, hogy Varazsds megye, illetőleg, úgy tudjuk, egész Horvát-Szlavonország ismét kolera mentes, amit a legszelebb körben publikálni fognak. A falinichbegyi kolera keletkezéséről nem tudunk felvilágosítást adni, az, úgy látszik, örök rejtély marad. Mégis valószínű, hogy a három kolérás valami olaszországi emberrel való érintkezéstől inficiálta.

4 LEGFINOMABB
kávéfajkeveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

HIREK.

Tanácsok a beiratás előtt.

(Itt a szeptember s vele együtt az új iskolaév. Ezer gond, ezer kiadás, ezer függő kérdés a szülőknek. Mit tegyen, hogy legyen, hova adja a fiát, mit csináljon a leányát. Ilyenkor erkölcsi kötelessége annak, akinek van, jó tanácsait előadni. Nekem vannak. Ha nem is jók, de eredetiek. Ha nem is követik, legalább olvassák el.) Tehát:

1. Mindig más felekezeti intézetbe add gyermekedet, mint amilyen hiten ő maga van. Így biztosan állhatatos marad.
2. Ha kosztba adod a gyermekedet, nagyon ügyelj a következőkre: Ha a húst szereti a gyerek, add pékhez kosztba, ha a tésztát szereti, add henteshez, mert a pék csak hussal él, a hentes meg gyűlöli a szagát is, de annál jobban szereti a finom tésztát, amit a pék még ünnepnap is lenéz.
3. A tanárokat ma már nem lehet megvesztegetni. Ma már a tanulók vesztegetik meg a rossz tanulókat szüleit, hogy vigyék máshova a gyerekeiket.
4. Ha szép a leányod: hagyj otthon és ne tanítsd. Ha csunya: a férfiak hagyják otthon. Ha van hozománya leányodnak, képeztesd ki valamire: a diploma a legmegbízhatóbb férj egy gazdag leány számára. Ha nincs egy krajcárja sem, add hamar férjhez: a férj a legtöbb érő diploma egy szegény leányának.
5. Ha kereskedő hajlamai vannak a fiadnak, add be a tánciskolába, ha jogász akar lenni, irasd be a teológiai, ha színes hajlamai vannak, vidd el a siket-néma intézetbe, ha katonatiszt szeretne lenni, végeztess vele kereskedelmét — és ideális állapotok lesznek a földön. Lesznek szíffel bíró kereskedőink, — istenfélő ügyvédek, értelmesen beszélő színészek és a tartozik-követel rovatra ügyelő, adósság nélküli tisztjeink.
6. Instruktort ne végy a fiadnak. Ha a fiad instruktorra szorul, ez azt jelenti, — hogy rossz tanuló. A rossz tanulónak pedig van elég sok pajtása, akikkel olcsóbban és szívesebben eljárj, mint az instruktoral.
7. Tankönyveket csak új állapotban végy. Ma már oly ritka az ilyen ember, hogy annak olcsóbban adják a vadonatúj könyvet, mint az öreg. Az öreg könyvek ma a legdrágábbak, mert mindenki ilyent akar, így tehát mesterségesen kell vadonatujakat erre a célra preparálni.

Ime: ezek a jóakaratu tanácsaim a szülőkhoz.

Aida.

A honvédség főparancsnoka a dráventi lovassági gyakorlatoknál. Mint tudósítónk jelenti, a nagy lovassági hadgyakorlatoknak, melyek a Dráva vidékén, magyar és szlavoniai parton most játszódnak le, három napon át volt megfigyelője Klobucsd Vilmos báró, lovassági tábornok, a honvédség főparancsnoka, Tabajdi Kálmán vezérkari ezredes társaságában, aki szombaton este érkezett Szigetvárra. A honvédség főparancsnok, aki a főhadiszálláson együtt volt Brudermann Rezső lovassági főfelügyelővel, ma reggel Szigetvárról Szentlőrincre érkezett, honnét rövidesen az északmagyarországi hadtestgyakorlatokra megy a honvédség főparancsnoka.

Nagykanizsa tankötelesei. Még csak a mai nap és megkezdődik az iskolák szezonja, az új tanév. A város házában már szorgos munka folyik: a tankötelesek összeírására vonatkozó munkálatok. A város tanács most állítja össze az egyes igazgatóknak a tankötelesek összeírására vonatkozó statisztikai utmutatást, amelynek alapján szeptember 20-ig össze kell írti a beiratott tanulókat. Szeptember 20-tól kezdve 14 nap alatt a város házában alkalmazott összeírják az iskolába még be nem írt tanköteleseket, kiknek szülőit, vagy gyámjait a hatóság fel fogja hívni, hogy a gyermekeket 3 nap alatt irassák be a

megfelelő elemi iskolába, különben szigorú pénzbüntetés éri őket. A szülők igen helyesen cselekednek tehát, ha a szeptember 9-ig tartó rendes beiratásokon beiratják gyermekeiket, mert különben sok kellemetlenségnek lehetnek részesei. Érdemes megemlíteni, hogy tavaly december 31-ig 324 volt a megintés és pénzbírság ellenére be írt Jankóteles iskolakerülők száma. Ez a szám évről-évre nőni szokott.

— Drágább lesz a borotválkozás. Az ország borbély és fodrász iparosai augusztus hó 21., 22. és 23-án tartották országos gyűlést Aradon. A szervezkedésük tárgyát főleg az képezte, hogy a mai kiszolgálási árakat felemeljék és azt az egész országban egységesen rendezzék. E tárgyban Schweitzer József nagykanizsai fodrászmester, mint a nagykanizsai borbélyegylet elnöke, hétfőre, f. hó 4-re az Ipartestület helyiségebe érkeztetve hívja össze a helybeli fodrászmestereket, hogy a kongresszus határozata értelmében állást foglaljanak a kiszolgálási díjak felemelése mellett. Mint értesülünk, a helybeli fodrászok a kiszolgálási díjak felemelését akként tervezik, hogy a beretválás díját 40 fillérre, a hajvágást 50 fillérre, a bérteljegy árát pedig 3 koronára emeljék. A borbélyok a folytonosan növekedő drágasággal okolják meg az árak e mérsékelt felemelését.

— A balatoni fürdőtelepek megadóztatása. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a Balaton mellett létesült új nyaraló és fürdőhelyeken épült házak adóját a pénzügyigazgatóság a helyszínen állapítsa meg. A rendeletnek megfelelően egy pénzügyi tanácsos és egy pénzügyi titkár végig utazza a Balaton mentét és minden épületre kiveti a házastályadót.

— Szélhámos ál-háziszolga. Jómódu kanizsai szülő elzúllott gyermekét tartóztatta le ma kora reggel a kanizsai rendőrkapitányság. Tegnap a betivásárra bejött a városba Berta Gábor szabari gazdálkodó: Kocsijával a Róza kocsmába hajtatott, hol egy fiatal ember ment kocsijához, azt mondvá, hogy ő a háziszolga. — Berta átadta a legénynek nagykabátját, melyben egy nagy forgópisztolya volt és a kocsi őrzését is rábízta, míg a vásárba ment. Az ál-háziszolga a kocsirol leemelte az ott talált kis-hordó bort, — s azt egy üres zsákba tette, azzal, valamint a nagykabattal együtt meglepett. Berta Gábor pár óra múlva visszatérve a vendéglőbe, — rájött a szélhámosságra és rögtön a rendőrségre ment panaszt tenni. A rendőrség egész éjjeli nyomozás után megállapította, hogy a svindler Domján Pál elzúllott szabósegéd volt, ki már évek óta munka nélkül járja a világot, és legutóbb az olaszországi Mantuából jött az apostolok szekerén Nagykanizsára. A rendőrség a felette kétes egzisztenciájú 29 éves embert pihenő helyén, egyik városvegi csárdában elfogta, ahol megtalálták az ellopott hordócska burt is. A revolvert Domján eladta egy kocsinak, de már az is a rendőrkapitány asztalán van. Miután a szélhámos csavargónak állandó lakása nincs, fogva tartották és átkísérték a kir. járásbírság fogházába.

— A dohánydrágulás hatása Nagykanizsán. Mióta Lukács László stajerosita a dohányárakat, sokkal inkább füstölnek a hadihajók, mint a közreprendű szegény emberek. Ma már önkéntlenül fölmerül az a kérdés, hogy a füstölő árak mennyi jövedelemnövelést hajtának az állam konyhájára? És hogy vajon a tözsdek forgalma a drágulás óta nem csappant-e meg? Az első időben, amikor fölemelték az árakat, a dohányosok passzív rezisztenciára gondoltak és sokan fogadták, hogy lemondanak a dohányzásról, minthaem kiutasításuk magukat Magyarország finánc miniszterének ötlete által. Az az egy-két krajcár is, amelynyivel most a szivar többbe kerül, sokat jelent és sokan emiatt csakugyan

antikonisták lettek. A kanizsai dohányzók körében különösen nagy elkeseredést keltett a pénzügyminiszter elhatározása, amely fölött még mindig nem tudnak napirendre térni. — Itt is igen erős volt a visszahatalás és mi közérdekűnek tartjuk megírni. — hogy Nagykanizsán hogyan alakult a dohány, — szivar-fogyasztás a főemeli árak mellett. — Érdekes, hogy a kanizsai tőzsdék bevételén nem vehető észre az áremelés, az eladott mennyiség azonban sokkal kisebb. Cigaretta nem fogy, ehelyett inkább cigarettát dohányt vesznek. *Princessz és Hölgy* cigarettát nem fogyasztanak annyit, mint annakelőtte, igaz, hogy az új Princessz élvezhetetlen. A szivart és főleg a drágább fajtaikat szintén a régi mennyiségben vásárolják. A *Trabukó* és a *Medea* vezet. Általában az a szakértői vélemény már, amint a kanizsai tőzsdék előttünk kifejtették, hogy a kincstár jövedelmének emelkedése még nem igen következett be. A mennyit az állam a drága árákon nyer, ugyanannyit veszít forgalomban. Így van az, amikor a pénzügyminiszternek kifordított üzleti elvei vannak: Nagy haszon, kis forgalom.

— **Jönnek a kolera-yanusok.** Nagy munkát ad mostanában városi hatóságunknak a tengermeleki veszedelem. Minden nap 8–10 távirati értesítést kap a rendőrkapitánytól arról, hogy kolera-yanus vidékről jönnek utasok Nagykanizsára. A városi orvosoknak nagy munkát ad e gondosan ellenőrzött utasok fogadása, akiket alaposan meg kell vizsgálni, esetleg a szükséghez képest fertőtleníteni s minden körülmények között 5 napon át megfigyelni, hogy nem üt-e ki rajtuk a féltelmes nyavalya. A legtöbb távirat a csaktornyai határrendőrségtől érkezik, mely úgy a Horvátország, mint Trieszt — Pragerhof felől érkező utasoknál megállapítja, hogy honnan indultak utjukra.

— **Belony József tragédiája.** Mult vasárnap számunkban írtunk a nagykanizsai származású fiatalembernek, *Belony József* Mátyás gyarmatvezető elöljárójáról, mellyel a kezelésére bízott hivatalos penzeken elisikkasztotta és elpusztította. — A porpáci állomásfelügyelő-gyakornok sorsát megpecsételte a törvényes eljárás szigorúsága. A szerencsétlen fiatalember minden lépést megtett arra, hogy a hiányt visszatérítse. Nagykanizsán lakó édesanyja, aki vagyonszármazást, tegnap meg is jelent Sárvarról és — mint ottani tudósítónk írja, — a kárt megtérítette abban a rez ményben, hogy fia ekképpen megszabadul a büntetéstől. Sajnos, ez már nem sikerült. Az ügy eljárás tárgya volt és így sikasztás miatt a szerencsétlen utra tévedt fiatalembernek bűnhődnie kell. Tette azonban nem hivatalos sikasztásnak minősül, mert csak helyettesítést végzett és helyzetét enyhíti az a körülmény, hogy tulajdonképpen nincsen kárta senkinek, úgy, hogy esetleg a szigorúbb büntetéstől még sikerül szabadulnia.

— **Zsebtolvajok a kanizsa-pesti vonaton.** Székesfehérvárról írják: Tegnap délelőtt a budapesti államrendőrség azt az értesítést küldte a székesfehérvári rendőrkapitányságnak, hogy *Rudnyánszky László* főszolgabíró tegnapelőtt délután a székesfehérvári vasúti állomáson 2600 koronát tartalmazó tárcáját elvesztette. A rendőrség a nyomozást nyomban megajtette és megállapította, hogy *Rudnyánszky László* ráckevei főszolgabíró pénzét nem a vasúti állomáson vesztette el, hanem amint a 6 óra 3 perckor a Budapest felé induló vonatra fel akart szállni, ugyanakkor két utazó zsebtolvaj is felszállt a vonatra, akiknek egyike a főszolgabíró elől a másik hátáról meglökte, s ekközben pénzt tárcájával együtt a kabátja belső zsebéből kilopott. Az eddig ismeretlen zsebtolvajok Siofokról Budapestre utaztak s utközben a vonaton egy kanizsai úriembert is meg akartak lopni, de ez felbőszítette és figyelmeztette a kalmart, mire a tettesek az utasok között eltűntek. A lopásban nyomoz a budapesti rendőrség is a remélik, hogy a tettesek rövid idő múlva kézrekerülnek.

— **A Mura halottja.** Muraszombatból jelentik, hogy tegnap *Barkóc* községben egy felszállásnak indult holtestet húztak ki a Mura vizéből. A vizsgálat megállapította, hogy a halott *Pallér István* barkóci lakos, aki a tavasszal régezz fővel a Muránál esett. Tette lenn akadt a partmenti gyökérzetben és így jutottak most holtesthez.

A világ legjobb szappana: a Grand Fayence szappan. 100 korona.

— **Iakolmi értesítések.** A helybeli izraelita elemi fiú- és leányiskolában a beiratások szeptember 1., 4. és 5. napjain délelőtti 9–12 órákor eszközöltek. Az első osztályba oly tanulók vétettek föl, kik az anyakönyvi hivatalban beszerezendő kivonattal igazolják, hogy legalább 5 és fél évesek és kik az oltás sikeresen eszközöltek. A beírásnál a 2–4. oszt. tanulók mult évi iskolai bizonyítványukat tartoznak felmutatni.

A helybeli felső kereskedelmi iskolában a tanulók felvétele szeptember 1., 4. és 5. napjain délután 3–5 órákor eszközöltek.

Az alsó osztályba azon tanulók vétettek fel, kik a gimnázium-, real- vagy polgári iskola 4-ik osztályát legalább elégséges sikerrel végezték.

Az írásbeli érettségi vizsgálatokat szeptember 1.–7. napjain, az írásbeli osztálymagánvizsgálatokat szeptember 15-én tartják meg.

A kereskedő tanonciskolában a jövő vizsgálatok szeptember 5-én délután 5 órákor tartatnak meg, a tanulók beírása szeptember 6. 7. és 8-án délután 5–6 órákor eszközöltek, melyre a tanulók mult évi igazolási naplójukat elhozni tartoznak. A beírásnál az évi tandíj 8 korona, lefizetendő. Az előadások 11-én kezdődnek.

Az igazgatóság figyelem-zeti a tisztelt főnök urakat, hogy tanoncaikat a kitűzött időben annál inkább beírassák, mert ellenkező esetben az 1884. évi XVII. t.-c. értelmében 40–400 korona bírsággal büntethetők. A beírás kötelezettsége a próba-időre is szól.

A női kereskedelmi tanfolyamban a tanulók beírása szeptember 1., 4. és 5. napjának délelőtti 9–12 órákor eszközöltek, melyen az eddig jelentkezettek is születési és iskolai bizonyítványukkal ellátva megjelenni tartoznak.

A nagykanizsai áll. elemi népiskolánál az 1911–12. iskolai évre a beírások 1911. szeptember 1-től szept. 9-ig lesznek, még pedig délelőtti 9 órától 11 óráig, délután 2 órától 4-ig (vasár- és ünnepnapok kivételével).

elével.) — Az I. és II. körzeti tanulók a Zrínyi Miklós-utcai iskola, a III. körzeti tanulók a kiskánizsai templomi iskola helyiségében irathatók be.

A beiratkozáshoz minden tanuló hozza magával „Értesítő” könyvecskéjét, vagy szabályosan kiállított iskolai bizonyítványát. Azok a tanulók, kik először iratkoznak be, iskolaköteles koruk igazolására anyakönyvi tanusítványt hozzanak magukkal. Az iskolakötelesek sorába az 1911–1912. évre azok lépnek, akik 1906. évi augusztus 31-ig születtek. A mindennapi iskolakötelesek sorából pedig kilépnek, — akik 1899. évi szept. 1-je előtt születtek. Aki 1911. augusztus 31-ig beíratotték 12-ik életévüket, csak az ismétlő iskolába vehetőek fel.

A beíratási és értesítői díj minden tanulóra nézve kivétel nélkül 1 korona.

Minden tanuló annak az igazgatói körzetnek megfelelő iskolájába köteles beíratkoni, ahol a beiratkozáskor lakik. A vidéki tanulók kötelesek a beiratkozáskor bejelenteni azt a helyet (annak a családnak lakását) is, ahol az iskolai időn kívül tartózkodni fognak. E nélkül nem irathatók be.

Az iparos tanonciskolába a tanulók beírása szeptember 1–12-ig történik az áll. elemi népiskola B) IV. fúosztályában, köznapokon 6–8-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9–12-ig.

Ezen, a beírásra kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanulóit még azon esetben is beíratni, ha az még csak próbászolgálaton van, vagy esetleg mint háziszolga, vagy napszamos alkalmaztatik is az illető iparág elsajátítása végett. A beíratások pontos elmulasztása ugyanolyan következményekkel jár, mint az föntebb a kereskedelmi tanoncokról olvasható. — Azon iparosmesterek, kiknek több inasuk van, saját érdeküknek tesznek szolgálatot, ha összes inasait egyszerre iratják be s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módon leendő beíratását, hogy az összes tanoncok lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből.

IRODALOM.

Marha-, juh- és sertéshizlalás. *Iris Cselkó* íráván. A „Közlekek Olcsó Könyvtára” kiadványában megjelenő füzet, amelyben a szerző általánosan elismert szak-tudásával, röviden, de mégis kimerítőleg, könnyen megérthető módon adja elő a cimbén felcsorolt vádgalatok hizlalására vonatkozó tudnivalókat. Ismerteti a marha-hizlalás rendeltetését és anyagát, a feljavitást és készre hizlalást, a hízómarha hus- és zsírtartalmát, a hízómarha hizlalásának gazdasági és egészségügyi, keményítő- és szárazanyag-értékét, a marha-hizlalást legelőn, zöldtakarmánnyal, száraztakarmánnyal és abrakkal és vize-nyős takarmánnyal, az adagolás kiszámítását, a takarmányozási és istállórendet és végül a borjúhizlalást. — Hasonló módon ír a juh- és sertéshizlalásról is. Szüksége van e könyvre minden állat-hizlító gazdának és gazdaságnak, ki nagyszabású hasonló szakművekkel nem rendelkezik, akiknek száma pedig — a hozzánk beküldött kérdésekből ítélve — légió. E füzetben dőhőbe foglalva megtalálhatják minden felmerülő kérdésre a szabatos felvilágosítást, amely körülmény felmenti őket attól, hogy a szaklapoktól szerezzenek nagy idővesztéssel felvilágosítást. A 60 oldalra terjedő csinos kiállítású füzet ára 50 fillér.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 31.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel olcsóbb.

Határ-üzlet:

Buza októberre 11.55, Buza áprilisra 11.79
Rozsa októberre 9.98, Zab októberre 8.87, Ten-
geri augusztusra — Tengeri májusra 8.08
Ropca augusztusra —

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
ÜZTÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a
légtutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁCZ
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. sz. m.

Naponta
frissen pörkölt

Cuba kávé R 3.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjelölés.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 31.

A hőmérséklet jelentékeny süllyedése várható helyenként esővel vagy zivatarokkal. Déli hőmérséklet: 19.5 C.

A kolera.

Budapest, aug. 31. Félhivatalos jelentés szerint két nap óta sem Budapesten, sem Ujpesten egyetlen újabb kolera megbetegedés nem fordult elő. Tegnap ugyan be-
szállítottak kolera-yanus körülmények köz-
zött egy embert, *Mészáros János* posta-
szolgát a járványkórházba, de kiderült, hogy heveny bélhurutja volt csupán.

Megőrült százasosné.

Kassa, aug. 31. *Szénka György* kassai százasos neje pár nap előtt eltűnt a lakásáról. Mivel az asszony buskomorságra hajló volt, rosszat sejtettek és detektívek ket keresték. Ma meg is találták a városon kívül egy téglagyár telepén, de csakhamar meggyőződtek, hogy az asszony megőrült. *Főhercegnének* mondja magát. Férjét, aki a hadgyakorlaton járvol van, táviratiilag értesítették.

Megőrült kereskedő.

Budapest, aug. 31. Ma délelőtt a Lipót-körút 24. sz. ház második emeletéről le-
ugrott *Fülöp Ferenc* vagyonszármazó kereskedő és szörnyet halt. Fülöpnek jól ment az üzlete, de idegbajosa lett. Rág-
óta nem tudott aludni, családjával és al-
kalmazottjaival is folyton pörölt. Idegro-
hamában követte el az öngyilkosságot.

Megszökött katonafegyverek.

Arad, aug. 31. *Tóth István* és *Langer József* kőzbakak az aradi várban voltak évek óta nehéz rabságban. A fogoly ka-
tonák az éjjeli kizárókat zárakjukból, kö-
téllel leereszkedtek a várbástyán, eldobták
katonaruhájukat és a pártfogójuk által oda-
küldött polgári ruhában megszököttek. Az
őrök csak órák múlva vették észre az ö-
készt, de hiába mentek utánuk, a szö-
kevények nyomtalanul eltűntek.

Megőrült földbirtokos.

Mezőtúr, aug. 31. Ma délelőtt a Lipót-
mezőre szállították *Fülöp Ferenc* földbir-
tokost, a 48-as Juth-párt elnökét. Fülöp
előzte magát a feleségét, gyanus nőkel
barátkozott, akiknek tíz-tizenötezer kor-
nás ékszereket vásárolt, majd revolverrel
kezdett járni és minden előkelőséget az-
zal fenyegetett, hogy lelövi. Erre a csend-
őrök üldözöbe vették Fülöpöt, aki meg-
szökött, de kézrekerült.

Vádirat a szepesszombati összeütközés ügyében.

Lőcsé, aug. 31. A szepesszombati bor-
zalmas vasúti katasztrófa okozásáért a kir.
ügyészség a gánóciállomás főnökét és négy
vasúti őrt tesz felelőssé. Az ügyész már
vádiratot is szerkesztett a gyanúsítottak
ellen, kiket a vizsgálóbíró szabadságban
hagyott.

Hitvesgyilkosság a válás miatt.

Budapest, aug. 31. *Bence István* iparos-
tól a felesége mindenáron válni akart,
mert keresetéből nem volt képes őt eltart-
tani. Az asszony szándéka annyira elke-
serítette a férjet, hogy ma délelőtti revol-
verből négyszer rálőtt a feleségére, ki
szörnyet halt. A hitvesgyilkos iparost le-
tartóztatták.

A F. M. K. E. új elnöke.

Nyitra, aug. 31. A Felsőmagyarországi
köznevelődési egyesület elnökválasága
olyképpen nyert megoldást, hogy a lekő-
szönt gróf *Baththy Vilmos* nyitrai plé-
bók helyett *Craus István* főispán lesz a
F. M. K. E. elnöke.

Richter mérnök — megöszült.

Szolnoki, aug. 31. A görög rablók fog-
ságából minap szabadult *Richter János* mér-
nök kijelentette, hogy kalandjait legköze-
lebb memorandumban fogja megírni és
közreadni. A mérnök, ki azelőtt elégáns
ifjú ember volt, a fogásig néhány hónapja
alatt egészen megöregedett és megöszült.

Főszervező: SZALAY SÁNDOR.

Felölőszervező: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Tanoncok

felvétetnek a
kefegyárban.

Polgári Iskolát végzett fiatal-
ember nagykereskedésbe
Gyakornoknak felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Egy kereszthúros kis rövid

zongora

igen olcsó árban eladó. — Cím a
kiadóhivatalban.

Egy kitűnő, új pedálos

czimbalom

olcsó áron eladó. Ugyanott egy
olcsó zongora is. Fő-ut 21. sz.
I. emelet.

Vasalónők és tanuló-lányok

álalando alkalmazásra
azonnal felvétetnek

Mayer Klotild

gőzmosodá ában Nagy-
kanizsa, Deák-tér 9.

Két évi jóállás
Az „OLLA”
több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.

KAPHATÓ:
Gétsen és Ornel
drogéri-jában,
Beus L. és Reik
Gyula gyógyszer-
szedő társában.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó
és fényvasaló intézet

Fő-utca-tér 29-ik sz. (Szentháromság
átellenében) ingek, gallérok, kézelők, női
felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és min-
denemű szövetrubák fővárosi modell szerint
tisztított és nagy felelősséget vállalok. —
Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és
a n. é. közönség legkényesebb igényeinek
megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők
és tanuló-lányok fizetéssel felvétetnek.

Teljes tisztelettel: ORBAN JÓZSEF.

Szépen butorozott utcai szoba

Nádor-utca 4. szám alatt

kiadó. Ugyanott két jó
családból való fiu
kitűnő **ellátást** nyerhet.

Van szerencsénk a nagyérdemű közö-
séget tisztelettel értesíteni, hogy cipő ak-
tárunkat újonnan felszerelve egy alakított-
tuk át, hogy mindenki találhat itt minden
megfelelő cipőt rakárunkon urak hölgyek
és gyermekek részére egyaránt árisi
választékban. **Saját gyártmány!**
Cipőink jó minőségűek teljes felelős-
séget vállalunk. Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk.

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SANDOR és FIA
Nagykanizsa, Fő-utca, a városházában.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elváltjal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban rakárunkon tartok.
Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Zsigárdi méneseiben

nevelt egy pár 170 cm. magas,
négy éves, ardeni, nóri kereszte-
zésű deres heróit

csikó,

egy pár 168 cm. magas sötét
és világos pej, ugyanilyen szár-
mazása, kora és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és
hibátlanok.

Kéri Jenő, Nagykanizsa.

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szí-
ves tudomására adom, hogy
üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) utcza
6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszol-
gálásban részesíthetem.

Tiszte- **KAUFMANN MÓR** férfitiszabó Nagykanizsa,
lettel Kazinczy-utca 6. szám.

Értesítés.

Chisselas (Gyöngy) Passatutti,
Mus-cal, Ottonell és Ezerjó kere-
csenyi

csemege szállóm

szállitását szeptember 1-én kez-
dem meg.

A beszállított szálló kosar-
ként s kicsinyben naponta délig
a piacon, — kizárólag kosar-
ként egész napon át a „Korona”
szálloda épületében levő d. hány-
lőz. dében és lakáson kerül el-
adásra.

Téli eltevésre megrendelések
lakáson eszközölhetők.
Nagykanizsa, 1911. aug. 29.

Remete Géza

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéhá

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Ávehető 4—5 ezer
koronával.

5609. Cím a kiadóhivatalban.

Két diákot

teljes és kitűnő el-
lásban elfogad:

Özv. **WERNER ADOLFNE**
Pető-ut 13. szám.

Őszi trágyázáshoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban
kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSA,
Deák-Ferencz-tér 5. szám.

Hirdetmény.

Főméltóságú Herceg Batthyány Strottmann nagykanizsai
erdőhivatala közhírré teszi, hogy az uradalom Zsigárd és Cezinai
erdőrészekben 1911. évben termelt

gubacstermést

1911. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor az erdő-
hivatal-irodájában (Fő-tér 5. sz.) nyilvános szóbeli árverés után
a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladja.

Pálffy Alajos,

5650

urad. erdőmester.

Faeladási hirdetmény.

Gróf Zichy Ödön ur zákányi hitb. uradalmának Sárd köz-
ség határában levő erdeje „A” üzemosztályának III-ik tagjában
az 1902—1906. évi vagyonterületeken előforduló, műfára alkalmas,
— mintegy 639 m²-re becsült tölgy, továbbá 517 m²-nyi cser-
tölgy és 351 m²-re becsült bükkfahagyásfák, zárt írásbeli aján-
latok benyújtásával egybekötött nyilvános árverésen

f. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor

alulírott erdőhivatal helyiségében a legtöbbet ígérőnek eladtnak.
Az ajánlatok az ajánlati összeg 10%-át kitevő bántópenzzel
ellátva f. évi szeptember hó 15-ig alulírt erdőhivatalnál benyuj-
tandók.

Becsértéken alul és később beadott ajánlatok nem vétetnek
figyelembe.

További részletes felvilágosítást nyújt a

5639

Hitb. urad. erdőhivatala, Zákány.

NAGYKANIZSA
Kisbánya 3.
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőket illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Készen állunk a közönségnek minden vállalkozás és érdeklődés tekintetében a legteljesebb figyelemmel és szolgálatokkal.

Működésüket és ügyvitelüket díjtalanul adják meg a közönségnek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
Másfél éves	székhelyi és másfél éves
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.00	Féléves 9.00
Egy év 14.00	Egy év 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Működésük, bűl kimutatásuk és megadásuk közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzés és csekéti értékesítés díja 5 koronát. — Köszönetnyilvánítás 6 koronát.

XXXVIII. évf. 199. szám. Nagykanizsa, szombat 1911. szeptember 2.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Elintézetlen interpellációk.

Egy beszéd.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 1.

A képviselőház mai ülése annak a jegyben folyt le, hogy a két függetlenségi párt egymás előtt a békülés kísérletekkel megpróbálta lobogóját. Mint tudósítónk telefonálta, a köcsönös üdvözlés abból áll, hogy a Kossuth párt melegen üdvözölte a terembe lépő Jusch Gyulát, majd viszonzásképpen a Jusch-párt éljenzessel fogadta Kossuth Ferencet, midőn ez megérkezett. Ide tartozik annak a megemléke is, hogy Kossuth Ferenc melegen megszorította Jusch Gyula kezét.

Berzeviczy Albert elnök jelenti, hogy Lengyel Zoltán ellen összeférhetlenségi bejelentés érkezett, melyet azonban íratárba helyeztet, mert nincs kellően fölszerelve. Bemutatja Csongrád megye és Pancsova város feliratát az obstrukció ellen; Bikády Antal ellenindítványt adott be, majd 20 képviselő névszerinti szavazást kért, amit holnapra halasztottak. Ugyanabban az elbírásban részesül Bikády Antal ellenindítványa folytán még más öt kérvény, melyek a véderőjavaslatokat elintézik.

Az elnök felolvastatta az eddig válasz nélkül maradt interpellációk jegyzékét; Benedek János megköszönte fejezi ki azon, hogy 86 interpelláció a mai napig válasz nélkül maradt. Ez a parlamentáriszmus aláássa, mellyel szemben kéri a parlament tekintélyének helyreállítását. Az elnök kijelenti, hogy ő nem tehet

egyebet, mint hogy felolvastatja a válasz nélkül maradt interpellációk jegyzékét s ezeket kiadja a minisztereknek.

Miután még két névszerinti szavazást is elintézték, Ladányi Gyula Kossuth-párti képviselő rövid beszédet mondott a véderőjavaslatok ellen. Polemizált Antal Géza tegnapi beszédével és ismerte a pártja álláspontját.

Mivel pedig az idő már előrehaladt, megállapították a holnapi ülés napirendjét és az elnök bezárta az ülést.

A miniszter a gazdákért.

Tőzsdei árjegyzést kapnak a községek

— Saját tudósítónktól. —

Közigazgatási tekintetben igen nagy fontosságu leirat érkezett a földmívelésügyi minisztertől a minap Zalavármegyéhez. A leirat szerint a miniszter utasította a gabona-örzde vezetését, hogy a tőzsdei árjegyzést naponta minden községnek távirati úton küldje meg. Az árjegyzés aztán a községhezán kifüggesztendő, hogy minden gazdának módjában legyen magát tájékoztatni a gabonárák felől.

A gazdaközönségre nézve tagadhatatlanul sok előnnyel jár a miniszternek ez újabb intézkedése. Eddig csak a tehetősebbeknek volt módjukban tudni a gabonárákról, akik tudniillik valamelyik nagyobb napilapot járatalt. A kevésbé tehetősek csak a gabonakereskedőitől értesültek, mikor eladásra került a gabona. A kereskedő pedig természetesen a maga érdekét tartja olyankor szem előtt és az alku létrejövele után igen sok gazda vakarhatta a fejét, mikor megtudta, hogy

másánknál 20–30 fillérrel jobban is eladhatta volna gabonáját.

A földmívelésügyi miniszter ez intézkedés meghozatalával a leirat szerint az is volt az intenciója, hogy a sörvekezeti gabonaráktárak fontosságát és jelentőségét fokozza: Sörvekezeti gabonaráktárak vannak minden nagyobb községben, de a gazdák nem valami nagyon pártolják ezeket a raktárokat. A miniszter a gazdák érdekedését igyekszik fokozni intézkedésével.

A községek között azonban szerinte az országban sok olyan van, amelyik nem bír táviróállomással. Zalavármegyében ilyen nagyon sok van. Az ilyen községek természetesen távirati úton nem értesülhetnek még aznap a gabonárákról. A miniszter ezen az állapoton is segít, még pedig úgy, hogy a járási szolgabíróknak kötelességévé teszi az ilyen községek aznapi értesítését.

Az új rendelet nemsokára életbe fog lépni.

A Kossuth párt tegnapi értekezletéről.

A miniszterelnök nyilatkozata.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 1.

A Kossuth párt tegnapi értekezlet némi fegyverszünetet hozott létre a két függetlenségi párt között. A két párt békéjét már a legutóbbi vesztélyezteté a Kossuth párt ingatag és elismerhetetlen politikája és azok az éles ellentétek, melyek a párt belsejében dúlnak. — Mindenké, a kinek érdekét fűződt azhoz, hogy

a Kossuth-párt értekezlete ne váljék katasztrófájává az ellenzéknek és a véderő-reform ellen folyó küzdelemnek, lázasan igyekezett már napok óta a szélsőséges ellentétek kiegyenlítésén.

Az értekezleten azonban kiűnt, hogy a vezéreknek nem nagyon sikerült a kiegyenlítés munkája. Csak annyit tudtak nagy nehezen elérni, hogy a választójog kérdésében való állásfoglalásnak bizonytalanság időre történt elodázásával az állásfoglalás elkövetkezőseig megmentették a pártot a széjjel bomlasztól. Az ellentét azonban a párt tagjai között megmaradt, — állandó veszedelmére minden kérdésnek, minden cselekedetnek. S ez a bizonyosság nemcsak az értekezlet hangulatán érzeti meg, de a fölszólalásokban is rendkívül kinos jelenetekben is megnyilvánult.

A Kossuth-párt ismét képtelen volt arra, hogy szilárd, határozott legyen és meg egyfelől a Jusch-párttal való együttműködés lehetőségére törekedjen, más oldalról maga Kossuth Ferenc is — öntudatlanul, vagy tudatosan, — megtámadta a Jusch-pártot.

Politikai körökben általános az a feltevés, hogy a létrejött megegyezés nagyon gyenge, alig élelkepes szűzítte a Kossuth pártnak, melyet minden szélről óvni kell, de legfőképpen — a választói jog szelétől.

A miniszterelnök a Kossuth párt határozatáról.

Budapest, szept. 1.

A képviselőház folyóóján ma újságírók megkérdezték Kluen-Hedervdy gróf miniszterelnököt, mit szói a Kossuth párt tegnap hozott párt-határozatához. A miniszterelnök így felelt a hozzá intézett kérdésre: —

Vasárnap a csárdában.

Emberök ünek vasárnap délután a csárdában. Beszélgetnek. Hol arról, hol amarról kerülközik elő a beszéd, míg végre, mikor már padlatingál a pipafüst, azt mondja Baranyi, a kocsmáros:

— Hozhatom-e már azt a bibliát embörök? Többet ér az, mint a beszéd. Ügyvédnek való a politika, nem parasztnak. — Lájátok! — jegyzi meg Betteki. — Ez a legokosabb ember köztünk. — Aztán Baranyai felé fordulva folytatja: Hozhatod illés; meg egy kis bort is hozatsz.

A csárdás pár perc múlva visszakerül egy játék kártyával, mely fákó és zsír-s a használatától, mint valami ócska bakaköpnögy és ledobja az asztal közepére.

— Ehol e, jobbat nem találtam. — Jó lesz ez lés, csak krétát hozzá, — mondja rá Betteki s a munkába fogván a kártyacsomót, úgy kérdezi:

— Mibe játszottok? — Feltérbe, — véli az egyik. — Jó lés. Feltérbe. Mi lés velem? — Majd én, — szólal fel Baliba.

Lassankint nekikészülődik a négy ember a „márjás”-nak, vaslag vonalakat húznak a használatától és hozzá fog Betteki az osztáshoz.

— Vörös a tromf!... Ide nézzetek. Színe színt, iberölmi köll mindent. Mehet. Megkezdődik a játék, Tóth Tamás vet ki elsőb.

— Zódet! — Van. — Feltérbe! — kiáltja István. A „tizes” beleszik, beüti a „disznót”. Erre már föláll az egy csapra rá a kártyát. Az asztal reng a bitykók és a disznótól.

— Még zódet! — mondja diadalal.

És adják egymásután a kártyát hangos kopogással; színe színt.

Amint véget ér az első játszma, azt mondja Betteki:

— Mennyi van? — Negyven, — feleli Galiba. — Rönbe van.

És újra kezdődik a játék. Mert úgy áll a dolog, hogy ez a közönséges és nem urikasznóba való játék ötszázig megyen s akik elsőbbet irnak ötszázát, azok nyerik meg a játszmat. Tóth Tamás osztott és Galiba vet ki.

— Mi az? — kérdi Betteki. — Makk-kiraj, — feleli a társ és hozzáteszi: — Tizes alá való.

— Nono, nem azér, — mentegetőzik Betteki, — hanem mer’ nem igen látom már a színt. Hanem ezt iber ám cimborá.

— Iber, iber — kiált föl az utána való — de ez is iber.

— Mi az — mordul föl Betteki.

— Tromf.

— Tromf! — mondja megütözéssel István, — hát nincs makkod?

— Nincs ám, egy fia se.

Az öreg megalkodva néz a cimborájára, még a szemé se mozdul s azután elváltozott hangon mormogja:

— Ezt bontd ki Ádám, ha jó fogad van. A három ember szeliden mosolyog az öreg elkomorodásán, amiből Betteki vágja ki magát:

— Gyán még a kutyára dér, ócsém, gyán ám! Majd öröm még én is a te disznódat.

A kártyák ismét lejátszódnak és olvasni kezdenek a játékosok.

— Olvas, hatvan, hatvan, — szólal föl nagy hangon Betteki, — Irjad föl Ádám hatvan!... Aztán az ellentéthez fordul és gunyosan kérdezi:

— Mennyi is a tizes?

— Ketszer annyi mint a fele.

— No hát sose lögyön annál több — főzi le hirtelen a cimboráját. — Elég is lész az nektök.

S azután halad a játék, néha szó nélkül, néha szeidebb, irrás kiszólással, ami konvencionális röheji kelt a játékosok között, úgy hogy még a csárdás is elmosolyodik. A csendes játékba Betteki dörög bele:

— Hajt! Várjunk csak. Olvasd össze: mennyink van?

Galiba olvasni kezd s amint egy számnál elhibázza, újra hozzá fog az özszeadáshoz.

— No, de rossz fejed van — jegyzi meg István incselkedve. — Pedig az urak közt is szokott néha forgolódni.

A megjegyzés bántja némileg az embert, de nem szól rá semmit.

— Negyvennyolc — tudatja aztán Galiba.

— Mennyi — kérdi István.

— Annyi, mondom.

— Negyvennyolc! Forradalom. Az rossz szám. Az elvesztött... Kis ideig hümmögött még, rendezte a kártyáját, aztán ismét csak megrázta:

— Itt mög negyvenkilenc — tudatja nagy büszkén Tóth Tamás.

— Tyűh, negyvenkilenc! — kiált föl az öreg. — Aki áldója van, ez mán baj!... Mennyi köll nekünk? Kettő!... Ki játszik ki?

— Én — feleli Galiba.

— Te?... Az ám, Csakugyan te játszol ki. Hanem megállj. Ne játs. Előbb igyunk.

Egy darabig még elhalad a kimeresztett szemekkel néz a társára, mintha mondan akarna, hogy ügyeljen az intésre.

Mert inteni akar most az öreg; inteni, hogy milyen színt adjon ki. És int is. Amint Galiba ivásközben ránéz, felel: a képét, mintha dudát fujna, úgy hogy szinte kimerednek bele a szeméi is, s arca pedig olyan lesz, mint a felfújt hólyag; aztán összeráncolja a homlokát és egy fejánditással judiára adja, hogy „tökös” játszon ki.

— Játsz na — mondja keményen s kissé fölemelkedik a helyéről, úgy nézi a kibottott kártyát.

— Mit vetítél ki?

— Tök-tízest — feleli a negyedik.

— Akkor jó van — mondja boldogan Betteki s most már föláll, úgy vágja rá a „disznót”.

— Negyvennyolc, mög kettő!... — kiáltja nagy örömmel — az ötven!... Ki van. Nem köll több.

Az emberek megállnak, leteszik a kártyákat és olvassák a fölött számokat.

— Csakugyan annyi — hagyja helyben lehangoztat Tóth Tamás.

Betteki ravaszul köh-csel s ahelyett, hogy valamit felene Tóth szavaira, hátra szól a csárdásnak:

— Illés, hozd csak azt az edős bort.

— Edős töt? — kérdi a csapáros.

— Hát, mi a manó!... Edős hát, mink nyertük. Csupa olyan lész az, mint a cukor.

— Akkor hozok magamnak is poharat.

— Hozatsz.

Az alkonyodó nap eközben bepirosítja a csárda ablakait.

A rézsut eső fénynek parányai, mint megannyi aranyazemek rezegnek az asztal fölött s amint ráesnek Betteki egész-séges, piros arcára, megvilágítja rajta a meglepedés aranyos deréjét.

— Homok.

A Kossuth párt tegnapi határozata számításait a legcsekélyebb mértékben sem zavarja meg és véleményem szerint semmi hatással sincs a politikai helyzetre. Hogy az ellenzék hiányos az egyetértés, ezt a Kossuth párt tegnapi értekezlete is bebizonyítja és amelyet szól, — hogy az ellenzéki pártok egyetértése még nagyon messze van. — Különben ezt a küzdelmet végeredményben nem a pártok, hanem az ország közvéleménye fogja eldönteni.

A sümegi vérhasjárvány.

Megbetegedtek a hatósági orvosok.

Sümeg járványorvosokat kér.

— Saját tudósítónktól. —

A sümegi vérhasjárvány, úgy látszik, mégis igen komoly mérveket kezd ölteni. Mint ma közlik velünk, most már a két sümegi orvos, dr. Lulovich Gábor járási és dr. Hets Endre városi orvosok is a betegek között vannak, akik tehát most már minden orvosi segítség nélkül maradnak. — A községnek harmadik doktora, Bíró magánorvos tudvalevőleg a legelső megbetegedettek egyike lett, s habár az ő állapota jelentékenyen javult, arra teljesen képtelen, hogy az összes vérhasbetegeket gyógyítsa. Van ugyan két orvosnövendék a községben, akik az orvosoknak segítségére voltak, az ő önálló működésük azonban természetesen a nagy bajjal szemben korántsem elégséges s ezért a község tegnap járványorvos sürgős kiküldését kérte a belügyminisztériumtól.

Tisztviselők lakbérnyugdíja.

Elkészült a törvénytervezet.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Budapest, szept. 1.

Tagadhatatlan, hogy az állam elég türelemmel gondoskodik az alkalmazottairól. A tisztviselők tisztességes, bár az ő emberi telhetetlenség figyelembevételével nem elég egyiknek sem. Mindenki legelőbb is háromannyi fizetésről álmodozik, mint amennyi jelenleg van neki. A legtöbb panasz azonban mégis amiatt van, hogy a nyugdíjnal a lakbért nem veszik figyelembe, pedig a most már érvényben lévő fokozatos lakbérrendszer mellett lényeges javulást jelentene a nyugdíjon a lakbér figyelembe vétele. Az állami tisztviselők már régen is mozgolódnak a lakbér becsapása iránt, bár még eddig nem sok sikerrel.

Köz tudomásu, hogy az 1885-ik évi nyugdíjtörvény igen mostohán bánt el az állami tisztviselők özvegyeivel és árváival és a kiszolgált vagy idő előtt megrokkant hivatalnokoknak is igen szűkmáruvan mérte a nyugdíjat, amelyről tudvalevően szállójá is keletkezett, hogy a meghalásához sok, a megélhetéshez pedig kevés. A huszonhat és előtti viszonyok mindazonáltal elviselhetővé tették a nyugdíjasok helyzetét, akik valamely csendes vidéki városkában, visszahúzódván, szépecskén beosztották a szűk állami ellátást. A lefolyt közel három évtized alatt azonban a drágaság egyre fokozódott és a társadalom egy rétegére sem mért oly súlyos csapásokat mint a tisztviselő osztályra, amely legelőbb csak drága kölcsönrel tudott magán segíteni. A fizetésjavítások megközelítőleg sem álltak arányban a drágasággal és nyílt titokká lett, hogy az állam gépezetét vezető és irányító tisztviselők, az úgynevezett nemzet gerince, azonosan korában tengődik és akiknek nincs közük magánvagyon, az nem menekülhet az uszóra kármal elől.

De a legválságosabb helyzetbe kényszerültek a nyugdíjasok, özvegyek és árvák

kerültek, akikről az 1885-iki törvény intézkedése az aktív szolgálattól idején élvezett lakbért teljesen megvonja. — Mintha bizony nyugalmazott állami alkalmazottnak és családjának lakásra egyáltalán nem volna szükség, holott elvitathatatlan, hogy az élete alkonya felé járó öreg ember leginkább meg kívánja az egészséges, tiszta és nyugalmas lakást és a mindennapi nehéz gond alól való mentesítést. — Az állami nyugdíj tehát fiktív fogalomná vált, mert a lakások ára még külön a periferiákon is magas ugrásokban emelkedik és a szegény nyugdíjas, mikor megkapja a pénztár okmányát, választhatott, hogy a csekély nyugdíj lakásra fordítsa-e vagy kopláljon, avagy táplálkozzék belőle és akkor a szabad ég alatt ütheti fel a sátorfáját. Végül is a lakás gyözedelmekéért a nyomorkérdés fölött. S kormányok jöttek és kormányok buktak és valamennyi elismerte, hogy a huszonhat év előtti törvény intézkedései elavultak és módosításra szorulnak etc.

A kérdés mindazonáltal csak huzódott és megoldást nem nyert. Mint most megbízható forrásból értesülünk, a Kúria-Héderváry kormány végre fel-alá vitte a lakbér-nyugdíj ügyét és kész tervezet várja annak a parlamenti tárgyalását, amely tervezet szerint, miként Ausztriában már régen meghonosították, nyugdíjazás esetén a lakbér ötven százalékát élvezni fogja a nyugdíjas, az özvegy és családtagok egyaránt. A lakbér-nyugdíjra az érdekelt tisztviselők aktív szolgálatauk alatt rendszeres illetményük négy százalékát fogják befizetni. Hogy azonban az új rend mikor lép életbe, annak csak a új Isten a megmondhatója, amíg a véderőreform sorsa a t. Házban el nem dől, addig semmi sem lehet számítani, miután a kormány szigorúan ragaszkodik ahhoz a kimondott jelszóhoz, csak a véderőreformon keresztül és annak utána következhet sorra minden más törvényjavaslat és reformkérdés. Pedig ha a lakbérnyugdíjjavaslat törvény erőre emelkedne, sok sebet hegesztene be és egy igazán kíváncsi és üdvös szociálpolitikai alkotással lennének gazdagabbak.

HIREK.

— Széll Kálmán és a Balatoni Szövetség. Boglárán tartott közgyűlésében a Balatoni Szövetség Széll Kálmánt tiszteltbeli tagjává megválasztotta. Az arról szóló értesítésre Széll Kálmán a következő választ küldötte dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő, ügyvezető alelnökhöz: „A Balatoni Szövetség f. hó 6-án tartott közgyűlésének azon határozata, mellyel a szövetség tiszteltbeli tagjává megválasztani szives volt, igaz benső örömmel töltött el. Midőn ezen engem ért megüdvöztetésért t. alelnök urnak és a közgyűlés vezetőségének köszönetet mondok, van szerencsém egyben t. alelnök urat értesíteni, hogy megválasztásomat készséggel elfogadom.”

— Új telefonvonal Nagykanizsán keresztül. A pécsi posta és távírda-igazgatóság közli velünk: Kaposvár rávbeszélő központot a Fehring és Graz, Nagykanizsát, Köflach és Tolnát Graz osztrák rávbeszélő körpontokkal való csefoglalásba. I. é. szeptember hó 1-én életbe lépőleg bevontam. Beszélgetési díj Kaposvár-Fehring közt 2 korona, a többi viszonylatokban 3 korona. Ezen viszonylatokban, rendez díj mellett csak a kevésbé forgalmas időszakban lehet beszélgetéseket váltani. A kevésbé forgalmas időszakok hétköznapiakon esti 7 órától kezdődik és reggeli 9 óráig tart. Vasárnap és ünnepnapokon az egész szolgálati időtartam kevésbé forgalmas időszaknak tekintendő. A napnak többi óráiban csakis sürgős beszélgetések folytathatók, a rendez díjak háromszorosáért.

— A kanizsai ifjuság „A Nap”-ért. A Nap, mióta megvonják utcai árusítási engedélyét, vasszorgalommal gyűjti azok névsorát, kik a megpróbáltatás e nehéz napjaiban rokonérzésüket fejezik ki a szerkesztőségnek. Ez a névsor — meg kell vallani — nagyon gyenge, a benne felsorolt nevek számszerint se jelentenek sokat; ennél gazdagabb névsort szokott közölni bármely nagy fővárosi lap, ha valamely célra gyűjtést indít, — pedig A Nap pénzt sem kér. De gyenge névsor ez a minőség dolgában is: a nemzetnek úgynevezett intelligenciája abszolút nincs képviselve benne. Ezeket a tényeket megállapítjuk anélkül, hogy A Nap-on esett sérelmet a magunk részéről rendezőnek találnánk, mert az kétségtelenül óriási sérelme a magyar sajtó jogának, hogy egy közgazdászati hatóság egyetlen rendjelet belefolyassa a lélekzetet a neki nem fetsző újságba. — A Nap névsorát érdeklődéssel olvassuk nap-nap után; keressük, mikor akadunk benne ismerős nevekre. Tegnapelőtt azán rénk virradt az örömeink napja, melyben ismerőseink neveit találjuk meg a komoly politikai tényezők között, kik a sajtószabadság ezen inséges napjaiban rokonérzésükkel, mellénk való csatlakozásukkal erőt öntenek a sajtó melyen süfölt munkáiba. A tegnapelőtti névsorban „A kanizsai független ifjak” szerepelnek nyolc aláírással, aminek a mai számban való folytatásaképpen „A kanizsai köztársasági ifjak” vonulnak fel egyetlen aláírással. — A Nap hasábján megnevezett ifjak kétségtelenül helyesen, találon minősítették politikai felfogásuk irányát; mert kérdezzük: van-e függetlenebb ifju a vakációzó gimnázistáknál, vagy kereskedelmi iskolai tanulónál és lehet-e más valaki inkább köztársasági hevűlő, mint az a boldog fiatalember, ki most tette le az érettségi vizsgálatot és a pályaválasztás szörnyű nehézségei előtt kénytelen azzal a megsemmisítő tudattal ingadozni, hogy ebben a balkáni országban — még köztársasági elnök sem lehet az ember. — A nyolc név, mely a „kanizsai független ifjak” céget ellenjegyezte, kétségtelenül kifogástalan, korrekt, ur név, de kissé fiatal nevek, mert viselőik — mint értesítünk — egyelőre, de néhányan még igen soká csak az iskola padjairól üzhelnek elméleti politikát. Mi föltétlen hívei vagyunk a választói jog kiterjesztésének, azonban a 12 és 15 év közti ingadozóknak még a Kristóffy-féle tervezet sem kívánt politikai jogokat adni; azért voltak kénytelenek a nyilatkozó kanizsai ifjak külön párszervezetekbe: „független” és „köztársasági”-ba szakadozni, mert — mint megbízható forrásból értesülünk, — a Kossuth-pártba, vagy a Justh pártba való fővételük csaknem lelküzdhetetlen akadályokba ütközne. Mindezzel azonban korántsem akarjuk azt állítani, hogy Kanizsa szereplő ifjusága a társadalmunk az az alsóbb rétege lenne, melynek „szenvedélyeire” — a miniszterelnök szavai szerint — némely újság spekulál.

— A balatoni villamosművek. A balatoni villamos közvilágításra vonatkozó szerződések megkötése, mint Balatonföldvállról írják lapunknak, javában folyik és elsőnek Balatonalmádi község, Balatonföldvár fürdőszéchenyifarsaság és a siófoki fürdőtelep kötötték meg a szerződést. A többi szerződések megkötése folyamatban van.

— Huszadikán lesz utóállítás. A katonai utóállítások rendezésének határpontja úgy Nagykanizsán, mint az egész országban mindenütt, minden hónap 5-ike. Kivétel ez alól csak a szeptember hónap képez, amikor a véderőtörvény rendelkezése szerint mindenkor 20-nál kell a katonai pótsorozást a hatóságoknak megtartatniok. A jövő keddi utóállítások tehát elmaradnak Nagykanizsán, a akik tévedésből e napra kaptak időzést, azokat az új terminusról pótlólag fogják értesíteni.

— Az ipartestület jubileuma. — A helybeli ipartestület a következő meghívó bocsátot a ki: A nagykanizsai ipartestület 25 éves fennállásának megünneplése alkalmából 1911. évszeptember 17-én a városbázi tiszteletnapjában jubilaris diaz közgyűlést tart és este fél 9 órakor a Polgári Egyet emeleti termeiben zárkört táncmulatságot rendez, melyre I. címet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőbizottság nevében dr. Benzik Ferencné zászlóánya, Vécsey Zsigmond polgármester, védnök, Eperjesy Gábor lkp. tisztviselő, Samu József lpt. elnök Dobrovics Milán volt orsz. képviselő, Halvax Frigyes kamarai alelnök, elnök, Schweitzer József, Krousz Jakab, Miltényi Gyula alelnökök, Boros János, Muraközy Lajos tükárok.

— A szegénységi bizonyítványt gyártó rendőrség. A mai nappal megkezdődött az iskolai beiratások erősen foglalkoztatják a városi hivatalokat is. — Nagy számmal szerzik be az első elemista nebulók szülői a tudomány csarnokának utlevél, a születési bizonyítványokat. De mi ez a szegénységi bizonyítványok özönéhez képest — amikert százan és százan ostromolják már napok óta a rendőrkapitányságot? Szomoru jele a kornak ez az invázió, melyben úgy külsőre igen jó anyagi helyzetű kifejező egyének is részt vesznek, hogy azzal a pár tízzel is könnyűsíteni életük súlyos terheit, amiket tandíj fejében kellene az államnak, vagy városnak fizetni. Évről-évre nő a szegénységi bizonyítványt folyamodók száma Nagykanizsán, s évről-évre kevesedik azok száma, kik kétes büszkeséggel mutatják, hogy még nincsenek rászorulva sem a közhöz, sem egyeseknek gavalitására. A rendőrkapitányságnak jóformán egész személyzete egyéttel sincs elfoglalva egy hét óta, mint a szegénységi bizonyítványok kiállításával, s nincs az a miniszterelnök, ki annyi aktát látna el névaláírással, — mint ahány szegénységi bizonyítvány alá Dedk Peier rendőrkapitány egy hét óta odakanyarintotta, szerencséjére, elég kevés betűből álló nevet.

— A száji- és körömfájás. A ragadós száji- és körömfájás járványa a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint Zalamegyében ismét a korábbi lasu javulás arányában válik kedvezőbé. Ma két hete 167 fertőzött községe volt a megyének, ma egy hete 155, ma pedig 145. Somogy megye, hol a járvány másodízben szörnyen rohamosan csökken is az újból. Alig hat hét alatt 160-ról 50-re apadt a fertőzött községek száma, s mára ez a szám is már 40-re olvadt le. Az országos kimutatás szintén lassu, s ha hinni lehet a hivatalos jóslásnak, biztos javulást mutat. A múlt heti 3370 inficiált magyar község száma 3310-re szállt alá, vagyis 240-nel kevesebbre.

— A „kék golyó társaság” zsarol egy kanizsai kereskedőt. Ugy-e, nem tudják, mi az a „kék golyó társaság”? Eddig mi sem tudtuk, de némi logikával következtetve tudunk képeket, hogy az felujtása a már erősen ekpoztított és még erősebben kompromittált „fekete kéz” maffiának. Noshát a „kék golyó” levelet irt Báder Henrik Csengeri-utvégi kereskedőnek, hogy az üzletével szemközti levő tárház lépcsője alá tegyen 100 koronát, különben megkésérül, hogy nem engedelmeskedik a jeles társaságnak. Kék golyók láva első levelük eredménytelenségét, a fenyegetést tegnap nyílt levelezőlapon ismételték meg, azt írván a kereskedőnek, hogyha kivánságukat 24 órán belül nem teljesíti, akkor „nagy baj lesz”. — A kereskedőnek, ki nem ijedt meg a fenyegetésektől, eszébe se jutott a zsarolók kivánságának eleget tenni, hanem a levelekkel a rendőrkapitánysághoz fordult, mely most minden eszékkel a zsarolók személyének kinyomozását szorgalmazza.

— Egyetlen művészt. E címen hirdeti kedves ismerőseink, *Pintér Imre* a budapesti kivégzett népszínházi volt első rangú tagja, legutóbb a Kövessy társulatnak rendezője folyó hó 9-én, jövő szombaton a Polgári Egyet nagyertermében rendezendő egyetlen estélyét. A fehér családi műsor felőli a legszebb udonságokat, budapesti és külföldi slágereket és bő alkalmat nyújt a szereplőknek tehetségük több oldalú érvényesítésére. A művészt keretében lép fel *Parlagi Kornélia* a kanizsai közönség két év előtti kedvenc primadonnája is, aki gyönyörű hangjával különösen a „Mignon” és „Carmen” operákban tette nevét emlékeztetéssé. Azonkívül *Fehér Arthur* a népszerű elsőrangú tagja is szerepel, akiben a komoly muzsika talál hivatott képviselőre, míg a zongoránál *Kereszty Jenő* okl. zene tanár úr. A kis gárda a nyár folyamán Tátrafüreden és az ország legelső fürdőhelyein tartotta estélyeit, legutóbb pedig Kassa, Miskolc, Eger városok színházaiiban, ahol míg a zenekarban is pótszékeket kellett alkalmazni. Januárban pedig az a különleges ére Pintéréket, hogy három estén a Tátraalmi Hotel Palace legelőkelőbb ródtíz közönségnek volt vendége. A művészt bővebb ismeretessére lesz még alkalmunk vissza térni.

— **Balaton plakát terv.** A Balatoni Szövetség a balatoni fürdőtelepek közös reklámozási kérdését óhajtja megvalósítani. Elsőben egy művészi kivitelű plakátot tervezet, melyet ha kivitelre elfogadnak, az országban és a külföldön nagy számban terjesztetnek. Az elfogadott, kivitelre alkalmas tervet a szövetség 200 korona pályadíjjal jutalmazza.

— **A Legényegylet köréből.** A Nagykanizsai kath. Legényegylet rendező bizottsága aug. 29-én tartott ülésében elhatározta, hogy az évente szokásos táncgyakorlatokat f. évi szeptember 3-án, vasárnap újabb megkezdés és a szabad vasárnapokon át folytatja is. — A már jelzett szüreti mulatságra nézve megállapították, hogy a október 1-én, (vasárnap) rendeztesék és a közönség kívánságának megfelelően a Körmagyar-tánc is újból előadások, melyet azonban *Szabó István* egyetli főtáncrendező újabb változatokkal fog érdekessé tenni. Mivel az estély tiszta jövedelme az új ház alapjára szolgál, ezt gyarapítandó, ezután is kéri az egyes szülő- és gyümölcsös kertek tulajdonosait, hogy a jóteknő célra való tekintettel, mint más években, ez idén is adományaikkal segítsék azt elő. Az egyetli fiatalok körében nagy lelkesedés uralkodik, mivel az eddig rendezett szüreti mulatságok sikerei, a legszebb emlékekkel bírnak nálunk és alapos reménnyel biztathatjuk magukat az újabb siker iránt. Aki a táncban részt akar venni, jelentkezék *Szabó István* főtáncrendezőnél.

— **Az I. K. S. E. második football-matche.** A múlt vasárnap, első mérkőzés lényeges sikere arra indította az *Ifjusági Kör Sport-Egyletét*, hogy a vasárnap délutáni mérkőzést, rendeztesse. Ezért aztán holnapután, vasárnap megtartja az I. K. S. E. reprezentatív csapata az ifjusági csapattal a második football matchét. Az első match 500 főnyi közönsége bizonyítja, hogy mennyire érdekli városunk közönségét a sport. A rendezőség számoltva a közönség fokozottabb érdeklődésére, már gondoskodott a nézők elhelyezéséről. A csapatok felállítását holnap számunkban közöljük.

— **Szeptember 22. — kritikus nap.** Hasenicht góthai tanár az európai szaturnusz és hóag okairól, valamint következményeiről érdekes cikket írt egy német újságban. A h. ségnek főokát abban látja, hogy az Iztud és Spitzbergák között levő tenger, amely Európa viharfészekének tekinthető, a szikratáviró jelentése szerint teljesen jégmentes. Ebből következtetve, legalább is szeptember végéig nagy meglepetést hozhat és csak akkor várja a fordulatot. Kritikus napok gyanánt az augusztus 28. és szeptember 22. újholdat jelzi, de főleg az utóbbi. Szeptember 22. kitűnő

kritérium lesz a földrendési és tűzhányó kiörések elméletére nézve is, amelyek az előbbiek a kísérő-tüteményei. H. helyes a Humboldt-féle teória, hogy a földi víz befeje és a hőlő rétegeknek reakciója, illetőleg, akkor ezen a napon Európában földrendések és tűzhányókiörések lesznek. A nyári hossz szárazság a folyók és tengerek színvonalának süllyedése, valamint a temérdek lónak és talajvíznek elpárologása a kontinensnek hatalmas lehermentesítését idézte elő. Most már szeptember 22, amikor a nap ekvatorális állásban lesz, ahol pedig a földhöz közel van, így a kétős vonzás következtében megvan minden feltétel az emelkedési teóriára nézve és így a földrengés mozgása várható. Ezen elmélet szerint e napokon, esetleg néhány nappal előbb heves földrendés és tűzhányókiörések, vagy pedig csak az utóbbi várható. A mi földrendésünkön valószínűleg a Vezuv fog magáról élelteni adni.

— **Kabaré a Szarvasban.** „Fehér vigesztély” címmel a jeles kabarétársulat érkezését jelzik a plakátok Nagykanizsán. A kitűnő névű kabaréművész, *Kiséri Nándor* az igazgatója a fővárosi színházak társulatának, mely csupa kipróbált jeles művészből áll *Andor Ida* kabaré művésznő, *Gárdonyi Dezső* komikus, a Népopera tagja, *Zsámbéky Nusi* dalénekesnő, *Palotás Olga*, zongoraművész és *Komlós Jenő* énekes bouvívánt a szereplők, akik kecskagató bohózatokból, a legújabb dalokból és kuplékból álló kitűnő műsorok előadásait ma este kezdik meg a Szarvas szálló éttermében. Maga Kiséri Nándor ezt írja a színpadon: Igéret helyett, azt hiszem, elég garancia a nevünk, hogy a legkényesebb közönség igényeit is kielégítjük. Valóban, a fenti névsornál jobb reklámra nincs szüksége Kiséri Nándornak.

Ipari és kereskedelmi vállalkozások a Dunántúlon.

Fejlődő városok.

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara közli az alábbi érdekes vállalkozási listát, melyben sajnos Nagykanizsának még a nyoma sem található:

— *Meleg Jenő* a győrmegyei Kőnyban darálómalmot létesít; melynek telepengedélyezési tárgyalását a múlt hó 31-én tartották meg.

— *Lambrecht W. H.* Pozsonyban festégyárát létesít, melynek céljaira megvette *Nemák Károly* Bianchi-utcai telepét.

Győr város építési bizottsága e napokban adja ki az építési engedélyt a *Frank Tatham* angol cég által Győrről létesítendő csipkegyár három emeletes épületére és a *Kohn-féle* olajgyár kibővítésére.

— *Pozsony* város f. hó 7-iki közgyűlése foglalkozott a város felmérésének ügyével. A felmérés Szesztay László műegyetemi

m. tanár szakvéleménye szerint cca 170,000 koronába kerülne. A városszabályozási bizottság azt javasolta a közgyűlésnek, hogy Szesztay alaptervei szerint — Dobisz Jenő mérnök javaslatára — akként határozzon, hogy Szesztay tanár véleményes jelentését előbb sokszorosítani fogják, tanulmányozás végett kiadják a bizottsági tagoknak a csak majd azután fogja az ügyet tárgyalni a közgyűlés.

A Balatoni Szövetség kérelmére a Mdv. igazgatósága kijelentette, hogy a bítaszék—dombóvári vonal elsőrangúsításával közvetlen összeköttetéseket fog létesíteni a Balatonnal.

A Pozsonyi Iparbank 400,000 korona alapítókijét egy millió koronára emeli.

A Klinger-féle szővőgyár Pozsonyban 6000 négyzetgözl teletet kéri a városi munkaházak létesítése céljából.

Pozsony város szakköznevelési és e tanács az új székházi épület központi fűtésére beírozott ajánlatok közül a Pozsonyi Öngyár Részvénytársaság 32,117 korona

19 fillér költségen tett ajánlatát terjesztette a f. hó 7-iki közgyűlés elé elfogadásra, a mi meg is történt.

Székesfehérvárról írják, hogy az ottani csatornázási és vízvezetési munkák vállalkozóiban alighanem nagyon fog csalatkozni a város. Nevezetesen a Wippler és Tsa-cég által javaslatba hozott többrendbeli változtatások révén keresett előnyökre tekintenek gyanus szemmel a város vezető körei. Egy másik vállalkozó: a Kissesesi Gránitkőbánya R-T. engedélyt kért a városiól, hogy a nyomócsöveket és kőagyascsöveket külföldről szerezhesse be.

Győr város a Veszprémi-utcai csatornázás munkáit a Barcza Daniel helyi vállalkozónak ítélte oda, mit azonban a Schaffer és Wellisch budapesti cég megfellebbezett, mivel ennek ajánlata 2735 K-val olcsóbb volt a Barczáénál.

A pinkavölgyi vasút ügye mindközözelebb jut a megvalósuláshoz. Legutóbb Alsó- és Felsőbeled községek szavaztak meg 15,000 K hozzájárulást. Ellenben a Pinkafőtől—Pinggaug vezető vasút létesítése ellen a mozgalom Vasvármegyében mindnagyonb merveket ölt. Az összes kereskedelmi és ipari érdeklőkörök állást foglalnak e vonal ellen.

Pécsen azt a hírt terjesztették, mintha a Pécs—doljajmiholjaci vasútvonal engedélyesei egy Vokány—siklósi vonal létesítésének tervével is foglalkoznának. Most

ezt a hírt legmervadóbb helyről teljesen megcáfolták.

Hogy mennyi pénzt emészt fel egy-egy város földöz-földöző gazdálkodása, utabban Pozsony város esete bizonyítja, mely székházát a p. imámp. sőt a hozzákapcsolásával akarja kibővíteni. E kibővítésre vonatkozólag most adott tervekkel és költségvetéssel Hübner Jenő budapesti építész, aki a belső átalakítás költségeit 480,560 K-ra előirányozta.

Pozsony város kövezési bizottsága sőtűn foglalkozik a 3 000 000 K-ra előirányzott kövezési program kérdéseivel. Legutóbbi ülésén Trcsányi László városi mérnököt hozta javaslatba, mint aki a kövezési munkákat vezetni és ellenőrizni fogja.

Fonyód balatonmenti község képviselőtestülete közbághid létesítését határozta el. A tervek most terjesztették fel a földművelésügyi miniszterhez.

Kaposvárról Berzsenyi-utca 49. sz. a. új szalámigyrat létesítenek.

A paksi villamos központot — hír szerint — a jövő hó végén helyez közembe.

A Kaposvárról 5 millió K költségen szukcessive létesítendő Miv. műhely ügyében e napokban helyszini szemlét tartottak.

Gramanitz József vízimatemulajdonos a veszprémmegyei Bánkon malmát gőzerőre rendez be.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 1.

Tulnyomóan derült idő várható, északon hűvös. Déli hőmérséklet: 19.2 C.

Fegyelmi egy tisztii ügyész ellen.

Győr, szept. 1. A közgazdasági bizottság mai zárt ülésén tárgyalta a Németh Elek városi tisztii ügyész elleni fegyelmi följelentést. A bizottság megállapította, hogy az ügyész csakugyan elkövette a följelentésben említett szabálysértásokat, amik miatt Németh Elekét felfüggesztették és eileen fegyelmi eljárást indítottak.

Örült a vonaton.

Pozsony, szept. 1. A bécs—budapesti személyvonat egyik II. osztályú fülkéjében egy nőm fiatalember, mint később megállapították, *Atesania* Péter svájci gazdasági akadémiai hallgató hirtelen nekiámadt az utasoknak, kiket ki akart szórni a rohanó vonat ablakán. Az utasok Pozsonyban csendőroket kérék, kik az örültet a pozsonyi állomáson leszállították a vonatról. A szerencsétlen ember teljesen egészségesen indult el Genfből és utközben a hőségétől örült meg.

Tilos Brassóban a „Nap”-ot árulni.

Brassó, szept. 1. Az alispán ma kiadott rendeletével „A Nap” című lapnak utcai koldoptársját megvonta, s így már itt is csak trafikokban kapható.

Megidomadt lapszerkesztő.

Sátoralfajuhely, szept. 1. Molnár János lapszerkesztőt két suhanc tegnap este megtámadta és életveszélyesen megsebesítette. A szerkesztőre az éjjeli járőrkölköz ezméletlen állapotban bukkantak rá az utcán. A támadás oka az volt, hogy Molnár egy népünneplýról az egyik támadó cuirkelgő anyját kiutasította.

Hajóugrás a hajóról.

Budapest, szept. 1. Ma délelőtt egy Bécsbe induló hajóról a Margit hid közepében a Dunába ugrott *Tóth* János aradi lakatos. Hasztalan siettek segítségére, a hullámok elodorták és elcipelték. A szerencsétlen ember, kit egész életén át balazerecsa üldözött, Bécsben akart iparával megtelepedni.

Morflumos halál.

Budapest, szept. 1. A Brass-utca 99. számú házban *Holló* Alajos b. lüzminszteri tisztviselő felcsége az éjszaka morflummal megmérgezte magát és két óra hosszat tartó iróztos kínlás után meghalt.

Szenzációs gégeoperáció.

Berlin, szept. 1. A berlinben most folyó gégeorvoskongresszuson tegnap *Morelli* bukaresti orvos tanár nagy feltűnést keltő gégeoperációt végzett. A híres professzor teljes sikerrel operált egy gége-filopot, a mely miatt a beteget 23 év óta csak folyadékkal lehetett táplálni.

Dráma a csendőrkaszármányban.

Beregszász, szept. 1. Beregmegye Vásárosnamény községben az éjszaka *Szoboszlav* csendőrgyonszurta a társát, *Illés* Lajos őrsvezetőt. A beregszászi csendőrkaszármányparancsnok kiutazott a helyszínré, hogy a titkos dráma rugóit felderítse.

NYILT-TÉR. *)

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Naponta
frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . 4.40
Cuba-Macca-Java keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

*) E rovatban közölteket nem vállal felelősséget a Szerk.

Gabonaüzlet.

Budapest, szept. 1.

Készárú-üzlet:

5-10 fillérrel magasabb.

Matatide-üzlet:

Buda októberre 11.69, Buda áprillira 11.93
Rosa októberre 10.14, Zab októberre 10.45, Ten-
geri augusztusra — Tengeri májusra 8.34
Röpe augusztusra —

Főszekesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelőszekesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

1249 1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Au tirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 933.4 sz. végzése következtében dr. Schwarz Adolf nagykanizsai ügyvéd által képviselt dr. Buzás Dezső tulajdoni tárgyát javára 1911. október 21. fillér a jár. erejéig 1911. évi január hó 7-én fogantatott kiadású végrehajtás útján lefoglalt és 800 korona-becsült kálörfele sírhövek, szoba-bu orok síb.-hét álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró 1910. évi V. 933.4 sz. végzése folytán 190 K 21 f. lókegyvetelés, 1/10 való-díj és eddig összesen 34 K 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a netán fizetett összeg levonásával Nagykanizsán, Kazirczy-utca 53. sz. leendő eszőlésére 1911. évi szeptember hó 2-k napjának d. e. 11 órája határidőre kiűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek becsárón alul is el fog-nak adni. A mennyben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és fel-foglal-tatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a és a v.h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi zug. 22

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bír. végreh-jtó.

Tanoncok felvétetnek a kefegyárban.

Szépen butorozott utcai szoba
Nádor-utca 4. szám alatt
kiadó. Ugyanott két jó
c-a ádból való fiu

kitűnő ellátást nyerhet.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéhá

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Árvehető 4—5 ezer
koronával.

5609. Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tiszteltetlennel értesíteni, hogy cipő ak-
tárunkat ujonnan felszerelve egy alakított-
tuk át, hogy mindenki találhat ízlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek
és-gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — Saját gyártmány! —
Cipőink jó minőségűek teljes felelős-
séget vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk. 5667

Kiváló tiszteltetlennel

MILTENYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-uton, a városházban.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák tér (Bayer cukrászda mellett).

Üdéli megrendelésekhez
elégendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körmélje.

A „Gólyá”-hoz

címzett rófs és rövidáru kereskedés
Erzsébet-tér értesíti a n. é. hölgy-
közönséget, hogy nagymennyiségű áru
sikerdlt beszerezni, melyek olcsón árusít-
tatnak el. Vételkényszer nélkül kéri a
megtekintésére. o o o o o 5655

Polgári Iskolát végzett fiatal-
ember nagykereskedésbe
Gyakornoknak felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban. 5647

Egy keresztthuros kis rövid

Zongora

igen olcsó árban eladó. — Cím a
kiadóhivatalban. 5648

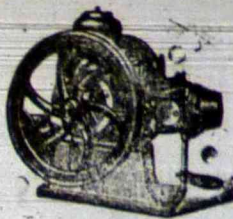

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL
szavait valódi borpárat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéről
BARCOLA.
Egyedül cognac gőzfőzde
állandó hivatalos vegyi
ellenőrzés alatt
Kapható minden
jobb üzletben.

EREDETI

BOLNDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál

kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körut 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre figyelm!

Názeladás.

Csengery-utcán 51. sz.
ház ujonnan nyitandó ut-
cában több háztelkekkel,

eladó. 5640

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Ha üde és finom arcbőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szepőt, májfoltot és pörsenést eltávolít. — Ártalmas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárban
NAGYKANIZSÁN.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. köz-néeg becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyegeit, függő-
nyit molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és beforrás ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.
Bármennyi szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tiszteltetlennel

4844

Robinson Gyula szőrmemegóvó

Hirdetmény.

Főméltóságú Herczeg Batthyány Strottmann nagykanizsai
erdőhivatala közhírré teszi, hogy az uradalom Zsigárd és Czezinai
erdőrészekben 1911. évben termelt

gubacstermést

1911. évi szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor az erdő-
hivatal irodájában (Fő-tér 5. sz.) nyilvános szóbeli árverés útján
a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladja.

Pálffy Alajos,
urad. erdőmester.

5650

sőt a budapestinek 5480 koronás ajánlata is oly drága, hogy annak" keresztlüvele a mi speciális viszonyaink közepette egyenes pénzkidobás lenne. Az sem fog nagyobb bajt okozni, hogy ha eddig megvoltunk tűzjelző nélkül, még egy-két évig így legyünk. Aziránt azonban már alapos kétségünk van, hogy az új nagykanizsai postán teljes éjjeli telefonszolgálat lesz, holott a nálunknál minden tekintetben sokkal fejlettebb Szombathelyen csak a múlt héten hosszabbították meg egy órával az eddigi éjjeli telefonzárórát (Nagykanizsán este 9 óra után már nincs telefonszolgálat.)

Mint hogy nagyon valószínű, hogy Nagykanizsán az új postán is legfeljebb éjjel lesz telefonszolgálat, mégis kellene e tűzjelzők létesítése ügyében már mos valamit cselekedni. Erre nézve egy ahhoz értőnek ötletét adjuk itt, mint a gyakorlati megoldásnak egy nagyon egyszerűen kivihető s majdnem teljesen költségmentes módját.

Létesítsenek a város megfelelő pontjain mindenki által hozzáférhető helyeken, esetleg kis üvegajtós szekrényekben közönséges telefonállomásokat, melyek vezetékei a postán összpontosuljanak. E vezetékeket egyetlen közös végződésbe fonva, — egy külön e célra a posta és a tűzoltóaktanya között létesített telefonvonalba kapcsolják, miáltal az üvegajtókat betörve a postán keresztül bárki bármikor közvetlenül feltelefonozhatja a tűzoltó laktanyát, anélkül, hogy a postának kapcsolnia kellene. Ez lényegében azonos a két cég ajánlatában foglalt kivitellel, amiben szintén üvegajtós vasszekrények és direkt (a postát nem érintő) villamosvezetékek szerepelnek, amelyeken azonban beszélni nem lehet és csupán azt tudják közölni, — hogy melyik jelzőállomáson jelezték a tüzet. Hogy a tűzjelzők az egymásba kapcsolt jelzőző telefonállomások csengői mind meg ne szólaljanak (mint az több egyszerre egymással összekötött telefontól történni szokott) a tűzoltóaktanyai telefont kivéve, egyszerűen le kell szerelni valamennyi állomás csengőjét. Hisz azokon a „közpon"t" ugy sem hi fel senkit, csengeni pedig mindenki telefonon lehet, ha nincs is rajt csengő, csak forgatókar legyen, amivel a tűzjelző felcsengeti a tűzoltókat és megmondhatja nekik, — hol a veszedelem.

Ennek az ötletnek megoldása nem kerül többé, mint megfelelő számú telefonvonal és telefonállomás létesítésének költsége és a célt sokkal jobban szolgálja, mint akár a legmegtérültebb szabadalmazott tűzjelző specialitás.

A politikai helyzet.

— Fővárosi muuatársunktól. —

Budapest, szept. 2.

Az érdeklődés középpontjában még mindig a Kossuth-párt állásfoglalása van, a mely válságelodázó hatásán kívül azért is nevezetes, mert azt bizonyítja, hogy bizonyos szabálytalan időkörökben megismétlődnek az események. Emlékezzünk csak! Valahányszor Kossuth Ferenc bajba jutott, valahányszor veszedelem fenyegette a párt-egységet, mindig amolyan se hideg, se meleg indítvánnyal állt párja elé, mint a milyen a tegnapi is volt. A párt egyik része tiltakozik ama bizonyos választól jog elten. Kimondja tehát, hogy a párt ragaszkodik a magyar szupremácia föltételéhez. Másik része pedig a pártnak a Justh-párt föltölgéséhez áll. Helyes, kimondja tehát, hogy a végetörőform elleni harcát a párt a többi ellenzéki párttal együtt vívja meg. Játék ez, amelyre lehetetlen és bizonytalan helyzete kényszeríti Kossuth Ferencet, aki alapjában nagyon higgyadteremtő politikust.

Szóval az állásfoglalás egyáltalában nem teremtett tisztá helyzetet az ellenzéki pár-

tok szempontjából. Marad minden a régi-ben. Megmaradt az örökös bizonytalanság, a vezérek egymásra féltékenysége, a küzdelem céljainak különbözősége s ezzel a széjelzülles veszedelmének állandósága. — Kossuth politikája az, mely sem élni, sem halni nem tud, pedig most módjában lenne, hogy megéljen. Az őszinteség hiánya nagy betegség.

A jövő heti taktika.

Az ellenzéki pártok vitarendező bizottsága ma délen a képviselőházban ülést tartott, amelyen megállapították a jövő heti obstrukció taktikáját. Értesülésünk szerint a jövő héten kevesebb lesz a technika és mind a két függetlenségi párt részéről több fölszólalás várható.

A Gioconda Zalamegyében.

(Csaknem szenzáció.)

— Saját tudósítónktól. —

Akik eddig nevét sem hallották Linardo da Vinci-nek, ma nemcsak azt tudják róla, hogy klasszikus olasz mester volt, de azt is, hogy Monna Lisa portréja, a Gioconda, egyik legkiválóbb alkotása. A Gioconda világhíres a mestere után, továbbá Monna Lisa naiv, nem éppen szellemes, de bájos mosolyáért és legújában azért is, mert ellopták a párisi Louvre képtárából. Most ez a rejtélyes lopás foglalkoztatja a világ sajtóját és detektívjeit, a mai napig azonban hiába; ma aztán a Gioconda megtermette második világszenzációját, illetve a harmadikat is; a második az, hogy a remek festményt megtalálták, a harmadik pedig, hogy pont Zalamegyében akadtak rá. És ezt a világeseményt mi közöljük először. No, képzeljék, hogy a Matin, Figaro, Temps rosszul fogják érezni magukat.

A dolog így történt:

Ma délelőtt egyik fővárosi esti lap telefonon felhívta szerkesztőségünket és a következőket jelentette:

— Kedves kollégák, kaptunk Kanizsáról egy névtelen levelet s nem tudjuk, hová tegyük a tartalmát: komolyan vegyük, vagy ne vesszünk rája.

— Vegyük komolyan.

— De, kérem, azt írja a névtelen levélíró, hogy Monna Lisa képe megkerült. Ott van az önök közelében Tótszerdahelyen, Fedák Sári kastélyában.

Mi, a magunk részéről készséggel elhiszük, hogy a kép csakugyan ott van, csak a módját nem tudjuk elképzelni, hogyan került oda.

— Bizonyára Reinitz Aurél révén, — adtuk meg a kívánt és helyes felvilágosítást. Tetszik tudni, Reinitz festőművész, soká élt Kanizsán és Fedák Sári vendégszeretettel is élvezte. Reinitz legutóbb Párisban járt s meri nemcsak festő, de elsőrendű búvész is, továbbá nemcsak búvész, de hálás lélek is, Zsazsa pedig szereti a szép képeket, Reinitz hálája csekély jelöl elhozta a művésznek a Monna Lisát.

— Jó, jó; hiszen a magyarázat elfogadható, sőt valószínűnek is látszik, — vélekedett a fővárosi redakció, — mégis, talán lennének szívesek utána nézni a dolognak. Mert rejtélyes, elsőrendűen rejtélyes.

— Mi is azon a véleményen voltunk, hogy a dolog csakugyan rejtélyes, sőt izgató. Mozdítottuk is nyomban egész rendelkezésünkre álló apparátusunkat, melyet Deák Péter rendőrfőkapitány ur jóvoltából, — kinek sasteinkinte rögtön állította a

fontos ügy egész titokzatosságát — a kanizsai detektívvél egészítettük ki. A rendőrségen csupán Farkas kapitány ur tekintett bizonyos kéttelley a nyomozásunk eredménye elé, mert ő azon a véleményen van, hogy kár egy öreg olasz képért a fáradság, holott az ő veje, Sass Feri, csupa új képeket produkál.

Nyomozásunk eredménye pedig, — mint ez a jövő művészettörténetében bizonyára olvasható lesz, — minden várakozásunkat felülmutta. Nem telt bele két óra és déltájban már oszladozott a homály, mely az egész holmesi ügyet betakarta. Déltűn 1 órakor pedig fölcsegettük a pesti szerkesztőséget és tán némi büszkeséggel, de melyet a siker igazolt, — kiáltottuk a telefonba:

— Megvan!
— Mi van meg?
— Hát a Gioconda.
— Hol van meg?
— Tótszerdahelyen.
— Tréfál?

— Kérem, kérem! Ahogy mondom: a a Gioconda megvan Tótszerdahelyen, Fedák Sári birtokában. Nagy munkánkba került: de sikerült ezt minden kétséget kizáróan megállapítani. (Három perc! — Tovább, nagysád!)

— A Monna Lisa?
— Az.
— Tótszerdahelyen?
— Ott.
— Fedáknál?
— Sárinnál?
— Csakis.
— Hm,
— Valóban.

A pesti redakció — mint a telefonon át kivehettük, — el volt ragadtatva.

— Bámulatos! És nem tudják, hogy került oda?

— Már hogyne tudnók! Zsazsa vette a képet.

— Vette? Kitől?

— Hát kérem szépen az úgy volt — (Három perc! — tovább beszélünk), hogy Nagykanizsán a Kinizsy-utca 19. számú házában lakott éveken át egy honvédszázados. Ahogy mondom: egy honvédszázados. Századosok éltek, éldegéltek, szerényen, de megelégedetten Kinizsy-utcai magányukban, míg egyszer csak jött a hadbiztos. A hadbiztos jött és akkor a százados vásárolt nitroglicerint, továbbá zsineget és szivarosdobozt és ezekből pokolgépet szerkesztett.

— De hiszen ön a Junga-ügyet meséli nekünk.

— Ugy van. (Tovább beszélünk, nagysád.) Nos, mint mondtam, Fedák vette a képet. Az meg így volt, kérem, hogy mikor Jungát fogházba vitték, minden ingóságát megvásárolta egy kanizsai ur, egy műgőzfűrdő tulajdonosa; megvette többek közt a talenimios Junga képeit is, melyeket ez maga festett, illetve másolt. A műgőzfűrdő tulajdonosa nem akarván másokat sem megfosztani, — szóval ő kiváló műbarát és mindent eladott, többek közt egy Giocondamásolatot a kiváló művésznek, Fedák Sárinak, Tótszerdahelyre.

— Hát erről van szó?

— Csupán erről. De ez aztán bizonyos.

— Hát akkor mondja meg, kérem, annak a kanizsai névtelen levélírónak, ha találkozik vele.

Ami ezután következett, arra a központ szó nélkül megszakította az összeköttetést.

amihez joga van, mert a telefonban nem szabad egyszerre pikánsnak és gorbának lenni.

... Mint látni méltóztatik, ez „csaknem" szenzáció. Ugy történt, ahogy elmondtuk, kezdve a névtelen levélíró végig. És ha ravasz, brovorus nyomozásaink nem jartak volna eredményre, holnap az összes világlapok tele lettek volna a megdöbbentő szenzációval, hogy a Louvre elloptott Giocondája Tótszerdahelyen van Fedák Sári kastélyában. És Zsazsa soha életében nem tisztázhatta volna magát a vád alól, hogy ellopatta a remek Monna Lisát, csupán azért, hogy ezzel reklámmot csináljon magának. Ami ötletnek is kitűnő és mindenestre célravezetőbb, mint az, hogy egy művésznek megáldadta magát a Zugligetben s egy másik következetesen elveszítte az aranyfogait.

HIREK.

— Rendezik a Gyár-utcat. Sabján Gyula dr. városi főjegyző működési programjának első fejezete, a Gyár-utca rendezésének ügye kezd tétő alá jutni. Ismeretese azok a tárgyalások, amiket a főjegyző ez utca rendezése körül folytatott az egyes háztulajdonosokkal kik a maguk részéről minden lehető áldozatra készeknek nyilatkoztak, csak hogy ez az évtizedek óta teljesen városiatlan állapotban levő utca megfelelő külsőt kapjon. A tárgyalások eredményeit a főjegyző a tegnapi tanácsülésnek terjesztette elő, hol a következő tanácsi határozatokat hozták: 1. A tanács kijelenti, hogy a Gyár-utca uttestének azon részeit, melyek magántulajdon képeznek, a telektulajdonosok beleegyező nyilatkozata alapján a város nevében birtokba veszi. Ez alól kivételnek Babóchay György ingatlanainak megfelelő részletei, mert a nyugalmazott polgármester még nem nyilatkozott arra nézve, hogy meghozza-e a köznek azt az áldozatot, amit a nálánál sokkal kevésbé tehetősek önként felajánlottak. 2. Arra utasította a tanács a mérnöki hivatal, hogy a Gyár-utcában a még nem kész utcavonalat jelölje és cövekeltesse ki, hogy a telkek tulajdonosai az egész utca hosszában elkészíthessék a járdát és a be nem épített területeken deszkakerítéseket. 3. A végleges rendezés elhatározásáig arra is utasította a tanács a mérnöki hivatal, hogy a Gyár-utcában végeztesse el az ökvetlenül szükséges földmunkát, hogy ott a teljesen akadálytalan közlekedés mielőbb biztosítva legyen. — A főjegyző legközelebb ismét folytatni fogja az eddig előtte meg nem jelent Gyár-utcai ház- és telektulajdonosokkal a tárgyalásokat, úgy, hogy rövidesen abban a helyzetben lesz a városi tanács, hogy a Gyár-utca teljes és végleges rendezéséről terjeszthet javaslatot a városi közgyűlés elé.

— Bérkocsvizsgálat. A nagykanizsai bérkocsikat és az azok elé fogott „lovakat" a jövő hét keddjén, délelőtt fél 11 órakor fogja a városház udvarán a rendőrkapitányság és Elschleger Elemér városi állatorvos megvizsgálni. — Valóban ideje volna, hogy ez a vizsgálat ne csak arra terjedjen ki, hogy a kanizsai fiakkereket nagyjában meg lehet-e különböztetni a sátoros cigányok kordéjától és hogy azok a szegény párok, miket Kanizsán fiakkerlovaknak cafolnak, ki tudják-e még húzni a vasútig a pasast, hanem még arra is, hogy bérkocsiiparunkat ne kellessék Csurgó és Perlak hasonló üzemével együtt említeni. Van olyan jó bértárfája a mi fiakkertulajdonosainknak, hogy városi külsejű kocsikat és lovakat tarthassanak. Vagy ha nincs ilyen tarifa, akkor csináljanak olyant, mert a Noé-bárkák és mozgó löcsontvázak legalább olyan botrányos állapotot mutatnak, mint teszem az őrdögörök büze.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vessé a hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségeknél, vörhenyénél, emésztési és légzési szervok hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártományokhoz hasonlóan és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST. Salgó-Lipóti Salvatorfürdő. Választ. Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

— **Megkezdődik az adóvég elhatározás.** Nem hiába jellepezték a szomorúságot az ősszel, szeptember, az ősz hava nagy szomorúsággal is köszöntött a kanizsai adófizető polgárságra. A szomorúság a legnagyobb állampolgári rosszából, az adófizetés kötelezettségéből fakad és abban kulminál, hogy hétfőn, holnapután reggel megkezdődik az adóhatalékok exekválása. A végrehajtás a mult esztendőkből esetleg hátralékos és a folyó év három első negyedében lejárt és be nem fizetett adóért megy. Ha sietnek a hátralékokban lévő, talán még sikerül kikerülniök az exekuciót, melynek munkája körülbelül két helet fog igényelni.

— **Éskövők.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Csizány Géza molnárszede Varga Viktóriával, Papp Ferenc cipész Szabó Annával, Kosteitz Viktor máv. villanyszerelő (Dombóváron) Molnár Máriával, Herczmann Ferenc Károly vasúti távirádmester Biba Gizellával, Gyurovsky István gazdatiszt (Garamújfalun) Marton Máriával és Pinter István honvéd legyvermester Becker Terézével.

— **Városi adóhivatalvizsgálat.** Gyenge Sándor salágerszegi pénzügyi tanácsos ma reggel Nagykanizsára érkezett és a városi adóhivatalban az adóbehajtások és illetékek könyveit és aktáit vizsgálja.

— **Ismét megnyílik az „Edison” színház.** Köz tudomásu, hogy mielőtt Brónyay Lajos Saturnia mozija megkezdte működését a nagykanizsai Szarvas szállóban, azelőtt magának, Haas Vilmosnak, a szálló bérletjének volt ott mozgóképszínháza. Ezt a mozi „Edison” színház néven ismét megnyitja Haas és pedig már a legközelebbi napokban. Ez a mozgóképszínház azonban jelentékeny haladást fog feltüntetni, amennyiben Haas Vilmos nagy áldozattal átfarmáló gépet szerzett be és ezzel a villamos áram feszültségét csökkenteni képes új módon, hogy ingadozásoktól ment tiszta, tökéletes világos képeket produkálhat. Ezzel az Edison színház vetélkedik a legmodernebb fajta vállalatokkal.

— **„Rosszul vagyok, de nem tudom miért!”** Ezt a pinaszt nagyon sokszor lehet hallani. Az orvos a legtöbb esetben külön kérdészködés nélkül is tudja, hogy a gyomorban van a hiba és egy-egy boro-pobáryi természetes Ferencz József-keserűvizet rendel, melyet naponként a reggelizés előtt kell meginni. Már néhány óra múlva elmúlik a rosszullét, az élet- és munkavégzés csakhamar visszatér. A valódi Ferencz József-keserűviz biztos és enyhe hatása utóérhetetlen. Kapható a jobb fűszerüzletekben és az összes gyógyszárakban.

— **Andor Ida** a primadonnája, a starja, a csillaga annak a cabaretnak, mely ma este 9 órakor kezd meg működését Nagykanizsán, a Szarvas szálló éttermében. A több tagú társaságnak a kiváló Kiséri Nándor az igazgatója — jó név, megbecsült név az artisták közt, kihez hasonló kiváló komikus nem sok van a magyar színpadon. Kiséri éveken át többször volt Kanizsán, van is biztos, méltányoló publikuma, melyre minden előadásán számíthat. Andor Ida bájos nő, de ennél is többet jelent komoly művészi ambíciója, mely minden számát messze felülemeli a brettli nivóján, stílusán. A hangja nagyon kedves, iskolázott, előadása élénk, rendkívül kifejező. repertoárja pedig bámulatos gazdag. A társulat többi tagja is elsőrendű erők, köztük kimagaslak Palotás Olga, a jó nevű zongoraművész, a társulat karmestere. Mint halljuk, Kiséri direktor ma az iránt tárgyal, hogy este fölépjenek nála a még városunkban tarlózkodó Cája és Küselbach műbirkózók is. Mint említettük, az előadás 9 órakor kezdődik. A társulat az éjjel megérkezett, egy napi késéssel, aminek az volt az oka, hogy nagy sikereit egy nappal tovább kötötték Keszthelyhez, mint eredetileg tervezték.

— **Kaposvár nagy napja.** Kaposvárnak nagy ünnepe lesz holnap, vasárnap. Megnyitják nyőnyőrt új színházát, mely félmillió korona költséggel épült és ugyancsak holnap lesz a kaposi Kossuth szobor leleplezése. A leleplezési ünnepélyen a képviselőházat Nagy Ferenc képviseli. A színházat Kóbor Tamás prologójával nyitják meg.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Nagy Mihály napszámos 69 éves, Mihálec József 79 éves földműves, özv. Rácz Antalné szül. Ney Paula orvos özvegye 73 éves, Császár Károly 14 napos, Venczel Margit 16 hónapos, özv. Varga Mihályné szül. Ötvös Juliánna földműves özvegye 75 éves, Tiszai Mihály 70 éves földműves, Dömötör Ignác 70 éves földműves, özv. Csatlós Ferencné szül. Gyuricz Juliánna magánzónó 38 éves és Vincze Mária 13 napos.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkeztű és víznyomási borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és szűzőgépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy kétfős kosaru sajtók, melyek a régi világ fából készített prés zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszerezket Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901 évi temesvári, az 1902 évi egri, az 1906. évi nagyváradi és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításán a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Huszárok jönnek.** A nagy katonajárásnak még egy fejezete van hátra a jövő héten Nagykanizsán, a aztán jövő nyárig nem lesznek többet idegen katonák Nagykanizsán. Mint megírjuk, f. hó 5-én, a jövő hét keddjén érnek véget a dunántúli lovasszolgálatok, amikor a rengeteg lovasság, mely most Somogy megyében van koncentrálna, — el fog szelédni szerte az egész monarchiában. Pénteken, 8-án a Klagenfurtban állomásozó 6. huszárezred egy része, 230 ember, 13 tiszt és megfelelő számú ló érkezik Nagykanizsára utban hazafelé. Ezek másnap, szombaton vonulnak tovább hegyes hazájuk felé, de 10-én, vasárnap már itt lesz az ezred másik része 200 emberrel, 10 tiszttel és 210 lóval. — Ezek viszont hétf. n. mennek tovább innét s aztán véget ér a nagy hadgyakorlatok szélső hullámainak játéka, melyek az idén Nagykanizsát érintették.

— **Az ügyvédi pálya megnehezítése.** Az ügyvédi szervezeti módosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét alatt késztetetlenül törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balog államtitkár többször kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legerősebb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédeljölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beérkezett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédeljölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Aki neknek tehát jogi vizsgát (szigorlat, állami vizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekében siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megizsereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne állásan senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon axonál a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— **A holnapi nagykanizsai football match.** Az Ifjúsági Kör Sport-Egyet. által holnap, vasárnap tartandó football match iránti városzerte nagy érdeklődés mutatkozik. A csapatok, hogy a közönség melegeződését kiérdemeljék, naponként tréningeznek a katonai gyakorlóterén. Így tehát törekvésük sikerül, mert előreláthatólag érdekes és fair játékot fognak produkálni. Az ifjúsági csapat a közben megérkezett játékosokkal alaposan megerősödött, viszont a reprezentatív csapat ugyanazon játék sok kedvezőbb elhelyezéseivel remél eredményt elérni. A csapatok felállításai a következők:

I. K. S. E. reprezentatív (kék dresszben)

Schreiber
Löke—Singer
Melczér—Kantzer—Szerb
Kocsis—Strem I.—Róna I.—Kertész I.—Hütter

(I. K. S. E. ifjúsági (fehér dressz.))

Rajki
Faragó—Krausz
Kertész II.—Schlesinger II.—Neu
Hirschler—Blach—Schlesinger I.—Róna II.—Strem II.
Bíró: Bognár Zs.

A match kezdése fél 5 órakor lesz.

— **Napbarnulás és szeplők ellen** legjobb a Grand Fayence szappan 1.50 K.

— **Fényképezési készülékek** műkedvelőknek. Mindazok, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mind neki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító. 1854. óta fenálló fényképezési eszközök, különleges-
ségek áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég

— **Minden házasságonak fontos.** Jó erős zamatot kávé csak úgy készíthetünk, ha jó pörkölt kávé használunk. A tizh-lyen pörkölt kávé azonban többnyire elég; kormossá válik és így a kávénak ízét, zamátját rontja. A lakás, konyha megtelik füsttel, gőzzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemű kávépörkölőjéből kikerült „Kardinal” pörkölt kávé vásárolunk. 5646

— **Lakások, elképzelhetőek-e vén házakban, vagy sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznének, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Címexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelyről a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Címexin-hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútort is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrástár Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerárára Nagykanizsa.

A költő titka

vagy

hogyan kell verset írni?

*

Van nekünk egy kedves, lányos arcu új-ágitó kollégánk, egy nagyon tehetséges költő, akit a kabaretnak Medgyesszay Vilma portált és akit főleg a Nyugatos poéták imádnak. De hogy imádnak! Ő mutatta ki ugyanis, hogy Ady Endréné és társainak költészetét milyen kiváló. Milyen kiváló kókitema. Ő az tovább, aki egyfolytában huszonegy óráig tud verselni, tetszés szerint feladott témákra. Ezekután nem áruljuk el a nevét, nehogy legközelebbi hozzátartozói ráismerjenek. A legálvobab állók ugyanis ráismernek.

Az a kedves, igazán tehetséges kabaretköltő, akit a Zala versírására szerződött, újabbán állandóan egy témán lovagol: meg akarja verselni a pesti taxamétert.

Ma is visszavonult, hogy öt perc alatt megírja versét, de már két és fél óra múlva elkészült vele. Eddigrendben volt a dolog, most jön a pikantéria, amely, nyájas olvasó, beletétekintést enged a költő kőszorkánykényhájába és laikus verselők számára hozzáférhetővé teszi a verselés művészetét. Az ember azt hinné, hogy a költészet valami titokzatos, szent, ahová csak szabadalmazott hátgerincű vadászok lehet bejutni. Quelli tévedés! Már a parafizika és jó belépőjegy, a delirium tremensről nem is szólva. Legalább

gy mondják a Nyugatnál és mi a Nyugatnak hiszünk.

Híazunk ellenben a mi kitűnő fiatal poétáinknak is és főleg erre a verselési nevelőóra óhajjuk felhívni a nagyérdemű itkos verselő közönség figyelmét. A dolog mindjárt érthető lesz. Azon az asztalon, ahol a taxaméter című vers készült, újások hálmazában ezeket a jegyzeteket találjuk:

taxaméter,
méter,
éter,
az ember szemét el,
nem étel,
tétel,
bukmeker,
lékel (fejbe),
létel,
métel.
székely,
hét el.

És most jöjjen kiváló kollégánk verse:

A taxaméter.

Várjunk türelmesen,
Csak muljon néhány hét el,
És mindenki meglátja,
Hogy mi a taxaméter.

Nem étel,
Nem éter,
Hanem egészen más tétel
Alá tartozik a taxaméter.

Nincs benne semmi kétely,
Hogy az ember szemét el
Kápráztató ujjab métey
A taxaméter.
Amely arófkokkal ráerőltve
A konfilon székél.
Inkább jöjjen.
Még egy pénznyelő bukmeke,
Amelyel nem lesz barátságos
Az együttléte.

En azt hiszem,
Hogy a taxaméter
Oldalán kinyul egy másfélméter
Hosszuságu kar vasból,
Amely, ha véletlenül kednikétei
Merek abban,
Hogy nem jól mért
A taxaméter,
Engem szépen meglekel.

Csak próbálják kételkedni,
A taxi elkezd méterkedni
Jön a mellemre egy lökés
És egy kis gumicsőből
Gondosan fertőtlenített köpés.
Otthagynom a bugyellárisomat,
Mert félek, hogy megfog fulón
S ezek után a kocsinak persze
Nem kell trinkeldet adni külön.

Hát így kell verset írni Nyugat. Így legalább egy értelme sincs. Teiszik látni, benne van ez éter; a tétel, a lékel, a méter, sőt — miután a taxaméterről is! Bezzeg a Nyugatosoknál soha sincs az benne, amiről írnak. Tessék kitalálni.

Hanem ezután a leleplezés után bizonyára bekövetkezik a versírás alkonya. — Mert most már könnyű. Az ember például Adyhoz ír verset. Tehát: Ady, Kati, Mami, Pali, Bali, Pogány. (Ez egy Adyfele rim) Azután felírja az ember, hogy Ady micsoda nem. Például nem éter. Nem tétel. Nem taxaméter. Nem bukmeke. Nem másfélméter. Ezekután t. itkos poéta, tessék összeadni és szorozni a szavakat és kész a vers. Egy igazi Adyfele vers.

Dehát muszáj éppen Adyrol írni? Irjunk például a lórol verset: A ló, olvasó, konyhasó, jó rolló, olló, Holló, álló, Most keverjük a rimeket:

A ló,
nyájas olvasó,
nem kocsi,
nem kefe,
nem konyhasó,
sőt ellenkezőleg,
nyájas olvasó,
nem rolló,
nem olló,
nem Holló,
A Lajos,
de azért bajos
elképrelni ezekután,
hogy milyen jó,
a ló,
a konfilto,
halló,
halló,
halló,
a ló,
mi lesz az ötkoronámmal,
álló, álló!

Ugy-e bár, világos? Csak az az egy Ady-szerű, ötkoromároló szülő titokzatos versor ne lenne benne. De a fő az, hogy a mi kitűnő poétánk bizonyára érti. A versnek ugyanis a legfőbb kelléke, hogy csak a poéta értes.

NYILT-TÉR.)*

Hazug hírek az autójárat-betiltásról.

Tudomásomra jutott, hogy azt híresztelik a városban, hogy automobiljáratomat Keszthelyen betiltották. Miután ez a hír rosszakaróimtól származó aljas hazugság, arra kérem a n. é. közönséget, hogy e híreszteléseknek hitelt ne adjon. — mert autójáratom mindaddig a legzavartalanabban közlekedik Keszthely és Hévíz között, amíg a forgalom csökkenéssel a múlt héten automobilomat Keszthelyről haza nem hoztam. Egyébként holnap vasárnap autóm ismét Keszthelyre megy és Keszthely-Hévíz között a vasárnapi forgalomban tevékenyen részt fog venni.

Tisztelettel Strasser Márton.

Nagyérdemű közönség!

A midőn két évtizedes működésem után visszavonulok a helybeli „Korona” szálloda bérletének vezetésétől, nem mulaszthatom el, hogy azon kedves kötelességemnek eleget tegyek, hogy azon kitűnő, szívvel szorgalmas, amely a n. é. közönség egész működésénél alatt szerencsételtett, őszinte, hálás köszönetem fejezzem ki. Kérve, hogy az utódom számára szintén megtartatni méltóztassék.

Együttal értesítem a n. é. közönséget, hogy a Vasúti vendéglőmet személyesen tovább vezetem és kérem a további szíves támogatásukat.

Bogenrieder József.

Hivatkozással fenti közleményre, van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a „Korona” szálloda bérletét — szállodát, kávéházat és éttermet átvettem és azt ugyanolyan szolid és szakszerű alapon, mint t. elődöm, fogom tovább vezetni. Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy változatlan, kifogástalan és előzékeny kiszolgálással, kitűnő konyhával és elsőrendű italok tartásával a n. é. közönség bizalmát kiérdemeljem és arra magam mindenkor érdemessé tegyem.

Magamat a n. é. közönség b. támogatásába ajánlom

Kiss Ernő.

Egy hölgy

aki egészséges bőr-
ápolásra tart, külön-
ösen pedig a szep-
ségeit akarja eltűn-
tetni és finoman
fehér és puha ténit
akar elérni csak

**Vesszőparipa-
Liliomszappant**
(Vesszőparipa védjegy-
győl) használj!

Bergmann & Co.
Tetschen a. E.

Darabonként 80 fillé-
rért minden gyógyszer-
szertár, drogeria, il-
latzser üzletben stb.
kapható.

PALMA

**AVALÓDI
KAUCSUKSAROK**

*) E rovatban közölték nem vállal fele-
lősséget a Szerk.

**4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke**

**a Kardinal
pörkölt kávé**

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

**Schwarz és Tauber
cégnél.**

**MUSCHONG & SÖHNE
JUZIÁSI PHONIX ÁSVÁNY
VIZ**

**BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz**

ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgycső- és fényképződésnél, a
légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántal-
málnál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHACKER IGNÁZ
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. szám.

**Naponta
frissen pörkölt**

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Rapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

Számtalanszor bevált

**MATTONI/FELE
GIESCHÜBLER
SAVANYUVIZ**

hűgymóknál és
hólyaghurutnál,
mial a kágyával
megkölt szer.

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.

Kitűnő gyógyszer: gyomor- és cukorbetegségeknek,
kiszáradt, hólyag- és vesebajok ellen.

Feljabár PTD-leírás a gyógyszerét azonnal megmutatja!

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.
Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 10-15.

Naponta minden jobb üzletben és gyógyszerárúban,
Pozsony, Bécs, Budapest, Győr, Sopron, Debrecen, Szeged.

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

széles mértékű szabadságot vezénnyel, 10-800
lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdasá-
goságuk, kiválósságuk és könnyű kezelőségük által
elismert világhírűek és
minden üzem részé e
a legelőnyösebb erőforrást képezik.

MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselő: Boron Artur okt. gépészmérnök
Rettsehlstr. 33.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 2.

Derült és melegebb idő várható; déli
hőmérséklet 23-4 C.

Országgyűlés.

Budapest, szept. 2.

A képviselőház mai ülésén Návay La-
jos elnökölt. Több kérvényt olvastak fel
az obstrukció ellen, majd néhányat a vá-
lasztói jog mellett; az elnök javasolta,
hogy ezeket adják ki a kérvényi bizottság-
nak, mire Hock János ellenindítványt
adott be és 20-nál több képviselő név-
szerinti szavazást kért s kérte ennek a
hétfői ülésre való halasztását. Felolvasták
az interpellációs könyvet, — melybe
hat régi interpelláción kívül Ábrahám De-
zso jegyzett be újat.

Ezután egy sereg névszerű szavazást
intéztek el, melyekben a többség az ellen-
indítványokat elvetve az elnöki javaslatok-
at fogadta el.

Szmrecsný György ma megindokolta
az aviatikai iskola anyagi támogatására
vonakozó indítványát, Khuen-Héderváry
Károly gróf miniszterelnök válaszal Szmr-
csányinak s kijelenti, hogy a magyar
aviatika fejlődését rokonszenves érdeklő-
déssel kíséri és azt szükség esetén anya-
gilag is támogatja. Az egész dolog ugyan-
még primitív, de éppen ezért kell támo-
gatni. A ház a miniszterelnök választ
tudomásul vette.

Beck Lajos interpellál: „A Nap” előfize-
tett példányainak Kormenden történt el-
kobzásáról.

Széky Ferenc igazságügyminiszter
nyomban válaszol, kijelentvén, — hogy a
tényállást még nem ismeri, de szigorú
vizsgálatot indít és ha inkorrekt derül
ki, azt a legerélyesebben megtorolja. A
választ az egész ház tudomásul vette s
ezzel az ülés véget ért.

A bán merénylője.

Ma kezdődött a tárgyalás.

Budapest, szept. 2. Mattusek Emánuel
ma két rendőrt megláncolva Zágrábból
Budapestre hozta, mert a büntető járás-
bírószágon ma kezdődött Tomasich horvát
bán elleni merénylete ügyében a tárgya-
lás. Mattuseket Polónyi-Dezso védi, ki
legközelebb sürgősen meginterpellálja az
igazságügyminisztert amiatt, hogy Mattuse-
ket mint valami rablógilyköt kétkezőnél
megláncolva hozták Budapestre. A tárgyalás
ugya vádlott, mint a perió kívánságára né-
met nyelven folyik. A bírő ama kérdésére,
hogy van-e vagyona, a vádlott így vála-
szolt:

— Nincs, mert Tomasich elvette.
— Miért inzultálta a bánt?
— Mert tönkre tett.

Vasuti baleset

Budapest, szept. 2. Budafokon ma reg-
gel a gráci személyvonat beleszaladt egy
Bruck felől jövő tehervonatba. A gyors-
vonat kocsijai összeütöttek és nyolc utas
megsebesült. A forgalmat álszalással bo-
nyolítják le.

Halálos szerelmi dráma.

Budapest, szept. 2. Halálos szerelmi
dráma játszódott le Budapesten a Váci-
körút 51. sz. házában. Bakonyi Sándor
berontott a tőle különváló feleségéhez,
Orbán Máriaéhoz és kérte, hogy térjen
vissza hozzá. Mivel az a szony erre nem
volt hajlandó, Bakonyi megölte a felesé-
gét. A gyilkos férjet letartóztatták.

Megölte a barátját.

Nagykőrös, szept. 2. Hadur Bálint vá-
rosi alkalmazott egy vendéglőben együ-
mulatott a barátjával, Egyedi Ferenc-
nével. A mulatság az este vége, hogy
a jó barátok összeverekedtek és végül
Hadur elszaladt a vendéglőből. Egyedi
utána sietett, mikor azonban Hadur-laka-
sához ért, ez szobájából revolvert ho-
zott ki és agyonlőtte a barátját. A gyil-
kost letartóztatták.

Hirtelenkező községbíró.

Esztergom, szept. 2. Takács Lajos tar-
nai bíró kocsián ma délelőtti Eszter-
gomba hajtott. Az uton valami miatt
összeperelt a kocsiával, s midőn a le-
gény vissza felelt, a hirtelen haragu
ember botjával úgy sújtotta fejbe a le-
gényt, hogy az holtan bukkott le a ko-
csiról. A bírót, ki esztergomban önként
jelentkezett, letartóztatták.

Kolera a hadgyakorlatokon.

Pusztítójárvány Törökországban.

Budapest, szept. 2. A királygyakorla-
tokon összevont csapatok között nagy ri-
adalmat keltett ma az az elterjedt hír,
hogy Folkusházy Jenő honvédfőhadnagy
koleragyánusan megbetegedett. A főhad-
nagy a pestmegyei Veresen betegedett
meg és Brody ezredorvos koleragyánus-
nak találta. Az egész századot elzáróni-
tették.

Konstantinápoly, szept. 2. Üszkubi je-
lentes szerint tegnap 151 koleramegbe-
betegedés 50 halálát történt. Tegnap délután
ismét 68 újabb megbetegedést jelentettek
be. Az orvosok már nem győzik a fel-
szaporodott munkát és az is növeli a bajt,
hogy elfogytak a gyógyszerek.

Ki nyert?

Budapest, szept. 2. Az osztálysorsjáték
mai húzása a 41383 sz. sorsjegy százezer,
a 101547. szám pedig huszezer koronát
nyert.

Halál a kávéházban.

Ujvidék, szept. 2. Mazsurán Antal kö-
zös hadseregbeli őrnagy ma délután egyik
ujvidéki kávéházban tarokkozott. Midőn
a parttól fel akart kelni, holtan bukott
le a padlóra. Az őrnagyot szívizélhűdés
ölte meg.

Halott a vasútállomáson.

Bpest, szept. 2. A nyugati pályaudvaron
lévő Vasúti klubban ma holtan találták
Bécsi László szatmárnémeti vasúti főnököt.
Előbb azt hitték, hogy bűntény történt,
később azonban megállapították, hogy
szívizélhűdés ölte meg a főnököt.

A szélhámós gyógyszerész.

Pozsony, szept. 2. A pozsonyi kir. tör-
vényesek vádlatánca ma foglalkozott Uj-
váry Zoltánnal, a szélhámós gyógyszer-
észnek előzetes letartóztatása ellen be-
adott felfolyamodásával, melynek a vád-
latánca nem adott helyt és a szélhámós
továbbra is fogva marad.

Gabonaüzlet.

Budapest, szept. 2.

Késmárk-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Határkő-üzlet:

Bem októberre 11.73, Baza ápriliere 11.99
Rosa októberre 10.34, Zab októberre 10.55, Tan-
geri augusztusra 9.10, Tengeri májusra 9.41,
Rapa augusztusra 8.29.

Főmunkasztó: SZALAY SÁNDOR.

Felölősmunkasztó: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

IRODALOM.

Vasárnapi könyv. — Az Országos Közművelődési Tanács a felnőtt és a serdülő ifjúság iskolán kívüli továbbképzését, gyakorlati oktatását országosan és egységesen szervezte. A Tanács a népművelési akció rendkívüli jelentőségű céljainak szolgálatára hetenkint — egyelőre százharmincezer példányban — ismeretterjesztő, népszerűen oktató, illusztrált füzeteket oszt ki. Ez a füzet a Vasárnapi Könyv, amely cikkeket és képeket közöl az ipari, gazdasági, természeti tudományi, földrajzi és technikai ismeretekről, az egészség megőrzéséről, az élelmiszerekről és a táplálkozásról. A Vasárnapi Könyv gyakorlati eszköze lesz az alkoholt elkenő küzdelemnek és annak a népfölvilágosító munkának, amely a produktív tudás haladó szellemét általánossá fogja tenni. — Azok a városok, községek, hatóságok, testületek és ipari telepek, amelyek ingyenes szétosztás céljából hetenkint nagyobb példányszámban óhajtják átvenni a gyakorlati tudásnak ezeket a népszerű füzeit, forduljanak az Országos Közművelődési Tanács-hoz (Budapest, — Ferenciek tere 3).

Bácskai nóták. Ezen címmel Révfy Géza országjáró ismert zeneszerzőnek 8 új dala jelent meg, énekkönyv formájában. Ezen izig-vérig magyar ritmusú, igen sikerült, dallamos és kedves dalok hamarosan nagy népszerűségre számíthatnak. A szövegek írói: Gárdonyi Géza (Annuska lelkem), dr. Lampérth Géza (Nóta Zuzsáról, aki Pestre ment, Cigányóta, Kisbírónóta), Lányi Viktor (Dunántúli bordal), Molnár Kálmán, Novák Lajos (a szerencsi cukorgyár). — Révfy e dalgyűjteménye 250 k-ért kapható a szerzőnél Temesvároton minden zeneműkereskedésben.

Nappali kisasszony,

jobb családból, 6 éves fiú mellé azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes péksegéd,

nőtlen, ki szakmáját tökéletesen érti, azonnal felvétetik öv. Farkas Lajosnál, Nemesdéd. 5657

Három-négy diákok

teljes ellátásra elvállalok. Külön szoba a diákok számára. Bővebbet Sikátor-utca 11. 5609

Egy kitűnő, új pedálos
czimbalom

olcsó áron eladó. Ugyanott egy olcsó zongora is. Fő-ut 21. sz. I. emelet. 5648

Nagyobb gépgyár keres-megbízható

képviselet

Nagykanizsán felállítandó bizományi raktár vezetésére. Óvadék megállapodás szerint. Ajánlatok Blockner I. hirdető irodájába Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. „Motor 2022” jelleg alatt küldendők.

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók drogeriákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

Nincs többé buza üszög a
DUMA DUPUY & CO
„Magesáya” használatával.

27 év óta nagy eredménnyel használják buza üszög ellen, továbbá korom- és porüszög ellen kukorica, árpa, zab és burgonyánál stb. Egy csomag 2 métermázsához vetőmaghoz 50 fillér, egy métermázsához 26 fillér.

Óvakodjunk utáztatoktól!
NUMA DUPUY ÉS TÁRSA

BÉCS, VI. t. Windmühlgasse 11. b.
Kapható Nagykanizsán: Rosenfeld A. Fiai, S. rém és Klein, Kőrös Géza, Armuth Nátán, Neu és Klein, Günszberg-er Jakob.

Csáktornyan: Graner Testvérek. 4204

Őszi trágyázáshoz

Szuperfoszfát

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,
Deák Ferencz-tér 5. szám. 5674

Ház eladás.

Szeptember 30-án Magyar-u.
127 sz. alatt lévő

ház

telekkönyvi bíróság helyiségében árverés útján eladatik.
Venniszándékozók olcsó árt megvehetik.

és háthólyag óvszer különlegességekben. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!
„Fatime” I. és II. minőség. Ára tucatonként 6 és 8 korona. „Semiramis” I. és II. minőség. Ára tucatonként 10 és 12 korona. — Ezen új és modern technika szerint készült óvszerek különlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női különlegesség. — Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett. — Kérje ingyen és bérmentve 300-nál több ábrával ellátott legújabb képos árjegyzékemet.

Releti J. orvos-sebészeti műszer- és gummiárak-gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapították 1878. Telefon 13-78.

Egy garnitura
Clayton és Schuttlerworth
8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

Gyomra

rosszul emészt, ön-nem jól érzi magát.

Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágyelégítő, emésztés előmozdító és enyhén leveztető házi-szer, mely a mértékeltenszár ismert következményeit, hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint nyomorogást, székszorulást, mértéktelesen savképződést és görccsszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, ez a dr. Rose-féle balzsam, Fragner B. prágai g. ógyzertárból, fél üveg 1 kor., egész üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:
FRAGNER B. cs. és királyi udvari szállító.

A „Pekete Sas”-hoz Prága, Klinsing-utca 203. Nerudagasse-utca. Postai széküldés naponta. 2 kor. 20 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 20 fillérnek beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria és Magyarország bármely részére.

Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszer-táraitban. Főlerakat: Török József gyógyszer-táraitban Budapest, Király-utca.

Tisztítsd csak
Globus
Fémtisztítókivonattal
a világ legjobb fémtisztítószerére

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!
NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Vidéki megrendelésekhez
elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

Ha üde és finom arcbőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA
CRÉMET
SZAPPANT
PUDERT

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártaalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszer-táraitban
NAGYKANIZSÁN.

Értesítés! Van szerencsém a n. é.
közönség b. tudomásra
adni, hogy a budapesti cipész áztetemet
ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű urí nőt és gyermek cipőmet a legjo b kivitelben a legolcsóbb árban. Javítások gyorsan, méltányos árban eszközöltnék. Szíves pártfogásukat kérve,

maradok teljes tisztelettel

MOLDOVÁNY JÁNOS

Nagykanizsán, Deák Ferenc-tér 5. szám.

Két évi jóállás.
Az „OLLA”
több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.A hölgyek tudják legjobban mily fontos a
szép, üde arc

mily hatalmas és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fens és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcára tiszta sima legyen.
A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehérit, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-crème teljesen ártalmatlan, pártatlan és csodás arc-szépítő. Kapható az egész világon. Tégeye 1 K és 2 korona. — Készíti és postán küldi: FÖLDES KELEMEN gyógyszerészi ARADON.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Fräger Béla, Reik Gyula gyógyszer-táraitban, Geltsch és Graef drogeriájában. — Csáktornyan: Pető Jenő, Reichard Jenő gyógyszer-táraitban.

Vasalónők és tanuló-lányok

álándó alkalmazásra
azonnal felvétetnek

Mayer Klotild

gőzmosodában Nagykanizsán, Deák tér 9. 5145

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levetett FÉRFI-RUHAkat magas áron megvételnek. 5345

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. Oetker sópórád használja.

Ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus orvosok által ajánlott élesztőpórád.

Használata által minden térszta nagyobb, azbb és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilliacukor d 12 f

A legnemesebb fűszere minden térszta, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglup, torta, puding és t-jász, továbbá linom vagy porcukor al vegyítve mindennemű sütemény behint rére. Pótol 2-3 cs vanillit. Ha félsomag Dr. OETKER VANILLIACUKROT 1 kg., cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 téskanálnyit 1 csésze lefőz óntunk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes ital k-punk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilliacukra minden főzkeszer-szkészben stb. kapható. Kímélő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen.

Steiner Mór

órárműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatúak remek választékban.

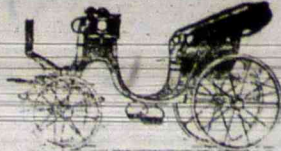
Látszerraktárban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakemberien eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becserelek.

4631

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló-műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Zsigárdi méneseiben

nevelt egy pár 170 cm. magas, négy éves, ardemi, nóri kereszt-zésű deres herélt

csikó,

egy pár 168 cm. magas östét és világos pej, ugyanilyen származású, kora és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és hibátlanok.

Kéri: Jenő, Nagykanizsa.

Kohn Samu engedélyezett mérlegkészítő
Nagykanizsán, Magyar-u. 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérlegek javítását, a be nem szállítható marhakocsi és waggonmérlegek javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartályok javítását és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folyadék-mértékek, méterek olesón kaphatók.

Használaton kívül helyezett mindenféle mérlegeket megveszek.

Kijelentem, hitelesített mérlegek olesón kaphatók.

Minden tekintetben utolérhetetlenek a világhírű

Eredeti **MOTOROK**

Benzin, Benzöl, Petrolin, Szivógáz üzemre és

lokomobilok.

LANGEN & WOLF

Wien, X., Luxenburgerstrasse 53.

Modernül berendezett speciális gyárunk már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben

a legjobb hírnévnek örvendő.

Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-őrölő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készüléket tartalmazó — 332-es számú speciális árjegyzékünket.

Külföldre 680 éremmel, első díjjal stb.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien II, Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok.

Képviselőik kerestetnek.

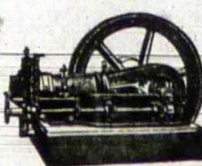
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

MÓTOROK
ÉS LOKOMOBILOK

Gyors
szállítás

Kedvező
fizetési
feltete-
lek

Munka-
menő
juttatás

Drezdai Mótorgyár R.-T.

Németország legnagyobb, legnagyobb mótorgyára. — Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNACZ

ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrát 1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól. Salon garnitúrát kanapé, 2 fotel 4 szék 240 K-tól. Szőnyeg-, ebédlő-dívanokat 70 K-tól. Tükrös, rézrudas szőnyeg-dívanokat 80 K-tól. Szövet dívanokat 40 K-tól. Otomanokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszüveleket

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca (Városház épület).

Kéz- és lábizzadást

azonnal megszüntet az

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárban

5214

Nagykanizsán.

Magyarázat

arról, hogy miért éppen a SCHICHT-
SZARVAS* MOSÓSZAPPANNAL lehet a
következő mosási eljárásnál a legjobb eredményt elérni:

1. A SCHICHT-„SZARVAS* MOSÓSZAPPAN az összes szappanok között a legjobb.
2. Kiadósága folytán a legolcsóbb is egyuttal.
3. Tiszta voltaért 25.000 Koronával szavatolnak.
4. Rendkívül enyhe és konzerválja a szöveteket.
5. Mert ezen szappan maga is könnyen oldódik, tehát a szennyet is könnyen feloldja.
6. Hideg vízben is egyszerűen lehet vele mosni és meggátolja a szövetek szétválását és összemészését.
7. A SCHICHT-„SZARVAS* MOSÓSZAPPANNAL való egyszeri átsimítás megfelel más szappannal való 3-4-szeri átsimításnak.
8. A SCHICHT-„SZARVAS* MOSÓSZAPPAN használata által időt, fáradságot és pénzt takaríthatunk meg.
9. Fehériti a ruhát és feleslegessé teszi a napon való fehéritést.
10. Készítési módja egészen különleges és erre a célra csakis a legjobb nyersanyagok használhatók fel.
11. Gyártásánál évtizedek tapasztalatait használják fel.
12. Ezen szappan tökéletesítésén folytonosan dolgoznak és e célból minden találmányt felhasználnak.

Mindez az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-
kiváratra is érvényes.

Hirdetmény!

Aki pénzt, időt és fáradságot akar megtakarítani, kövesse ezen mosási eljárást:

A ruha beáztatása. Csak annyi vizet veszünk, hogy az egész ruhát éppen ellepje és a vízbe annyi „Asszonydicséret” mosó-
kiváratot teszünk, hogy a felkavarásnál habozzék s azután a ruhát éppen át áztatjuk.

A tulajdonképpeni mosás azután csak nagyon kevés fáradsággal fog járni, ha SCHICHT-SZAPPANT, SZARVAS védjegyet használunk. Mert minden tisztáltságot már feloldott az „Asszonydicséret” mosó-
kivárat és most már csak az szükséges, hogy ezen feloldott szenny a SCHICHT-
„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN habja által lekötözzék. Minden fáradságos dörzsölés és zörömpölés elkerülendő; a ruhába erősen beleevődött foltokat úgy távolítjuk el, hogy a ruhát a foltok helyén mindkét oldalán SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL bekenjük és azután összegöngyölve, egy óra hosszáig állni hagyjuk. Ilyen módon minden szennyet könnyen lehet kimosni.

Ha a vízbe, amelyben a ruhát főzzük, kevés SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vagy „ASSZONYDICSÉRET” mosó-
kiváratot teszünk, az nagyon célszerű. Igen fontos, hogy a ruhát bőszes vízben többször gondosan kiöblítsük, amíg az összes, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN által feloldott szennyrészecskék el vannak távolítva és az öblítővíz teljesen tiszta marad.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

körösma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4-5 ezer
koronával.

5609. Cím a kiadóhivatalban.

Tanoncok felvétetnek a kefegyárban.

Házeladás.

Csengery-utcán 51. sz.
ház ujonnan nyitandó ut-
cában több háztelekkel,

eladó. 5640

Bővebbet a háztulajdonosnál.

**Polgári Iskolát végzett fiatal-
ember nagykereskedésbe
Gyakornoknak felvétetik.**

Cím a kiadóhivatalban. 5647

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, fű-
gönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és belérés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, portmentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármilyen szőrcsunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztellel

1844

Robinson Gyula szőrcsmosor.

Páratlanul áll

az az óriási térfoglalás, melyet a

Magyar Fürdőkalauz

Hat esztendő tennálása óta elért. Ma már ez a diszes munka
nélkülözhetetlen kelléke mindenkinek. Milliók olvassák azt.

1912. évi impozáns kiadása januárban jelenik meg és
közjegyzőileg igazolt 40.000 példányban ingyen küldetik
széjjel. A pazarul kiállított testes kötet megküldetik az ország
összes orvos, ügyvéd, fogorvos, gyógyszerész, egyesület, kaszinó,
olvasó- és társasköreinek, fürdő- és nyaralóegyesületének, pensio,
sanatorium, kórház vendéglő és kávéházának, nemkülönb
egész éven át elhelyeztetik valamennyi vasuti és hajófülkében,
háló- és étkező kocsikban, vasúti és hajóvárótermekben, szálló-
dákban és vasúti éttermekben.

Ilyen óriási terjesztés mellett érthető és világos, hogy az
ebben a munkában megjelenő minden hirdetés várakozáson
felüli eredményre vezet.

Ha tehát áruit, gyártmányait, vállalatát az egész országban
ismertté óhajtja tenni, annak piacot akar teremteni, akkor hir-
dessen a Magyar Fürdőkalauz-ban.

Ne féljen attól, hogy a Magyar Fürdőkalauz nem az
Ön vállalatának megfelelő hirdetési organum, olvassák azt min-
denütt az egész országban, és akár tömegcikkeknek, akár külön-
legességeknek piacot akar teremteni, a Magyar Fürdőkalauz
olvasói között feltétlenül talál érdeklődőket. Tegyen kísérletet
bármily kis terjedelmű hirdetéssel, a nem mindennapi eredmény
fogja arra indítani, hogy állandóan igénybe vegye a Magyar
Fürdőkalauz hirdetési rovatát.

Még ma okvetlen írjon ingyenes tájékoztatóért a
Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatalának Budapest, Eötvös-
utca 36. szám.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

EDISON-SZÁLLODA

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobák 3 K-tól.

Szülőoltvány

fajtisztá piros Delaware, európai és amerikai gyökerek és sima szőővesszőről név- és árjegyzékünkben 1-lyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Magyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb 164 holdas érmelelt saját szőlőtelepeinkben termelt több mint 170 fajta legkiválóbb bor és cső-egészítő oltvány és vadai szavatót fajtisztá piros „Delaware” gyökres és sima vesszők, továbbá a Késér közeg határában levő egyik immuni f-kte homok majorságunkban termelt ugyanazon 10 kő öndő-ö legkiválóbb faj európai gyökerecs szőlővesszőkből és együttvéve 1 millió darabot a legmérsékeltebb árak mellett bocsátunk a d-sra. Kiemeljük szíves tudomásul azt is, hogy a világhírű leekitűnőbb luga-szőő-fajok csakis nálunk kaphatók, 1 tő ezekből legkevesebbet 1600 forint gőnömá-b szőlőt terem. H-szón tartalmaz árjegyzékünk egy házból-em hiányozzon. Cím: **Mo-nár József és Társa** nagybirtokosok 164 holdas szőlőoltvány-telepe, **Értarcsa** (Bihar-megye). 5.96

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs, gyomorfűv, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozatil van zárva. A Moll-féle sós-borszesz névzetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közsvény, csúzásmeghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjá Legújabb módszer szerint készített legfinomabb gyermek- és hölgy-szappant a bőrkésző ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főzetőhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

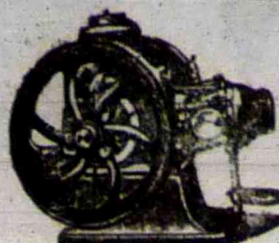
Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek.

A raktárban tessék határozottan „MOLL A.” utasításait és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

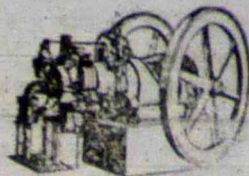
Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Vta

Frischmann Elek és Társa MOTORGYÁRA SZOMBATHELY

Ajánlja mind egyike legjobbnak bevált

szívógáz, nyersolaj és benzín motorjait

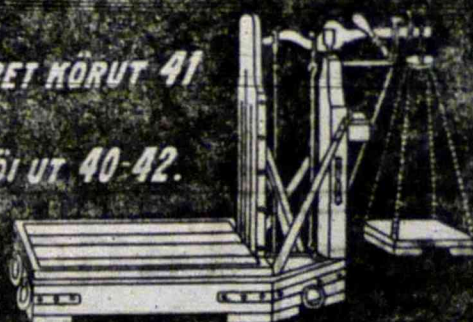

nyersolaj és benzínlokomobilos cséplőkészletek. MAGÁNJÁRÓ BENZINLOKOMOBILOK.

Hazai ipar! Olcsó árak! Felvez. figetési feltételek

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA: ERZSÉRET KÖRUT 41. GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS VASUTI MÉRLEGEK. KÉPVISELŐK KERESZTETNEK.

Értesítés.

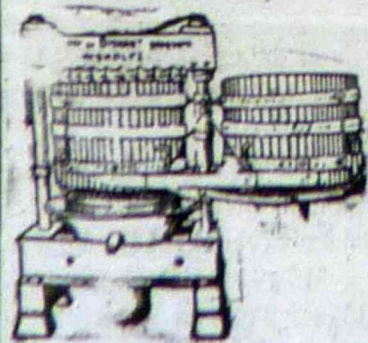
Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) utca 6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem.

Tiszte- **KAUFMANN MÓR** férfitiszabó Nagykanizsa, Kazinczy-utca 6. szám.

1902. borászati kiállítás, Eger: I. díj, díszoklevél és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: I. díj, aranyérem. 1906 Nagyvárad I. díj, díszok. 1911. temesvári kiállítás, I. díj, díszok. Árjegyzék ingyen.

Az 1907. pécsi kiállításon aranyérem és díszok.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bormelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyomó (hidraulikus)

KETTŐS KOSAR. SAJTÓK nagyüzemi használatra.

Sajtóink előnye: A szőlő szőlősem érintkezik vasrészekkel. — Egyszerű kezelés. Óriási erőfejlesztés. A törkőly egy darabban és könnyen kivethető.

Egy ember által könnyen kezelhető.

szőlőszűk és bogrózó. „VILLÁM” legújabb centrifugális bogrózó- és szűkőgép.

Szilagyi és Diskant koppyáros, Miskolc

Egy erősítő szer

gyengegyomorúknak

és azoknak, akik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorfűv, Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegségeket kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle Baldrianumot

használgák.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, Álmatlanság, szédülési rohamok, elfo-ódás stb.

Különbő összetételénél fogva, mely tartalmaz Samorbert, Baldrian csőpeket, málna-szűpöt és csersznyelevet, a Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A Dr. Engel-féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is használják. Leghatásosabb ha azt reggel éhgyomorra, vagy este lefekvés előtt szedik egy kőre egy likőre pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele. A Dr. Engel-féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direct vásárolhótt Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótménárton, Nemesdél, Nemesvid, Csákány, Nagykőrös, Bács, novász-nagy, Szánta-ldó Tótfalu, Kerkaszentmiklós Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Katóvá, Perlak, Vidovec Alsó-domboru, Lógrád, Bükköd, Murakeresztur, Iharosberény Bőhőnye, Tepsőny, Szakács, Maccali, Sámson, Kéthely, Vörs, Szentgyörgy Apáti Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszerárakban.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árák mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Övakkodjunk utánzatoktól! Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Bosnyák Géza bővebben megindokolta
az indítványát, utána
Hertelendy Ferenc beszélt a javaslat
ellen. Kijelentette, hogy őt is azok a nem-
zeti ideálok hevítik, mint az obstruálókat,
négy kért, vonják vissza a javaslatot.

mert nem látni szükségét annak, hogy ily módon kiélejtessék a helyzetet, éppen akkor, mikor a kormány a legjobb úton van ahhoz, hogy a kilences bizottság határozatait megvalósítsa. Ujal arra, hogy királyunk uralkodása alatt semmiféle alkotmányvétségétől nem kell tartani.

Bosnyák Géza felelt hosszasan Hertelendy beszédére, bizonyítani igyekezvén az obstrukció igazságait, majd hozzászóltak az indítványhoz **Putthedny** báró, **Eitner** Zsigmond orsz. képviselő és **Tamás János** dr., kik függetlenségi álláspontjukhoz híven támogatták az indítványt és cáfolták Hertelendy beszédét. Végül is a meghozott határozat szerint

Javasolni fogják a közgyűlésnek hogy Bosnyák Géza indítványát fogadja el.

Ezután **Versec** amaz átiratát tárgyalta, mely az általános, tiltkos, egyenlő választói jogot követeli.

E pontnál **Putthedny Sándor** báró aggodalmát fejezte ki a választói jog ily széles alapú kiterjesztése felett s azt a sületben való ugrásnak mondta, mire **Eitner** Zsigmond orsz. képviselő — honorálni akarván a 67-es **Putthedny**nak **Bosnyák** indítványa mellett való állásfoglalását, — kijelentette, hogy lehet engedni az általánosságból s az egyenlőségből, csupán a választás tiltkoságához kell ragaszkodniuk, hogy a korrupció erejét veszíts. A választmány erre azt határozta, hogy a közgyűlésnek a verseci átirat egyszeri tudomását való vételt ajánlja.

Versecnek az obstrukciót eltiltő átiratához is többen hozzá szóltak és zajosabb ellenmondásokkal váltottak ki **Szily Kálmán**nak az átiratot helyesítő közbeszólását.

Cserlén Károly nyugalmazott alispán azt indítványozta, hogy az átiratot egyszerűen vegyék tudomásul, ugyanezt indítványozta **Hertelendy Ferenc** is, azonban **Bosnyák, Eitner, Neudiczky** felszólalására azt javasolja a választmány, hogy az átirato tudomásvétel nélkül helyezték irattárba. Ezután a választmány a közgyűlés egyéb tárgyait készítette elő.

Megyeiülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága e hó 11-ikén tartja az évi őszi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatán ama pontjait, melyek alkalmazásuk arra, hogy szélesebb körű érdeklődési kielésnek, mai számunk más helyén mellajuk.

Itt közöljük a tárgysorozatnak bennünket közelebből érdekítő pontjait:

Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról.

Malatiniszky Lajos zalaszentgróti járási fűszolgabúrának a VII. fizetési osztályba leendő előlepte.

Alispáni jelentés a megyei árvázkezi ideiglenes jegyzői állás beszüntetésének kérdésében.

A vármegye 1912. évi háztartási költségvetéséről.

Zalavármegye gyámpénztárának 1910. évi számadása.

Bosnyák Géza és társai tvhatósági bizottsági tagok indítványa a véderőjavaslatoknak a képviselőház napirendjéről való levétele tárgyában.

Versec város tvh. bizottságának az általános egyenlő és tiltkos választójog mellett hozott határozata.

Versec tvh. bizottságának a parlamenti obstrukció eltiltése tárgyában a képviselőházhoz intézett felirata és ezzel kapcsolatban **Seimcs és **Bélabánya** városok hasonló felirata.**

Bosnyák Géza tvh. bizottsági tag és társai indítványa az argentinai huszbehazai tárgyában.

A Magyar Gazdaszövetség átirata a Montegróti szerződés tárgyában.

Az aradi verianak gyászünnepélyre költöztetés egybeállítás.

Somogy megye átirata, melyben gróf **Apponyi** Albertet amerikai utja alkalmából üdvözli.

Nagyvárad átirata az Osztrák-Magyar bank részvényeinek vásárlása tárgyában.

A Sió csatorna hajózhatóvá tétele ügyében bizottsággá alakult országgyűlési képviselők átirata.

A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének kérelme támogatásért. Ennek kapcsán Szeged szab. kir. város átirata. A 187869-1010. B. M. sz. rendelet a nagykanizsa-alsórendva és a pápa-sümegei h. érdekű vasutak segélyezése tárgyában.

A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság kérvénye a keszthely-hévízi h. é. vasút segélyezése tárgyában.

A Balaton-tavi Gőzhajózási Részvénytársasággal kötött szerződés meghosszabbítása.

Orosz Ferenc gyógyszerész budapesti lakos kérvénye a Zalaapáti községben felállítandó személyjogi gyógyszeriár elnyerése iránt.

A vármegyei alapok és a gyámpénztár pénzkészleteinek gyümölcsöző elhelyezése. Küldöttségi jelentés a vármegyei alkalmazottak lakbérének a nyugdíjba leendő be-ámitása tárgyában.

Küldöttségi jelentés a kör- és segélyezők lakbérének a nyugdíjba leendő be-ámitása tárgyában.

A jegyzői magánmunkálatakról szóló szabályrendelet módosítása.

Alispáni előterjesztés a fogadókban, vendéglőkben kávéházakban, kocsiművekben és sörházakban a záróra meghosszabbításának bizonyos díjak szedéséhez való költése és a mulatságok engedélyezéséhez szedhető díjak szabályozása tárgyában.

A balatoni szövetség megkeresése a balatoni fürdőtelepekre nézve lakások vetítési szabályrendelet alkotása tárgyában.

Küldöttségi jelentés a gazdasági munkásházak építése tárgyában.

Bizalmiférfiak választása 1912. évi eszterláci lajstromának megállapítására hivatali bizottságba.

Az időközben elhunyt törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek választás úján leendő beöltése.

Dr. Simon Géza keszthelyi lakos ügyvézi megbízott lemondása és **dr. Vadnay Béla** elhalálozása folytán új ügyvézi megbízott alkalmazása.

Nagykanizsa képviselőtestületének az 1910. évre kiutalt államsegély felosztása tárgyában hozott határozata.

Zalaegerszeg képviselőtestületének az 1910. évre kiutalt államsegély felosztása tárgyában hozott határozata.

Dömötör Sándor zalaegerszegi lakosnak felbbrzése Zalaegerszeg képviselőtestületének azon határozata ellen, amellyel a polgármester a drezdai nemzetközi közegészségügyi kiállításra kiküldette.

Nagykanizsa képviselőtestületének véghatározatai állami elemi iskolák és tornaterem építése, a Rozgonyi utca kikövezése, csatornázása és kertessé léleendő ellátása tárgyában.

Országgyűlés.

Végtelei szava és.

Saját tudósítónk telefonjelentése

Budapest, szept. 4.

Ma a legrövidebbre foghadjuk a képviselőház üléséről szóló tudósításunkat. Történik ugyanis a következők:

Nagy elnök híreljesítette a múlt ülésszék jegyzőkönyvét, bemutatta **Krasó-Szörény** megye felirátát, melyben a t. Házat meg-hívja a lugosi kiállításra, majd **Somogy** megye felirátát a behívott póttartalékosok családtagjainak segélyezéséről, ezután pedig szavaznak, szavaztak és pedig névszerint s még most is szavaznának, ha délután 2 órakor az elnök az ülést be nem rekesztette volna.

Mindössze ennyi történt.

Halálos autombilkatasztrófa.

Saját tudósítónk távirata.

Brassó, szeptember 4.

Végzetes autombilkatasztrófa történt tegnap délután Brassó közelében. A közel romániai Sinajából jött autombilkas **Leonida Leon** milliomos, báró **Reiner** Ede, továbbá **dr. Keszleszku** földmunkos névvel Körölből 6 kilométernyi távolságra Brassóba az autombilk egyik tengelye eltört és a vezetőt rohargató felborult. **Leonida** és **Koszteszku** felesége szörnyen haltak. **Koszteszku** pedig halálán megsebesült. A sofőrnek mindkét lába eltört.

Népgyűlés és beszámoló.

— Táviratok. —

Nagyszalonta, szeptember 4.

Nagyszalontán tegnap **Tisza István** gróf beszámoló beszédet mondott, melyen hevesen támadta az obstrukciót.

Kolozsvár, szeptember 4.

Nagyszerű népgyűlést rendezett tegnap a kolozsvári függetlenségi és egyenlőségi párt a redut helyiségében. A népgyűlésen résztvevett **Justh Gyula** is, ki **Posta Béla** elnök üdvözölt, a szociálisták részéről pedig megjelent **Kunfi Zsigmond** dr. és **Jócsák** párttitkár. **Justh Gyula** nagy beszédet mondott, kövelelv a választójogi reform megalkotását és támadta **Kristóffy** ki állítólag elfordult ellől a követelését. **Jócsák Kálmán** kihirdette a szociálisták határozati javaslatát, mely tiltakozik a véderőjavaslatok ellen s követeli az általános, egyenlő, tiltkos választói jogot. Beszéltek még **Kunfi Szende Pál** és **Schwimmer Róza**.

Nagy tűz egy zalai faluban

Kerkánmetfalui katasztrófa.

Leégett a templom is.

— Saját tudósítónktól. —

A vörös kakas, mely különösen ilyen időjárában, a gabona berodása és cséplése idején hol itt, hol ott ott fel vésres fejt, pusztulást, inéget hozva maga után, — nagy pusztulást vitt véghez az alsó-lendvai járás egy virágzó községében. A csesztregi jegyzőséghez tartozó **Kerkánmetfalui** község volt a rettenetes tüze színhelye, ahol az eddig kiderítetlen okból kitört elem három-gazdának ugyszólván mindenét, házat, melléképületeit és egész évi termését felemészlette. A tűz az éppen akkor teljes vehemenciával uralkodó szélviharban dicsapott a kálvinisták templomára s az, mielőtt még megmenthették volna, — az összes berendezésével együtt teljesen elégett.

A borzasztó tüzeletről a következő részletes tudósításunk számol be:

Vasárnap délelőtt fel 12 órakor még javában folyt az istentisztelet a kerkánmetfalui kálvinista templomban, mikor egyszerre valaki félreverte a templom harangját s az egész falun villámgyorsan futott végig a híb-hír:

— Tűz van! Tűz van!

Mire a község lakossága magához térte első meglepetéséből, **Tóth György** né lakóháza, ahol a tűz keletkezett, egy lángtenger volt. Amíg az egybesereglett falubeliek az égő épületek körül foglaltakodtak nem vették észre, hogy az égő házak közelében álló nagy kálvinista templom tornya szintén ég. Csak akkor lettek figyelmesek a veszedelemre, mikor már az egész torony lángban állott és mikor már az oltásra gondolni sem lehetett. Mint egy óriási égő fátyla, merült az ég fele a magas lánggal égő torony, amelyről fűlékelő patlogással hullott alá egy-egy darab tüzes bádoglemez, égő lec és ezer meg ezer prózsarínok, állandó veszélyben tartván a közeli házak szálmazsuppos tetőit. Leirhatatlanul fenséges, de leirhatatlanul borzalmas látvány volt ez.

A fűlézettség tetőpontra hágott. Az időközben megérkezett csesztregi, kerkaufalvi, kutas, alsó- és felsőszenterzsébeti, ramocsa és péntekfalui tűzoltóknak tétlenül kellett nézniük az elemek vad pusztulását, mert gyenge, egyszerű kis fecakendők játékszernek bizonyultak a vadul pusztító lángtengerrel szemben.

A rémület még fokozta, hogy úgy 1 óra tájban óriási, agyulóvásszerű robajjal leruhantak a harangok, és kevéssel később, kilométerekre elhatárolt zuhanással összeomlott az egész torony. Követlenül a zuhanás után törőnymagán lángnyelvek csaptak az ég felé, amelyek aztán rövid egy óra leforgása alatt elhamvasztották a templom összes berendezését és mindazt, ami elhamvaszható volt, — ugyannyira, hogy a még nemrég búcskén emelkedő

templom helyén ma egy halom égett gerenda, fűlig elolvadt bádoglapok, a harangok laposra mállott, elfolyt réze s négy ormóttán, kormos, bedőlt fal fekszenek.

De a borzasztó pusztulást okozott vöröskakas itt még nem állott meg. Alig, hogy óriási zuhanással beomlott a templom tornya, **Orbán Árpád** vendéglő közeli házából hangos segélykiáltásokat vitt a még mindig dühöngő szél a résztint még **Tóthné** elhamvadt portája, résztint az egész környéket felperzseléssel fenyegető templom körül buzgólkodó tűzoltók felé.

A templom saarlátokaitól kigyulladt **Orbán** istállója. Egy sereg tűzoltó most már az Orbánportához szaladt és nehézlővel az oltásnak, amely csak annyiban sikerült, hogy a veszélyeztetett szomszédok háza megadták menteni, de a vendéglőnek az egész gazdasága, a természet egyből elégett. Végre úgy öt óra tájban óriási erőfeszítéssel sikerült elfojtani a tüzet.

A kár nagysága még nincs megállapítva, ugyszintén még a tűz oka is ismeretlen, de valószínű, hogy gyufával játszó gyermekek okozták. A község — mint halljuk — országos gyűlést fog indítani, hogy elégett templomuk helyébe újat építhessenek.

Hírek.

A kaposvári Kossuth-szobor teleplezése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Kaposvár, szeptember 4.

Parjádi ritkító ünnepségek színhelye volt két napon át, tegnap és tegnapelőt Kaposvár. Szombat este a városnak gyönyörű új, felmílt színházat adták át rendelkezésnek fényes külsőségek kíséretében. Tegnap délután pedig nagy ünnepségek között a kaposvári Kossuth szobornak volt a teleplezése. Az ünnepség, mely az egész ország számos kiindulása jelen volt, **Makfalvi** Géza főispán ünnepi beszéddel kezdődött. Ezután **Papp Géza** árvázkezi ünnök beszélt, miközben lehullt a lepel a hatalmas ércszoborról. Ezután **Kácskovics Lajos** alispán, mint a szoborbizottság elnöke átadta az emlékművet **Németh István** polgármesternek, aki azt a város gondozásába fogadta. Ezután a rengeteg közszólí helyezett el a szobor talapzata körül, amiket az egész országból hoztak a küldöttségek.

— **Új püspöki helyettes.** A megyei püspök a megboldogult **János Gusztáv** helyébe püspökhelyettesé **Rédey Gyula** dr. prelátus kanonokot nevezte ki s a zsinati vizsgáló bizottság elnöki tisztségét is megbízta. **Rédey** kanonokot a vesprémiek mint rendkívül talentumos, kiváló szónoki képességgel bíró papot ismerik.

— **Meggyógyultak a st. megyei orvosok.** Közöljük azt a döbbenetes dolgot, hogy a Sümegyen dúló verhaszjárány közepette a községnek mind a három orvos megtelepedett. A halóság emiatt dr. **Lőle** Mór tapolcai községi orvost rendelte Sümegre helyetteséül. Mint ma értesítjük **Lukovich Gábor** dr. járásvoros és

Hets Endre dr. községi orvos baja szerencsére muló rosszult volt, gyorsan felépültek s ismét megkezdték nehéz munkájukat. Lőke dr. tegnap pedig már haza is utazott Tapolcára.

— **Ésküvő.** Diszes uri esküvő volt tegnap Nagykanizsán. **Bán Samu** felkereskedelmi iskolai igazgató leánya, **Eldt**, vezette oltárhoz **Heisler** Izso szabadkai magánhivatalnok.

— **Új balatoni telefonállomás.** A pécsi posta- és táviróigazgatóság értesített bennünket, hogy a Balaton mellé **Lelle** és **Balatonszilas** között fekvő **Száz** községben a kereskedelemügyi minster által engedélyezett telefonközpontot megnyitották.

— **A szaj- és lődömfaja.** A tudósítás az- és körömfaja járványa a tavaszi legfrissebb hivatalos jelentés szerint **Zalamegyében** az eddigi csendes járvás úján halad. A fertőzött községek multi száma 145-ről 134-re csökkent. Somogyban pedig lassankint egészen elfogy a két hónap előtti még létező nagy számú. Ott 40-ről 35-re apadt a szám,

ami jóformán egészen jelentőség nélkül való Somogy megye Állatkereskedelmi forgalmára nézve. Az országos Állatkereskedelmi statisztika adatai szerint a magyarországi fertőzött kőzések száma egy hét alatt 316-al apadt, vagyis 3070-ről 2754-re szállt alá.

— **Pintér Imre** folyó hó 9-én, szombaton a Polgári Egyetben tartandó egyet-ten estélye a legnagyobb érdeklődést kelti s ha az előjelek nem csálnak, zsúfolt ház fogja végigtaposni az előkelő, mindvégig mulató, fehér programot. Ez estén énekel először **Parlagi Kornélia** „Mire a falevelek lehullanak” bájos francia balladát, továbbá **Zerkowitz** legújabb budapesti slágerét, a „Fecském Iova szállj” című gyönyörű dalocskát. — Ugyancsak személyesíti a „Mai cseléd” kacagató szinpadit tréfában az urnó és a cseléd szerepét, míg partnere **Pintér Imre** lesz, aki az urat és a költőnőst adja egy személyben. Nagy sikerre számíthat továbbá a Színesszínház melyben **Pintér** őt személyt ábrázol és **Molnár Ferenc** kitűnő aktuális szinpadit tréfája, a „Kíméletlen férj” melyben a címszerepet **Szemere Gyula** szín-művész játssza. A művészestre szülő jegyek előre való árusítását már megkezdte **Alt** és **Böhm** divatruházában a szinlapon jelzett helyarákon.

— **A becsületes megtaláló.** **Pavelkovich Béla** a minap ezüst cigarettatárcáját egyik vendéglobban felejtette, hol társasággal sörözött. Távozása után pár perccel észrevette feledékenységét és sietett vissza a vendéglobbe, hol azonban az elveszett tárcának nyoma sem volt többé. **Pavelkovich** bejelentette értéktárgyának elvesztését a rendőrségen, mely várta a becsületes megtalálót. E helyett azonban **an Engländer Béla** nagykanizsai őrszeres jelentkezett a kapitányságon egy ezüst cigarettatárcával, melyet, ugymond eladtak neki, de ő nagyon gyanusnak találta a tárcát annak eladója, **Tóth Ignác** gubacsór kezében. Ezért a tárcát a rendőrségnek átadta. A tárcáról a kapitányság megállapította, hogy az a **Pavelkovich Béla** tárcájával azonos, s ezért azt büntjeként befoglalták, **Tóth Ignác** ellen eljárást indítottak.

— **Templomszentelés.** A becsületes templomot melyet **dv. Szalacszy Farkasné, dv. Schmiedt Emilné és Stromszky Ernő** kegyurak áldozatkész bőkezűséggel restauráltattak, a jövő pénteken szeptember 8-án fogja felszentelni **dr. Tóth József** szombathelyi apácanonok, főesperes. Az új fényben pompázó templom valóban impozáns és érdemes arra, hogy művészi kivitelét megtekintsék.

— **Football-mérkőzés.** Ismét nagy érdeklődés mellett folyt le Nagykanizsán két ifjúsági csapatnak football-mérkőzése. Tegnap délután minteg-öttszáz főnyi néző jelenlétében 0:0, e yenlő arányban játszott az L. K. S. E. a kereskedelmisták reprezentatív csapatával. A nagy meleg egy kissé lomhává tette mindkét fél játékát, úgy hogy az első félidő minden különös esemény nélkül folyt le. A második félidőben már megélenkülték a játékosok. A lapda, nagyrészt a fehérek kapuja előtt van. **Beck** szabálytalan viselkedése folytán a kék 11 méteres büntőrugást nyernek, de **Kanzi** teljesen elhibázott lövéssel messze a kaputól jobbra rugja a lapdát. A fehérek játéka is megélenkült csúszán. Bár a jobb futó és teherbírókban lévő kék legjobbjai a lapda birtokában vannak, **Schlesinger** (center) és **Hirschler** (bal szélső) többször leviszik a kék kapujához a lapdát. **Schreiber** kapus messze kint áll a kaputól, s ha a fehérek messzebből löttek volna, úgy könnyen érhetek volna el eredményt. Amint a játék eredménye is mutatja, mindkét csapatnál észlelhető a csatlósok kivánni valója hogy a kék csapat

játéka s a fehérek fűgése. A match bírói tisztelt objektíven és teljes szakértséssel **Bognár Zsigmond** játékgyáros ítélte be.

— **A botpuska.** Fura kis kalandja volt az éjszaka **Garai Ferenc** nagykanizsai bérkocsi tulajdonosnak. A fiakkor este fél 10 óra tájt a Szabadhegy felé tartott kocsiával, honnan egy társaságot kellett a szőlőlőből hazahoznia. Amint a Teleky-uton kifelé hajtottak, annak legutolsó házából, az Örkörkorsmából nagy vig társaságot látott kijönni. A társaság egyik tagja, egy férfi, egyenesen a kocsi-utra ment, ahol előbb elvágódott, majd mire a kocsi odaért, felkelt és botjával hadonászva nagy ordítással megállította a kocsit. **Garai** nem tudva, mit akar a részeg ember, megállította lovát, majd amidőn ez kérdéseire csupa káromkodással felelt, a lovak közé csapott és elindult. E pillanatban durranást hallott a háta mögött és érezte, hogy a bal karján meg van sebezve. A féktelenkedő részegnél botpuska volt és azt süllytette rá a neki nem tetsző bérkocsisra. **Garai**, kit sréttel

sebezett meg a vicces ember, leugrott kocsijáról és csak akkor indult ismét tovább útjára, midőn megijudta, hogy **Harsai József** borbélysegéd volt az, aki belelőtt. Ma reggel **Garai** a rendőrkapitány ságnál jelentést tett éjszakai kalandjáról, bejárta az orvosi láteletet, mely szerint hat szem srét ment a karjába és sérülése 14 nap alatt fog gyógyulni. A kapitányság a botpuskát, mint bünjelét elvette a fejjelentett borbélysegédtől és a súlyos testi sérülés vétségének panaszát áttette a kir. járásbíróshoz. Mint értesülünk **Harsai József** viszonyát emel a bérkocsis ellen, mert állítása szerint először az ütötte meg őt arcán korbáccsal, amit ő a botpuskával való ütéssel viszonzott és a botpuska akaratán kívül, az az ütés következtében sült el.

— **Párisi őrangyal.** Ezernyi a veszély, amely iskolába járó gyermekeinket fenyegeti. Lépten-nyomon inficiálódhatnak súlyos gyermekbetegségek bacillusaitól, így tehát előre kell gondoskodnunk, egy olyan desinficiáló szerről, amely megóvhassa őket. A párisi Grand Fayence szappan — amellyel hogy mint arcápolószert is a legkitűnőbb, üdév tesz minden arcot s elűntet minden szépséghibát, a legjobb desinficiáló szer is, különösen gyermekek-nél. Hozzá sem férköszhetnek a bacilusok ahhoz a gyermekhez, aki Grand Fayence szappant használ. Franciaországban már oly általánossá vált a Fayerce szappan használata, hogy nélküle a legszerényebb családok sem tudnak megenni. Az igaz, hogy nem csak a gyerekek hanem sokszor a mamák kedvéért is.

— **Német, francia, angol nyelvű kurzusok.** **Berger Gizella** okleveles német, francia, angol nyelvtanító tisztelettel közli, hogy szeptember 1-én ismét megkezdte működését. — Kéri, hogy az orbeosztásra való tekintetből a tanulni szándékozők szíveskedjenek már-már most jelentkezni a Király-utca 23. szám alatt levő lakásán.

— **Lakások,** elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznék, tisztítsd az ki alaposan **Löcherer Címexin**el. Ez eddig az egyedüli szer, — amelyről a poloskák nyomban elpusztulnak, peték pedig a Címexin halála folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kaparó: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár **Zala-** és **Somogyvármegyék** Reik Gyula gyógyszeriára Nagykanizsa.

— **Amateuroknak** a fényképezéshez! Elismert, kitűnő fényképezési salon- és utikészülékek, új, eddig felül nem mult pillanat kézi készülék, nemkülönben az összes fényképezési szükségletek kaphatók: **A. MOLL** és kir. udv. szállítónál **Wien, I. Tuch-** láben 9. Alapítva 1854. Kiváncra nagy képes árjegyzék ingyen.

Halálmars az éjszakában.

Öt huszár zuhant egy kutba.

— Saját tudósítónktól. —

Aranygallérok, piros csikos nadrágok mulatságának, cifra háborusdinak, végzetes usztatásoknak, halálmarsoknak most van a szezonja. Csak néhány nap előtt adtunk hírt róla, hogy a Somogyban folyó nagy lovasgyakorlaton két huszárt **Bárdibükk** közelében egy roham alatt a lovak halálra gázoltak. A szerencsétlen áldozatokat a gyakorlózó huszárok elhagyták maguk után. Még csak a katonai díszel sem temették el őket.

Most újabb katonai drámáról kell beszámolnunk. A Dráva mentén gyakorló-kozó szabadkai 4. honvédszázalag tegnapelőtt **Szigetvár** és **Barcs** között este 8 órától hajnali 4 óráig menekelt. A koromsötétségre, mely csak pár lépésre engedett látni, egyszerre velőtrázó jalkiállítás sikoltott bele, rá rögtön pedig olyan hang hallatszott, mint mikor súlyos

test a vízbe zuhan. Egy percre rá újabb jalkiállítás és újabb zuhanás hallatszott. Ez még háromszor megismétlődött.

A parancsnok erre megállította az egész osztagot és sűrű sötétben, örületes zavarban megindult a vizgálát annak megállapítására, hogy mi történt.

Az történt, hogy a vak sötétben az ezred nekiment egy lágas, rovás nélküli kútnak és öt huszár lovával együtt belezuhan abba.

A huszár-osztály parancsnokának intézkedésére rögtön kötelek kerültek valahonnan s az öt huszár közül négyet nagynehezen kimentettek a kútból. Három közülük ép testtel került elő a negyediknek azonban mindkét lába el volt törve. Az ötödik katona a lovak alá került és menthetlenül belefutott a vízbe. Ez volt a sorsa az öt lónak is.

Katonák természetesen tífokban tartják az egész katasztrófát. Ez az oka annak is, hogy az áldozatok neveit és a katasztrófa részleteit még mindig nem lehetett megszerezni.

Távirat és telefon.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 4.

Hűvösebb idő várható, szelekkel, helyenként, főképpen északon és keleten zivatarokkal. Déli hőmérséklet 26. C.

Tűz az örültek házában.

Szabadka, szept. 4. Majdnem a

legrettenetesebb katasztrófa történt tegnap az itteni elmebeteg kórházban. Az épületben tűz támadt, ami a szerencsétlen elmebajosok között a legnagyobb pánikot keltette. A betegek, kik mind a kertben sétáltak, minden áron beakartak jutni a lángokban álló épületbe. A tűzoltóknak és az ápolóknak alig sikerült őket megfékezni s elszállítani.

Halálos vonatkiiktás.

London, szept. 4.

A városhoz közel tegnap délután egy személyvonat, melynek minden kocsija zsúfolva volt utasokkal, kisiklott. — A katasztrófának 8 halottja és 35 súlyosan sebesültje van.

Halálba a rossz vizsga miatt.

Szatmár, szept. 4.

Korzó Bertalan megyei főlevéltáros felülden szépségű leánya az éjjel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka az volt, hogy a leány a tanítóképző intézetben tegnap pótvizsgáján gyengén felelt.

Makacs öngyilkos.

Budapest, szept. 4. Forró Lajos postatakarék-pénztári tisztviselő neje, aki gyógyíthatatlan betegsége miatt már háromszor kísérelt meg öngyilkosságot, tegnap délután, amíg férje a patikába ment, — lakásán felakasztotta magát és meghalt.

A börze áldozata.

Nagyvárad, szept. 3. A Rimánóci fogadóban szállószobájának ajtajára felakasztotta magát **Wein-** rab Mór nagykereskedő, akinek néhány év előtt még milliói voltak, de a szerencsétlen börzespekulációk tönkre tették.

Sikkasztó pénztáros.

Orsova, szeptember 4.

Bródy Vladimir a Duna Gőzhajózási társaság pénztárosa a kezelésére bízott pénzekből 32 ezer koronát elisikkasztott. Igazgatóságának feljelentésére az ügyészség letartóztatta. A sikkasztó bevallotta bűnét, amire szerencsétlen üzleti spekulációk késztették.

Antimilitarista tüntetés.

Budapest, szept. 4. A francia és német nagykövetségek kapuira az éjszaka a következő szövegű felírást rajzolták: Le a háborúval, mert különben jön a dinamit.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szak-

mába vágó munkát:

angol bőr és szalongoarni-
turák, függönyök, diva-
nyok, matracok és rolet-
ták készítését, papírkár-
pitozását. — Javítások és
alakítások gyorsan és ol-
csón eszközölköthetnek.

IRODALOM.

A Nyugat. Ignótus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat szeptember 1-én megjelent 17. számában folytatja Halász Imre Szilágyi Dezsőről írt cikksorozatát. A „Nyugat” gazdag és érdekes tartalmából kiemeljük még: Nagy Ödön: Zilahy Kiss Béla. Füst Milán: Egy uri hölgyhöz. (Ver.) Tóth Vanda: Első szerelem. (Novella.) Tóth Árpád: Versek. Szabó Dezső: A magyar tanárság pszichéjéhez. Babits Mihály: Versek. Halász Imre: Egy leltört nemzedék (Huszonyedik közlemény Szilágyi Dezső III.) Ady Endre: Versek. Lengyel Géza: Megrendelésre... Várady István: A Jégmadár. (Vers.) Bródy M. K.: Brúnhilda. (Novella.) Kemény Simon: A viaszbaba. (Vers.) Figyelő: Jász Dezső: Krúdy Gyula: A podolint lakosné. Laczko Ödön: Nádal Pál: Könyv a gyermekről. Peterdi István, Ujhelyi Nándor: Szép Egnó: Kucséber kosár. Bálint Aladár: Erős immaterialis. (Erdei Viktor litográfiai) Bálint Aladár: A törpe honvéd. Felek Ödön: Josef Israels. Felek Ödön: Ignótus: Szabó Ervin: Tóke és munka. Ignótus: Béatrice d' Aragon, Reine de Hongrie. A Nyugat főmunkáltsai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Halvány Lajos, Mórincz Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára: egész évre: K 24, fél évre K 12. Egyes szám ára: 1 kor. 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mária-utca 9. Munkáltságszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Kultúra. Ennek az igazán modern és nemcsak értelembe vett modern folyóiratnak a 10-ik száma is megjelent és gazdag, értékes tartalmával, valamint halálán pazar kiállításával bizonyítja azt, hogy a monarchiának legtekélyesebben szerkesztett és legrendesebben illusztrált lapja. A Kultúra az egyetlen magyar szépirodalmi és művészeti lap, amely áthidalva az ellentéteket, az igazi modern magyar irodalmat adja, menten az ultramodernnek túlzásaitól és a maradiák meggyökeresedett nehezkeségeitől. És éppen ez az oka annak, hogy a kéthetente megjelenő gyönyörű folyóirat mind nagyobb és nagyobb olvasóköri hódít. Az Ámon Vilmos szerkesztésében és a Róth Gusztáv és Fia könyvkiadó cég kiadásában megjelenő Kultúra minden hónap 10-én és 25-én jut az előfizetők kezébe. Előfizetési ára negyedévre 5 korona.

Nyílt-tér.

Egy hölgy

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen pedig a szepeket akarja eltüntetni és finom, fehér és puha teint akar elérni csak Vesszőparipa-Liliomszappant (vesszőparipa-éjgyógykezelés) használ. Bergmann & Co. Tetschen a. E. Darabonként 80 fillért minden gyógyszerért, drogéria, illatszertől stb. kapható.

*) E rovatban közölkésként nem vállal felelősséget a Szerk.

Első kanizsai szörmegővő intézet

☼ ☼ ☼ Ötvös-tér 9. sz. ☼ ☼ ☼

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, függőny, molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott kifüggesztésű tisztaság és száraz raktárhelyiségeimre, hol mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről. Bármennyi szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tiszteltet. 4844

Robinson Gyula, szőrmester.

Gabonaüzlet.

Budapest, szept. 4

Készáru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Nemzetközi-üzlet:

Bum októberre 11.85. Buzsá áprilisra 12.11
Rosa októberre 10.38. Zab októberre 10.70. Ten-
geri augusztusra 9.21. Tengeri májusra 9.52
Repce augusztusra 8.35.

Főszerkeztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkeztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Három-négy diákot

teljes ellátásra vállalkoz. Külön szoba a diákok számára. Bővebbet Sikkó-utca 11.

Könyvelésben jártás

irodistanó

déltúni foglalkozásra keresetlik.

Cím a kiadóhivatalban. 5664

Egy kitűnő, új pedálos

czimbalom

olcsó áron eladó. Ugyanott egy olcsó zongora is. Fő-út 21. sz. I. emelet.

Bischitzky Miksáné

Fő-út 21. sz.

Zongorák

Pianinok,

Cimbalom

és Harmoniumok n gy válasz-
tékban, a leg-
olcsóbb gyári árakban szállítanak.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a dívalos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4-5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Házeladás.

Csengery-utca 51. szám
alatti ház ujonnan nyitandó
utcában több házzal együtt,

eladó.

Bővebbet a háztulajdonos.

Eladó vagy bérbeadó

korcsmaépület,

Nagygyőrben, Zala m., mely áll 3
szoba, 1 konyha, kamara, istálló,
kocsiszín, 1000 négyszögöl kert a
háznál. Italmérési jogról vevő
javára lemond a mostani ven-
dőgész. 5662

Bővebbet

Steiner Adolt

Szombathely, Széll Kálmán-u. 38.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán

Legfontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakemberrel
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becsérellek.
4631

ZALA

Hírlapkiadó és
Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötéskész.

Vonalozó intézet.
Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobb berendezett
könyvkötés-
műhelyben

könyvtári köt-
éseket, élelmiszer-
ket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat a legjobb
és a legbiztosab-
ban kiállításban
olcsó árak mel-
lett készítenek.

A Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falragas-
szok, körlevelek és min-
denféle üzleti kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-L.

3.

Molnár-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, zsebkönyveket

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,
vázlatkönyveket, mintazapókat, zsebkönyveket, be-
várásai könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzsebkönyveket

Áraink a legjutányosabbak!

Kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kisváros 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A közfelfogást jól körültekintő és pontosan megismerő kiadvány. — Különösen nagyra értékeljük a vállalkozást és a kiadványt, melynek nemcsak a közfelfogás, hanem a közélet is megismerhető.

A kiadványt az állami és a közéleti életben is megismerhetjük és megismerhetjük a közfelfogást.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
három hónapra	három hónapra
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagybörze 3.50	Nagybörze 4.50
Felvétel 7.	Felvétel 9.
Egy évre 14.	Egy évre 18.

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, béli kintutatók és munkásoknak a munkásoknak 50 fillér.

Egyéni és családi árak: 5 korona. — Kiszámlázás: 6 korona.

Kiadóhivatal:

XXXVIII. évf. 202. szám.

Nagykanizsa, szerda 1911. szeptember 6.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Izzó a levegő.

A vármegyei áll. választmányunk állásfoglalása.

Nagykanizsa, szeptember 5.

A hőhullámok nemcsak a levegőben nyomulnak előre s nemcsak légkörünket teszik még szeptemberben is kánikulai forróságúvá, hanem áthatítják politikusaink lelkét, vérét is egész a forr-pontig. És a forró lélek, a forró, lüktető vér hevületének erős hőhullámai a maguk terén éppen olyan ellenállhatatlanul nyomulnak-nyomulnak előre égető, gyújtó, perzselő hatással, mint a levegő hatalmas hőhullámai.

A politikanak lélek-hevítő, igen sokszor lángokra gyújtó légkörében a belévetett nagy, égető kérdések óriási hőhullámokat vertek s ezek lenyomultak a vármegyékbe is. — A vármegyékben, Zalavármegyében is erősen izzóvá lett a politika levegője. Erősen csapdossa a vármegyházát. Az izzó levegő hullámai még csak a vármegyei állandó választmányi lelkébe, szelvénybe csapódott be; de már itt olyan hatalmas gyújtó erőt mutatnak fel, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlésére ez a hatás körülbelül nagy tüzet jelez.

Nagyon nehéz, szinte lehetetlen ilyen izzó levegőben aféle sima, diplomáciai kézdörzsöléssel az úgynevezett „bölcs mérséklet” aranyközéputját egyengetni, ha mindjárt olyan minden ízében jószándéku és kipróbált vármegyei kormányos mondja és ajánlja is, mint Csertán Károly.

Mert hiába! Izzik a levegő. — Ezen nem lehet egyelőre segíteni semmiféle politikai bölcs mérséklet permetező készülékével. — Bathyhány Pál gróf, Bosnyák Géza, Eitner Zsigmond a maguk forró lelkők hevületében elhózták azokat a hatalmas hőhullámokat, melyek már itt is izzóvá tették a politika levegőjét. Olyan hatalmasan izzóvá, hogy a még erősen kipróbált hatványhatalmas Putthyedny báró lelkét is felgyújtották. — Ő is Bosnyák Gézához amaz indítványa mellett szólalt föl, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése a véderőjavaslatnak az országgyűlés napirendjéről való levétele iránt intézzon feliratot a képviselőházhoz.

Ez csak elég hatalmas hódítása a függetlenségi politika hőhullámainak!

A vármegyénk központjában ily erősen izzó levegőt Versec városnak az az átírata próbálta lehűteni, melyben az obstrukció ellen való felíratához a vármegye törvényhatósági bizottságának csatlakozását kérte. Ez azonban víz helyett olajat öntött a tüzre. — Az állandó választmány — melyben kétségtelen többsége van a függetlenségi pártnak — erre a kétségtelenül nagy tüzet okozható átiratra egyszerűen dobta rá a napirendterelési indítvány hamuját. — Ebből már bizonyára a közgyűlésen sem lesz nagyobb baj. Valamiképpen a választójogi reform tárgyában teendő felirattal sem. Versec város ugyanis az általános, egyenlő és titkos választójog megvalósítása érdekében is pártoló felíratot kér vármegyénktől.

Putthyedny báró az ilyen széles keretű választójogi reformot *sőtétbeugrásnak* nevezte és kifejezte erős aggodalmait, mire Eitner Zsigmond is egy kis hővezetőt tett a lelkére s kijelentette, hogy az általános és egyenlő jelzöket ő is elengedi, csak a *titkosságot* tartja fentartandónak. Eitner Zsigmondnak, mint Justh párti képviselőnek, ez a véleménye országos nyilvánosságú fórumon talán *elszólást* jelentene, de mi itthon tudjuk, hogy Eitnernek e kijelentése nem áll ellentétben korábbi kijelentéseivel.

Az állandó választmány tehát meghozta mindazokat a határozatokat, melyek előreláthatók voltak. Vajjon mit hoz a közgyűlés, mely kevésbé homogén elemekből áll, mint az állandó választmány.

Nász a Bathyhány-családban.

Bathyhány Tivadar gróf ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Fényes uri esküvő örömnépét ille szombalon Zalacsányban Bathyhány grófi család és a főúri familia örömeiben osztozott a község és környékének népe is. E napon vezette oltárhoz Skubics Rafeel Horváth Vilmi, Bathyhány József gróf, a volt keszthelyi képviselő s a grófné fogadott leányát. Az esküvőn résztvettek a gróf Bathyhány, Barcza, Bogay, Bezeredy, Malatinszky, Skubics és más megyei földbirtokos családok nagy számmal. Az esküvőt a zalacsányi kegyuri templomban tartották s az esketési szertartást Nankovics Gábor lelkész végezte. Násznapok voltak Bathyhány Tivadar gróf és Bogay Elemér. Este a község lakossága fényes kiválágást rendezett.

Abból az alkalomból, hogy az esküvőre Bathyhány Tivadar gróf is Zalacsányba érkezett, az ottani polgárság felhasználta az alkalmat, hogy demon-

strációt rendezzen mellette. Zalacsány község határán a község bírja hatalmas tömeg élén fogadtatás üdvözölte Bathyhány grófot, mint a függetlenségi és 48-as párt egyik vezértagját. Biztosította őt és a pártot meleg ragaszkodásukról és buzdította a további küzdelemre.

Bathyhány Tivadar gróf megköszönte a szíves fogadtatást, röviden kifejtette a parlamenti küzdelem céljait. Tájékoztatta a polgárságot a terhekről, amiket a katonai javaslatok involválnak és utalt arra, hogy minden erővel törekedni kell az igazi népparlamenti megteremtésére. A katonai javaslatok ellen a küzdelmet a legvégsőig folytatják és meg van győződve, hogy ennek a küzdelemnek az eredménye a katonai javaslatok bukása és függetlenségi párt törekvéseinek diadala lesz.

Az új elemi iskola butorzata.

A régi idők tanúi.

— Saját tudósítónktól. —

Akik a kellemetlen kötelesség, hogy kis gyermekét az elemi iskolába kell beírnia, a nagykanizsai állami elemi iskolák központi épületébe visz, annak udvarán nem mindennapi látványban gyönyörködhet. A Rozgonyi-utcában egy nappal hivatalos átadása előtt álló pompás külsejű új elemi iskolaépület berendezésének egy része ez a szemet-lelket gyönyörködtető látvány: az új iskola padjai. Nem kétsémségre szülő, vasázzal, széles, munkára alkalmas asztallappal ellátott és a régi idők testi fejlettségének megfelelően alacsonyabbra, vagy magasabbra emelhető padok ezek. Nem. Ennél sokkal értékesebbek ezek a padok. — Történelmi, erkölcsi értékek. — Ezekben áll Deák Ferenc, Werner bácsi, a legöregebb nagykanizsai 48-as honvéd, sőt ezeken állt volna, ha történetesen nem Genuában, hanem Nagykanizsán jár iskolába, a híres Columbus Kristóf.

E történelmi pátinának megbecsülésére törekszik úgy az állam, mint a város, midőn azt rendelték el, hogy ez öreg butorokat a régi szép idők néma tanúi le kell hozatni a régi iskola padlásáról és az ultraszeccsiosz modorban megépített új elemi iskolába kell azokat elhelyezni. E történelmi padokból áradó dicsőséges emlékek nemes ihlete fogja besugározni a fiatal agyvelőket, melyek fölöttük izzanak majd az abécé rejtelmeinek fűrkészése közben s ezek a nemes emlékek fedetleik a gyermeki agyvelőkhöz tartozó zsenge kezecskéikkel és lábcskákkal azt, hogy kinszenvedés s padokhoz hasonló dagasztásokban naponta órákat eltölteni és hogy már nem 1848-at mutat a kalendárium.

Illeték, hogy egy kis külső leírással legyünk pluszibilisek azt a megbotránkoztató közmívelődés-ügyi esetet, hogy az ország legjobb és legalább az utcáról nézve, a legminiatűrűbb elemi iskoláját a már egyszer kiszuperált iskolai padokkal akarják bebutorozni. E leírásra nem vállalkozunk, mert ahhoz nem éreznünk elég füstöt erőt tollunkban. A tárgyhoz illő történelmi-hasonlaltatán legjobban

Carthago romjainhoz lehetne hasonlítani azt az egyelőre minta gyanánt szolgáló tizenketeg jászolt ott az iskola udvarán, amiket még tizenkészer ennyi másukkal együtt ma, vagy holnap az új iskolába akarnak szállítani, hogy ott padokul használják. Sőt, hogy a hasonlat teljes legyen, nem hiányzik a romokról a busuló Marius sem. Ott találtuk éppen Pórédus Antal igazgató személyében, amint a legszeles „pad” tetején ülve méla resignációval bámult bele a levegőbe, mintha csak azon töprengett volna, milyen kár volt azt az egész 180 ezer koronás új iskolát megépíteni.

Noshát minden akasztófahumort és tréfát felejtve, az egész város szülőinek nevében kifogást teszünk az ellen, hogy az új iskolában az egyszerű már használhatatlannak deklarált és kiszuperált padokra akarják a gyermekeket ültetni, melyekben tanítani képtelenek lesznek, ellenben tömegesen loagnak testi nyomorékokká görbülni. Nem tudjuk, kinek a kötelessége ezen az abszurd dologon segíteni, de nem lehet,

hogy ha most be is viszik e padoknak csufolt tüzelőanyagot az új iskolába, hogy azok másként lehessenek ott, mint ideiglenesen, nagyon rövid időre. A városi hatóságoknak kötelessége az új iskolát, ha annak megépítését oly nagyon szükségesnek tartották, azt becsületesen be is rendezni, vagy ha nem rájuk tartozik ez, akkor az a kötelességük, hogy azt az iskola-fennjáró államiól minden eszközzel kikényszerítsék.

Hallatlanul mucsai dolog történt itt megint e padgyűben, melynek szegényét rögtön, a leggyorsabban le kell törölni, amugy is már számtalanszor agyonkompromittált városi arculatunkról.

Nagykanizsa közegészségügye augusztusban.

A tisztí orvos jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

Az elmúlt augusztus hónapról tegnap terjesztette be Nagykanizsa város tisztí orvosa havi közegészségügyi jelentését. A jelentés nagyban kedvező képet rajzol az elmúlt hónap közegészségügyi állapotáról, amit annál nagyobb örömmel kell fogadni, mert a még mindig fenyegető kolerajárvány szempontjából is igen kedvező jelenség, hogy közegészségügyünk eléggé kifogástalan körülmények között van. A közérdekű jelentést összes részleteivel itt adjuk:

Az időjárási viszonyok kedvezők voltak, az egész hónapban száraz meleg időjárás uralkodott. Csapadék igen csekély mennyiségben fordult elő.

A közegészségügyi állapot fejlődésként igen kedvező volt, ép úgy mint az előző hónapban. Kórjelleg nem volt észlelhető, megbetegedés kevés volt.

Gyermekeknel a közegészségügyi állapot szintén elég kedvező volt, leginkább az emésztő szervek hurutos és lobos betegségei fordultak elő a gyermekek között, számos esetben halálos kimenetellel. Egyéb betegségek csak szóróányosan észleltek.

A fertőző betegségek közül diftériis, kanyaró és tifusz mindössze 2—2 esetben volt észlelhető.

Törvényszéki boncolás egyetlen egy volt Nagykanizsán augusztusban, a piacon meggyilkolt Mősi János kőműves. Rendőri boncolás, súlyos testi sérítés, öngyilkosság, véletlen szerencsétlenség okozta halál, szerencsétlen sülés, elmekör, vesztettség nem volt egy sem.

Az orvosrendőri szemlék sok dolgot adtak a városi orvosoknak, akik tekintettel a kolera veszedelemre, a város területén levő összes vendéglőket, kócsmákat, lévműhelyeket, iskolákat, nyilvános helyeket, közutakat, vágóhidat, a szennygyűjtő csatornákat megvizsgálták rendőri asszisztenciával a tapasztalt tisztáltságról és szabálytalanságról a főkapitánynak jelentést tettek.

Az augusztus hónapban Nagykanizsán előfordult 43 haláleset okai a jelentés szerint így oszlanak meg:

Béluhur 15, agybántalom 2, rángdörög 3, veseléletek gyengeség 1, szervi szív-
haj 4, koraszülöttség 1, gyomorbántalom 2, tüdőgümőkör 2, csontgümőkör 1, rákos betegség 3, tüdőbetegség 5, bujakör, kimerülés, veselő és kelevénykór 1—1 esetben.

Országgyűlés.

Névszerinti szavazás egy beszéddel.

Zárt ülés és inzultusok.

— Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, szept. 5.

A vég nélküli névszerinti szavazások sivár áradatában a képviselőház mai ülésének volt némi üdítő változatossága is. A ház meghallgatott egy Jush pári beszédet, aztán volt némi összeszólalkozás is, amiből lovagias affér támadt. Ki vár egyebet a szeptemberi kánikula meleg napjaiban?

Az ülés elnöke, Berzeviczy Albert bemutatta Trencsénmegye feliratát az obstrukció ellen, Hajduböszörményét az argentinai hus behozatala ellen, az aradi függetlenségi és egyetenyölces pártét az obstrukció és a választójog mellett, továbbá a maki polgárság kérvényét a katonai javaslatok ellen s a választójog mellett. Az elnök indítványozta, hogy mindereket a feliratokat adják ki a kérvényi bizottságnak, azonban ezzel szemben Lovász Marton ellenindítványt nyújtott be, mire 20 aláírással névszerinti szavazást kértek s ennek holnapra való halasztását kérték.

Ezután hat névszerinti szavazást intéztek el, melyek tegnapi maradtak mára és melyekben az elnöki javaslatokat fogadta el a többség.

Végre egy beszédhez is nyújtott alkalmat a vitarendező bizottság. Ezt a mai beszédet Kelemen Samu jush-párti képviselő mondta el, ki a véderőjavaslatokat két szempontból bírálta. 1.) kielégíthetiek-e azok a nemzet érdekeit, 2.) pénzügyi szempontból elviselhetik az ország a növekvő katonai terheket. Részletesen foglalkozik a véderőjavaslatokkal a választójogi reformmal kapcsolatban, azt fejtegetve, hogy csak úgy vehetjük fel a harcot Auszriával, ha parlamentünk hasonló alapon van szervezve. Tiltakozik a vád ellen, hogy a koalíció érvényesíteni tudja volna katonai követeléseinket, ha közben Jush Gyula nem tér át a gazdasági követelésekre; ez nevélegesen vád, mert hiszen még a kilences bizottság javaslatai sincsenek máig sem megvalósítva. Azt, hogy ők a szociális térre tértek át, vállalják a felelősséget. A javaslatot nem fogadja el.

Kelemen Samu beszéde után az ellenzék zárt ülést kért, amit az elnök elrendelt. A zárt ülésen Ábrahám Miksa a Nap árusítási engedélyének megvonásáról beszélt, aztán az elnök ismét megnyitotta

a nyílt ülést. Midőn az elnök a holnapi ülés napirendjének megállapítására vonatkozólag tett előterjesztést, Mádi Kovács János azt indítványozta, hogy a ház e hó 11-ikén tartsa legközelebbi ülését és egyúttal kéri a ház határozatképességének megállapítását. Persze az ellenzék jó előre kivonult a teremből, úgy hogy csupán Mádi Kovács és Lovász Marton maradtak benn, ami módfelett felingerelte a munkapártot. Összeszólalkoztak az ellenzékkel és átkiáltottak az ellenzéki padok felé:

— Ez komédia! Hol az ellenzék? — Paprika Jancsik! — kiáltotta Pál Alfréd. Az elnök megállapította, hogy 101 képviselő van a teremben.

— Olvassanak katalógust! Hol az ellenzék? — folytatta a munkapárt.

Végre is elfogadták az elnöknek a holnapi ülés napirendjére vonatkozó előterjesztését s ezzel az ülés véget ért.

Hirek.

Kanizsán repülés lesz.

Lányi hadnagy vasárnapi felszállása.

— Saját tudósítóktól.

A magyar aviatikának Székely Mihály után második hőse Lányi Antal honvéd-hadnagy, ki a múlt héten a Balaton átréplésével tette nevét híressé, f. hó 10-én, vasárnap Blierot-gépével Nagykanizsán fog felszállást rendezni. Tegnap adta be erre vonatkozó kérvényét Lányi hadnagy a városi tanácshoz, s ma már három hatóság (tanács, rendőrkapitányság és katonai ténparancsnokság) engedélye a kezében van a bátor aviatikus megbízottjának, Balázs Lajos badacsonyi kereskedőnek, aki Lányi jóbarátja, hogy a vasárnapi repülést Nagykanizsán meg lehet tartani. — Végre tehát annyi magyar vidéki város után Nagykanizsa népe is részesülhet abban a szerencsében, hogy gyönyörködhet a legmerészebb emberi találmány leírhatatlanul impozáns produkcióiban.

Beadványában azt írja Lányi hadnagy, hogy szeptember hóban a nagyobb dunántúli városokban látványos repüléseket akar rendezni és ezek sorát Nagykanizsával szeretné megkezdeni szeptember hó 10-én vasárnap. Erre nézve kéri előzetes hatósági engedélyt a tanácstól. A továbbiakban azt írja, hogy szerdán (holnap) délelőtti személyesen fog tisztelegni, amikor részletes felvilágosításokat ad. A leveleformájú beadvány aláírása így szól: „Lányi Lenczendorfer Antal hadnagy, nagyváradi lakos, a Magyar Aero r. t. chef de pilot-ja”.

A tanács, látva a dolog rendkívüli sürgősségét, nagy előzetkenységgel rögtön elintézte a beadványt és azt azeal a határozattal tette át a rendőrkapitánysághoz, hogy az engedély megadásának halálskötébe tartozik. Egyben azonban sürgősen közölték azt is Lányi hadnaggyal, hogy a város a tulajdonát képező ingatlanok bármelyikét rendelkezésére bocsátja, mivel azonban a repülés céljára a katonai gyakorlóteret (a kórház mögött) tartja a legalkalmasabbnak, annak átengedéseért Lányinak a katonai ténparancsnoksághoz kell fordulnia.

Az aviatikus katonatisztnek tegnap óta Nagykanizsán időző megbízottja, Balázs Lajos, ez értesítés vétele után nyomban a kanzsánbába ment, hol kézséggel megengedték, hogy a repülést a gyakorlóterem megtartásának. Ennek folytán Balázs rögtön intézkedett, hogy vasárnapra a katonai repülésre a kellő számú ülőhelyek elkészüljenek. Ma délelőtti már elkezdtek az ácsok a kórház mögött a hangárépítést, valamint az ülőhelyek és páholyok összeállítását. Összesen 20 páholyt, 500 starthelyet, 1000 másodrendű ülőhelyet és 2000 állóhelyet csinálnak. — Ezek árai:

páholy 28 korona, starthely 5 korona, II. rendű ülőhely 3 korona, állóhely 1 kor., deák- és katonajegy (álló) 50 fillér.

A felszállás híre bizonyára nagy tömeget fog vonzani a környékről is Nagykanizsára.

— A szombathelyi püspökség körül. Mindeztideig Mikes János gróf, a fiatal székelyudvarhelyi esperessplébános szerepelt a szombathelyi püspökség biztos várományosaként. Ismételtén jöttek a híradások, hogy kinevezése befejezett dolog és hónapokkal ezelőtt megírta a Kath. Tudósító, hogy Mikes Jánosnak, a szombathelyi püspökségre való kinevezése néhány nap múlva megjelenik a hivatalos lapban. Annnyira pozitívnek látszott a püspökkinevezés elintéztetése, hogy maga Mikes János gróf is elfogadta a gratulációkat és egyes privátteremtseüli intézkedései arra vallottak, hogy maga is közelnek látja az időt, amikor István Vilmos püspök örökét elfogadhatja. A megállapodás Mikes gróf személyében megtörtént és itt következik a fordulat. Eszerint Zichy János gróf már királyi aláírás végelt terjesztette elő Mikes János gróft a szombathelyi püspökségre, azonban a legmagasabb helyen egyszerre megakadt a kinevezés. A király nem írta alá a kinevezési okmányt és ezzel fordulatot vett a püspökkinevezés dolga. Kissé idegenszerű szenzáció színével fest, hogy a király kedvetlenségével okolják meg az aláírás elmaradását. Ezen megindultak azután a magyararázások és újra előlőli kezdődött a szombathelyi püspökség jelöljeinek sorbavétele. Így jutott azután ismét előtérbe Horváth István prépostkatonának, a szombathelyi püspöki helynöknek személye és állítólag most ő a jelölt.

— Ferenc Szalvator főherceg Szigetváron. Ferenc Szalvator főherceg, ki a múlt hét eleje óta Somogyban időzik és nap-nap után résztvevő a ma befejeződött lovaggyakorlatokon, tegnap reggel Kálmáncsáról Széchenyi László gróf négyesfogatán, több tábornok kíséretében Szigetvárra hajtott és délelőtti fél 9 órakor a ferencendiek templomában misét hallgatott. Utána megtekintette a plébániatemplom államilag restaurált gyönyörű műemlék-képét. Közben Kirchbach br. altábornagy átadta a főhercegnek a Szigetvár és Vidéke című lap egy példányát, amely részletesen foglalkozik a hadgyakorlat leírásával és a kálmáncsai lövészennel, egyben a lap szerkesztőjét, Kriszt Béla dr. ügyvédet bemutatta a főhercegnek. Ferenc Szalvator főherceg barátságosan kezét fogott a szerkesztő ügyvéddel és bátyjai után érdeklődött, akik közül az egyik ezredes, a másik pedig kapitány s akiket a főherceg személyesen ismer. Majd köszönetet mondott a szerkesztőnek, hogy oly részletesen foglalkozott a hadgyakorlat leírásával. — A főherceg holnap Szigetváron át utazik el Kálmáncsáról Conrad báró vezérkari főnök kíséretében.

— Egy szerencsétlen vasut. Nagy hívei vagyunk a letenyei vasut tervének, tiszteljük, becsüljük, imádjuk ezt a tervet, de a megvalósulásában már mi sem merünk bízni, pedig sokat dolgoztunk érte és nem egy újságikkunk emléke fűződik hozzá. Ez a szerencsétlen vasuterv állandóan olyan körülmények közt volt, hogy a megvalósulástól már alig választotta el valami, de ezek a valamik mind e mai napig leküzdhetetlen akadályoknak bizonyultak. Legnehezebb része az volt a dolognak, hogy Hieronymi kereskedelmi miniszter vasutat nem akart állami kezelésbe venni; de Hieronymi Károly halálával oszladozott ez a nehézség is, hogy újabb akadályon adjon helyet. — Zala vármegye tudvalevőleg háromszáz ezer korona hozzájárulást szavazott meg a vasut részére és ezzel annak megépítését

anyagilag tulnyomó részben biztosította. A megye ezt a hozzájárulást úgy akarta. Jedezni, hogy egy százalék pótdótot vetelt ki, azonban ez évben a megye e határozatát a belügyminiszter megsemmisítette azzal az indoklással, hogy ezzel a megye egész pótdótkivétel jogát kimerítené, pedig újabb pótdótkivételre egyébként szükség lehet. A miniszter e leiratával tegnap foglalkozott az állandó választmány, mely javasolja, hogy azt a közgyűlés vegye tudomásul s a letenyei vasutat a megye majd a tervezett nagyobb szabású vasúthálózattal kapcsolatosan foglalkozzék. — Ha a közgyűlés elfogadja a választmány javaslatát, akkor a letenyei vasut hosszú időre elesett a megyei hozzájárulástól s hogy azt mikor kapja meg újból s hogy egyáltalában megkapja-e még valaha, ez kérdés marad. A letenyei vasut tehát ismét kolosszális nehézség elé kerül, melyet — nem tudjuk, — hogyan fog leküszdeni.

— Alapítvány a nőgyógyászat. Rosenfeld Józsefné kis leánya születése alkalmából száz koronás alapítványt tett a nagykanizsai izr. nőgyógyászat édesanyja, Czech Mórné szül. Kohn Beria nevére.

— Zalaegerszeg népesedése. Az alispáni jelentés szerint a legutóbbi negyedik évben Zalaegerszeg népessége 2131 lélekkel szaporodott. Összesen 5117 gyermek született, a halálozások száma pedig 3194 volt. A szaporodás városanként és járásonként a következőképpen oszlik meg: alsólendvai j. 257, balatonfüredi j. 24, csáktornyai j. 314, keszihelyi j. 80, letenyei j. 169, nagykanizsai j. 119, novai j. 114, pacsai j. 116, perlati j. 229, úrmegi j. 54, tapolcai j. 172, zalaegerszegi j. 201. zalaentgőri j. 76. Nagykanizsa város 6. A népesség apadása csupán Zalaegerszeg városában mutatkozott, hol a halálozások száma 96 volt és 88 gyermek született.

— Kanizsától—Zalaapátiig. Ezt az utat Orosz Ferenc gyógyszerész patikája teszi meg. Orosz tudvalevőleg Nagykanizsán fel akarta állítani az ötödik gyógyszerésztársulat s bár voltak befolyásos emberei, kik különösen a vármegyénél dolgoztak erősen, terve nem sikerült. Ugy látszik, a kanizsai gyógyszerész felállításának tervével egészen felhagyott már, mert a 11-iki megyegyűlés tárgysorából azt látjuk, hogy Orosz Ferenc most egy Zalaapáti községben felállítandó személyjogi gyógyszerésztárhoz kér engedélyt.

— Dr. VAJDA fogorvos nyári tartózkodásáról hazatérkezett és fogorvosai rendelővel lakásán a Dózsai takarékpénztár épületében újból megkezdte.

— Nagykanizsai és nagyatádi mérkőzés. A Zalai Közlöny tegnapi, hétfői számában a napi hírek között egy közlemény jelent meg, mely szerint a Nagyatádi Atletikai Club az Ifjúsági Kör Sport-Egyletét egy Kanizsán tartandó football, esetleg atletikai matchra hívja ki. A Z. K. hozzásziesi, hogy ajánlatos volna, ha az I. K. S. E. elfogadná a kihívást, mert — ugymond — nemcsak a vidéki egyesületek közti barátságot fejleszti az ily verseny, hanem közönségünket is sport-szeretővé teszi. Am a Z. K. a legfontosabbról megelégedkezett. Mi, az I. K. S. E. erről beszélni mindig tartózkodunk, ha azonban már nyilvánosságra került a dolog, kötelességünk a helyzetei úgy ahogy van, feltárni. Hát igen, a Nagyatádi Atletikai Club kihívott bennünket football, esetleg atletikai matchre is, mely szept. hó 10-én Nagykanizsán volna tartandó. Mi a kihívást, illetőleg annak feltételeit el nem fogadhattuk. Mert nekünk csak először, hol is tartanak azt a mérkőzést? Azután mikor fedeznek a N. A. C.-nak a körülbelül 200 korona költségét? Mert ezek a feltételek. A katonatérén mérkőzhetünk a saját ifjúsági csapatunkkal, de

idegen város csapatával — neveléses! Felteletünket elfogadják, — írja a N. A. C. — mert kiadásuk úgy is megéri a versenyen a belépődíjakkal. Boldog atádiak! Ők még nem tudják, hogy Kanizsa oly messze van Nagyatádtól, mint Ásdának kéne lennie Kanizsától. Ők azt hiszik a naivak, hogyha egy hétezer lakosú nagyközségnek van versenypályája, hát hogyisne volna egy közel 30 ezer lakosú, nagy intelligenciájú városnak? Hát hagyjuk meg őket boldog képzeletükben, mi meg csak majd márciusunk tovább a saját ifjúsági csapatunkkal a katonaréten azzal a belépődíjjal, amit ott a Petőfi-utcai mezitlábos gyerekek fizetni fognak.

R. Gy.

— **Eljegyzés.** Dukász Aladár, a Grünwald Testvérek és Schiffer építési vállalkozók főtisztviselője (Budapesti) eljegyezte Fleischhacker Ignác ásványvízkereskedő leányát, Malvint.

— **Egészséges körjegyzőség.** Örvendés és ritka jelenség hírének kapjuk Zalasárszegről. Egy ottani olvasónk közli velünk, hogy a háromezer lelket meghaladó sárszegi körjegyzőségben az egész augusztus hónapban nem fordult elő haláleset, de még e hónapban sem volt temetés Sárszegen és vidéken.

— **Előleges jelentés.** Edison villamos színház Arany Szarvas szállóban e napokban megnyílik. A képek tisztasága, a technika legújabb vívmányával felszerelve, az előadások művészi kivitele más reklámokat fölöslegessé tesz.

— **Bérekcsökkentés.** Ma délelőtt vizsgálta meg féleztendő után ismét Nagykanizsa város rendőrkapitánysága és a városi állatorvos a városnak mind a negyven fiakkerjét. A vizsgálat ezúttal igen helyenvalóképpen sokkal szigorubb volt a megszokottnál, amennyiben egy a kocsiknál, mint az azok elé fogott gebék tekintetében alapos cenzurát gyakorolt. A vizsgálók nem kevesebb, mint tizenkilenc lovat annyira kifogásolni valónak találtak, hogy azok gazdáit arra kötelezték, hogy a lovakat egy hó leforgása alatt tartoznak kicserélni. A kocsik közül kettőt teljesen használhatatlannak deklaráltak, a leg többre nézve pedig úgy ítélték, hogy a vizsgáló bizottság, hogy azokat 15—30 nap alatt igen alaposan helyre kell állítani. Ugyanezt a határozatot hozták igen sok fiakkerlő foszladozó szerszámára is. Ha pedig e határozatot végrehajtását is oly pontos és szigorúan fogják ellenőrizni, mint ahogy azokat elrendelték, akkor csodák-csodájára még megérjük, hogy Nagykanizsának is olyan rendes fiakkerjei lesznek, mint a többi 27 ezer lakosú magyar városnak.

— **Előkelő hölgyek:** Yes porcellán-póundert használnak. 3 és 5 korona.

— **Tizenhétéves notórius tolvaj-cseledeány.** Mindössze tizenhét tavaszi látott eddig Béli Zsófi muracsányi származású cseledeány, s máris híressé vált tolvaj lett belőle. Nem akkor szerepelt először lapunk hasábjain, midőn az inkei grófi kastélyból lopott el nagyértékű dolgokat, amiért Nagykanizsán elfogatva, több hónapot töltött a csurgói járásbíró-ság fogházában. Innen kiszabadulva, az egyébként a legmeggyőzőbb külsejű gyermekként Somogyországba került egy tanítóhoz, ahol azonban szintén alig pár hélig becsülte meg magát, s a minap minden megmozdítható holmit elemelve, onnan is megszökött. A csendőrség körözése ide is megérkezvén, a kanizsai rendőrkapitányság kitalálta a leány holléte után, akit itt csakugyan újból megtaláltak. Először a szobai tanítótól lopott holmikat vagy tíz helyen kellett a városban összeszedni a rendőröknek, kiknek segítségére voltak a leánytér idején somogyi segéd csendőrök is. A fiatal gonoszleány azonban csendőri holnap vizik a csendőrök Segedsere,

Vándorlások Zalamegyében.

Irt: Malonyay Dezső.

II.

Az egerszegi piacon se láttunk viseletet. Mintha csak aféle szelénep, olyan szedett-vedett lakna ma már Gírgáciát, vásárra hajtott tehénkéjét is csak rongyos abroszszal teríti be. Bezzeg, a régi világban!

A kanász nyári viselete volt: rakott rövid gatyá, hat szél; slingölt ömög, pitykés mellény s a lábón bocskor. „me” nemesek vóttunk, azé! Őreg embernek kuruc csimbók, hátul a tarkón görbe fésű, még negyven év előtt is (26).

— Csizma is volt a faluban, egy pár, — mondja a novai főbíró, Májer István. A nemesség csizmája. Azzal jártak be az egerszegi „restegrációra” szavazni. Egy szekérre kuporodott a nemesség; a többség, bocskorban, bent ül a kasban, kettő pedig, akik a szekérrőlal melletti ültek, föl húzták az útra a csizmát. Egyik, aki jobboldalt állt, a jobb lábára húzta az egyik csizmát, a másik, a baloldali, a bal lábára — s a csizmas lábukat kilógaták az uton. Lássá a bugris paraszt, hogy szavazni csizmában megyen a nemesség. A megyeházán pedig, az húzta föl a csizmát, mind a kettőt, aki bement szavazni s dolgozt végérvén, levelet és felhúzza a szavazni induló másik nemes. És így sorra, valamennyien.

Mialatt én ezt jegyeztem, — írásomba sandít Hoszu Vendel.

— Tekéntes uram, ha nem vették a kérdésemmel, minek lesz-e? — Minapába a szemlést ur (finác) is járt erre, Túrjéről, így írogatott mindegyre, ő is. Adó? — Mert hogy ugyis mindegy ám nekünk, má' usse győzzük! Csak tessék, így csak a tekéntes ur!

És olyan szomorú, olyan sovány volt Hoszu Vendel s olyan maradozó lépésekkel baktatott a fogatékos konda után, a kustánzegeti tető felé. Pedig itt készült valaha a legzamatosabb magyar sonka! Itt tanulta Nagyváti János urunk, hogy — bár leghíresebb a kínai sódar, amelyet az anglusok s mások szoktak Európába béhozni, de amelynek készítése módját nem tudjuk, nem utolsó a miénk se, — a jőféle magyar sódar, amelynek készítésére ezek kívántatnak meg:

1. Hogy a disznó két-három ézszen dősnél legfőljebb is idősebb ne legyen.
2. Hogy az jőféle éledellet-tápláltsáék, (mint a portugallusokról tudjuk, hogy gesztenyével hizlalják sertéseiket, amelyek attól igen kedves ízű és puha húst kapnak.)
3. Hogy a beszószban semmi fogatkozás ne legyen. A só veszi ki azt a nyálkás nedvességet mind a szalonnából, mely, ha benn marad, ávas ízt okoz. Továbbá ugyan a só lágyítja meg a húst is, rágo erejével. A kóso erre a végre legalkalmasabb. Hogy a só annál erősebb legyen, a vizet ki kell belőle venni. Ezt kétféle módon is ki lehet venni. Némelyek így cselekszenek: Az égerfa töket vagy derekát kifurják, mint a kerékagyat, sóval feleltőlük és a nyitva való végét fával becsapolják. Ez meglévén, tűzre teszik. A fa megég és a só egy csomóban szépen megpergelve megmarad. Ezt osztán megtörik és sűrű szitán által ereszlik. Mások ezt a bajoskodást nem szeretik, hanem csak serpenyőben rántják meg a sőt. Ez is jó, de jobb az első mód. Már most, aki szalonnát, vagy sódart akar, tiszta vízben megáztatja, rőtölti sóval erősen behint s véle keményen megdörögli, teknőbe bérakván, huszonnégy óráig hagyja, hogy a só dolgozhassék. Ekkorra a só leveit ver magának, — azt leszűröm. A sódart újra bedörögli sóval és ezt mindaddig folytatom, míg csak egy csep vizet szív a só a húsból. Ha már a szalonna vagy sódar

semmi leveit nem bocsát, azt nyolc napig egymásután mindennap megdörögli meleg sóval. Némelyek igen gyönyörködnek benne, ha a sódar piros. Ez okra

nézve utolja felé a meleg konyhasó helyett a sódart salétrommal döröglik meg vagy kétszer és győnge meleg helyre, mint a kéménybe, füstre felkötözik...

Táviratok és telefonjelentések.

Időjósítás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 5.

Átmenetileg változékony idő várható, helyenként esőkel és zivatarokkal. Déli hőmérséklet 19.8 C.

Lovagias affér a Házban.

Budapest, szeptember 5. Midőn a képviselőház mai ülésén az ellenzék zárt ülést kért, Madi Kovács János ellenzéki képviselő a Ház határozatképességének megállapítását kívánta. Midőn ez megtörtént, kiderült, hogy az ülésen 99 munkapárti képviselő van jelen, míg az ellenzékét csak Madi Kovács és Lovász Márton képviselik. Emiatt a munkapártiak sértő kifejezéseket szórtak a két ellenzéki felé, kiknek többek között ezt mondták: „Paprikajancsik.” Ebből lovagias affért támadt Madi Kovács János Juthpárti és Pál Alfréd munkapárti képviselők között, amit mindkét részlől segédek küldése követett.

Gautsch báró Hédervárynál.

Budapest, szept. 5. Gautsch báró, az osztrák miniszterelnök ma Budapestre érkezett és délelőtt két órán át Kuen-Héderváry Károly gróf kormányelnökkel volt a budapesti miniszterelnöki palotában.

A börtönből megszökött kigyőmber.

Arad, szept. 5. A borosjenői járásbíró-ság lopás miatt három heti elzárásra ítélte Ujvárosy László cirkuszi kigyőmberét. Az elítelt tegnap kezdte meg büntetését az aradi ügyészségi fogházban, de mindjárt az első éjjel megszökött. Rendkívüli alkalmu testével keresztfülűjt celtája vásrácsán és egy vízesatoronán lemászva, sikerült megszöknie.

Öngyilkosság az iskola miatt.

Nagyikinda, szeptember 5. Horváth Menyhért 16 éves tanuló, kit tegnap íratlak be szülői a gimnázium VII osztályába, az éjszaka lakásán agyonlőtte magát, mert nem akart gimnáziumba járni.

Aviatika a hadgyakorlaton.

Esztergom, szept. 5. Az Esztergom környékén folyó katonai gyakorlatokon rendkívül nagy számú légi jármű vesz részt. A léghajók és repülőgépek gyakran a város felett gyakorlatoznak. Párkány-Nána mellett egész léghajósbátor van, amelynek pompás látványát állandóan 5—6000 ember nézi. Frigyes főherceg, ki jelenleg a kenyérmezei táborban tartózkodik, tegnap repülőgépen Budapestre ment, majd rögtön megfordult és szerencsésen visszaérkezett a táborba. Az egész utat, oda-vissza egy és háromnegyed óra alatt tette meg a főherceg pilótájával, aki ez uttal időrekordot javított. A hadgyakorlaton szereplő repülőgépek mind Marconi távíróval vannak felszerelve és egymással érintkezésben vannak.

A kóléra.

Budapest, A kolerajárvány állása a fővárosban a hivatalos jelentések szerint a következő: a járvány a mai nappal ismét terjedt és annak egy / újabb halott az áldozata. A járványkórházban a ma beszállított

betegekkel együtt összesen hat kolerás embertápolnak. A bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy a Duna vize fertőzött. A Dunából ma egy kolerás holttestet huztak ki.

Véres pisztolypárbaj.

Daruvár, szept. 5. Kummer hadnagy és Szávic földírtokos között ma reggel pisztolypárbaj volt, melyen a hadnagy legyvere Szávicot vállán megsebzte. A lövés azonban nem okozott veszélyes sérülést. A párbaj oka titelgesség volt.

Öngyilkosság a Margitszigeten.

Budapest, szept. 5. A Margitszigeten ma reggel fölbőlte magát egy elegáns ur, kinek zsebében talált leveleiből kiderült, hogy az illető dr. Hengerle Antal orvos volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Richter mérnök szenvedései.

Frankfurt, szeptember 5. A Frankfurter Zeitung szaloniki tudósítója szenzációs dolgokat közöl Richter mérnök fogságából. A rablók által hónapokig fogva tartott jénai mérnök a fogságban kétszer öngyilkosságot kísélt meg, amit azonban a rablók megakadályoztak.

Ausztria vasutassztrájk előtt.

Bécs, szept. 5. Ausztria vasutassztrájk előtt áll. Tegnap 800 vasutas delegátus ülést tartott, melyen elhatározták, hogy tekintettel a túrhetetlen drágaságra, ha a kormány a legközelebbi idő alatt nem nyújt segítséget, kimondják az általános vasutassztrájkot.

Halálos robbanás egy gyógyszer-tárban.

Zilah, szeptember 5. Borzalmas szerencsétlenség ért egy fiatal patikust. Róth Vilmos gyógyszerész segédje égő gyertyával ment a pincébe étherért, amely öntés közben a közel álló gyertya lángjától felrobbant. Menekülés közben a fiú feldőlniott egy robbanó gyógyszerrel teletálcált, amire második oly nagy robbanás következett, hogy pár perc múlva a fiatalembernek csak széné égett holttestét találták meg.

Gabonaüzlet.

Budapest, szept. 5.

Készaru-üzlet:

5 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre 11.75, Buza áprilisra 12.04
Rozs októberre 10.27, Zab októberre 10.62.
Tengeri augusztusra 9.16, Tengeri májusra 9.56.
Repco augusztusra 8.31.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

GELCH és GRAEF

csesze- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsan.

Jó étvágyu. tapolcaiak.

Elhullott sertések húsát ették.

— Saját tudósítónktól. —

Még egész Magyarországot a terjedő kolera réme tartja fogva és az ellen megtesznek minden óvintézkedést; míg a hatóságok gondos figyelemmel őrködnek a piacok tisztaságára és mi aggódva mérlegeljük, hogy mit nem szabad enni és inni, addig Tapolcán szembenevetnek a kolerának és néhány tapolcai emberek egyenesen elébe siel a ragálynak.

Tapolcai tudósítónk írja:

Valóban undorító kihágást követtek el Nagy Károly és özvegy. Sároldi Józsefné tapolcai lakosok. Nagy Károly az elhullott állatokat szokta kivinni a döglerre és ott elföldelni; amde, úgy látszik, sajnálta a féljízott és az utóbbi hetekben nagyobb számban megdöglött sertéseket, mert ahelyett, hogy egészen eltemette volna, lefejtette róluk a hájat, sőt még a húst is hazavitte öz. Sároldinéhez, aki azután a husból pörköletet készített, amiből, Nagy, Sároldiné és egyik lakótársuk jóízűen ették; a szalonnát pedig kisütötték és így három bödön zsírt is szereztek.

A hatóság felfedezte a tiltott cselekményeket és a bíróság elé állította őket. Törvényszerűen be is vallottak mindent. A hatóság szigorú büntetést szabott rájuk és a náluk talált zsírt, töpörtyűt és szalonnát elkobozta és megsemmisítette.

MUSCHONG GYÜGYÁRTÓ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

ÖDIT-GYÓGYIT. ÖDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlja.

5306

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁCZ cégé, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

IRODALOM.

Bosnyák földön a címe azon műnek, amelyet dr. Eötvényi Nagy Olivér kassai kir. jogakadémiai tanár személyesen szerzett tapasztalatai alapján sajtó alá rendezett. E mű célja, hogy megismerjük az annektált tartományok közigazgatási, gazdasági néprajzi, kulturális és társadalmi állapotát. A munka nyolcadrét alakban, mintegy 200 oldal terjedelemben, igen szép képekkel, mintegy 20-22. műlappal illusztrálva, amelyek Bosznia és Hercegovina regényes vidékeit, érdekes, keleties stílusú városait, népviseletét s egyéb, figyelmet érdemlő nevezetességét rögzíti meg a legizlésebb kiállításban, legkésőbb szeptember hónapban fog megjelenni. Ára az előfizetőknek 3 korona, míg a bolti ára 4 korona lesz. Megrendelések a „Mosonvármegye” kiadóhivatalához Mosonba intézendők.

VITA

természetes hazai gyógyásványviz.

Kitűnő gyógyászati, gyógyászati és gyógyászati célra.

Főpályaudom: 1000-1000 és 1000-1000 közötti mennyiségben.

A vállalat tulajdonosa: 4240

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Helysz.: VI. Török-sztr. 4. Telefon 10-18.

Kapható minden jóda (kapható) és gyógyszerüzletben.

Főpályaudom: 1000-1000 és 1000-1000 közötti mennyiségben.

A Gölyárhoz

címzett rőfös és rövidáru kereskedés ERZSÉBET-TÉR értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy nagymennyiségű árut sikerült beszerezni, melyek olcsón árusítatnak el. Vételkényszer nélkül kéréstik a megtekintésére. 5655

Könyvelésben jártas

irodistanó

délutáni foglalkozásra kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

5664

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszteltetlén értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszereltük egy anaktitot-
tunk át, hogy mindenki találhat izlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!**
Cipőink jó minőségű, teljes felol-
ságot vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tiszteltetlén

MILTÉNYI SANDOR és FIA

Nagykanizsa, Fő uton, a városőrházban.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletemenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4-5 ezer
koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Zsigárdi méneseemben

nevelt egy pár 170 cm. magas,
négy éves, ardeni, nóri kereszte-
zésű deres herélt

csikó,

egy pár 168 cm. magas sötét
és világos pej, ugyanilyen szár-
mazásu, kora és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és
hibátlanok.

Kéri Jenő, Nagykanizsa.

Ha üde és finom arcabőrt óhajt:

Használjon—

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsenési eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

SALVATOR gyógyszeráránban
Nagykanizsán.

Vasalónők és tanulóleányok

állandó alkalmazásra
azonnal felvételnek

Mayer Klotild

gőzmosodájában Nagy-
kanizsán, Deák-tér 9.

5145

Egy garnitúra

Clayton és Schuttletworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapot-
ban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

4082

Őszi trágyázáshoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban
kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,

Deák Ferencz-tér 5. szám.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Nagykanizsa.

Vonalozó Intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

könyvkötésze-
tünkben

könyvtári kötéseket, díszkötéseket, naplókötéseket, iskolai köteteket, aranyozásokat a legjobb és a legköltségtet-
sebb kiállításban olcsó árak mel-
lett készítünk.

A Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falrag-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-u.

3.

Melczér-féle ház.

◇

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, ◇ zsebkönyveket,
iskolai írófüzeteket, ◇ rajzfüzeteket, ◇ rajztömböket, ◇
vázlatkönyveket, ◇ mintazascskókat, ◇ számcédulákat, bevá-
rási könyveket, dobozokat, ◇ naptárakat, papírzascskókat.

Áraink a legjutányosabbak!

Községi és községi
NAGYKANIZSA
 Községi
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

A közönségnek és a községnek a
 közönségnek és a községnek a
 közönségnek és a községnek a

A közönségnek és a községnek a
 közönségnek és a községnek a
 közönségnek és a községnek a

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

FLÓPIZTÉRI ÁRAK:

Helyben	Postai
Adósság hordva:	székhelyre:
Egy hóra 1,20 K	Egy hóra 1,50 K
Negyedévre 3,50	Negyedévre 4,50
Félévre 7,00	Félévre 9,00
Egy évre 14,00	Egy évre 18,00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, házi kinttartás és magán

községnek és a községnek a

Egyévi és oktatási ártásait díja 5

korona. — Községi nyelviskola 6 korona.

XXXVIII. évf. 203. szám.

Nagykanizsa, csütörtök 1911. szeptember 7.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Eitner Zsigmond

és az általános, egyenlő választói jog.

Nagykanizsa, szeptember 6.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapjának tegnapi előtti szá-
 mában közölt tudósítás szerint Zala-
 vármegye állandó választmányá-
 nak ülésén Eitner Zsigmond orsz.
 képviselő ur az általános, titkos és
 egyenlő választói jogról állítólag
 oly értelmű kijelentést tett, amely
 pártjának hivatalosan kinyilatkoztatott és igen sokszor ünnepélye-
 sen enunciózott álláspontjával nem
 egyeztethető össze. A képviselő ur
 ugyanis elengedi az általánossá-
 got, elengedi az egyenlőséget, csak
 éppen a titkossághoz ragaszkodik.
 Ezt az egyet talán azért tartja fenn,
 hogy legyen mit elengednie a har-
 végen is.

Megengedem, hogy Zalavár-
 megye állandó választmánya nem
 éppen a legjobb talaja a radikális
 választójogi reform eszméjének,
 hisz emlékeztetünk rá, hogy ez a
 vármegye egy ízben már fel is irt
 az országgyűléshez az általános
 választói jog ellen. A választói jog-
 ról azóta nagyon sok embernek
 megváltozott a nézete; bár meg-
 lehet, hogy Zalavármegyében a
 reformeszmék eddig kevesebbet hód-
 itottak, mint másutt. Eitner kép-

viselő ur beszéde azonban vagy
 megdöntötte az elhibázott tak-
 tikázást, vagy pedig egy bekövet-
 kezendő politikai felfordulásnak
 előrevetett árnyéka. Mert Eitner
 egyik vezető és leghangosabb tagja
 a Justh-pártnak, tehát annak az
 országgyűlési pártnak, amely egész
 reputációját hozzákötötte az álta-
 lános, titkos, egyenlő és közsé-
 genti választói jog feltételének köve-
 teléséhez.

Ha a Zala tudósítása teljesen
 megfelel a valóságnak, akkor azt
 szeretnők tudni, vajon Eitner kép-
 viselő ur ezen nyilatkozata oppor-
 tunizmusból ered-e, avagy tényleg
 komoly politikai kijelentés? Elő-
 tűnik, akik csekélyebb számunknál
 fogva a törvényhatóság megnyilat-
 kozására be nem folyhatunk, úgy
 tűnhetne fel az állandó választ-
 mánynak ez a jelene, mint az
 augurok megértő összemosolygása,
 ha nem tudnók, hogy vannak a t.
 választmányban a választójognak
 valóban igaz hívei, mint Batthyány
 Pál gróf, Bosnyák Géza és mások.
 Az eset fontossága le nem tagad-
 ható, mert Eitner a vármegye leg-
 nagyobb bizottságában, a száznál
 több tagot számláló állandó vá-
 lasztmányban tette kijelentését. S
 azt is meg kell jegyeznünk, hogy
 az opportunizmusba nem valami
 nagy kényszer hajtotta a képviselő

urat. — Puttredny báró ur eddigi
 szereplésével nem szerzett oly nagy
 politikai súlyt, hogy azzal Eitner
 eredeti álláspontját elnyomhatná,
 másfelől a báró ur érvelése nem
 volt oly ellenállhatatlan, hogy az
 elől egy exponált Justh-párti kép-
 viselőnek meg kellene hátrálnia. A
 választójogi harcban a „sötétbe
 való ugrás” frázisára alapított ellen-
 ér már régóta diszkreditálva és
 a politika lomtárába számúzva van.

Zalavármegye és Nagykanizsa
 város értelmiségének soraiban mi
 is vagyunk néhányan, akik az ál-
 talános, titkos és egyenlő választói
 jogért lelkesedünk. Tudjuk, hogy
 velünk most még csak a munká-
 sok követelik ezt a reformot s így
 még nem áll módunkban a törvény-
 hatóság ebbeli megnyilatkozását
 irányítani. — Azt azonban igenis
 konstatáljuk és leszögezzük, hogy
 ha Eitner képviselő ur Zalaegi-
 szegen opportunist szemből a
 választójogi reformnak kezét-lábát
 képes levágni, akkor a Justh-párt
 egész választójogi akciója a küz-
 delem markírozása, az obstrukció
 pedig — bocsánat, de enyhén
 szólva: céltalan és érthetetlen. —
 Mert az obstrukció veszélyes feje-
 verét a Justh-párt csak az általá-
 nos titkos, egyenlő választójog
 zászlója alatt merete felvenni. az
 ország széles néprétegeiben csak

ezzel igazolhatta a rendkívüli küz-
 delmet. Ha Eitner képviselő urnak
 nem kell általános és nem kell
 titkos, ha neki nyeletlen bicska
 kell penge nélkül, akkor világítsa
 fel a közvéleményt: milyen alapon
 obstruál?

Eitner képviselő ur nyilatkozata
 után kíváncsian várjuk tehát: lesz-e
 ehhez az országgyűlési Justh-párt-
 nak szava?

Az általános, titkos,
 egyenlő és községenti
 választójog hívei.

Semmiféle szempont, melyet követünk
 és tiszteletben tartunk nem kívánja azt,
 hogy e hozzánk érkezett, itt közölt levelet
 egész terjedelmében ne adjuk át a nyil-
 vánosságnak, a melynek szánták. A kik a
 levelet írták, komoly és lelkes fegyver-
 barátai azoknak a politikai pártoknak,
 melyek a választói jognak legdemokrati-
 kusabb alapon való kiterjesztéséről küz-
 denek, az ő kéréseiket tehát figyelmet
 érdemelnek és ha módunkban van őket
 megnyugtani, segítségük érdekében meg
 kell őket nyugtatni. Nekik, — különösen
 Kanizsán és különösen a Justh párttal
 szemben — jogaik, sőt követeléseik álta-
 lánosan fenn, mert a párt emlékeztetés, párt-
 lanul fényes kanizsai választási sikerhez
 határos támogatásukkal hozzájárultak.
 Továbbá meg vagyunk róla győződve,
 hogy Eitner Zsigmond politikai tényei
 elbírják a nyilvánosság fényét s amit
 kijelent, az helytálló annyira, hogy minden
 elrússolási szándék sérelmesen érintené
 egyéniségének nyílt egyenességét, őszinte
 szókimondását.

Ami tudósításunk aposztrófáit részét
 illeti, meg kell állapítanunk, hogy tudó-
 sítónk megismételt jelentése szerint Eitner
 csakúgy az említett módon akarja meg-
 nyugtatni Puttredny bárót, azt hisszük

Vándorlások Zalamegyében.*

Írta: Malonyai Dezső.

III.

Mondom: a zalaapáti kolostor, ven-
 dészerető magyar papok, Krióter Miksa
 apátur vendégei vagyunk.

Hermann Ottó baltája hozott ide ben-
 dúnkat. Ugyanis egy nevezetes betyár-
 láró emlékezik meg: „... a légtipi-
 kusabb Zalaapátiban az a betyár-
 balia, amellyel a negyvenes években a fu-
 ló-betyárok egy birtokost támadtak meg.”
 Balitát, olyat már nem találunk, nyoma-
 vesztett annak a formának a fu-
 ló-betyárokkal együtt. Csöndes, békés vidék az
 ma már s gyarapodó módos község Zala-
 apáti; egy kicsit csorba volt a falu, de
 az apátság kikerekített a jó apáturunka
 megmondhatójára, hogy nincs igaza a né-
 met nevelés elmozdításának, nem okvet-
 ellen betyár tudomány a faragás, nem
 illaván tanulták azt a magyar pásztorok.

Lám, a Tüthök százharminc esztendője
 vannak az apátság szőlőjében, ért a
 faragókészhez, a bizsák-hoz szinte vala-
 mennyi: a két legfőbb, a Gyuri, meg a
 Sándor, valóságos művész mind a
 kettő — s mit mond az öreg Tüth:

— Nem uram, én nem voltam az élet-
 ben törvény előtt. Apám sem volt, öreg
 apám se. Még tanultam se. Mert ez se
 bűnöslet.

Itt még van magyar pásztor. Megke-
 resztük őket sorra. Az öreg nyugatomba
 vonult Tüth Jánost a zalaapáti hegyen; a
 bárándi juhászoktól, Janost, akinek

hat bójárja az ő hat fia, köztük Gyuri,
 a művész, a bárándi juhász, meg Sándor,
 aki Pótlás-Szil alatt legelteti a mustro-
 kat; megnézzük Jóska a keresztet anya-
 fokával, Pistát a Lebut-pusztán, Vendelt
 s a kis Perkót, aki Menesjárás aiján az
 örököt őzi. Megnézzük Szűcske: a
 szilaj gulya gulyását, Vendelt, a csikóst
 fiát, Fercsőt, aki most kezd faragni;
 megkeressük Móri Lajost a tokiókkal s
 meg a komor Rudolofot, akik lenézik a
 fariskálást. Horváth Károlyt is
 szóba állunk, aki nem ül le soha, kam-
 pójának támaszkodva az eget vizsgálja s
 bucsuzik az ősi mesterségtől szüntelen,
 kivált az idej nagy szárazságban, mon-
 dván igen bölcsen: „Legelő, tekintetes
 uram az van, de fű nincs rajta.”

Ahol a krumpfliód kezdődik a Subri-
 vágástól keletnek, az Öreghegyre: a zala-
 apáti régi s népen pástornemzettség, a
 Tüth-familia nyugatomba vonult fejéhez,
 öreg Jánoshoz megyünk látogatni.

Szép vidék s mily gyönyörű ember az
 öreg János, akin csak idő mult el, de
 még alig öreg.

Gondozott gyümölcsfák között, négy-
 hold szőlőtől végében, ami szőlőnek
 maradt belőle, zen „régli lókek, tán még
 Nod apánk is veletl belőlük” — árnyas
 udvaron, a diszlák alatt az új ház. Az
 udvaron hidas, ő, csigáskút s a konyha-
 ajtó előtt a virágos kert; egy kis méhes
 a ház végében. Az a kert nagyon he-
 lyes szokás ezen a vidéken. Kimutatták
 székérkerék agyával a földbe vert cövek
 helyezés s megaknva virágserpével: egy
 nagy lá virító muskall.

— Adjon isten öreg János!

— Nagy tisztesség nekünk tekintetes

uram! — fogadja a nyugatomba vonult
 számadó juhász — Dicsértessék!

Oh dehogyan öreg.

Sima arca, mozdulatai csupa egészség.
 Régi juhászgazdán meghagyott nagy
 szakállában alig egy-két fehér szál s
 nyíltan kéklik szeme, mint az ég.

Egyszeribe a százeves levél jut
 eszembe.

A ház új építés. Négy lábnira leasolt
 kőalapon, kolodába vert agyagfal. A kony-
 tony terő gerincen ott a gicse-zsupp, de a
 lérső (tűzfal a ház ormán) már nincs
 rekettye vesszőből fonva, csak egy sor
 téglis, egy sor vályog; koszorúgerenda
 alatt — a ház két oldalán — téglából
 rakva a címzés is. A fal két sukcos; az
 ablak felső-tőpja (itt lóp a küszöb jó
 neve) fölött téglaboltózás.

Összegegetünk — magyarázza az
 öreg János, — én éppen csak az evést,
 meg az italt edtem nekik. Huszonnyolcan
 voltunk hozzá. Meglett a fal, három nap.
 Száradt, s a többi már csak két héte
 tellene. És kész.

A ház hét öles, szélessége két öl egy
 kukk. Közül a konyha: két öl. A belső
 magasság „egy öl hat col”; a szoba két
 öl s négy kukk; ilyen a ház szoba is.
 A konyhában városi spór a régi tűzhely
 helyén, de az első szobában az ódivatu
 zöldszemes sümegi kályha, két nagyzás-
 sal. Modern épület, a szó falusi értelmé-
 ben, — de a falon, az ágy végében, ott a
 régi pástortársasnya s a juhász kampó.

Beszégetünk persze arról, amire ő
 legjobban tud. Oktat a mesterségre. Meg-
 tanuljuk, mi az őrlő, mi a bárány s a
 tokió, mi a keverés-foka, mik a mustro-
 sok. Aztán a familia kerül sorra.

— Dédpám Tüth János hajtotta itt ki

az apáturuss első birkát. Fejérmegyből
 származunk ide... Én hatvankilencben
 voltam számadó; a Barkócsba házaso-
 dultam, a radai gazdaságba. Becsületes nem-
 zedek a miénk, tekintetes uram, pedig
 még a hatvanas világba a számadókat
 mind úgy aggatták föl... A szolgabíró
 is aszondia, ha a juhász ilyen volna
 mind, mint a vörösmecsek, se csendő, se
 bíró nem köllene.

Katona nem voltam. Első fiu voltam,
 kifolyamodott edös apám, melléje állt az
 államintáriszt is (az apátsági kormányzó,
 adminisztrátor) úgy szabadultam.

De már vége!

Most már a juhász olyan szaladj ide,

szaladj oda, fordíts erre, keríts arra...

Akkor!... Ezer darab is volt egy
 fókában. Ahun megéltél ott hálálk.
 Fa alatt volt a birkaszállás, nem az akó
 (akol). Ha meg akó, akkor nem magyar
 birkának való: gané az ágyala, falában
 telő, — a' volt az akó. Én még őriztem
 valóságos merinót.

Ezt a rombult nyócvaletűbe-e,
 vagy nyócvaletűbe kezdtek-e meg, már
 nem tom... Igricbe hozták az első.
 Nagy birkapicér volt a Klémán nagyságos
 ur. Meg az öreg Kingli, megadott ezer
 pengőt egy kosér! Pedig e' nem bírja ki
 az időt. E' kis eszű má' baj. De akkor
 még árá volt a gyapjúnak. Nem törődünk
 vele, ha csak egy funtot adott egy nyíráskor.
 A mai? E' má' nem igen formázik rá.

Tizenhárom tokiót (egy éves) hajtattam
 az új számadónak, oltanok, hogy ma is
 rívek, ha eszembe győn... Vigyázzák
 őket, jó formán. Köll is. Ha jön egy me-
 leg alszál, — vége. Hirdhalja haza a bé-
 res harsziszekén. Mint most Jakabán.
 Peig adér a számadó felelős.

* A magyar nép művészei című díszmű-
 meli megjelent harmadik kötetéből. Kiadja a
 Franklin Társulat.

azonban, hogy a fentebb közölt levél emiatt időelőtt aggályoskodik, sőt akadékoskodik, mert — mint szintén közöltük — a választmány elfogadta a választójog kiterjesztése mellett szóló átiratot és így valószínűleg Eitnernek nem is volt egyéb szándéka, mint hogy incidentálisan, éppen erre a speciális alkalomra eloszlassa az aggodalmakat s az átiratot nagyobb többséggel elfogadtassa.

Elismerjük, hogy Eitner kijelentései alkalmasak arra, hogy első pillanatra megütközést keltsenek a választójog igaz barátaival, de ezeket az aggodalmakat is már eleve eloszlatja Eitnernek az országgyűlési Jusch pártban elfoglalt nyílt és közismert álláspontja. Viszont a másik oldalra is hárulnak kötelességek, elsősorban a lojalitás ama kötelessége, hogy pusztán gyanúból, esetleg rémlátásból ne vonjon le nyomban hangjában bántó, föltételeiben sértő, végletes következtetéseket.

(A szerk.)

Választójogi népgyűlés Nagykanizsán.

Saját tudósítónktól.

Megemlékeztünk a nagykanizsai szociáldemokrata párt amaz elhatározásáról, hogy Nagykanizsán választójogi népgyűlést fog tartani, melyre meghívja a szociáldemokrata párt fővárosi körpontját s több progresszív szervezetet is. A szociáldemokraták kérdést intéztek a nagykanizsai függetlenségi és 48-as párthoz is, hogy önjai-e aktív részt venni a népgyűlésen, mert ha igen, akkor a népgyűlés napját s tárgysorozatot közösen állapíthatják meg. E felhívásra a függetlenségi párt vezetőisége szűkebb körű értekezletet tartott s annak határozatát, — mely nem tartalmazott végleges választ, — lapunk újon tudatta. Azóta éret a dolog s mint értesülünk a helyi függetlenségi párt aktív részt fog venni a népgyűlésen, melyet e hó utolsó hetében tartanak meg.

Kolischer khán.

Érdekes sajtótárgyalás a kanizsai törvényszéken.

Saját tudósítónktól.

Nagy aktiómög fekszik előttünk: hivatalos iratok, magánlevelek, újságszemelvények s ezekből kell kialakítanunk egy, a kanizsai kir. törvényszék előtt megindított sajtópör anyagát. — A pört Kolischer khán indította egy Orbán Dezső nevű ur ellen, ki egy ideig a Keszthelyen megjelenő „Balatonvidék” című néppárti hetilapot szerkesztette, azóta azonban már ellávozott Keszthelyről és mostani tartózkodási helyét nem ismerjük.

Magá a pör anyaga elég egyszerű, hétköznapi: Orbán megrágalmazta és becsületében megsértette a khánt, ennek a szimpia ügynek azonban ép oly bonyolalmas és érdekes előzményei vannak, amily érdekes a khán egész élete folyása. Nem kevésbé érdekesek Orbán ur keszthelyi viselt dolgai sem; rövid szereplésével sikerült feldulnia a kis város csandjait, békéjét, valóságos osztályharcokat szított és egzisztenciákat ingatott meg. Hosszu időig volt hangos Keszthely városa az Orbán által szított botrányoktól. Oly jellemző és érdekes mindez, hogy legközelebb kimerítően fogunk foglalkozni vele. Az adatokat a megbízottak, egy város egész társadalmi szintje önti az íróasztalunkra és ígérhetjük, hogy ezekből mindenképpen érdekes rajza fog kikerülni a keszthelyi pusztító társadalmi harcoknak. — E cikknek során Kolischer khán is kimerítően fog szerepelni, addig is, ma csupán a Kanizsán folyó rágalmazási pör anyagának rövid ismertetésére szorítkozunk.

Kolischer Clemens szegény sorsból küzdött fel magát igen számottevő, előkelő pozícióba. A perzsa sah udvarába került, itt khán-i címet, majd tábornoki rangot és sok kitüntetést kapott. Mikor nagy vagyonnal nyugalmába vonult, tagja lett a bécsi előkelő társaságoknak.

Néhány éve súlyos visszaéléssel vádolta meg a közös hadügyminisztériumot, mely a khán ellen pert indított. Ebben a perben Kolischer elítéltek, még pedig Rakovszky Béla, a jelenlegi keszthelyi orsz. képviselő, akkor volt párisi nagykövetségi titkár vallomása alapján. Azóta a khán egyre azt hangoztatja, hogy Rakovszky hamisan vallott és esküdt és ezt bejelentette a képviselőháznak is, hogy Rakovszkyt újabb per indítására bírja rá, melynek keretében aztán a khán beigazolná akarta állításait. Rakovszky azonban nem reagált Kolischer támadásaira.

Mikor Rakovszky Béla Keszthelyen néppárti programmal föllépett képviselő-jelöltnek, a liberális Keszthelyi Hírlap felhívta, hogy tisztázza magát a khán vádjai alól; Rakovszky azonban nem vette tudomásul a felszólítást s helyette a túlbuzgó Orbán Dezső választott a Balatonvidékben s cikkében a legsúlyosabb sértésekkel és rágalmakkal illette Kolischer khánt. A khán sajtópört indított Orbán ellen s reméli, hogy e per keretében Rakovszkyval való ügyét is tisztázhajja.

Röviden ez az anyaga a sajtópörnek, melynek nyilvánvaló — mint látnivaló, — messze elernek, fel, egészen a közös hadügyminisztériumig. Mint halljuk, Orbán Dezső kísérleteket tesz arra nézve, hogy bocsánatkéréssel kielégítse a khánt, de ez nem hajlandó a békülésre, mert a kanizsai tárgyalástól azt reméli, hogy az egész komplexumában tisztázní fogja ügyét.

Az új iskolaév.

A beiratások eredményei.

Saját tudósítónktól.

A nagykanizsai iskolák legnagyobb részében befejeződtek a beiratások és az állami elemi iskolákat kivéve ma már az új tanév megnyitása is megtörtént. Mindenkör érdekes dolog volt annak a statisztikának közlése, hogy minő számbeli alakulásokat mutatnak a beiratások eredményei. Munkatársunk ma délelőtt sorra látogatta a helybeli iskolák igazgatóit, kik mind készséggel adták rendelkezésére azokat az adatokat, amik a most megnyitott tanév beiratásairól szólnak.

A nagykanizsai főgimnáziumba az 1911/12. tanévre 460. tanuló iratkozott be, míg a múlt évben 450 növendéke volt az intézetnek. A tanulóik száma az év végéig azonban még okvetlenül nőni fog, mert minden esztendőben 10—15 tanuló szokott pótiólag jelentkezni felvételeire. Az intézetnek 11 (három párhuzamos) osztálya van.

A felsőkereskedelmi iskola tanulóit a múlt évhez képest 6 tanulóval szaporodtak. Eddig 122 tanulója van az intézetnek, míg tavaly az év végén csak 116 volt. A kitűnő hírű nagykanizsai kereskedelmi iskolának újabb fejlődését mutatja ez a szám, mely évek óta állandó és fokozatos növekedésben van. Ban Samu igazgató kijelentései szerint ez a legújabb számbeli gyarapodás annál öröndetesebb jelenségként konstátálható, mert most nyíltott meg a közeli Kaposvárton egy új felsőkereskedelmi iskola, melynek keletkezése dacára is ily nagy számban kerestek fel a tanulni vágyók a kanizsai intézetet. Amitől tehát tartani lehetett, a kanizsai felsőkereskedelmi iskola nemcsak hogy meg nem érezte a kaposvári rivalist, hanem oly sokan jelentkeztek itt ez évben felvételeire, mint még soha ezelőtt. Az igazgató véleménye szerint, ha Kaposvártól nem nyíltak az új intézet, tán párhuzamosítani kellett volna a kanizsai intézet alsó osztályát. Oztaljonként ezek az adatok tüntetik fel az iskola tanulólétszámának szaporodását: az alsó osztályba 48 (tavaly 46), a középsőbe 45 (tavaly 35) és a felsőbe 29

(tavaly 35) tanuló jelentkezett. A felsőosztály számbeli csökkenése jövőre sokszorosan rekompenzálva lesz.

Az állami polgári iskolák külön fejezetet érdemelnek. Lesz is szó róluk bőven legközelebb. Itt, mint az alábbi számok mutatják szaporodás nincs, mert az fizikai lehetetlenség. A fejlődésben botrányosan megakasztott iskolától tucatszám kellett elutasítani a jelentkezőket, kik a törvényes számot, illetve az iskola építkezésének térforgalbeli befogadóképességét meghaladják. A polgári fiúiskolának 200 (tavaly 201), a leányiskolának 251 (tavaly 243) növendéke van. E számok kritikája holnap lapunkban fog következni.

Az állami elemi iskolákban még javában folyik a beiratás, mely 9-éig tart. A város I—V. kerületében eddig 563 fiút és 510 leányt írtak be és mindkét részen még 300—400 jelentkezőt várnak. A múlt évben 811 fiú és 808 leány tanulója volt I—V. kerületnek áll. elemi iskoláinak. E pontnál nem lehet említés nélkül hagyni, hogy az V. osztály törvényeszerinti 60 tanulóval már meglett, s minthogy még számos jelentkezőre kell számítani, elkerülhetetlenül szükséges lenne az V. osztály párhuzamosítása. E nagy összűlést az V. osztályba, főleg a polgári iskola I. osztályából kisorullak nagy számának kell tulajdonítani.

Az izr. elemi iskolákban ugyan már lejárt a beiratások hivatalos terminusa, de azért az év végéig 40—50 jelentkező okvetlenül várható. Eddig 162 fiú és 109 leány növendéke van az iskolának, melybe tavaly 173 fiú és 120 leány járt.

„Szégyen és gyalázat!”

Az igazságügyminiszter az obstrukció ellen.

Zajos jelenetek a képviselőházban.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, szept. 6.

A képviselőházban ma végre történt valami, ha nincs is mit dicsekedni vele; de mindenesetre mozdulást jelent a technikai obstrukció szélcsendjében. Nem merjük azt állítani, hogy a kormányt elhagyta volna a türelme; csupán az igazságügyminisztert hagyta el és igen erős kifejezésekben nyilvánította a technikai obstrukció most folyó módjáról kialakult véleményét. Később ugyan megköveit a Házat, egyelőre azonban könnyűlelt a magá s az egész munkapárt leiként, ami mindig fölér egy bocsánatkéréssel.

Az ülésen Návay Lajos elnököt. Az ülés a már megszokott recipék szerint kezdődött: az elnök bemutatta Zombor kérvényét a választójog mellett, majd továbbírt négy kérvényt. Mádi Kovács János ellenindítványokat adott be, aztán következtek a husz aláírtasos kérvények a holnapra halasztandó névszerinti szavazásokról.

Napirend előtt Holló Lajos a házszabályokhoz szól. Azt állítja, hogy a tegnapi ülés végén, mikor a határozatképességet állapították meg, nem volt száz képviselő a teremben, csak nyolcvanöt. Ugyátszik a többség terrorizálni akarja a kisebbséget, ezt azonban nem tűrjük.

Holló gyanúsítása elsősorban Veres Zoltánt sértette, ki a tegnapi ülés jegyzője volt. Kijelenti, hogy a képviselőket tegnap ő számította meg és százötöt talált a teremben. Ha Holló gyanúsítani akar, ezt határozottan visszautasítja.

Az elnök kijelenti, hogy minden képviselőnek joga van a határozatképességet megállapítását kérni. — Konstátálja, hogy tegnap semmiféle jogvérelem sem történt. Lovász Márton is hozzájárult a viá hoz: ő és Mádi Kovács tegnap semmit okot nem adtak az inzultusra, mely rájuk születt.

A vihar Barcsay Andor felszólalásával tört ki. Szóvá teszi, hogy Székely Ferenc igazságügyminiszter gyaláznak mondta azt, hogy a határozatképességet megállapításánál csak két ellenzéki képviselő volt jelen.

Mos szólásra emelkedett Székely Ferenc igazságügyminiszter. Beismeri, hogy használta a Barcsay által reprodukált kifejezést, de ne csodálkozzék senki, hogy hazafias érzése jéldborodik a folytonos technikázás miatt, ami valóban szégyen és gyalázat.

Óriási láрма támadt a miniszter e kijelentése nyomán. Batthyány Tivadar a padot veri és úgy kiabál, „a többi ellenzéki képviselő is pokoli zajt csap és követelik, hogy az elnök utasítsa rendre Székely minisztert.

Székely Ferenc a zajban is folytatja beszédét és kijelenti, hogy sem személyt, sem pártot nem akar sérteni, csak a módszert akarja megbélyegezni.

Ez a magyarázat még növeli az ingerültséget, mire a miniszter azzal fejezte be beszédét, hogy ha mégis megsértett valakit, ezért a háztól bocsánatot kér.

Az ingerültség csillapultával Holló Lajos még egyszer felszólal. Azt fejtegeti, hogy az ellenzék egyetlen fegyvere az, hogy ragaszkodik a házszabályokhoz. Az ellen, hogy a kormány hatalmi túltengését megakadályozza, egyetlen fegyvere az ellenzéknek, ha a felőlől szervezett többséget a lejtőn megállítják. — Az ellenzék tepsolt Hollónak, de az elnök rendreutasította.

Ezután lefolytatják a névszerinti szavazásokat, melyekben a többség elfogadta az elnöki indítványokat.

Kényszerhelyzetben.

Déy Zoltán és az obstrukció.

Saját tudósítónk távirata.

Marosvásárhely, szept. 6.

Haller gróf főispán ma délutánra törvényhatósági közgyűlést hívott össze, melynek tárgysorán egy felirat is szerepelt az obstrukció ellen. Délelőtt a függetlenségi bizottsági tagok sürgős értekezletet tartottak és ebből kifolyólag Déy Zoltán orsz. képviselő nyílt levelet intézett a bizottsági tagokhoz. Ebben azt bizonyítja, hogy a parlament munkaképes és az ellenzék csak azért obstruál, mert a véderőjavaslatok elfogadását másképpen nem tudja megakadályozni. Az obstrukciót ő sem helyesli, de az ellenzék most nem tehet egyebet, mert kényszerhelyzetben van.

Hirek.

— A Ganz-vasut a megyén. A keszthely-hévízi villamos vasut terve sem született szerencsésebb burokban, mint a letenyei vasuté. Egyképpen életrevaló, hivatásos terv mindkettő, de egyiknek sincs szerencséje. A letenyei vasut legújabb malheurjéről tegnap emlékeztünk meg, ma pedig sorát ejtjük, hogy a szeptemberi megyegyűlés tárgysorával kapcsolatosan a hévízi villamos dolgáról szóljunk néhány szót. A villamos a következő megjelöléssel szerepel a közgyűlés tárgysorán:

A Ganz-féle villamos-árai részvénytársaság kérvénye a keszthely-hévízi helyi érdekű vasut segélyezése tárgyában.

Meg kell vallanunk, hogy nem ismerjük a megyei állandó választmányának e pontra vonatkozólag hozott határozatát, de ha ismerünk is, a mi véleményünk csak az lehet, hogy ezt a pontot egyszerűen le kell venni a közgyűlés napirendjéről. Ez a tárgy ugyanis még korántsem érett meg arra, hogy róla a törvényhatóság tárgyaljon. Legközelebb módját ejtjük, hogy ennek az ügynek egész kalam-

dos történetét ismeressük kezdve Ganzék jámborképi ajánlatától a mai napig, mikor az derül ki, hogy ez az ajánlat Keszthely város sulyos megkötésait jelentené. Ma csak annyi tartozik ide, hogy Ganzék szerződés-tervezete szerint egész Keszthely városa ki lenne nékik szolgáltatva és hogy ebből az egy üzletből annyit szírt akarnak kivenni, mintha egy országot átszelő elsőrendű vasút építéséről lenne szó. Szerencsére, hogy Keszthely idejében észrevette a cég merész szándékait és azok teljesülésének ellenáll. A városban nagy a felháborodás a cég ellen és a múlt heti közgyűlésen elhalázták, hogy a város százhuszer koronás hozzájárulását is újabb feltételekhez kölik. Keszthelyen tehát nem áll erősen a Ganz-gyár szénája, amíg pedig a közvetlenül érdekelte Keszthely nem tisztázza a dolgot a céggel, addig a megyének semmi beleszólásával nincs. A megye ségélyezésére akkor jár ki, ha első sorban Keszthely város tartja megoldás terveinek minden részletét rendbenvalónak, elfogadhatónak. Míg ez be nem következik, addig várhat a vármegye.

— **Lányi Antal Nagykanizsán.** Lányi Antal hadnagy, a kiváló aviatikus, ki átröpítte a Balatonra, ma Nagykanizsára érkezett, hogy vasárnap Nagykanizsán rendezendő felszállását előkészítse. Lányi felkeresette szerkesztőségünket és azt a reményét fejezte ki, hogy kanizsai felszállása is ép oly sikeres lesz, mint milyen a badacsonyi repülés volt.

— **Marhavásár a jövő héten Nagykanizsán.** A szenzációk szenzációját közöljük e hírünkben: marhavásár lesz mához egy hétre Nagykanizsán. Bármily hihetetlenül hangzik is, de tény, hogy a járási állatorvos az egész nagykanizsai járás községeiben megállapította, hogy azok mind mentesek a marhákragályos száj- és körömfájásától és erről jelentést téve az alispánnak, kérte a nagykanizsai marhavásárok tilalmának azonnali megszüntetését. — Maga Nagykanizsa már hetek óta vézmentesnek volt kinyilvánítva, de a már közel két éve tartó vásári tilalmat eddig a törvény azon rendelkezése miatt nem szüntette be a hatóság, mert a város határáról öt kilométeres távolságon belül még mindig volt fertőzött marhaállományu község. Minden nap, sőt minden órában várják az alispántól a tilalmat megszüntető határozat megérkezését, amely mihelyi itt lesz, a már készülő plakátokon fog a város és az egész megye népével közölni. Jövő szerdára tehát olyan hetivásár várható Nagykanizsán, amilyen országos vásárra sem emlékeznek meg a legöregebb handlők sem.

— **Egy kis flu katasztrófa.** Sulyos szerencsétlenség érte Kaiser Vilmos baki urodalmi intéző családját. Kis flu, Gyula a baki homokbányában játszadozott, mi-
alatt a kocsiok a homokfalat bontották. Egy megázult homokréteg a magasból lezuhant a szézeny gyermeket maga alá temette. Mire kiásták, már meg volt halva. Nagy részvét mellett temették el a szerencsétlenül járt fiúcskát. A hatóságok pedig vizsgálatot indítottak, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Leánypolgári Álsólendván.** Az alsólendvai leányos szülőknek, mint tudósítónk jelenti — régi vágyuk teljesül: már a most kezdődő tanévre megnyílik az alsólendvai leánypolgári iskola, melyet a szülők áldozatkészsége hozott létre. A leányiskolában egyelőre a flupolgári landrai fognak tanítani.

— **Elköltözött uricsalád.** Dénes Lajos földbírókos, ki családjával együtt városi életünkre érdemes és egyik legagilisabb szereplője volt, s aki mint városi képviselő és megyei törvényhatósági bizottsági tag is élénken tevékenykedett, Budapestre költözött.

— **Béautók Nagykanizsán.** Szinte hihetetlenül hangzik, de mégis úgy van, hogy a nagykanizsai fiakkerosok éppen nem nézték ellenséges szemmel Strasser Márton soraikba állott bérautomobilját, hanem inkább bizonyos rokonszenvvel látták azt megjelenni minden vonatkozásánál az állomáson, hol rendszerint ugyanis kevés a fiakkér. A rokonszenv most igazolva van a kanizsai fiakkerosoknak abban a rendkívüli ötleletben, mely már kivétel utján halad, hogy ők maguk is akarnak részvénytársasági alapon egyelőre két bérautót vásárolni és főleg a nagyobb utakra lehetőleg csak ezeket járatni. Döme Károly, a nagykanizsai fiakkérulajdonosoknak szellemi vezetője, a részvénytársaság szervezője, ki az autováslásról céljára már számos 200 koronás részvényre szerzett előjegyzést úgy a fiakkerosok, mint mások körében. A nagykanizsai fiakkerosok mozgalma, akár sikerül tervük kivétel, akár pénz hiján továbbra is csak rossz jövőben fognak vánszorogni, mindenesetre a kornak kiálló jele.

— **Tenyészállat-díjazás.** Alsólendvai tudósítónk jelenti: Szombaton folyt le Alsólendván a Zalamegyei Gazdasági Egyesület által a kormány támogatásával rendezett tenyészállatdíjazás és pedig a következő eredménnyel:

Tehenülkért jutalmat kaptak: Szollár Péter (Zorkóháza) a 100 koronás I-ső (állami) díjat, Harangozó József (Orlovcsák) az Alsólendvai Takarékpénztár 75 koronás

I-ső díjat, Göncz Péter (Hidvég) az Alsólendvai Takarékpénztár 50 koronás II-ik díjat, Horváth Mihály (Zorkóháza) az 50 koronás II-ik állami díjat, Göncz János (Hidvég), Zekő József (Rédica) és Horváth Mátyás (Kispallina) a 25—25 koronás II-ik állami díjakat és Cséh Ferenc (Bántornya) a 25 korona III-ik egyesületi díjat. Végül Rosenberger Dávid (Zalabaksa) oklevelet kapott.

— **Üszölkért jutalmat kaptak:** László Gy. (Göntérháza) a 100 koronás I-ső (állami) díjat, Horváth József (Hidvég) az Alsólendvai Takarékpénztár 75 koronás I-ső díjat, Györkös Márk (Zorkóháza) az Alsólendvai Takarékpénztár 50 koronás II-ik díjat, Kovács Ferenc (Zorkóháza) az 50 koronás II-ik állami díjat, Vida Ferenc (Csentevölgy), Horváth Mihály (Zorkóháza) és Göncz Pál (Hidvég) a 25—25 koronás III-ik állami díjakat és Szomi Vendel (Bódeháza) a 25 koronás III-ik egyesületi díjat. K. Hajós Mihály ügyvéd (Alsólendva) oklevelet kapott.

— **A cséplőgép áldozata.** Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délután Pórnóapáti községben. Három óra tájban javában folyt a cséplés Zimmermann György ottani jómódú garda székfűrtében, amikor egyszer a lóval hajtott járgány transzmissziós szíja lecsuszott a kerékről. A gazdának 10 éves örökbe fogadott fia, az erőteljes Meltsch István, a kerék forgása közben akarta a szíjat helyére tenni, miközben a szíj elkapta Meltsch-et, földre rántotta és bal alkarpját a könyökizületből kitépte, felkarját pedig borzalmasan összeroncalt. A halálra rémült környezetben egy ember őrizte meg hidegvérrel, a község tanítója, aki első segélyben részesítette a sulyosan megsérült fiatal embert és megmentette az elvérzéstől.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 6.

Valtozékony idő várható lényegtelen hőváltozással; helyenként, főleg északon esőkkel. Déli hőmérséklet 23,9 C.

Kavada bünlajstroma.

Karánsebes, szept. 6. Emlékeztet a kiváló görög-poétának Kavada grófnak elfogatása, kit pár héttel ezelőtt itt valami apróbb szélhámosság miatt letartóztattak. A rendőrség nagy apparátussal szerzi be a Kavada gróf előéletére vonatkozó adatokat és e nyomozás során szenzációs dolgok derülnek ki. Ez adatok szerint a letartóztatott görög gróf híres nemzetközi szélhámos, akinek kimeríthetetlen a bűneinek sora, amelyek egész Európára kiterjednek. Németországból örökre kitiltották a szélhámos gróf köhöl, ki ott egy amerikai bankárt 100 ezer márká összegű hamis bankjeggyel becsapott. A bankár emiatt főbe lőtte magát. A szélhámost a bíróság vizsgálati fogságban tartja.

Exhumált tudós.

Garamköves, szept. 6. Garamkövesen nemrég elhunyt Zardndy Gáspár híres tudós. A napokban titkos feljelentés ment a bírósághoz, hogy a tudós nem természetes halállal halt meg. A törvényszék vizsgálóbírája ennél fogva exhumáltatta a holttestet, melynek bűlt felkúldták Budapestre vegyi megvizsgálás végett. Az exhumálás meggyezésre nagy felzúgást keltett. Az elhunyt tudós nagy népszerűségnek örvendett, de családja élete boldogtalan volt és állítólag ebben a vonatkozásban keresnek büntényt.

Az elveszett pénzeszsák.

Pozsony, szept. 6. A mai lapok írnak egy pórtai pénzeszsák eltűnéséről, melyben 12,197 korona volt. A vizsgálat megállapította, hogy a pénzeszsákot betették egy kőbe zsákba, amit a postakocsihoz helyeztek. A postakocsi utközben a pályaudvartól a postáig ahol nem állt meg, tehát utközben nem rabolhatták el azt. A postaigazgatóság a rejtélyes eset felderítésének jutalmát 1000 koronáról felemelte kétezerre.

Sikkasztó gépgyűzők.

Sátorlajhajhely, szept. 6. Molnár Sándor gépgyűzők a környékbeli községben a gazdák által számos gazdasági géprendelést vitt fel, amiknek előlegutalványait 45 ezer korona értékben több takarékpénztárban lezároltatta és az így összezsűszelt pénzzel megszokott. Országosan körözik.

A kolerás Duna.

Budapest, szept. 6. Hivatalosan meg van állapítva, hogy a Duna folyó egész hosszában meg van fertőzve és a folyó vize terjeszti a járványt.

Tűz a mozgósínházban

Bukarest, szept. 6. Egyik itteni mozgósínházban, hol igen előkelő társaság volt jelen, az este tűz támadt, mely az egész épületet elpusztította. A menekülésnél számosan igen sulyos sebesülést szenvedtek.

A kolera — Bécsben.

Bécs, szept. 6. Az osztrák belügyminiszter jelentése szerint Jäger Mária, egy dunai kormányos felesége, ki szeptemberben Budapestről jött egy uszályhajón Bécsbe, tegnap kolerában meghalt. Kétségtelen, hogy a kolera Budapestre hozta magát.

Hirlapírók párbaja.

Budapest, szept. 6. Ma délelőtt a Fodor-féle vívóteremben véres kardpárbaj folyt le Sándor Sándor és Kepes Lajos hirlapírók között. Kepes megsebesült. A párbajozók nem békültek ki.

Gabonaüzlet.

Budapest, szept. 6.

Készárú-üzlet:

10 fillérrel olcsóbb.

Hatalm-üzlet:

Búza októberre 11.86. Búza áprilisra 12.13. Rozs októberre 10.38. Zab októberre 10.75. Tengeri augusztusra 9.44. Tengeri májusra 9.83. Repce augusztusra 8.34.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldászerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Nyílt-tér.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő
Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch-félsz. ház.)

Elvállalok minden e szak-
mába vágó munkát:

angol bőr és szalంగანი-
turák, függönyök, diva-
nyok, madracok és rolet-
ták készítését, papírkár-
pitozás! — Javítások és
alakítások gyorsan és ol-
csón eszközöltetnek.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke

a Kardinal
pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levelett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Naponta
trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

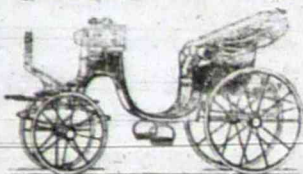
GELCH és GRAEF
csesze- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

IRODALOM.

A méhészet vezérfőnöke. Irta Rodiczky Jenő dr. A „Közlekek Olcsó Könyvtára” kiadásában megjelent füzet, amelyben az illusztris szerző röviden, könnyen áttekinthető és mégis elég részletesen tárgyalja a méhészetre vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat. Az első részben ismerteti a méhfajtákat, testének külső és belső szerkezetét, kifejlődésének időtartamát, a méhek szaporodását, rajzását, építkezését, mérgezőit, a mézelő növényeket és egyéb mézforrásokat, a méhek élőködését, ellenségeit, betegségeit és az anyátlan-ságot. A gyakorlati részben ismerteti a méhek beszerzésére vonatkozó tudnivalókat, a méhlapok (kapitárok) berendezését és elhelyezését, a különféle tenyésztési, ugymint rajoztatási, barkácsolási és műrajkészítési eljárásokat, az új családok kezelését, az átteleltetést, a különböző rendszerű kapitárokat, a méhészeti eszközöket, a méz és viasz kezelését és végül a méztermés fokozásának módszereit. A méhtenyésztés a kisgazdák szépen jövedelmező és nemessen szórakoztató mellékfoglalkozása, amelynek terjesztése és fejlesztése országos érdek. A csinosan kiállított és 33 ábrával díszített füzet ára 50 fillér. Megrendelhető a Pátria r. t. szak-könyvkereskedésében, Budapesti, Üllői-ut 25. sz.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Eladó vagy bérbeadó

korcsmaépület.

Nagygyőrben, Zala m., mely áll 3
szoba, 1 konyha, kamara, istálló,
kocsiszín, 1000 négyzetgölg kert a
háznál. Irtalmértési jogról vevő
javára lemond a mostani ven-
déglos. 5662

Bővebbet

Steiner Adolf

Szombathely, Széll Kálmán-u. 38.

Házeladás.

Csengery-utcán 51. szám
alatti ház ujonnan nyitandó
uticában több háztelkekkel,

eladó. 5640

Bővebbet a háztulajdonos.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Lánczerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközök. — Legnagyobb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek. 4031

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy cipő-
raktárunk ujonnan felszerelve úgy alakított-
tuk át, hogy mindenki találhat ízlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek
és gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — Saját gyártmány! 5567
Cipőink jó minőségű, teljes felelősé-
get vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk.

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet. fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
deneml asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrát
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrát kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Otomanokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Repülőgép felszállás

Nagykanizsán a Katonaréten

1911. szeptember 10-én d. u. 5 órakor

Lányi Antal hadnagy
aviatikus

a balatoni átrepülés hőse a Magyar

Aero R-T. BLERIOT

monoplánján bemutatja a

REPÜLÉST

Viharos vagy zivataros idő esetén a repülés kö-
vetkező napon tartatik

A repülő-tér egyedüli bejárata a kórház mellett lesz, ahol a
jegyek a felszállás alkalmával válthatók.

Helyárak:

Páholy (4 személyre) 28 K,
Starthely állóhely . . . 5
Ülőhely 3
Állóhely 1
Deák-jegy 60 fill.

A három elsőrangú helyre
szóló jegyek a repülés nap-
ján 3—4 óráig a gép meg-
tekintésére jogosítanak!

Jegyek előre válthatók a
Drogeriában.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek
szíves tudomására adom,
hogy üzletemel már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálá-
sban részesíthetem. — Tisztelettel:

Kaufmann Mór férfiszábo Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.

Első kanizsai szörmegóvó intézet

✻ ✻ ✻ Ötvös-tér 9. sz. ✻ ✻ ✻

Felhívom a n. é. köz meg becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, fű-
gönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és betörés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzá adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármennyű szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

1844

Robinson Gyula, szőrmester.

Közhatalmi és Közhatalmi
NAGYKANIZSA

Könyvek, 1.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A közszolgálatot Betűtérítőknek a
közszolgálatot Betűtérítőknek a
közszolgálatot Betűtérítőknek a
közszolgálatot Betűtérítőknek a
közszolgálatot Betűtérítőknek aKözhatalmi és Közhatalmi
Közhatalmi és Közhatalmi
Közhatalmi és KözhatalmiZALA
POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyi	Postai
hónapos	hónapos
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.-	Féléves 9.-
Egész évre 13.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, házi kiadók és nagy-
kereskedőknek 50 fillér.Egyéni és szakmai kiadások díja 5
korona. — Készítési díja 6 korona.

Kiadóhivatal:

XXXVIII. évf. 204. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. szeptember 8.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A letenyei vasut.

Mozduljon meg Nagykanizsa!

Nagykanizsa, szeptember 7.

Csak imént emlekeztünk meg a Zalában a letenyei vasut ügyének szerencsétlen sorsáról. Igazán különös, hogy míg más, sokkal kisebb jelentőségű vasutak ügye minden fennakadás nélkül, szinte bámulatos gyorsasággal intéződik el és jut a kivitel stádiumáig: a letenyei vasut ügye egyik akadály karjából a másikba dobódik.

Váratlanul beállott politikai helyzet-változás, egyik miniszternek merev elvi álláspontja, majd legutóbb a vármegyének világos, okos érdekmegfontolásból eredett segélyezésétől való elütés körülbelül abba a helyzetbe sodorták a letenyei vasut ügyét, hogy szinte reménytelenül kellene tekintenünk ennek tovább való fejleménye elé, ha tisztán nem állana előttünk az, hogy ezt a vasut vonalat olyan hatalmasan sürgeti, követeli egy nagy vidéknek közérdeke, mely szinte lehetetlenné teszi a napirendről való levételét.

Megérthetetlen, hogy felsőbb helyen be nem látták a vármegye segélyezési készségéből ennek a vasutnak közérdekű fontosságát. — Hisz a mi vármegyénk s általában

minden vármegye nagy megfontoltsággal szokott eljárni az ilyen helyi érdekű vasut-vonalak segélyezését illetően. — És aki Zalavármegyének vasut-hálózati térképét megnézi, bizony minden különösebb és részletesebb helyi tanulmány nélkül is azonnal megláthatja, hogy erre a vasut-vonalra a közlekedési és kereskedelmi érdekek szempontjából elengedhetetlenül szüksége van egy nagy vidék közönségének. — Itt tehát nem lehet szó valamely klikk, kisebb érdekszövetség nyereszkeskedési vágyának kielégítéséről; itt egyenesen a közérdek jogos kielégítésének igénye nyomul előtérbe.

És mégis hiába volt eddig mindenféle érdeklődési értekezlet, miniszteriumhoz való küldöttségijárás, sok jóakaratu újságízkedés; hiába volt az érdeklődés és a vármegye támogatási készsége. A letenyei vasut-ügye most is csak a levegőben lebeg, mint Mohamed koporsója.

De hát ha egy vasutvonalat ilyen minden kétségtől érintetlen erőteljességgel sürget a közérdek, és még sem bír a megvalósítás düllőjére jutni: akkor mégis csak kell valahol valami lazultságnak lenni az ügy mozgatószára, düllőre vitélre hivatott erő-tényező szervezetében. Valahol, valamelyik erő

tényező, még pedig a kiviteli munkára leghivatottabbak egyike, nem adta bele teljes képességét a megvalósítás munkájába.

Igen: így volt.

A letenyei vasut-vonal érdekeltiségek összességében, mint legtekintélyesebb erő-tényező, Nagykanizsa város szerepelt. És határozottan, minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy most is, mint ilyen, szerepel. A mi városunk közönségének kell megértenie, helyesen fel fognia, hogy mit és mennyit ér neki anyagi és kulturális tekintetben, ha vármegyénk egy jelentékeny területével s annak közönségével szorosabb kapcsolatba jut. A mi városunk közönségének kell megértenie és értékesíteni, a maga számára lekötöni ennek a vasut-vonalnak nagy forgalmi előnyeit okos jövőbelátással.

Más városok, mint Szombathely, Kaposvár, mikor egy-egy ilyen helyi érdekű vasut-vonal megvalósításáról volt szó, szinte lázas készséggel állott oda az érdeklődés élére és utánjárással, erkölcsi és anyagi támogatással segítette a tervnek mennél gyorsabban történő megvalósulását.

Nagykanizsa társadalmában elegenden vannak, kik egy ilyen vasut-vonalnak a város fejlődésére való nagy fontosságát tisztán látják, s

akik ennél fogva nemcsak jogosultak, de egyenesen hivatottak is egy ily világos közérdekű terv megvalósítási munkájának élére állani és az érdeklődés élére állítani Nagykanizsa városát. Miért nem mozdulnak meg? Miért nem hatja át lelkeket a köz érdekeiben való lelkesedés nemes hevüllete? Hisz nekik látniok, tudniok kell, hogy e jövőbe ható szép munka eredményének, sikerének legszebb jutalma a jövő nemzedékek halála lesz. — Ki kell jelentenünk, hogy Kanizsa nem tett annyit a vasutért, amennyit tennie kellene, nem mozdult meg érte, nem volt elég agilis és nem nyult hozzá a megoldás kínálkozó legjobb módjához. Ha van még élet és élni akarás ebben a városban: tegye meg ezután.

Az első repülés Nagykanizsán.

Lányi hadnagy elbeszélései.

— Saját tudósítónktól. —

A magyar aviatikának Székely mérnök után más országos hírességűvé lett második hőse, Lányi Antal honvédhadnagy, a Balaton átrepülője, mint azt már több ízben közöltük, vasárnap Nagykanizsán fogja bemutatni merész produkcióját, Bletiot-gépével. Lányi hadnagy, mint azt is megírtuk, tegnap óta Nagykanizsán tartózkodik, hogy a vasárnapi felszállásra szükséges előkészületeket megtegye. — Bletiot-monoplánja is itt van már, s azt

ragva? ... Ez csak mulandó fába; a gyerekek már letörtek két lábát, akkora csak, mint az öklöm — a maga nemében mégse kevesebb monumentális.

Az öreg szamárdó nem érti, mit tudunk egy elgyönyörködni azon a kis kacaton? Bönni a dicsőítésre, hisz mindenik bójára tudott olyat faragni.

— Azt szeretném inkább megérni, tekintetes uram, hogy az ily illetés öklömmel megrendjen. Meg ha egy kis tehenkét tünnek majd venni Keszthelyen, az urnapi vasárnap.

Almegyünk a pacsai járáshoz tartozó Esztérgályon; apró, vertfalu házak, egyik-másik meg vakolatlanul, le se meszelve, de már lakják s így szárad két esztendőig is; a kerítés sárral ragasztott páhoki, meg bókaházi homoklápokból rakva, csak úgy gondolomra, azt hinnéd, erre is dől, amarra is dől, pedig száz esztendőig se moccan; a kapu rekettyefas, de már nem jár kerekén, mint hajdan a balatonvidéki kerek kapuk. Az udvaron, szinte mindenütt, a virágkerék, a virágteknő, a virágalyu, jó magas lábakon. Mellettünk rangosan rajok székerek vonulnak az apátarasági majorkok fele, hordják kazaiba, érné, a repeckevéket. Az is gyönyörű kép, amikor a szénát rakják székerekre! Segít az asszonyok is: felülve a két széknyára s a természet átöleli egy tenyérnyi széles, mélypiros sáv, a széknya aljának belső szegése; a fején virító sárga kendő, a felső testén fehér ing — s azok az éretti, ritmikus, szép mozdulatok, a mint a vállával adogatja föl a hamvas-zöld szénát. ... A berckből, lomha indulással egy-egy gölya kél; háttérben a Berckfán, a kú érgeredő ...

Vándorlások Zalamegyében.

Írta: Malonyay Dező.

IV.

Szó került a régi nehéz időkre. — Volt tekintetes uram, volt baj a halvas világban. Egyszerre két számadót akasztottak Kanizsán is, éppen hogy itt, Bárándon volt a betyárjárás fészke. En akkor ott őriztem a Görhös-pince mellett, ahol Sobri szereltem magam. A józaváló pástör tudott a nyelvékben. — Az uraságba hiba nem esett. Akkor nekünk járt komkommóba két akó borunk is, mert költött nekünk, a betyároknak, ha szomszúsak lettek. Nem voltak azok olyan rossz emberek. Legtöbbször a katonaságtól szokott. Annnyira kintzák őket, annyit titózik, dobózik, inkább elszózik, ha pipiroba vót is a cizmája. Oliknak olyan volt a seggikomporája, mint az öklör nyaka. Tudom, a Benkó Józsi Győrök, egy zalavári legény, aki betyárnak szegődött, száztizen botot hozott haza a katonaságtól. Há'szven botot, minden ember botlik, megissza magát, vagy mi, de akkor ezt nem nézték: botot neki, mint a szilj tinóknak. — Így lett a betyár, tekintetes uram. Meg olikat a szerelem csufolta meg.

— Hát a régi juhászviselőt, öreg János? — A régi viselőt? ... Vele hal a juhász is, azt tartom én, tekintetes uram. Ahogy a régi juhászembereg pusztul, úgy marad el a viselő is. Mink még nyolc szét gatyát viselőtünk, silegtől inget, fekete selem nykravalóval, egyenes sorku cizmát, gombos dolmányt, egyenes letűjt karikós szilj kalapot. Ollon fölül szilj, pörget. Hát lephent az ember e

kicsit fekdnyú: a' vót a vánkos, a kalap. Megbirta a fejét. A' tarisznya? Akkora vót, hogy a döngött birka, ha a beitt kivittük, beletért. Volt pantallós yiselet is. Egy pacsai szabó tudta csinányi: a Mendli szabó. Piros szegész, oldalt pitikés, a zsebnél tulipános. — Régen volt. Elmúlt. — Öszire vizilőre mént má' az unokám is. Ha nem vették, e' kis vadassal borral megkínáljuk a tekintetes urat! E' kis fekete bor, otló. Minkillettermünk, mer ennek annyi a gyökere, hogy nem bír vele a földbelegység.

Koccintottunk. A régi tarisznyát nézegetők, az ágy végibe, a falon.

— Juhász embernek való. Azé' vannak rajt' a birkák, z'mint a pástör őzi őket. Régi ő is, a tarisznya is. Méhész János csinálta, szegény, a kiradai községi csordás birkatőről, a halvas világba. Mei' ő má' elmént. Drága vót. Nekem őt pöngőért csinált, peig nekem őt komám vót. Meg is vesződtöt vele. Szatylér nem vót, aki ilyet tudott vóna. Ő tudott. Kanizsának csirát diézókat, a gulásokra szarvas állatokat, erdőse embernek a' tarisznyára ókát, nyulat. A birkákat én rajztam neki, ő kivagdosta bőrből, ő varrogatta rá őket. Ezen ill az egész lőka ... Tunnék bizon, most is tünnek én rajtuni, bár a szememvilága e' kicsit hibázik má' hozzá. Akkó' a bujárjaimmal rajztunk tarisznyára valóit, aki jobban e' látsa, azt odaltuk a János komának.

Megkértem, rajzoljon nekem egy pörgetarvú főt.

Aikonyodott már. A diófa lombja körül csuszolt az ablakra az est. Öreg János burgón nekikönykölt a pipiroknak. Probálgatta, próbálgatta, nehezen ment. —

Zsörölődött is: — Tudtam pedig, valamikor! hogy tudtam a kóst is a birkát is! ... de most má' nem találom úgy el, min' miké' fiatal vótam ... Az, szem is kő ehhez! ... Ma má' a fiam tudjak jobban. Ne kerüjje el őket, tekintetes uram! A Gyuri nincs messzire, a pusztától düllön legelget.

Dehogy kerüjjük el, megkeressük a Gyuri gyereket a pusztától düllőn. A többi Tüttöt is.

— Jó gyerekek, — mondja halkan Öreg Tüttöt — meg böcsületes ember, ahány ...

Hát a régi időből maradt valami helyes faragás?

Az a kampó, a falon. Remek juhász-kampó, ameyen igazi stilusa van már a birkafejnek. A többi apróságot elhordták a gyerekek. És akadt a konyhapolcon, egy fából faragott, zömök kis kos. Mint az öklöm, akkora: a legőkeletesebb, amit e fajtában ezen a vidéken remekbe találhatunk. Bámulatos, tökéletes megterése az ábrázolt állat formájának s azaz a művészi egyszerűsítéssel, amiből a teljes megismerés révén jut el a művész. Elhagyva minden aprólékos, fölösleges részlet, de semmi nem hiányzik abból, ami az ábrázolandó formán jellemző — (s ezek a legjellemzőbb részletek is már stilussá alakultak) kerültek ki a kezdetleges faragó szerzem, a kusztor, a bízó, a bicika elul. Ne moosolyog meg senki, de bátran állítjuk, hogy csak a világrekemeken, a régi aszár bika-kolozsuzonok álltunk ilyen teljesen éretti és sajátos stilusi, ennyi erőfeszítéssel ily tömören előhaladva. Hogy azok ezerszer meg ezerszer akkorák s időtlen-időket álló kemény gránitba vannak fa-

a kórház mögötti elterülő katonai gyakorlóterén elkészült nagy hangárba zárták. A vasárnapi repülés alkalmával egyébként töltött és rendőrkordon fogja elzárni a gyakorlóteret, ahol rengeteg ülőhelyet készítenek a bizonyosan tízezrekre rugó közönségnek.

Lányi hadnagy ma több órát töltött szerkesztőségünkben és fiatalos hévvel beszélt rajongva kedvelt passziójáról, a repülésről és az ahhoz tartozó dolgokról. Fiatal, mindössze 26 éves ember a kitűnő aviatikus, aki honvédhadnagyi ruhában jár ugyan, de nincs az a civil gunya, amiben bájosabb fesztelenséggel lehetne viselkedni, mint ahogy ez a mindig komoly, szűkszavú és mégis annyi bohém vonást eláruló fiatalember a kardot és a katonablúz magas gallérját hordja.

Sokat beszélgetünk Lányi hadnaggal az aviatikáról, pályafutásáról, jövő terveiről és a kanizsai repüléséről. A sok érdekes dolog közül, miket elmondott, közülük az alábbi részleteket:

Mindig ötletes humorával így kezdett beszélni, midőn megtudta, hogy nyomdafiék látja a szavát: Tessék azt megírni első sorban, hogy már egészen kicsiny gyermekkoromban mindig a sifonérok és kredencek tetején mászkáltam, ezzel adván jelét az aviatika irányt való erős hajlamomnak. Majd sokkal komolyabban folytatta:

— Azóta foglalkozom intenzíven aviatikával, amióta három évvel ezelőtt a királygyakorlaton csonthátyaggyulladás kaptam és emiatt ideiglenesen nyugdíjba tettem. Mindig foglalkoztam a mechanikával és diákkoromban is legszívesebben tanultam a fizikát meg a mennyiségtant.

— Valóságos lázzal olvastam az első repülésről és lett volna-e boldogabb ember nálam a föld hátán, ha Bleriot híres La-Manche csatornai repülésekor tudom azt, hogy ez a világhírű repülőgép rövidesen az enyém lesz. Meri Bleriotnak ugyanazzal a világhíressé lett repülőgéppel szálltam át a minap a Balatonon, s ugyanezzel szállok fel Kanizsán is, mint amellyel ő a csatorna fölött átrepült Franciaországból Angliába. Amint nyugdíjaztak, rögtön teljes ambíciómmal kezdtem dolgozni, hogy én is repülhessek. Erre szülővárosom, Budapest, lassan éledő aviatikai felszerelésével kínált meglehetősen alkalmat és az elsők egyike voltam, kik Magyarországon repüléssel kísérleteztek. — Mondhatom, hogy Magyarországon, legalább a mai viszonyok között, szegény ember soha nem tanulhatja meg a repülést. Amíg eredményeket nem produkál, addig nincs, aki segítse. Én csak 14 ezer koronát kísérleteztem el gépkonstruálásakkal és motorvásárlásokkal, míg végre is a Bleriot-gépen sikerült levegőbe emelkednem.

— Baleset, hála Isten, soha nem ért. Korábban egy év óta üzött repüléseim egyike sem végződött leeséssel. Mindössze a motorom robbant fel egy ízben gurulás közben. Motorom, mely új a gépen, Anzani motor (ugyanolyan, mint Faludyé volt), ára 3500 korona volt.

— Nem képzlek nagyobb élvezetet a repülésnél. A legkellemesebb fizikai érzést kelti az. Még a leggyávabb ember is, ha repül, lehetetlen, hogy szorongó érzése legyen. Lehetetlenség a száguldo repülőgépen lezuhanásra gondolni. Ehhez természetesen lényegesen hozzájárul az a munka, amit a pilóta outfenn állandóan és szinte automatikusan végezni kénytelen. Szédülni sem lehet a repülőgépen, mert az ember nem nézhet merőlegesen le, hanem mindig csak nagyobb távolságban láthatja a földet, mely néhány száz méter magasságból pazar látványt nyújt.

— Állandóan egy irányu szélben nem nagy fáradtság a kormányzás, mellyel paritrozza az ember a légáramlást. De ha nem állandó a szél, akkor ennek lökései nagyon fárasztók a pilótára nézve. Ugy

elfárad ilyenkor az ember 20–30 pernyi repülés alatt is, hogy csuron vizes az izzadásiól, mint ahogy velem is nem egyszer történt. Rákoson egyszer nem jól beállított géppel szálltam fel, szél is volt, ekkor csaknem lezuhanlam. Atmoszféraváltozást csak nagyon nagy magasságban érez az ember, ahol főleg a hideg válik érezhetővé.

— Most a Dunántul nagyobb városaimban szándékom bemutatni a repülést és jól esik, hogy ebben a kedves városban, Nagykanizsán, kezdhelem meg turnémat. A jövőt illetően, én nem akarok pilóta lenni, hanem inkább repülőgépkonstruktor és repülés-tanító. Jelenleg a Magyar Aero r. t. Blerioigépeinek vagyok a pilótamestere (chef de pilot) és tervem, hogy katonatiszteket és sportembereket tanítsak meg a repülés fortélyaira.

Kulturnyomoruság Nagykanizsán.

A polgári iskolákból visszautasítják a jelentkezőket. — Hiába kéri a párhuzamosítást.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, szeptember 7.

Jóval a beiratások előtt rámutatott a Zala arra az anomáliára, hogy a nagykanizsai állami polgári iskolák természetesen fejlődésükben megakadályozva képtelenek az iskolázott szülők igényeit kielégíteni. Felhívtuk az illetékes tényezők figyelmét e tanítézetekre és hangoztattuk, hogy az iskola fejlesztését az állam szükségletével szemben csak erélyes és szívós városi akció segítségével lehet ki-
eszközölni.

Most lezajlottak a beiratások és lapunk cikkei szomorúan igazolva vannak, amennyiben az idén még több tanulót kellett helyhiányban visszautasítani, mint ezelőtt. Szóval, Nagykanizsa és vidéke iskolázott közönségének egy része előtt becsapták az iskola kapuját azzal a rideg indoklással, hogy — nincs hely!

Sajnálni való kigunyolása ez a köznevelődés magas szempontjának és bármily szomorú véleménye is van valakinek Magyarországon közoktatási viszonyairól, ez a kép még a mi kereteink közül is kif. Milyen közönséges humbuggá törpülnek ilyen jelenségek mellett az egyke ellen kormánytámogatással indított összes mozgalmak! Miért kell Magyarországon több gyermek, miért forsziroznak ilyen üres jelszavakat, mikor az állam még arról sem gondoskodik, hogy a már meglevő gyermekek a kor szellemének megfelelő nevelést kapjanak?

Nagykanizsa pedig ez idő szerint abban a kétes szerencsében részesül, hogy házáknak kulturnyomoruságának legtipikusabb tünetével — hogy is mondjuk: „ékeskedik”

Emittőlük már, milyen szerencsétlenek polgári iskoláink elhelyezés tekintetében is. Hozzá kell tennünk azonban eddigi tudósításainkhoz, hogy az épület nemcsak elavult, hanem ujkorában sem volt iskolának való. A polgári iskola osztályainak törvényes létszáma ugyanis ötven tanuló. A fiúiskolában a III. és IV., a leányiskolában pedig az I. A), I. B) és a IV. osztály oly kicsinyek, hogy ezekbe a törvényes létszámot beszorítani a legjobb akarral sem lehet.

Lásuk, hány gyermek fér el normális körülmények között az egyes osztályokban és hányat vettek fel.

Fiúiskola.

I. oszt.	Elfér 64 felvettek 64, visszaut 37
II. „	„ 56 „ 50, „ —
III. „	„ 48 „ 49, „ —
IV. „	„ 40 „ 41, „ 2

Lányiskola.

I. A Elfér 38 Felv. 42
I. B „ 48 „ 54
II. „ 60 „ 70

— A kanizsai repülőpályát, a kórház mögötti katonai gyakorlóteret, sokkal alkalmasabbnak tartom a badacsonyi terep-
nél is, hol első nyilvános repülésemet propukáltam. Igazán pompás hely, hol bőséges tér van a leghosszabb startolásra is. Passzió lesz ott röpködni. Faludy igazán nem is álmódhatott volna jobb helyet kísérletezéseihez a vidéken, mint a kanizsai katonaréttel. Kár hogy oly mohón fogott a dologba és új géppel mindjárt repülni akart. anélkül, hogy a kellő előzetes gurulási és egyéb kísérleteken keresztül ment volna.

Ezután bájos menyasszonyáról, egy előkelő uricsalád leányáról beszélgetett Lányi hadnagy, aki mérész vállalkozása sikerültével Fonyódon elsőnek üdvözölte, amint a földre szállt.

vizsgálatot. Szívesen elfogadnám a tanácsot, de ki fogja a tanítatás költségeit fizetni? Én szegény ember vagyok, nincs módomban.

I y áll most a nagykanizsai polgári iskolák ügye. Az igazgatóság — isten tudja, hányadikszor — ismét sürgős felterjesztést tett a miniszteriumba a szükséges párhuzamosítások iránt. A tanítók töltnek azonban semmi reménye nincs a sikerben. Csak a fiúiskola első osztályának párhuzamosításában bíznak valamennyire. Bár ez sem bizonyos, mert az igazgatóságon és a kir. tanfelügyelőségen kívül senki sem szorgalmazza.

Zalamegye a politikában.

Kavarodás „Zala” cikke körül.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 7.

(Érkezett délután 5 órakor.) A Zala tegnapi számának vezető helyén „Eltér Zsigmond és az általános, egyenlő választójog” címmel közölt levél a az ahhoz fűzött szerkesztőségi válasz nagy feltűnést keltetnek. Politikai körökben élténken foglalkoznak Eitner Zsigmondnak a Zalában leszerelt nyilatkozatával s a képviselőház folyosóján ma kéziről-kézre járt a Zala tegnapi szám, melynek említett cikkével ma több fővárosi lap is foglalkozik.

Országgyűlés.

Ismét egy evőkanálnyi beszéd.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szeptember 7.

A tegnapi lármás változóság után ma ismét egyhangú szavazások s egy Kossuth-párti beszéd töltötték ki a képviselőházi ülés tartamát. Az ülésen Berze-
vicsy Albert elnököl.

Az elnök bemutatta a kuria átiratát, mely közli, hogy Nagy Emil mandátumát petícióval támadták meg. — Felolvastatta Jász-Nagykun-Szolnok megye feliratát az obstrukció ellen és még további hat kérvényt. Eszterházy Mihály gróf mindegyikhez ellenindítványt adott be, mire beérkezett a sablonos, husz aláírással ellátott indívány a névszerinti szavazásról s ennek holnapra való halasztásáról.

Az elnök indítványozza, hogy mivel a kolozsvári Emke jubileumi kongresszusa sok képviselő elutazik, ma csak d. u. 1 óráig tárgyaljon a Ház. Hock János amellelt van, hogy már délben zárják be az ülést, mire Ugron Zoltán munkapárti konstallia:

— Persze, szeretik a szabadságot.

— Magával csak a másvilágon állunk szóba, — vágott vissza Mádi Kovács, nagy derűtséget keelve: Mádi Kovács Ugron ismeretes öngyilkossági kísérletére célozott. A Ház az elnök indítványát fogadta el.

Bakonyi Samu a házszabályokhoz szólva foglalkozik Székely Ferenc miniszter tegnapi beszédével s hevesen támadja a miniszteri amált, hogy Lovási Márton egy elfogadott indítyánya dolgában még mindig nem hívták össze az igazságügyi bizottságot.

Ezután névszerint szavazott a t. Ház, majd Bottlik István Kossuth párti beszélt a vederőjavaslat ellen. A nagyhatalmi állás szerinte is elsőrendű nemzeti érdek, a javaslatot még sem szavazza meg, mert ugy katonái, mint nemzeti szempontokból aggasztónak találja. Részletesen bírálja a javaslatot a követeli a nemzeti hadsereget.

Végül az elnök indítyányára elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését hétfőn tartja.

Hirek.

— A holnapi ünnep miatt a Zala legközelebbi száma szombaton este jelenik meg.

— Az egerszegi csendélet. A 11-iki meggyűlés tárgysorán szerepel a következő pont is:

Dömötör Sándor zalaegerszegi lakos felebbezése Zalaegerszeg határozata ellen, amellyel a polgármestert a drezdai nemzetközi egészségügyi kiállításra küldte.

Tehát Egerszegen ismét felebbeznek az emberek. Felebbeznek ott már úgy is, hogy apokrif aláírással levelezőlapot dobáltak be a szentiváni állomás levélgyűjtő szekrényébe és ahogy akkor nehéz volt hinni a levelező-lap aláírójának, ép oly nehéz elhinni azt, hogy Egerszegen éppen Dömötör Sándor urnak fáj az, hogy a polgármester meg akarta tekinteni a drezdai kiállítást. — De hát Dömötör, vagy nem Dömötör, az egészen mindegy, az a visszatérő állapot a fontos, hogy Egerszeg közgyűlési termében még mindig nincs békés összhang, még mindig veszekednek és felebbeznek. — Alig van a városnak fontosabb határozata, melyet meg ne felebbeznének, de — mint látjuk — utoléri ez a sors a nem fontos határozatokkal is. A fődolog az, hogy keletkezni kell, még a drezdai kiállítás dolgában is és még akkor is, mikor a polgármesterek már rég visszatértek a kiállításról. Egerszegnek sok malheurje van, de ezekhez nem csak a körülmények segítik hozzá a várost; gondoskodnak erről a saját, halás gyermekei is.

— Az ipartestület jubileuma. Ma megjelent a nagykanizsai ipartestület és hó 17-iki jubileumi ünnepségének meghívója, mely szerint az ünnepség programja a következő: 1. A vidékről érkező vendégek fogadtatása. 2. Délután fél 10-kor gyűlés az ipartestületben s onnan felvonulás a felső templomhoz. 3. 10 órákor istentisztelet. 4. 11 órákor diszkógyűlés a városkázán. 5. Délután 1 órákor társas-ebéd. — Este táncmulatság, melyet felolvasás előz meg és Lukács József tanár vezetésével a trio zenésztárai.

— Az új tankerületi főigazgató. A Váradi Károly halálával megüresedett tankerületi főigazgatói állást most már rövidesen betöltik. Az új főigazgató, mint azt előkelő helyről szerzett információ alapján egy ízben már megittuk, Berkes József keszthelyi premontrei igazgató lesz, akinek kinevezését a hivatalos lap egyik közeli száma már közölni fogja.

— Somogyban is elköbörték a Napot. Kaposvárról táviratozza tudósítónk, hogy Somogy megye alispánja Kacs-kovics Lajos, a Nap utcai árusítását Kaposváron és egész Somogy megye területén betiltotta. Ez a legújabb kolportázs-tilalom újabb érzékeny veszélyesét jelent a súlyos károkat szenvedett lapnak, melynek több száz példányát vásárolták meg esténként a kaposvári utcákon.

— Hirdetmény a kedvezményes bor-fogyasztásról. A következő városi hirdetés közlésére kérték fel bennünket:

Azok a szőlőgazdák és bérlek, kik szeszitalot kimerésével, vagy kimerétkben való elárusításával nem foglalkoznak, és a kedvezményes borfogyasztást igénybe venni szándékoznak, ebből igényüket, illetőleg a folyó évben remélhető bormérésből a házi-szükségletre szánt mennyiséget a városi adóhivatalnál folyó évi szeptember hó 15-ig bejelenteni el ne mulasszák, mert ezen záros határidőn túl a bejelentések figyelembe nem vételnek.

— Szűrkére festett iskolatermek. A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola, valamint az ugyanazon gondozás alá tartozó izr. elemi iskolák berendezésük kifogástalansága tekintetében mindig első helyen állottak az összes nagykanizsai iskolák sorában. E berendezések ugyan már kö-

zel negyedszázadosak, de — az egy áll. polgári iskolát kivéve, — még mindig sokkal különbek, mint a többi összes helybeli iskolák butorzata. Az a humánus szellem, mely már 25 évvel ezelőtt gondoskodott arról, hogy a helybeli izr. iskola kis tanulói testi fejlettségüknek megfelelő, kényelmes padokban ülhessék életük legszebb emlékeit összefoglaló részét, legutóbb ismét oly praktikus újítást valósított meg az iskolatermekben, amit az összes helybeli iskoláknak átmozniuk kellene. A humanizmus szava parancsolja ezt. És az újítás követése annál inkább kötelessége az iskolák fentartóinak, mert az semmi pénzaldozatba nem kerül. Mind-össze arról van szó ugyanis, hogy a tantermetek a fiatal gyermekek szemére nézve határozottan káros behatású vakító fehér meszelés helyett szürke színre fessék, mint ahogy ezt a modern újítást a ma megnyitott új tanév elején a helybeli felsőkereskedelmi és izr. elemi iskolákban cselekedték. Külön e célból tett indományos kísérletek bebizonyították ugyanis, hogy a tantermek festésére sokkal megfelelőbb a világos szürke, vagy világos kék szín, mint a szemet kápráztató vakító fehérségtől. E lap olvasói közül bizonyára egy sincs, aki ne emlékezne egy-egy forró júniusi vagy szeptemberi délutánra, amikor folyton az iskola fehér falát néző szemek káprázni kezdtek és szédülés foglalta el. A kísérletek azt igazolták, hogy mindezt a tantermek fehér falai okozták. A nagykanizsai felső kereskedelmi és izr. elemi iskolák szemrontó és idegbénító fehérséget Bún Samu igazgató humanizmusa és a korral haladó szelleme eltüntette. Aki ezt a példát nem követi, ellensége saját gyermekeinek és az egész emberi fajának.

— Eljegyzés. Krausz Ignác ur eljegyezte Marton Elvira k. a. Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megjötték a bakák. Akiiket busított az, hogy néhány hét óta semmi féle katonája nincs a városnak, azok jóleső érzéssel konstatahatják, hogy a hadsereg kanizsai különítményeinek kisebb része, a közösek tegnap reggel óta ismét itthon vannak. A 48. közgyalogezred Nagykanizsán állomásozó 2. zászlóaljának legénysége és tisztikara tegnap, szerdán reggel fél 8-kor jött haza katonai különvonaton Sopronból, hol ezred és dandár-gyakorlatok voltak. A kaszárnyába való bevonulás után ugyanazok a formásokok történtek, mint aminőkkel a háborúból hazatérő legénységet szokták ellátni. Az ima után Gottmann Emil kapitány szólt magyarul a zászlóalj legénységéhez a feljebbvalók megelégedését fejezve ki annak a gyakorlaton való kifogástalan szereplésért. Ezután megkezdődött a le-szerelés s még a tegnapi nap folyamán hazabocsátották a tartalékosokat, kik hat-százán voltak, valamint a körülbelül 60, harmadják esztendejüket kitöltött bakákat. Honvédségünk még javában izzad a királ/gyakorlaton, mely körülbelül még két hétig fog tartani.

— Az ötödik kávéház Nagykanizsán. Egy ízben említettük már, hogy Satler Mór Nagykanizsán új kávéházat nyit. E célra az Osztrák-magyar bank palotájával szemben levő Ujváry-féle Fő-utcai ház utcai frontját bérelte ki s azt fényesen és kényelmesen berendezte. A kávéház már a napokban megnyílik, amiről külön értesítés fog megjelenni. Az új kávéháznak, melynek tulajdonosa a „Royal” kávéház címet adta, gyors fellendülést jósolnak.

— Nagy megnyíló előadás. Az Edison villamos színház, az Arany Szarvas szalóban 1911. évi szeptember hó 8., 9. és 10-én, pénteken, szombaton és vasárnap tartandó megnyíló előadásainak művészi színvonalát kellő műsora: 1. A Ró-jathal völgy, természetesen felvétel. 2. Pontolmi, mint régi herceg, humoros. 3. A szülés útján, dráma az életből két részben. 4. Pusztai élet, természetesen felvétel.

5. A kellemes vis á-vis, rendkívül humoros. Helyárok: Páholyülés 1. kor. I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill. Diákok és katonák az I. II. helyén fétárat fizetnek. Az előadások kezdete vasár- és ünnepnapokon mindenkor 5 óráról kezdve óránként. Szombaton, azaz 9-én délután 6-ól szintén minden órában. A képek kitűnő zenekísérettel lesznek bemutatva. Művészies műsor.

— Istentisztelet. A nagykanizsai izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 8-ától kezdve további intézkedésig déltől 6 óráig fog kezdődni.

— Baleset a gőzfűrésszel. Lehel, hogy halálössá válik az a katasztrófa, ami tegnap délután a nagykanizsai kefégyárban egy fűrészlőgép körül foglaltoskodó munkással történt. Stróber István kefégyári munkás, ki már öt éve dolgozik a gyárban, keféknek való fát hasogatólt a villamosság által hajtott gőzfűrészen. Amint egy görcsös tuskót akart így elfűrészelteni, a fűrészfogai a fa kőke-

ménységű bűtykeiben megakadtak és a tuskó kinyugott a fűrészfogai s egyenesen a munkás hasának vágódott. Oly nagy volt az ütés, mit a munkás így szenvedett, hogy menten eszméletlenül esett össze, úgy hogy a kórházba kellett szállítani. Itt állapota annyira válságosra fordult, hogy az orvosok a legsürgősebb kihallgatás mezejtésére kérték a rendőrséget. A rendőrkapitány kihallgatta a szerencsétlenül járt embert, aki azt vallotta, hogy a katasztrófát véletlen szerencsétlenség okozta s ezért senki sem felelős. Valószínűleg belső vérzése okozták válságos állapotát, mely könnyen a legrosszabbra fordulhat. A szerencsétlen munkásnak felesége és öt apró gyermeke van.

Mint lapzártakor értesültünk, Stróber István má délután a köz-kórházban kiszervezett. Halála okának pontos megállapítása végett holnap a törvényszéki orvosok felboncolják.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 7.

Változékony, inkább hűvös napok várhatók, helyenként, főleg az ország keleti részében esőkkel. Déli hőmérséklet 22-5 C

Törvényhatóság az obstrukció ellen.

Marosvásárhely, szept. 7. A mai lapok közlése szerint Marosvásárhely város törvényhatóság bizottságának közgyűlése, melyen Bernády György polgármester javaslatot terjesztett elő a parlamenti obstrukció ellen való állásfoglalásról, a közgyűlés ellenék obstrukciója folytán az éjszakába nyúlt. Az ellenék csakugyan kész volt minden eszközzel megakadályozni a javaslat elfogadását, de a közgyűlés elnöke, gróf Haller főispán éjféltől két óráig berekesztette a közgyűlést és elrendelte a névszerinti szavazást. A szavazásnál 39 szavazattal 27 ellenében elfogadták a polgármester obstrukcióellenes javaslatát.

Ujabb földrengés Kecskeméten.

Kecskemét, szept. 7. Tegnap este 9 órakor ismét közepes földrengés rémítette meg a város lakosságát, mely az utcákra menekült s az egész éjszakát ott töltötte. Hajnalban ismét gyenge földrengés volt érezhető. Ujabb kár nincs.

Játék az oroszúlannal.

Szabadka, szept. 7. A közeli Mohol községben vándor cirkuszársulat van, melynek felszereléséhez egy oroszlan is tartozik. Bóra Ferenc ottani iparos a kocsi rácsán át ingerelte az oroszlant, mely hirtelen kivágott lábával a rácsra és karmaival Bórának felsőkarját szétmargogta. Az iparos állapota veszélyes.

A kolera.

Bécs, szept. 7. A fertőzött dunai hajó kormányosának felesége, Jäger Mancsi ma hajnali 5 órákor koleraiban meghalt. Az asszonynak három kisgyermekke ma kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. A hatóság öt napos vesztézárt rendelt el a Magyarországból jövő hajókra, melyeket a vesztézárt tartama alatt sárga zászlóval látnak el.

Bulgária fegyverkezik.

Szófia, szeptember 7. Bulgária fegyverkezése Európazerte feltűnést kelt. Legutóbb a Krupp-gyárról rendelt a hadügyi kormány nagymennyiségű ágyukat.

Felismerték a postarablót

Budapest, szeptember 7. A mai lapok szenzációja, hogy az Atilla-körül postarablás tettesét a rendőrség Pálkás János többszörös büntetett betörő személyében kinyomozta és elfogta. — Ma délelőtti a postarablót szembesítették a postakasszonyokkal, kik a rablót határozottan felismerték.

Gabonaüzlet.

— Távirat. —

Budapest, szept. 7.

Készáru-üzlet:

Tíz fillérrel magasabb.

Határó-üzlet:

Buza októberre	11.93
1912. áprilisra	12.15
Rozs októberre	10.33
1912. áprilisra	—
Zab októberre	9.45
1912. áprilisra	9.70
Tengeri 1912. máj.	8.39

Menyasszony-selyem

méterenkint 1 korona 35 fill.-től kezdve mindenféle színben. Portomentes és vámmentesen házhoz szállítva. Kívánatra dus mintajuttatmány

Hennebergi selyemgyár Zürich.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BÜZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VÍZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ÓDIT-GYÓGYIT. ÓDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁZ cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé	K 4.—
Karlsbadi keverék kávé	4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék	4.80

Kapható:

Gelteh és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban rakliron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FERFIRUHA magas áron megvételnek. 5345

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 3-iki száma nagy sorozatot közöl Vadász Miklós, a kitűnő magyar illusztrátor rajzaiból, Nagy Endre cikkével. Más képek Attila olaszországi nyomai, a hét aktualitási közül a szépasszombati vasúti katasztrófát, az upesti kolera-csetek színhelyét, a budapesti új gázgyár építését stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Kafka Margit regénye, Telekes Béla és Juhász Gyula verse, Jókai Lajos novellája, Atherton angolból fordított regénye stb. Egyéb közlemények: Divék Adorján cikke a tokaji borról, érdekes csillagászati cikk, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Ispáni

vagy birtokkezelői állást keres hosszabb bizonyítványokkal rendelkező, földműves iskolát végzett kiscsaládosi ambíciós egyén. Kötő ajánlatok vannak, könyvtárban jártas.

Takács Ferenc, Nagykanizsa

5674 Rákóczi-utca 42.

A Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság folyó évi szeptember hó 16. napján d. u. 3 órákor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlést, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

Nagykanizsa, 1911. szept. hó 6.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése és az évi mérleg megállapítása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások megvizsgálásáról.
3. A mérleg és számadás helybenhagyása és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
4. Előbbségi kötvény kibocsátása.
5. Öt felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása egy évre.
6. Az alapszabályok módosítása.

10. §. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelek részvényeiket legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt elismervény mellett a társaság pénztáránál letenni.

11. §. Szavazati joggal csak azon részvényesek bírnak, kiknek neve a részvények a közgyűlés megtartása előtt legalább hatvan nappal a törzskönyvben átíratottak.

Beszédző zöldséges

Papagály
jutányosan eladó.

Kisfaludy-utca 39., ajtó 3 5671

Eladó üzlet.

Zalaegerszegben, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kötő Birtokmentes foglalkozási bárcák-
kal igazoltatlik.Ár 24 ezer korona. Átvethető 4-5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

PÉCSI ANTAL

kocsigyártó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 29. (Sörház-udvar.)

Elvállal mindennemű új kocsi készítését. Javításokat, u. m.: fényezés és kocsi béléstés legszolidabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Eladó ház.

Nagykanizsán, forgalmas helyen, üzletbernek rendkívül alkalmas ház, évek óta fenálló üzleteliséggel és hozzávaló lakásokkal ELADÓ. Bővebbet a tulajdonosnál, Teleky-ut 5. szám alatt. 5675

Két évi jótállás.

Az OLLA
több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárterében. 5329

Ménészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél 5677

Nagykanizsán, Magyar-u. 19.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszteltetlennel értesíteni, hogy cipőraktárunkat ujonnan felszerelve egy átalakítottuk át, hogy mindenki találhat itt mindenféle cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!** Cipőnk jó minőségű, teljes teleteliséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk. 5667

Kiváló tiszteltetlennel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-utca, a városházában.

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéről

BARCOLA

Egyedül cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben.

Repülőgép felszállás

Nagykanizsán a Katonaréten

1911. szeptember 10-én d. u. 5 órákor

Lányi Antal hadnagyi aviatikus

a balatoni átrepülés hőse a Magyar

Aero R-T. BLERIOT

monoplánján bemutatja a

REPÜLÉST

Viharos vagy zivataros idő esetén a repülés következő napon tartatik
A repülő-tér egyedüli bejárata a közközház mellett lesz, ahol a jegyek a felszállás alkalmával válthatók.

Helyárak:

Pályoly (4 személyre) 28 K,
Starhely ülőhely 5 "
Ülőhely 3 "
Állóhely 1 "
Deák-jegy 60 fill.

A három elsőrangú helyre
szóló jegyek a repülés napján 3—4 óráig a gép megtekintésére jogosítanak!

Jegyek előre válthatók a
Drogeriában.

A Gólyához

cimzett rőtös és rövidáru kereskedés ERZSÉBET-TÉR értesíti a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy nagymennyiségű árut sikerült beszerezni, melyek olcsón árusíthatnak el. Vételkényszer nélkül kéri a megtekintését. 5655

Vasalónők és tanulóleányok

állandó alkalmazásra
azonnal felvételnek

Mayer Klotild

gőzmosodájában Nagykanizsán, Deák-tér 9. 5143

Szóló oltvány fajtája piros Delaware, európai és amerikai gyökér, és a maga szőlővesszőjéről név- és árjegyzékünkben ingyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Magyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb 164 holdas és melléki saját szőlőtelepeinken termelt több mint 170 fajta legkiválóbb bor és csomagos szőlő oltvány és valódi szavafőzt fajtája piros Delaware, gyökér és a maga szőlővesszőjével, továbbá a Keszér közű határában levő egyik immunis fekete homok majorságunkban termelt ugyanazon 1,0 kü önöző legkiválóbb faj európai gyökér szőlővesszőből és együttvéve 4 millió darabot a legmértékesebb árak mellett bocsátunk eladásra. Kiemeljük szíves tudomásul azt is, hogy a világhírű legkiválóbb lugasszőlő-fajok csak nálunk kaphatók, 1 fő ezekből legkevesebb 1000 fűrt legfinomabb szőlőt terem. Heszőv tartalmu árjegyzékünk egy házból sem hiányozzon. Cím: **Mo nar Jozsef és Tarsa** nagybirtokosok 164 holdas szőlőoltvány-telepe, **Ertarcsa** (Biharmegye). 5.96

Házeladás.

Csengery-utcán 51. szám alatti ház ujonnan nyitandó utcában több háztelkekkel,

eladó.

Bővebbet a háztulajdonos.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál

kaphatók. 4803

Budapest, VI., Teréz-kört 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Ha üde és finom arcbőrt szeret:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Áralmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárterében
Nagykanizsán

Kiadóhely és kiadóhely:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléktelefónnal.

A szerkesztőség és a kiadóhelyek a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megjelölésére nem vállalkozunk és a szerkesztőség nem vállal felelősséget a kéziratokért és a szerkesztőségért.

Előfizetők és a szerkesztőség díjait az előfizetőknek kell fizetniük a kiadóhelyen.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
házon kívül:	házon kívül:
Egy évre 1.30 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, kulturális és egyéb közérdekű híreknek 50 fillér.
Előfizetők és a szerkesztőség díjait az előfizetőknek kell fizetniük a kiadóhelyen.

XXXVIII. évf. 205. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. szeptember 10.

Kiadóhely: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Értesítés! Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u. 6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel.

Kaufmann Mór férfitisztező Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

PÉCSI ANTAL

kocsigyártó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 29. (Sörház-udvar.)

Elvállal mindennemű új kocsit készítését. Javításokat, u. m.: fényezés és kocsit beállítását legbiztosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve egy alakítottuk át, hogy mindenki találhat izlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!** Cipőink jó minőségű, teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskolacipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában

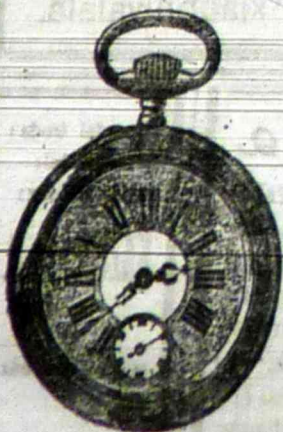
Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsődrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsődrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek. 4631

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárán Nagykanizsán.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyegdivánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca (Városház épület).

Vasalónők és tanulóleányok

állandó alkalmazásra azonnal felvétetnek

Mayer Klotild

gőzmosodájában Nagykanizsán, Deák-tér 9. 5145

Ispáni

vagy birtokkezelői állást keres hosszabb bizonyítványokkal rendelkező, földmívelő iskolát végzett kiscsaládos ambiciós egyén. Kötő ajánlatai vannak, kinyitásban jártas.

Takács Ferenc, Nagykanizsa
5674 Rákóczi-utca 42.

Ménészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

ménészkereskedőnél 1977
Nagykanizsán, Magyar-u. 19.

Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFIRUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Eladó vagy bérbeadó

korcsmaépület,

Nagygyőrben, Zala m., mely áll 3 szoba, 1 konyha, kamara, istálló, kocsiszin, 1000 négyszögöl kert a házhoz. Halméri jogról vevő javára lemond a mostani vendéglős. 5662

Bővebben

Steiner Adolf

Szombathely, Széll Kálmán-u. 38.

Első kanizsai szörmegővő intézet

Ötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a a szörme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, függönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármennyű szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

4844

Robinsohn Gyula, szőrmester.

Jó ruhához jó szappant == használjunk! ==

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosni. Mosson mindent SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis SCHICHT-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani, mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összeessen vagy szétesse s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható. 5593

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-
cipő!

Üldéki megrendelésekhez
elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

5118

Menyasszony-selyem

méterenkint
1 korona, 35
fill-től kezdve

mindenféle színben. Portmentes és vámmentesen házhoz szállítva. Kívánatra dúsz mintagyűjtemény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Egy hölgy

aki egy szégyes bő-
ápolásra tart, külfö-
nösen pedig a szep-
ségeket akarja elűn-
tetni és finoman,
fehér és puha teint
akár elérni csak
Vesszőparipa-
Lilomszappant
(vesszőparipa védje-
gyl) használ.
Bergmann & Co.
Teichen a. E.
Darabonként 80 fillé-
rért minden gyógy-
szerár, drogeria, il-
latos-üzletben stb.
kapható.

Értesítés! Van szerencsém a n. é.
közönség b. tudomására
adni, hogy a budapesti cipész üzletemet

ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű uri női és gyermek
cipőimet a legjobb kivitelben a legolcsóbb
árban. Javítások gyorsan, méltányos árban
eszközölhetnek. Szíves pártfogásukat kérve,

maradok teljes tisztelettel

MOLDOVÁNY JÁNOS

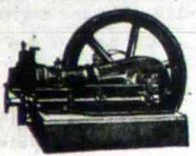
Nagykanizsán, Deák Ferenc-tér 5. szám.

Nyeraolaj Szívó: az Diesel Benzin

MÓTOROK
ÉS LOKOMOBILOK

Gyors
szállítás
Kedvező
üzemeltetési
feltételek.
Mossza-
mentő
jótállás

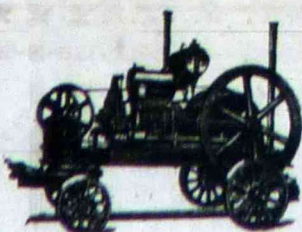
Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legújabb, legnagyobb
motorgyára. — Vezérképviselő:

Gellért Ignác
ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok)

Minden tekintetben utólráhetetlenek

Eredeti **Motorok**

Benzin, Benzol, Petrolin,

Szivógáz üzemre és

lokomobilok

LANGEN & WOLF

Wien, X. Luxenburgerstrasse 53.

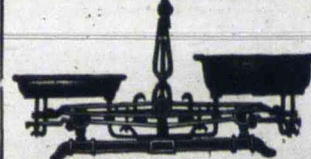
KOHN SAMU

engedélyezett mérleg-észlő

Nagykanizsán, Magyar-utca 3

Elvállalok leszállított árak mellett
mindenféle mérlegek javítását, a be-
nem szállítható marha, kocsí és
waggonmérlegek javítását kívánatra
bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartányok javítását
és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folya-
dék-mértékek, méterek olcsón
kaphatók.

Használaton kívül he-
lyezett mindenféle mér-
legeket megveszek.

Készítők és raktáron tartók mindennemű mérlegeket.

Kijelölt, hitelesített mérlegek olcsón kaphatók.

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet — Vonalozó intézet.
Könyvkötészet. — Üzleti könyv gyár.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

könyvkötés-
műben

könyvtári köté-
seket, díszköté-
seket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat a legjobb
és a legbiztosab-
b kiállításban
olcsó árak mel-
lett készítünk.

A Készül A

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falraga-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai Iroda:
Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy - L.

3.

Meisner-féle ház.

◇

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-

könyveket és naplókat, ◇ zsebkönyveket,
iskolai írófüzeteket, ◇ rajzfüzeteket, ◇ rajztömböket, ◇
vázlatkönyveket, ◇ mintazacskókat, ◇ zsebkönyveket, bevé-
sárlási könyveket, dobozokat, ◇ naptárakat, papírzacskókat

— Árunk a legjutányosabbak! —

dítandós, egyenlő és titkos választói jogot.

Báró Puthedny Sándor előző felszólalására, a ki a titkosság ellen érvelt, azt feleltem, hogy én a titkosságot annyira elengedhetetlennek tartom, hogy ha kell, könnyebben engednék az általánosból és az egyenlőből, mint a titkosságból.

Ezt a felszólalásomat magyarázták tendenciózusan félre. Ma a „Zala” lapban „Nyílt levél”-ben tudakozódnak a választói jog kérdésében elfoglalt álláspontom után.

Megfelelek a nyílt levélre hétfőn Zalaegerszegi közgyűlésben és megemlékelek, hogy minden fenntartás nélkül hűvé vagyok az általános, egyenlő és titkos választói jognak. Hogy a titkosságot kiemelttem, azt nem azért tettem, mintha a másik kétből engedni kívánnék, hanem a titkosság ellen érvelő Puthedny Sándorral szemben ezzel is illusztrálni kívántam, hogy a titkosságot milyen fontosnak tartom.

A ma reggeli lapokban a következő, már egészen másképpen hangzó nyilatkozatot adták le a képviselő ural:

— Szó sem igaz — ugymond — az egész kormányparti híresztelésből. Amikor a megye választmányi ülésén Puthedny Sándor báró a titkosság ellen beszélt, nyomban felszólaltam és határozatlan kijelentettem, hogy az általános, egyenlő, titkos választói jog hűvé vagyok. Különösen a titkosságot védelmeztem, mert csupán ez nyújt garanciát a választási korrupció ellen. Ezt ferdítette el a félhivatalos tudósítás. Még azt mondtam, hogyha netán az általánosból és egyenlőből engednék és valamit a titkosságból semmiesítenék. A megyegyűlésen felszólalok és megcáfolom a hamis, tendenciózus híreket. Ugyanitt felelek a szociáldemokraták felhívására. Szjólópolémikába azonban nem bocsátkozom. Zalaiban a kormány-parti borzasztóan erőlködik, hogy zavart csináljon és megbontsa a küzdő ellenzék, de keserűen fog csalódni. Az ellenzéknek túlszámú többsége van.

Az elsőnek közölt nyilatkozat szerint báró Puthedny Sándor a szavazati jog titkossága ellen érvelt és ilyen irányú volt Eitner kijelentése is. Nagyon nehéz elhinni azt, hogy az általános, egyenlő községenkénti és titkos választói jogkérdésében csupán a titkosság az, ami Puthedny bárót aggasztja és hogy a választás „titkosságot” tartja a báró „sötétbe való ugrásnak”, holott ezzel a minősítéssel a reform másik két velejáróját, az általánosságot és az egyenlőséget

szokták illetni. Egyebekben meg vagyunk róla győződve, hogy amennyiben Eitner képviselő erről a kérdésről bárhol és bármilyen formában még egyszer nyilatkoznia fog, ez a nyilatkozata a tények megállapítása dolgában a Zala hétfői tudósításához való még tovább közeledést fog felmutatni.

A ma délből érkezett fővárosi lapok még mindig élénken foglalkoznak az esettel. Természetesen a maguk pártállása szerint. Az azonban konstataható, hogy Eitner és a justh-part választójogi álláspontjának öszinteségét az egerszegi incidens miatt kétségbevonják, egyes tekintélyes orgánumok pak-tumra való hajlandósággal gyanúsítják még — a szociáldemokratákat is! . . .

Tanügyi fénykép.

A zalaegerszegi elemi iskolai igazgató-váság

Ki csinálta a „heccet”?

— Saját tudósítónktól. —

A vármegye tanügyi állapotairól nem egyszer volt alkalmunk oly tényeket közölni, melyek valósággal szomorú képet nyújtottak a vármegye kultúrájáról. Bördöce, Petrikeresztúr, Iklód stb. egy-egy szegényleni való fölött azon a fölön, mely a megye tanügyének hű képet volna hivatalva visszaadni.

Most legutóbb a vármegye székhelyén, Zalaegerszegen ültette fel tanyáját tanügyünk állandó velejárója: a boirány.

Itt nem a tanítók hiánya okozta közvetlenül a bajt, bár itt is meglehet a tanerő kevés voltát állapítani, hanem az, hogy a tanítótestület egyik-másik tagja saját előnyére, kártársainak kárára egyszerűen kihasználta a tanügyi vezetés terén tapasztalható erélytelenséget és az eddig békés egyetértésben élő testületbe beledobta a szétvonalas fűszert.

A jellemző és igazán kínos eset részletei a következők:

A két körbe osztott testület élén Paukovich György és Novák Mihály igazgatók állnak. A testület két legidősebb tagja ezidőszaki Paukovich György igazgató és Faller József c. igazgató. Az előbbi 41, az utóbbi pedig 40 éve áll a tanügyi szol-

nekünk valami érdekes dologról és mégis örökre néma marad. Egy asszonyi mosoly, mely épűgy lehet a megvetés kifejezése rangjól fogva számára, mint a biztatás jele a szerelmes fiatal munkájának jutalmaként. Vagy a kitört készülő kacaj, melyet da Vinci csörgős napkájú bohócát keltettek ideáljai lelkében, de amelyet még keletkezése pillanatában elfojtott a némregh elhunyt gyermeke fölött érzett mélységes anyai fájdalom . . . Egy mosoly mely végtelen sok elemből van összetéve oly caodaszzerűen, mint az a fényhomály, mely „a festészet tudományában a legkiválóbb”.

E kép nélkül nincs betetőző a renaissance művészete és nincs kiinduló pontja a XVII—XVIII. század festészetének. E kép nélkül nem érjük a körkép festészetét, valami befejezetlen egész marad és nem érjük meg a lombard iskolának képét, mely végeredményben az összes olasz iskolákat befolyásolta: Luini, Sonferato, Carlo, Doisi, Caravaggio stb. képei bemázolt vázondarabok voltak csupán. A Mona Lisa egy ősszekötő láncszem a renaissance emlékező és hanyatló művészete között, egy nélkülözhetetlen kapocs, melynek értéke nem csupán a maga, hanem a festőművészet összes termékeiben gyökerezik és amely épen nem helyettesíthető a francia nemzet vesztésével: „a hét millió frankkal.”

galatában. Most egész váratlanul megindították mindkettővel szemben nyugdíjazási eljárást.

Az eset nagy feltűnést keltett az egész városban, annál is inkább, mert köz-tudomásulag a két nyugdíjazandó a hatósági orvosi vizsgálat alapján is munkaképes. Természetesen előrehaladt koruknál fogva a minisztérium jogosult a nyugdíjazást folyamatba tenni. Ez máshol is megtörtént már, de nem így tapintatlan s az igazán érdemekben megőszült igazgatókra leadzó módon, kikre az annál is inkább sérelmes, mert mint polg. iskolai segédtanárok a nyugdíjba be nem számítható illetményeikkel évi 2200 koronával is károsodnak. — A város felháborodásának jeleként a városi képviselőtestület az ipartestület s az egész tanácsület (egy két tag kivételével) felírta a minisztériumhoz a nyugdíjazás ellen. — A felíratnak, úgy látszik, nem nagy eredménye lesz. Legálább tudósítónk biztos helyről vett értesülései szerint a nyugdíjazás befejezett tény.

Megindult erre Zalaegerszegen a hajszja a megárvulandó igazgatói székre. Természetesen városi, sőt kulturális érdekek, hogy ezek az állások méltó emberekkel töltsenek be. Ilyen van Zalaegerszegen is, de — ha ott nem volna — az országban van elég. S mégis, ugylátszik, nem megfelelő emberek rendelkeznek a kinevezéshez szükséges protekcióval.

Zalaegerszegen a tanácsület mellett az egész város valósággal felháborodott azon, hogy a megürült állások egyikére Horváth János zalaegerszegi címzetes igazgató a legbiztosabb kandidátus.

A hozzáknak beküldött aktákból kitetszőleg nem is lehet aggály nélkül fogadni az ilyenről intézkedést, annál is inkább sem, mert tudósítónk jelentése szerint a két öreg igazgató ellen indított méltatlan és felháborító hajszja eredele is Horváth Jánosig vezethető förtésben vissza. A ki ily kollégákkal és önző módon akar érvényesülni az magában sem méltó ily állásra. Hanem azok a tények, melyeket Zalaegerszegen városzerle ismernek, s méltatlanná teszik őt erre végérvényesen.

Mutatóul közlünk egy részletet az egyik hivatalos aktából:

„Zalaegerszeg város tanácsa Horváth János elemi gázd. ismétlődő iskolai tanítónak 1908. évre a faiskola kezelésére vonatkozólag beadott előirányzatát nem fogadja el, s őt f. évre semmiféle kiadásokról nem jogosítja, mert arról győződött meg a tanács, hogy Horváth János tanító a faiskola kezelését rendetlenül, hanyagul és nem kellő időben teljesíti. Az 1906. és 1907. évre kiutalt munkálatai összegekről csak többszöri értekezési felhívásra f. évi május 22-én adta be számadást, melynek felülvizsgálata alkalmával észleltetett, hogy a most már semmiképp sem ellenőrizhető napazamos munkanapokkal szemben a faiskola a legrendetlenebb állapotban van, de ilyen volt a múlt évben is. Ugyancsak f. évi június 1-én nyújtotta be a f. évi munka előirányzatot, tehát a tavaszi munkálatai elől, ami szintén kétségtelen bizonyítéka hanyagságának.”

Ez az ügy ellusszogatott. Iratai a tanfelügyelőségénél 118/1908. szám alatt fekszenek. A dologhoz még az tartozik, hogy Nemeth János napazamos megperrelt Horváth János c. igazgatót azokról a napazamokról, melyeket a városi tanácsnál, ha későn is, de kifizetettnek számolt el, pedig tényleg nem fizetett ki. Ennek az iratai a zalaegerszegi járásbírósnál 1908. Sp. I. 303. és 1908. V. 1038. szám alatt találhatók meg.

Az a jellemző kis mutatóvány élénk kontúrokkal rajzolja meg egy áll. elemi iskolai igazgatói állásának a kellekelt. Ha csak ennyi kell, ilyen vadakkal illetett embert sokat lehetne találni.

Legközelebbnek jeli tudósítónk, hogy az összes közismert tények tudatában a tanfelügyelőség mit sem tesz arra, hogy ilyen dolgokat megakadályozzon. Tudomásunk szerint Dr. Russicska Kálmán kir. tanfelügyelő már lthón van. Lehetetlen, hogy a zalai tanügyi érdekekben ne tennie lépéseket a minisztériumtól, hogy méltó

ember kerüljön egy 20 tanerővel bíró tanácsület élére.

(— e. — ó.)

A balatoni vasút átépítése.

Székesfehérváron át vezetik.

A zalai Balatonpart fellendítése.

— Saját tudósítónktól. —

A hatalom polcáról hamarosan lekerül a koalíciós rezsimnek szomorú bélyegét legtovább a magyar vasutak fejlesztési-képessége fogja meganyalni. A világbiro magyar vasutakat az alig 4 esztendői

koalíciós kormányzatnak sikerült annyira visszafejlesztetni, hogy a jelenlegi és a jövő kormányoknak rengeteg fáradságot kell arra pazarolniuk, hogy a további visszafejlesztésnek útját állják. Gyökeres javulást e téren így is csak évek múlva lehet várni.

A kereskedelemügyi minisztérium ez idő szerinti vezetője, Lukács László teljesen magáévá tette Hieronymi Károlynak, a genialis vasuti szakembernek közlekedési politikáját és terveit. Hieronymi éles szeme elsősorban a Dunántul elhanyagolt közlekedési viszonyain akadt meg. Megállapította, hogy a Dunántulnak egyetlen vasútvonal sincsen, amely a közgazdasági igényeket kielégíteni tudná abban a fokban, amint azt a rohamosan fejlődő ipari és kereskedelmi élet megkívánja.

Legnagyobb bakiövése volt a koalíciós kormányának a Budapestet a zalamegyei Tapolcával közvetlenül összekötő balatoni vasút, amelyet pedig azért erőszakoltak ki, hogy a Déli vasutat erős, egészséges versenyyel a fejlesztésre buzdítsák. Még el sem készült a balatoni vasút, már is komoly fölcsúszások hangzottak el ellene, mert ennél is, mint mindennél, nem a közlekedési, hanem a személyi politika igényei szerint jártak el.

Mikor aztán a nagy hűhóval megépített vasutat átadták a forgalomnak, kiünt, hogy az igen jó szolgáltatást tesz egyes nagybirtokoknak, de a tulajdonképpeni céltól, hogy az árulorgalmat gyorsan és olcsón lebonyolítsa, igen messze estek.

A kereskedelemügyi minisztériumban az elmúlt héten tanácskozás folyt a magyar vasutivonalak teljesítőképességének fejlesztéséről. Ezen a tanácskozáson elsősorban a dunántuli közlekedési viszonyok rendezése került szóba. Újbiót és részletesen letárgyalták Hieronyminak azt a tervét, hogy a balatonvidéki vasutak Székesfehérváron keresztül vezetik Budapestre. Ezzel a pótlással eürik azt, hogy a vasútvonal 80 kilométerrel rövidebb lesz.

Zalamegyének balatonmenti részét közvetlenül érinti a kormánynak ez a nagyhorderejt terv. A balatoni hajózás ugyanis már a jövő évtől kezdve lényeges átalakuláson megy keresztül. Beállítják a két parti között a folytonosan közlekedő rövidjáratu hajókat, melyek a balatonvidéki vasutak minden vonalához csatlakozást létesítenek és így a személyforgalmat, melyet eddig a drága délivasutak bonyolítottak, átterelik az államvasutak vonalára, aminek természetesen következménye az lesz, hogy a délivasutak a verseny nyomása alatt tartatlanként leszállításra kényeszerül. Az így előálló olcsóbb közlekedés a fűrdők fellendülését is maga után vonja.

Különösen az állami és más köztisztviselők, akiket eddig a délivasut magas tarifája tartott vissza a zalamegyei fűrdő és átnál helyekből, ezental közelebbben fogják fölkeresni a tagadhatatlanul előnyösebb fekvésű zalai partot, mert az eddigig sokkal többben fogják igénybe venni a 80 kilométerrel megürövidült balatonvidéki vasútvonalat és a rövidjáratu balatoni hajókat.

zart sablont mutat. Az arc mása könnyen felfedezhető a Donna Velatánában, a bolognai Szt. Ceciliában és a drezdai Sixtuszi Madonnában. A kompozíció nem csak ezekben, hanem Raffael Madonnáinak kétharmad részében az unalmas guaidom, a tökéletes szinarány, színharmónia pedig már csak az öreg törvényhajtású esztétikusoknak válik gyönyörűségére. Ha még hozzá tesszem, hogy a „belle jardinière” épűgy feltűnő a római asszonyok kerek, tisztes szemét, méltóságos nyaklórmáját és jellemző széles vállait, mint Raffael bármelyik római korabeli Madonnája, el nem halgatható, hogy e képen követőinek örökre hibás útját önmaga egyengette: önmagát másolta, modorossá vált.

Egészen mást tapasztalunk Liwardónál. Minden képe külön-külön a testi és lelki életnek bámulatos egyezségeit kifejezést adja, a testnek, mint testnek a lelki tartalommal való áthatottságot. A Mona Lisában például már vépkép megazsúnik az előző korok Madonnáinak merevsége, megazsúnik a kép némasága, élettelensége. Ez az előző arckifejezés, az az előző élettel, az első mosoly, mely ámbár nincs oda rajzolja az arcra és mégis minden pontja mutatja azt. Nincs az arcon Raffael éles határvonalai, Tizianéknak színe, Michelangeló tömörsége, hanem valami kifejezhetetlen mystikus lélekzérő, mely ott tükröződik a szemekbe, ott süti meg az ajkakon. Titkosan beszélt

Lezuhant a repülőgép.

A gondatlan motorpróba.

Elmarad a repülés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa városának messze vidék népet idevonzó holnapi szennációja elmarad, mert Lányi hadnagy híres Bleriot-gépe ma kora reggel darabokra tört. Az egyik szerelő gondatlansága volt az oka a gyönyörű karsu alkotmány katasztrófájának, aki az aviatikus hadnagy határozott tilalma ellenére ma hajnalban motorpróbát tartott, miközben elmulasztotta a kötelező gondosságot, amivel a kísérletet végezni szokták. Így történt, hogy a Bleriot typ. XI. elszakította a kötelet, mellyel a földhöz volt erősítve és kormányos nélkül addig száguldott a katonaréti felett, míg le nem zuhant.

A katasztrófa részleteiről s annak előzményeiről ez a részletes tudósítónkunk:

Lányi hadnagy, aki két montörje kíséretében már három napja Nagykanizsán tartózkodik, tegnap reggel már teljesen felszerelve álló monoplánjával motorpróbát tartott. A gépet a hangár egyik földbe ássott oszlopához kötötték, ő maga beleült a gép székébe és mindkét montör segítségével megindították a motort, melynek a húzóképeségét állapították meg a repülőgép és a hangárorszlop közé iktatott rugósmerleget segítségével. A próba kifogástalanul sikerült, s midőn Lányi hadnagy délután megegyeszer meglátogatta a gépet, mindent rendben talált azon és határozott utasítást adott arra nézve, hogy a montörök ne tarissanak motorpróbát, mert ő (Lányi) esetleg ma reggel repülési próbát fog végezni. Ezt azonban a katonapilóta feleslegesnek tartotta, s nem ment ki a katonafőre má hajnalban, hogy megpróbálja ott a repülést. Ellenben még a Kónaszáliúbeli ágyában pihent, mikor jelentették neki a katasztrófát, mely így történt:

Az idősebbik szerelő, Vallyon Ferenc, ma reggel 6 órakor, midőn sem Lányi hadnagy, sem montörtársa nem volt a hangárnál, másik légsavart szerelt fel a gépre. Állítólag azért, hogy ennek a húzóképeségét kipróbálja, motorpróbát akart tartani. A gép olyanformán, mint a hogy az fentebb leírva van, megkötötték, de a gépbe nem ült bele senki, hanem az utas sulybírányával indította meg a motort. Alig egy percig zuhogt az őrlőten forgó légsavár, midőn a senki által nem tartott gép kötelei meglazultak, s a repülőgép elindult. A megrémült szerelő lejtésében belekapaszkodott a gép hátulsó részébe, azt vélt, hogy így talán sikerül azt megállásra kényszerítenie. A mindgyorsabb iramot nyerő repülőgép azonban hirtelen a magasba szökött, magával rántván a belekapaszkodó szerelőt is, aki mintegy 3 méter magasságban eresztette el azt és nagyot esve terült el a földön. A gép pedig a vasúti bevágás felé kanyarodva, mintegy 30 méter magasságba emelkedett és ott nagy körben fordulni kezdett a kórház felé. Ekkor lefele tartott, de kerekelt földet érve, a gép ugrott egyet és újból mintegy 15—20 méter magasságba emelkedett. Itt hirtelen, talán egy szélrohantól, levele oldalt billent és egyensúlyát veszítve, balrafordulva előre a földre zuhant és darabokra tört. A baleszárny teljesen összetört, valamint a légsavár is, mely teljesen használatatlanná vált; mesélték továbbá a benzintartály, a fuólérszerkezet látszólag pedig dir-darabokra törték; hátul eltorlott még a magassági kormány, melyet szintén egészen újra kell csinálni.

Lányi hadnagy kétségbeesve rohant becsüztet gépe katasztrófájának színhelyéhez és megörten nézte a romokat. Segíteni

azonban ő sem volt képes s nem maradt más hátra, mint hogy sürgőnyi jelentést tegyen a történetről a gép tulajdonosának, a magyar Aero részvénytársaságnak. Először arra gondolt, hogy talán tudna holnapra Budapestre, hogy másik repülőgépet kapni, hogy a repülést ne kelljen elhalasztania. De csakhamar belátta ennek lehetetlenségét, mert a több darabban érkező repülőgép pontos összeállításához is két három nap szükséges. — Így hát azt kellett határozni, hogy a felállítását legalább egy héttel elhalasztja, amikor egy másik Bleriot-géppel fog megérkezni.

Az eset után Lányi hadnagy a rendőrkapitánysághoz ment, hol a pontos tényállás írásbeli megrögzítése végett jegyzőkönyvet vettek fel arról s azt neki átadták. Az összeírt repülőgépet pedig a butorkocsiba tették, melyben érkezett s azt még ma elindították Budapestre, ahonnan azt Badacsonyon keresztül Kanizsára hozták. Lányi hadnagy ma délután a gyorsvonattal utazott Pestre, de a közeli viszonylatás reményével vett búcsútőlunk.

Táviratok és telefonjelentések

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 9.

Egyelőre szép enyhe idő várható. Később változás szelekkel, hősüléddel, esővel északon. Déli hőmérséklet 26.5 C.

A Házból.

Budapest, szept. 9. A képviselőház hétfőn tartja legközelebbi ülését. Napi-rendre vannak tűzve a péntek elmaradt névszerinti szavazások. Görfy Gyula sürgős interpellációt jegyzett be Schönaich hadügyminiszter lemondása tárgyában.

József főherceg beteg.

Kistapolcsány, szept. 9. József főherceg napok óta betegben lekszik Kistapolcsányi birtokán. Állapotában fokozatos javulás mutatkozik, a főherceg azonban orvosi tanácsára teljes felgyógyulásáig Kistapolcsányban marad.

A trónörökös nem akar parádét.

Sátorlajuhely, szept. 9. Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös kabinetirodája táviratot intézett Zemplén vármegye főispánjához abból az alkalomból kifolyólag, hogy a trónörökös a hadgyakorlatok folyamán oda fog utazni. A kabinetiroda értesíti a főispánt, hogy a trónörökös kerülni akar minden ovációt. A főherceg ünneplésére való készülődések tehát elmaradtak. A trónörökös különtégeket sem fogad.

A hadügyminiszter és utóda.

Bécs, szept. 9. Aehrenthal külügyminiszter ma délelőtti 10 órakor meglátogatta Schönaichot, a lemondott hadügyminisztert. Schönaich felmondta mulva Schönbumba ment, ahol a király kihallgatáson fogadta. A hadügyminiszter lemondását a király elfogadta, azonban kérte, hogy az észak-magyarországi hadgyakorlatok befejeztéig vezesse még hivatalát, mert csak azután szándékozik Schönaich utódát kinevezni.

A főkonzuli katasztrófa.

Szofia, szeptember 9. Borzalmas baleset áldozata lett Konstantinovic, Bulgária budapesti főkonzula. A főkonzuli szabadságon volt és szabadságidejét Szófiában töltötte. Ma automobilon vissza akart utazni Budapestre, mikor automobilja elhagyta Szófiát, összeütközött egy szembejövő gépkocsival és felborult. A sofőr erősen elhalt, Konstantinovicnak pedig mindkét lába eltört. Az életveszélyesen sérült főkonzult vizszállították Szófiába.

Lezuhant vonat.

Hátság, szeptember 9. Egy itteni vállalat iparvasutján megrázó szerencsétlenség történt ma. A vonat munkásokkal szállított a közbeo kiskocsi s a mélységbe zuhant. Több munkás súlyosan elhalt és 4 életveszélyesen sérülteket szenvedtek.

A kolera.

Bécs, szeptember 9. Az osztrák belügyminiszter rközegészségügyi osztálya közli, hogy a szeptember 8-án ázsiai kolera-ban meghalt Jäger Mari 8 éves leányán ma hivatalosan megállapították ázsiai kolert.

S. A. Ujhely, szeptember 9. A belügyminiszter elrendelte, hogy Mezőlaborcánál minden Magyarországra érkező gyanús utast vizsgáljanak meg és huszonnégy órában belől a galiciai határon több fertőlenítő állomást létesítsenek.

Budapest, szeptember 9. A bakterológiai intézet délelőtti befejezte Jankovics Antal és hozzátartozóinak vizsgálatát. Megállapították, hogy az egész család ázsiai kolera-ban van. A Max Ferdinánd nevű hajón tegnap két matróz kolera-s tünetek közli megbetegedett. Mindkettőt bezártították a komáromi járványkórházba.

Baja az obstrukció ellen.

Baja, szept. 9. Baja város törvényhatósági bizottsága ma tartott ülésében az ismeretes verseci határozatot elfogadta és az obstrukciót elítéli.

Halál a Tiszában.

Szeged, szept. 9. Zsenati Lajos rajzoló és Czibor Béla óras tegnap délután a Tiszán csónakázta. Örvénybe jutottak, csónakjuk felborult és mindketten a folyóra veszték.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 9.

Készáru-üzlet:

Husz fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	12.01
" 1912. áprilisra	12.21
Rozs októberre	10.30
" 1912. áprilisra	10.64
Zab októberre	9.46
" 1912. áprilisra	9.75
Tengeri 1912. máj.	8.45

Hirek.

— Gyászmise Erzsébet királynéért.

A szl. Ferenc szerzetes rend nagykanizsai tagjai holnap után hétjón délelőtti 10 órakor Erzsébet királyné halálának évfordulója alkalmával gyászmisét tartanak. A halottas misére a rend meghívta a városi és állami hatóságokat.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Dömötör Imréné szül. Levacsics Anna 60 éves napszámoló, Polai József 1 napos, Kemény Erzsébet 6 éves, özv. Jakabfi Józsefné szül. Katalin 84 éves földművelő, Behm Pál 74 éves sütősegéd, Kis Ferenc 72 éves napszámoló (Magyarország), özv. Pásztor Gergelyné szül. Böle Rozália 60 éves magánzónó, Goldstein Károly 3 hónapos és Horváth Ferenc 4 hónapos.

— Marhavásár a jövőhéten. Minapi híradásunk szerint jövőhétszerdáján ismét megnyílnak Nagykanizsán a mintegy másfél év óta szünetelő marhavásárok. A tilalmat megszüntető alispáni rendelkezés még a mai napig sem érkezett le a városi hatósághoz, amely azonban az állatorvosok jelentése alapján a felsőbb hatóság jóváhagyása nélkül is feloldja a zárlatot. A vásárbőlőseknak ebbeli hírdelményei már megjelentek a város utcasarkain és az összes környéken lévő falvakon.

— A gépfűrés áldozata. Legutóbbi számunkban tudósítottunk arról a borzalmas katasztrófáról, mely a Sremere utcai fűrészgárban Ströber István gyári munkást érte. A szerencsétlen ember, kit a fűrészelő gépnél egy visszaurgató tuskó oly végtelenül talál, néhány órai szenvedés után a kórházban meghalt. Minthogy halálának okát másképpen nem tudták pontosan megállapítani, fel kellett boncolni. Tegnap délután végezték ezt a rendőrorvosok, akik az ővegyet és öt apró gyermeket árván hagyott munkás halálának oka gyanánt hasárgyulladás állapították meg, amit a hasának repült tuskó okozott. Az ütemi baleset rendőrhatósági megvizsgálását hétfőn délután végzik a kórházban.

— Esküvők. Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Tick Gábor nyomdász Wellner Herminával, Fekete Kálmán cipészsegéd Dolmányos Juliánával és Peli György gőzmalmi munkás Tóth Anna lakaritonővel.

— A holnapi táncgyakorlat. Vasárnap 1. hó 10-én este a Legényegylet tagjai táncal egybekötött társas összejövetelt tartanak a Polgári Egylet nagyertermében, melyhez a zenét Horváth József zenekara szolgáltatja. — Kezdele este fél 9 órakor, belépőjegy személyenként 50 fillér.

— Kanizsai katonák szenvedései.

Ungvár környékén szenvednek mostan a zala- és somogy megyei katonák, a hadgyakorlatokra behívott tartalékosok és póttartalékosok ezrei. A gyakorlatoknak vendége lesz a világ egyik legnagyobb ura: Vilmos német császár, aki előtt a hadsereg olyan fényes produkciókkal akar tetszelegni, hogy az embereket most nap-nap után kegyetlen ambícióval hajszolják. Az időjárás sem kedvez a fokozott fizikai megerőltetéseknek, a behívott emberek pedig nem vihetek magukkal olyan edzettséget, amely a Vilmos császár bámulatba ejtésére szükséges eredmények eléréséhez kell. A meghajszolt katonák ennélfogva oly számban dőlnek ki és betegednek meg, hogy az ungvári és környékbeli kórházak már megteltek és nem képesek többet befogadni. A beteg katonákat ennélfogva visszaszállítják az eredszékhelyekre.

— Napbarunulás és szeplők ellen legjobb a Grand Fayence szappan 1.50 K.

— Az egyetlen művészt, melyet Pinter Imre és Partagi Kornelia rendeznek ma este a Polgári Egylet nagyertermében a legnagyobb érdeklődéssel kelti az egész közönség körében és ha az előlejek igazat adnak nekünk, safoolt nézőtér fog tapsolni a művészi vállalkozásnak. A mindvégig mulattató feher műsor szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy azt fiatal uri leányok is végig halgathassák. Épp ez biztosította Pinter mostani egész művészi körüknek nemcsak a teljes erkölcsi, de a fényes anyagi sikerét is. A gazdag műsorból kiemeljük a következő énekszámokat: Prölög: a cabaret kecsereiről. Akiknek a szívuk fáj. Régen volt, régen volt... Mire a falevelek lehullanak. Karácsonyi álom. Nem szabad, de hogy szabad. Dal a feleségről. Aktuális strófák. Dal az asszonyok nagy kálajáról. Oh borzalom! Dal a princess cigarettáról. Jesszusom! a villamos! Mert az ember nincsen fábol. Palkó te szajkó! Rapport az ezredes előtt. Szinpadi tréfák és apróságok. A mai cselédék. A kíméletlen férj. A színészvizsga. A művészestre szóló jeyek Alt és Böhm divatáruházában, este pedig a pénztárnál kaphatók.

— Állatias házi-szolga. Egy emberi érzéséből kivételkötött fiatal ember brutális merénylete izgatta fel tegnap este az ujan megnyílt Edison mozgó-színház nagy-számú közönségét. A mozi látogatók között volt egy 10 éves kis lány, B. A., aki az előadásra való várakozásban a Szarvas szálló épületének egyik félreeső részében ment, amit észre véve a szálloda házi-szolgája Varga György, a kis lány után ment, aki aljas vágyainak kielégítésére akart kényszeríteni. A szokatlan támadástól megrémült leányka hangosan sikoltozni kezdett, amit meghallván az udvaron áldogáló bátyja, valamint Horváth Laci cigány-prímás, a mozinál posztoló rendőrhőz szaladtak, akivel a brutális támadást követték. A rendőr azonnal a helyszínen termelt, kinyitatta a helyiség bejárati ajtaját, látván a történetet, a vadállatias legényt bevitte a rendőrségre, ahol azt letartóztatták. A kis leányt hamarosan megvizsgálta a rendőrorvos is, aki azonban azt konstátálta, hogy a merényletnek csak a kísérlete történt meg. A brutális háziaszolgát a rendőrségben fogva tartották, mert a büntetés előrelátható nagysága arra a feltételre adott alkalmat, hogy Varga György megörökösnek a büntetés elől. A letartóztatott embert ma délelőtti kiskérték a kir. ügyesség fogházába, ahol körüli főtárgyalását várja.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolásterkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

— „Mely esetekben van valópernek helye?” Ily címen a „Házassági Szemle” kiadásában egy rendkívül praktikus és nélkülözhetetlen népies könyv jelent meg, mely az összes magyar házasságjogi okokat igen ügyes beosztással, könnyen érthető nyelven tárgyalja. A könyvet, melynek szerzője dr. Gerő Ernő budapesti ügyvéd, ismert házasságjogi író, — nemcsak a jogász világ, hanem a nagyközönség is, melynek eddig hasonló népies útmutató nem állt rendelkezésre, — rendkívül értékesen használhatja. A könyv szép kiállításban, címlapján a válni készülő házaspár egymással szembeni bőséges gyűlöletét ábrázoló fiapáns képpel jelent meg. — Megrendelhető 1 (egy) korona készpénz vagy levélbélyeg ellenében a „Házassági Szemle” kiadóhivatalánál Budapest, VII., Király-u. 57. vagy bármely hazai könyvkereskedő-nél.

— Masszázs Masször nélkül. A kultúra vívmányai mindenkor, később jöttek hozzánk, mint a nyugati országokba. Csodálatosképen azonban az arcmasszázs már nálunk is óriási kedveltséget lel, s előbb magánasszonyaink, most pedig már a felső társzertől lejjebb való hölgyeink is naponta masszírozzák arcukat a Grand Fayence Crémmele. Ez a masszázsa úgy történik, hogy a parizi Grand Fayence Crémmele egy keveset az-ujunkra veszünk s alulról fölfelé addig dörzsöljük vele az arcunkat, míg a krém a bőr felületén teljesen el nem oszlik. Csodálatos hatása van ennek az arcpoiciásnak. A pelyhűdöt bőr felülről tölti, a ráncosodást elvezetkedre kitölti, sőt még a meglevő ráncokat is eloszlatja. A parisi nőknél a Grand Fayence Crémmele való masszázsa ép úgy hozzátartozik már a napi toaletthez, akár a fésűködés, vagy a mosdás. Az eredménye meg is van: a legszebb, legrozásabb minden nők között a parisi nők arcába.

— Minden házasságnak fontos. Jó erős zamatot kávé csak úgy készíthetünk, ha jó pörkölt kávé-t használunk. A tűzhelyen pörkölt kávé azonban többnyire elég, kormosává válik és így a kávénak ízét, zamatját rontja. A lakás, konyha megjelik füsttel, gőzzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemi kávépörkölőjéből kikerült „Kardinal” pörkölt kávé-t vásárolunk. 5646

— Amatőröknek a fényképezéshez! Elismerem, külön fényképezési salon- és uti-készletek, új, eddig felül nem mult pillanat kézi készletek, nemkülönben az összes fényképezési szükségletek kaphatók: A. MOLL és kir. udv. szállítónál Wien, I. Tuchlauben 9. Alapított 1854. Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt új lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Lächerer Címexlanel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomában elpusztulnak, peték pedig a Címexin hatása folyóan kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkos, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

— Szilárd és Diskant miskolci gépgyáros cég külön könyvkezerkezett és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zúzó-gépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtok, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ketős komaru sajtok, melynek a régi világ lábját készített prés zsemléiben egyesítve van a modern technika vívmányai. — A sajtok felül része acél, alsó része fasszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színe, íze, zamatját nem befolyásolja. A borsajtok sem kell ósmagyarádni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egyi, az 1906. évi nagyváradi és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállítás a cég borsajtoi első díjat, arany érmével levezeték. A cég kétszer árgyárakat kivánatra minden érdeklődőnek megadja.

— Az ügyvédi pálya megnehezítése. Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét alatt kétszázötven törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balog államtitkár többször kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultusz-tárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédi jelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beérkezett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédi jelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekében siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megfizetését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne álltasson senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI/FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYVIZ

A dugo áptáza
kőművelletti
a bor savanyúságát,
isz kollemlen pozsgó.
Nem folt a bori.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

VITA
természetes hazai gyógyászványvíz.
Külön gyógyszer: gromor- és cukorbetegeknek,
kővény, hólyag- és vesekövek ellen.
Félfélszer 1000-1000 a gyomortárgyat azonnal meggyógyítja.
A vállalat tulajdonosa: 4249
„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.
Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 10-13.
Kapható minden jobb élelmiszerboltban és gyógyszerárakban.
Főraktár: Békéscsaba, Vas megye.

NESTLÉ
gyermeklisztje
vissza felfőzve
csacsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek
rögbevaló tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.
Tiszta alpesi tej
TARTALMA
100 gramm 1000 kalória
minden gyógyszerárakban és
élelmiszerboltban kapható.
Preparátum ugyanott.

Gerő Soma
kárptos és díszítő
Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch-féle ház.)
Elvállalok minden e szak-
mába vágó munkát:
**angol bőr és szalagarni-
turák, függönyök, dívá-
nyok, matracok és rolet-
ták készítését, papirkár-
pítózást. Javítások és
alakítások gyorsan és ol-
csón eszközöltetnek.** 5661

MUSCHONG-BUZIASFURDO
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz
ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a
légtutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.
Orvosilag ajánlva.
Főlerakat: **FLÉISCHHACKER IGNÁCZ**
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. szám

Naponta
trissen pörkölt
Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80
Kapható:
Geltch és Graet
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsan.

PALMA

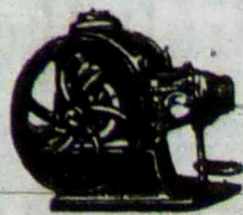
AVAL'ODI
KAUCSUKSAROK

Ezek az
Eredeti levelek
szebben beszélnek, mint bármely na, yhangu öndicséret!

Nagyszerű eredményre vezetett lapjukban megjelent hirdetésem. A „Házartás”-t mindentűnt ajánlani fogom. — *Petrovits drogéria, Bpest.*
Fényes eredményt értem el a Házartás-ban megjelent néhányzori hirdetéssel. — *Nyegius Gyula, vaskereskedő, BUDAPEST.*
Néhányzori hirdetésre amnyirendelés érkezett hogy készletünk kifogyott. *Első Magyar Fészekodgyár DEBRECEN.*
Az összes szaklapok között a „Házartás” a legjobb hirdetési organum. — *E hordt János üveg-raktáros, BUDAPEST.*
Az eredmény a „Házartás”-ban majdnem hihetetlen. — *P. Igdr Sándor orvosi mű- és kőszergyáros, BUDAPEST.*
Szívesen bizonyítjuk, hogy a „Házartás” kitűnő hirdetési organum. — *Fiume Elso Rizshantoló és Rizskeményítő gyár részvén t.*
Megbecsülhetem len az eredmény a „Házartás”-ban közölt hirdetések-nél Amerikai Porcelánpowder r.-t. A „Házartás” a hirdető organumok „crénje.” — *gutori Földes K. lemen, ARAD.*
Ahányszor még igénybe vettem a „Házartás” hirdetési rovatát, mindannyiszor a legteljesebb eredményt értem el. — *Rus: yók David pongyola áruház, Budapest, Király-u. 21.*
Szaklapokban közölt hirdetéseimnél eredményt illetőleg a „Ház-

tartás”-t találtam eddig a legjobbnak. *Debreceni Lajos, nagykerek.*
Nem hittem volna, hogy az eredmény olyan nagy lesz, mint amilyent a „Házartás” révén elértünk. *Teddy Shoe Company cipőáruház, Budapest, Muzeum-körút 27. szám.*
A „Házartás” hirdetési rovat a legjobb az összes szaklapok között, mert nem bírok annyit szállítani, mint amennyi megrendelés a hirdetés révén beérkezik. *Márián György export üzlete, GÁDOR, (Bácsm.)*
Készítménye mnek sikeres propagandát a „Házartás” hirdetési útján értem el. — *Rozsnyay Máttyás gyógyszerész ARAD.*
A siker bámulatos! — *Geitner és Rausch Budapest.*
Siker koronázza a „Házartás”-ban megjelenő minden hirdetést. — *Kunz József és Társ Budapest, cs. és udvari szállító.*
Sokkal nagyobb a forgalmam, mióta hirdetek a „Házartás”-ban. *Tóth József nagykerekedő, Szeged.*
Nem mindennapi siker koronázza a „Házartás”-ban megjelent hirdetéseimet. — *Nagy Imre, cs. és kir. udvari szállító Budapest, Fővám-tér.*
Azon kedvező eredményekért, melyeket a „Házartás”-ban megjelenő hirdetésekkel elérek, nem mulaszthatom el köszönetemet és elismerésem kifejezést. *Holzer Simon, cs. és kir. udvari szállító Budapest, Kossuth Lajos-utca 9. szám.*
XVIII. évfolyamában levő magyar asszonyok közönsége a „HAZARTAS” minden száma garantált üzennyecezer példányban lesz széjjelküldve, minden jobb család asztalán megtalálható, tehát hirdetési rovata felette áll minden más reklámnak.

Még ma okvetlen kerjen tájékoztatót!
Erdős József lapvállalata Bpest, Eötvös-u. 30. sz. Házartás kiadóhivatala.

széles helyeken, nagygyűléseken, színpadokon.
A nagykanizsai hírygyűlésén az előbb ívög megrendelésénél az eredeti árak
elllett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Övekdeljünk utánzatoktól! Kérjünk határozottan **NUMERT**
ULRIEN-től **NÖVÉNYBORT**

Övénnyibor nem illik az ér. Tartalma: Malaga-bor 420-0, bor 100-0 glicerin 100-0
Óráshor 840-0 cserecsény 380-0, anias, Helengyökér, amerikai argyökér, asian
gyökér, calnuszgyökér A 10-0. Ezek vegyületek.

Afóváros központján. Vil-lamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmoder-nebben berendezett szoba.

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilá-gítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-boz MOLL A. védjegyet és aláírást tünteti fel.

A Moll A. Fele Seidlitz-porok tartós gyógy-hatása a legnagyszerűbb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs, gyomorfájás, roz-székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziismeret évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel és „A. Moll“ felirattal van látva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közhívná, csúszás-meghülés egyéb következményei-nél legismertebb népszer. Egy üveg eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjá. Legújabb módszer szer-int készített legfinomabb gyermek- és hölgy szappant a bőrkészre-ápolásra gyermekek és felnőttek részére. Ara darabonként 40 fillér. 6 darab 1 kor. 80 fillér.

Főosztályok:

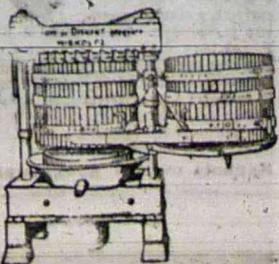
Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánval mel-leit teljesítettek.

A rakéta-kiszer-essék határozottan „MOLL A.“ aláírásával és védjegyével ellátott készítménye-ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Roemfeld Adolf fia

1902. borászati kiállítás, Eger: 1. díj diszoklevél és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj, aranyérem. 1906. Nagyvárad 1. díj, diszokl 1901. temes-vári kiállítás, 1. díj, diszokl.

Árjegyzék ingyen.

Az 1907. pécsi kiállítás aranyérem és diszokl.

BORSAJTOK

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Acélsós“, a magyar bor-termelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznymású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók

nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must senolsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű keze-lés. Óriási erőfeszítés. A torkoly egy darabban és könnyen kivehető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzó és bogyózók. „VILLAM“ legújabb centrifugális bogyó- és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyáros MISKOLC.

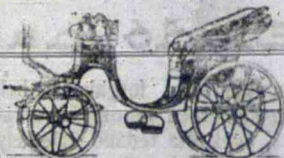
LOLA

fésűk és fog-kefék kaphatók drogueriákban és minden jobb pipere kereske-désben, valamint szaküzletekben.

Egy garnitura
Clayton és Schuttleworth
8-as cséplőgép
teljesen használható állapot-ban jutányos áron ELADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-alakítását, tisztogatását és bérelését. Kitérő munka! — Jutányos árak!

Modernül berendezett speciális gyárunk
már 40 év óta felülmúlhatatlan
a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben
a legjobb hírnévnek örvendő.
Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-örölő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készüléket tartalmazó — 332-es számú spe-ciális árjegyzékünket.
Külföldre 680 éremmel, első díjjal stb.
Wien II. Taborstrasse 71.
1500 munkés és hivatalnok. Képviselőik kerestetnek.

Klithia a bőr ápolására az arc- és test-részekre és fínemítésére **PUDER**
Legelőgánsabb toillette, báli és salon puder.
Fehér, rózsaszín, vagy sárga.
vegyileg analízálva és ajánlva dr. J. J. Pohl cs. és kir. tanár által Bécsben.
ellátott levélnek a legjobb körülmények között dobozban mellékelve vannak.
GOTTLIEB TAUSSIG
cs. és kir. udv. toillette szappan és illatszere-gyára. Főraktár: I. Wollelle 2.
Széklődés utánvétel, vagy az őszeg előzetes beküldése mellett.
Egy doboz 2 kr. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszere-, droguar- keres-vedésben és gyógyszerüzletben, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór, Kreiner Gyula és Geltsch és Graef cégeknek.

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Ellismert tény, hogy cséplőgarnitúránk a leg-gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transmissiótelepek, görgőgépek, görgőszánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin Nyersolaj Szivógáz Diesel

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL“ KERETFÜRÉSZEK fűrésztelpek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés, Árjainkat és méretnyomatokat díjmentesen elküldök.

A nevezetes megyegyűlés.

Bemutakozott a munkapárt. — Bosnyák indítványát elfogadták. — Eitner furcsa védekezése. — Választójog az irattárban.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Zalavármegye törvényhatóságának mai őszi közgyűlése elé nemcsak a megye határain belül tekintettek élénk érdeklődéssel, hanem messze azon túl is. Ezt az érdeklődést részint a munkapártnak a zalai közgyűlési teremben való első bemutatkozó vizitje keltette, másrészt Eitner Zsigmond ismeretes elszólása a választójog ügyében, amely elszólást Eitner nagyon áttetsző taktikával, de kevés eredménnyel ma igyekezett reparálni.

A közgyűlés mindenben elfogadta az állandó választmány javaslatait. Tehát Bosnyák Géza indítványára felir a képviselőházhoz a véderőjavaslatoknak a napirendről való levétele végett; a választójog mellett szóló verseci átirat felett a közgyűlés egyszerűen napirendre tért s az obstrukció ellenes verseci átiratot irattárba helyezte.

A közgyűlésen mintegy háromszáz bizottsági tag képviselte magát. Ezek közül, egy számítás szerint, mintegy negyven tartózkodott volna minden névszerinti szavazástól. A munkapártot hetvenkét, a néppártot ötven bizottsági tag képviselte. (A néppárt szintén elene volt Bosnyák javaslatának.) A számítás szerint erősen kétséges volt, hogy a közgyűlés elfogadja-e Bosnyák indítványát, azonban az ujdonsült munkapárt baklővést követett el, a névszerinti szavazást kéri ívet elmulasztották átnyújtani az alispánnak, ki aztán — nem éppen szokásszerűen — az egyes pártok szónokainak száma szerint hirdette ki az eredményt. — Már pedig a függetlenségi párt hat szónokot állított, a munkapárt pedig egyelőre megelégedett azzal, hogy dr. Tarányi Ferenc által bejelentette tiltakozását. Így hát mégis sikerült megmenteni Zalamegye ellenzéki jellegét, — ha mindjárt csak a gyakorlatlan munkapártiak bravuros ügyetlensége révén is.

Bevezetésünkben még rá kell mutatnunk arra, hogy Eitner Zsigmond nekünk címzett cáfolata abszolút nem cáfol meg semmit. Eitner azzai taktikázott, hogy beszédét csak akkor mondta el, mikor a közgyűlés már elfogadta az állandó választmányának Eitner hozzájárulását hozott ama határozatát, hogy a választójogot követelő átirat felett napirendre tér. Ha pedig Eitner csakugyan őszintén buzog a választójogért, ebbe a határozatba nem lett volna szabad belenyugodnia és így semmi értékű sincs utólagos kijelentéseinek. Tehát a tenyék szigorúan ellene mondanak Eitner nyilatkozatainak. Különben ma loyálisan beismeri, hogy: „lehetnek eltérések akkori és mai nyilatkozataim között, — de azt állítom, hogy a sajtótudósítások nem fedték az en áldspontomat.” Hát hogy Eitner „áldspontját” fedték-e a tudósítások, — ezt a kérdést csupán maga Eitner tisztázhatalja; de azt állítjuk és fentartjuk, hogy Eitner kijelentését híven reprodukálták a sajtótudósítások.

A közgyűlés.

Nagy volt az élénkség ma reggel az országgyűlési nagyteremben. Tömegesen érkeztek a bizottsági tagok, köztük mint-

egy 65–70 munkapárti, körülbelül ötven néppárti; Kanizsáról husz munkapárti bizottsági tag jelent meg.

Arvai Lajos alispán 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, mely elfogadta az alispáni jelentést, Malatinszky főszóigabíró elnökölte a VII. fizetési osztályba, egy díjnoki állást szervezett Balatonfüreden s elfogadta még az előterjesztett költség-előirányzatot s gyámpénztári számadást. Ezek után átérték

Bosnyák Géza indítványának

tárgyalására. Az indítvány tudvalevőleg feliratot kíván a közgyűléstől avégett, hogy a véderőjavaslatokat sürgősen vegyék le a képviselőház napirendjéről, amit az állandó választmány is javasol.

Bosnyák Géza orsz. képviselő hosszabb beszédben indokolta meg indítványát, előbb azonban csendet kellett teremteni, mert a teremben erős zajongás kerekedett, mely ellenzte a javaslat tárgyalását. Bosnyák Géza hevesen támadja a kormányt, mely ily horribilis terhekkel akarja sújtani az országot. Annak a kormánynak, mely a választások előtt a kilences bizottsági program megvalósítását ígerte, a választások alatt pedig presszióval és vesztegetéssel szerzett többséget, a választások után nincs joga ahhoz, hogy az ország terheit emelje. Visszapillant az uralkodó s a nemzet viszonyára s azt mondja, hogy a királynak kellene alkalmazkodnia a nemzethez, mert összes jogait a nemzetől kapja. Beszél a nemzeti nyelv jogairól a hadseregben, majd a magyar ipar mehhözéséről a hadseregszállásoknál. Birálja a véderőjavaslatokat s a két éves szolgálati idő vívmányát humbugnak tarja. Kívánja a honvédség fejlesztését s végül javaslatának elfogadását kéri.

A helyeslés és nemhelyeslés fűlsikeltőden zajos kiörése követte Bosnyák szavát. A viharos lármá percekig tartott, úgy hogy az alispán az ülés felfüggesztésével fenyegetőzött.

Most szóra jelentkezett dr. Tarányi Ferenc s rövid néhány szóval kéri, hogy Deák Ferenc szellemében, Deák Ferenc vármegyében ezt a javaslatot vegyék le a napirendről. (Zajos eljénzés a néppárt és munkapárt oldalán.)

Ezután Bosnyák javaslatát mellett felszólal ak még Tamás János dr., Nedeczky Jenő, Eitner Zsigmond, Hajdu Gyula dr., Hajós Ignác dr. Midőn az egyik szónok Tisza István grófot említette, a gesztó gróf is keppott egy harsány eljént. Egyebekben a zaj egyre tartott, Schwarz Adolf dr., Lőke Emil dr., Tlassy Imre s mások közbeszólásai állandó izgalmakat keltettek. Végre az alispán berekesztette a vitát és

azon az alapon, hogy az ügyviteli szabályok kimondják, hogy ha nem kenne névszerinti szavazást, akkor a szónokok száma szerint kell kihirdetnie a határozatot, mivel pedig Bosnyák indítványát mellett heten szóáltak fel, ellene pedig csak egy szónok beszélt: Bosnyák indítványát elfogadtának jelenti ki.

Leirhatatlan kavarodás támadt erre az elnöki enunciacióra.

— Nem járja! Többségben vagyunk! — kiáltották a hatvanhetesek, de aztán csakhamar átérték a választójogi átiratra és

Eitner Zsigmond vallomása

A közgyűlés elfogadta az áll. választmány ama javaslatát, hogy a választójog mellett szóló verseci átirat felett napirendre tér, tehát emellett nem küld paróid feliratot a képviselőházhoz. Mikor már tuivolt ezen a ponton a közgyűlés, akkor emelkedett szóra Eitner Zsigmond és utólagos engedéllyel a következőket mondta:

— Parafálásomnál és egyéni meggyőződésemmel fogva híve vagyok az általános egyenlő és tiikos választói jognak. Az állandó választmány ülésén Puthéany bíró felszólítására, mikor ő az általános-sággal és egyenlőséggel együtt a tiikos-ság ellen is érvelt a reformot sőtétbe való ugrásnak mondta, én kijelentem, hogy a reformot nem tartom sőtétbe való ugrásnak, de azért nincs sztem Magyar-országban magyar ember, ki a magyarországi szupremációjának garanciá nélkül kép-

zelje el a választójogot. Én akkor azt mondtam, ha engednünk kell is, inkább engedek az általános-ságból, mint a tiikos-ságból. Ami a választójogot illeti, az ugy sem lehet általános, mert a nők, gyermekek ugy is ki volnának véve alóla, Ujabb szokás szerint a sajtó jelenvan a nyilvános tárgyalásoknál és bíralatot mond a szereplő személyekről. Én, a magam részéről híve vagyok a sajtószabadságnak, de csak addig, míg a közlemények fedik az igazságot. A jelen esetben a sajtó képviselője vagy félreértelt, vagy csak egy részi ragadott ki beszédemből, ami annak más színt adott. Én nem szoktam a sajtóközleményekre reflektálni és most is megtalálom a legméltóbb helyet: a közgyűlési teremben. Lehet eltérés az akkori s mai nyilatkozatom között, de állítom, hogy az arról szóló tudósítás nem fedt az áldspontomat.

Ezután a közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát s így az obstrukció ellen, mint a választójog mellett szóló verseci átiratot irattárba helyezte.

A vasárnapi politika.

Két gyűlés.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Versec, szept. 11.

Versecen tegnap délután Kardcsenyi Jenő gróf államtitkár, a kerület orsz. képviselője beszámoló beszédet tartott. Magyar és német nyelven ismertette a politikai helyzetet és a véderőreform fontosságát.

Debrecen, szept. 11.

Az itteni függetlenségi választók tegnap délután nagy népgyűlést tartottak, melynek programján a véderőreform elleni és a választójogi reform mellett való állásfoglalás szerepelt. A népgyűlésen való részvételre Justh Gyula is elérkezett, de betegsége miatt ott nem jelenhetett meg. Helyette Baththyány Tiivadar, Bakonyi Samu és Jászai Oszkár jöttek el, kik beszédekben a kormányt támadták és javaslatokra elhatározták a népgyűlés, hogy a véderőreform ellen és a választójogi reform érdekében felírják a Házhoz.

Gyermekgyilkos anya.

Megölte a gyermekét, mert leány.

Saját tudósítónkól.

Borzalmas bűnügy lettesett tartják fogva tegnap reggel óta a nagykanizsai kir. ügyészségi fogházban. Egy 23 éves kerecsenyi leány az, aki megfojtotta a tulajdon ujszülött magzatát s egy kutba dobta az életelen kicsi hullát. Meg a mult hó 20-án történt a gyilkosság és a véletlen derítette napvilágra azt, mert ha a fiatal gyilkos jobban erejti borzalmas bűnének tárgyát, tán soha nem tudják meg a gyermekgyilkosságot.

A minap, pénteken az oroszlonyi határban dolgozó emberek egyike amint a szarkavölgyi csigáskútból vizet mert, ennek mélyében a víz színén egy csöpp gyermek hulláját látta meg. A munkások azonnal értesítették a dologról a faluban lakó csendőröket, kik a kis hullát kivették a vízből és nyomban hozzáállták a gyilkos kikutatásához. Ez a nép száján keringő mendemondák nyomán pár óra alatt sikerült is és este már Boros Mária 23 éves kerecsenyi leány, a gyilkos anya, a csendőrök foglya volt. A leány hosszas sírás után bevallotta bűnét és részletesen elmondta, mint követte el a gyermekgyilkosságot.

Augustus 20-án született lájdmalk fogták el, s akkor kitélt a Kerecseny melletti akácásba, hogy ott hozza világra gyermekét. Ez szerencsén sikerült is neki és a kis poronnyot, aki lány lett, nyomban meglátta és elásta az akácás bokrai közt. Ezekután, mint aki jól végezte dolgát, hazament és másnap estig ki sem mozdult hazulról, amikor ujiból kiment az akácásba, ott kikaparta a földből a kis hullát és azzal az oroszlonyi határba menve, ott beledobta a csigáskutba. Közel három hétig tartott, míg a feloszlásnak indult hullát a kutban felfedezték és a gyilkos anya az igazságszolgáltatás kezébe került.

Vallomásának megtétele után a szerencsétlen nőnek látszólag csillapodott nagy lelki tusája, mint bűni miatt vivott magával és meg csak annyit mondott a csendőröknek: „Ha én lett volna, nem öltem volna meg, de mert leánynak született, azért tettem.”

Az oroszlonyi csendőrök távirati értesítést küldtek a dologról a nagykanizsai ügyészségnek, mely a vizsgálobíró útján mindkét törvényszéki orvost kiküldte a kis hulla felboncolása végett. Dr. Szigethy Károly és dr. Schwarz Károly törvényszéki orvosok szombat délután mentek ki Oroszlonyba, hol boncolás útján megállapították a bűntényt. A csendőrök legnap reggel kísérték be Nagykanizsára a gyermekgyilkos anyát, ki ellen az ügyészség magzafelhajlás bűntette címén emeli vádat.

Országgyűlés.

Névszerinti szavazások.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 11.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnököt.

Napirend előtt jelenti az elnök, hogy a kolozsvári Emke ünnepélyre Berzovitsy Albert, a Ház elnöke vezette a képviselő deputációját, továbbá ugyanő volt jelen a mai Erzsébet királyné gyászistentiszteletén is a képviselőház képviselőiben.

Bemutatta ezután Arad-, Bars- és Torontálmegegyék feliratait, melyek az obstrukció eltiltéséről nyilatkoznak, valamint Budapest székesfőváros kérvényét a sajtóörvény módosításáról. Indítványozza, hogy az összes kérvényeket a kérvényi bizottságnak adják ki.

Ráth Endre ellenindítványt tesz, mire névszerinti szavazást határoznak, ennek megtartását azonban husznál több képviselő kívánságára holnapra halasztották.

Ezután a mai ülésre kiüldött névszerinti szavazások következtek, melyek mind az elnöki javaslatok mellett döntöttek.

Hirek.

— Politikai affér a megyegyűlésen. Zalaegerszegi tudósíónk táviratozza: A mai megyegyűlésből kifolyólag lovagias affér merült fel dr. Lőke Emil nagykanizsai ügyvéd és Eitner Zsigmond orsz. képviselők között. A sértés mibenléti nem ismerjük, csak arról értesülünk, hogy Lőke Emil dr. Eitner egy kijelentését sértőnek találta s ezért ma délután Zalán Gyula dr. és Hajós Kálmán dr. orsz. képviselők útján provokáltatta őt. Eitner segédei Baththyány József gróf és Farkas József volt orsz. képviselők. A segédek közt folynak a tárgyalások.

— Tanácsülés. A mult pénteki kisasszony-napi ünnep miatt a városi tanács rendes heti tanácsulását másnap, szombaton délelőtt tartotta meg. A tanácsülésnek azonban semmi közérdekű tárgya nem volt és az kizárólag a hivatali rendes folyóügyek elintézésére szorítkozott.

— Gyászmise az Erzsébet királynéért. A nagykanizsai szent Ferencz-diek templomában ma délelőtti Erzsébet királynének tragikus halálának évfordulójával gyászistentiszteletet tartottak, melyen a városháza, a rendőrkapitányság és a Nagykanizsán levő összes állami hivatalok tisztviselői kara képviselve volt.

— A beperelt Alsólendva. Lapunk olvasói előtt eléggé ismeretes annak a pernek az előzménye, melyet Parti E. szombathelyi vállalkozó indított. Alsólendva ugyanis még hat évvel ezelőtt belömette az egész várost eltorzító nyitott csatornákat és helyükbe földalatti betoncsatornákat rakatott le. Ezt a munkát árlejtés útján Parti E. szombathelyi vállalkozó nyerte el, aki el is végezte a hónapokig tartó kemény munkát, de mikor a munkadíjnak még hátralévő összegét, majdnem 19 000 koronát kérte a várostól, ez egyszerűen nem fizetett. Parti erre beperelte a neki járó összeg erejéig Alsólendvát s a per folyamán kiüldött, hogy a város azért nem fizet, mert Parti állítólag nem előadás szerint csinálta meg a csatornát. Viszont Parti azzal érvelt, hogy ő jobban is megcsinálhatta volna, de a város őt mindenkor az előadás szigorú betartására utaltotta. S dacára annak, hogy ez a kényes ügy az emult őt esztendő folyamán Pontiusus Plátusát csaknem minden fórumot megjárt a ez alatt az akták egész piramisán dagadtak, a csatorna-pernek még ma sincs vége. A kiütások azonban olyanok, hogy a pert végeredményében a

vállalkozó fogja megnyerni s ebben az esetben Alsólendvart marasztalják el nemcsak a lőkeben s annak a nem csekély összeget kitevő kamataiban, hanem abban a rengeteg ügyvédi-, szakértői- és per-költségben is, ami az ügy befejezéséig felmerült. A peres csatornát legnap a kiküldött szakértők ismét kimérték és megvizgálták, amennyiben egy minapi tárgyaláson a bíróság ezt határozta. A szakértők új jelentése után végre ezt határozta. A szakértők új jelentése után végre talán befejeződik a szegény vállalkozóember 19 ezer koronája körül immár hat éve forgó per.

— A sümegi vízvezeték. Sümegről közlik lapunkkal: A még folyton teljes erejével dúló verhaszárvány újból a legaktuálisabbá tette Sümegen a vízvezetéknek régen nyomászó szükségességét. A hosszú időn át magáról alig hallható vízvezeteki bizottság mult vasárnap Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő elnöklésével értekezletet tartott. Ezen az elnök megnyitójában rámutatott arra, hogy az uralkodó bélműrt a vízvezeték kérdését újból aktuálisabbá tette, majd ismertette azokat a tárgyalásokat, amelyeket a Hazai villamostársasággal folytatott, hogy a vízvezeték és a villamos világítás kérdését egybekapcsolva, miként volna lehetséges mind a két művet egyszerre megoldani. Ezeknek tudomásul vétele után a bizottság a vízvezeték ügyére tért át. M. Kossa Gusztáv bizottsági tag itt is előterjesztette ismeretes indítványát, hogy a hegyben kell keresni megfelelő mennyiségű vizet. A bizottság az indítványt elfogadta s ennek értelmében a minisztériumtól szakértő geológust kér, meghívja azonban Spalding örnagyot és Tükörnyét is, hogy Baglyason viz után kutassanak. A vízvezeték mind a belügyi, mind a földmívelésügyi minisztériumtól anyagi támogatást kér a bizottság, a veszmémi pilspókot pedig arra kéri, hogy a vizláti elhelyezése a vár oldalán megfelelő területet adjon. Végül a gyűlés elhatározta, hogy a képviselőtestület elé javaslatot terjeszt 250.000 korond kölcsön felvétele végett, hogy a vízvezeték szükséges költségeit ennek keretében a város fódózhesse. A sümegi vízvezeteki bizottság tegnap délután Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő elnök vezetésével ismét értekezletet tartott. Az értekezleten Szűcs Zsigmond előterjesztette a vízvezeték szabályrendeletét. Az értekezlet a munkálalatot csekély módosítással elfogadta. Füst János dr. jegyző olvasta föl a belügyminiszterhez és a földmívelési minisztériumhoz intézett kérvényeket. Ezekben az alaposan és szépen megírt kérvényekben a bizottság állami segédletet és geológus kiküldetését kéri. A kérvényeket küldetés vizsi föl a minisztereknek. A küldetés tagjai: Eitner Zsigmond, Füst János dr., M. Kossa Gusztáv, Németh János, Steiner Simon, Szűcs Zsigmond. Az értekezlet a küldetés megalkotása után véget ért.

— Eljegyzés. Schönberger Olga és Singer Lajos jegyesek. Nagykanizsa, 1911. szeptember hó. (Minden külön értesítés helyett.)

— Meggyilkolt kanász. Zalaapátiból közlik velünk: Egy hét óta rejtélyes gyilkossági ügyben nyomoz egy lucat csendőr és más hatóság ember. A zalaapát-i határban, az erdő egy rejtett helyén, heftőn dőlben egy meggyilkolt férfi holttestére bukkantak a járőrök. A hulla nyakán egy nagy seb látott, s körülötte óriási vertócsa borította a földet. — A meggyilkolt kanász nyomozás során kiderült, hogy az áldozat Csorba Pál József közlegény kanász, akit minden valószínűség szerint orvul lőttek agyon. A tettes után egy eddig nem sikerült kinyomozni. A meggyilkolt kanászt, aki békeszerető, csendes ember volt, a hatóság feleboncoltatta s a holttestet a közlegény részvétele mellett folyó hó 5-ikén temették el.

— A városi mázsáló hivatal. Sok a panasz a városi mázsáló hivatal ellen. A hivatal vezetője a hivatalos órák alatt igen sokszor van távol, úgy hogy a fuvarosok és felek órásszázzal várnak. A felek pedig mázsacédulaikat nem kaphatják meg, mert vagy a mázsáló ur nincs a hivatalban, vagy pedig elfogynak a nyomtatványai. A közönség érdekében kívánatos volna, hogy ezek a tulakodás állapotok megszűnjének.

(D. B.)

— Elkeltő boltgyűlés. A Vas porcelán-poudert használnak, 3 és 5 korona.

— Gyászrovat. Tiszteletreméltó családot borított gyászba az a haláleset, melyet a ma szétment gyászjelentések közölnek. Örv. Krausz Lipótné a megboldogult, aki a Zöldfa vendéglő néhai bérletjének volt az özvegye, s aki legnap délután hosszas szenvedés után hunyt el 51 éves korában. Az elhunytban Domány Ármán felsőkeres. isk. tanár anyósát gyászolja.

— Két örült. Szánalmas lakót kapott ma reggel a rendőrkapitányság egyik cellájára. Az ügyész fogházból hozta át oda egy gyújtogatással vádolbó sandi embert, aki a mult hónapban Zalaújfalcon felgyújtotta a szomszédja házat. A szerencsétlen emberen, Simonics Györgyön, a vizsgálati fogságban az emebaj lüneti mutakoztak és a lörvényszéki orvosok heteken át figyelték, míg végre előterjesztésük folytán a kir. ügyész a kétség-telenül elmaradott pirománikust a fogságból kibocsátotta, de úgy, hogy ehelyett örültek házába kell szállítani. A meghibbant agyu ember tücsköt bogarat összebeszél a fogházból, reggeltől estig és nem ritkán estétől reggelig is folyton öltöztö az veitközt, s mindig sürgette szabadonbocsátását, mert „ártatlan menyasszonyához kell mennie négy pakli heles dohánnyal”. Némely izgatottabb napjain egyik-ör sem mert egyedül bemenni cellájába, annyira fenyegető volt magavisele. Az orvosi megfigyelés és vizsgálat konstatálta, hogy a terhére rótt gyújtogatás elkövetésekor már beszámíthatatlan volt és minthogy köz- és önvészélyes örlött, fogságából kiesztették és a rendőrkapitányságra bízta, hogy valamelyik elmeorvosi intézetbe helyezze el. — A másik elborult emebaj, ki elme-körháza való elszállítását várja, Topler János Eötvös téren lakó vasúti munkás, kit a felesége jelentett ma a rendőrségen, hogy miatta nem biztos az élete. A harmadik legerősebb ujság (vagy ez már nem is ujság) e rovatban, hogy a kapitányság használna táviratokat a pécsi, kaposvári és egerszegi elmeorvóházaiknak: sehol sincs hely. Most a fővárosi intézetben kísérleteznek a helykereséssel.

— Az izraelita nagyünnepek folyó évi szeptember hó 22-én, pénteken este fognak megkezdődni. A helybeli izr. hitközség előjárósága már megtette a szükséges előkészületeket. A templomi ülések tulajdonosai a napokban megkapják belépő jegyeiket, a templomi ülések bérleti pedig jegyeiket a hitközségi irodában válthatják ki. Szükséges azonban, hogy az utóbbit legkésőbb f. hó 15-ig megtegyék, mert különben az ülések másoknak adhatnak bérbe. Szegények, ha azért az irodában jelentkeznek, díjtalanul kapnak belépő jegyet és templomi ülést. Hogy a nagylemplomi karzatok tulzsofola ne legyenek s minden templomalátogató megfelelő helyet kaphasson, a hitközség az iskolaépületben lévő kistemplom női karzatát kibővítette, miáltal ötven új női ülést nyert. Ugyancsak a kistemplom részére, az ismételt magasztosságnak emelésére, a nagyünnepek idejére külön énekart szervezték.

— Elintézetlen akták. Az alispán jelentés szerint az elintézetlen ügydarabok száma az alispáni hivatalnál 1138; a megyei árvaszéknél 2433; Nagykanizsa r. t. városnál 1056; Zalaegerszeg r. t. városnál 21; Keszthelynél 13; Letenyeinél 98; Nagykanizsa-i járásnál 178; Pacsainál 59; Perlaknál 89; Tapolcainál 92; Zalaegerszegnél 143; Zalaszentgrótnál 11. Restanciája nem volt a balatonfűrdő, novai és sümegi járási hivatalnak.

— A száji- és körömfájás. A holnapután most már egész kétségtelenül megnyilvánuló nagykanizsai marhavásár ugyan nagy mértékben érdektelenné teszi a marhák ragadós száji- és körömfájásának kérdését, mindazonáltal nem érdektelen a napról-napra csökkenő számát regisztrálni a közvetlen érdekeltségűkhöz tartozó területeken a marhavásártól inficiált közlegeknek. Zalamegyében a mult heti 134-es szám 120-ra apadt, Somogyban a 35-26-ra, az egész országban pedig a mulhét 2754 fertőzött közleg 398-cal kevesebbe, 2356-ra apadt.

— Hány cigány van Zalamegyében? Zalamegye területén 523 állandóan megtelepedett cigány van ezidő szerint, akik közül 115-nek rendszeres lakása van, 408 azonban máig mindig sátrakban lakik. A cigányok 131 kiskötele gyermeke közül az elmúlt tanévben 40 tett eleget tankötelezettségének. A mulasztók felelősségére vonatkozóan az intézkedések megtételtek. Nagykanizsa város területén, továbbá a

balatonfűrdő és csáktornyai járásek közlegeiben állandóan megtelepedett cigány nincsen.

— Két kis fiu halálos szerencsétlensége. Alsólendvartól írják: Megrendítő katasztrófának volt színhelye folyó hó 3-án, vasárnap az alsólendvai járásban lévő Kerkakutas közleg. — Egy csomó kerkakutasi fiu teheneket őrzött a közleg közelében lévő rélen. A kis pásztorok között volt egy Mánfai Gyula nevű 7 éves fiu, aki az őrzésére bízott állatokat pajtására, Németh Gyula 8 éves fiura bízta, ő maga pedig elment fürödni a pár lépésre levő „Czup”-nevű palakba. Egszerre csak hangos sikoltás hallatszott abból az irányból, ahol a kis fiu a vízbe ment. A pásztorfiuk a vízhez szaladtak és remélve látták, hogy Mánfai Gyula elmerült a vízben. Németh Gyula ruhátul uánagrott, — de uszni nem tudott, — ő is csakhamar elmerült. A parton állók most izgatottan várták, hogy mikor buknak ki két pajtásuk, ezek azonban mindketten belefuladtak a palakba. A többi gyermek erre beszaladt a faluba, ott elmesélik a rémes esetet s egész sereg ember ment a holttestek kifogására. — Nagysokára meg is találták a kis holttesteket, amint szorosan átölelve tartották egymást. A két kis halottat hétfőn d. u. temették óriási részvét mellett.

— Villamosság a betegápolás szolgálatában. A szenvedő emberiségnek ajánlva! Ha idegességben, neurastheniában, álmatlanságban, fejfájásban (migraine), hátfájásban, gyomor- és bélbántalmakban, szívgyengeségben, reumában, csuszban szenved és már minden gyógymódot és drága fürdőt kipróbált, a nélkül, hogy gyógyulást talál volna, tegyen kísérletet a leghirvecebb orvosi szakintézetek által ajánlott Villany-orvosi gyógyító ké-

szülékkel, Spamer tanár szerint magánhasználatra. Egy teljes kis készülék használati utasítással ára 29 kor., gyenge 45 kor. idült betegek gyógyítására. Kútnó működés! Könnyű kezelés! Megrendeléseknek a leslidiskrébb módon tesz eleget: Keleti J. orvosi gyógyvillany készülék gyára, Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Felfűzetések. A Lenti-i Iparos Olvasókör 1911 augusztus 15-én tartott táncmulatságán a következők fizettek fel: Sörgyár Nagykanizsa 5 K, Weisz Béla, Mayer József 3-3 K, Nagy Sándor, Antauer Béla, Csánk László, Höhn Béla, Wogrintsits Odón 2-2 K, Horváth Ferenc, Iker István 1-60-1-60 K, Tóke Károly, Szabó Sándor, Galisz Károly, Soós Imre, Seiber Géza, Weiner Ignác, Steiner Béla, Magyar Elek, Pilcz István 1-1 K, Farkas István, Baumgartner János, Czuker Lajos, Weisz Aladár, Pock Károly, Horváth Sándor, Sleisinger Márton, Zolnai Ferenc 60-60 fillért, Nagy Antal, N. N. 20-20 fillért, amelyért fogadják hálás köszönetünket. Baumgartner János, az iparos kör jegyzője.

— A modern vallás. Rohonczy János, a képviselőház tisztviselője, aki évek óta betegeskedik, könyvet írt elvonultságában: A modern vallás címmel. A XX. század vallásos mozgalmait, a kereszténység erkölcsit, a keresztények hitességét, az egyházpolitikát, a különféle vallási törekvéseket, a vallással kapcsolatba hozott természeti jelenségeket, a budhista vallást s ennek a kereszténységhez való viszonyát tárgyalja. A könyv ára 3 korona. Kapható Tassy Károly képviselőházi irodafőigazgatónál és a képviselőház portájánál.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 11.

Tulnyomóan derült idő várható, azonban igen hűvös éjszakákkal. — Déli hőmérséklet: 16°8 C.

A trónörökös utazása.

Bécs, szeptember 11. Ferenc Ferdinánd trónörökös ma este 8 óra 55 perckor érkezik ide a dunántúli lovaggyakorlatok színhelyéről, Somogygyéből. A trónörökös holnap reggel már tovább utazik a felsőmagyarországi hadgyakorlatokhoz Bártfára, ahonnan Felsővízkőre megy.

Szept. 10. kapucinusok kriptájában.

Bécs, szept. 11. Erzsébet királyné halálának évforduló napján — a király délelőtt 10 órakor lement a kapucinusok sírboltjába felesége feleségének koporsójához, mely mellett hosszasan imádkozott és keszszorult helyezte arra.

Schönaich lemondása.

Bécs, szept. 11. Schönaich, a lemondott közös hadügyminiszter ma délután 2 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál és átvette a lemondásától hozott uralkodói döntést.

Sikkasztó takarékpénztári ügyész.

Békésgyula, szept. 11. A Csomai Takarékpénztár Részvénytársaság bűnvádi feljelentést tett az intézet ügyésze dr. Takacs István ügyvéd ellen, aki az intézetnek közel 40 ezer korona követelését behajtotta és azzal nem számolt el. A sikkasztó ügyvédet letartóztatták.

A nem sikerült repülőfelszállás.

Temesvár, szept. 11. Tegnap délután nagy repülőfelszállás volt hirdetve a katonai gyakorlóterre, ahol közel 30 ezer ember megjelent. A felzállásnak 4 órakor kellett volna történnie, de 7 óra lett, mikor azt a szél miatt Csermák János aviatikus biplánjával megkísérteni merie. Mikor a gépet kivontatták a hangárból, a tömeg áttörte a kordont, a midőn Csermák végre nagynehezen felszállott, alig ment pár száz métert, le kellett ereszkednie és a repülés végleg elmaradt. A közönség emiatt hangos lármával ugrodott és oly fenyegető magatartást mutatott, hogy a rendőrség alig tudta megfékezni.

Meghalt idősb Csávós Gyula.

Bécs, szept. 11. A sok port felvert gondnokság alá helyezési per sokat szenvedett hőse, idősb Csávós Gyula báró tegnap egy itteni szanatóriumban, hol a bírói ítélet folytán elhelyezték, tegnap meghalt.

Péter király Ferenc Józsefnél.

Berlin, szept. 11. A „Vossische Zeitung”-nak jelentik Bécsből, hogy Péter szerb király október 2-án meglátogatja I. Ferenc József királyt. Minthogy ez időben őfelsége éppen Budapesten lesz, a látogatás a budai királyi palotában fog történni.

A kolera.

Budapest, szept. 11. A „Maximilián Ferdinand” személyszállító hajón, mely Bécsből Budapestre jött, két munkás utközben kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. A beteget Vécőit partra tették, de a hajót 33 utasával együtt 5 napi vesztőház alá helyezték.

A postarabó cinkosai.

Budapest, szept. 11. A fővárosi rendőrség a budai postarabás ügyében újabb szenzációs felfedezést tett. — Kiderítette ugyanis, hogy Pálkás Jánosnak, a rablónak cinkosai Galambos Pál postai tiszt és ennek felesége voltak, akikkel Pálkás úgy a rablás előtt, mint annak elkövetése után szoros összeköttetést tartott. — A rabló cinkosait letartóztatták és őket a vizsgálóbíró még az éjszaka kihallgatta.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Moeca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csesze- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 11.

Készáru-üzlet:

Tíz fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.99
1912. áprilisra	12.17
Rozs októberre	10.18
1912. áprilisra	10.54
Zab októberre	9.41
1912. áprilisra	9.68
Tengeri 1012. máj.	8.42

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Van szerencsém a n. érd. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

varrodámat

Fő-ut 24. sz. alá (Badacsony vendéglő) helyeztem át

A n. érd. hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kérve vagyok

5680

teljes tisztelettel

Báron Miczi.**Házmester**
kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban. 5688

Magyar-német gyorsírásban jártas

Gépipró-kisasszony

kerestetik. ✕ Ajánlatok:

Weiss Jacques

üvegnyákereskedő céghez intézendők 5686

Nagykanizsán.

Ha üde és finom arabort óhajtsz:

Használjon

Irmacrémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

SALVATOR gyógyszerárán Nagykanizsán.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok. Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakemberrel eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becsérlek.

4031

Tüzifa eladás!

Kitűnő minőségű száraz és egészséges bükki, gyertyán- és cser hasábfát 110 cm. magasságban, ölenként 40 koronáért, készpénzfizetéssel házhoz szállít a bocsai erdősegből. A fa az erdőn 26 korona. — A fa megtekintésére 5681 hető és megrendelhető.

Kunst Sándornál Kinizsy-u. 21.

Szege Mór Irodájában Kazinczy-u. 4.

Telefon 219. és

Handelsmann Sándornál

Csengery-ut 60. szám alatt.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

boroshordók

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb. 2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000 liter nagyságban jutányos árért kaphatók BETTLHEIM és GUTH cégnél Nagykanizsán. — — 5679

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár: 24 ezer korona. Árvehető 4—5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

Csengery-utcán 51. szám

alatti ház ujonnan nyitandó

utcában több háztelkekkel,

eladó.

5640

Bővebbet a háztulajdonos.

Gummi és hálhólyag
ujdonságok!**Hygienikus óvszer különlegességek.**

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!**Ujdonság!** „Fatime” I. II. min. Ára: tekint 6, 8 K.

„Semiramis” I. II. min. tekint 10, 12.

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó különlegesség. Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett. — Kérje ingyen és bérmentve 300-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet. 5683

Releti J. orvos-sebészeti műszer- és gummlárak-gyára

Budapest, V., Koronahercz-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

Képviselet minden városban magán-juttatással.

Ház ELADÓ. a Teleky-ut 31. sz. alatt

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipő-ak-tárunkat ujonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat a közönségnek megfelelő cipőt rakárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!** Cipőink jó minőségű, teljes tisztelettel vállalkozunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk. 5667

Kiváló tisztelettel

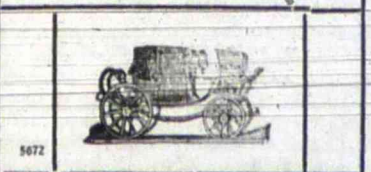
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

PÉCSI ANTAL

kocsigyártó Nagykanizsán,

Kazinczy-utca 29. (Sörház-udvar.)

Elvállal mindennemű új kocsiké-sztésért. Javításokat, u. m.: fényezés és kocsikébelezést legbiztosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Cipész-tanoncokat

ugy alja, mint felsőreiskolák felvesz

Miltényi Sándor és Fia

a városházában. 5684

Üzletszerzők

ix fizetéssel és magas jutálékkal (lehetőleg keresztény) egy helybeli biztosító társulat képviselőjénél felvétetnek. — Ajánlatok „Üzletvezető” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. — 5678

3317 ik. 911.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tihanyi Lajos végrehajlatának, Bakonyi Imre végrehajlati szándékát illetően 50 K tőke, 25 K per, 14 K 60 fill. végrehajlati kérelmi, 17 K 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a felső-rakji 32 szíjtkben, II. 39/a hrsz. 26 népsorszámu háznak, udvarnak és seretűsők-nak a birtelkeiben Bakonyi Imrét illető felerésze 150 K, a felső-rakji 615 számú tkjtkben, I. 39/c hrsz. kert a birtelkeiben 260/b hrsz. szántó a II. osztás kossz-nari dűlőben, 669/b hrsz. szántó a II. osztási dűlőben, 732/a hrsz. szántó és rét az I. osztási dűlőben, 802/b hrsz. szántó rét a kenderföldekben, 849/a hrsz. rét a zsidóberki dűlőben együt 905 K becsértékben 1911. évi szeptember hó 28. napján délelőtt 10 órakor Felső-rakj közsegházánál dr. Bun Jenő felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjörtevel megartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog. — és pedig a 4456. tk. 908. sz. végzéssel Sabján Róza javára bekebelezett holtigani lakás szolgalmi jog fenntartásával akkor, ha a megelődő követelések kielégítésére szükségesnek mutatkozó 2800 K vételár beigérteik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a nyomban megartandó árverésen a szolgalmi jog fenntartása nélkül árvereztetnek el.

Kiküldési ár a fentebb kitért 5 csár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. évi június hó 27. napján.

GÓZONY s. k.,
kir. tszéki bíró.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet**Cötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.**Készletek megrende-lés szerint bármiféle **szücsmunkát**

a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-rint készült kész szőrmegarnitúrákat javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel 4844

Robinsohn Gyula, szücsmester.

Bejelentés az Előfizetőknek:
NAGYKANIZSA
Kisváros, 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség az Előfizetőknek a
szerkesztőség címére küldött, a Ka-
pocs megnevezése nem változott, de
a címetek levélkei nem vonják ki a
szerkesztésből.

Szerkesztőség az Előfizetőknek a
szerkesztőség címére küldött, a Ka-
pocs megnevezése nem változott, de
a címetek levélkei nem vonják ki a
szerkesztésből.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
Németországban	Németországban
Egy évre 1,20 K	Egy évre 1,50 K
Négyedévre 3,50	Négyedévre 4,50
Félévre 7,00	Félévre 9,00
Egy évre 14,00	Egy évre 18,00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kultúra, tudomány és művészetek
Könyvtárak, múzeumok, színházak, koncertek, stb.

Előfizetők és elváltók árát a 3. sz. táblázatban közöljük. — Készletnyitási ár 6 fillér.

XXXVIII. évf. 207. szám.

Nagykanizsa, szerda 1911. szeptember 13.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A nagykanizsai polg. iskolák bajai.

Nagykanizsa, szeptember 12.

A Zalaiban már egész cikksorozat jelent meg a mi polgári leány- és fiúiskoláink bajairól. Legutóbb egy cikk azzal foglalkozott, hogy a polgári leány- és fiúiskolák egyik-másik osztályát párhuzamosítani kellene; mert hely hiánya miatt az iskolák igazgatósága több tanulót kénytelen volt visszatartani. Pedig abban a cikkben ki van mutatva az is, hogy egyes osztályokba az úgynevezett törvényes létszámon (50) felül is írtak be tanulókat, amennyiben akadt olyan tanterem, ahol a fölös számban fölvetettek mégis el lehetett helyezni.

A legutóbb közölt cikk szintén sürgette a párhuzamosítást, de egyuttal kifogásolta a tantermek legnagyobb részét is, amelyek inkább lakószobákká válnának be, mint tantermekül.

Hát mi szívesen elfogadjuk a cikk írójának a tantermek ellen emelt kifogását is; de semmiképpen sem szeretnők, ha a tantermek nagyságával bekövetkező kedvezőbb helyzet a polgári iskoláknál is azt eredményezné esetleg, amit az elemi iskoláknál eredményezett,

hogy a nagyobb tantermeket azután a normális létszámon (50) felül is megtömnék, bezsúfolnák tanulókkal. Hogy ennek még csak a kísérlete is távolmaradjon tőlünk: mi nem a nagyobb tantermeket, hanem a párhuzamosítást sürgetjük elsősorban. Majd ha azután a párhuzamosítás megtörtént; s nemcsak a polgári iskoláknál fölvetéltel megjelenő tanulók kaphatnak azokban helyet, hanem a vissza nem utasíthatókat sem kell egy tanterembe — ha még oly kényelmes is az — betüred-magukkal bezsúfolni: akkor mehetünk az óhajtatásban egy lépéssel előbbre, és sürgethetjük a kényelmes tantermeket.

A haladás követelményeinek jelenvaló színvonalán a polgári iskolákra immár nem szabad, nem is lehet a régi, lelkisnyiló felfogással tekinteni. A polgári iskola akár mint külön-álló népoktatási intézet, akár mint az esetleg 8 osztályúvá fejlesztendő elemi népiskolának felső tagozata, — igen nagy szerepre, nagy jövőre hivatott iskolája a voltaképpen való népoktatásnak, mely a nemzet ama milióinak ad az ismereteket, a tudás-terén szélesebb látókört, akik a középiskolák érettségén vagy nyolc osztályán át magasabb szellemi képzettséggel

nem juthatnak ki az élet küzdőterére. És erre a szélesebb látókörre annyira szüksége van már a magasabb szellemi kiművelés terére nem jutó nemzettársadalmi rétegeknek, hogy már erősen sürgető hangok merülnek föl a nagy nemzettársadalomból arra nézve is, hogy a középiskolák négy alsó osztályát is eme tisztultabb, szélesebb látókör iskolájával szervezzék át, ahonnan a továbbmenni nem bírók vagy nem akarók már kellően kikerekített, tehát teljes általános ismeretkörrel lépjenek ki az életbe.

Ha tehát a polgári iskola oly erős, nélkülözhetetlen szerve az általános iskolázottságnak, a köz-műveltségnek: akkor annak elvégzését mihamarabb éppen olyan kötelezővé kell tenni, mint az elemi iskoláé. Tehát nem szabad elzárni, hanem meg kell nyitani mindenki előtt.

A nagykanizsai polgári iskoláknál szükségessé vált párhuzamosítást illetően is az a megjegyzésünk, hogy — ha már akadt olyan osztály, amelybe 70 növendéket fölvettek, — legjobb lett volna minden jelentkezőt beírni, fölvenni, s az ennek következtében beálló helyzettel a közvetlenül érdekeiket ékeseredtségének hozzájárulása útján

kényszerítő körülményt állítani a közoktatási kormány elé. Mert így a csupán előjegyzett, de tényleg az elemi iskola V. osztályába már beiratkozott tanulók szülőinek lelki megnyugvása éppenséggel nem alkalmas arra, hogy a bajok folyton növekvő hullámgörvi egész a miniszteri palota emeletéig elverődjenek. Így a nagykanizsai polgári iskolák bajai sohasem válnának ki a társadalom lelkéből olyan mozgalmat, mely impozáns erővel kényszeríthetné azoknak sürgős orvoslását.

Eitner és a választójog.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő Zala vármegye tegnapi törvényhatósági közgyűlésén elmondta előre jelzett beszédét az általános, egyenlő és titkos választójog mellett és ennek keretében próbálta cáfolni a megyei állandó választmányban mondott beszédéről megjelent tudósításokat. Eitner Zsigmond tegnapi beszédéhez a Magyar Társulat Iróda tudósítója a következőket jegyzi meg:

Zalamegye állandó választmánya Eitner Zsigmond orsz. képviselő hozzájárulással azt a határozatot hozta, hogy a választójog mellett szóló versenci átirat felelt egy szerű napirendi kérdést javasol a közgyűlésnek. Mikor a tegnapi közgyűlés elfogadta ezt a választmányi indítványt, már csak az után szólt fel Eitner a közgyűlés külön engedélyével a a szocialistákkal

Vándorlások Zalamegyében.

Írta: Malonyay Dezső.

V.

A Bárándi pusztán kapjuk Tüdő Gyurit, a juhászt; Sülecz Vendelt, aki a szilaj gulát őrzi; a jeles első bérest, öreg Redelt, áldott apátunk, Krolier Miksa hűségese családja; ott lesz Hejdu Ferenc, a gulás garda; a gyalogberezéből lett majorgazda, Egyed István; ott a többi pásztorszálló, a Csirákj, a Sittkeik, ki a csiragula, ki meg a keresztetett gula mellett.

Egy ligetes, szelid völgyhajlásban, a Pusztai dőlon találjuk Gyurit, öreg Tüdő János fiát.

Pejhedő szőke szakállú legényember. Pompás mészár arc, némesen hajlott sásor, erős homlok, de a szemében annyig engesztel, barátkozni vágyó szelídég, hogy az első parolázás után mintha mindig ismerők volna egymást. Könnyen, hamarosan tud örülni mindennek; szeret beszélgetni és szüntelen tanulni vágyik; sóvárgó szemmel nézi a rajzolat; nem maradhat, a míg apróra meg nem érti a fotografáló masinát is, — csodálkozás egy-egy meglepetéssel motolygásban lezárkodik. Két fekete pumi mellett: a Brilla és a Radi.

Komódos nevet keresünk nekik, hogy röviden kajálhassunk, de minden jótment ne tanulja el olyan könnyen. — A Radi kutyá bűvészkésze neve Ratibor, de én csak úgy bűvészt mondom nekije, amikor kajálások nekije. — Egyszer egy herceg járt itt, a volt Ratibor. Meg valami olvasmányba is olvasam valamikor, onnan vettem neki a nevet. Az is igaz, hogy sok uti tempó szorult ebbe a kis dögbe, — megcsodálták a Radi, — szerelt a hű-

sőn feküdni, meg inkább a Brilla küldi maga helyett, ha messziről kell téríteni. A szalonna bűrkét is annyira szereti, mintha grófi házból nevelkedett volna. Unifajta, no! Hát azé! lett a neve Ratibor a Radinak. Van még itt egy pumi, a bojárom, Kovács Gyurié: a Bagó. Cuccantás ele, Gyuri!

A bojár cuccantott, de a Bagó nem mulatkozott.

— Az is kigyelmed kutyája, a Radi nevelése, — mondotta tisztelettel a bojár kigyelmednek magázva a juhászt, aki rendszeren tegezi a bojárt, a nyáj mellett még akkor is, ha csestestvérek. — Olyan t. Ha hássól ér, elfekszik, ha meg vizet kap, fűdik, mint egy kisasszony.

— Hány esztendő vagy, Gyuri fiam? Mosolyog.

— Huszonégy leszek, de kiszámítottam én azt apróra is. Egy tükörráma is ráfaragtam.

Ötlet-kopott, napasított, szélfújta, rongyos kis jegyzőkönyvet veszen elő a juhászszarvasból; lapozgat benne s ide-nyújja. Olvasom a formás betűkkel írt jegyzet, amit legelgetés közben egy sügő nyárfának dőve öröklött meg, nap-hosszat számolgatva:

„Emlékeztet 1904 Szeptember 16 napja. Mert akkor voltam én 20 éves 6 hónapos és 29 napos és 7516 napos 246 hónapos 29 napos 1068 hetes 180384 óras Kell Vörös Mezőn 1904 Tüdő György Juhász-legen felejtethetetlen boldogság L. V.”

Nem tudokom mi volt az a „felejtethetetlen” boldogság? Az L. V. felejtését ne firtatom. Vics, vagy Vera, — elpihulna a fiatal juhász, meg magyar ember nem felel ilyen kérdésre. De van ott egy másik jegyzés is, „Juhászlegen felejtethetetlen bja”. 1905 Junius 12-dik napja, a mikor voltam 21 éves 3 hónapos 26 napos és 7787

napos 255 hónapos 27 napos és 1108 hetes és 186887 óras voltam maj meghaltam”.

— Operáció előtt, — magyarázza Gyuri. — Vittek a kés alá. A birkáktól kaphattam valami nyavalyát. Aszondták: máj-hólyag. — Az ispotáiban az volt írva az ágyam föl, ha még jó tudom: Akemitsz kökusz. — Akkor mentem el Keszthelyre a fotografushoz is, mert anyám meg is siratott már. Ha már meg kell halni, gondoltam, legyen egy kép utánam, nekik. — Aig tudtam a masina elé állni a fotografusnál.

Forgatam a jegyzőkönyvet. Egyik lapon naivságuiban is jellemző ceruzarajok iramodó szarvas, rebbenő galamb, vezér-űr nyakán a csengővel, virágserpénben rózsát, bárány, szoptató koca, szilaj paripa, pásztorkampó, vágató nyerges ló, lögyfafelevél és makk, puska, kard, csákó, cickafark, táncoló huszár; tovább, egy másik lapon, vitézkötések: azután: juhászleány, ölelben kedvese — csokoládé; azután somogyi kanász (balkarján az ősi formájú somogy-zala-gőcsei kon-dásbalt) pöröl a feleségével.

— A szerelmeskedést ki is faragtam egy tükörre, — mosolyog szeliden Gyuri. — A tükör egyik felin beereszti a legényt a leány és csokoládéznak, a másik felin leleszkedik a sóprával a leány anyja, bémegy, jó c'átja a legényt, a leány meg nagyon ri.

Vannak a jegyzőkönyvekben szőlő-leveleirajok — és vannak versek, halovány ceruzarajok:

Juhász-gyerek el vesztette bojárt barna kis lány meg találta az ut-cán jőjön ideszívem juhászt meg van má több érek én a mag a bojárna.

Kint a sikon van egy juhász meghal va melete van az egész fokanyája melete fészki húszorgalmas kul tyája szomorkodik mert meg hatta gazdája

Azt sem tudja mért hatt meg a gaz dája mért eresztett gólot-ó az agyába azért eresztett gólot-ó az agyában mer elhagyta barna kis lány babá ja

Barna kis lány kísértált az utcára akkor halja hogy meghalt a babája sirva mondja meg az édes anyja nak halva fek szik juhász le gén babája

Jaj Istenem édes anyám mit csi náljak mért tiltotta eltőlem a babámat bánatában azért gólot eresztett agyában jaj a szívem maj meg hasad utána

Ki virágozt az esztergali temető juhász legent most visznek bele először viszik utána az ó kedves babáját édes anya sirathatja a leányt

Igy van, betűről-betűre, Tüdő Gyuri könyvecskéjében a ezeket a lapokat kiszakítva, ide is szú, — jó szórót Nem magyarázatom. Meg kell nézni jó közelelről. Őszre kell keresni a rimeket (ó inkább érzi, sor végére helyeznie nem szükséges, ugyanis odakerült dalolások). Követni kell a lelkében elképzelt képeket; így késsel a balladá magyarót... Ki tudja mivel kerekítette el Gyuri szavát az az L. V., miután oly felejtethetetlen boldogság érte, a mikor 186887 óras volt? ... Azt is vegyük észre, hogy nagybetűvel kezdődő versszakokban írtas nagybetűs szó, csak egyetlen egy: Istene neve kezdődik nagy betűvel.

már-már reménykedett: meglesz a bucsu, természetesen, látol vidékek bucsuairól, még kevesebbet tudtak a bucsu megtar-
taról, azért *utnak is érdekek*. Csütörtök
után 3 órákor már megjelentek az első
napotok, pénteken ezek egyre szaporod-
tak és délután már legalább ezer főre rúg-
tasszus járt Sümeg utadt. Ekkor jött a
nagy hír: a bucsut eltolták. A helyg-
miniszter utasítására a vármegye alispánja
bucsut beilltoita. A városbíró rögtön

hidoboltatta a szomszéd községekbe töltötték utján megízente. Az idefáradt nép nagy bosszankodással és zugással vette a hirt. De ellene nem tehetett semmit. A városban levő két csendő és a rendőrök rögtön megkezdtek a kiutasítás munkáját. Szombaton hajnalban és reggel ismét sok bucsus érkezett. Százával tanyáztak kint a város végein. Sokan bejöttek, könyörögtek fűnek-fának; hiába, menniök kellett. Az üzletembereket nagyon érzékenyen érintette a bucsu késői beállása, mert nagy előkészületeket tettek.

Öngyilkos tolokkönyvvizető.

— Saját tudósítónktól. —

Körmend, szept. 12.

Szomorú szenzáció tartja izgalomban a vas megyei Körmend társadalmát. A körmenői társadalom tevékeny tagja volt Tamás Endre telekkönyvvizető. Ritka szorgalmas, lelkiismeretes tisztviselő és igen jó családapa volt. Tamást néhány éve valami lappangó kór támadta meg, mely lassankint teljesen aláásta az élte java korában levő férfi egészségét. Egy ízben megoperáltatta magát, majd különböző gyógyfürdőket keresett fel, de nem sok eredménnyel. — Egyre súlyosbódó baja miatt nyugdíjazni akarták s ennek a gondolata annyira elkeserítette, hogy két ízben öngyilkosságot kísérelt meg. Harmadszor kísérelte, a tegnapi, gyászosan sikerült.

A szerencsétlen ember ma reggel kiküldte családját a szobából azzal az üggyel, hogy még aludni akar. Mikor hozzátartozói egy óra múlva visszatértek, Tamást az ablak szűzfájára felakasztva találták. Orvosért küldtek, de már segíteni nem lehetett. Öngyilkosságának tragikus híre Körmenden nagy részvétet keltett.

Hirek.

— A közigazgatási bizottság ülése. Zalavármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta havi ülését Arvay Lajos alispán elnöklésével. Az ülésen, mint tudósítónk lávratózza, Csérján Károly, Bosnyák Géza, Bogay Máté és dr. Tarányi Ferenc jelenek meg. A havi jelentéseket a bizottság tudomásulvette.

— A város kérvénye a miniszterhez az ipariskolai kiadások többletéért. Nemrég terjesztette be a nagykanizsai iparos tanonciskolák gondnoksága az iskolák 1911/12. tanévére vonatkozó költségvetés előirányzatát, mely a bevételekhez képest 6375 korona 89 fillér kiadási többletet mutat. Az iskolagondnokság a hiány pótlását a városról kéri, mely aziránt viszont az államhoz folyamodik. Ma készítette el az erre vonatkozó terjedelmes folyamodást a városi tb. aljegyző, mellyel a város a hiányzó 6375/89 koronát olyképpen kéri a vallás és közoktatásügyi minisztertől, hogy azt az iskolának az országos iparoktatási alaphoz utalványozza ki. A kérvény legfőbb indokát Nagykanizsa város 1911. évi költségvetési előirányzatának nyomtatott fizetési képezi, melyet a folyamodás mellé csatolnak, annak igazolásul, hogy mily nagy összegeket áldoz a város évente kulturális célokra. Valóban a költségvetés szerint a városi 73 százalékos pótdoból 40 százalék, tehát több mint az összes pótdob fele a város kulturális kiadásainak fedezésére van szánva, ami a miniszter látva, nem lehet kétség az iránt, hogy a nagykanizsai sok eredménnyel működő iparos tanonciskola kiadásának hiányát az állami kassza terhére készséggel fedezni fogja.

— Építési bizottsági ülés. A városi képviselőtestület építkezési bizottsága ma délután fél 6 órakor bizottsági ülést tart, melyen számos nemrég benyújtott építési kérvény telet foglalkoztat.

Az ősz kezdetével ugyanis újult erővel indul meg az építkezés Nagykanizsán, melynek napról napra fogynak még beépítetlen be-ső területei. Az új építési engedélyekről szóló bizottsági javaslatokat holnap közöljük.

— Elkészült a jövő évi esküdték listája. Nagykanizsa város adófizető polgárainak azon része, kik az esküdtészeki intézmény részvevői lehetnek, az 1912. évre vonatkozólag a minap szedték befürtendés névjegyzékbe a városi hivatalnokok. Az első listástrom több hónappal ezelőtti közszemlére volt téve és a most már majdnem teljesen kész végleges listástrom a felszólalások alapján történt pótlásokkal állították össze.

— Magyar gazdák — rossz üzletemberek. Általános a panasz, hogy rossz szul mennek az üzletek, nehéz az élet. Vannak azonban nagyszerű vállalatok is mint pl. a földművelési minisztérium támogatásával alakult „Magtermelési Részvénytársaság”. Mint halljuk e vállalat nem kevesebb mint 300—500 százalékos nyereségre dolgozik, amennyiben a külföldi magokat gazdákunkkal termelteti, kiknek potom áron csinalja a kötésait és a részvénytársaság azonnal tovább adja 3—4, sőt ötszörös áron külföldi kereskedőknek. Például 1 q spenótot 26 koronáért termeltetnek és eladják 80 koronáért, a kerti borsókat szintén 26 koronáért termeltetik és eladják 100—1500 koronáért métermázsáját. Salátá magokat 60 koronáért termeltetnek és eladják 160 koronáért stb. stb. Hogyan részesülnek gazdáink ezen horribilis nyereségben?

— A holnapi vásár előkészületei. Mint valami nagy ünnénapot, oly feszült várakozással várja Nagykanizsa lakosságának egy igen nagy rétege a holnapi napot, amikor tudvalevőleg közel kétszáz éves stagnáció után ismét megnyílnak a városi határai a vidék hasított körüli állatai, a szarvasmarhák és sertések előtt. Minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy városi közönségünkre nézve egészen új korszakot jelent ez a nehezen, számos egzisztenciának halálós bűnűsével kivárt változás. Elkezdvé az élelmiszerek elmaradhatatlan olcsóbbá válásán, minden kereskedői és ipari ág forgalmának jelentékeny élénkülését kell, hogy maguk után vonják a nem ritkán egy-egy országos vásárnál is nagyobb forgalmat előidéző nagykanizsai hetivásárokat, melyek marhavásár nélkül alig ötödreszt érték el korábbi jelentőségüknek. — A holnapi hetivásárt lázas érdeklődéssel várja minden vendéglős, minden kereskedő és minden iparos, szóval az az értékes városi emberanyag, mely a jó nagy adókat fizeti, s amelynek működése nélkül vajmi kevés látszaja volna az emberi haladásnak. De a városházán is meglátászik a rendkívüli nap jelentősége közlekedte. Nemcsak a marhalevél kezelő ügyosztálynak tisztezerződött meg a dolga, hanem az állatorvosok és a rendőrség is számítanak erre, hogy nem mindennapi előforduló dolguk lesz. Szóval: holnap kora reggeltől délig a város és messze vidék népének érdeklődése a Király-utca végi vásártérre lesz koncentráva, hol előre láthatólag jó néhány ezer értékes állat fog gazdát cserélni. Reméljük, hogy ebből a hatalmas forgalomból a város fogyasztó népe is lát annyi előnyt, hogy az immár türelhetlenül magas husárak a kereskedők és mészárosok tisztességes hasznának határáig csökkenni fognak.

— Elő faklya. Felsőzilyvágyon Németh Péter vendégfogadóban mulatott bucsu napján az egész tatu tegénysége jó kedvvel. Már sötétedni kezdett, amikor rémes sikoltás hallatszott. Németh Mihályné nevű asszonynak meggyúlt a ruhája s a kétségbeesett asszony fufozott az udvarban, ami a tűz csak fokozta. A korszakban levők közül többen siettek a szerencsétlen asszony segítségére s az égő ruhadarabokat oltani kezdték, de akkorra Némethné annyira megégett, hogy mánap sebben meghalt.

— Egyházmegyei hír. Novák Dezső szepetneki segédlelkész a szombathelyi harmadik rendszerezett hitoktatási állásra kineveztek. Helyébe küldött Sütő Ferenc segédlelkész Csesztregéről, ennek helyébe pedig Bedics Mihály új áldozár. Salomvára a segédlelkész betegsége idejére kisegítőül Kovács Ferenc újáldozárt küldték.

— Tanítók előléptetése. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a zalamegyei áll. el. iskolai tanítónők és tanítók közül Tóth Sándorné (Perlak), Takács Józsefné (Zalaegerszeg), Baria Albert (Zalaszentgrót), Erdősi Bálint (Nagykanizsa), Brauer Lajos (Csáktornya), Csizsár József és Fridrik István (Zalaegerszeg) tanítónőket illetve tanítókat állomáshelyükön való meghagyás mellett igazgató-tanítónőkké, illetve igazgató-tanítókká léptette elő.

— Napszúrás áldozata. Felsőszent-erzsébeten egy ház építésénél dolgozott Gomzi István 26 éves lendvahosszufalu-hegyi kőműveslegény. Déliben még megébedelt s azután munkába fogott, de egyszerre rosszul lett, szédülni kezdett,

majd ájultan összeesett. Társai segítségért siettek, fölemelték a földről és vízzel locsolni kezdték, de Gomzi nem jött magához, meghalt. Napszúrás okozta halálát.

— A szerelem áldozata. Megirtuk két héttel ezelőtt, hogy Filiz Lajos gazdaszt a Zierer-féle mikosdi úrolalomban szerelmi bánatában mellőltte magát s hogy súlyos sebével a zalaegerszegi kórházba szállították. Csaknem két hétig szenvedett a szerencsétlen fiatalember, míg végre szombaton megváltotta kínjaitól a halál.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Címexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Címexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkol, foltol, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 12.

Állandóan tulnyomóan derült idő várható, folyamatos szárazsággal. Déli hőmérséklet: 19-8 C.

A trónörökös a királygyakorlaton.

Sátorfalujhely, szept. 12. Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki csak tegnap érkezett Bécsbe a dunántúli hadgyakorlatokról, még az éjjel vonatra ült, hogy a felsőmagyarországi hadgyakorlatokon részt vegyen. A trónörökös különvonata ma délelőtt érkezett Felsővisóra, ahonnan automobilon folytatta útját Sztrópkóra, ahol Metzner Béla főispán és Dókus Gyula alispán fogadták.

Edison elutazása.

Budapest, szept. 12. Edison, a nagy amerikai feltaláló ma délelőtt elutazott Budapestről. A nyugati pályaudvaron távozásának híre sok száz főre menő tömeg vergődött össze, mely Edisonnak nagy óvációt rögtönzött.

Nevezetes automobilozás.

Pöstyén, szept. 12. Pelleville Westamerikai milliárdos tegnap automobilon ide-érkezett. Párisból újfát Pöstyénig 3 nap alatt tette meg.

Vallott Pálincás.

Keresik a másik betörőt.

Budapest, szeptember 12. Az Attilaköruti postarablási ügynek szenzációja van. Dr. Szlavec vizsgálóbíró a mai kihallgatáson szembesítette Pálincás Jánost Gálambosékkal, akik a szembesítésnél is mindnyájan megmaradtak tagadásuk mellett. A vizsgálóbíró a három fogoly előtt kihirdette a vizsgálat elrendelését és a vizsgálati fogság fenntartását határozó végzését, amit Pálincás tudomásul véve egyszerre megváltozott.

A harmas kihallgatás után ugyanis magánkihallgatásra jelentkezett a vizsgálóbírónál és szenzációba beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a postarablást egy volt soproni fejezetábrával követte el, akit azonban megnevezni nem tudott, mert nem ismeri személyesen. Azonban azt kívánta, hogy mutassák meg neki a rendőrségi albumot, abban rá fog ismerni cinkostársaira. Pálincás meglepő vallomása után átkísérték a rendőrségre, hol most nézi a sok ezer bűnös ember fényképét.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 12.

Készáru-üzlet:

5—10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.92
„ 1912. áprilisra	12.13
Rozs októberre	10.22
„ 1912. áprilisra	10.60
Zab októberre	9.33
„ 1912. áprilisra	9.62
Tengeri 1012. máj.	8.39

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Gerő Soma

— kárpitos és díszítő —
Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch f. l. h. k.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát:

angol bőr és szalagarnitúrák, függönyök, diványok, madracok és roletták készítését, papírkárpitozás. — Javítások és alakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. 5661

Menyasszony-selyem

méterenkint 1 korona 35 fill-től kezdve mindenféle színben. Portómentes és vámentes menyasszony-házhoz szállítva. Kívánatra dus mintagyűjtemény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

HOLNAP

szerdán este

Gzár János 'Vaskapu' vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ előrendű cigányzenekara

Hangversenyez.

MUSCHONG-BUZIASFURDO BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÖGYIT. ODIT-GYÖGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHACKER IGNÁCZ
cégénél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. szám

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.

Külön gyógyszer-gyomor- és cukorbetegségeknek,
kővesén, hólyag- és vesebajok ellen.

Főpohár VITA-török a gyomorbetegséget azonnal megszünteti!

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Budapest, VI. Tere: körút 4. Telefon 10-12.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárterben.

Főosztály: Sopkaufeln. Vasmegye

250 darab vágni való

birka

eladó. Tudakozódni lehet

Török József apátsági
berlőnél

5691

Hahót.

Ház ELADÓ.

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kéz haját nagy választékban rakítáron tartok. Úgyanott uraságoktól levetett FERFIRUHAkat magas áron megvételek. 5345

Ispáni

vagy birtokkezelői állást keres hosszabb bizonyítványokkal rendelkező, földmívelés iskolát végzett kiscsaládos ambiciós egyén. Kitűnő ajánlatok vannak, kivétel nélkül jártnak.

Tokács Ferenc, Nagykanizsa

5674 Rákóczi-utca 42.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

boroshordók

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb. 2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000 liter nagyságban jutányos árért kaphatók BETTLHEIM és GUTH cégénél Nagykanizsán. — 5679

Üzletszerzők

fix fizetéssel és magas jutalékkal (lehetőleg keresztény) egy helybeli biztosító társulat képviselőjének felvételnek. — Ajánlatok „Üzletszerző” jellegű alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. — 5678

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszteltetlennel értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat itt mindenféle cipőt raktárunkon utazók, hölgyek és gyermekek részére egyaránt orrális választékban. — **Saját gyártmány!**
Cipőink jó minőségű, teljes felkészítéssel vannak készítve. Tisztelettel különösen erős iskola-cipőket ajánlunk. 5667
Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SANDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Tűzfifa eladás!

Kitűnő minőségű száraz és egészséges bükke, gyertyán- és cserhasábfát 110 cm. magasságban, ölenként 40 koronáért, készpénzfizetéssel házhoz szállít a bocskaik erdősegből. A fa az erdőn 26 korona. — A fát megtekint-5681 hető és megrendelhető

Kunst Sandornál Kiszly-u. 21.
Sze. ő Mór Irodájában Kiszly-u. 4.
Telefon 219. és

H. ndeism. nn Sandornál

Csengeri-ut 60. szám alatt.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. érd. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

varrodámat

Fő-ut 24. sz. alá (Badacsonyi vendéglő) helyeztem át

A n. érd. hölgyközönség szíves partfogását továbbra is kérve vagyok 5680

teljes tisztelettel

Báron Miczi.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárterében
Nagykanizsán.

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél 5677

Nagykanizsán, Magyar-u. 19

Egy garnitúra

Clayton és Schuttlerworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Videki megrendelésekhez

elegendő egy használt cipő

behűdése vagy papírra állva

a láb körreajza.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomda műintézet

Könyvkötéskész.

Vonalozó Intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobb berendezett

könyvkötéskészítő-üzletben

könyvtári köteteket, díszköteteket, naplóköteteket, iskolai köteteket, aranyozásokat a legjobb és a legbiztosabb kiállításban olcsó árak mellett készítünk.

A Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállításreklám nyomtatványok.

Nyomda iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-u.

3.

Meczer-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,

vázlatkönyveket, mintazacskókat, zsákcédulákat, bevásárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzacskókat.

— **Áraink a legjutányosabbak!** —

eső napidíjat és tartozékait. Zalaegersze-
gen megbíróknak azé, hogy elment
a polgármester, de viszont felháborodnak
azért, hogy visszajött. Istenem, de jó Zala-
egerszege polgármesternek nem — lenni.

Szóval felebbeznek, azaz nemcsak szó-
val, hanem tényleg is. Megfelelőbbnek a
katonai beszállásokra vonatkozólag hozott
határozattól kezdve a mezőőröknek vad-
örökként történi alkalmazásáról szóló in-
térkedés minden lappalját, ami csak a
legutolsó negyedében a zalaegerszegi
város házában szőnyegen forgott. Szinte cso-
dálkozik az ember, hogy a vármegye ilyen
törlemez. Mert az, hogy ilyesmi történ-
nek Zalaegerszege, hogy holmi sértett
önérzet, egyéni hiúság, vagy nyárszolgá-
ri személyeskedés gáncsot vehet a közigaz-
gatás zavartalan menetének, hogy maguk a
városi képviselők kicsinyeskedésből oly
jogokkal élnek, melyek csak kötelesség-
érzetből volnának kihasználhatók, ezen —
ily előzmények után — nem csodálko-
zunk. Hiszen ha épen arra támaszkodva
teszik ezt, hogy a vármegyénél tápot vél-
nek nyerni aprólékos törekvéseikhez. Ez el-
len végre is tiltakozni kell a vármegyének,
mert annak is érdeke, hogy Zalaegerszeg
haladjon.

Igy pedig — nem most mondjuk elő-
ször — lehetetlen ezt még csak remélni
is. Zalaegerszege kell lenni s bizonyára
vannak is oly komoly elemek, akiknek
feltétlenül kezükben van a fegyver az
ilyesmi megakadályozására. Ezeknek kel-
lene a város érdekében minden eszközt
megragadni a rakonedtlankodások megfé-
kezésére. Így aztán a város és a vármegye
együttessen elérhetnék azt, hogy a mize-
riák városáról nehéz legyen szatírát nem
írni.

Természetesen s a közgyűlésen szere-
pelt komoly és fontos tárgyakat nem
érintheti ez a megrovás. Azok az éretti
megfontolásból erdő s legalább is ko-
moly meggyőződést feltételező tárgyak,
mint például az államsegély felosztása
egész más elbírálás alá esnek. Ilyeneknél
a tiszteletreméltó ellenvéleményt még az
ellenfél is tiszteltetben tarja s magunk is
őszintén örülünk, ha a fontosabb tár-
gyaknál nyilatkoznak meg az ellenőrzés a
meggyőző komolyság erejével.

Hanem lappalják megbolygatásával aka-
dályozni az ügymenetet, ez, hogy ugy
mondjuk egy kisse... egerszegi izl.

nya melől, ami azt jelenti: ide fekszel
innen nem mozdulsz! — vigyázza a fal-
kát Radt s azért hegyezi az egyik fült, a
másikat fölfele a tarisznyát sibaolja; egyé-
ként pedig szunyókál ő is.

— Irigyllek, Gyuri! Patyolat sorod
van itt néked, ezen a szép helyen.

— Nem is panaszkodom, tekintetes úram.
— Maholnap egy ügyes kis feleség,
mi? A szép zalavári leányok közül!

— Az már igaz, azok ügyesek. Jó hó-
gyósek. Csak olyan rártati, mindenki...
En még megleszek egy darabig az özvegy
nénemmel... Még nem is találom ma-
gammak valót. Azt is megvárom legény-
sorban, hogy gyűn majd vissza az egész-
ség. Az orvos biztat, hogy az operáció
meggyógyított, nem is fájdítom azóia
semmi részemel, de inkább várok még...
Nem akarok boldogtalanná tenni senkit.
Addig tanítom az állatot. A Bicklist is,
aki most bárányvezető a Rudoif Mihály
keze alatt, őket is én tanítottam. A mu-
lárasokat is vigyázom. Amoda, ni! a jáger-
fák (éger) alatt, a musirisok! Ki vannak
musirisva, jobb lefelé, ott egy kicsit
megindulnak és viszi őket a korcsmáros
pecserevény. Azok már busulhatnak, ki
van fűzetve értük a foglaltó... Amazok,
a nagy fővárosban, téged bírák, azokat nem
sajátja. Egy-kétön győngye a gyapjú.
Mint az én székáram, olyan „furus-
bűtlet”, bilvány...

Országgyűlés.

Harcias interpellációk.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, szept. 13.

A Ház mai ülésének harcias jellegét az
interpellációk adták meg, melyeket a
miniszterelnökhöz intéztek. Egyebekben
csupa kérvénybemutalásból és névszerinti
szavazásból állott a mai ülés is, amely
semmit sem vitte előre a szőnyegen
forgó ügyeket.

A képviselőház mai ülésén Kápos Ferenc
elnökölt. Bemutatta Báránd közeg kérvé-
nyét, mely az a katonai javaslatok
ellen tiltakozik. Javasolja, hogy adják ki
a kérvényi bizottságnak.

Jaczkó Pál (Justh-párti) ellenindítványt
terjesztett elő, husznál több képviselő
pedig a névszerinti szavazásnak holnapra
való halasztását javasolta.

Elnök ezután bemutatta Bácsmegeye
feliratát a vármegyei tisztviselők státusz-
rövidítéséről és egy másik feliratot, mely
az általános választói jogot követeli. Ja-
vasolja a kérvényi bizottsághoz való átte-
telét. Jaczkó Pál itt is ellenindítványt tesz,
husznál több képviselő kívánságára pedig
az előírt névszerinti szavazást is hol-
napra halasztották.

Elnök bemutatja ezután Debrecen- és
Fejégyháza függetlenségi polgárainak kérvé-
nyét, melyek ellenzik a katonai javaslato-
kat és kívánják a választóreformot.

Jaczkó Pál ismétli fenti indítványait.
Névszerinti szavazás ebben is holnap lesz.

A tegnapi mára-maradt névszerinti
szavazások során mind az elnöki javas-
latok fogadtak el. Ezután áttértek az
interpellációkra.

Kun Beia az íránt kérdezi meg a kor-
mányelnökt, hogy ha már elfogadta
Lóvász Márton sajtójavaslatát, miért
útdoz el az alispánokhoz továbbra is a
Nap című lapot. A sajtószabadság a leg-
értékesebb közvagyon, melynek ily kifosz-
tásától az egész nemzet szíve vérzik.
(Hangos derűtség a jobb oldalon.)

Györfy Gyula Schönaich közös had-
ügyminiszter nyugdíjazása ügyében in-
terpellálja a miniszterelnökt, akinek szerinte
ez ügyben rosszabb információi voltak,
mint a lapoknak. Kérdi, valóban elfo-
gadta-e a király a lemondást és tud-e ez
ügyben a miniszterelnök külső befolyá-
sokról a lemondás körül. S végül hajlandó-e
ezeket megakadályozni, még ha azok a
trónörökösöktől származtak volna is.

Elnök javasolja, hogy az interpellációkat
adják ki a szakminiszternek, s ezzel az
ülés véget ért.

A kolera.

Megbetegedtek az ápolók.

— Saját tudósítónktól távirata. —

Budapest, szept. 13.

A kolera veszedelmének réme egy új
fejtezhöz jutott Magyarországon. Tegnap
az úpesti járványkórház összes ápolót
megbetegedtek kolerában és a kórház
portása meghalt a már napokkal ezelőtt
reá ragadt — veszélyes betegségben. Most
új ápolókról kell gondoskodni, mert a
járványkórház összes beteget, kik közé a
volt ápolók is tartoznak, mind gondozók
nélkül vannak. A hatóság egyébként min-
den vonalon a legszigorúbb intézkedéseket
tette, hogy a járvány terjedését megaka-
dályozza.

A budai postarablás.

Keresik a cinkost.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 13.

A budapesti törvényszék vizsgálóbírója,
dr. Szilvák ma újabb kihallgatás Pálkás
Jánost, akit arra nézve kérdezett meg,
hogy a tegnapi belismerő vallomásától
felvett jegyzőkönyvre vonatkozólag nincs-e
valami észrevétele. Pálkás a legtha-
rozottabban kijelentette, hogy nincs észre-
vétele és belismerését mindenben fenntartja.
A fővárosi rendőrkapitányság ma me-
keresést intézett a soproni fegyintézethez,
hogy az önnét egy év óta szabadult fe-
gyencek archívét küldjék meg, hogy Pál-
kás cinkosát ezek segítségével meg le-
hessen találni.

A letartóztatott póstaallíztet, Galambosi,
és feleségét a rendőrség fogva tartotta.

Hirek.

Nem lesz aréna a Szarvasban.

Nem véleményezi az építészeti bizottság.

— Saját tudósítónktól. —

Még javában folytak az előadások a
Kőcsay-utca dűledező muzsahajlékában,
s már nagy gondot okozott mindenkinek,
ki e város színházi ügyeivel valami is
törődik, hogy jövőre hol fognak színé-
szünk játszani, mert a Kanizsáról távozó
Kővesy igazgatóval el kell tűnnie a ki-
szolgált öreg arénának is Nagykanizsáról.
Az aggodalmaskodókat nagyon megnyug-
tatta azonban Fűredi Bélának, az új pécsi
színházgátnak ajánlata, melyet a város-
nagykövetség, melyet a Szarvas-szálló
udvarán 50 ezer korona költséggel nagy
díszes arénát építeni, ha abban 6 évi ki-
zárólagos játszási engedélyt adnak.

Ez a kérdés azonban már alig kerül
döntés alá, mert annak elebe vágott a
város építészeti bizottságának tegnapi
határozata, melyet azt javasolja, hogy
Fűredi Béla arénaépítési kérvényét utasítsa el a tanács azon oknál fogva, hogy
a jelzett hely annak megépítésére nem
alkalmas. A tövezéselenség az, amit a
bizottság fenforogni vél a terv kivételénél.
Lehet, hogy igaza van a bizottságnak,
lehet, hogy nincs, az az egy azonban bi-
zonyos, hogy Fűredi ragaszkodik tervével
a Szarvas-szálló telkéhez és ha nem lesz
jövő esztendőre, meg azután esztendőre jó
pár évig Nagykanizsán színészet, annak
oka kétségtelenül a tegnapi bizottsági ha-
tározatban fog rejlenni.

A máriatelepi főügyelőség meg-
szüntetésére. A máriatelepi szőlő-
vények ügyének vezetésére annak idején
fölküldött kishelyi m. kir. telepfőügyelőség
a reá ruházott feladatot már a múlt
évben teljesen bevégezte. A földmívelés-
ügyi miniszter most ezen hivatalt végleg
megszüntette és a máriatelepi telepítvények
további főügyeletét az illetékes szék-
szárdi m. kir. szőlőszeti és borászati
főügyelőségre ruházta. Ezen alkalommal
Bariss Gyula, a máriatelepi főügyelőség
eddig vezetője 24 évi állami szolgálat
után, nyugalomba vonult.

Esküvő. Sárközy Géza, az osztrák-
magyar bank nagykanizsai fiókintézetének
hivatalnok, tegnap költött házasságot
Löwensohn Margittal, Löwensohn Gyula
belegi nyárbérlő leányával a somogyi-
megyei Belegen. A házasságkötésnél — tanu-
ként Plachner Sándor vármegyei főjegyző
és Szarvas Imre, a kaposvári Turul-nagy-
szálló tulajdonosa szerepeltek.

Hamis hír a táblai elnök nyug-
díjazásáról. Két hét előtt a fővárosi la-
pok azt a hírt közölték, hogy Balogh
Károly, a pécsi tábla elnöke legközelebb
nyugalomba vonul. Illetékes helyről ma
annak közlésére kértek föl bennünket is,
hogy Balogh Károly nyugalombavonulá-
sáról szányrakelt hírek semmiféle ko-
moly alapja nincsen.

Közvetlen telefon Kaposvár—
Budapest között. A kaposvári interun-
ban-telefonbeszélgetések rohamos növe-
kedése nemcsak a telefonhasználó félnek,
hanem magának a kaposvári telefonáló-
mánsnak is egyre több kellemetlenséget
okoz. Tudvalevő, hogy Kaposvárnak
Budapesttel nincs közvetlen telefon-össze-
kötése. A kapcsolás mindenkor vagy
Pécs, vagy Nagykanizsán át történik.
Legtöbbször és a legdurvább esetekben
ig Kaposvár csak akkor használhatja a
helyközi távbeszélőt, ha Pécs vagy Nagy-
kanizsa nincs épp elfoglalva. Ennek a
viszán helyzetnek a megszüntetését a
kaposvári postahivatal sürgette eddig leg-
jobban és legtöbbször. A gynkört sürgeté-
seknek meg is lett a fogantatja. A pécsi po-
sta — és táviro igazgatóság ma arról
értesítette a kaposvári postahivalt, hogy
a kereskedelmi miniszter végre teljesíti
a kaposvári kereskedők, valamint a posta-
hivatali főnököknek sokszor megismételt

kérését: Budapest és Kaposvár között
közvetlen telefonösszeköttetést létesít. A
legközelebbi időben már a pécsi és nagy-
kanizsai kapcsolás elkerülésevel Kaposvár
közvetlenül beszélgethet Budapesttel, bár
ez még nem jelenti a teljesen közvetlen
telefonösszeköttetést, mert egyelőre csak
a pécsi vonalakat kötik össze Dombó-
váról Kaposvárral. Ezzel egyidejűleg
azonban megígérte a kereskedelmi minis-
ter azt is, hogy a jövő esztendőben föl-
tétlenül megépítik a teljesen közvetlen
telefonvonalat Budapest és Kaposvár
között.

A Zala r.-t. közgyűlésének elha-
lasztása. Vállalatunknak, a Zala Hirlap-
kiadó és Nyomda Részvénytársaságnak
ezidei évi rendes közgyűlése s. hó 16-án
volt kiűzve. A közgyűlés azonban közbe-
jött akadályok miatt elmarad és annak
újabb terminusáról az újból kibocsátandó
meghívók fognak szólni.

Az új elemi iskolák átadása.
Holnap, csütörtök délelőtt veszik át a
város képviselői a Rozgonyi-utcai és a
VII. kerületi Templom-téri új állami elemi
iskolákat. Az átadást a vállalkozók tel-
jesítik, az átvételt pedig a város képvisel-
tében Vácsey Zsigmond polgármester,
ugyis, mint az építészeti bizottság elnöke,
Kirády Sándor és Székely Nándor városi
mérnökök, az iskolagondnokságnak néhány
megbízottja, azonkívül az érdektelt iskolai
igazgatók végzik. Amint a város képviselői
átvették az új iskolákat, azokat nyomban
átadják az igazgatóknak, kik az épületeket
a közel napokban rendelkezésükre meg-
felelően használatba vették. Az új iskolá-
építetek műszaki revíziója és állami tulaj-
donba való átadása még csak néhány het-
mulva fog megtörténni a vállalkozók és
az állami kiküldöttek részvételével.

Bíróági kinevezés. Az igazság-
ügyminiszter Berkes Béla zalaegerszegi
kir. törvényszéki díjnokot a körmendi kir.
járásbírósághoz írnokká nevezte ki.

A mai hetivásár. Sietünk a tul-
ságonan optimistákat megnyugtanni, hogy
a másfélévi tilalom után ma először
megnyitott nagykanizsai marha- és sertés-
vásár nem sikerült oly pompásan, mint
azt remélni lehetett. Az, hogy a vásár
sikere a várakozások jelentékenyen alul
maradt, főleg annak tulajdonítható, hogy
Horvátország, a kanizsai marhavásárok
anyagának legtöbb szállító területe, maig
is teljesen zár alatt van. Így tehát a mai
vásárba csak Zala- és Somogy megyék
közsegei adtak anyagot, ami ha még oly
bőséges volt is, korántsem érte el a ka-
nizsai nagy marhavásárok rendes kontin-
gensét. Bár a még mindig fenn álló
Ausztriába való kiviteli tilalom miatt,
az osztrák kereskedők nem voltak jelen,
mégis sokkal nagyobb volt a vásár a kiná-
latánál. A város kereskedő és iparosnépe
is csatlódott a mai sokat ígérő napban.

Noha a vásár forgalma a városi üzletek-
ben meghaladta némely legutóbb tartott
országos vásár forgalmát is, ez szintén
jóval alul maradt a várakozásnak. Bizonyos
azonban az, hogy a legközelebbi heti-
vásár a mainál jóval nagyobb tömegeket
fog megmozgatni, amelyeket eddig sok-
szor felültek a vásáryítás hamis
terminusaival.

Újvidék — a pécsi színtársulat
nyári állomása. Ismeretes az előzménye
annak a herce-hurcának, ami az újvidéki
színház igazgatásának elnyerése körül le-
játszódott. Rövidesen, hogy Fűredi Béla
megkapja a pécsi színházat, Újvidéken is
kapott játszási engedélyt, a tavaszi hóna-
pokra. Am közebejött az, hogy Kővesy
Albert megkapta a munkács-ungvári kerü-
letet és ő ebbe bele akarta kombinálni
Újvidéket is oly módon, hogy a teli szezon
alatt két hónapot szándékozott ott játszani
társulatával. A házasságból azonban nem
lett semmi, mert a munkács-ungváriak azt
kívánták, hogy Újvidék három évre köte-
leződjék lépjen be a kerületbe, amit Új-
vidék nem volt hajlandó teljesíteni. Így
azután Újvidék város tanácsa — mint
táviratlag jelentik nekünk — visszavonta
a Kővesynek kiadott játszási engedélyt.
Vagyis a tavaszi hónapokban Újvidéken
Fűredi Béla pécsi társulata fog játszani,
mely a nagykanizsai nyári szezonnak is
legerősebb sánszokkal bíró aspiránsa, ha
ugyan egyáltalán lehet belátatni időn
belső Nagykanizsán színelőadást tartani.

Vasutasgyűlés Nagykanizsán. — Tegnap két hete közöltük a déli vasúti munkások kiáltványát, melyben Nagykanizsán újabb népgyűlés tervezését közlik a munkásokkal, kiknek a nagykanizsai gyűlésen több ízben összegezték kívánságait vasutasságuk mai sem intézte el mind. Most újabb barcias hangú felhívást bocsát ki a memorandumok az igazgatóság a juttató 25 tagú bizottság, mely a korábban jelzett népgyűlés hatánapjául f. é. október hó 1-ét jelöli ki, amelyet Nagykanizsán a Polgári Egyetértésében (csőben a nagyteremben) szándékoznak tartani vasutasok. A vasutasgyűlés kérvényét nem adták be a rendőrkapitányhoz.

Bartók Etus — a Királysínházban. A pécsi—nagykanizsai színház ma- napra előcsarnoka lesz a fővárosi színházak művészbejáratának. Most mutat- zott be nagy sikerrel Haraszthy Mici a Magyar Színházban és másnap Bartók Etus, akit automobilon hozott át Beőthy István igazgató Kecskényitől a tulsó partra, „Cigány szerelem”-ben eljátszotta Kőrös- tary Ilonát, multeszendei legnagyobb szerető és ha éneke nem is ment minden apró kisiklástól, (az operetiben ez nem lehet szánit), csakhamar aláírta vele Beőthy a szerződést, mely temesvár—budai szerződésének lejárta után a Királysínház- hoz költ. Beőthy igazgató véleménye szer- int Bartók okvetlenül erősebb talentum, mint Kőrös Ilonkánál és Beőthy csakis a- z által énekeskedő édesapjának mestersegébe bontárkodott, amikor éles detektív szemé- vel — Sifókön fedezte föl a talentumot, miket és elegáns budapesti leányt. — A Magyar Színház és Királysínház gárdá- nak mintegy fele került Budapestre, ha- nadnak azonban a Nemzeti és Vigzsin- tiszái is többen, akik itt bontották ki a zsinatokat, sőt a Népepera új együttesé- ben is akadnak volt Kövesy-féle zsinészek.

Építési engedélyek. A városi ké- pzelőbizottság építési bizottsága tegnap elután bizottsági ülést tartott. Az ülés határozatainak legjelentősebbjét, az új arénáépítés kérdésében elfogalt bizottsági álláspontot lapunk más helyén ismertjük. E helyütt csak az új lakóházakra és né- mely belső átalakításokra vonatkozó enge- dy kiadási javaslatokat közöljük. Új- ncai lakóépületek emelésének megene- sését javasolja a bizottság: Szuknay Jánosnak a Magyar-utca 153. sz., Hári Istvánnak Varasdi-utca 2/b, Kalcsics Józsefnek Rákóczi-utca 64, Bauer Ferenc- nek József főherceg-ut 62, Mikó Jánosnak József főherceg-ut 43, Szovédics Istvánnak Árpád-utca 44 számú telkeken. Belső átalakítások és udvari épületek eme- lését javasolta a bizottság a következők- nek: Battyán Istvánnak Szepetneki-u 25, Domján Veronának Hunyadi-u. 25, Varga Józsefnek Magyar-utca 6-ik, Knausz Józsefnek Alsótemető-utca 11, Goldmann Ignácnak Teleki-ut 35 és Neumann Ala- dárnak Kisfaludy-utca 20. számok alatt házaiban.

A mozgósítási iratok revíziója. Szatmáry Kálmán honvédszázados, a székes- fehérvári V. honvéderőket kiküldítője, aki néhány héttel ezelőtt nagy titokzatosságok között a város katonai ügyosztályában revideálta a mozgósítási iratokat és azok kezeléséről oktatást tartott az illetékes hiva- talnokoknak, ma reggel óta a nagykanizsai járás főszolgabírói hivatalában végzi ugyan- ezt a munkát.

Megérkezett Mayersberg Frida. Adorjáné Mayersberg Frida, a kanizsai- nak közel egy évtized óta a legelőny- sebben ismert táncantónője, kiknek új tanfolyamát nemrég jeleztük, ma reggel megérkezett Nagykanizsára, hogy ez évi tánckursusait megnyissa. A jelen táncan- tónő vasárnap, s hó 17-én délután tartja a tanfolyamra való beíratást a Casino helyiségében 4 óráig 6-ig. Ugyanott tör- ténik a táncot tanulmányozók csoportokba osztása. Mint ugyanis közöltük, az új tánciskola két kurzusból fog állani, egy a haladóbbak, a másik pedig a kezdők részére. Egyebekben pedig Mayersberg Frida, mint velünk közli, ez idén már egészen új rendet fog teremteni táncsko- lájában, amennyiben a miniszteri rendelet teljes szigorúságának, tekintetével szor- gosan fog ügyelni arra, hogy a táncórán csak a tanulók és azoknak egy-egy kísérője juthasson a terembe, ami bizo- nyára legjobb reklámja lesz a táncóráknak.

Bővebb felvilágosításokat az érdeklődő- nek készséggel személyesen ad Mayers- berg Frida naponta d. e. 10—12 és dél- után 4—6 óráig a Casino-ban.

A mázsáló hivatal. A Zala egyik minapi számában e címen megjelent köz- leményre vonatkozóan több nagykanizsai polgár aláírásával értesítés érkezett hoz- zánk, hogy a nagykanizsai mérlegke- zelésre vonatkozó panaszra ok igazán csak valami egészen kivételes, véletlen kö- rülmény következtében merülhetett föl; mert ők a mérleget nagyon sokszor használják s a kezelést illetően nem- csak a hivatalos időben tapasztalják nagy pontosságot, hanem azt is igazolhatják, hogy a mázsakezelő még a hivatalos időn kívül is mindig teljes készséggel áll a közönség rendelkezésére.

Urilányból parasztnyecske.

Az igazi szerelem.

— Saját tudósítónktól. —

Nem mindennapi szerelmi történetet közöl velünk dombóvári tudósítónk. A budapest — fumei vasutvonal mentén fekvő Sárobdárd községnek érdekes szen- zációja van. Egy előkelő urilánynak parasztnyecskevé való válása az eset, mely a maga rendkívüliségével biztos, hogy országra szóló érdekesség lesz.

Pár hét előtt Barta Hermin tizenhét éves urilány, F. Antal járásbíró özvegyé- nek unokahuga, Udvardy József paraszt- legénnyel karonfogva végigsétált a falun és nagynénjétől, aki kisgyermekkorá óta nevelte, a legény szüleihez költözött. A tündető sétának gyorsan híre ment, az emberek csoportosan álldogáltak a kapuk előtt és érthető kíváncsisággal szemléltek a boldogan egymáshoz simuló párt. A leányon, aki ezelőtt bujál-szoknyát viselt,

szép redős kartonaj ringott; fűrtös frizu- rája eltűnt, simára tértül fejét fekete kendő fűtte. A történetről nyomban értesítették a leány nagynénjét, aki azon- nal a legény szüleihez sietett, hogy hugát hazavigye. A fiataloknak azonban még aznap nyomuk veszett.

A kisasszony eltűnése után özvegy F. Antalé azonnal táviratozott a leány Münchenben lakó édesapjának, aki ott egy nagy cipőgyár hivatalnok — hogy jöjjön azonnal és vigye haza a leányát, mert ő nem viseli tovább gondját. A leány apja meg is érkezett, de a fiatalok buyóhelye akkor még ismeretlen volt. Cselhez folyamodtak. Elmentek a legény szüleihez, az öreg Udvardiékhoz — szin- leg beleegyezésüket adták a költendő frigyhez s arra kérték őket, hogy adják ezt a fiatalok tudtára. Az öreg Udvardiék titokban meg is üzenték az örvende- les hírt Sárobdára, ahol a fiatalok voltak, mire ezek boldogan meg is érkeztek Sár- bogárdra.

Mindnyájan a község házához hajlattak. Ott azonban a község bírja és — egy- csendő várta őket. A kisasszony részére kényszerlevelet állítottak ki, a csendő és édesapja nyomban ki is vitték a vasuti állomásra. A legelső vonattal Münchenbe utaztak apa és leánya.

A szerelmesek azonban nem tudtak belenyugodni a válásba. Három nappal ezelőtt Sárobdárd népe új szenzációra virradt. A Budapest felől érkező gyors- vonattal újra megérkezett Mimike frissen, boldogan. Azóta napestig az utcán sétál- nak karonfogva és türelmetlenül várják Münchenből a szülői beleegyezést, hogy megesküdhesse nek.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 13.

Egylőre derült és állandóan meleg idő várható. Később nyugaton borosabb lesz az idő, de azért még nagyobb szárazsá- gal és meleggel. Déli hőmérséklet 21-8 C.

Kétszáz gyerek a Házban.

Iskolát kértek.

Budapest, szept. 13. Érdekes küldött- ségjárás volt ma délelőtt a képviselőház- ban. Dunaharaszti községnek kétszáz kis iskolágyereke képezte a deputációt, kik szülei kíséretében Zichy János gróf kul- tuszminiszter elé vonultak. A kicsikék szónoa előadta, hogy ők nagyon szeret- nének iskolába járni, de a községnek nincs se iskolája, se tanítója. Zichy meg- hallgatta a kis deputációzókat kérését és megígérte nekik, hogy teljesíteni fogja kívánságukat.

Címercsonkító iskola-gondnok.

Pöstyén, szeptember 13. A közel nyitra- megyei Poleda községben a katolikus iskolák gondnoka, Nikolics György több társával erőszakos uton eltávolította az ottani iskolák magyar nemzeti címerait és azok helyébe tőti nemzetiségi jelvényeket tett. A hatóság a címercsonkító ellen szí- goru eljárást indított.

Véres kardpárba.

Szatmár, szept. 13. Véres kardpárba folyt le ma délelőtt Lantos Károly hon- védhadnagy és Podomira György bank- hivatalnok között. A párbajban Podomira a homlokán súlyosan megsebesült. A pár- bajra az adott okot, hogy a bankhivatal- nok megsértette Lantos hadnagy nővérét.

Gyilkos féltékenység.

Debrecen, szept. 13. Rémes családi drámáról kapott jelentést a debreceni ügyészség. Kovács Sándor hajdusoboszlói földbirtokos az éjszaka feleségével Pus- pökladányba akart utazni. A feleségére régóta féltékeny ember észrevéve, hogy neje többször ránézett egy szemben ülő férfire, hirtelen felugorva felnyalabolta feleségét és azt a kocsit ajtóhoz von- szolva felökte a robogó vonatról. — A szerencsétlen asszony a vonat kerekai alá került, melyek halálra gázolták. A vo- natot a rémes eset színhelyétől félkilo- méternyire állították meg, de a szeren- csétlen nőnek már csak a darabokra szabdalts holttestét találták. A vadállati férjet a csendőrség letartóztatta.

Nyílt-tér.

Bucsuzás.

Mély megilletődés fog el a gondolatra, hogy a közel napokban gyermek-, majd férfikorom színhelyéről, Nagykanizsáról végleg távozzom. Az az emberlő, mit szülővárosomban eltöltöttem, sokkal nehe- zebb lesz számomra névze a bucsuzás köte- lességét, mint bárminő más kötelesség volt, amit kedves szülővárosom érdekében valaha vállaltam.

A távozás alkalmával a magam és nőm nevében öszinte, mélyen átértelt búcsút vénelek mindazoktól a jóbarátoktól és ismerősöktől, kik közel álltak hozzánk s kik iránt való nagybecsűlőstünket a tá- vozból is megőrizték. Kérjük őket, — kiknek mindegyikétől, sajnos nem volt módunkban személyesen elbúcsúzni, — tartssanak meg ők is bennünket szíves baráti emlékeztetőkben.

Nagykanizsa, szeptember 13.

Dénes Lajos.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hagy-féle ház.)

Elvállalok minden e szak- mába vágó munkát:

angol bőr és szalaggar- niturók, függönyök, divá- nyok, madracok és rolet- ták készítését, papirkár- pítást. — Javítások és alakítások gyorsan és ol- csón eszközölhetnek.

4 LEGFINOMABB kávéfajkeveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber cégnél.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlshadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Birtokvásárlás.

Nagypély Sternthal Bernáth megvásárolta Weisz Ede somogyicsurgói lakos zalaszentmihályi uradal- márt 1,500,000 koronáért.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 13.

Készáru-üzlet:

10—20 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.76
1912. áprilisra	12.02
Rozs októberre	10.20
1912. áprilisra	10.59
Zab októberre	9.28
1912. áprilisra	9.53
Tengeri 1012. máj	8.33

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Ház ELADÓ.a Teleky-ut 31. sz.
5685 alatt
Tudakozódní lehet a tulajdonosnál.**Cipész - tanoncokat**ugy alja, mint felsőrészkészítésre
felvesz**Miltényi Sándor és Fia**

a városházában. 5684

Hirdetéseket

felvesz a

ZALA Nyomda R.-Tars.

Nagykanizsán, Kazinczy-utca 3.

Tűzifa eladás!Kitűnő minőségű szár és egész-
séges bükki-, gyertyán- és cser hasáb-
fát 110 cm. magasságban, ölenkint 40
koronáért, készpénzfizetéssel házhoz
szállít a bocskaí erdősegből, A fa az
erdőn 26 korona. — A fa megtekint-
5681 hető és megrendelhető**Kunst Sándornál** Kinizsy-u. 21.**Szegő Mór** Iradjában Kazinczy-u. 4.

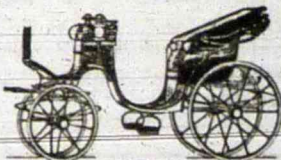
Telefon 219. és

H. ndelsm. nn Sándornál

Csengery-ut 60. szám alatt.

Magyar-német gyorsírásban
járta**Gépipró-kisasszony**

kerestetik. ✕ Ajánlatok:

Weiss Jacquesüvegnyakkereskedő céghez
intézendők 5686**Nagykanizsán.****Bazsó Testvérek**kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!**Értesítés!**Igen tisztelt vevőimnek
szíves tudomására adom,
hogy üzletemet már —**áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.****6. szám alá**a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott-pontos, figyelmes és gondos kiszolgá-
lásban részesíthetem. — Tisztelettel:**Kaufmann Mór**férfiszabó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.**Első kanizsai szőrmemegóvó intézet****Cőtös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.**Készít megrende-
lés szerint bármiféle
a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

4044

Robinson Gyula, szőrmester.**Hajhullás és a fejkorpádása**

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárán
Nagykanizsán.**Engländer Béláné,**

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levelet FERFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 53-5**Ház eladás.**Csengery-utcán 51. szám
alatti ház ujonnan nyitandó
utcában több háztelkekkel,**eladó.**

Bővebbet a háztulajdonos.

250 darab vágni való

birka

eladó. Tudakozódní lehet

Török József apátsági
bérőnél

5691 Hahót.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy cipőrak-
tárunkat ujonnan felszerelve úgy alakított-
uk át, hogy mindenki találhat izlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak hölgyek
és gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — **Saját gyártmány!**
Cipőnk jó minőségű teljes felelős-
séget vállalunk. — Tanulóknak különösen
eros iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.**BUTOR!!**Gazdagon felszerelt raktár mi-
ndenemű asztalos és kárpitos**Butorokban.**Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben**SOMOGYI EDE**kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).**Eladó üzlet.**

Zalaegerszében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéházvezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.Ár 24 ezer korona. Átvethető 4—5 ezer
koronával.

5609 Cim a kiadóhivatalban.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.Látszerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek.
4631

Köszönetnyilvánítás a közönségnek
NAGYKANIZSA
 Köszönetnyilvánítás
TELEFON-SZÁM 78
 egy működőszámmal

A közönséget a Zala Megyei
 Könyvtárban várjuk. — Ez
 a közönségnek a Zala Megyei
 Könyvtárban van a Zala Megyei
 Könyvtárban.

A közönséget a Zala Megyei
 Könyvtárban várjuk. — Ez
 a közönségnek a Zala Megyei
 Könyvtárban van a Zala Megyei
 Könyvtárban.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hét napra	hét napra
Egy hónap	Egy hónap
Negyedéves	Negyedéves
Féléves	Féléves
Egy év	Egy év

Egyes száma ára 6 fillér.

Munkáltság, hűlő költség és egyéb
 költségek sorozatát 50 fillér.
 Előfizetési és reklámszámok díja 5
 korona. — Készletnyitási díj 6 korona.

XXXVIII. évf. 209. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. szeptember 15.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Fojtogató drágaság.

„Fogyasztási szövetezetet
 Nagykanizsán!”

Nagykanizsa, szeptember 14.

A Zala tegnapi számában nagyon
 érdekes és utolsó betűjéig igaz
 vezető-cikk jelent meg a *fojtogató*
drágaságról.

Valóban fojtogató!

Szinte bámulatos, hogy már
 nagyobb lelki megmozdulást, erő-
 sebb indulatokat nem váltott ki a
 fojtogatást érző társadalmi réte-
 gekből. Hisz az már történelmi
 alapon való megállapítás, hogy a
 leghevesebb forradalmi indulatokat,
 mozgalmakat a nélkülözés, a nyomor
 váltotta ki az emberi társadalom
 egyes rétegeiből. És hogy
 most ez ideig még ilyen erősebb,
 véresebb megmozdulás nem történt:
 nem azt jelenti, hogy a drá-
 gaságról és a drágaságot okvet-
 lenül kísérő részlet-nyomorúságról
 szóló hírek tulzottak, hanem csupán
 azt, hogy még nem érte el az elvi-
 selhetetlenség fokát a drágaság,
 tehát a nyomor sem.

Ezek a hangok, amelyek a „*Fojtogató drágaság*” című cikkből is
 ugyancsak erősen zúgnak ki, csak
 a nagy kitörést előreléző vészkiál-

tások. De ezeket a mélységből
 feltörő morajlásokat, ezeket az
 intő, figyelmeztető vészkiáltásokat
 nem jó, nem tanácsos a hallgató
 fülek mellett elereszteni. Ezeket a
 hangokat nem tanácsos olyan moraj-
 lásokul tekinteni, amelyek ha
 egy-egy pillanatra megrázzák is
 egyes társadalmi rétegek levegőjét,
 — végül minden erősebb hatás
 nélkül, tehát nyomtalanul enyész-
 nek el. Ezek a morajlások, melyek
 a fojtogató drágaságot és nyomort
 jelzik, mint immár közénk lépett
 rémet, veszedelmet, — nem azok-
 nak szólnak ugyan, akik a fojtoga-
 tást érzik; mert azoknak a drága-
 ságról és nyomorról legközvetle-
 nebb tapasztalatuk van; de mégis
 azoknak a szíve facsarodik el,
 azoknak a lelke jajdul föl, azoknak
 a keze szorul ökölbe, mikor a
 maguk helyzetének vészkiáltását
 hallják.

Pedig hát úgy kellene lenni, hogy
 ne az ő szívök, ne az ő lelkök, ne
 az ő kezök mozduljon meg a vész-
 kiáltásra, hanem azoké, akiknek a
 vészkiáltást bizonyára szánták, moz-
 duljon meg a nemzetársadalomnak
 az a rétege, amely a drágaság
 fojtogatását, tehát a nélkülözést, a
 nyomort nem érzi. Az a réteg,
 vagy azok a rétegek, amelyeknek
 bizony-bizony nagyon mindegy,

hogy 1 koronát, vagy 2 koronát
 adnak-e egy-egy kiló húsert; akik-
 nél a különbség a nagy drágaság
 következtében legfőkébb annyi,
 hogy most néhány ezer koronával
 kevesebb fölöslegök marad minden
 esztendőben.

Ezeknek a nagy fölöslegekben
 dúsulódóknak mozduljon meg a
 megértő eszök, az érző szívök és
 a tetterekéssé kezök!

Hisz nekik kell a maguk meg-
 értő, a tovább való fejleményeket
 meglátó eszökkel fölismerni a vész-
 kiáltásban a nagy intelmet, hogy a
 fojtogató drágaság hova-hamarabb
 olyan helyzetet fog teremteni a
 fojtogatást legközvetlenebb hatás
 következtében érző társadalmi ré-
 tegeknél, aminő csak forradalmi
 hangulatba sodorhatja ezeket s így
 megrázza felforgatja a még mindig
 jólétben élők nyugalmas, gondta-
 lan helyzetét is.

Mi tehát a Zala tegnapi vezető-
 cikkének vészkiáltásához úgy a
 fojtogatottak, mint a fojtogatást
 nem érzők érdekében, tehát a
 tiszta, valódi humanizmus szelle-
 mében hozzáfűzzük e felszólalá-
 sunkat, mellyel arra akarjuk kérni
 a jobb, a gondtalanabb helyzetben
 levő embertestvéreinket, hogy —
 addig is, míg az arányosabb, igaz-
 ságosabb közgazdasági helyzet ál-

talános kialakulásának boldogító
 ideje elérkezik — tömörüljenek,
 szövetkezzenek a fojtogató drága-
 ság enyhítésére, csillapítására. —
 Alakítsanak *fogyasztási szövete-
 zeteket* s legalább ezen az uton
 tolják ki távolidőre az elkeseredett-
 ségnek egyébként nagyon közeleső
 és elmaradhatatlan kitörését.

Nagykanizsa társadalmának is
 vannak erre a humanitárius mun-
 kára hivatott jobb módú és me-
 legesen érző szívű egyénei. Tömö-
 rüljenek a mentő munkára! Nemes,
 áldásos lesz az ő munkájuk, és
 igazán emberi; mert a nyomortól
 fojtogatottakat és a jómódban élő-
 ket egyaránt menteni, védeni fogja
 a küszöbön álló vész pusztítása
 ellen.

Mi varható a politikában?

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, szept. 14.

Budapesti tudósítónk, — mint írja, —
 kitűnő forrásból, a következő kombinációt
 közli velünk:

A király már befejezte pihenőjét és e
 hét végén kihalgatáson fogadja a mi-
 niszterelnököket. A miniszterelnök tényleg
 — amint ezt most is kijelentette — csupán
 híven fog referálni az obstrukció eddigi
 viselt dolgairol és a pártok helyzetéről,
 és ezek alapján a jövő teendőkre vonat-
 kozó utmutatást a királytól várja. Nagyon
 természetes azonban, hogy ez utmutatás

Vándorlások Zalamegyében.*

Írta: Malonyay Dezső.

VII.

Ezalatt társam, kedves rajzoló művész
 barátom, Juhász Árpád, aki négy év óta
 vagy negyven rajzot csinált már a mun-
 kánkhoz, rajzolja Gyuri fejét. Sőváróva
 nézi a lelkének való munkát a fiatal
 pástör.

— Ha hozzászámítottam volna, hogy
 ekkora becslést ér, gatyát húzok, redőst,
 egy lett volna! Ugy-e, kérem,
 ez a sokfakampó is a kezében lesz?...
 Hogy én — rögig soha így elevenítettem,
 nem rajzoltam! Ezért megpróbálom.
 — Nem, soha eleven bírtam nem volt előttem,
 amikor faragtam se. De azért úgy-íttam,
 mintha ott bányagorgott (gubbasztott) volna
 a szemem előtt. Megpróbálom én is így,
 mint a tekintetes urak.

Egy kis elhallgatás után azt mondta:
 — Nekem, ami rajzok, az nem nehéz,
 de amikor betűt válog, az a bajos. Azt
 csak akkor, amikor a bírtá dekloré megy.
 Akkor vágom a betűt, mert ahhoz lej
 kell, meg idő.
 — Ugy, ugy, istenadja művészem, te! A
 forma, a rajzok, az nekem jóték, — lám
 a betűvel meg kell vesződnöd.

A bárándi fiatal juhász, faragó
 Tüdő Gyuri unokabácsa a zalavári Tüdő
 Sándor, maga is juhászlegény a Lebuj
 pusztán.
 Két hónappal Szentgyörgy napja előtt,
 minden esztendő február huszonekettedikén:
 a szőlés napja.

* „A magyar nép művészete” című díszmű
 most megjelenik harmadik kötetében. — Kiadja a
 Franklin-Társulat.

E vidéken a gazda, uradalmakban az
 intéző, pusztákban a kanász is, itt azonban
 — régi patriarkális szokás szerint — né-
 pének édes apja, maga az apátur Krollér
 Miksa, egyenként szőlője be a gazdaság
 alkalmazottjait: „Nos fiam akarasz ma-
 radni?” Régi cseléd valamennyi. Csikós,
 gulyás, juhász, kondás, öregbérés, gya-
 logbérés, szőlőpásztor, kerítő, meg aki
 első a rangban, a hány kocsi, — apja,
 nagyapja itt szolgál már valamennyinek
 s a rendes válassz, szőlőslások: „Ha az
 uraságnak nincs kifogása, hála Istennek,
 én meg vagyok elégedve!” Egy kicsi ki-
 vánsága azonban akad azán mégis min-
 denkinek: ennek új kemence elférne már,
 mert a régit csak az imádság támogatja;
 amannak a házán megrokkadt a földel; a
 harmadik új bidarra vágyik, mert a sok
 időtől már összepödrödött a régi. Egy
 öreg cselédnek pedig, a zalaapáti szőlő-
 hegyre nyugalmába vonult számadó, Tüdő
 János testvéreinek, Györgynek, — aki a
 zalavári Lebuj pusztán juhászgazda, —
 neki van szőlőslások nagy óhajlása, már
 ötödikszor ugyanaz:

— Ha nem vették a kértsemmel, Nagy-
 ságos urunk!

— A fia, György gazda ugy-e? A Sán-
 dor fia?

— Ó, Nagyságos urunk. A fiam. A
 Sándor szegény!... Vele tetszenék va-
 lamit kitalálni. Mer így csak emészi
 magát a gyerek. Pusztul le, aszatiomást.
 Magát meg olvasott valamit. Aszondja, va-
 lamit Fadric Jánosról. Az olvasókönyvből.
 Hogy az művész, aki Mátyás királyról
 képet csinált érbe... Nem maradh-
 tunk föl a szőlőtől. A lelke sinos az állat
 mellett, ő is csak képtároló akar lenni.
 Megcsinálta Vörösmarty képet. Most meg
 aszondja a jelen: megálljon, édes spám,

megcsinálom én a kigyelmed képet is úgy,
 hogy mindenki megismeri. Meg is. Be-
 hoztam.

Vörösmarty arcát újságkép után fából,
 bicskával; a talapaton pompásan vannak
 faragva az állatok, anyabírka a kis bá-
 rányal, mert mit is faragott volna oda
 egyebet a fiatal juhász, — meg szépen
 van díszítve virágcsírák oldala is a talapa-
 zatnak. Az apja szobra gipszből, szintén
 bicskával; jellegzetes a típusmegfigyelés,
 de meglehetően naiv az eljárás: olvasta a
 fia, hogy gyakran gipsz a szobor anyaga,
 vásárolt hát Keszthelyen gipszet, tombolt
 gyurt belőle s úgy dolgozott bicskával a
 halálán anyagon. A többi testvér csu-
 dalt s ámulat a Lebuj pusztán mindenki.
 Mert hal fia van Tüdő Györgynek, egy
 most katona, de pástör valamennyi s
 értenek a faragáshoz ahány, mint a Tüdő
 mindnyájan. Ez a Sándor husz esztendő,
 — de amióta megvan, okeolába vágyik
 csak.

— Végzi a dolgot is, — védi az apja, —
 arra se lehet panaszi. — Mindig a jórt
 dobog ez a fia... De nem marad meg,
 nagyságos urunk, nem ez, ha kivánsága
 be nem telik! Még ilyen én nem láttam,
 amióta vagyok. Hogy próbálja meg azt a
 művészetet is!... Tetszenék kitalálni
 valamit. Ha az én testvérközömbömön-
 rá megy is, juttassuk valami iskolába, ahol
 olyat tanulhat, mert különben elcsorv.
 Próbáljon világot. — Majd békén marad
 azán a lóka mellett, ha a jó latetünk
 nem egyebet rendőll nekije. Aszondja a
 fia, az a Fadrica is csak olyan magunk-
 fajból lett országos ember. Annak az
 édesapja is pástör volt, szőlőpásztor. Az
 is csak faricskák eleinte, hordófeneket,
 mimást cifrázott kusztorával... Egyzer,
 szerencsére talált. A király is megcsinálta,

amit csinált, azt a Mátyás királyt képet.
 Híre van ezen a vidéken a Sándor
 fiúnak.

Az atisapán, Zalaegerszegen, Árvay Lajos
 is lelkünkre kötötte: ha azzal a Tüdő
 Sándor gyerekekkel lehetne kitalálni vala-
 mit! Az uradalmi intéző is csupa jó tud
 róla, — nagyságos urunk pedig, az apátur,
 többször említette: nézzük meg a Sán-
 dort s ha igazán: akkor tehetség, taná-
 csoljunk valamit.

Hogy tehetség, abban semmi kétség.
 Rajzolóművész munkatársam, Juhász
 Árpád, — pedig fél Magyarországot be-
 járunk már együtt s ő is kévéskanállal
 adja csak a szót, — lelkesedve dicséri a
 fiatal juhász művészi készségét.

Ilyet még nem találunk! A díszítő ér-
 zés teljes benne, az állatot bámulatosan
 ismeri és stílizálja; rajzolni úgy tud, hogy
 kaptaszerben tanítani kar lenne. A lelki-
 ismeretével vessen számot, aki tanítani
 akarja. Ehhez, nem nyulhat akárhí. Vége,
 ha odaülteték a gipszből miniatúra akant-
 tuslevelek elé. Hogy csak ilyen szedett-
 vedett holmit farag? Tüdőrt, sórtort,
 pástörbotot?... A délbáb is csak ilyen
 üdött-kopott képeket mutogat, mit mutat-
 hat künt a mezőn egyebet?... Lassuk
 azt a magyar művészt, aki a bírtát tökéle-
 tesben ismeri, aki virágot, feteleket,
 krizantémot, cikcakarkát, tulipántot, rózsát
 helyesebben stílizál és a díszítésre adott
 területhez hozzááll. Ez a pástörbot
 a három képpel. (Addám és Éva a para-
 discóban s mellettük oroszán, bírány,
 aranyos a fa alatt; nyájtál őzrő magyart
 pástör; rózsafás és tulipános édenkert)
 díszítésével, egyes kampóival egyszerűen
 csodálatos.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, szept. 14.

esetőségeire nézve is vannak a kormány-nak már támpontjai, amelyek alapján bizonyos irányú előkészületek történtek, még Daruváry kabinetjérőlől tiltakárnak kétórás látogatása előtt. Bár a törvény-hatóságoknak és népgyűléseknek obstrukciós ellenállás foglalkozása kétségkívül hatás-sal lesz legfeljebb helyen is: nagyon valószínűnek tartják, hogy a király egyelőre nem helyeselné az obstrukció ellen teendő úgynevezett „erőszakos” represszá-liákat. Tehát házfelosztás, kleroszakolli házszabályrevízió, a véderőreform en bloc, vagy egyszakaszos elfogadása nem szerepelnek a közel belátható politikai hori-zonton. Egyelőre a kormány körében a legvalószínűbbnek azt tartják, hogy a király az ellentétet békés kiegyenlítését fogja kivánni és egy erre irányuló kísérlettel fogja a kormányelnököt megbízni.

És erre az előrelátható eshetőségre törté-nik is intézkedések, még pedig már a miniszterek tájra találkozásai alkalmával. Amennyiben ugyanis a békés kibontakozás kísérlete következik, ezt nem gróf Khuen-Héderváry fogja vezetni, aki egyrészt már meglehetősen kimerült az egész nyáron át tartó parlamenti kampány alatt, de másrészt ismert szembaja is már abban a stádiumban van, hogy operációnak vetheti magát alá, ami másfél-kéthónapi teljes nyugalmat igényel. A miniszterelnök tehát a békés kibontakozás kísérletének esetén kifejezetten csak a szembaja miatt kívánt másfél hónapra királyi kérésrel szabadságot nyerni, azután a kabinet ideiglenes vezetését Lukács László vennie át és ő, valamint minisztertársa, gróf Serényi Béla folytatná az ellenzék pártokkal a tárgyalást. Talán fölösleges külön kiemelni, hogy ezek a békétárgyalások az általános választójog jegyében folynának, és amennyiben ezek a tárgyalások sikerre vezetnének, nyomban utánuk betöltetnének a most csak ideiglenesen átvett miniszteri tárcák. Serényi Béla lenne a kereskedelemügyi miniszter, földművelésügyi miniszternek pedig egy, az ellenzék által szívesen látott államférfiut neveznének ki. A miniszterelnökséget és a belügyi tárcát azonban felgyógyulása után okvetlenül ismét gróf Khuen-Héderváry vennie át.

Ez lesz a kormány ajánlata arra az esetre, ha — ami nagyon valószínű — a király a békés kibontakozás kísérletére szívesen felel a kormányt. — Ezt is már a tájra találkozó alkalmával állapították meg, és emiatt mentek röviddel azután szabadságra Lukács és Serényi miniszterek, hogy most — ha szükség lesz rá — pihent erővel láthassanak neki feladatuknak.

Ezen az eshetőségen kívül csak még kettő képzelhető; az egyik, hogy a király azt fogja kívánni, hogy a kormány tovább is az eddigi passzív magatartást kövesse az obstrukcióval szemben és ebben az esetben is valószínű, hogy most egyideig-más államférfiut fogja helyettesíteni a rövid időre visszavonuló miniszterelnököt. A harmadik eshetőség: az erőszak; ez azonban még eshetőségnek is csak fél-eshetőség, mert majdnem ki van zárva hogy már most bekövetkezzék, és minden-esetre meg fogja előzni egy kísérlet a békés kibontakozásra.

Ez a helyzet, tehát látnivaló, hogy a miniszterelnök legközelebbi kihallgatásától függ az új irány, bár tényleg a legvaló-szerűbb a békekísérlet.

Engländer Béláné,

s.ül. LIDITT EMMÁ

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban rakítáron tartunk. Ugyancsak uraságoktól leveletl FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 53-5

A képviselőház mai ülésén Berzevicsy Albert elnökölt. Bemutatott kérvényt a gyermektörvény megalkotásáról és a katonai előfogatokról. Bemutatta továbbá három budapesti népgyűlés feliratát, — melyeket Justh Gyula nyújtott be, — a sajtószabadság megvédéséről. Az elnök indítványozta, hogy ezeket adják ki a kérvényi bizottságnak, mire Kun Béla ellenindítványt nyújtott be és husznál több képviselő a névszerinti szavazásnak hol-napra való halasztását kérte.

Felolvasták Balassagyarmat kérvényét a véderőjavaslatok ellen, melyet Kun Béla ellenindítványa folytán hasonló sors ért az előző kérvényekkel.

Ezután két névszerinti szavazást intéz-tek el, majd áttértek a véderőjavaslatok tárgyalására.

Szabó István Kossuth-párti képviselő ellenzi a javaslatokat. Hibáztatja azt, hogy dacára a nagy költségnek, abból kevés jut a honvédség fejlesztésének. Foglal-kozik az altisztai kérdéssel; az altisztek harmadik évi szolgálatát büntetésnek mondja, melyért nem kárpótol a két el-engedett hadgyakorlat. A javaslatokat nem szavazza meg.

Szabó István beszédével véget is ért a mai ülés, melyet a holnapi ülés napirend-jének megállapítása után az elnök be-rekesztett.

Védekezés a kolera ellen.

Megfigyelő állomás Gyékényesen.

— Saját tudósítónktól. —

A kolera elleni országos védekezés a tőszomszédságunkban lévő Somogyvár-megye közigazgatási és egészségügyi ha-tóságait különösen nehéz földadat elé állítja, mert a budapesti-fiumei vasútvonal révén a külföldi idegenek legnagyobb része Somogy megye határán keresztül lép az országba.

A vármegye törvényhatósága nagy felelősségének tudatában elhatározta, hogy Barcsos és Gyékényesen megfigyelő or-vosi állomást létesít, amely a megfigyelé-sen kívüli betegek befogadására is alkal-mas. Az állomások építését az idei tava-szon kezdték meg s a gyékényesit már be is fejezték.

Az elmúlt héten történt meg a gyéké-nyesi megfigyelő orvos-állomás hivatalos átadása. A megfigyelő-állomást Boné dr. csurgói főszolgabíró vette át s egyben in-tézkedett annak felszereléséről, amivel Énni Kálmán dr. járársorost bízták meg.

A megfigyelő-állomás gondozása és főfelügyelete a csurgói járás főszolgabíró-ságának hatáskörébe tartozik.

Az állomás ideiglenes orvosi vezetője Venecidner Lázló dr. zákányi körörvos lesz. Ha azonban a kolera vagy más jár-ványos betegség nagyobb mérvben lépne föl, a megfigyelő-állomás élére külön ve-zető-orvost neveznek ki.

A megfigyelő-állomás földadatát képezi a fertőzött vidékekről érkező utasoknak megfigyelése. Ezeket az utasokat külön e célra berendezett helyiségekben 5 napra elköltöztetik. A betegen érkezőket pedig a járvány körterében veszik gyógykezelés alá. Valamennyi megfigyelő utasról hiva-talos nyilvántartást vezetnek és az 5 napi megfigyelés után elbocsátott utasokról minden egyes esetben távirati értesítést küldenek azon hatóságoknak, melynek ter-ritóriumára az illetők utaznak.

Értesülésünk szerint a legközelebbi na-poban a barcsi orvosi vizsgálo-állomás is megkezdí a működését. Az állomások fontartási költségeit a belügyi kormány földözi.

Nagy megnyugtatásul szolgálhat e hi-rek vétele Nagykanizsa és egész Zalavár-megye közönségének, melynek a kolera-veszélyt illetőleg legtöbbet kell a vármegye déli vasútvonalainál, főleg pedig a barca-gyékényesi—nagykanizsai vonalánál tartania. Ha a barcsi és gyékényesi megfigyelő állomások lelkiismeretesen végzik kötele-ségüket, akkor Zalamegye népe egyelőre nyugodtan alhat a kolera-veszedelem miatt.

A tabi zsidóhitközség pöre.

Hoffnung Adolf millió öröksége.

— Saját tudósítónktól. —

Hoffnung Adolf, egy töpördött kis öreg emberke két év előtt addig járta a dunán-tuli lapok szerkesztőségét, köztük számos izben a Zsidó is, míg a teljes informá-ciók beszerzése után megirtuk a jó öreg bácsi keservét, reményét. Megirtuk, hogy ötven évvel ezelőtt élt Tabon egy öreg, takarékos zsidó ember, ki milliót hagyott hátra örökösének. Ez az örökös Hoffnung Adolf bácsi, ki két év óta nem nyugszik. Kéri, keresi, követeli a milliót. Ő bizton hiszi, hogy megkapja — ha egy jó ügy-védet kapna. Ilyet keres. Szóval, írásban, újságban. Egyik nagy fővárosi lap most bőven foglalkozik a millió örökség ügy-vel és a következőket írja:

A régi és új Magyarország minden bírói fórumát megjárta egy sereg poros, megfakult akta, amelyeknek révén Hoff-nung Adolf keresi a maga és testvérei igazát. Itélkezett már a Hoffnung pörében a magas Kuria, sőt még régebben néhai való Majláth György országbíró is. Régi, nagyon régi eredete van e furcsa pörnek. Még 1848. előtt élt a somogy megyei Tab községben egy nagyon derék és nagyon iparkodó ember, Pollák József neveze-tül. Nagyban timárkodott, egész sereg csertörő-, varga- és timárlegény dolgozott műhelyei-ben finom szattyánbőrökön nemes urak számára és áldott, tartós bagarián a do-logtevő nép embereinek. Így szerzett tömérdek vagyont, aranyat, ezüstöt az öreg Pollák, akinek unokája Hoffnung Adolf, aki az igazát, a nagyapja örökségét keresi, kergeti bíróságról bíróságra.

Pollák Józsefnek rengeteg kincse — pa-naszkodó unokája, Hoffnung Adolf szerint — igazságtalan uton a tabi zsidó hitköz-ségre szállott. E tiszteltreméltó testületet, a zsidó hitközséget pörli hát Hoffnung, pörli évtizedek óta. Azt állítja a főpörös, hogy az öreg Pollák végrendeletét meg-mosították és igazi örökösei így cselek el a vagyontól. Pollák József határos ágyá-nál megjelentek kérésére a hitközség vénei, kik előtt elmondta végrendeletét.

Valahol messze Oroszországban él

az én fiam, Hoffnung Gumbelnak hív-ják, — mondta a haldokló — aki egyet-len örökösöm lesz. Értesítétek őt, hogy hazajöjjen, törvényeink szerint egy esz-tendeig meggyászoljon, naponta a tem-plomban egy kádist érettem elmondjon. Övé lesz minden kincsem, amely talál-ható a pincében elrejtve külön az arany és egy hordóban az ezüst. Övé lesz szép négy házam is.

A vének meghallgatták a haldoklót, aki nem sokára csöndesen elköltözött. Ösz-szeültek aztán, hogy írásba foglalják utolsó akaratát. De nem azt írták le, amit mondott, hanem úgy csináltak meg a végrendeletet, hogy az öreg Pollák min-denét jótékony célra hagyta. A hitközség aztán nem sokára bírói végzés alapján megkapta a rengeteg vagyont. Hazajött évek múltával Oroszországból Hoffnung Gumbel is, de hasztalan pörösködött, nem tudott magyarul, hát igaz ügyét el-vezette. Aztán özvegye folytatta a pört, majd amikor, ő is meghalt, gyerekeire szállott a hitközséggel való harc örök-

sége. Hoffnung Adolf és testvérei kérését már elutasította a Kuria is, de még sem csüggednek. Hiszik, hogy előbb-utóbb kiderül igazságuk. Nemrégiben az igaz-ságügyminiszterhez folyamodtak és kérték a régi és már befejezett pör újra fölvé-telét. Az igazságügyminiszter a kérésre azt válaszolta, hogy az újravételeit sür-gesség az illetékes fórum, a kaposvári törvényszék előtt. Hoffnung Adolf most ügyvédet keres, aki vállalja a kétséges, mesébe illő örökség elpörölését a hitköz-ségtől.

Hirek.

— A szombathelyi püspöki székhely. Megbízható helyről értesül a Magyar Kurir, hogy a karácsony óta üresedésben lévő szombathelyi püspöki székhely október folyamán kerül betöltésre. Az új püspök Mikes János gróf székelyudvarhelyi fő-esperes-plébános lesz. Mikes János gróf az első az erdélyegyházmegyei papság sorából, aki megyéspüspöki méltóságot nyer.

— Az ipartestület negyedszázados jubileumi ünnepsége. Nagy előkészüle-tek folynak vasárnapra, a Nagykanizsai Ipartestület fennállásának 25 éves jubi-leumi ünnepségére. Az ünnepség részle-tes programját a minap közzöltük, s az alábbiakban a vasárnap esti táncmulatsá-got megelőző előadás gazdag és művészi élvezeteket kínáló műsorát adjuk:

1. Régi nóta, híres nóta. Lányi Ernőtl. Férfikar. Énekl az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája.

2. Hegedűs György dr. felolvasása „A munka értékéről.”

3. Fohász. Huber Károlytól. Férfikar. Énekl az Irod. és Műv. Kör dalárdája.

4. Vonósnégyes. Schubertől. a) Adagio, b) Presto. Előadják: Hofrichter Emma zenetanárnő (I. hegedű), Sauer mann József (II. hegedű), Gántler István (viola) és Sauer mann Béla (cello).

5. Katonakar. Gouniód „Faust” című operából. Férfikar, énekl az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája.

— Gyászrovat. Sulyos vesztéség érte Püspöfszky Sándor nagykanizsai borbély-és fodrászmestert. Neje, Góvorcsin Anna tegnap, 33 éves korában meghalt. Temetése ma d. u. ment végbe nagy részvéttel.

— Nagykanizsa és a sajtóreform. Érdekes átirat érkezett tegnap Nagykanizsa város polgármesteréhez. Az átiratot Buda-pesti székesfőváros küldötte, mely a múlt hónapban Vázsonyi Vilmos indítványára állást foglalt a sajtószabadság mellett, fel-irván a parlamenthez, hogy követeli a sajtószabadságnak törvényes rendelkezé-ssekkel való hatályosabb biztosítását. Ezt a feliratot annak idején részletesen ismer-tettük lapunk politikai rovatában. Érdekes az átiratnak jó vidéki, magyaros meg-szólítása: Kedves barátaink és atyánk fiai! A fővárosban azonban ugyáltszik, megelégedeztek arról, hogy a kanizsai kedves barátainknak és atyáiknak nincsen felirati joga, lévén Nagykanizsa legszebb hangzása mellett is csak r. t. város. — Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a képviselőtestület ne foglalkozzék az á-irattal, határozatát azonban a vármegye törvényhatósága útján terjesztheti csak föl a törvényhozáshoz. A budapesti átirat különben a legközelebbi közgyűlésen ke-rül napirendre.

— A zsigárdi erdő égése. Tegnap délután a Magyar-utca lakói hatalmas füstfelhőt láttak ég felé szállni a várostól nyugatra eső zsigárdi erdő sűrű zöldé-ből. A városból egy látszott, mintha a zsigárdi hercegi major égne. A hírt csak-hamar megcáfolták, mert nem a major, hanem az erdő gyuladt ki és égett le alig három óra alatt közel 15 holdnyi területen. Az erdőéget először az uradalmi erdőőrök vették észre, de akkor már a

kigyuladt fenyes oly nagy területen égett, hogy a tűz terjedését az uradalmi személyzet egymagában megakadályozni képtelen volt. Mire a tűz láttára a környező falvak, Korpavár, Hosszúvölgy és Füzvölgy lakossága odaérkezett, — már óriási területen értékes növényzet elpusztult. A sok ember megfeszített munkája azonban végre is elnyomta a pusztító elemet, mely az uradalomnak mintegy 8—10 ezer korona kárt okozott. A tűz okát nem tudják, legfeljebb abból a körülményből, hogy az a nagykanizsa—homokkomáromi út mentén keletkezett, azt következtetik, hogy az valami járőrkész eldobott égő gyufájától támadhatott.

— **Huszárezredek helycsereje** Dunántúlon. Feltétlenül hiteles forrásból vesszük az alábbi hírt, mely több dunántúli huszárezred állomáshelyének változásáról szól. A szombathelyi huszárok elköltöznek Lancutba és ezzel egyidejűleg ezredcsere fog történni Sopronban is, ahonnan a 9-es huszárokat Mitrovicára, helyükre pedig a Przemislben állomásozó 3-ik huszárezredet helyezik, míg a jelenleg Lancuton állomásozó 13-as huszárok Szekesfehervárra kerülnek. Az ezredek cseréjét a hadvezetőség a jövő évben fogja keresztülvinni.

— **Tűz a keszthelyi zárdában** Keszthelyről telefonálja tudósítónk: Nagy riadalmat keltett tegnap a keszthelyi szép zárdapületeben az a tűz, mely a zárda istállójában keletkezett. A nagy ijedelem azonban csakhamar csökkent, mert a gyorsan kivonult önkéntes tűzoltóság elejét vette a nagyobb veszedelemnek és a tüzet teljesen elfojtotta. Az istállónak mindössze a teteje égett el, azonkívül a padláson összegyűjtött kevés szén, úgy hogy a zárdának alig van kára a tűz miatt és biztosítás révén ez is megtérül. A veszedelem elmulatva sokan keresték fel a zárda lakóit részvételfejezésükkel, kik közül első volt a zárda jövőv. kegyurának, *Festetics Tasziló* hercegnek neje, kinek megjelenése a zárdabelieket a legkellemesebben érintette.

— **A becézett iskola.** Igazán példát lehetne venni arról, hogy Kaposvár város polgársága milyen nagy áldozatkészséggel karolja fel a város új iskolájának dolgát. A kaposvári közönség nemcsak szóval, de tettel is melléje állt új *felső kereskedelmi iskolájának*. Legutóbb *Bók Zaldn Lajos* dr. pénzügyi vezérigazgató 4000 korona alapítványt tett ezen intézetnél, hogy annak kamatait kiváló előmenetelt tanusított tanulókat kapják meg. A megnyitott osztálynak 50 hallgatója van.

— **Kövéssyék Szarvason.** Kövéssy Albert színtársulatának legújabb állomáshelyéről írják lapunknak: A szarvasi színházban a hó elseje óta Kövéssy Albert igazgató társulata működik a közönség legnagyobb pártfogása mellett. Megnyitott előadásul a Cigány szerelem került színre, melyben nagy sikere volt *Hidy Irénnek*, *Budai Iónának* és *Kövéssy Mariának*. Múltán osztoztak a tapasban *Pataki Ferenc*, *Inke Rezső*, *Vákár Vilmos*. A drámai személyzet a *Testőr* és *Karenin Anna*-ban mutatkozott meg ugyancsak nagy sikerrel. Kiváló nyújtottak *Gömöri Vilma*, *Pongrácz Matild*, *Kiss Miklós*. A társulat értékes erői még *Urai Anna*, *Füzess Anna*, *Fehér Etel*, *Forgács Sándor*, *Dezsi Gyula*, *Szászhalmai és Faragó Rezső* titkár. A gondos, legyeimzett előadásért és betanításiért az igazgatót, mint rendezőt és Szemerjai Tibor dr. karmesteri illeti az elismerés.

— **Takarékpénztár, mint gyógyszer-társulat.** Nagyatárról írják lapunknak: A kaposvári takarékpénztár részvénytársaság megvette a nagyatádi szent Istvánhoz címzett reáljogi gyógyszerárát és annak kezelését *Turján Andor* gyógyszerészre bízta.

— **A világ legjobb szappana:** a *Grand Fenyecs szappan*. 1.50 korona.

— **Gyöngyállapot egy iskolában.** (Levél a szerkesztőséghez.)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

B. lapja néhány számában olvastam holmi tanügyi bajokról. Legyen szabad, mint teljesen érdektelen egyénnek, a pacsai főiskola állapotok silány rajzával hozzájárulni vármegyénk tanügyi fizionómiájának minél tökéletesebb ábrázolásához.

Pacsa községnek adott az Uristen városi jellegét, van itt posta, távirat, telefon stb., a mint egy járási székhelyhez illik. Van itt iskola is. Tanköteles gyermekek van 184, tanító 2, azaz kettő darab és tanterem 35+42=77 méter.

Hát nem szatira ez?

Ha a 77 megszögmétert elosztom 184 felé, kislát, hogy minden gyermekre esik 0.41 méternégyzet. Vagyis két és fél gyermek jut egy négyszögméternyi térre.

Ez még nem is olyan nagy csoda. Hiszen ilyen tulzsufolt iskola csak jobban neveli gyermekben az összetartozandóság érzését. Azt hiszem így gondolkodnak azok, a kik az állami iskolától félnek.

Nézünk a tanítókat.

Tanító kettő van nálunk, tehát 92 gyermek jut egyre-egyre. Hogy egy ember 92 gyermekkel mit fog csinálni, azt igen könnyű kitalálni. Semmit. Mert nem képes semmit se csinálni velők. Nem is az a fő, hogy tudjon valamit a gyerek. Minek?

Igy áll a bái Pacsán.

Jertek, oh barátjai a tanúgynek és vegyetek példát, hogy lehet takarékos óvatossággal kibujni az iskoláztatás alól.

A pacsai iskolaszék a vármegyei közgazgatási bizottság sürgelésére határozatilag kimondotta, hogy tekintettel a lakosság túlsúlyos állapotára, felekezeti iskolát nem épít. Ezen határozat természetesen inzulválna, hogy az iskolaszék elnöke megtegye a szükséges lépéseket, hogy állami iskola építtessék.

De ezek a lépések még nem történtek meg. Miért nem? Azt senki se tudja.

Meg kell Pacsán várni, míg az „Egyke” divatba jön, akkor talán elég nagy lesz a mostani iskola is.

Fogadja Tekintetes Szerkesztő Ur kiváló tisztelettem őszinte nyilvánítását. Pacsa, 1911. szept. 13.

Pacsai.

— **A talált pénz.** Egy özvegy bérasszony, *Nagy Jánosné* a Sándor mellett fekvő magadi pusztról valami kis baromfit hozott be a tegnapi hetivására. Midőn a Teleky-ut végén a helypénzszedőnek a városba való beeresztésért járó két vasat lefizette, a keszkenőt, melybe pár koronája volt belekötte, véletlenül zsebjé mellé tette, s az a járdára esett.

Alig haladt azonban pár száz lépést tovább, észrevette ügytelenségét és sietett vissza az utca végére. A zsebkendőnek azonban ott már nyoma sem volt többé, mert azt, mint a helypénzszedő vele közölte, egy miháldi asszony felvette és azzal a kertek felé elszökött. Nosza utána iramodott Nagy Jánosné az értékes zsebkendő tolvajának, ki a kertek alatt csakhamar el is ért. Zsebkendőjét azonban nem sikerült visszazereznie, mert a találó azt mondta, hogy azt már tovább adta egy másik parasztnak.

A szegény bérasszony erre mit tehetett egyebet, mint hogy sirva beállított a rendőrségre, hol lopás miatt tett feljelentést a miháldi asszony ellen. A rendőrség már megállapította, hogy a gonosz nő *Fildik József* nének hívják, ki ellen eljárást indítottak.

— **Koszorúpótló adomány.** F. hó 10-én elhunyt *Krausz Lipótné* szülei *Stein Hermína* urnó iránti kegyeleti jeléül adakoztak: a gyászoló család 50 K, *Stern Sándor* ur és neje 20 K, *Löwy Adolf* ur és neje, *Leitner Ödön* ur és neje 10—10 K, *Böhm Imre* ur és neje 5 K, *Fischer Lipót* ur és neje 2 K, összesen 97 K. Az írt, szentgyelet.

— **Mennyi kárt okozott az egy éves vásári tilalom?** A legnap végre valahára újból megnyitott nagykanizsai állatvásárok a létfentartás nagy gondjait számos embernek könnyítették. A városi emberek csak most tudják igazán becsülni a vidék népi, mely nélkül, éreznők kellett, vajmi nehéz lenne a boldogulás. De a vesztesség, amely a múlt év október hó 8-ától a város lakóit a tilalom miatt érte, nemcsak a város lakosságát, hanem magát az intézményt is jelentékenyen érintette. A nagykanizsai vásárok bérletének a közel egy esztendő vásári szünet miatt a város 7962 korona 63 fillér bérösszeget tartozik visszafizetni, illetőleg azt elengedni. Erre a város a vásárbérlettel kötött szerződés szerint köteleve van. De közvetlenül is tekintélyes kár érte a várost a vásárok stagnációjával. Körülbelül 6000 koronára tehető az az összeg a múlt évi adatok szerint, amit a város a marhalevelek kezelésének és a marhák és sertések tulajdonjogi átiratásainak közel egy évi szünet miatt nem vehetett be. Még jelentékenyebb volt azonban a helypénzbérletnek kára, aki hét országos és közel száz hetivásár elmaradt forgalmát sanyli. — Ami pedig a város iparos és kereskedő osztályát illeti, hát ott egyáltalán felbecsülhetetlen a kár, mely bizonyos, hogy számos tízezer koronára tehető. Egyszóval itt volt a végső ideje annak, hogy a kanizsai vásárok zárata feloldassék, mert már nemcsak a mézások, hanem az összes szakmabeli iparos és kereskedő, sőt az egész fogyasztó közönség kezdett tönkremenni,

ha másképp nem, hát a szüntelen — panasz-kodásban.

Törvényszék.

5. Sorozás elől Amerikába. Két derék szép szék legény felett ítélték legnapelőtt a nagykanizsai törvényszék, akik nemrég annak a nagy embersomónak névtelen tagjai voltak, kikről a címen szoktak megemlékezni az újságok: „Sorozat elől Amerikába.” A két legényt, kiknek egyike hevesmegyei, a másik pedig zempléni, a csáktornyai határrendőrök csípték el Zalamegyében, amint visszafelé jöttek Amerikából, így kerültek tehát a kanizsai törvényszék ítélőszéke elé. *Sánta Mihály*, az idősebbik Roakoon született, s ő már három sorozási terminust elmulasztott és a vád szerint Amerikában sem jelentkezett a monarchia külügyi képviselőjének sorozására. A másik *Oszlánczi József* erdőteleki legény csak 21 éves, de már ő is elmulasztott egy sorozást. Mindkét legény azzal védekezett, hogy határitalan nyomoruk készítette őket a kivándorlásra és ezúttal ágában sem volt a katonaszkodás elől szökni. — Arról nem tehettek, hogy életkoruk éppen a hadköteles életkorral azonos. A bíróság nem sokat adott, mert nem is adhatott a védekezésre és mindkét szegény, világon áthajszolt fiút — I. havi fogház és 20—20 K pénzbüntetésre ítélte. A büntetés javarészt azonban a 26 napos vizsgálati fogsággal mindketten kiállottak.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 14.

Hűvösebb idő várható, északon és nyugaton esővel. Déli hőmérséklet 23.2 C

Hamis tragikus hír.

Budapest, szept. 14. A képviselőház folyosóján ma az a hír terjedt el, hogy *Perczel Dezső*, a munkapárt elnöke reggel Bonyhádon, hol családijánál időzött, agyverézt kapott s a katasztrófa minden percben beállhat. A délelőtti folyamán értesítés érkezett Bonyhádról, mely ezt a hírt megcáfolta. *Perczelnek* semmi baja sincs és ma elutazott Badenbe.

Sztrájk egy nagy szállító cégnél.

Bécs, szept. 14. A Hirsch és társa szállítócég alkalmazottai tegnap este elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A cég, mely az egész monarchiában főkövállalatokat tart fenn, nem hajlandó teljesíteni az alkalmazottak kívánságait. Ma reggel 170 alkalmazott sztrájkba állt, ezeket a cég hordárakkal akarja pótolni.

Egy herceg megcáfolta halálhíre.

Budapest, szept. 14. A bajor régenshercegről azt írják a lapok, hogy tegnap meghalt. Ma egy müncheni távirat megcáfolja ezt a hírt; a herceg ugyan beleeg, de állapota nem ad okot jaggodalomra.

A felségsértő Toselliné.

Bécs, szeptember 14. Mióta a périsi *Matin* megkezdte *Toselliné* emlékiratainak közzétételét, a bécsi hatóságok nagy figyelemmel olvassák a lapot, nem akadnak-e benne inkriminálható közlésekre. *Toselliné* emlékiratainak hétfői folytatása *Ferenc József* királyról is megemlékezik és pedig felségsértő módon; ezért Prágában és Bécsben elkobozták a *Matin* hétfői számait.

A királyi programja.

Bécs, szept. 14. A király a jövő hó 7-ikén fogadja Bécsben *Péter* szerb király látogatását. A szerbek uralkodója a Hofburgban fog lakni és két napot tölt Bécsben. Királyunk október 9-ikén Budapestre utazik és két-három hétig marad Magyarországon.

Öngyilkos kereskedő.

Esztergom, szeptember 14. Esztergomban ma agyonlőtte magát egy *Löwensohn Mihály* nevű malomgyőző. *Löwensohn* valamikor bórnyagkereskedő volt, — de tönkrement. A napokban a vidékről felutazott Budapestre, innen Esztergomba ment, hol győgyvillan betegetege miatt megvált az életétől.

Pichler Győző apja meghalt.

Budapest, szept. 14. *Pichler Győzőnek*, a korán elhunyt népszerű képviselőnek apja, *Pichler István* ma reggel Budapesten meghalt. Az öregur érelmeszedésben szenvedett; — délelőtt elment a Lukács fürdőbe s ott szélütés érte, mely halálát okozta.

Nász Kis József családjában.

Budapest, szeptember 14. *Kis Erzsike*, *Kis Józsefnek*, a kiváló költőnek leánya ma esküdtött örök hűséget *Bauer Gyula* örménynek. A polgári szerződésnél *Kóbor Tamás* író és *Tolnai Simon* szerkesztő voltak a menyasszony tanúi.

Pálkás Gálamboséért.

Budapest, szept. 14. A budai postarabló tettese, *Pálkás János* ma ismét vallomástételre jelentkezett Szilve vizsgálobírónál, aki visszahozta az ügy aktáit a vádatanácsot, hova azokat időközben áttették. *Pálkás* ma vallomását Gálambosékat akarta tisztázni. Vallomástétele után az iratokat ismét visszaküldték a vizsgálóbíróhoz, mely ma délután fog Gálambosék fogvatartásáról intézkedni.

Tizennégy éves testvérgyilkos.

Szerencsétlenség a fegyverrel.

Kecskemét, szept. 14. Végzetes szerencsétlenség történt ma egy itteni uricsaládnál; *Enhofer József* tőrdész 11 éves fia apjának töltött puskájával játszott, amelyet tréfából 10 éves nővére, *Margit*ra fogott rá. A fegyver a pillanatban elcsúsz és a kislány holtan rogyott össze.

A kolera.

Budapest, szept. 14. A Távirati Iroda közli: Budapesten ismét több kolera-gyanús megbetegedés történt, de a vizsgálat még folyik, s eddig semmi bizonyosat nem állapított meg. Ujpesten az a kocsi, ki a kolera beteget a járványkórházba szállította, ma kolera-ban megbetegedett. A belügyminiszter egy orvost és egy orvosnőt rendelt ki járványorvosok gyanánt Ujpestre. Minden egyes megbetegedés esetében szigorúan gondoskodnak a szigorú fertőtlenítésről. A kolera egyikéből való terjedéséről még nem érkezett jelentés.

Elsikkasztott bank.

Páris, szeptember 14. Az Operacomique közelében levő bankházban óriási sikkasztás történt. Midőn a bankház alkalmazottai ma reggel megjelentek a bank helyiségét zárva találták. Rendőrségi kúldtek, ki felnyitatta az ajtót és midőn rosszat sejtve, vizsgálni kezdték a pénztárt, kiderült, hogy a bank tulajdonosa az összes készpénzzel a értékpapírokkal megszökött. A bankár mintegy öt és fél millió frankot sikkasztott.

A legjobb óvsze ként fertőző betegségek ellen,
KOLERA,
gyomor- és májbetegségeket, valamint is, lvo- vagy savanyuvízzal hígítva elismerten kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Keglevich István utódai

Cognac Budafok.

Bel- és külföldön kizárólag DISZOK-
LEVÉLLEL kiűntetve. Hűdött kapható.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40—

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható: 5487

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

IRODALOM.

A haladás ujján. Minden idők kultúráját a fejlődés élesztette. A „Kultúra” folyóirat fejlődését pedig a maradandó irodalom és alkotó művészet kíséri tökéletesedésében, mert a „Kultúra” nemcsak hézagpótló, de határozottan irányító folyóirat, mely egészséges irodalmunk apóloja, főntartója és terjesztője.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 14.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza október	11.71
1912. április	11.98
Rózsa október	10.15
1912. április	10.52
Zab október	9.31
1912. április	9.55
Tengeri 1912. máj.	8.28

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Két, három fiatalember

Jó házi kosztot kaphat

azonnal is 5700

Özu. Wolftröm Karolynénál

Kölcsey-utca 3. szám alatt

HIRDETÉS.

A szentgyörgyvári hegyközség e hó 17-én vasárnap délután a kápolna mellett GYÜLÉST tart, melyre a birtokosságot tisztelettel meghívja

5702 Az eljárásság.

Eladó ház

kerttel együtt Hunyady-utca 37. szám, 2. ajtó. Tudakozódní lehet a tulajdonosnál ugyanott. 5695

a Teleky-ut 31. sz.
5685 alatt
Ház ELADÓ.

Tudakozódní lehet a tulajdonosnál.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden esztendőre vágó munkát, valamint elforgatók mindenféle javítását és átalakítását munkálatokat. — A n. ér. közönség szíves pártfogását kérem és maradjok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmeister, Kölcsey u. 1. (Bayer család mellett).
Raktáron tartok mindennemű szőrmeáru-

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4—5 ezer koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket

felvesz a

ZALA Nyomda R.-Társ.
Nagykanizsán, Kazinczy-utca 3.

Tíz hectoliter 5703

Almamust és Almaecet

eladó. — Fő-tér 3. sz. 1. em

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél 5677
Nagykanizsán, Magyar-u. 19.

Tüzifa eladás!

Kitűnő minőségű száraz és egészséges bukk-, gyertyán- és cserhasábat 110 cm. magasságban, ölenként 40 koronáért, készpénzfizetéssel házhoz szállít a bocsai erdősegből. A fa az erdőn 26 - orona. — A fa megtekint 5681 hető és megrendelhető

Kunst S. ndornál Kinczy-u. 21.
Sze ő Mór Irodájában Kazinczy-u. 4.

Telefon 219. és

H. ndelam nn Sandornál
Csengery-ut 60. szám alatt.

Jó derék-varrónót

keresek 50—60 K fizetéssel

Rácz Mariska varrodájába.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipőraktárunkat ujonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat ízlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!**
Cipőink jó minőségű, teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk. 5697

Kiváló tisztelettel
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

PÉCSI ANTAL

kocsigyártó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 29. (Sórház-udvar.)

Elvállal mindennemű új kocsi készítését. Javításokat, u. m.: fényezés és kocsi béléstét legszolidabb árák és pontos kiszolgálás mellett.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

boroshordók

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb. 2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000 liter nagyságban jutányos árral kaphatók BETTLHEIM és GUTTIG cégnél Nagykanizsán. — 5679

Ha üde és finom arebőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

ZALA Hirlapkiadó és
Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet. — **Nagykanizsa.** Vonalozó Intézet.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

**könyvkötés-
tárakban**

könyvtári köte-
seket, díszköté-
seket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat, legjobb
és a legteljeseb-
b kiállításban
olcsó árak mel-
lett készíttünk.

Készül a

Mindentéle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falrag-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai irada:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-L

3.

Melcszer-1866. évi.

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazacskókat, zsebkönyveket, bevá-
rási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzacskókat.

— **Áraink a legjutányosabbak!** —

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 15.

A képviselőház mai ülésén Berzevicsy Albert elnökölt. Bemutatta a Kuria átiratát arról, hogy Bathány Sándor gróf mandátuma ellen beadott petíció dologban az eljárást megszüntették. Bemutatta továbbá az elnök Máramaros megye feliratát az 1887. XLV. törvények módosításáról és javasolta, hogy a kérvényt adják ki a pénzügyi bizottságnak. Preszli Elemer ellenindítványt adott be, mire husznál több aláírással a névszerinti szavazásnak holnapra való halasztását kérték. Ezután az elnök a szegedi független polgárság feliratát mutatta be a katonai javaslatok ellen és javasolta, hogy azt adják ki a kérvényi bizottságnak. Preszli Elemer ehhez is ellenindítványt nyújtott be és benyújtották husznál több képviselő indítványát a névszerinti szavazás elhalasztásáról. Volt még két kérvény, az egyikben Veszprém megye írt fel az obstrukció ellen, a másikat pedig Arad városa küldte a vértanúk emlékművének felállításáról. — A veszprémi felirathoz csatolt elnöki javaslatához ismét Preszli Elemer adott be ellenindítványt és husznál több képviselő a névszerinti szavazás elhalasztását kérte. Ezután elintézték a tegnapi ülésről maradt névszerinti szavazásokat. Szavaztak, szavaztak, egyhanguan, zavartalanul, az ülés berekesztéséig.

Merénylet

az orosz miniszterelnök ellen.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 15.

A fővárosi lapok mai számaiban egy Pétervárról keltezett hír jelent meg, mely arról szólt, hogy az orosz forradalmi pártok egész sereg terrorista merényletre határozták el magukat és pedig a legfőbb kormányférfiak ellen. A legelső, aki ellen merényletet terveznek a terroristák: Sztolipin miniszterelnök.

Ezt a hírt a bekövetkezett esemény igazolta: Sztolipin ellen tegnap este a kievi színházban me-

sárga, világossárga. Most a feketét, meg a sötétejt keresik leghamarabb. Ahun a, az a hókásejű, azt kedvelik legjobban! Az most meg van pöngelve, mert kicsit kényes. Hogy mikor kesely? Ha fehér a lába. A kinek orr fihér a feje, az lámpás; a homlokán fesér: csillag; a kinek az orra körül van a fehér, az meg hókás. A kinek csak pár szál fehér szőr a kén: az a tűzűtű. Aki jó akar lenni, annak kell: jó mély szegy, helyes lapockafekvés. Jó csontos láb, jó lapicka, meg mar hozzá; rövid derék (kivált nyereg alá), meg jó nyak, elég hosszú, úgy legelhesen, hogy lábat szét se veti. Baj? Van velük elég. Legjobban a rugásra kell vigyázni, azt mindjárt umalgóni... Olyan a csikó, tekintetes úram, mint a gyerek: kíváncsi. Hentereg széleskedik: megüti a lábat a akkor csak annyit ér már, mint a bőre. A veszedelem, ha idegen állat keveredik közbe. Nem lehet kivenni. Nem szenvedik, hogy az ember kivesse belőlük. Ha az ember fordít, a ménes még erősebben fordul. A vidék minden lova itt lovát, a dűlő utól már minden zalavári lovat tartani kell, olyan vigan jönnek ide... Ha megátjált ki a szabadságot a hámból, kocsisember legyen, aki marokba tudja marasztalni őket. Négy esztendő óta itt éltek illi, — aztán kötőfék szokos négy hetet, majd járnak tal a rud végén. Vannak köztük bolondok, kivált a haragyasnak, nemhiába Nóni-lvadék valamennyi. A legelő? Jó lehet tőzsz az alla (alla), négy öt esztendőnkint az Arvia le javítja...

rényletet követtek el, mely végzetes lehet.

Kievből jelentik: A kievi színházban tegnap este előadás közben rálótték Sztolipin miniszterelnökre, ki súlyosan megsebesült. A merénylet letartóztatták. A golyó a miniszterelnöknek kezét furta át, majd testébe hatolt, átment a májon és a gerincben megakadt. — A merénylet óriási riadalmat keltett, amit csak az csillapított le, hogy Miklós cár páholyába lépett s azon át kihajolt a nézőterre. Erre a közönség élénkelte a himnusz és rémülten távozott a színházból.

Ujabb távirat jelenti Pétervárról: Sztolipin állapota kielégítő, bár sok vért vesztett. Pétervárról egy sebesztanár utazott el Kiewbe a kórházba, hol a miniszterelnök fekszik. Sztolipin a kórházban kérte, adják tudtára a cárnak, hogy kész érte meghalni és kérte, hogy nyugtassák meg a családját, továbbá hívjanak hozzá papot.

Kacs.

Schönaich c. folja A NAP-ot.

Bécs, szept. 15.

A Nap tegnapi száma Schönaich báró egy állítólagos nyilatkozatát közli, mely nagy feltűnést keltett. A jekőszönt hadügyminiszter ma maga ádofolja meg. A Nap közleményét, kijelentvén, hogy sem osztrák, sem magyar hírlapíró előtt, sem pedi politikusknak nem nyilatkozott s így A Nap közleménye elejétől végig légből kapott kóhollandy.

Csaló pénzügynök.

A jóhiszeműség netovábbja.

Törvényszéki főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

A paraszti hiszékenységeknek lehetetlen eselével találkozunk tegnap egy büntető főtárgyaláson, melyet a nagykanizsai törvényszéken tartottak. A vádlott egy volt nagykanizsai pénzügynök volt, akit bátran lehetett zugügynöknek is nevezni. A vádja pedig arról szólt, hogy a felette keses exisztenciájú ember agyba-főbe csalta egyik kliensét, egy íhárosberényi embert, akit nem tudott úgy becsapni, hogy az továbbra is az a legnagyobb bizalommal ne lett volna hozzája.

Friedenthál Mór, ki most már budapesti lakos, az 1909. és 1910. években Nagykanizsán pénzügynökösködött. Ez időben kereste fel Mitynek Mihály íhárosberényi gazda, kinek megbízásából több takarékpénztári kölcsönt eszközölt ki. Munkadíja fejében 70 koronát számított fel a polgárnak, akinek pénze azonban nem volt, hanem adott arról egy 100 koronás váltót, azzal a megállapodással, hogy az összegből 30 korona öt nem fogja terhelni. Friedenthál Balázs Károly kárpitóssal eszkomptáltatta a váltót. Midőn pedig ez lejárt, Mitynek beküldte 70 korona tartozását az ügynöknek, hogy fordítsa a váltó rendezésére. Friedenthál a

70 koronát elköltötte, ellenben a váltót hagyta úgy, ahogy volt. A dolog vége per lett, amelynek következményeképpen a polgár kifizelte megegyszer az egész váltó összegét, vagyis 100 koronát.

Mitynek polgártársnak azonban nem ingott meg Friedenthál Mórba vetett bizalma és rövid idő múlva újból küldött neki 154 koronát, hogy azzal egyik pénzintézetnél fenálló 200 koronás tartozását törlessze. Friedenthál törlesztett is 17 korona 36 fillért. A parasztot a „késedelem” miatt megint perelték, és elmarasztalták a tőkehátralékokon kívül 30 korona perköltségben is.

Most jön a koronája az esetnek. Mitynek a 30 korona perköltséget ismét Friedenthál kezén át akarta a takarékpénztár ügyvédjéhez juttatni és megint hozzá küldte azt. Szinte felesleges mondan, hogy a jeles ur ezt a pénzt is elköltötte.

A tegnapi főtárgyalásra Friedenthál Mór Budapestről jött meg és noha beismerte a felsorolt pénzüsszegek vételét és azt, hogy azokat saját céljaira fordította, mákcusul azzal védekezett, hogy e pénzek neki Mitynek részére teljesített ügynöki működéséért jártak. Bebizonyították, hogy ebből egy szó sem igaz, mire a törvényszék Friedenthált bikkasztás büntette miatt hat havi börtönbüntetésre ítélte. Az elítélt jeles földink természetesen felebbezett az ítélet ellen.

Hirek.

Zalamegye következetes.

Az ujságírók nyugdíja és a közgyűlés.

Nem tudom, megsejtette-e nemes vármegyénk állandó választmánya azt, hogy szeptember havi üléséből kifolyólag olyan ujságíróborúság fog kerekedni, mely a választmány tulnyomó többségének kellemeitlen s a jövőbelátó sejtélem ösztönzését folytán rákattak ad aca a kérelmező ujságírókat, vagy hogy minden aktuális ok és ösztönzés nélkül cselekedett-e a választmány, midőn meghozta azt a javaslatát, hogy az ujságírók nyugdíjintézetének Zalamegye ne juttasson egy árva fillért sem, mert erre — nincs alap. Ahogy mi ismerjük Zalamegye zsurnaliszta-szimpatiait, azt hisszük, a vármegyének ebben az elhatározásához semmi jövőbeható megsejtése nem volt szüksége: Szeged átirata soha nem érkeztetett volna oly kedvező időben, hogy a megyegyűlés ennek fedezésére a költségvetés számtalan és bonyolult rovatai közt meg tudta volna találni — az alapot.

Azt mondtuk, hogy az ujságírók kértek valamit Zalamegyétől. Ez tévedés. Az ujságírók semmit sem kértek tőlünk. A dícsőséges és emberséges elhatározás Szeged város törvényhatóságától ered. Ez a keleti fekvése dacára is nálunk nyugatibb municipium elhatározta, hogy belép a hírlapírók nyugdíjintézetének alapítói köré és hasonló, európai írási határozathozatára hívja fel a mi vármegyénket. Azt, persze nem tudta Szeged városa, hogy nálunk nem hogy nyugdíjat nem adnak az ujságíróknak, de még olyan asztali sem a közgyűlési teremben, melynek szerencsés elhelyezése azt is lehetővé teszi, hogy az elhangzó bevételeket lejegyeshessük. Mi-

nek az asztal, minek a nyugdíj, minek az ujságíró és miről jó az egész ujságírás, holott e rekvizitumok nélkül sokkal zavartalanabb ur volt valaha Zalában az, aki ur volt és ugyancsak következmények nélkül ténylet az ember egészen más nyilatkozatot a megye állandó választmányában, mint amilyent az országos fórumon hangzoztatott. Bombaként hatna az, ha konkrét részletekkel fejtegetnők tovább, hogy mi minden volt jobb, kényelmesebb, gazdaságosabb Zalában és másuttal addig, míg be nem következett az Eitner Zsigmond által jellemzett állapot, hogy i. i. „legujjabban az ujságírók jelen vannak a nyilvános tárgyalásokon”; — mi hát elhiszük, hogy Zalamegyében sem lebesednek valami mély fűző hevélettel a sajátért azok, kiket még a régi sajtónélküli állapotok neveltek s kik nem szoktak még bele-abba, hogy nyilvános tevékenységük területét bevillagítsa a közvélemény fényező reflektora.

Hanem, hogy a sajtó micsoda, hogy azt meg kell nagyon, de mindenképpen becsülni a közönségnek — a bizonyára meg is becsüli Zalamegyének a megyegyűlésen kívül álló többsége — ezt Zalamegye példájával is bizonyíthatnók. A lassu erjedés és átváltozás folyamata egy rendezettebb, igazságosabb állapot felé megindult nálunk is és nyomról-nyomra rámutathatnánk az eredményekre, melyek e változásban tisztán és egyedül a sajtó javára is irhatók.

Nagy eset, hogy ennek ellenére Zalamegye, mely annyi felesleges egyesületet támogat, szoboremeléshez hozzájárul és annyi ablakon adja ki a pénzt, nem talál „alapot” arra, hogy a hírlapírók nyugdíjintézetét is segítse. Ez a nyugdíjintézet megél és meglehetősen gazdag a melegségünk nélkül is, de Zalamegye mégis ügyelhetett volna jobban a kulturpresztízisére, melynek számtalan összevője közt a sajtó-szimpatia is szerepel. Ha Zalamegye nagyon pórére vetkőzött a nyilvánosság előtt. Kihirdette ország és világ előtt, hogy nincs „alapja”. Meri a sajtó megbecsüléséhez valóban „alap” kell, de előszörban nem — pénzbeli alap. Más alap.

— Az új Szemere utca. Rendkívül szép, városias látványt nyújtanak Nagykanizsán legújabbban bazaltkővel kiburokolt utcái. — A Rozgonyi-utca most a Szemere-utca sok nyomdrafestéket fogasztott alsó felének bazalttal való kikövezése folyik most és a munka ma estére véget ér. Szemert gyönyörűdőtűt a széles utca mértani pontosságával elkészített kövezetnek távlat. De növeli a látvány kellemességét annak tapasztalása is, hogy ez utca lakói mily szeretettel járulnak hozzá a maguk részéről is az új mezbe öltöztetett Szemere utca városiasításához. — Az új kövezet mellett mindkét oldalán új járdák készülnek, melyek mindenütt összhangzásba illeszkednek az új kövezettel. Annál elhanyagoltabb marad azonban az utcának felső, a Csengeri-ut felé eső része. Nemcsak a porosokcsut, a nyitott, bűzös kanális és a rossz, szűk járda szurja itt a járókelő szemét, de egy olyan dolog is, amit a rendőrségnek nem szabad tovább elhúrtatni. A Szemere-utca 19. számú új ház előtt négy hónapot meghaladó idő óta bínyi magasságú földrakas nehezíti és veszélyezteti a forgalmat. Valóságos botrány, hogy a fél-utca-t hónapokra el lehessen egy városban így barrikádozni. Annak a halom földnek ott semmi rendeltetése nincs, legfeljebb azt a célt szolgálja, hogy az utcának e pontján két kocsi ne legyen képes egymásként kitérni.

— Tánácskölök. Adorjánai Magyarbörze Frida tánciskolájába a beíratkozáskor már javában folynak. A tanfolyam vasárnap, az 17-ikén kezdődik a nagykanizsai kasszinó díszteremében. Előre jelentkezni lehet a kasszinóban d. e. 10-40 d. u. 5 óráig.

Az új kanizsai iskolák átvétele.

A nagykanizsai állami elemi iskolák részére épült Rozgonyi-utcai és temploméri új iskola-épületek ideiglenes átadása, illetve átvétele szeptember 14.-én délután történt meg. Az átvételre megjelent Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Sabján Gyula főjegyző, Kirdy Sándor főmérnök, Székely Nándor mérnök, dr. Béntzik Ferenc gondnoksági elnök, Horváth György főgim. igazgató, Sommer Nánthán posta- és táviró főfelügyelő, Rauscherberg Adolf vasúti felügyelő, Unger-Ullmann Elek v. képviselő, Pordus Antal és Szalay Sándor elemi iskolai igazgatók. Az épületekben mindkét helyen nagyon gyönyörködött az átvevő bizottság; de annál szomorúabban szemléltek a Rozgonyi-utcai iskola udvarán már halomba rakott padokat, melyeknek egy része még az 1848 előtti idők néma tanújaként maradt itt a modern kulturális viszonyok kigunyolására. — A szomorú helyzetre a remény sugarával világított, azonban a mi fáradhatatlan polgármestereinknek az a határozott kijelentése, hogy egy-egy belől az új iskolák teljesen új bútortól is fogják kapni. Akkor azután a szép új iskolák igazán díszes hirdetői lesznek Nagykanizsa kulturális haladásának.

— Gyilkos por az utcán. Nem arról a porról akarunk szólni, melyet a szél ver föl Nagykanizsa utcáin, hanem arról, amit az utcáseprők vernek föl. Az Eötvös tér lakói és üzlet tulajdonosai ugyanis pánasszal fordultak hozzánk, hogy ott rendszeresen a délutáni órákban (3 óra körül) történik az utca-seprés minden előleges öntözés nélkül. Ennek következtében azután a kolera- és tuberkulózis-bacilusokban bizonyára nagyon bővekedik gyilkos porfelleg teljesen megtölti a nyitott üzleteket és a nyitott ablak lakásokat, meg az arra járók és ottlakók tüdejét. Az ez ellen fölajduló lakosok kétségbevonják, hogy a városnak ne lenne annyi vize, amennyivel ezt a valóban megérthetetlen és tarthatatlan állapotot meg lehetne szüntetni egyszer már véglegesen.

— Értekezlet az új vágóhídi tervek felett. Egyik legsürgősebb megoldásra váró közügyünk napról-napra használhatatlanná váló közvágóhidunk újépítésének ügye. Ez az ügy, mellyel tudvalevőleg a földművelésügyi minisztérium is foglalkozik, jelenleg még mindig az általános tervek elkészültének stádiumában tart. Az általános tervek és költségvetés Rauscher Miksa szombathelyi műépítész munkája, amely fölött a jövő hét péntekjén, i. hó 22-én fog egy hivatalos személyekből és legközelebbi érdekelt mézárók és hentesiparosokból álló bizottság véleményt mondani. — A városháza kitanácstermében tartandó értekezleten részt vesznek: Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Sabján Gyula főjegyző, dr. Rácz Kálmán városi orvos, Elschlager Elemér városi, Fürst Albert járási és Kertész Lipót közvágóhídi állatorvosok, valamint hat nagykanizsai hentes és mézáró. — Rauscher mérnök ezeknek részletesen elmagyarázza terveit, amire a bizottsági tagok észrevételeket tesznek és csak a gyakorlati szempontok összegezése után bízzák meg Rauscher Miksát a közvágóhíd részletes terveinek elkészítésével. Magyarán kívánatos volna, ha a jövő pénteken összeülő bizottság arra is tudna némi irányítást érvényesíteni, hogy közvágóhídnak ne azaz a csigalassúsággal készüljön, mint ahogy az eddig haladt megvalósulásának után.

— Az ipartestület jubileumi ünnepségére, mely tudvalevőleg vasárnap lesz és nagyüzabának ígérkezik, a jegyek már ma előre válthatók a Krausz és Farkas cég üzletében. Annak a közlésére kérték meg meg bennünket, hogy akik az estélyre tervéből nem kaptak meghívót a erre igényt tartanak, szíveskedjenek az ipartestületet reklamálni. Az estélyen a felbűntetéseket a kiválóan fontos célra való tekintettel közönséggel fogadják és hírességek nyugtázzák.

A második Barnum Nagykanizsán.

Strassburger Adolf utazó cirkusza tudvalevőleg egyike a kontinens legnagyobb nemű vállalatának. Ez a méreteiben hatalmas cirkusz, mely kétszázötven személyt foglalkoztat, 96 lóval, 8 elefánttal, idomított kutyákkal, vizilovakkal, arab- és kínai csoportokkal rendelkezik, e hó 30-ikán, továbbá október hó 1., 2. és 3. napjain Nagykanizsán előadásokat tart. A cirkusz legutóbb Grácban játszott s bemutatkozó előadásáról a következőket olvassuk a Orizer Tagespost-ban:

Strassburger Adolf cirkuszának tegnapi előtti megnyitó előadása a közönség feszült várakozásának mindenben megfelelt. Az egész vállalat elsőrendű művészekből áll, kik remekül végzik mutatványait a számos lóval, az elefántokkal és jól beállított kutyákkal. A gazdag program, mely harmadfél óráig tartott 46 lónak a szintére való vezetésével kezdődött. — Adelinia kisasszony kitűnő parforce lovalónőnek bizonyult. Rosszi kisasszony egy ezüsthuzalon szerpentináncot produkált, ami színpompájával fenséges látványt nyújtott. Plessis és Lustmann urak, valamint a kis Strassburger Károly a legnagyobb bizottsággal végeztek hajmeresztő mutatványait. — Kosszany ur tömeg-idomításai is bámulatra ejtették a közönséget. Seymanns testvérek mozgótrapezen nyaktörő gimnasztikát végeztek. — A Koszany ur lovagolta telvér „Dollárkirálynő” valóságos elragadta a nézőközönséget. — A további pontok is mind remekül sikerültek. — A magyar csoport merész ugrási és lovagló gyakorlati és általános tetszést aratott. Strassburger igazgatójának két jól idomított elefánttal lépett föl. Nem hagyhatjuk szó nélkül a bohócok humoros és kacagtató mutatványait és egynehány kitűnő idomított kutyának produkcióját sem. A közönség, mely az óriási teret zsúfolásig megtöltötte, minden pontnál örömeinek és tetszésének adott kifejezést. Több tekintetben mondhatjuk, hogy a Strassburger cirkusz páratlan a maga nemében.

— Mikor a kocsis alszik a szekéren. Kiskanizsai az eset. Tipusosan kiskanizsai. Németh József VII. kerületbeli gazdának felesége tegnapi délután tehénfogatu szekeren szénát szállított haza a mezőről. Amint a lassu fogat az új országúton haladt, annak nyomába ért egy másik tehénfogatu szekér, melynek hajtója, Davidovics Károly, egy fiatal kiskanizsai suhanc, az üres szekéren hanyatlódva szundikált. A parasztleány szekere már surolta Némethné kocsiját, amit az asszony észrevéve, hangos kiabálással figyelmeztette a fiút az összefutásra és kérte, hogy hajtsa odébb teheneit. Davidovics a lármára felnyitotta szemét, de ügyet sem vetett az egész esetre és zavartalan nyújtózkodott tovább a szekérkosarában. Tehenei pedig mentek előre és így történt, hogy a következő percben Németh Józsefné szekere megbillent és nagy teher szénája feldőltötte azt. Némethné oly szerencsétlen helyen állt e pillanatban, hogy a felbőrült szekér alá került, úgy, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Erre már egészen felébredt az indolens suhanc és sietve elgöcsörtelt tinóival a baleset színhelyéről, melynek nemtörődomségével okozójává vált. A súlyosan megsérült asszonyt egy idegen szekéren Országút 94. szám alatti lakására vitték, hol ápolják. A rendőrség pedig a gondatlan parasztleány ellen a legszigorúbb megtorló eljárását indította meg.

— Értesítés. A Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaságának ezidélvi rendes közgyűlése i. hó 16-ára volt kiűzve. A közgyűlés azonban közbejött akadályok miatt elmaradt és annak újabb terminusáról az újabb kibocsátandó meghívók fognak szólni. Miről a részvényeseket hirtelen értesíti: Az igazgatóság.

— A merész kakan. Sokat nevetnek most a kanizsai rendőrségen egy öreg rendőr hivatalos jelentésén. Hasonlatos ez ahhoz, amit néhány évvel ezelőtt Óbudán cselekedett meg egy komoly rendőr. — „Amint a Dunaparton árhegyemen álltam — írta az óbudai rendőr — láttam, hogy

egy vörös tehén öngyilkos szándékkal a Dunába ugrott.”

A kanizsai rendőr jelentése viszont a következőképpen szólt:

„Mama débe egy nagy vörös kokass a városháza udvarába beletévelt és egyszerre csak azon vettem magam észre, hogy a vén ravaszdi kokass föl merészkedett a városháza főlépcsőjén, mejj

körülmény engem ara indítványozott, hogy a kokass elfogyam és bezárlyam. Mast a ketrebe gondokodhatik merészsége fölöl.”

A jelentést a főkapitány elvette a bünygi muzeum számára, abba a fiókba, a melyen ez a felirat olvasható: zseniális nyomozások emléke.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 15.

Változó, általában hűvösebb, szeles idő várható sok helyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet 27-8 C.

A miniszterelnök audienciája.

Budapest, szept. 15. Kúen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma telefonon hosszasan érkezett Daruváry kabinetirodai főnökkel, amidőn az a megállapodás történt, hogy a miniszterelnök vasárnap helyett hétfőn fog őfelsége előtt audiencián megjelenni. A kormányelnök vasárnap utazik tehát Bécsbe.

Perczel Dezső állapota.

Baden, szept. 15. Perczel Dezső, a nemzeti munkapárt elnöke, akit a Bécs melletti Badenben a Kullenbrunn-féle szanatóriumban ápolnak, ma lényegesen jobban van és most már egészen biztosra veszik feigógyulását.

Öngyilkosság a földrengés miatt.

Kecskemét, szept. 15. Lantos Imregazda, kinek a legutóbbi kecskeméti földrengések két házát elpusztították, agyonlőtte magát. Hátrahagyott levélben azt írta, hogy öngyilkosságát a földrengés miatt követi el, mely koldusbotra juttatta.

Halál borpincében.

Székesfehérvár, szept. 15. Gábrovits István birtokos ma délelőtt neje segítségével bort fejtett a pincében. Midőn a cseléd valamit a pincébe ment, a házaspárt ott hanyat fekvő holtan találták. Mindkettőjüket a szengáz ölte meg.

A vetélytársak.

Budapest, szept. 15. Valami nő miatt régi ellenséges viszony volt Stojka József keleti kereskedelmi akadémiai hallgató és Kovács Béla joghallgató között. Nemrég Stojka rágalmazásért feljelentette Kovácsot. Ma volt ennek az ügynek a tárgyalása a járásbíró előtt, ahol Kovácsal közölte ügyvédje, hogy Stojka becsmerőleg nyilatkozott egyik nővéréről. A tárgyalás után a nyitl utcán Kovács rárontott Stojkára és véresre verte azt. A botránynak rendőrök vetettek véget, kik a verekedő vetélytársakat a kapitányságra kísérték.

Egy jeles magyar festő halála.

Budapest, szeptember 15. A főváros művészkörének egyik legrokonszenvesebb és közkedveltségnek örvendő tagja, Tull Odón, a jeles magyar festőművész ma d. e. 10 órakor a Grünwald-féle szanatóriumban váratlanul meghalt. A szerencsétlen embernek régóta elhanyagolt bélbaja volt, amiből vakbélgyulladás támadt. Ezt vasárnap operálták, de oly súlyos következményekkel, hogy Tull Odón nem bírta ki a szenvedéseket.

Rablógyilkosság az országúton.

Budapest, szept. 15. Beremend és Villánd között az országúton két bekormozott arcú ember megtámadta Totter János birtokost, akit agyonlőttek és minden nála található értéket elraboltak az ut szélén hagyták. A rablógyilkosokat országjáró körzik.

Csaló magyar tolmács.

München, szept. 15. A müncheni rendőrség távirati megkeresést intézett a budapesti államrendőrséghez, hogy Stark Ferdinánd ottani magyar tolmács, ki budapesti származású ember, egy takarékpénztártól két hamis váltóval 100 ezer koronát kicsalt. A rendőrség a csalót kinyomozta és letartóztatta.

Házasulandó premontrei pap.

Kassa, szept. 15. Nagy feltűnést kelt dr. Kund Ernő itteni premontrei tanárnak a rendből való kilépése. A póp a budapesti állami leánygimnáziumnál kapott állást és nőül veszi Miss Mary Caslert, egy bécsi angol tanárnőt, aki azelőtt Kassán nevelőnősködött.

A csendőrpuska.

Dunaszerdahely, szept. 15. Az 5. tábori tüzérezred két közlegénye az éjjel egy gyümölcskereskedő raktárból sok szőlőt lopott. Az egyik tolvaj katonát a kereskedő elfogta, a másikat azonban csendőrök keresték. Midőn a tettest megtalálták, Kossik tüzérkápiár a csendőrökkel dulakodni kezdett, mire ezek megtámadójukat agyonlőtték.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

SARG-60
KALODONT
LEGOSS
FOS-CRÈME

Órült a kanizsa-pesti vonaton.

Felügyelet nélkül a bolondok házában.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány fölöttébb kellemetlen negyed-órát töltött a minap a Nagykanizsáról délután 2 órakor Budapestre induló személyvonaton egy több zalamegyei ur-hölgyből álló társaság. Egy szabadon utazó órült zavarta meg utazásukat és ha véletlenül nincs egy higgadt kanizsai ur-ember a hölgyek közelében, ezeknek ijedelme ugylehet, a legnagyobb katasztrófát idézhette volna elő. A kanizsai ur, ki azóta ismét hazaérkezett Budapestről, így mesélte el az izgalmas utazás részleteit:

Egyhangú dühörgéssel száguld a vonat a Balaton mellett. Az egyik fölkeben hölgyek és egy uriember utaznak és beszélgetnek. Van a fölkeben egy idegen is. Idegesen kapkodja a fejét, hol a fölke ablakán, hol a szembeeső ablakon tekintget ki, aztán végigmustrálja egyenkint utitársait.

Beszélgetés közben az utasok felemlítik Székesfehérvár nevét. A velük utazó idegen fölugrik ülőhelyéről és fölkiált:

— Hohó!... Ki maga?!... Fehérvár!... Ott van nekem egy jó barátom... együtt voltam vele hosszú ideig... — elgondolkodott és megemlített egy nevet.

Csend volt egy ideig. Az utasok meglepetten néztek az izgatottan beszélő emberre, aki idegesen hadonászott a kezével.

Nézték, figyelték és sietve igyekeztek megnyugtanni önmagukat, hogy normális emberrel vannak együtt.

Egyszerre csak megszólal megint az idegen.

— Igen, igen... Ott is voltam... Pozsonyban is, a bolondok házában... Most elküldtek haza, onnan is eljöttem... Utazom a Lipótmezőre...

Enyhén kifejezve, a hölgyek — meglepődtek. Egész kellemes utitársuk a bolondok házából jön, a lipótmezőibe megy, szaggatottan, idegesen beszél, állandóan, idegesen hadonász a karjaival.

A kanizsai ur, aki a hölgyekkel utazott, megnyugtatóan intett nekik és beszéddel, feleleteivel óvatosan úgy kezelte a beteget, hogy annak idegessége ne fokozódjék.

A jól öltözött idegen, mielőtt a vasutról leszállt volna, rákiáltott a kanizsai urra:

— Adjon egy hatost... Ott benn még kenyert sem adnak eleget... Venni akarok.

A „hatost” megkapta, a vonat megállt és az idegen eltűnt a szemek elől. Elment anélkül, hogy rémtettől lehetne beszélni.

A riporti tehát befejeződik.

A vértelen, fájdalom és veszedelem nélküli befejezés azonban még nem változtat azon a tényen, hogy egy szerencsétlen órült, aki apáásra szorult, utazik egyedül egyik bolondok házába anélkül, hogy valaki fölügyelne rá és féltelmes izgalomban tart néhány embert, hogy valami bajt fog okozni.

Fölösleges itt bárkit kifejezett szavakkal vádolni, fölösleges az is, hogy a veszedelmes következményeket fessük. — Maga az eset beszél és int, hogy a jövőben legalább is több körültekintéssel járjanak el a betegek szállítása körül is — állítanak föl új elmebeteg kórházakat, hogy a gyakori átszállítások is fölöslegessé váljanak.

Ház ELADÓ.

a Teleky-ut 31. sz. alatt

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 15.

Készáru-üzlet:

20 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.56
„ 1912. áprilisra	11.86
Rozs októberre	10.05
„ 1912. áprilisra	10.43
Zab októberre	9.37
„ 1912. áprilisra	9.56
Tengeri 1012. máj.	8.20

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Ugyes

gyakornok

egy részvénytársaságnál felvétetik. — Ajánlatokat „Gyakornok” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Régi íróasztalok megvételnek.

Ajánlatokat „Jó karban” jeligére a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Jó derék-varrónőt

keresek 50—60 K fizetéssel

Rácz Mariska varrodájába.

Eladó üzlet.

„Zalamegyében, bírósági székhelyen”

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Különö díjtelmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4—5 ezer koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőző Állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb ártetben.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipőraktárunkat utjonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat izlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — Saját gyártmány! Cipőink jó minőségűek teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Két évi jótállás.

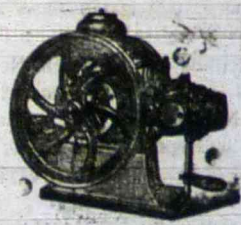
Az OLLA

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltsch és Graef drogeriájában, Belas L. és Reik Gyula gyógyszerárában. 5329

EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok!

Sürgőnycim: Szabók.

Csak

Szabó Emil és társánál kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-kört 46. sz. Benzin motorok. — Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet Vonalozó Intézet.
Könyvkötéset. — Nagykanizsa. Üzleti könyv gyár.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban berendezett

könyvkötészetünkben

könyvtári kötéseket, díszkötéseket, naplókötéseket, iskolai kötéseket, aranyozásokat a legjobb és a legköltségtesebb kiállításban olcsó árak mellett készítünk.

Készül

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomdai Iroda: Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-L

3.

Melczner-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazacskókat, zsebkönyveket, bevásárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzacskókat.

Áraink a legjutányosabbak!

Nagykanizsán, Magyar-u. 19.

Nagykanizsán, a katonai gyakorlótéren

Bejelentés!

A leg-
nagyobb és
legtökelete-
sebb utazó

CIRKUSZ

Strassburger
Adolf
városunkba
érkezik.

Nagykanizsa és vidéke t. c. közönségét tisztelettel értesitem, hogy egész vállalatommal rövid időre külön-
vonaton ideérkezem, hogy oly előadást nyújtsak, mely az összes eddigieket felülmúlja.

Különlegesség:

Tömegelő-ídomítás.

Egyszerre 46 fő produkciói-
nak bemutatása.

*ídomított
elefántok.*

Saját elektromos üzem. Saját
lűszertű. Saját nyerges- és
szabóműhely stb.

Megnyitó előadás
szombaton, szeptember

30-án

és 8 órákor.

Egész népfajcsoportok:

12 mameluk arabiaik,

rytkabilok,

kinaik,

japánok,

indusok,

kik a honi produkciók legtökele-
tebbjét nyújtják.

A kiállítási darabok
maguk félmillió értéket
reprezentálnak.

Vasárnap, október 1-én két előadás!

CSAK 4 NAPIG!

A jelenlegi gazdasági viszonyokkal számolva elhatároztam, hogy a 4600 személyt befogadó óriási cirkuszomat
mindenki számára hozzáférhetővé teszem és emiatt a LEGOLCSÓBB BELEPTIDÍJAKAT szabtam meg.

Helyárak:

Pályó 6 személyre K 24. Pályóülés K 4.—, Zártszék K 3.—, I. hely
K 2.—, II. hely K 1.50, III. hely K 1.20, karzat 60 f. A délutáni előadá-
soknál 12 éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé félár fizetnek.

**Jegyek előre válthatók: SCHWARZ
és TAUBER dohánytőzsdéjében.**

Közlöny és Hírlapok
NAGYKANIZSA
Közlönye. 1.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A közlönyben közlő híreknek a
közvetlen közlőnek kell lenniük. — Ké-
szítve megrendelésre nem várható a
közvetlen közlőnek nem van figyelembe
a közlönyben.

Közlönyben a közlőnek közlőnek kell lenniük.
Közlönyben a közlőnek közlőnek kell lenniük.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:			
Helyben	Postai	Helyben	Postai
házon kívül	házon kívül	házon kívül	házon kívül
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K	Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nyolc évre 9.60	Nyolc évre 12.00	Nyolc évre 9.60	Nyolc évre 12.00
Félévre 7.20	Félévre 9.00	Félévre 7.20	Félévre 9.00
Egy évre 14.40	Egy évre 18.00	Egy évre 14.40	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelők, hírlapírók és mások
közvetlen közlőnek kell lenniük.
Egyéni és csoportos iratok díja 5
korona. — Készítve megrendelésre 6 korona.

XXXVIII. évf. 211. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. szeptember 17.

Kiadóháza: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Az Ipartestület ünnepe.

A nagykanizsai Ipartestület 25 éves jubileuma.

Nagykanizsa, szeptember 16.

Huszonöt éve annak, hogy a nagykanizsai Ipartestület törvényes formák szerint megalakult. Ennek a negyedszázados múltnak most, szeptember 17-én örömmünnepet szentelnek azok, kik ezidőt állanak az érdemes Ipartestület élén s akik eme régi keretben folytatják az alapítók megkezdett munkáját az új-idők szellemében.

Sokkal őszintébb és nagyobb a mi tiszteletünk városunk eme érdemes testületé iránt, hogysen ezt a szép és örömteljes alkalmat megragadni ne sietnénk Nagykanizsa egész közvéleménye együttérzésének kifejezésére. Mert jól tudjuk, hogy a most ünneplő nagykanizsai Ipartestület örömezésében Nagykanizsa társadalmi rétege a leg-őszintébb lélekkel osztozik. És ezt a meleg együttérzést azért sietünk mi, mint a közvéleménynek szerény tolmácsolói a legnagyobb készséggel kifejezni; mert nagyon jól tudjuk, hogy az Ipartestület lezajlott huszonötévi szép múltjának egyes nagyobb mozzanataival alkalmával is mireánk háruilt az egyes szókimondás, a közvélemény bírálójának néha nehéz, néha könnyű (mert kellemes) kötelessége.

De ahogy most visszatekintünk a nagykanizsai Ipartestület huszonötévi szép és sikereiben, eredményekben gazdag múltjára, valamint azokra a mozzanatokra, melyekkel szemben mi a közvélemény jogos és mindig jóhiszemű bírálójának kifejezői, hűséges tolmácsolói voltunk: megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy — ha voltak is alkalmasok, amikor a bíráló hű tolmácsolása talán a vezetőségnek több elismerést váró lelkében kellemetlen érzést keltett — az az erősebb, tisztább, eszményibb kapcsolat, melyet egy ily tekintélyes társadalmi tényező és a sajtó között való viszonyul egyenesen a közérdek követel meg, — azt sohasem szakadt. Bizonyítéka annak az az őszinte öröm és készség, mellyel mi, a sajtó szerény munkásai, sietünk az ünneplő nagykanizsai Ipartestülethez a város közörmének, együttérzésének tolmácsolásával. Ezzel akarjuk bebizonyítani, hogy amily becsületes

és hű kifejezői voltunk mindenkor az Ipartestület működését kísérő jogos bírálatnak: éppen olyan becsületes hűséggel fejezzük ki most városunk közönségének a fölött való őszinte örömet, hogy az Ipartestület élete utjának immár negyedszázadot jelző kövéhez elérkezett. És pedig úgy érkezett el, hogy tiszta önértéssel, nyugodt lelkiismerettel tekinthet vissza megjárt útjára.

Ha voltak is a huszonötévi utvonálnak olyan részei, amelyeken különböző külső vagy belső akadékok következtében a haladás csak nagyon lassu ütemben történt: a haladásnak előttünk álló eredményei és a lefolyt huszonötévi időtartam között való megnyugtató arány az Ipartestület végzett haladási munkája számára határozottan elismerést követel.

A nagykanizsai Ipartestület a magyar iparnak imént lezajlott huszonötévilázasan küzdelmes előretörési nagy munkájából nemes odaadással vette ki a maga részét. Ha egyszer-máskor felül is kerekedett a megállási szándék: ez csak nagyon rövid-életű volt. A haladás útját, a magyar iparosság küldetését, munka-hívását tisztán látók minden alkalommal egykettőre leszerelték a maradásot és példás készséggel állottak oda a magyar iparosság kulturális haladásának, szellemi színvonala emelésének lelkes ösvényvágói közé. És kétségtelen, hogy a nagykanizsai Ipartestület jelenleg való színvonalát is ezeknek a lelkes és mindig előre-néző, jövőbe látó bátor ösvényvágóknak köszönhetjük: ilyen lelkes ösvényvágók állanak most is a nagykanizsai Ipartestület élén, akik most a huszonötévi küzdelmes munka utvonálán végigtekintve, bizony nem kis lelki gyönyörűséggel láthatjuk, hogy idáig érve, milyen hatalmasat fejlődött csak Nagykanizsán is az iparosság szellemi, erkölcsi színvonala. Gyönyörűséggel láthatjuk, hogy az eddig elért színvonal is milyen hatalmas és önműlára ébresztő, szárnyakat adó látókört nyitott meg a nagykanizsai iparosság előtt a jövő nagy és dicső munkatere felé.

Ez a szép eredmény szíla szakadatlanul a nagykanizsai Ipartestület lelkében a maga haladásáért és az emberiség javáért kigyúlt szent tüzet a tovább való munka dicső utvonálán is!

A vizitársulat és a vízvezeték.

A földmívelési miniszter rendelete.

A kérdés megoldása Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Városunk egész adófizelő polgársága előtt alig van általánosabb érdeklődésre számot tartó közügy, mint a vízvezeték és általános csatornázás kérdése. A dolgot a legutóbbi artéziurási kísérletek biztató eredményei tették időszerűvé és hogy intőző körökben komoly szándék van e két nyugateurópai kulturális létesítésére, azok a rétegvízvezési munkák igazolják, amiket a város mérnöki hivatala az elmúlt félévben az egész város területén végeztet és végeztetett. A közelmúltban pedig egy újabb tényező is támadt, mely a vízvezeték elmaradhatatlan kiegészítőjének, a csatornázásnak megvalósításához mindegyed léteztetnél nagyobb fontosságú lehetőséget nyújt. A vizitársulat létrejövele ez, amit Bathány Stratmann Ödön herceg nemrég leadott igen jó szavazata hozott létre. Hogy a két dolog, a vizitársulat és a vízvezeték, illetőleg a csatornázás miképpen függ össze, arról a következő rövid magyarázat szól:

Az általános csatornarendszer létesítéséhez tartozik, hogy a város összes folyékony halmazállapotú, kiküszöbölni való szennyes anyagai egyenlően főgyűjtőcsatornába egyesítve vezessenek ki a városból. A magyarországi városok ezt legtöbbnyire úgy oldották meg, hogy az egész szennyes anyagot a város határában lévő folyóba vezették. Erre Nagykanizsán alkalmas folyóvíz eddig egyáltalán nem volt, ha azonban a vizitársulat megalakul és a Principális kanálisnak rendes folyást biztosítanak a Murába, akkor a Principális kanális a nagykanizsai csatornarendszer általános levezetőhelyként felhasználható lesz egy legújabb kiadott földmívelésiügyi miniszteri rendelet figyelembevételével.

A miniszteri rendelet Serényi Béla gróf földmívelési miniszternek már tárcája elfoglalásakor elmondott beszédéből ismeretes, s azt csak mostanában kapta meg többek között Nagykanizsa városa is. Az foglalatlan a rendelkezés, hogy elővizekbe (mint amint a Principális kanális is) tilos szennyvizet vezetni, s abba lakóházakból higiénikus szűrő nélkül csupán esővíz bocsátható. Eszerint tehát Nagykanizsán a csatornázás kérdése olyképpen egyáltalán nem oldható meg, mint ahogy pl. Budapesten a város alatt a Dunába bocsájták u. n. kloaka tartalmát. De a régi csatornarendszerek is átalakítandók a rendelet követelte közegészségi szempontoknak megfelelően. Kínál azonban gyakorlati útmutatást is a rendelet. E szerint a szennyvizek egy megfelelő nagyságu (Nagykanizsán körülbelül egy holdnyi terület) kocsából való ártó készüléken vezetendők át, ahol szilárd alkatrészek a levegő és a napfény behatásától oxidálódva megemésződnek, vagy pedig a minimális térfogatra szorodóra összenyomódnak és felárvá szerteordhatók. A kokoron kereszteltürődött víz pedig teljesen mentes lesz minden fertőző anyagtól s így szabadon bocsátható élővízbe (a Principális

kanálisba) vagy pedig, mint kiválóan alkalmas trágyázó anyag gazdasági értékesítésre felhasználható. Az utóbbi esetben a földmívelési miniszter rendelete azt ígéri, hogy e gazdasági értékesítéshez az állami kasszája nyújtand lehetőséget a városoknak. Mindezekhez tartozik annak megjegyzése is, hogy földalatti csatornánk, bár felette fogatékony, de ma is a Principális kanálisba vezetik a város esővizét, továbbá a konyhák, mosókonyhák és istállók szennyes folyadékait, a rendelet pontos értelmezése szerint egy napig sem hagyhatók mai használatukban. — Erre nézve utmutatást adott a város első polgárának, Vécsey Zsigmond polgármesternek példája, aki Kisfaludy-utcában épülő új házat úgy építette, hogy a ház minden néven nevezendő folyékony szennyesének elemészítésére alkalmas néhány négyzetméternyi szűrőberendezést (biológiai szennygyűjtő) létesített, mely elegendő levegőt nyer egy magasba nyuló kéményen át. A szűrőn átjutó víz már bátran bocsátható az utca-csatornába. E ház tehát az illatos gyepmesteri munkákat látni sohasem fogja.

Mindez érdekes utjások leírása után néhány sort szánunk annak is, hogy a vízvezeték és csatornázás ügye Nagykanizsán egyebekben miképpen áll. Ami a vízvezetékhez szükséges, a mérnöki hivatal most próbálja ki az eddig egyetlen kész artézi kut gyűjtőmedencéjének produkálóképességét, amivel azt kívánják megállapítani, hogy még hány artézi kut furása lenne szükséges az egész városnak vízzel való ellátásához. A csatornázás előmunkálatainak első része, a város rétegvízterveinek térképe már majdnem teljesen elkészült s ha az készen lesz, a földmívelési minisztériumhoz küldik be, mely ígérete szerint a város általános csatornázási terveit díjmentesen fogja elkészíteni. Persze ahhoz, hogy Nagykanizsán az első pohár vízvezetékét vizet lehessen meginni és hogy a Principális kanálisba a nagykanizsai kloakának biológiai eljárással megszürt első csapp csatornavize beleműljön, mindehhez, nem mondunk sokat: egy évtized szorgalmas munkája szükséges.

Harc a Muraközért.

Az „Obzor”rólunk és ellenünk.

II.

A cikk írója azon sópáncodik, hogy a szomorú jubileum belefelelt a közérzetlenségbe: — Hát ez az ő dolguk tisztára. De az már minket is érdekel, hogy a cikkíró „segédemet” akar kérni vagy kicsikarni a magyar — erőszakkal (!) szemben. A muraközi horvát ma is függetlenségi és 48-as érzelmű passzióból és nem forradalmár Starcevic-párti szükségből. Ebből könnyen kitetszik, hogy Muraköz földjén, a magyar járm alatt mégse lehet igen rossz a dolga. — Ha sajogna a saive, akkor nem üzné ki udvarából az őt mindenáron boldogítani akaró horvát politikai kufárkodókat. Neki még horvát dallam se köll. Megtagadja azzal is a feji közönséget, Magyar melódia magyar szöveget énekel, vagy Domboru-

ban — ahol népköltőjük van — a magyar dallamhoz horvát szöveget varr. Ha a muraközi horvátot erőszakkal magyarosítanak, akkor joggal jajgatna és kérne is akkor fajrokonaitól gyámolítást. De hát mikor szegényt nem sanyargatják, baja sincs, ellensége sincs: mi a szövegnek kéren akkor Zágrábból segédelmet? A zágrábi klérus több ízben árasztotta el a muraközi iskolákat délszlávok könyvekkel, hogy a nagyhorvát szellemet annál könnyebben tudják becsempészni és később megalapozni. De a szülők maguk vannak legjobban ez ellen, mert látják, hogy ez az illér (slovak) szövegű könyv ki akarja az ő régi, kipróbált és magyar idiomára átgurított nyelvüket az iskolából, meg a templomból szorítani. Ne csodálkozzék tehát a t. cikkíró ur azon, hogy horvát testvérei nem sápoznak és nem tiltakoznak a hallatlan „erőszak” ellen, amely csak a zágrábi sovénnek agyában él mint rémkép, de amely a valóságban nincs meg sehol.

Nem lehet közömbös azonban ránk nézve, hogy milyen irányban fog jelentkezni és elterjedni az a horvát akció, amely vissza akarja szerezni Murakózt Horvátország számára; amely a horvát öntudatát akarja itt föléleszteni és ebben tartani s amely éket akar verni a muraközi nép közé.

Halljuk, hogy a muraközi ifjakat ingyen fogják Zágrábban kitaníttatni, hogy aztán végzvéni iskoláikat, Muraközben mint orvosok, ügyvédek szögezék le azt az Arkimédész-féle sarkot, amelyből ki lehet majd emelni egész Murakózt... Ez az egyik eszköz...

De nagy feladat vár a papságra is a jövőben, amelyet röviden és közvetlenül „renegátnak” nevez az Obzor, mivel nem igaztalanul a magyar haza ellen, s mivel nem kíván vértanu lenni. Hiába ugratja az O-r a muraközi klérust. Igaz, hogy meghalt a két, 48-as elvet valló plébános (Liszák L. és Habus M.), de nem kis kaliberű esemény, hogy ilyen két „prozelita” egyáltalában akadott ebben a testületben! Azt hisszük különben, hogy nem nagy a kedve a többinek ahhoz, hogy botorul exponálódják. Ellenben kétségtelen, hogy az Obzor tolforgatójának finom árnyalatu distinkciói vannak, amikor az igazságot az igazságot, „idealistáknak”, az igazságot pedig „erélyes” férfiaknak mondja.

Ilyenformán azt is lehetne mondani, hogy csak előkelő „non chalance” a magyar közvélemény — gyávassága, amikor eltűri, hogy tüzet rakjanak alatta és csupán „neurasthenia hiány” az a bűnös hanyagságunk, hogy zsebre tettei kézzel nézzük ellenségeink rendszeres szervezkedését.

Pedig már ugyancsak körünkre ég. Hogy is hangzik a mai kor, türelmetlenséget kifejező divatos jelszava? Sunt certi denique fines. De amikor minket nem a dolog fines-e, hanem a magunk finesszel bánatunk?

Csak aztán meg ne keserüljük!

Haller Jenő.

Az ipartestület jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai ipartestület holnapi szép jubileári ünnepségére nagyban folynak az előkészületek. A város közönsége együtt ünnepel városi polgárságunk derék zömével, az iparosokkal. E helyen ismét közöljük a holnapi ünnepségek programját:

1. A vidékről érkező vendégek fogadtatása.
2. Szeptember 17-én délelőtti fél 10 órakor gyűlékezés az ipartestület helyiségében; ugyanott a zászlóanya és vendégek fogadtatása, onnan 10 órakor a menet a Sugár-úton, Rozgonyi-útcán, Erzsébet királyné-téren és Főúton keresztül a városi római, katolikus felső templomba vonul.
3. Délelőtti 10 órakor ünnepélyes isteni tiszteltet a városi római, kath. felső templomban.

ban. Isteni tiszteltet után ünnepi menetben levonulás a városházára.

4. Délelőtti 11 órakor ünnepélyes diszkrétülés a városháza dísztermében.

5. Délután 1 órakor társasbéd az ipartestület helyiségében.

6. Esti fél 9 órakor műkedvelői előadás-ai egybekötött jótékony célú zártkörű táncmulatság, melynek tiszta jövedelme az elagott iparosok segélyalapja javára fordítatik.

Bélelő-díj a táncmulatságon: I-II. sor 3 korona, III-V. sor 2 korona, a többi sor 1 korona 20 fillér. Földszinti állóhely 1 korona. — Karzati állóhely (táncra nem érvényes) 50 fillér.

Másor az estélyen lesz kiadva.

Merész követelések.

A Ganz-gyár s a keszthelyi villamos.

— Saját tudósítónktól. —

A legutóbbi megyegyűlés tárgysorán szerepelt a Ganz-féle villamossági részvénytársaság kérvénye az iránt, hogy a vármegye segélyezze a társaság által építendő keszthelyi-hévízi villamos vasutat. A közgyűlést megelőzően mi azt az álláspontot foglaltuk el, hogy a vármegye mindaddig nem határozhat ebben az ügyben, míg a Ganz-cég a közvetlenül érdekelte Keszthely városával nem jön tisztába, már pedig közdöttük igen súlyos differenciák szakadéka tátong. A megyegyűlés csakugyan teljesíttelenül hagyta Ganzek kívánságát — az indokok itt mellékesek — s ezzel az ügy visszatér előző első medrére s a Keszthely város s a cég közti további tárgyalásokra szorítkozik. — Rövid hozzászólásunkban megígértük, hogy a Keszthely és a cég közti fölmerült differenciákra rá fognak világítani s ezt ma megteesszük a következőkben:

Azt minden zalamegyei ember tudja, hogy a Keszthely s Hévíz közt építendő villamos vasut mulhatatlanul szükséges s arra virágzó jövő vár. Ennek a vasútnak az építése és forgalombantartása tehát föltétlenül jövedelmezőnek ígérkezik. Mikor megépítését elhatározták, a keszthelyiek, — kiktől a tervező s alkotó koncepciót igazán nem lehet elvitatni, — nagy lelkesedés láza vett erőt, az áldozatoktól nem riadtak vissza s egy-kettőre biztosították anyagi hozzájárulásukkal e rövid pályájú vasut megépítését. Az ily elemi felbuzdulás alkalmas arra, hogy alkotásokat teremjen, de, sajnos, arra is, hogy hideg számításával visszaéljenek vele s rutintul kihasználják azt. Nem merjük állítani, hogy a Ganz-gyár is tudatosan vissza akart élni az áldozatkészség e nagyszerű fölgerjedésével, de az bizonyos, hogy nem tett tanuságot ehhez méltó előzetekénységről és méltányosságról.

Tudni kell, hogy a Keszthely városi villamos világítási üzemnek a Ganz-gyár a bérítője és bérleti szerződése harminc

évre szól, de időközben sem felbonthatatlan. Már most a cég, — midőn Keszthely város megajánlta a maga százhuszezer és Hévíz a maga százezer korona hozzájárulását — azt hitte, hogy újabb és merész követeléseket támaszthat annak a védelmében, hogy hiszen a keszthelyiek most oly mámorosan örülnek afelett, hogy végre sikerült a hozzájárulás jelentékeny részét biztosítani, hogy a cég furcsa kártyakeverését észre nem veszik. Midőn a keszthelyiek már csak hónapokra tették a villamosvasut indulásának idejét, a Ganz-gyár, a legnagyobb meglepetésre, előállt azzal a kijelentéssel, hogy csak az esetre építi a vasutat, ha a villamvilágításra vonatkozó szerződésének lejáratával kitöltjük harminc éven túl a ha jól emlékszünk, ha ez a szerződés időközben nem bontható fel. Szóval, a cég egészen jogtalanul, minden szokás és elfogadható feltételt ellentét a utolsó percben presszionálni akarta a várost, a vasut ügyét összezavaroltatta a világításával, hogy

még ebből is újabb hasznót, éppen nem időszert és a céget meg nem illető előnyöket vasaljon ki magának. A keszthelyiek ugyan magas fokon lelkesednek a vasut tervéért, de azért állítottak a pesti gyár szitáján és ezt a helyén nem való kísérletet, — melyet mi nem akarunk minősíteni, — leintették. A keszthelyi képviselőtestület elfogadta Neumark dr. indítványát, melyet már ismertettünk s mely Csánéknak szóló ultimátum jellegével bír. Hát ha a cég nem hagy fel ezekkel a kísérletekkel, akkor találnak más, a kijelentéseiben kevésbé ingadozó vállalatot, melyel anélkül a kellemetlen gyanu nélkül is tárgyalhatnak, hogy nem fog a város később súlyosan csalódnai.

Keszthely erőlyes állásfoglalása igazán helyenvaló; mert ha tud is még önzetlennél lelkesedni ez a rokonszenves város, annyira mégsem vidék, hogy Ganzék rideg kísérletei, — melyekkel nem most találkozunk — először — szó nélkül tőrje és megvalósulni segítse.

A hévízi villamos bonyodalmainak ez a rövid, vázlatos története.

A miniszterelnök a választójogról.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 16.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délelőtti fogadta a liberális népszövetség vezetését. A szövetség nevében Bókay Árpád üdvözölte a miniszterelnököt és átnyújtotta neki a népszövetség memorandumát a választójogról. A memorandum válasz a miniszterelnök felszólítására, melyet e kérdésben az ország több egyesületéhez intézett. A népszövetség választói jogot kíván minden 24 évnél idősebb és irni, olvasni tudó állampolgár részére.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy az új választójogi törvényben minden érdeket ki kell elégiteni és kell, hogy az a haladás minden követelményének megfeleljen.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 16.

A képviselőházban a névszerinti szavazáson kívül ma sem történt egyéb. Az ülésen Návay Lajos elnökökt, ki bejelentette, hogy Baththydy Pál gróf és Eitner Zsigmond két-két heti szabadságot kérnek a háztól. Az elnök indítványozza, hogy a két szabadságot adják meg. Módi-Kovács János azonban amellett van, hogy mindkét kérés felett külön határozzanak. Erre husz képviselő a szavazásnak hétfőre való halasztását kérte.

Az elnök bemutatla Brassó feliratát az obstrukció ellen, Komárommegye feliratát a folyók hajózhatóságáteléről és két budapesti népgyűlés feliratát a véderőjavaslatok ellen és a választójog mellett. Az elnök e kérvényeket a kérvényi bizottsághoz kívánja utasítani, de Ábrahám Dezső és Hock János ellenindítványt nyújtottak be, mire husznál több képviselő a névszerinti szavazásnak hétfőre való halasztását kérte. Az elnök meg bemutatla Losonc, Csánád és Mezőkövácsháza független polgárságának feliratát a véderőjavaslatok ellen és a választójog mellett. Az elnök indítványt az ellenben Sümegi Vilmos ellenindítványokat adott be, mire természetesen husznál több képviselő a névszerinti szavazásnak hétfőre való elhalasztását kérte. Ezután névszerint szavaztak a tegnapi ülésről maradt tárgyakban, majd végül átérték az interpellációkra.

Ráth Endre a gyakori vonatkésekről és a személykocsik tisztántartásáról interpellált, Kun Béla pedig a díjnokok anyagi helyzetének javításáról.

Hirek.

— Tanácsülés. A városi tanács tegnap délelőtti rendes heli tanácsülésében a városi-hivatalok folyó ügyeivel foglalkozott és ott semmi közügyi jelentőségű tárgyról nem határoztak.

— A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1911. évi szeptember hó 19-én kedden délután 4 órakor a kamara saját gyűléstermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Előnk jelentés a sürgős természetű miatt előnkéig elintézté fontosabb ügyekről. 2. Titkári jelentés az ügyforgalomról. 3. Pénzüri jelentés a kamarai pénztár és nyugdíjalap állapotáról. 4. Miniszteri leirat Zalavármegye bérkocsiipari szabályrendelete tárgyában. 5. Miniszteri leirat a szentgotthárdi kéményseprő kerületi kettősítés kérdésében. 6. Miniszteri leirat a varrógép megrendelés gyűjtésének a korlátozása tárgyában. 7. Törvényhatósági ipari tanácsok tagjainak a választása. 8. Kamarai levelező tagok választása. 9. A m. kir. keleti kereskedelmi akadémia hallgatói számára rendszerezett ösztöndíj odaítélése. 11. A kereskedőtanonciskolák évi segélyeinek megszavazása. 12. Illás Gyula kamarai fogalmazónak katonai szolgálati idejére való szabadságolása. 13. Segély-kérvények. 14. A közgyűlési meghívó kibocsátása után érkező és sürgős elintéztést kívánó ügyek.

— Építómunkások gyűlése. A nagykanizsai építómunkások szakcsoportha kérvényt adott be a rendőrkapitánysághoz, hogy holnap, vasárnap délelőtti 10 órakor a Badacsony vendéglő nagytermében építómunkások gyűlést tarthassanak. A gyűlés tárgysorozata: Az építómunkások helyzete.

A szakcsoporth saját rokkantalapjának ismertetése. A főkapitány a munkásgyűlés tartását megengedte.

— Egy Festetich-féle parcellázással megint baj van. Minden nagyobb parcellázásnál merülnek fel olyan panaszos jelenségek, amelyek erősen alkalmassak arra, hogy a parcellázásoktól elvegyék a nép kedvét és ezt a nagysfontosságú népjólet kezdeményezést diszkreditálják. Most a Festetich-féle győvári parcellázás ellen merülnek fel komoly panaszok, amelyek hivatalos eljárás tárgyat képezik. A győvári gazdák nagy serege fordul panaszos irással Vasmármegye alispánjához és egész sor aláírás mond igen figyelemreméltó panaszokat. A község, mondja a panaszos irás, 370,000 koronáért megvette a Festetich-urodalom győvári részét azzal, hogy a birtokot parcellázzák. — A felosztás körül azonban, ugylátszik, nincs rendjén a dolog. Az aispánhoz írt panasz oly súlyos vádakot tartalmaz, hogy azok tisztázatlanul nem maradhatnak. Önkenyes vagyonfoglalásokról, közsegi birtokok elhasználásáról szól a feljelentés, amely panaszolja, hogy a birtokok hasznát egyesek élvezik, míg azok minden terhet ráosztják a közönségre. Így vicinális hozzájárulást, iskolaterheket az államadó arányában vetik ki, ellenben a birtokok jövedelmeit nem osztják meg arányosan. Még azt is panaszolja vagy 30 parcellázáson kívül rekedi gazda, hogy most a község 400,000 koronás bankkölcsönt akar felvenni, hogy a birtok vételárát azzal fedezze. Attól félnek, hogy a 30,000 korona többlet is a község számlájára esik és azért kérik az alispánt, hogy akadályozza meg ezt a készülő újabb igaztalanságot.

— Esküvők. Rendkívüli családi ünnepély színhelye volt ma dr. Szigethy Károly nagykanizsai törvényszéki orvos háza. Az orvosiak egyszerre két leánya tartotta esküvőjét díszes vendégtársaság körében. Szigethy Edit Kaposi Gézával, az Osztrák magyar bank nagykanizsai tisztviselőjével, Karolin pedig Vetter Ernő budapesti vasúti mérnökkel lépett az oltár elé. Az első pár házasságkötésének dr. Reich Tivadar bécsi ügyvéd és dr. Levatic Kálmán pozsonyi táblabíró, — a másodiknak pedig dr. Szigethy Elemér zalaegerszegi ügyvéd és Vetter Gyula posta és távirat tiszt voltak a tanúi. A boldogságban úszó brómszórtókat ismerőseik és barátai rengeteg jókívánsággal halmozták el.

Az elmúlt héten még két házasságkötés történt Nagykanizsán: Sáfrán József kereskedő Ehrlich Margittal, Ehrlich Ágoston nagykanizsai szabó leányával kötött házasságot, Kovács Sándor fiakkeros pedig Moór Annával.

Hétfőn itt lesznek a honvédek. A nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred teljes létszámával tudvalevőleg már közel egy hónapja a felsőmagyarországi hadgyakorlatokon van, ahol a magyar honvédség oly nagy sikereket ért el az osztrák armádia ellenében. A hadgyakorlatokat, mint azt már a ma reggeli lapok közölték, tegnap délelőtt lefújta a fővezér, Ferenc Ferdinánd trónörökös és már tegnap megkezdődött Felsővízköz környékéről a rengeteg katonaság hazaszállítása. Honvédségünket, a 20. ezredet még csak holnap reggel tudják utnak indítani és a jól meghajszolt zalamegyei legények huszonnégyórán utazás után hétfőn érkeznek haza, Nagykanizsára. Az ezred több részletben fog érkezni a rengeteg nagyszámu katonavonatokon, amik közel egy héten át mennek szét az országba Bártfa környékéről.

Az Első Magyar gyásza. Tegnap Budapesten elhunyt szendrői Szende Károly, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vezérigazgató-helyettese. Temeztésén, mely ma délután volt, Nagykanizsáról Dezső Béla vezértitkár volt jelen.

Az Önképzőköri tisztikar. A minap választotta meg a nagykanizsai főgymnázium négy felső osztályának ifjúságából alakult Önképzőkör elnöki tisztikarát. A tisztikar főbb állásait a következő 8. osztályú tanulókkal töltötték be: Elnök lett: Metzger István, főjegyző: Beck Ferenc és pénztáros Toppler Ferenc. Az önképzőkört ez idén is Divényi János piarista tanár vezeti.

Tánciskola. Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájába a beiratások javában folynak. A tanfolyam holnap, vasárnap d. u. 4 órákor kezdődik a nagykanizsai kaszinó disztermében, ahol ezidőben a legalkalmasabb lehet a kurzusra jelentkezni. Egyébként előre lehet jelentkezni a Kaszinóban naponta délelőtt 10 órától d. u. 5-ig.

Új műsor az Edison színházban. A Szarvasban működő új villamos színház, az Edison-mozi ma este új, pompás műsora előadáscklust nyit. Azok a kisebb-nagyobb műsorok, melyek a legmodernebbül felszerelt mozgófényképszínház első előadásait zavarták, az elmúlt héten színtértek által teljesen meg lettek szüntetve, úgy hogy ma a képek, mint arról saját szemünkkel meggyőződést szerezünk, a legizisztibb, écsék és csak a legminimálisab mértékben rezgők. A ma este kezdődő három napi előadás műsora a következő: Salzburg, természeti felvétel. Asszony szerelem, dráma az életből. Nadragszoknya, humoros. A botanikus, életkép. Tümes légyott, humoros. Egy régi olasz város, természeti felvételek. Nauke tanár felesége s nagybátyja, humoros jelenet. A képekhez magyarul szöveget az előadás alkalmával díjmentesen osztogatnak.

Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Tiefenbacher Anna cseléd 26 éves (Pásztor), Horváth Jánosné szül. Horváth Julianna 45 éves kocsis neje, Modrovics Imre 42 éves vasuti munkás, Horváth Sándor 10 hónapos, öz. Krausz Lipótné szül. Stern Hermina magánzónó 51 éves, Csindrics/Rozália 15 napos, Vörös Géza 1 hónapos, Pusofszky Sándorné szül. Schör Terézia fodrász neje 33 éves, Leber Vendel 70 éves bográ, Nagy Ferenc 2 hónapos, Tobik Margit 16 éves, Károlyics József 71 éves földmives, öz. Filák Ferencné szül. Krisztján Rozália 51 éves magánzónó és Szentcsár József napzónos 29 éves.

Napbarnulás és szeplők ellen legjobb a Grand Fayence szappan 1,50 K.

Kérem. A Katolikus Legényegylet elnöksége ezúton kéri fel tagjait, hogy a nagykanizsai ipartestület fenállásának holnap, vasárnap délelőtt tartandó 25 éves jubileumi ünnepségén minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés délelőtt fél 9 órákor az egyesület helyiségében.

Báró dr. Korányi Frigyes fővárosi egyetemi tanár, az országos igazságügyi orvostanács elnöke, igazolja, hogy „a természetes Ferencz József-késérővíznek már kis mennyiségben véve is rövid idő alatt minden kellemetlen mellékhatást nélkül biztos hashajtó hatása van.” Kapható gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél. A szétküldési-igazgatóság Budapestén.

Szeretem a rendőrségen. Két szomorú, lecsuklott fejű embert cipeltek be tegnap a rendőrök a rendőrségre: egy fiatal férfit és egy még fiatalabb nőt. Szorosan egymás mellé bujtak, gyámoltalan, bambán ijedt képpel néztek szét az ügyeletes rendőrtisztviselő szobájában és összerendezték, amikor erőlyesen rájuk szóltak:

— Miért csavarognak maguk Kanizsán? A férfi a leányra nézett és szomorúan szólt:

— Mi szeretjük egymást...
— Mi szeretjük egymást... — bizonykodott a leány is.

— Nem azt akarom tudni! Hogy hívják és mi maga? — fordult az ügyeletes a fiatalemberhez.

— Fehér Imre a nevem, vasesztérgályos vagyok...

Jegyzőkönyvbe vették a leány nevét is. Szudarevics Máriának hívják. Mindketten Ágoston-pusztáról, (Veszprémmegye) jöttek Kanizsára — gyalog. A férfi 23 éves, a leány 20, szeretik egymást és megszöktek, mert a leány szülei ellenezték a házasságot. Három napig kóboroltak Nagykanizsa utcáin, az éjszakát fedél nélkül töltötték és néhány krajcárból éltek. A férfi munkát keresett, de nem tudott munkát kapni, így aztán munkanélküli csavargás miatt mindkettőjüket előállították.

Kihallgatás után bevitték őket a cellába. A rendőr csoszogott a folyosón, csörgött a kardja, a két szomorú ember meg összebujva, lecsuklott fejvel ment utána.

Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó utafő-póloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimezzel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimezzin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkil, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútort is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrást Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

Gyilkos az új bor. Csurgói levelezőnk írja: Az erjedő must újra megkövetelte a maga áldozatait. Csütörtökön este két ember holttetését húzták ki az Öreghegy egyik pincéből, akik megdöbbenve lementek az erjedő mustól szénsszával telített pincébe, ahol halálukat lelték. Gabrovics János 58 éves földm., Öreghegyi lakos öz. Geiger Domonkosné Öreghegyi szőlőjében dolgozott, neje Paulusz Erzsébet pedig otthon a ház körül foglalatkodott. Ugy déltájban az asszony valamért lement a présházából nyíló pincébe, ahol mintegy 8 hektoliter must erjed, azonban visszajönni már nem tudott, mert a szénsszával telített pincében a gáz megölte. Gabrovics János délelőtt ebédelni ment lakására s mivel a lakást és pincét nyitva találta, rosszat sejtett. Felesége keresésére indulva, ő is a pincébe ment, azonban amint leért, összeesett és meghalt. Öz. Geiger Domonkosné a délutáni órákban elküldte egy munkását Gabrovics János lakására. A munkás a látottak után megkérdezte a mentést az éppen ott levő Mráz János városi hivatalnokkal, Gabrovics Jánost ki

is húzták a pincéből, de hasztalan. Életre kelteti már nem tudták. Gabrovics Jánosné hullájának mentési munkálatai rendkívül nehézségekbe ütköztek, mert arról szó sem lehetett, hogy valaki lemenjen. Végre is Varga László tűzoltó-mentő húzta ki a pincéből hosszasan és fáradságos munka után. Szinte csodával határos, hogy a hullát kihúzására önként vállalkozó Varga László is majdnem életével fizette meg a veszedelmes munkát. Az orvosrendőri szemle alkalmával megállapították, hogy Gabrovics János és neje halálát saját vigyázatlanságuk okozta.

Az ügyvédi pálya megnehezítése. Az ügyvédi szervezelmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balog államtitkár-több ízben kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédielölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beérkezett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédielölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megszervezését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltasson senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. A jogi vizsgák letétele c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

Minden házasságnak fontos. Jó erős zamatot kávé csak úgy készíthetünk, ha jó pörkölt kávé használunk. A tűzhelyen pörkölt kávé azonban többnyire elég, komossá válik és így a kávénak ízét, zamatját rontja. A lakás, konyha megtelik füsttel, gözzel, de ezt mind elkerülhetjük, ha a Schwarz és Tauber cég villamos üzemi kávépörkölőjéből kikerült „Kardinal” pörkölt kávé vásárolunk. 5646

Gerő Soma
kárpitos és díszítő
Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch-féle ház.)
Elvállalok minden e szakmába vágó munkát:
angol bőr és szalongszobák, függönyök, divanyok, madracok és rolet-ták készítését, papírkárpitozást. — Javítások és alakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. 5661

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, szept. 16.

Változékony, többnyire hűvös és szeles idő várható helyenként esővel. — Déli hőmérséklet: 20,6 C.

Kabos Ferenc — v. b. t. t.

Budapest, szeptember 16. A legutóbb tartott minisztertanács Kabos Ferenc munkapárti képviselőt, a képviselőház al-elnökét legközelebb felterjeszti a királyhoz valóadós borsó illos tanácsosi címmel való kinevezés végett. A kinevezés a jövő héten fog a hivatalos lapban megjelenni.

Nagy tűz Temesváron

Temesvár, szeptember 16. Nagy tűz pusztított ma a belvárosban. — A város központjában kigyúlt az Első magyar. árt. biztosító társaság háromemeletes palotája s mire a tűzet észrevették, a lángok már az egész tetőt elborították. Hajnali 4 óra lévén, a ház lakói ijedten riadtak fel álmukból és pongyolában menekültek. A kivonult tűzoltóság és katonaság emberfeletti munkát végzett, míg a tűzet sikerült elfojtaniuk. Órákon át veszélyeztetve volt a szomszédos vármegyeház is, melynek tetőjét ellepte a tűzes pernye. Az oltásnál nyolc tűzoltó súlyos égési sebeket szenvedett.

A Balkán.

Rablógyilkosságok egy zsufolt moziban.

Belgrád, szept. 16. A szerb főváros egyik külső részében még a Balkánon is hibetelen briganti eset történt tegnapelőtt este. Egy bosnyák vállalkozó csütörtök este mozgófényképszínház rendezett ott, előadások közben a nézőtérre berontott 40 felfegyverzett cigány, kik a villamos vezetőket elvágva, a mozi közönséget kifosztották, az elrettenteket pedig leölték. Meggyilkoltak összesen 7 felnőttet és 8 gyermeket és a közönségnek minden pénzét és ékszereit elvették. A csendőrok a rablók után iramodva, elfogták ezeket és fűdőzés közben tizenkét cigányt agyonlőttek.

Elégett kolerás család.

Cetinje, szept. 16. Borzalmasságában szinte leírhatatlan eset történt a montenegrói Suli nevű községben. Egy paraszt megbetegedett ott kolerában, amit mikor

a község népe megtudott, körülfogták a házat s azt felgyújtották. A szerencsétlen beteg menekülni akart, de nem engedték, hanem visszakergették az égő házba. K'zben megérkezett a mezőről a kolerás ember fia, kit a tömeg szintén fertőzöttnek vélt, azt is megfogták és beledobták a tűzbe. Mindketlen elégték.

Az antiszemita határrendőrkapitány.

Eperjes, szept. 16. Dr. Tóth Miklós bártafi ügyvéd feljelentette Bánó Iván határrendőrkapitányt, aki hivatalos funkció végzése közben az ügyvédi kamarát zsidó bandának nevezte. A kamara válaszmánya ma foglalkozott a sérelemmel és azt határozta, hogy emiatt az igazságügyminiszterhez fordul feljelentéssel.

Stolypin állapota.

Kiew, szept. 16. A súlyosan megsebesített Stolypin miniszterelnök állapota változatlanul súlyos; rettenetes kínok gyötörnek, amelyek enyhítése végett többször alkalmazták nála moriumbefecskendezéseket. Az orvosok biznak Stolypin felgyógyulásában.

A forráskutató.

Püstyén, szept. 16. Tüköri Jenőné, a híres forráskutató uriaszonyt Kubelk hegédművész táviratilag arra kérte, hogy csehországi birtokán keressen forrást.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 16.

Készáru-üzlet:

Buza 20 fillérel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októbertől 11.68

1912. áprilisra 11.98

Rozs októbertől 10.18

1912. áprilisra 10.55

Zab októbertől 9.45

1912. áprilisra 9.62

Tengeri 1012. máj. 8.28

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Nyílt-tér.

Naponta
trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

5487

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

UDIT-GYÓGYIT.

UDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a
légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

5396

Főlerakat: FLEISCHACKER IGNÁCZ
cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keverékea Kardinal
pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber
cégnél.

5546

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.

Kitűnő gyógyszer: gyomor- és emésztőbetegeknek, köszvény, hólyag- és vesebajok ellen.

Főpházár VITA-fürdő a gyomorgyógyászati áramlat megközelítésével.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.
Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.
Fővárosi telephely: Székhely, Vas megye.

Egy hölgy

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen pedig a szempontokat akarja eltüntetni és finom, fehér és puha teint akar elérni csak Vesszőparipa-Lilomszappant (vesszőparipa védjegyes) használ.

Bergmann & Co.
Tetschen a. E.

Dárabonként 80 fillért minden gyógyszerár, drogeria, illatszert üzletben stb. kapható.

Borivoknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER

természetes ásványvíz

köszvényes
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.
Nem fűti a bort.

A zalaegerszegi régi jóhírű
Korona szálloda és
vendéglő

572

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutányosan átvehető.
Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn.
Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

SARG-60

KALODONT

LEGJOBB
FÜG-CRÈME

NESTLÉ

gyermeklisztje

vízzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomor-bajosok

régbevált tápláléka
Hővel kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tej

tartalmaz
1 doboz 1 kon 80 fill.
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Értesítjük az igen tisztelt vevőkön-
séget, hogy Erzsébet-tér 17. szám
alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi
angol szövetelekből készült ruhákat mér-
tek szerint készíttünk szerény árak mellett.
A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

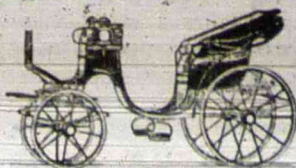
Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és beélelését.
Kitűnő munka! Jutányos árak!

Eladó mészárszék.

Keszthelyen (Balaton-melleti nagy
forgalmú fűrdővárosban), a piac
legforgalmasabb pontján, egy már
50 év óta, nagy előkelő vevő kör-
rel rendelkező

A mészárszék

az üzleteltulajdonos előrehaladott
kora miatt azonnal eladó.

Komoly érdeklődők forduljanak a
tulajdonoshoz,

Neumark Ignáczhoz Keszthelyen.

A Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság folyó évi szeptember hó 26. napján d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlést, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja. Nagykanizsa, 1911. szeptember hó 16.

Az igaz. atóság. Tárgyszorok: 1. Az igazgató-ság évi jelentése és az évi mérleg megállapítása. 2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások megvizsgálásáról. 3. A mérleg és számadás helybenhagyása és az igazgató-ságnak a felmentvény megadása. 4. Előbbségi kötvény kibocsátása. 5. Ot fel-
ügyelő-bizottsági lagnak megválasztása egy évre. 6. Az alapszabályok módosítása.

10. §. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál letenni.

11. §. Szavazati joggal csak azon részvényesek bírnak, kiknek nevére a részvények a közgyűlés megtartása előtt legalább hatvan nappal a társaságban átíratottak.

A legjobb óvszerként fertőző
betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és alutesti bántalmak-
nál és mint üdítő ital is, ivó- vagy
savanyuvízrel hígítva elismerten
kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Káplavich István utódai

Cognac Budafok.

Bel- és külföldön kizárólag DISZOK-
LEVÉLLEL kitüntetve. Üsdönti kapható.

Ügyes —
szobafestő

és mázólo segédek állandó
munkára jó fizetéssel azon-
nal felvételnek.

Reisz Zsigmond

Kazinczy-u. 6.

8713

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Nagykanizsán, forgalmas helyen,
üzlettembernek rendkívül alkalmas
ház, évek óta fenálló üzlethelyisé-
gekkel és hozzávaló lakásokkal
ELADÓ. Bővebbet a tulajdonosnál,
Teleky-ut 5. szám alatt. 5675

KEREM CSALÁD

LOLA

ARTISEPTIKUS
FÉSÜK ÉS FOGKEFÉK
MINDENYKÉPP KAPHATÓ
JÓMÉLTAKÉVÉSEN
BALOG J. Győre
BECS-WEN
1/300

LOLA

fésűk és fog-
kefék kaphatók
drogueriákban
és minden jobb
pipere kereske-
desben, valamint
szaküzletekben.

MINDENSZENTEKRE!

Élő- művirág- ércz koszorúk és síresokrok előre meg-
rendelhetők Petermann József élő és művirág keres-

kedésében NAGYKANIZSA, Fő-ut 1. sz.

Éő és művirág- koszorúk, síresokrok ára: 2—4—6—8

10—12—14—16—0—25—30—35—40—45—50 korona.

Ércz koszorúk kersztek ára: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 K.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághegyek, Jácint, Tulipán, Narcisz, Crocus, Iris, Lilium, Évelő-
virágok stb. Jöszint hajlékony üvegek, a legújabb árakon.
Maga törzsi alma és körtefák: 1 db. 1 K, 10 db 8 K, 10 db
40 K, 100 db. 70 korona. Törzsfák: 80 fillértől 1 koronáig.
Rózsafák: 40—50 fillértől. Spargá törzsi 3 évesek megrendelhetők.

Petermann József mű- és keresk. kertésztelepén Bathory-u. 22.

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,

ha hygienikusan ápolja fejet. Mindenféle hajápolási
cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban

Nagykanizsán.

Tiszta nyersanyagok! Tiszta gyárak!

A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN a legjobb, gondosan megválogatott és tisztított nyersanyagokból készül. Nemcsak hogy minden készülék, kazán és gép, hanem a gyári helyiségek is a lehető legtisztábbban vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN tisztasága és utól nem ért jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET“ mosó kivonatot.

Tiszta szappan! Tiszta ruha!

A ruhát csak úgy lehet kifogástalan leherre mosni, a nélkül, hogy az megromlásig elhasználódjon, ha teljesen tiszta, hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden káros alkatrésztől. Az újabb időknek minden vívmányát és a tudomány és technika terén jelentkező találmányt felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN gyártását a legolcsóbbá tegyük. Tökéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONYDICSÉRET“ mosó kivonatot.

Ház ELADÓ.

a Teleky-ut 31. sz.
5085 alatt

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál.

Ügyes

gyakornok

egy részvénytársaságnál felvétetik. — Ajánlatokat „Gyakornok“ jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Régi íróasztalok megvételnek.

Ajánlatokat „Jó karban“ jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Jó derék-varrónőt

keresek 50—60 K fizetéssel

Rácz Mariska varrodájába.

Cs. és kir. szab.
SÉRVKÖTŐK
pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altest-betegség és lógó has ellen. Gummi görsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestől, járós és támasztó fűzőket, egyenestartókat terdennőttek részére, valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebbelvel szerinti legújlatyosabbgyári árak mellett.

Keleti J.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
Legújabb hőmérőknél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Állapítva 1878. Telefon 13-76.

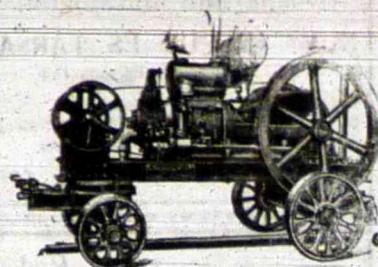
Minden tekintetben utolérhetetlenek

Eredeti „Otto“ Motorok

Benzin, Benzol, Petrolin,

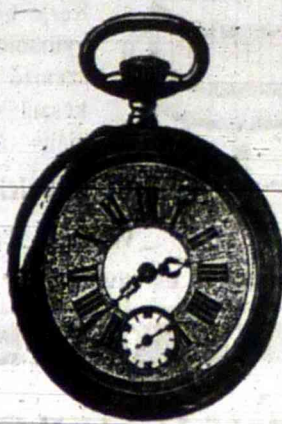
Szivógáz üzemre és

lokomobilok

LANGEN & WOLF

Wien X. Luxemburgstrasse 53.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsörendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsörendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek.

Engländer Béláné,

s.ül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Eiváltat mindennemű HAJMUNKÁT, bár milyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajjakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Két, három fiatalember

jó házi kosztot kaphat

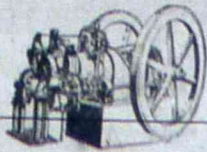
azonnal is 5700

Özü. Wolfrom Károlynénál

Kölcsey-utca 3. szám alatt

Frischmann Elek és Társa motorgyára Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált szivógáz-, nyersolaj- és benzin-motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos cséplőhészletek. Magánjáró benzinlokomobilok. Hazai ipar! Olcsó árak! — Redvező listével feltételek! —

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tiszteltetl értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat igényének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt orrasi választékban. — Saját gyártmány! Cipőink jó minőségűek teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel

MILTENYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-úton, a városházában.

Két évi jóállás.

Az OLLA

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Geltsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárában. 5329

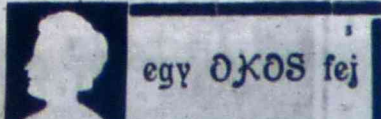
Tisztítsd csak

Globus

Fémfiszítókivonattal

a világ legjobb fémfiszítószeré

egy OXOS fej

olcsóbbítja azon vívmányokat melyekkel a társzerkémia a háztasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpor a 12 f. élesztő pótlásul, melyet kuglófokat, limet és egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbaká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingszóra a 12 f. tej-főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képező, nagyserű és olcsó utóéletelt nyújt.

Dr. Oetker vanillínuszokra a 12 f. asokládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillínuszokra asokládé és teljesen pótolja a drága vanillín-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillín-csövet felel meg.

— Kímélt házművel tisztítsa minden csomagt. — Kapható minden élelmiszer ártalban, valamint drogeriában. Vegyes lapok.

Dr. OETKER, Baden - Wien.

Tűzifa eladás!

Kittinó minőségű, száraz és egészséges bükke-, gyertyán- és cser hasábrát 110 cm. magasságban, ölenként 40 koronáért, készpénzfizetéssel házhoz szállít a bocsikai erdősegből. A fa az erdőn 26 korona. — A fa megtekintésére 5681 hető és megrendelhető

Kunst Sándornál Kinizsy-u. 21.
Szegő Mór Irodájában Kazinczy-u. 4.
Telefon 219. és
Handelsmann Sándornál
Csengery-ut 60. szám alatt.

Szőlő oltvány

fajtiszt piros Delaware, európai és amerikai gyökerez és sima szőlővesszőről név- és árjegyzékünk ingyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Magyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb 164 holdas érmelléki saját szőlőtelepeinken termelt több mint 170 fajta legkiválóbb bor és csomagoszóló oltvány és valódi szavatolt fajtiszt piros „Delaware” gyökerez és sima vesszők, továbbá a Keszérű község határában levő egyik immunis fekete Homok majorságunkban termelt ugyanazon 170 különböző legkiválóbb faj európai gyökerez szőlővesszőkből és együttvéve 4 millió darabot a legmérsékeltetebb árak mellett bocsátunk eladásra. Kiemeljük szíves tudomásul azt is, hogy a világhírű legkittinóbb lugasszóló-fajok csakis nálunk kaphatók, 1 fő ezekből legkevesebb 1600 fűrt legfinomabb szőlőt terem. Hasznos tartalmu árjegyzékünk egy házból sem hiányozzon. Cím: Mo'nár József és Társa nagybirtokosok 164 holdas szőlőoltvány-telepe, Értarcsa (Biharmegye). 5.96

Ház eladás.

Csengery-utcán 51. szám alatti ház ujonnan nyitandó utcában több háztelekkel,

eladó.

Bővebbet a háztulajdonos.

FRITZELAKK NUMATA

Egy ecsetvonással színt és fényt ad.

TARTÓSI ELEGÁNSI KIADÓSI

Használatban a **LEGALCSÓBB!**

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etiketre; minden más csomagolást utasítson vissza!

Kapható: Neu és Klein cégnél, Nagykanizsán.

Van szerencsém a n. érd. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

varrodámat

Fő-ut 24. sz. alá (Badacsony vendéglő) helyeztem át

A n. érd. hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kérve vagyok

teljes tisztelettel

Báron Miczi.

Egy garnitúra

Clayton és Schuttleworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban jutányos áron **ELADÓ.**

Cím a kiadóhivatalban.

Nincs többé buza üszög a
NUMA DUPUY & CO
„Magcsáva” használatával.

27 év óta nagy eredménnyel használják buza üszög ellen, továbbá korom- és porüszög ellen kukorica, árpa, zab és burgonyánál stb. Egy csomag 2 métermázsára vetőmaghoz 10 fillér, egy métermázsához 26 fillér.

Óvakodjunk utznatoktól!

NUMA DUPUY ÉS TÁRSA

BÉCS, VI. 1. Windmühlgasse 11/b.

Kapható Nagykanizsán: Rosenfeld A. Fiai, Sirém és Klein, Kőrös Géza, Armuth Nátán, Neu és Klein, Günsberger Jakab.

Csáktornya: Graner Testvérek. 4204

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörccs, gyomorbőv, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós borszész nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer közvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer gyermekek- és hölgyzappanok a bőrkárosodás megelőzésére gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhelyén:

Moll A. gyógyszerész, c. kir. udv. szállító

Által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek.

A raklapokban tessék határozottan „MOLL A.”

aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf fia

Modernül berendezett speciális gyárunk már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben

a legjobb hírnévnek örvend.

Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-örölő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készüléket tartalmazó — 332-es számú speciális árjegyzékünket.

Ritűntetve 680 éremmel, első díjjal stb.

Wien II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok.

Képviselők kerestetnek.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

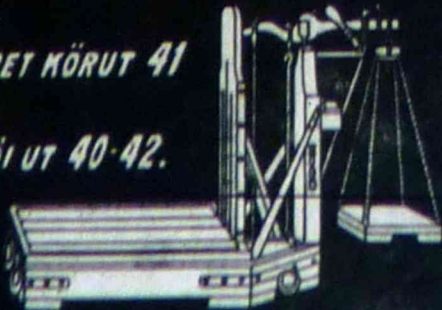
Jancsec-cipő!

Vidéki megrendelésekhez elegendő egy használt cipő beküldése vagy papírra állva a láb körrajza.

5118

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI, KERESKEDELMI és VASUTI MÉRLEGEK. KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

Egy erősítő szer gyengegyomruaknak

és azoknak, a kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorhurut, Gyomorgörccs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegséget kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle **BALDRIANUM**-ot

használják.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyengeségekkel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, elfogódás stb.

Különös összetételénél fogva, mely tartalmaz Samorbert, Baldrian csöpet, málnaszirupot és cserecsnyeleket, a Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A Dr. Engel-féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb ha azt reggel éhgyomorral, vagy este lefekvés előtt szedjük egy-zerre egy likőrös pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele.

A Dr. Engel-féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsán, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesdéd, Csákány, Nagykőrös, Békéscsaba, Székesfehérvár, Szentlőrinc, Tótfalu, Kerkasszentmiklós, Muraszendrőhely, Csáktornya, Letenye, Kátavó, Perlas, Vidovec, Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Iharosbény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszerárakban.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Óvakodjunk utznatoktól! Kérjünk határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

NAGYKANIZSA

Telefon-szám 78.

egy melléklettel.

A mellékletet a helyi lakosok és a városi iskolák számára is kiadunk. — Kérjük, hogy a mellékletet a városi iskolákban is kiadják.

A mellékletet a városi iskolákban is kiadják. — Kérjük, hogy a mellékletet a városi iskolákban is kiadják.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Pénzben
Egy hóra 1.30 K	Egy hóra 1.30 K
Nagydíjára 1.30	Nagydíjára 1.30
Földön 1.30	Földön 1.30
Egy hóra 1.30	Egy hóra 1.30

Egyes számok ára 6 fillér.

Mellettek, ha kívánságuk van, a napilap mellékletét is megkaphatják 50 fillér.

Egyes számok ára 6 fillér. — Kérjük, hogy a mellékletet a városi iskolákban is kiadják.

XXXVIII. évf. 212. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. szeptember 19.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A jubiláló ipartestület.

— Saját tudósítónktól. —

Egész szívvel, egész lélekkel vett részt városunk közönsége a nagykanizsai ipartestület tegnapi, imponálóan szép, minden ízében sikerült negyedszázados jubileumi ünnepségén. Valóban méltányos, helyénvaló, igazságos dolog az, hogy az iparosok ünnepét az egész város ünnepévé avatták és hogy ennek a munkás, derék osztálynak a búska örömet behelyezték a tegnapi nap eseményeinek a középontjába. Méltányos és helyénvaló az, hogy megbecsüljük az iparosságot akkor is, mikor nem adófizetésről, bizalomsvázáról van szó, vagy széles frázisok kíséretében a szavazást könyörgik ki, hanem akkor is, mikor tanúságot tehetünk amellett, hogy az iparosokat a város igen értékes és fenntartó osztályának, derék zömének, gerincének tartjuk. Azért volt oly szép, imponáló, rokonszenves ez a tegnapi ünnepség, mert azt nem magukra hagyottan az iparosok rendezték, hanem mert a város egész közönsége felavatta azt a fizikai munka komoly ünnepévé.

Igazán megkapó az a buzgóság, melylyel a jubiláló testület minden tagjársztvett a rendezés fáradságos munkájában és hozzájárult az ünnepség kiváló sikeréhez. Mi, persze, nem téphetjük levelekre a babért és nem oszthatjuk szét az arra érdemesek között; az egyesületi belső élet bizonyára méltányosai tudja az egyesek érdemeit, melyeknek egészét kifelé Halvax Frigyes városi tanácsos, kamarai alelnök széles látókörű, mindenre kiterjedő, figyelmes és tapintatos tevékenysége reprezentálta, továbbá Samu József ipartestületi elnök rátermett egyénisége és Muraközi Lajos jegyzőnek az ünnepség rendezése körül kifejtett, bizonyára nem kicsiny munkája. Az iparosság kétségtelenül hálaival adózik Ullein József soproni kamarai elnöknek, ki személyes megjelenésével dokumentálta az ünnepség súlyát és azt

v kiváló hajlandóságot, melyet a kamarai iparosaink érdekei iránt mindenkor tanúsít.

Az ipartestület tegnapi jubilális ünnepsége a vendégek fogadtatásával kezdődött. Ullein kamarai elnökön kívül megérkeztek a csáktornyai, alsólendvai, pacsai, zalaegerszegi, keszthelyi és kiskomdromi ipartestületek. Kora reggel küldöntség ment a zászlóanyáért, dr. Benczik Ferencné urnóért, ki Vécsey polgármesterrel felvirágozott kocsin a felsőtemplomhoz hajtatott, hol Kovács Antal kegyesrendi tanár, Máttyás József, Lukács József és Eberhardt Antal tanárok segédletével ünnepi istentiszteletet celebrált. Az istentisztelet magasztos hangulatát jelentékenyen emelte a Rácz János kántor által szervezett alkalmi dalárda közreműködése, melynek keretében kiválóan érvényesültek Vidos József és Hajner János mély érzésű, kitűnő diszpozícióval előadott szövegei.

A templomból az impozáns menet több utcán át levonult a városházához, hol kezdetét vette a

diszkozyülés,

melyet Samu József testületi elnök nyitott meg keresetlenül egyszerű, de hatásos szavakkal.

Utána dr. Hajdu Gyula ügyvéd, az ipartestület ügyésze emelkedett szólásra és általános figyelem közben kezdett bele az ünnepi beszédbe: Röviden vázolta a nagykanizsai ipartestület negyedszázados történetét, melynek értékes konzekvenciát öszegyezte. Az össztartásról beszélt és az egyesülés nagy társadalmi jelentőségéről, majd az ipartestületek nemzeti, társadalmi és városi szempontokból való fontosságát fejtegette igen érdekesen. A nemzeti szempont ismertetését találó hasonlattal kezdte, melyet a földművelést a nemzet testének nevezte, amelybe életet és elvengésget az ipar és a kereskedelem önt. Az ipar tisztelését és az ipar megbecsülését követeli a társadalomtól. — Az iparos önértetének emelése, ugymond, nemcsak osztály, hanem általános nemzeti érdek és feladat, mert az iparos a maga szűkebb hazájában mindenkor a nemzeti törekvések védője és a nemzetnek egyik leghasznosabb termelői tényezője volt. A társadalmi szempont magyarázatánál hivatkozott elsősorban a magyar iparosságnak félmillió embert meghaladó tömegére, mely tehát elsőrendű társadalmi tényezőnek számít és közgazdasági tekintetben egyik legproduktívabb termelői ág. Ami

a városi szempontot illeti, ebben, ugymond, a vidéki városok életében az iparosztály oly tényező, mely nélkül városi élet el sem képzelhető. Végül a nemzeti haladás ideáljáról szólt, a társadalmi osztályok összhangjáról, az egymást megértő és megbecsülő együttműködésről, melyben minden haladás kuicsa van. — Magyar ember és magyar iparos előtt nem lebeghet magasabb cél, mint a magyar ipar szeretele, tisztelte és — ezek segítségével a nemzeti előrehaladás biztosítása, aminek nagy munkájában, mint a multban, úgy a jövőben is vezető szerep vár a nagykanizsai ipartestületre.

Frenetikus taps és éljenzés fogadta az eszmegazdag ünnepi beszédet, mely után Ullein József kamarai elnök átadta a soproni keresk. és iparkamara, Heltai József keresk. tanácsos pedig a nagykanizsai kereskedők társulatának meleg üdvözlését. Miután Samu József elnök bezárta a diszkozyt, délután egy órakor mintegy százharminc terített

társasébredre

gyűlt össze az ünnepelő közönség az ipartestület helységében. — Itt az ipartestület vendégül látta városunk számos vezető tagját, kik közül a zászlóanyát s Vécsey polgármestert zajos ovációkkal fogadták. A nap krónikása mulasztást követne el, ha elfelejtene megemlíteni, hogy a bankett menüje gazdag és pompás volt; kiváló izletlenség dícséretére válik Somogyi ipartestületi vendégül konyhájának.

Már az első percekől kezdve a legfesztelebb jókedv lett urrá a terméket, a hangulat élénk és lelkes volt, melyet csak fokoztak az elhangzott talpraesett pohárköszöntők. Elsőnek Vécsey Zsigmond polgármester a királyra mondott felköszöntőt, majd Samu József elnök zajos helyeslést kísérve Benczikné urnóré s a polgármesterre, Halvax Frigyes v. tanácsos igen hatásosan Ullein József kamarai elnökre, míg Ullein Kovács Antal tanárt köszöntötte fel, ki a reggeli misét celebrálta. Hoffmann Gyula Bosnyák képviselő üdvözlötte, mire Bosnyák az ipartestület jövőjére, Pilzer Albert nagy tetszés között a vendégekre s a sajtóra, Remete Géza ügyvéd pedig az ünnepség rendezésének két kitűnő tényezőjére: Halvax Frigyesre és Samu Józsefre mondott felköszöntőt. Végül Kovács Antal tanár szólt a közkívánságra és hatalmas beszédben isten áldását kérte a testületre, majd Vécsey

polgármester sikerült ötleteivel élénk derűtséget kelteve a zászlóanya nevében mondott köszönetet.

Az ebéden feloivasták a Vidor Samuné urnó által a nagykanizsai izr. nőegylet nevében küldött üdvözlő sürgönyt, továbbá Révész Lajos, Spiegel Szigfrid soproni kamarai alelnök és Breisch Samuel (Zalaegerszeg) üdvözlő táviratát.

Az estély.

A jubilális ünnepségek méltó, hangulatos befejezése volt a hangverseny, amit egynek kivételével helybeli műkedvelők rendeztek, azonban minden dilettantizmust feledtető művészi készséggel. Az Irodalmi és művészeti kör dalárdájának bevezető énekszáma után dr. Hegedűs György a munka értékéről adott elő tartalmasan és tetszőleg. Majd ismét a dalárdának több énekszáma következett Gürtler Ferenc karmester dirigálásával. Az Irodalmi és művészeti kör dalárdáját dicsérni már szinte közhely számba megy, de nem lehet elmulasztani annak az óriási hatásnak regisztrálását, mit a meglehetősen teljes létszámú dalárda produkciójának valamennyi programszámaival elért. — Vége-

hossza nem volt az ovációnak, amiben a Polgári Egylet nagymertő jól megöltöt diszes közönség a dalárda karmesterét, Gürtler Ferencet részesítette. Az est legkiemelkedőbb mozzanata mégis a vonósnégyes volt, mit Hofrichter Emma hegedűtanárnő (I. hegedű), Saueremann József (II. hegedű), Gürtler István (viola) és Saueremann Béla (gordonka) adtak elő kifogástalan művészi precizitással, amelyről az volt az általános kritika, hogy az bármely fővárosi koncertteremben megállta volna helyét. Kár, hogy a kvartettözök a rengeteg tapost és ujjazást előkészület hiján nem honorálhatták ráadásul. Músort után lánc következett, mely a reggeli órákig együtt tartotta az estély nagy és pompás kedvű publikumát.

Lukács László itthon

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 18.

Lukács László pénzügyi- és kereskedelmi miniszter nyári vakációjából hazatért és ma először megjelent a Házban, hol a két alelnökkel értekezett hosszasan

Krónika.

(Toselliné könyve.)

Szászország volt trónörökösének, a mostani Tosellinének emlékirataiból csak annyit ismerünk, a mennyit a lapok kivonatai mostanában közölnek, — e keveset is — bevaljuk — csak futólag olvassuk, vagyis csak nézzük, mint a hogy régi hírlapírók az érdektelen olvasmányokon csak futó pillantásokkal szoktak átsuhanni. Az egész ügyből eddig csak annyi maradt emlékeztetőnkben, hogy az iratok, melyekért jelentékeny összegeket fizettek a lapok és könyvkiadók, úgy meg halt, mint élő udvari személyiségekről ugynevezett „bizalmas” visszaemlékezéseket tartalmaznak. Arra sem vagyunk kíváncsiak, hogy a könyv adatai mennyiben „pikáns”-ak, mennyiben nem, — van-e bennük valami az igazságból, vagy pedig minden részletükben csak egy excentrikus lélek torz látománya-e? Mindig izlettelennek tartottuk azt a kedvetlenséget, mely mások családi életének bizalmas részleteit kutatja. S azt valljuk, hogy fejedelmi személyiségek családi keletlenességeinek nem jár ki nagyobb nyilvánosság, mint másoknak. Férfi és feleség, sógor és sógorné, apó és meny az emberiség minden körében maguk közt vívják meg kisebb-

nagyobb ellentéteiket s az igazán művelt emberek nem is kíváncsiak ily ügyekre, akár fejedelmek, akár koldusok a szereplők. Az emberiségnek sokkal-több egyetemes fontossága, nagy jelentőségű ügye van, semhogy közfigyelmét ily magánügyeknek szentelhetné. Milliós szellemi, erkölcsi és anyagi jóléte, a nemzetek egymáshoz való számtalan viszonylata, az állami lét- vagy nemlét minden kérdése, a közintézmények s megoldandó emberi feladatok végtelen sokasága, a művészet, gazdaság tengerok elintéztelen problémája: annyi figyelmet, erőt igényel, hogy családi afférek pikáneriái számára igazán nem maradhat magasabb színvonalú olvasóban érdeklődés. Egyáltalán magánügy csak abban az esetben érdekli a nyilvánosságot, ha az valamely vonatkozásában a közérdeket érinti, ha abban az emberiségnek valamely vívmánya vagy sérelme, a sokaság haszna vagy kára mutatkozik. Vagyis a magánügy csak akkor tarthat számot figyelemre, ha tulajdonképpen már nem magánügy, hanem közügy. De azt már csakugyan nem állíthatja senki, hogy egy férfiról elvált, az elválásba belenyugodott, sőt más férfiról nőről ment aszonynak első férjéről és annak családjáról közlő nyilatkozatai az emberiség közügye lenne. De a sokaságban mindig megvolt s talán mindig is meg lesz a hajlam, hogy

magasabb rangú személyiségek bizalmas magánügyei iránt érdeklődjék. E kíváncsiság nem csak azért ítélhető el, mert olyat kutat, firtat, a mihez semmi köze sincs; hanem még inkább azért, mert egy mai kor szelleméhez méltatlan, alantós felfogás jele. Hogy éppen magasabb rangú személyiségek magánéletének bizalmas részleteit lesi oly sówáran a sokaság: ez annak az ókorból maradt előítéletnek a maradványa, mely más, testben-lélekben mitőlünk eltérő, nem is embereknek, hanem külön fajhoz tartozó teremtményeknek tekintli a magasabb rangukat. S ugyanakkor, mikor így vélekedik, mégis azon van, hogy a földi isteneknek képzelte egyéniségek emberi gyengéit és gyarlóságait megállítsa. S kaján öröm tölti el, ha valamelyikben emberi fogyatkozást tapasztal. Pedig saját fogyatkozásait kellene előbb észrevennie, azt a kettős gyarlóságot, mely egyrészt embert a maga legnemesebb méltóságánál, emberi mivoltánál magasabban akar helyezni, másrészt mégis minden áron önmagánál alább szeretné állítani. Pedig a föld legkiválóbb uralkodói a más kimagasló fejedelmi személyiségek sohasem kívánják, hogy őket másféle lényeknek tekintés, legfőbb érdemeiknek és dícsőségüknek tekintik, ha a világ őket igazán kiváló embereknek ismeri fel. S így méltán, elvárhatják azt is, a mi minden polgárt megillet, hogy

magánéletük legalább oly háborítatlan maradjon a toakodó kíváncsiság elől, mint más polgároké.

Az „Irodalmi mű” alakjában megjelenő magánügyek meg éppen nem számíthatnak jobb ízlésűek érdeklődésére azért, mert magas rangú személyiségekről szólnak. Sőt az irodalmi mű szempontjából egy polgárcsalád drámája esetleg drámaibb, bonyodalomban és fordulatokban gazdagabb lehet, mint egy fejedelmi családé. Ebből az irodalmi szempontból tekintve Toselliné könyvét, — még ha írja jó írásművész lenne is — csak igen siralmas, fejleményekben lapos és érdektelen „drámai” történetet mondhatna el. A dráma hősnője, még ha az expozícióban tudna is maga iránt valamelyes érdeklődést kelteni, a bonyodalom magasztalan és a kifejtésben egyáltalán nem kelthetne bennünk drámai vagy éppen tragikus hatást. A tragikus fenség semminemű jelét sem áruván el, sem mint anya, sem mint hitves, legjobb esetben is csak könyörületességre, szánalomra tarthatna számot. Utolsó színpadi akciójával — a könyv-írással — pedig még ezt az érdeket is kockáztathatná. Így gyönyörködlet irodalmi olvasmányt nem nyújthat, — ha igazat ír. Ha pedig még igazat sem ír, mi érdekes lehet e könyvben?

Az inség forradalma Bécsben.

Negyvenezer ember lázadása. — Barrikádok az utcákon. — A katonaság sortűzet adott. — Egy halott és 63 súlyosan sebesült.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécs, szeptember 18.

A gyomor rettentő forradalma, szabadjára engedett elemekként rombolt és pusztított tegnap az osztrák fővárosban. — Délután monstre-gyűlést tartottak a munkások a drágaság ellen és a gyűlésen történt lázító mozzanatok hatásaként délután forradalmi paroxizmusban vonultak végig az utcákon; a szervezett munkások idejében távoztak, de a mindenféle elemből felnövekedett tömeg hallatlan szilásgal tombolt az utcákon, barrikádokat emelt s megütközött a katonasággal. A kirendelt katonaság sortűzet adott, mely rémes pusztítást okozott a tömeg sorában: **egy embert megöltek és hatvanháromat súlyosan megsebesítettek.**

A császárváros lakossága ma is még a tegnapi események izgató hatása alatt áll. Azt hiszik, hogy az élelmiszer drágaság e forradalma erősen megingatta a kormány pozícióját.

Bécs napok óta izgatott hangulatú lakossága aggodalommal nézett a tegnapi tervezett munkásgyűlés elé s ezt az aggodalmait a történetek gyászosan igazolták.

A gyűlést, melyen több reichsrathi képviselő is részt vett, a városháza előtti téren tartották meg s azon mintegy száz ezer ember jelent meg. — Közben az összes kaszárnyákban készenlébe helyezték a katonaságot, mert zavargásoktól tartottak.

Már a gyűlés megkezdése előtt nagyon izgatottan viselkedett ez a beláthatatlan, kolosszális emberitömeg. „Éljen Portugália!”, „Éljen a forradalom!”, „Le az agráriusokkal!” kiáltották, majd egy rudra zászlót tűztek ki ezzel felirással:

„Éljen a forradalom!”

A népgyűlés délelőtt 11 órákor ért véget és a tömeg munkásdalokat énekelve előzöngölt a körutakat. A rendőrséget minden oldalról visszazsorították s csakhamar apróbb rendzavarások történtek. Ablakokat vertek be, utcai lámpákat törték össze s egy kávéházat megostromoltak, miközben több rendőrt megsebesítettek a kövek s üvegszilánkok. Mikor a zavargások nagyobb mérveket kezdtek ölteni, minden oldalról katonaság vonult elő, hogy a mintegy negyvenezer főtől tömeget a mellékuicákba szorítsa, de a dragonyosok, gyalogosok és huszárok együttes erőfeszítése is hatástalan maradt.

Közben a hatalmas tömeg mindjobban elragadtatta magát és az Ottakeringen megostromolt egy iskolát és azt a szó szoros értelmében lerombolta. Az iskola környékén több száz ablakot betörték s két közúti kocsi fel akartak gyújtani. A zavargások és a katonasággal való apróbb összefutások szakadatlanul tartottak. Déután 4 órákor két villamos kocsit megállítottak, teljesen összetörték a feigujjolták, úgy hogy tűzoltóknak kellett kivonulniuk.

Ekkor már a katonaság is kezdett erősebben visszatámaszkodni, mire a tömeg összehordta s padonai s barrikádokat emelt a katonaság ellen. A barrikádok mögül aztán elkezdődött harcos intézkedés a katonaság ellen, melyre szünt nélkül zúdult a közpör. A tömeg valóságos örvénygörgő. Péterpéter az utcák végéig és az ott bombázta a katonákat. Egy fiatal ember köz-

vetten közelből fejbodolt egy tisztet, mire letartóztatták. A fiatal ember segítségért kiáltott, mire a tömeg előrenyomult, hogy kiszabadítsa. Bár a parancsnok tiszt, a tömeg véres izgalma látna, — szabadonbocsátotta a fiatal embert, — a tömeg, vérszemet kapva, mindjobban előrenyomult s a közpört egy percre sem szüntelte. Midőn a helyzet a katonákra kezdett veszélyessé válni, ezek a legelőbb löttek, de ez a tömegre hatástalan maradt. A lázongó sokaság meggyőződve róla, hogy sorában senki sem ért golyó, még elkecserelettebb vaksággal rohanta meg a katonaságot, melynek most már közvetlen közelébe jutott. Es ekkor a kirendelt őrnagy **sortűzet vezényelt.** Háromszor megharsant a kürt és felhangzott a kommandó: „Feuer!” Irtózatlan kiáltásban tört ki a tömeg a sortűz nyomán s midőn a sokaság hanyathomlok meghátrált, **egy halott és nyegyven súlyosan sebesült fektett a földön.** A forrongás csak éjfélkor ért véget.

Statárium.

Ma reggel a belügyminiszter falragaszokon közölte, hogy ha a zavargás megismétlődik, **kihirdetik az ostromállapotot és felállítják a rögtön, ítélő bíróságot.**

A forradalom hatása a királyra.

A tegnapi véres események politikai szempontból is súlyos következményekkel járhatnak. 1848. óta ez volt az első sortűz Bécs utcáin. Politikai körök s a mai esti lapok szerint a tegnapi eseményekkel a Gautsch-kormány helyzete rosszabbra fordult. Eddig a szociáldemokraták rokonszenveztek Gautschal, ki kiterjesztette a választójogot, most azonban valószínűleg szembekerülnek vele.

Boltias főhadsegéd ma reggel 7 órákor jelentette a királynak a történeteket. Az uralkodót rendkívül lejutották a szomorú hírek s mikor meghallotta, hogy a katonaság sortűzet adott, melyen megrendülve így szólt:

— Nagyon szomorú dolog, hogy ezt is meg kellett énem.

Prága, szept. 18.

A bécsi események híre a prágai munkások körében is óriási izgalmat keltett.

A munkások elhatározták, hogy kimondják az általános sztrájkot. A londoni lordmayor ellen ültetést rendezett a munkásság.

— Adjatok enni! Nem kell bankett! — kiáltották. — A zavargásnak a rendőrség vetett véget.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csemege- és főzzer-kereskedésben

Nagykanizsán.

A miniszterelnök a királynál.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Egész Magyarország népének figyelmébe Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök mai királyi kihallgatására van összpontosítva, mert ebből a kihallgatásból mindenki döntő fordulatot vár a válságos politikai helyzetre. A kihallgatás eredménye azonban még ismeretlen, mert arról mindössze ez a hivatalos híradás szól:

Bécs, szept. 18.

A magyar kormányelnököt ma délelőtt 11 órákor őfelsége külön kihallgatáson fogadta, mely öt negyed óra hosszat tartott. Khuen-Héderváry Károly gróf jelentést tett a királynak az utolsó két hónap politikai eseményeiről és jövőendő terveiről. A miniszterelnök délután több látogatást tett és még ma visszautazik Budapestre.

Országgyűlés.

Szavaznak, szavaznak.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 18.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnökölt. Bemutatta három közszeg kérvényét, melyek az obstrukció elviteléről szólnak. Javasolja, hogy ezeket a kérvényi bizottsághoz adják át.

Ábrahám Dezső ellenjavaslatot terjeszt elő, husznál több képviselő pedig a két indítvány feletti döntésre a szavazásnak holnapra való elhalasztását kéri.

Elnök bemutatja ezután Győr megye feliratát a katonai javaslatok ellen és annak a kérvényi bizottsághoz való utalását kéri.

Ábrahám Dezső ismétli ellenjavaslatát a szavazás 20-nál több képviselő indítványára e tárgyban is holnap lesz.

Elnök bemutatja Győr és Komárom városok törvényhatóságainak az 1887. évi XLV. t. c. módosítását kívánó feliratát, továbbá Győr megyének a póttartalékosok családjainak segélyezésére irányuló és Sopronnak az obstrukciót elvitelő kérvényeit. Javasolja, hogy ezt a három kérvényt is tegyék át a kérvényi bizottsághoz. A soproni kérvényre ellenindítványt adtak, az erre vonatkozó szavazás azonban husznál több képviselő kívánságára szintén holnapra maradt.

Ezután a legutóbbi ülésről mára halasztott névszerinti szavazásokat intézték el, végül megállapították a holnapi ülés napirendjét, ami ismét csupa névszerinti szavazásból áll és csak esetleg kerül a sor a katonai javaslatokra.

Földrengés a kanizsai járásban.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai járás több községéből kaptunk jelentést arról, hogy tegnap reggel észak-déli irányban földrengés vonult végig a járásban. A földrázkódásról több községből kaptunk tudósítást; Kanizsán azonban, sajátosképpen, senki sem érezte a földrengést. Értesítéseink a következők: Murakirly. Itt vasárnap reggel 7 óra 20 perckor két földlökést érezték. A földrengés északról délre haladt.

Alsódomboru. Vasárnap reggel 7 óra 30 perckor itt erős földrengés volt, mely néhány másodpercig tartott. A földrengést erős földalati mörög követte. A csendőrségi lakatya fala és mennyezete megrepedt. A földrengés dének húzódt.

Légrád. Ma, vasárnap reggel Légrádon megismétlődött földrázkódás volt érezhető, melyet földrengés dörgése követett. A lakosság ijedten menekült az utcára, de csakhamar megnyugodott. A földrengésnek észak-déli iránya volt.

Katasztrófa a sineken.

Egy kocsit elütött a vonat.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Csáktornya, szept. 18.

Rémes katasztrófa történt tegnapelőtt reggel a zalamegyei Zrinyifalu közelében. Mikó Máté és felesége a hajnali órákban Csáktornyára hajlaták s a szekér át akart haladni a vasúti pályatesten. Mivel az átjárónál nincs sorompó, a kocsit ráment a sinekre. E percben robogott el zrinyifalvi órházról a Varasd felől jövő személyvonat, mely a kocsit elütötte. A kocsi úti Mikót és feleségét a vonat haldíra gázolta és a kocsit összetörte. A kocsi nagy ivben kirepült a kocsiból, de egyéb baja nem történt.

A bűntény nyomozás gondatlanságot állapított meg a vasút részéről, mert az átjárók sorompók nélkül vannak; az ér ellen is vizsgálatot indítottak amiatt, hogy a kocsit utasait nem figyelmeztette a közelítő vonatra.

Negyezer hold balatoni berek lángokban.

Rémes kivillágítás a Balaton mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Akik tegnap és tegnapelőtt este a budapesti vonattal érkeztek Nagykanizsára, pusztító tűzveszélyt hozták el a hírt, mely kelet felé bitoros fénnel borítja az eget. Előbb azt hitték, hogy valamelyik zalai falu ég, de a fény nemhogy csökkent volna, hanem egyre erősödött, izóbb, tűzebb lett és most már azt az impressziót keltette, hogy olyan messze eső tűzről lehet szó, amit nem lehet oltani. Olyan nagy és megakadályozhatatlan lehet, hogy ezzel szemben hiábavaló minden emberi erőlködés.

Később aztán megjött az értesítés, hogy Marcali és Fajsz községek között negyvenezer hold földet fenyeget a tűzveszedelem. Hunyadi gróf marcali uradalma, a

Kund-féle hitbizomány és a fajsi berek, amelyet általánosan „balatoni nagyberek”-nek hívnak, gyuladt ki és a roppant vagyont érő birtokon most a legveszedelmesebb tűz, az alatomos turfa- és nád-tűz száguld végig óriási gyorsasággal. A veszedelem rettenetes. Az uradalmi alkalmazottak, a fajsziai és az egész környék

fejvesztetten és tehetetlenül áll a tűzzel szemben, nem tudják megakadályozni a továbbterjedését és kétségbeesetten várják, hogy mi lesz. Mert az egész tűz inkább lappangó jelleggel bír, csak ott tör ki világító lángokban, ahol turfa és nádas van. Negyvenezer hold kiterjedésű terület teljesen leég, rengeteg sok nád és turfa volt rajta, mind odavan, a turfát három méter mélységig pusztította el a tűz.

Most egyre terjed tovább a balatoni nagyberekben, melynek egyik része már teljesen elpusztult. És a tűzzel tehetetlen mindenki. Ez a kutaják hát, hogy hogyan támadhatott ez a szörnyű veszedelem, amely az egész dominiumot fenyegeti a megsemmisüléssel. Egy egész dominiumot, mely tele van uradalmi épületekkel, nádasokkal, erdőkkel, legelőkkel és termőterületekkel. Egyesek azt állítják, hogy párszortűz volt az oka az egész földégésnek. Valamelyik párszortűz tüzet gyújtott a turfa és a nádak közelében, szél támadt, a szél a szármára vette a tüzes pernyéket és beleakasztotta a nádasba és a turfába. Mostanában ugys állandóan szeles idő járja, a természet gondoskodott tehát róla, hogy az apró szikrák ne vesszenek el nyomtalanul. És úgy keletkezett a tűz, hogy a szél folytonosan szította a lappangó parazsokat, melyek aztán erős lángra lobbantak.

Tegnapelőtt éjjel óta folytonosan ég a határ menti nagyberek. Négyezer hold belőle már odavan s a tűz egyre terjed. Kapunk ugyan olyan híreket, hogy itt-ott már megszűnt és szépen el fog szunynyadni mindenütt, de ebben nem nagyon lehet bízni. Itt lappangó tűzről van szó és csak látszólagos elszunnyadás lehet az, amiről hírt adnak. Erélyesen és nagy apparátussal kellene hozzálatni ennek a borzasztó veszedelemnek az elfojtásához, mert nem lehet előre tudni, hogy micsoda pusztítást vihet véghez még ezután is negyvenezer hold területen.

Hirek.

Bánságok a Vörösmarty-utcában.

Boszorkányok, emberkínzó katonatisztek.

(Saját tudósítónktól.) Sietünk minden nagyobb félreértes elkerülése végett előrebocsátani, hogy a fenti titokzatos címek egy nagykanizsai őrdílt uriaszony rémlátásai fejezik ki. A szerencsétlen meghibbant elméjű nő már egy évet meghaladó idő óta üldözési mániában szenved és képtelen panaszaival sok dolgot adott már mindenfajta hatóságnak. Állapotának veszélyességére az a legutóbb a nagykanizsai kir. ügyészséghez intézett feljelentő levele tette figyelemessé a hatóságokat, amelyben mindkét oldali szomszédait az inváziók korára emlékeztető dolgokkal vádolta és ellenük hatósági intézkedéseket kért.

Özv. Geyer Péterné szül. Brenn Emilia, kinek uri rokonsága egy része Zalamegyében lakik, a múlt héten azt írta a kir. ügyésznek, hogy a Vörösmarty-utca 16. számú ház a hipnotizálásnak valószínűsége fészke, ahonnan a gonosz szomszédok delejes álmot bocsátanak rá, melynek ő mártcsaknem áldozata lett. A másik házban, a 20-as számban lakó katonatiszteről azt írta a szerencsétlen urinő, hogy azok éjjeli orgiákon a hatalmukba kerülő nőket villanyárammal kínozzák és e boldogtalan teremtesek jalkiáltásai zavariják az ő éjszakai nyugalmát. Az utóbbi miatt arra kérte az ügyészt, hogy a tiszteket „tiltsa el a villanyáram használatától”.

Jureczky Iván kir. ügyész olvasva a levelet, rögtön tisztaiba jött azzal, hogy itt egy megzavarodott elméjű nő rémlátásairól van szó, s ezért a levelet megfelelő intézkedés végett a rendőrkapitánysághoz küldte át. A rendőrkapitányság dr. Rácz Kálmán rendőrorvost küldte a furcsa levél írójához, hogy vizsgálja meg annak elmeállapotát. A szerencsétlen nő azonban úgy fogadta a tisztí orvost, hogy az végül is menekülni volt kénytelen az aszszony egyre fokozódó őrütségi rohama elől. A vizsgálat megállapította, hogy özv. Geyerné a legerősebben kifejtett hisztériás és perlekedési mániájus, akinek viselkedése közveszélyes. Erre vall az is, hogy a 16-os ház lakóit lelővéssel fenyegeti és a ház udvarára nagy köveket dobál és dőzsza vizeket öntöz.

A rendőrség intézkedett a szerencsétlen nő családjánál, hogy mielőbb valamely elmegyógyintézetbe szállítsák. Mint ugyane lejezet alá tartozó szomorú érdekességet írjuk azt, hogy Nagykanizsán jelenleg ismét öt elmebáborodott várja megfelelő helyre való internálását: egy a központi rendőrségi zárlakban, egy az Eötvös-téri rendőrszoba mellett, egy a közhórház pincszobájában, kettőt pedig otthon, lakásukon tartanak erős megfigyelés alatt.

Rendez k a Gyár-utcát. A sok tárgyalásnak és jegyzőkönyvezésnek, ami a Gyár-utca rendezése ügyében a városi főjegyző szobájában hónapokon keresztül folyt, holnap lesz meg az első közzellog-

ható látszata. Körülbelül két hete ismertettük a városi tanács határozatát az ügyben és azokat az utasításokat, amiket a tanács a mérnöki hivatalnak tett arra nézve, hogy a Gyár utcát annak végleges rendezésére előkészítse. Holnap, kedden reggel veszi kezdetét a mérnöki hivatalnak ez a munkája, melynek első része az lesz, hogy a Csengeri utól kezdődőleg kikövekelik a temetőig tervezett új utca vonalát, amelybe a Gyár-utca fog torkolni, s amely a Gyár utcának egyetlen a város felőli lejárója lesz. Vagyis e kikövekelés és a járdák elkészítése után bedeszakazzák azt a dűlön benyílt a Csengeri uton, ahol most a Gyár utcai lakók lejárnak. A mérnöki munkák további részei a Gyár utca közlekedési akadályainak kiküszöbölése megfelelő földmunkák révén, valamint a ház nélküli telkek deszkakerítéssel való ellátása. Szóval a Gyár-utca rendezési munkálatai holnap reggel veszik kezdetüket.

Gyászrovat. Változatos élményekben gazdag élet fejeződött be tegnap este Nagykanizsán. Thassy Miklós, Zalavármegye nyugalmazott árvaszéki elnöke, hunyt el váratlanul tegnap este 69 éves korában. Agyszékhűdés ölte meg az egykor mozgalmas életet folytató csendes öregurat, akinek halála Zalamegye legelőkelőbb nemesi családjának egyikét döntötte gyászba. Thassy Miklós mint zalaegerszegi főszolgabíró kezdte köztéleti működését. Nagy népszerűsége szerezte meg részére azt a közbizalmat, mellyel a 70-es évek elején a zalabaksai kerület függetlenségi programmal országgyűlési képviselőjévé választotta oly országos nevű jeles emberrel szemben, mint aminő Királyi Pál volt. Két cikluson át tartó képviselősége után lemondott a politikai szereplésről és Zalavármegye közönsége a megyei árvaszék elnökségének díszes pozíciójába jutatta. Innen vonult nyugalomba, amióta állandóan Nagykanizsán tartózkodott családjával. Övegyén és kiterjedt előkelő rokonságán kívül két fia és két leánya gyászolják.

Templomszentelés Becsehelyen. F. hó 8-án szentelte fel dr. Tóth József apát-kanonok, aisdendővái főesperes a letenyei plebániához tartozó becsehelyi templomot, amelyet özv. Szalacsy Farkasné, Stromszky Emil és özv. Schmidt Emilné kegyurak pazar költséggel stíluszerűleg gyönyörűen helyreállítottak. A művészi munkát Várady budapesti műfestő teljesítette kiváló műérzékkel. A felszentelésre az apát-kanonok Letenyéről Tóth János kerületi esperesről indult, akinek szívesen látott vendége volt; utjában Bogay György járási főszolgabíró kísérte. A nagy számban egybegyűlt hívek jelenlétében folyt le a felszentelési ünnepség, melynek befejeztével a főesperes magas szarvnyalásu szent beszédet mondott, felolvasván Horváth István káptalani helynök leirátát, amelyben a kegyuraságoknak főhatósági köszönetet mondott pártatlan bőkezűségükért.

A nagy számban egybegyűlt hívek jelenlétében folyt le a felszentelési ünnepség, melynek befejeztével a főesperes magas szarvnyalásu szent beszédet mondott, felolvasván Horváth István káptalani helynök leirátát, amelyben a kegyuraságoknak főhatósági köszönetet mondott pártatlan bőkezűségükért.

A szá- és körömfájás. Bennünket szerencsére most már csak mérsékelt érdekel a kérdés, hogy mi van a marháak szá- és körömfájásával, mert a kanizsai állatvásárokon imént megnyitása a nagykanizsaiakat megzabadiította az éppen nem kellemes érdeklődés gondjaitól. Az a nagy haladás azonban, mit e téren környékünknek a legutóbbi héten elérni sikerült, meg így is kell, hogy általános örömmel találkozzék a minden rendű és rangú városi lakók körében. Zalamegyében a vész által fertőzött községek száma múlt vasárnap óta 120-ról 85-re apadt, ami 30 százalékos csökkenésnek felel meg. Somogy megyében pedig alig van már szá- és körömfájás által inficiált helység. A múlt héten oit még 26 ilyen község volt, a ma csak 19-et közül a Földmívelési Ürtesítő. Az általános országos kimu-

talás szintén elég kedvezőnek mondható. Egy héttel ezelőtt még 2356 fertőzött község volt Magyarországon és ma már 2064, vagyis 292-vel kevesebb. Ha a javulás így halad, akkor Zalamegyében, valamint a közvetlen érdekeltségi szféránkba tartozó Somogyba két-három hét alatt már talán hirmondója sem lesz a gonosz emlékü szá- és körömfájásnak.

A záróra. Kurucz István rendőr egyik társával szombat este a záróra ellenőrzése végett bement Simon Istvánné kiskanzsai korcsmájába. A vendéglősné nem bírt két vendégével, kik a záróra elmúltával sem akartak elmenni onnét. A rendőr ezt látva, távozásra hívta fel a legényeket, kiknek egyike, a rendőrség által állandó evidenciában tartott Pländer Tükrös Antal vasöntő munkás meztagadta a rendőrnek az engedelmességét és ezeket mondta annak: „Mit gondol, ki maga és ki vagyok én? Ha maga leveti a rendőrbuzt, akkor egy nagy senki lesz, de én mindig vasöntő maradok”. A rendőrnek nem imponált a tiszta ész kritikájára alapított okfejtés, hanem megfogta Pländer Antal le nem vetett kabátján a kráglit és az önértékes vanöntőt kitette az utcára. Reggeire kelve pedig feljelentést tett ellene a főkapitányságnak, mely Pländer ellen hatóság elleni vétség miatt eljárást indított.

Érettségi vizsgák. A nagykanizsa felső kereskedelmi iskolában folyó hó 19-én tartják meg a szóbeli érettségi vizsgákat.

A tánciskolából. Kellemes és vigélet kezdődik a nagykanizsai Casino disztermében. Adorjanné Mayersberg Frida tánciskolája minden évben középpontjában áll az őszi szezonnak, hová a kitűnő tanárnő bevált módszerével tanulni és előkelően tapintatos felügyeletével szórakozni ösztönlik a város fiatalasága. Mayersberg Frida népszerűsége nemcsak hogy semmit sem veszít, de egyre növekszik; erre vall a jelentkezők igen nagy száma, kik tegnap a tánciskolába beiratkoztak. Az esti tanfolyam már tegnap megkezdődött, a másik tanfolyamot ma kezdik. Megjegyzendő, hogy az esti tanfolyamnak is nagy és válogatott a társasága. Az oktatás mindkét tanfolyamon természetesen a bosztonra helyezi a fősúlyt, mert a boszton még mindig egyedül dominálja a tánctermeket. Éppen ezért Adorjanné felnőttek részére külön bosztonkurst is nyit, mely szerdán este 8 órakor kezdődik. A kurzus iránt természetesen széleskörű érdeklődés mutatkozik. Végül megjegyezzük, hogy a tánciskolába még lehet beiratkozni és pedig naponta délelőtti 10 órától délután 5-ig a Casino disztermében.

Zongorahangolás. Szigeti Arnold több fővárosi zenede szerződött hangolója városunkba érkezett, mely alkalommal zongora hangolást és mindennemű javítást jutányosan vállal. Előjegyezni lehet Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében.

Két kis fiu halálos szerencsétlensége. Sümegi tudósítónk írja: Egy csomó kerkakutasi fiu teheneke őrzött a község közelében levő réten. A kis pástorok között volt egy Mánfai Gyula nevű 7 éves fiu, aki az őrzésre bízott állatokat pajtására, Német Gyula 8 éves fiura bízta, maga pedig elment fürödni a pár lépésnyire levő Cup nevű patakba. Egyszerre csak hangos sikoltás hallatszott abból az irányból, ahol a kis fiu a vízbe ment. A pástorfiuk a vízhez szaladtak és rémülve látták, hogy Mánfai Gyula elmerült a vízben. Németh Gyula ruhástul utána ugrott, de uszni nem tudott, ő is csakhamar elmerült. A parton állók izgatottan várták, mikor bukkannak föl két pajtásuk, ezek azonban mind a kettő belefuladtak a patakba.

Az állandó magas árak következtében igen ajánlatos, hogy a húst csak a legolcsóbb és legkiválóbb alakban t. i. mint sültet hozzuk az asztalra. Hiszen a főzéshez szükséges hús-

leves oly előnyösen és kényelmesen készíthető a Maggi-féle húsleves-kockából. Ezen kocka nem más mint természetes húsleves az összes hozzávalóval és csupán forró vízzel leöntve, negyedliter kávé húsleves szolgálja. Övegyünk a „Maggi” névre és a „keresztcsillag” védjegyre.

Nagy Endre cabarettje. A szeptemberi műsor előadásai a közönség esteiről este megújuló tetézzései fogadja. Rendkívül változatos, friss és eleven ez a műsor, mindegyik száma ötletes és mulatós. Kiemelkedő száma a programnak: „A planéta” című kis operett, amelynek az elmés, jókedvű szövegét Szép Ernő írta, kitűnő zenéjét pedig Nádor Mihály szerlette. Az aktuális vonatkozások egész sora szerepel a színpadi tréfákban, amelyek közül fel kell említeni a „Zsanna Parisban”, „A névszerinti szavazás”, „Földrengés Kecskeméten”, „Szegény Vele”, „Tisza István darabja”, „Utazás az Angel Parkban” címűeket. Nagy sikere van Gábor Andor „Pékek” című tréfiájának, Vajda Ernő „Diákszoba” című kis vígjátékának. Nagy Endre conference-ai napról-napra újabb aktualitásokkal bővülnek. Medgyaszai Vilma rendkívüli művészettel előadott magánszámait meleg szeretettel fogadja a közönség eigen nagy sikere van Sajó Géznak, Baros Géznak, Kövdy Gyulának, Hadrik Annának, Marosi Adélnak, Huszár Károlynak meg Pap Jánosnak. Külön kell kiemelni Felhő Rózsát a szegedi színház volt primadonnáját, aki a szezon kezdetén szerződött Nagy Endre cabarettjébe és ma már Budapest egyik legnépszerűbb művésznője. A cabaret képe is egészen megváltozott ez idényre: a nézőtől elválogították az asztalokat, helyükbe széksorok kerültek, teljesen színházias jellegű adva ennek a finom és művészi törekvésű cabarettnek, a mely kétségtelenül a főváros legelőkelőbb szórakozó helyei közül való. E változás következtében most az előadás teljes zavartalansága biztosítva van; a konzumáló közönségnek a rendkívüli izléssel és kényelemmel berendezett folyosók állanak rendelkezésére.

Távirat, telefon.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 17.

Változékony idő várható sok helyütt, főleg keleten csapadékkal és állandóan hűvös levegővel. Déli hőmérséklet: 15 C.

Kristóffy nagybeteg.

Budapest, szept. 18. Kristóffy

József orsz. képviselő, a volt darabontminiszter néhány nap óta súlyos betegen fekszik budapesti lakásán.

Stolypin halálán van.

Kiev, szept. 18. A minapi rettenetes terrorista merénylet áldozatának, a két golyóval megsebesített Stolypin miniszterelnöknek állapota válságosra fordult. Az orvosok véleménye szerint menthetetlen.

Vonatösszeütközés.

Brüsszel, szept. 18. A központi pályaudvaron az éjszaka két személyvonat összeütközött. A katasztrófának husz súlyosan sebesültje van.

Katonai kinevezés.

Bécs, szept. 18. A katonai rendeleti közlöny, a „Verordnungsblatt” közli, hogy Kropatin hadügyminiszteri osztályfőnököt a király a 14. tábori tüzérezred parancsnokává nevezte ki.

Levesek,

mártások,
főzelékek stb.

MAGGI-féle

husleves kockából,

előállított huslevest használunk.

Darabja 5 f

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 17-iki száma sok érdekes képet közöl a Nemzeti Szalon őszi kiállításáról. Edison budapesti látogatásáról (közülk Bér Dezső ügyes rajza), a nemzetközi presbyteri kongresszus dunai látogatásáról, a pozsonyi Petőfi-szobor leleplezéséről, a margitszigeti nagy katonahangversenyéről, a dunántúli lovas-hadgyakorlatokról, Helena szerb hercegnő házasságáról, a repülőgépek szerepléséről a francia hadgyakorlatokon, a kolera miatt vesztégyár alá helyezett hajókról, a gödöllői új villamosvasutáról, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 31 korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadói hivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanott megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 18.

Készáru-üzlet:

Valtozatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októbert	11.75
1912. áprilisra	11.02
Rozs októbertre	10.26
1912. áprilisra	10.60
Zab októbertre	9.51
1912. áprilisra	9.69
Tengeri 1012. máj.	8.30

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Régi íróasztalok
megvételnek.

Ajánlatokat „Jó karban” jeligére a lap kiadói hivatalába kéretnek.

Ugyes

gyakornok

egy részvénytársaságnál felvétetik. — Ajánlatokat „Gyakornok” jelige alatt a kiadói hivatal továbbít.

Cipész-íroncokat

ugy alja, mint felsőrészkészítésre felvesz

Miltényi Sándor és Fia

a városházában. 5684

Hirdetéseket

felvesz a

ZALA Nyomda R. Tars.

Nagykanizsán, Kazinczy-utca 3.

3781. sz.
kib. 1911.

Zalavármegye közg. bizottságától.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége jogot nyervén a Badacsonytomaj község határában a badacsonytomaji 980. sztkvben 464/2, 464/3 hrsz. és az 1169. sztkvben 463. hrsz. a felvett ingatlanoknak a kisajátítási összeírásban feltüntetett részeinek kisajátítására, — az 1881. évi XLI. t.-c. 36–40. §§-ai alapján való eljárás céljából Ódor Géza, Viriusz Vince, Goszleth Lajos és Czobor Mátyás megyei aljegyzőből álló bizottság küldetett ki. — Ezen bizottság eljárásának határideje

1911. évi szeptember 30-ának d. e. 9 órája,

a küldöttség találkozási helye Badacsonytomaj vasuti állomás felvételi épülete.

A vonatkozó kisajátítási terv és összeírás Badacsonytomaj község házánál közzsémre kitétetvén, azt az érdekeltek által 1911. évi szeptember hó 13-tól szeptember 30-ig megtekinthetők.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Zalaegerszeg, 1911. évi szeptember hó 10-én.

Árvay,

alispán, mint a közigazgatási bizottság h. elnöke.

(P. H.)

A zalaegerszegi régi jóhírű
Korona szálloda és
vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutányosan átvehető.

Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn.

Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

Eladó ház.

Nagykanizsán, forgalmas helyen, üzletembernek rendkívül alkalmas ház, évek óta fénálló üzlethelyiségekkel és hozzávaló lakásokkal ELADÓ. Bővebbet a tulajdonosnál, Teleky-ut 5. szám alatt. 5675

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas rend tulajdona. Elsőrangú kén- és márványfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kén- és márványfürdők, lezaporoztatás, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlép, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegheggy ellen ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben az alatti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeles, jutányos árak. Gyógy- és zenéjeli nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. 3687

Az igazgatóság.

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönseget, hogy Erzsébet-tér 17. szám alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi angol szövetekből készült ruhákat mérték szerint készítenk szerény árak mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Régi, jóhírnevű, fényesen menő, Pákán a jöterén levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó. A korcsma helyiség áll egy vendégszoba, 1 étterem, 2 szállószoba, saját lakás konyha, speiz és mellék helyiségekből. Bővebb értesítést ad BREIER-GYULA tulajdonos. Sárvár (Vasm)

Ha üde és finom arcbőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörpörést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátaink és ismerőseink, kik

Margit

leányom, illetve testvéreim temetése alkalmával szíves megjelenésük által részvételüket nyilvánították, fogadják ezután halás köszönetünket.

Tobik család.

6717.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat izlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — Saját gyártmány! Cipőink jó minőségű, teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánlunk. 5567

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Birtok-bérlet
kerestetik.

Zalavármegye területén körülbelül 800—900 vagy 1000 hold jó birtok kerestetik bérbe. Csakis közvetlen birtoktulajdonosoktól származó — ajánlat fogadtatik el. 5715

Szépliget Samu
Jánosháza.

440. sz. 1911.

Árverési hirdetmény.

Atüritott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósnak 1906. évi V. 261—1. számú végzése következtében dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd javára 5 kor. s jár. erejéig 1906. évi aug. hó 10-én foganatolított kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 205 számú hajómalom a Mura partján nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 1908-ik évi V. 387—4. számú végzése folytán 5 kor. lökéskövetelés, ennek kamatai és eddig összesen 27 kor. 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Muracsányban, a Mura partján leendő megtartására 1911. évi szeptember hó 27-ik napjának d. u. 3 óraja határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kérszempénzfizetés mellett, a legtöbbet igerőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Perlakon, 1911. évi szept. 4.

ANDRÓCSEZ LÉNÁRD
kir. bír. vhajtó.

Kiadóhely: Budapest
NAGYKANIZSA
 Könyvesház, 2.

TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléktelefonnal

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség felelőssége alatt. A közreadottak szerkesztői és szerkesztői felelőssége alatt. A közreadottak szerkesztői és szerkesztői felelőssége alatt.

Kiadóhely: Budapest
 Könyvesház, 2.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KÖLTSÉGTÉNY ÁRAK:

Helyben	Postai
hálónban hordva:	szétküldésnél:
Egy hó: 1.20 K	Egy hó: 1.30 K
Negyedéve: 3.50	Negyedéve: 4.50
Féléve: 7.00	Féléve: 8.00
Egy év: 14.00	Egy év: 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Mellettek, ha kint tartózkodnak és maguk költségeiket sorozhatják 50 fillér.

Egyéni és családi ártételek díja 5 korona. — Készletnyitási díj 6 korona.

XXXVIII. évf. 213. szám.

Nagykanizsa, szerda 1911. szeptember 20.

Kiadóhely:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A drágaság forradalma.

Bécsben kitört. — Statárium.

Nagykanizsa, szeptember 19.

Csodálatos megérzés van a lelkünkben. Egy jeles bölcselő korunkat a lélek korszakának nevezi, és azt fejtegeti, hogy a lelkék ma már egymásból kiérzik a gondolatokat, még eddig megállapíthatatlan delejes atourezgések útján. — Ennek a csodás megérzési képességnek fejlődésétől beláthatatlan alakulásokat vár.

Ilyen csodás megérzés eredménye volt a Zala két vezetőcikkének tartalma is, amelyek a *fojtogató drágaságról* szólnak.

Különösen az utóbb megjelent cikkben egyenes rámutatás volt arra, hogy a fojtogató drágaság következtében beállott nyomortársadalmi szervezkedés útján okvetlenül kell enyhíteni, majd pedig megszüntetni; mert különösen olyan állapotokat, forradalmi kitörést vált ki a fojtogatást legközvetlenebbül érezők lelkéből, amely megrendíti, felforgatja a jólétben élők nyugalmi érzeit is. Rámutatás volt abban arra, hogy már a tizenkettedik órában vagyunk; az orvoslással sietni kell; mert egy-két órakongás után már olyan állapotok következhetnek el, amelyek romboló erővel forgatnak fel mindent s átkos hatással lehetnek a drágaság terhe alatt vonaglóakra és a jólétben pihenőkre nézve egyaránt.

És íme: a cikk megjelenése után, mely, úgy látszik, az elégedetlenség az inség korbácsolta lelkek háborgásának, az embertársadalom mélységeiben öklöket szorongató milliók tompa fájdalom-zugásának, fojtott kétségbeesési morajlásának csodás megérzéséből fakadt: alig telt el egy hét, s a vész, a fojtogató drágaság idézte rém, a jólétben érzéketlen gondtalansággal élők rettegett kísértete: a *forradalom* megjelent Bécsben, ahol százötven ezer olyan ember tartott tüntető népgyűlést a drágaság ellen, akikről a mérhetetlen drágaság jórésben már letépdeste az izmokat; akiknek csontjaiból kiszáritotta a munka-erőhöz, az ellenállási képességhez való velőt; akiknek megkuszálta agyidegszárait. Leírhatatlan az a hangulat, mely ezen a kinoktól és kétségbeeséstől vonagló nagy tömegelken az együttlét, az együttérzés hatalmas pillanataiban átviharzott. Az elkeseredéstől fojtogatott tömeglélekből ez a hangulat-vihar semmiképpen sem válthatott, sodorhatott ki mást, mint *forradalmi kitörést*.

Az a negyvenezer ember-tömeg, akinek lelkében akkor bizonyára ott hullámozott, forrott, izzott, lángolt néhány ezeréves multnak, szenvedésnek, aránytalanságnak, vérforraló igazságtalanságoknak, hazugságoknak, lázító gazdaságoknak minden vértelen és véres emléke, — már nagyon régen-tul van azon, hogy imára, kérelemre

birná összekulcsolni kezeit; az a negyvenezer embertestvérünk már érezhette, hogy nem keresheti másutt a maga igazát, csak a *barrikádokon*. Az a negyvenezer ember-tömeg, mely dulva, rombolva tombolt végig *Wien* utcáin és mellét kiszegte, kifeszítette az ellenenyomuló fegyveres hatalom előtt is, és vért áldozta: az elkeseredett millióknak abból a mélységeiből zudult elő, ahol a veszténivalóval nem rendelkezők hosszú-hosszú eredménytelen reménysege immár átváltozott a kínos csalódások boszu-tüzévé, oltathatlan izzó gyűlöletté válogatás nélkül mindenki ellen, aki jólétben él vagy nem nyomorog.

Ilyen negyvenezer ember csinált forradalmat *Wienben*. — És ezt a negyvenezer vagy tizen-tudja: hány ezer, meg millió, most még a nyomor rejtgetett mélységeiben az elkeseredés és gyűlölet emészto tüztől égő embertestvérünk még statáriummal is fenyegeti a hatalom, melyben mindig nagy volt a készség arra, hogy a maga égbekiáltó, emberietlen mulasztásait és bűneit a fegyvertelen, védtelen, de öntudatra ébredt nyomorgók vér-özüével takarja be.

Öröletes fenyegetés!

Nem akasztófa, nem puskapor, nem nyaktilló kell ennek a kitört, s talán tovább dúló vagy egy kis visszavonuló pihenés után újra föllángoló nyomor-forradalomnak a megszüntetéséhez, hanem melegen érező emberi szív.

A nyomor-forradalom tüzeinek mindig leghatalmasabb szítója volt az ember-vér. A vértanuk vére. Mert a nyomor forradalmának elszántjai — amint most is megmutatták — nagyon könnyen választanak ilyen pillanatokban az élet és halál között. Nekik nincs veszténivalójuk. Ők nem alkudoznak. Nekik mindennapi kenyér kell vagy halál. Akinél ezen fordul meg a *leszerelés*, azok nem foghatnak alkudozni; azokkal nem lehet ijesztő-dit játszani a statárium akasztófái útján; de a vérökből — ha mindjárt tengerre dagad is minden kiontott özőne — még sohasem sarkadt és most legkevésbé fog sarkadni nyugalom-virág a hatalom számára.

De hát a wieni hatalom ismeretes történelmiéig arról, hogy sohasem tanulta meg s így most sem ismeri a vértanuk véreinek csodás erejét. Meglehet, hogy most is beáll forradalmi agitátornak. Mi azonban, akik az emberi érzések és a megértések egészen más világából ítéljük meg az újidők fel-felütődő nagy intőjeleit, megmozdulásait, — bizonyára levonjuk a wieni eseményekből azt az üdvösséges tanulságot, hogy *haladéktalanul* le kell bocsátkozni a nemzetársadalom emberszeretetének megnyugtató, kibékítő, nivelláló melegeivel a nyomor vész mélységeibe. Es a törvényhozók bölcsességének is *haladéktalanul* meg kell találnia az utat, módot arra, hogy a forrada-

Leiningen Károly gróf emlékezete.

Irtá: Sáfáry Károly.

(E hó 17-én tartották meg nagy országos ünnepség keretében Leiningen szobrának leleplezését Törökbecsben, szabadságharcosunk egykori lakóhelyén. A vértanú emlékeit és dicsőségét megéneklo ódát Sáfáry Károly kanizsai gimnáziumi tanár, Törökbecsbe szülőtte, irta. A remek költemény, amely nagy hatást keltett, a leleplezés napján ünnepi díszkiadásban jelent meg. A szerző kézirattal pedig a szoborbizottság ügyvezető elnöke felajánlotta a vértanú Angliából odaérkezett leányának, Leiningen Liza grófnőnek, Barwell angol ezredes nejének, aki közönnel kijelentette, hogy az ereklye-muzeumban meg fogja őrizni. A jeles költeményt a szerző engedélyével itt közöljük. A szerk.)

Bölcsöd nem a magyar föld ringatá,
 Beálltál mégis szent zászlónk alá;
 Hiába szült német föld légedet,
 Magyarra tett igazságérzedet.
 Látván e nép nehéz küzdelmeit,
 A részvét téged is töltö vilt,
 S ahol jog s ármány összeütközött,
 Ott harcoltál legjobbjaink között.

Nemes lélek, ha még oly idegen,
 Egy szent ügyet nem nézhet hidegen:
 Sürgetlők a szabadságot, jogot,
 És nagy szíved köztünk tüzet fogott,
 S a szabvány megpróbáltatás alatt
 Felajánlód ügyünknek kardodat;
 Mellénk álltál híven és igazán,
 Hogy segíts e bus, elnyomott hazán.

Sorunka léptél, ifjú dalia,
 S küzdöttél, mint e hon leghűbb fia,
 Oh mert beláttad, hogy ügyünk igaz
 S csak a fegyverben van remény, vigasz!
 S bár addig még nem is láttál csatát,
 Szíved égő harcvágy hatotta át,
 S midőn kitört az első harci vész,
 Már is kiűnt, hogy hős vagy, nagy vitéz.

S vajjon mi művelé e kész csodát?
 Családod, e kind magyar család,
 Ifjú nő s két picinyke gyermeked
 Szentlét avatták e földet neked,
 S nem sajnáltál semmi áldozatot,
 Mit szíved e hazának hozhatott,
 S bizonytalan volt bár jövőnk s sötét,
 A sorsod e hon sorsához kötöd.

És jött a harcok végtelen sora...
 A te karod nem lankadt el soha,
 S hol a halál két kézzel aratott,

A helyedet bizton megállítad ott.
 Rajongva nézték hű vitézied
 Derék vezérok fényes tetteit,
 S fölkelte bennök a csodálatot,
 Rájok nem a szavak, — példád hatott.

A Bánság, Bácska, a nagy délvidék
 Híred-neved már messze elvívék,
 S amint feltűnsz egy újabb harcterén,
 Fejedre, im, még több babér terem:
 Vácon, Budán minden magyar kebel
 Diadalmas nagy hősként ünnepel,
 S a fővezér*, látván sikeredet,
 Utódjaként már téged emleget.

S mikor beállt a gyászos fordulat,
 Te ott maradtál hűn zászlónk alatt;
 Windischgrätz bőszen fenyegetésél
 Téged nem tudtak eléríteni.

Fogyott mindegyre a küzdők sora,
 De te még meg sem ingottál soha:
 Fogadásod tiltá, hogy elszakadj,
 S kimutattad végig, hogy férfi vagy!

S mi volt a vég? Oh, százszor jaj nekünk!
 Gyász nélkül arról nem beszélhetünk!
 A szarnok kény, mely nem ismer jogot,
 A boszu véres művéhez fogott:
 Megtette bűnök a legszebb erényt,

* Görgey.

Árulásnak, mi hűség volt imént,
 Szennynyek, ami előbb díszünkre vált,
 A jókra meg kimondta a halált.

Köztök voltál, hős Leiningen, te is...
 Babérodát felváltá a tövis:
 Amit leírni minden szó kevés,
 Réad szakadt a sok kinszenvedés.
 Börtön mélyén, ahol nem látsz eget,
 Temetted el minden reményedet,
 Mert hogy elnyelt a zord aradi vár,
 Bizton sejtetted, hogy réad mi vár.

Gyászos véged be is következett:
 Undok hóhér emelt réad kezét;
 Ifjakorod magasztos álmait,
 Melyekben lelked vágyakodva hitt,
 Széttépte egy rémséges pillanat,
 Amelytől egy nemzet sirva fakadt,
 Híaz akkor kapta azt a mély sebet,
 Amely ma is sajog s alig heged.

De épp e seb érzeteli velünk,
 Ki voltál te, hős vértanú, nekünk,
 S amint majd lünnék az évszázadok,
 Neved mindig dicsőbb lényekkel ragrog;
 Salvéba zár e hon minden fia,
 Mert példádól lea mit tanulnia,
 S hiába érte csak harminc nyarat,
 Emléked itt örökre fennmarad.

lomnak a lelkek ezereiben, talán millióiban égő üszkei nálunk föllángolás, kitérés nélkül szép csendesen elhamvadjanak.

Országgyűlés.

A legzűrösebb obstrukciós nap.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 19.

A képviselőház mai ülésének egész krónikája megér néhány sorban. Az ülésen Návay Lajos elnököt. Hitelesítette a múlt éles jegyzőkönyvét, azután bemutatta a beérkezett irományokat, melyek közt egyetlen kérvény sincs. A napirend abból állt, hogy végrehajtották a tegnapi ülésről maradt névszerinti szavazásokat. Szavaztak az ülés végéig.

Kacsa.

Sternberg gróf cáfol.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 19.

Néhány napja A Nap című lap a leköszönt Schönaich báró hadügyminiszter állítólagos nyilatkozatait közölte, melyek nagy feltűnést keltettek. Schönaich ekkor kijelentette, hogy az állítólagos nyilatkozat légből kapott valótlanosság, ő azt senki előtt nem tette, mire A Nap azzal a válaszával növelte a szenzációt, hogy a hadügyminiszter igenis nyilatkozott Sternberg Adalbert gróf előtt s a nyilatkozatát a gróf közölte A Nap-pal.

Sternberg Adalbert gróf ma egy bécsi újságban kijelenti, hogy A Nap válasza szintén légből kapott valótlanosság, mert ő, Sternberg gróf, sem a hadügyminiszterrel, sem A Nap tudósítójával nem beszélt.

Boitrány a Ház folyosóján.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 19.

Kinos és boitrányos jelenet játszódott le ma a képviselőház folyosóján. — Radó Samuel dr. udvari tanácsos, a főtárgyaló Magyar Távírtani Iroda főszerkesztője a folyosón megszólította Sümegi Vilmos orsz. képviselőt, aki magából kikeve ráford Radó:

— Magával nem tárgyalok! Maga mindig harudik!

Radó s-ron fordult és otthagya Sümegit, ki azonban még egyre kiáltozott:

— Disznóság az, amit ez az ország pénzén összehazudik!

Erre visszafordult Radó és így válaszolt Sümeginek:

— Szajkaskodással akar terrorizálni!

Gyönyörű udvari tanácsos! — folytatta Sümegi — folyton inzultál bennünket.

Radó dr. még a délelőtti folyamán két orsz. képviselőt újjan provokálta Sümegit, ki szintén két képviselőt nevezett meg segédeikül.

Horvátország koleramentes.

Kanizsa környékén nincs veszély.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Néhány hete azt a riasztó hírt kaptuk Csáktornáról, hogy a csáktornyai járással határos horvátországi Falinéc hegyen három esetben hivatalosan megállapították az ázsiai kolera föléptét. A kolera tehát itt volt a szomszédban, azonban — hála hatóságaink erélyesen fogantatott óvintézkedéseinek, — horzánk nem terjedhetett át. A sárga veszedelmet sikerült Falinéc hegyen elszigetelni és több megbetegedés itt sem fordult elő, úgy, hogy ma már a hegycsúcs is koleramentes. Zalavármegye alispánja táviratban értesítette Nagykanizsa városát, hogy Horvátország koleramentességét hivatalosan megállapították.

Az inség forradalma Bécsben.

Készül a budapesti munkásság is.

Budapest nem engedélyezik a gyűléseket.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A tegnapi rettenetes nap után ma spathikus nyugalom honol Bécs utcáin, de a bécsi események az egész monarchiára kiterjedően éreztetik hatásukat. Mindenütt a legelkeseredettebb a hangulat és az összes nagyvárosokban, mint Budapest is készülnek az inség tüntetéseire. A legutóbbi eseményekről a következő távirataink szólnak:

Bécs, szept. 19.

Ma éjszaka az Ottakringen és annak környékén a legteljesebb nyugalom honolt. Mint ma megtudható volt, a vasárnapjeli tüntetők közül a rendőrség 150 embert letartóztatott. A XIV. kerület egyik házából éjfél tájban a rendőrfőrajtra egy súlyos söröskancsot dobáltak, mely az egyik rendőrt megsebesítette. A Kuhn-utcában az éjszaka zavargás volt, amikor az ittas zavargók egy rendőrt megtámadtak. A rendőr kénytelen volt revolverét használni, mellyel egy embert súlyosan megsebesített.

Budapest, szept. 19.

A budapesti szociáldemokrata párt, mint az a lapokból ismeretes, még a bécsi események előtt tervezte, hogy holnapután f. hó 21-én este 8 órakor az egyre növekedő lejáráság ellen tizenkét helyen tüntető gyűlést fog tartani. A gyűléseket most a rendőrség, nehogy a bécsi események Budapestben megismétlődjenek, be tiltották. De hogy minden eshetőségre készen legyen, átírt a katonai főparancsnoksághoz, hogy a budapesti helyőrség csüldörítőkön készenlében legyen, hogy a németi komoly rendzavarásoknál támogassa a rendőrséget.

Győr, szept. 19.

Tegnap este alarmozták a helyőrséget és a 32. gyalogezred itt állomásozó zászlóalj, hogy sürgőnyi utazás folytán a morvaországi Brünnbe utaztassák a katonákat, ahol szintén a legnagyobb zavargásoktól tartanak.

Pozsony, szept. 19.

A bécsi zavarok elnyomása végett ma hajnalban Bécsbe vittek a 71. és 72. közlegyalogezredek kombinált zászlóaljai. Ezenkívül oda az utaztattak teljes felszereléssel az utazók, egy zászlóalj katona pedig készenletbe helyezkedett az utazásra.

A légrádi állatdíjazás.

(Elkészített tudósítás.)

Itt közöljük Tóth István urnak, a kanizsai gazdákör titkárnak tudósítását a lefolyt légrádi állatdíjazásról. A titkár ur nyilatkozatára szerényen megjegyezzük, hogy a titkári hivataltól szerkesztőségünkig alig hosszabb az út, mint innen oda. Egyebekben tévedni emberi dolog. A tudósítás a következő:

A zalavármegyei Gazdasági Egyesület a Nagykanizsai Gazdákörünk közreműködésével Légradon a hirdettett tenyészállat díjazást megtartotta. Tekintve, hogy Légradon ilyenmódú díjazás először volt, az érdeklődés elég nagykn mondható. Jelen volt Légrad intelligenciáján kívül a Gazdasági Egyesület részéről Sárközy Viktor titkár, Mihályi Sándor m. kir. gárd. segéd felügyelő Zalaegerszegről, a járás főszolgabírája Vász Ferenc, Vécsey Zsigmond Nagykanizsa polgármestere, dr. Zald Gyula a kerület országgyűlési képviselője, és több vidék plébánosa; a Gazd. kör részéről Vízlendvay Sándor elnök és Tóth István titkár.

A Légrad község ez alkalomra ünneplés zászlódiszt öltött, a tisztóság zenekara fogadta az érkező vendégeket, kiket Szarvaszky László légrádi helyettes jegyző üdvözölt az előjáróság előtt. Szavaira

Vízlendvay Sándor elnök válaszként röviden, buzditva a polgárságot a gazdasági ténykedésben való haladásra.

A felhajtás úgy mennyiség, mint minőség tekintetében kielégítő volt. Felhajtott 93 drb. tehén és 64 drb. üsző, melyek között szép számban volt képviselve a jobb fajta nyugati irányzat. Ez a körülmény Légrad környékén méltánylást érdemel, mert ennekelőtte az itteni állattenyésztés korcsfajokkal volt képviselve.

A program szerint kiosztandó volt 450 K állami díj, melyet a földmívelésügyi miniszter e célra folyósított, melyhez hozzájárult még a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 50 K, Gazdákörünk 50 K, Vízlendvay Sándor elnök 50 K, Légrad nagyközség 20 K és Trauberman Ádám ur 20 K-val (összesen 610 K).

A fent megnevezettek közül összeállított bíráló bizottság határozatából a következők nyertek díjakat:

Diszoklevelet kaptak: Fábán Gyula légrádi plébános az egész bemutatott tenyészeteért, Osztren Lajos légrádi lakos 1 drb. tehén után, Mráz Kálmán nagykanizsai lakos 14 hónapos üszője után, aki a galambok díjazás alkalmával a neki megítélt pénzdíj-ról önként lemondott.

Pénzdíjak: a) Tehénért: Salamon István 50 K, Rantics Imre 40 K, Lubics Antal 25 K, Ferenci Kázmér 20 K, Garangya Mihályné 20 K, Lutterschmidt Mátyas 20 K, Szabó Miklós 20 K, Pöcsét István 20 K, Vanits János 25 K (légrádi lakosok).

b) Üszők után: Osztren Lajos 75 K, Polai György (kiskánizsai) 50 K, Auer Ferenc 50 K, Lukasits Ignác 25 K, Matisa András 25 K, Pöcsét János 25 K, Lutterschmidt Mátyas 25 K, Topolovetz Mihályné 25 K, Löffler Jánosné 25 K, Salamon István 20 K.

Az állatdíjazást Vízlendvay Sándor elnök rövid beszéddel zárta be. Ezután társas ebédhez gyűltek, amely lelkes hangulatban felköszöntökkel fűszerezve folyt le.

Hirek.

Betörték

fényes nappal a Főuton.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsának mintegy három hét előtti rablóromantikája elevenedik meg az ember em ékeztében annak a legújabb betörési esetnek határára, ami tegnap déli 12 és 1 óra között a nagykanizsai Főut legforgalmasabb pontján, a Főut és Csengery-ut sarkán levő Eichner és Deutsch-féle divatárkereskedésben történt. — Ugyanaz az eset ismétlődött itt meg, mint ahogy három hete a Kazinczy-utcában a déli szünetkor Melczér Jakab üvegkereskedésben kezépenzárait kifosztotta egy máig is ismeretlen betörő. A déli szünet használt fel a tegnapi esemén is a betörő, aki munkáját a károsult üzlet tulajdonosok előadása szerint a következőképpen végezte.

Az üzletlátsak a boltot, mint minden nap szokták, annak „rendje és módja” szerint bezárták tegnap is. Az üzletet kinyitani háromnegyed egykor Deutsch József jött előnek. Amint az üzletnek a Deák-tér felőli ajtaján belépett, tekintete rögtön a kiskasszára esett, melynek fiókja kihúzza volt és onnét az előlő rekeszbe tett pénz hiányzott. Rögtön odasietett és ekkor nagy meglepetésével azt is látta, hogy a hátulós rekeszbe levő pénz, mintegy 350 korona hiánytalanul megvan és a betörő csak az elől fekvő ezüstpénzt és néhány kisebb bankjegyet vitt el. Csak ekkor kezdte megvizsgálni a helyzetet, hogy a betörő miként jutott az üzletbe. A dolog rögtön világossá lett előtte, mert amint a Csengery-ut felőli ajtóhoz lépett, tapasztalta, hogy bár az ajtó zárja rá van fordítva, az mégis nyitva volt, mert a másik ajtószárny alsó tolózára nem volt a padlóba bocsátva — és így a legkisebb nyomás elég volt, hogy az ajtót ki lehessen nyitni.

Deutsch József kellemlen felfedezése után rögtön jelentette az esetet az utcán

posztoló rendőrnek, mely viszont a kapitány-ságot értesítette arról. Ezután egy lakarek-pénztári hivatalnok segítségével nyomban „kasszáit csinált” és megállapították, hogy a pénztárfiókból 53 korona aznap bevétel történt. A rendőrség csakhamar megtartott helyszíni szemlén meggyőződött arról, hogy a Csengery-ut felőli ajtó a leghíányosabban volt bezárva és fellelőse szerint az egész betörési eset egy történt, hogy valaki vásárolni akart az üzletben és amint oda beakart menni, a hanyagul bezárt ajtó a legkisebb nyomásra kinyílt. Látna pedig, hogy ott senki más nincs, mint dilettáns tolva, elemelte a kassza pénztárléteinek kezégyébe és kisebb részét, de mélyebben már bele sem mert nézni a fiókba, hanem sietett kifelé, hogy meg ne csipjék.

Eppen ezek folytán a rendőrkapitányság egyáltalán nem is bízik abban, hogy akár a legzenálisabb nyomozás is alkalmas lenne a betörő kilétének felderítésére, mert a nyomozásra egyáltalán semmi alap nincs. — Eichnerék pedig örülnek, hogy csak az aprópénzt vitték el és fogadkoznak, hogy ezután nemcsak a tolozárat leszik rendbe, hanem az üzlet külső vasajtóját is bezárják a déli szünetkor. Ajánlatos is lenne ez nemcsak nekik, hanem a város összes kereskedőinek.

— Keszthelyi küldöttsége a hercegprímásnál. Keszthelyi városa nevében a legutóbbi városi közgyűlésen hozott határozatból kifolyólag hét tagú küldöttség kereste fel a még mindig Balatonfüreden tartózkodó hercegprímást. A küldöttség tagjai voltak: Dr. Dunst Ferenc apátplébános, Berkes Ottó főgimn. igazgató, dr. Berzsenyi Gerő közjegyző, dr. Lendár János hercegi ügyész, dr. Mojzer György körházi főorvos, Nagy István városbíró és Beck Sándor takarékpénztári igazgató. A tisztelgés célja volt megköszönni a hercegprímásnak azt a jószágot, amellyel megengedte, hogy a 100.000 koronás Teréz-alapból 50.000 korona a szegényháza fordíttassék, amely így rövidesen felépül. A hercegprímás szeretetreméltó nyajassággal fogadta a küldöttséget, amelynek tagjait vendégül látta.

— Új Lipótrendes. A hivatalos lap mai száma magas királyi kiutüntetést közöl. Latinovics Pál országgyűlési képviselő a kiutüntetést, kinek öleisege a közügyek terén szerzett érdemei honorálásául a Lipótrend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— Előleptetett tanítók. Ily című hírközleménylét, melyben az igazgatótanítókka előleptetett zalavármegyei tanítók nevének közöltek, hiányos volt. Belőle ugyanis Éles Karoly sümegi és Vogratsits Nándor priaki tanítók neve, akiket a vallás és közoktatásügyi miniszter szintén előleptetett igazgatótanítókka, véletlenül kimaradt.

— Kanizsai ügyvéd a londoni egyetemen. Néhány hónapja, hogy tanulmányai befejezével Nagykanizsán iródt nyitott dr. Farkas Tibor ügyvéd, Farkas József volt egerszegi orsz. képviselő fia. A fiatal ügyvédet kiváló megítélésben részesítette most a londoni egyetem közgazdasági és politikai fakultása (The London School of Economics and Political Science — University of London), mely meghívta Farkas dr.-t, hogy az egyetemen ciklusos előadásokat tartson. — Tudós földink a meghívást elfogadta s még a téli folyamán három sorozatos előadást tart Londonban: a magyar közjogról, az osztrák közgazdasági irodalom újabb irányairól és Knapp pénzügyi elméletéről. E meghívásról a fővárosi lapok is megemlekeznek mai számaikban.

— Pótlétségi a felső kereskedelmi iskolában. Ma volt a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában Neterai Modest kultuszminiszteri titkár és Helldai József nagykanizsai nagykereskedő miniszteri, illetve kereskedelmi és iparkamarai kiküldöttek elnöklésével a szeptemberi szábeli érettségi vizsga. Az érettségi vizsgára összesen nyolcan jelentkeztek, kik közül hatnak kellett teljes vizsgát tennie. Az írásbelin, mely két hete volt, keiten decemberre buktak. A szábelire bocsátottak mindnyájan sikerrel állták ki a vizsgát.

— **Orvosi hír.** Dr. Pollák Ernő orvos szabadságáról hazaérkezett Nagykanizsára és a mai nappal újból megkezdte orvosi működését.

— **Baj lesz az adónemfizetés miatt.** Mintegy két hét óta nagy munkában vannak a nagykanizsai adóvégrehajtók. Irigymatlanul lefoglalták az összes törött lábu székeket, a repedt oldalú sifonókat és kőcbőlúkkal incselkedő viaszosvaszon kanapékat mindenütt, ahol csak nem fizették meg a múlt esztendői és az idei félévre szóló adókat. A foglalás kevés helyütt használt, mert a legtöbb szegény adóhátralekös azóta sem tud jobban fizetni, mióta a városi pecsét vöröslök roszaga butorain. Rövidesen azonban okvetlenül muszáj lesz bevinni a városházára legalább egy részét az adóhátraleknek, mert el van rendelve, hogy akik valami törlesztés folytán haladékokat nem nyertek, azoknak lefoglalt butorait a jövő héten megkezdik elszállítani a régi gimnáziumban lévő helyiségbe, hogy ott nyilvános árverésen értékesítsék azokat. Jó lesz tehát lenni valamit azzal az adóhátralekkel, mert mégis csak jobb a háromlábú szék, mint a semilyen és jobban lehet pihenni a felrepedt diványon is, mint a padlón, vagy pláne a légiaburkolaton.

— **Nincs ápoló a járványkórházban.** Felesleges hosszan magyarázni, hogy minden különösebb vagy ok nélkül is minden nap megtörténhet, hogy valaki Nagykanizsa kórházban megbetegszik, vagy ide kolerás idegen érkezik. Ez még nem jelenti semmi rendkívüli veszedelemet, mert arra való a járványkórház, hogy a beteget izoláltan elhelyezze. A baj az, hogy a minden tekintetben pompásan berendezett kanizsai járványkórházban nincs ápoló személyzet. Egyetlen lélek sincs ott, akire netalán betegeket rábíznák.

lehetne. Az a nő, aki a múlt év folyamán e szerepre vállalkozott, csupán 1910. december 31-ig volt, hogy úgy mondjuk, szerződte, s azóta még csak meg se kérdezték, hogy hajlandó lenne-e állását tovább is vállalni. Ebből a legnagyobb baj származhat. Ugy tudjuk, a városi tisztviselő orvos dolga a tárgyban a városi hatóságnak javaslatot tenni. Várjuk a tisztviselő ur intézkedését, mert különben neki lesz kötelessége az első kanizsai kolerabeteggel együtt bezárkózni a járványkórházba, amely tovább egy percig sem maradhat nem is egy, hanem legalább két vagy három ápoló szerződése nélkül.

— **A Balatonpart fásítása.** Mint halljuk, az egész Balatonparton élénk mozgalom indult meg a kopár területek befásítása végett. Nagyon helyénvaló mozgalom ez, mert hiszen a fa és árnyék hiánya egyik legnagyobb hibája a balatonparti fürdőhelyeknek.

— **Kirándulók Keszthelyen.** A csurgói állami tanítóképző 130 növendéke és tanári kara tegnap Keszthelyre utazott, és megnézték a Balatoni Múzeumot és a város egyéb nevezetességeit. Délután Hévízre rándultak ki.

— **Lakások, elképzelhetők-e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnek. Ez eddig az egyedüli szer. — amelyről a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, fojtat, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárterekben. Egyedüli forrástól Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerárterára Nagykanizsa.

voltak vizsgálati fogságban, amikor Tököl Jeromos beismerte, hogy ő lőtte agyon Vranovits Tamást. Tököl azzal védekezik, hogy — a szőlőbe igyekezvén, az erdőn vitt keresztül az utjok, ahol vadászni kezdtek. Vadász közben véletlenül lőtte meg társát, mikor egy szép nagy szarvast akart elejteni. A valószínűség azonban a mellett bizonyít, hogy Tököl nem véletlenül, hanem gyilkos szándékkal lőtt Vranovicsra, akire valamiért haragudhatott. Perasz a saját állítása szerint nem volt jelen a gyilkosság alkalmával, de azért — Tököllel együtt — őt is fogva tartják a vizsgálat érdekében.

IRODALOM.

A „Nyugat” Ignótus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat szeptember 16-án megjelent 18. számában „Disputa” címmel új rovatot nyit, melyben a nap politikai és irodalmi aktualitáit élénken tárgyalja. A nagy művészi gondolat szerkesztett folyóirat tartalma: Gellért Oszkár: Versek. Lengyel Géza: Egy nap története (novella). Lányi Sarolta: Versek. Szini Gyula: Az új madár (mese). Kaffka Margit: Hiábavaló (vers). Rozványi Vilmos: A nyugateurópai formák magyar fejlődése. Ady Endre: Versek. Ignótus: Esperanto. Balázs Béla: A szent szőlő vére (misterium egy felvonásban). Figyelő: Ambrus Zoltán. Upton Sinclair. Laczkó Géza: Új és régi szinpad. Turcsányi Elek, Lengyel Menyhért: Eugene Brieux. Szétele. Lengyel Géza: A budai vár. Felek Gyula: Omen. Disputa: Hatvány Lajos, Ignótus, Ady Endre. A Nyugat főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvány Lajos, Móricz Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára: egész évre: K 24, félévre K 12. Egyes szám ára: 1 kor. 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mészáros-utca 9. Mutatványszámot kívánva díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai Intézet jelentése)

Budapest, szept. 19.

Tulnyomóan száraz idő várható lassu hőemelkedéssel. Déli hőmérséklet 16-8 C.

Matausek a bíróság előtt.

Budapest, szept. 19. A horvát bán elleni merénylet tárgyalásán tudvalevőleg vélekedéskülönbség támadt a szakértő orvosok között arra nézve, hogy fölfedezhető-e a három testi sérítés nyomai, vagy sem. Ezért a bíróság kikérte az igazságügyi orvosi tanács véleményét, mely jelentésével már elkészült és azt eljuttatta a bírósághoz. Az orvosi tanács véleménye szerint a testi sérítésnek semmi nyoma sem állapítható meg. A legközelebbi tárgyaláson tehát Matauseket csupán becsületsértésért fogják megbüntetni.

Stolypin halála.

Kiev, szeptember 19. Stolypin orosz miniszterelnök az ellene elkövetett merénylet áldozataként tegnap meghalt. Újabb jelentés szerint halálának szívgyengeség a közvetlen oka. Stolypin este 6 órakor elvesztette eszméletét és 9 órakor meghalt. Megállapították, hogy a merénylet Bagrow a revolvert, mellyel a miniszterelnököt elölték, a kevi rendőrfőnökötől kapta. Ezért a rendőrfőnököt ma hivatalától fölmentették.

Emelkedik a kamatláb.

Berlin, szeptember 19. A német birodalmi bank ma a bankkamatlábát 5%-ra, a lombard kamatlábát pedig 6%-ra föl emelte.

A Zichy—Meszlényi affér.

Budapest, szept. 19. A mai lapok pár soros tudósításokat közölnek Zichy István gróf orsz. képviselőnek Meszlényi László miniszteri fogalmazóval történt incidenciáról. Az affér, melyet most intéznek el a segédek, így keletkezett: Mikor Meszlényi a házba ment és annak folyosóján több képviselővel beszélgetett, jött ki a teremről Zichy, aki a társasághoz lépve, kezét nyújtott a fogalmazónak, aki közeli rokona Sárközy Istvánnak, kinek Zichy grófnál nemrég oly kinos botrányai voltak. Meszlényi nem fogadta el a gróf feléje nyújtott kezét, mire ez megkérdezte, hogy minek tulajdonítja ezt a viselkedést. „Annak, hogy diszkvalifikált emberrel nem fogok kezni”, felelt Meszlényi. Az ügy elintézésére nézve a segédek pisztolyüzbójában állapodtak meg.

A sikkasztó pénztári ügyész.

Arad, szept. 19. Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmánya dr. Tobak István gyomai ügyvédet, kit sikkasztási letartóztatott, az ügyvédi gyakorlati felfüggesztette.

Letartóztatott pángermán izgató

Szabadka, szept. 19. Az újvidéki határrendőrség letartóztatta Sebhegy községben egy nagy pángermán szövetséget fő emberét, Jansen birtokost, akinek házában nemzetellenes heti gyűléseket tartottak és nemrég egy rőpiratot szerkesztettek, mely a legféltlenebb izgatásokat tartalmazta a magyarság ellen. — A rőpirat 50 ezer példányban ment szét, s azt az ügyész lefoglalta, az izgató pángermán népevezér ellen pedig büntvédeljárást indított.

Gyilkosság az erdőben.

Kik ölték meg a vadászót?

— Saját tudósítónktól. —

Még a múlt hónap második napján történt, hogy az Alsólendvától nem messze eső alsószemeyei erdőben agyonlőve találtak Vranovics Tamás damásai (Domasinec) ismert vadászót. A megindított csendőri nyomozás folyamán kiderült, hogy Vranovicsot úgy lőtték agyon, még pedig minden valószínűség szerint kedvenc foglalkozása: orvvadászat közben, mert mellette feküdt a fegyvere is.

A dobri-í-csendőrség ezen az alapon kutatni kezdett a gyilkos után, ez azonban korántsem ment könnyen. Napok, sőt hetek multak el a véres eset óta, mikor a nyomozást teljesítő csendőrök érdeklődni kezdtek azok után, akikkel Vranovics együtt szokott vadászni. Ki is nyomoztak két vadászot, névszerint Tököl Jeromost és Perasz Istvánt, akikről beigazolódott, hogy Vranovicsal együtt szokták pusztítani a személyei erdő vadját. Tököl és Perasz tehát becsatlakoztak a csendőrségre és ott a két embert faggatni kezdték a gyilkosságra nézve. A két vadász kétségbeesetten tiltakozott a feltételek ellen, mintha ráznák volna a gyilkosságban, de mikor a csendőrök azt kérdezték tőlük, hogy hol tartózkodtak a gyilkosság idejében, mindketten szörnyen zavarba jöttek a nem tudtak elfogadható magyarázatot adni.

Tököl és Perasz után a csendőrök letartóztatták és bekarölték az alsólendvái járásbíróhoz lotházába. Itt hat napig

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 19.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.86
1912. áprilisra	12.11
Rozs októberre	10.30
1912. áprilisra	10.67
Zab októberre	9.60
1912. áprilisra	9.76
Tengeri 1012. máj.	8.41

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BORQS JÁNOS.

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmakkal és mint üdítő ital is jó- vagy savanyuvízzel hígítva elismerten kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Keplevich István utódai

Cognac Budafok.

5694

Bel- és külföldön kizárólag DISZOK-LEVELEL kitüntetéssel. Mindenütt kapható.

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.

Kitűnő gyógyszer: gyomor- és emésztőbetegségeknél, köhögés, hányás- és vesebetegségeknél.

Főhatóanyag: VITA-terpén a gyomorbetegségek kezelésére.

A vállalat tulajdonosa: 4340

„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.

Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 10-15.

Kapható minden jobb háztartásban és gyógyszerárterben.

Postacím: Békéscsaba, Vas megye.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát: —

angol bőr és szalంగarnitúrák, függönyök, divanyok, madracok és rolettak készítését, papírkárpitozást. — Javítások és alakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. 5661

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Vaskapu” vendéglőjében

(Király-utca)

SARKÖZI DEZSŐ elsőrendű

cigányzenekara

Hangversenyez.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ÜDÍT-GYÓGYIT. ÜDÍT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosiilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁZ

cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graef

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsa.

KIADÓ egy két szobás utcai LAKÁS

előszobával és hozzá-
való helyiséggel együtt
Vörösmarty-u. 38. sz.

5723

Főmőlnár kerestetik

folyó évi november 1. belépésre a
taranyi henger-gőzmalom részére.
Oly szakemberek, kik a vasműrlés-
ben, valamint a henger és síkszita
kezelésében teljesen jártasak, küld-
jék bizonyítványmásolatokkal fel-
szereit ajánlatukat

Gyémánt József urhoz, Tarany Somogy.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!

Értesitem a szőlőtulajdonosokat, hogy

HORDÓKAT

jó minőségben igen olcsó áron
szállítok. Tisztelettel 5720

Komáromy Ferenc bognármester Füzyölg
Zala megye.

Egy fedeles hintó

bőr ülésel, szabad kézből azonnal
eladó. Bővebbet GABAI JÁNOS-
nál LÉGRÁD. 5724

Engländer Béláné, szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RÚHAK magas áron megvételnek. 53-5

Birtok-bérlet kerestetik.

Zalavármegye területén körülbelül
800-900 vagy 1000 hold jó birtok
kerestetik bére. Csakis közvetlen
birtoktulajdonosoktól származó —
ajánlat fogadtatik el. 5715

Szépligety Samu Jánosháza.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

koresma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kittűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4-5 ezer
koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

3781. sz.
kib. 1911.

Zalavármegye közíg. bizottságától.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége jogot nyervén
a Badacsonytomaj község határában a badacsonytomaji 980. szíjtkvben
464/2, 464/3 hrsz. és az 1169. szíjtkvben 463. hrsz. a. felvett ingatla-
noknak a kisajátítási összeírásban feltüntetett részeinek kisajátítására,
— az 1881. évi XLI. t.c. 36-40. §§ al. alapján való eljárás céljából
Ódor Géza, Viriusz Vince, Gőszleth Lajos és Cz. bor Mátyás megyei
aljegyzőből álló bizottság küldetett ki. — Ezen bizottság eljárásának
határideje

1911. évi szeptember 30-ának d. e. 9 órája,

a küldöttség találkozási helye Badacsonytomaj vasuti állomás felvételi
épülete

A vonatkozó kisajátítási terv és összeírás Badacsonytomaj község
háznál közzszemlére kitétetvén, azt az érdekeltek által 1911. évi szeptem-
ber hó 13-tól szeptember 30-ig megtekinthetők.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv me. állapítása felett akkor
is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik
meg.

Zalaegerszeg, 1911. évi szeptember hó 10-én.

Árvay,

alispán, mint a közigazgatási
bizottság h. elnöke.

(P. H.)

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legponfosabb zseb-, inga-, fall- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Észerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölk. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becsérték.

4631

MINDENSZENTEKRE!

Élő- művirág- ércz koszorúk és sírcsokrok előre meg-
rendelhetők Petermann József élő és művirág keres-

kedésében NAGYKANIZSA, Fő-ut 1. sz. 5700

Élő és művirág- koszorúk, sírcsokrok árai: 2-4-6-8
10-12-14-16-20-25-30-35-40-45-50 korona.

Ércz koszorúk kersztek árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 K.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelő-
virágok stb. Jácintot hajlató üvegek, a legújanyabb áron.
Magas törzsu alma és körteték: 1 drb. 1 K., 10 drb 9 K., 20 drb.
4 K., 100 drb. 75 korona. Törpetyűk: 80 fillértől, 1 koronáig.
Rózsafák: 40-50 fajában Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők.

Petermann József mű- és keresk. kertésztelepén Ráthory-u. 22.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztala-
lataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a

5697

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kiél-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
c. szakmába vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítási és átala-
kítási munkákat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szobrász, Károly u. 1.
(Bayer utca) szomszédságban.
Raktáron tartok mindennemű szobrászatot.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

boroshordók

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb.
2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000
liter nagyságban jutányos ártért
kaphatók BETTLHEIM és GUTH
cégnél Nagykanizsán. — 5679

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesítem, hogy cipőak-
tárunkat újonnan felszerelve úgy alakítot-
tuk át, hogy mindenki találhat iszlésének
megfelelő cipőt raktáronkban, urak, hölgyek
és gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — Saját gyártmány! —
Cipőink jó minőségű, teljes felelősé-
get vállalunk. Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel

MILTENYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Tűzifa eladás!

Kittűnő minőségű száraz és egész-
séges bükk-, gyertyán- és cser hasáb-
fát 110 cm. magasságban, ölenként 40
koronáért, készpénzfizetéssel házhoz
szállít a bocskaírdősegből. A fa az
erdőn 26 korona. — A fa megtekint-
5681 hely és megrendelhető

Kunst Sándornál Kinizsy-u. 21.

Szegő Mór Irodájában Kálmány-u. 4.

Telefon 219. és

Hendelmann Sándornál

Csengery-ut 60. szám alatt.

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben leg-
jobbán értékesíthető

Rothschild Samu

ménagykereskedőnél 5677

Nagykanizsán, Magyar-u. 19.

Egy garnitura

Clayton és Shuttleworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapot-
ban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Kiadóhely és kiadó: **NAGYKANIZSA**
Kiadóhely: 1.

TELEFON-SZÁM 78.
egy működőhelyen

A szerkesztőség: Budapest, Kálvária tér 1. sz. házban. — Kéziratok, levelek, cikkek, stb. csak személyesen, vagy postán, de csak a szerkesztőségbe kerülhetnek.

A szerkesztőség és a nyomda díjazásait az érdeklődők a kiadóhivataltól értesülhetnek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓVIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
Adóhöz hozzájárul:	Adóhöz hozzájárul:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.30
Féléves 7.-	Féléves 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, kulturális és sport-
közvetítői munkáit 50 fillér.

Egyéni és csoportos előfizetők díja 5
korona. — Készletnyitáskor 6 korona.

Kiadóhely: Zala

XXXVIII. évf. 214. szám.

Nagykanizsa, csütörtök 1911. szeptember. 21.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Leintett szinkörterv.

Nagykanizsa, szeptember 20.

Mielőtt még maga a szinkör le-
éghetett volna, már leégett a terve.
A szinkörtudvalevőleg Füredi Béla
pécsi szinigazgató akarta építtetni
a nagykanizsai Szarvas szálló ud-
varára. Nem aféle jobb kiadási
kukorica-hombárt, színművészeti
ruhaszártót tervezett, amilyen a
Kölcsy-utca sarkán vereti a bús
oldalát az őszi esővel, hanem Nagy-
kanizsára való modern, szép, min-
denképpen fölszerelt vigadót, mely-
nek hatalmas méretű, színház-
szerűen berendezett nagyterme színi
előadások tartására alkalmas lett
volna. A tervek, — egy zseniális
építész munkája, — pompások,
Kanizsa részére meg egyenesen
káprázatosak, mert hiszen az a
város, mely maga intézményesen
és melynek közönsége egy fillérrel
sem akar hozzájárulni az aréna
építéséhez, *joggal* nem követelhet
50—60 ezer koronás szinkört.

De most már jog nélkül sém
remélheti azt, mert a város építés-
ügyi bizottsága Knortzer György
elnökségével tartott legutóbbi ülésén
elhatározta, hogy az arénaépítés
engedélyezését nem véleményezi,
mert a Szarvas szálló udvara ilyen
célu építkezésre alkalmatlan, *tűz-
veszélyes* hely. — A terv szerint
ugyan lenne kijárása a szinkörnek
jobbról, balról, alul, felül, elül,
hátról; magából a szálló udvarából
is három irányban menekülhet a
közönség; továbbá a tárgyalások
folyamán azt a fölmerült aggodal-
mat is eloszlatták, hogy mi tör-
ténik akkor, ha kigyul a szinkör
és éppen ekkor tilalom ellenére a
rendőr eltávozik a kapu elől és
ugyanekkor ugyancsak tilalom el-
lenére kocsik megy be a szálló kapu-
ályaiba, mikor is a véletlen körülmé-
nyek sajátságos összejárása folytán a szálló sugáruiti kapuja
zárva lenne és a tűzoltóság is el-
késve érkezne, — bár mindezek a
körülmények a kombinációban ala-
posan leszállyítják a tűzveszélyesség
mértékét: az építési bizottság aggo-
dalmait nem oszlottak el és az épí-
tési tervet a bizottság eltemette a
le nem égett aréna hamuja alá.

A mi vérmérsékletünk kevésbé
hajlik a rémálásra, mint a bizott-
ságé, de e határozat után termé-
szetesen mi sem merünk a bizott-
sággal szembehelezkedni, mert
miután már így beharangoztak a

veszedelemnek, — az ördög pedig
sosem alszik, — a teljes felelősé-
get akkor sem mernők vállalni,
ha a szinkör a katonaréti kellő
közepén épülne, minden oldalról
mértőldnyire minden emberlaktá
helytől. Azt állítjuk, hogy a szarvasi
tervet mi eddig nem tartottuk
veszélyt ígérőnek, mert minden ve-
szedelemnek a legmesszebbmenő
emberi képességgel utját vágta a
terv azzal, hogy széles ajtót akart
vágatni a görög keleti hitközség
hatalmas, üres kertjére; de most
már egy szavunk sincs arról a ter-
ről, mert ha egyszer annak a tűz-
veszélyességét hivatalosan konsta-
tálták, akkor az az aréna, ha meg-
épülne, akkor is az ördögé lenne,
ha egész hadosztály tűzoltó örködne
is felette nekiszegezett fecskendők-
kel. Mert a közönség nem merne
bemenni a szinkörbe.

De hát ha ez a bizottság az
építkezés bokrétaját tűzte ki címe-
rül: miután agyonvágott egy ter-
vet, szolgáljon helyette ujjal, job-
bal. Vagy adjon ilyen tervet a
színi-bizottság, vagy a tanács, vagy
a közgyűlés, vagy bárki más, mert
ám az mégsem egészen kulturdo-
log, hogy minden arra illetékes
emberünk egykedvű, elégtűlt és
nyugodalmos mosollyal gyönyör-
ködik aliban, hogy az áktorok ki-
szorúlnak Kanizsa falai közül. Hát
ha elkergetjük a pécsi komédiást
(igazán, iyenként kezelték sokan),
tudjunk jobbat, különbet csinálni,
mint amilyent ő akart.

Uj osztály a polgári fiuiskolában.

A miniszter elrendelte a párhuzamo-
sítást.

— Saját tudósítónktól, —

Nagykanizsa, szept. 20.

„Jobb későn, mint soha.” Régi köz-
mondás ugyan, de még mindig nem
évtől el az igazsága. S így örömmel és
megnyugvással fogadjuk a vallás-
és közoktatásiügyi miniszternek azt az intéz-
kedését, hogy a nagykanizsai állami polgári
fiuiskolában feldíltotta az I. B osztályt.
Ez az intézkedés egyelőre lehetségesé
teszi azt, hogy az első osztályra jelen-
kező összes növendékeket felvegyék, a
tanulni vágyókat ki ne utasítsák az iko-
lából. Ez év szeptemberében száznál több
növendék kérte felvételt, de csak hatvan-
négyet vettek fel, mert többet nem lehet
a terembe beletérsélni.

Ha ez a párhuzamosítás öt évvel később
is történt, mint amikor kellett volna,
legyezzzük fel vívmány gyanánt az iskola
fejlesztésére mutató eme tünetet. De hogy
a miniszteriumnak ez a nagylelkűsége

érzékenyebb keblű felebarátainkat meg ne
rikassa, sietünk hozzátenni, hogy ez az
„áldozat” nem erőlteti meg a kultusz-
miniszteriumot, mert nem kerül semmibe.
Az iskolánál ugyanis a múlt tanévben
minden ok nélkül megszüntettek egy
tanári állást, amivel a tanári testület nor-
mális létszámát lepassztották. Nos, a
párhuzamosítás alkalmából a miniszter a
testületet megerősíti 1, mond egy tan-
erővel, tehát a tanári állás tulajdonképpen
csak kiegészül a régi létszámra. Egy
teremmel többet kell majd fűteni is ezután,
de ez a felveendő növendékek tandijából
oly buszasan megéri, hogy a nagyméltó-
sági miniszteriumnak — hála istennek —
haszna is fog maradni. Csak az a szor-
moru, hogy ezt az „áldozatot” a miniszter
oly nehezen, a kérelmek és sürgetéseknek
több éven át történt következetes vissza-
utasítása után hozta meg.

A Zala jóleső önértékeléssel mutathat rá,
hogy ebben az eredményben mily nagy
része volt a több ízben közölt cikksoro-
zatoknak, kivált annak, amit most, a
jelenlegi tanév megnyitása előtt és később
a beiraiások szomorú eredményei nyomán
adott közre. Szavunk mégsem a pusztában
hangzott el a nagykanizsai iskolázati
szűkös érdekében a tanügyi hatóságoknak
végre is meg kellett mozdulniuk.

Midőn a párhuzamosítást, mint örven-
detes eredményt regisztráljuk, rá kell
mutatnunk, hogy ez a tény csak igen
csekély és részleges orvoslás ahhoz a
nagy változáshoz képest, amelyre a nagy-
kanizsai polgári iskolák várnak. Párhuz-
mosítás kellene most is a leányiskolában,
párhuzamosítás fog kellene a jövő tanév-
ben a leányoknál és fiuknál egyaránt. —
Rajta kell lennünk, hogy a további fejlő-
dést amelyet minden újabb lépés auto-
maticus előidézik, meg ne álljon. Itt mindkét
iskola előtt igen nagy fejlődési lehetőségei
állanak s ezeknek ki nem aknázása pol-
gárságunkra nézve oly káros és sértő,
hogy a jövőben e téren nem szabad
mulasztásnak történnie. A két iskola fej-
lődése pedig kényszerítő szükségé fogja
tenni a már is nagyon kívánatos jobb
elhelyezést: a leányiskola számára meg-
felelő új épület emelését.

Most még ingyen gyakorolhatta a mi-
niszter városunkkal szemben magas ke-
gyét, de a következő lépések némi pénz-
áldozatra is fognak kerülni. Résen legyünk
tehát, hogy ha a miniszterium a „*fedezet
hiánya*” címén fogja a legtöbb iskola fej-
lesztésére vonatkozó kívánságokat vissza-
utasítani, Nagykanizsa ne tartozzék többé
a városok közé, mert mi már untig ele-
get hallottuk ezt a kopott nótát.

Azok a szülők, akiknek gyermekeit a
polgári fiuiskola első osztályába helyszűke
miatt e hó elején nem vették fel s az
iskola igazgatósága részéről oly biztatóan
nyertek, hogy párhuzamosítás esetén be-
irathatják gyermekeiket, most már nyu-
godalmos lehetnek. Csak a terem berende-
zése van még hátra, aminek megtörténte
után az iskola igazgatósága közzéteszi
felhívását lapunkban s hírül fogja adni,
hogy az új első osztály növendékeinek
mikor kell beiratásra jelentkezniük.

Kanizsa és a német nyelv.

(Az ifjúság járatlansága. — A közgazda-
sági helyzet követelményei. — Orvoslás. —
Szózat a szülőkhez.)

Irta: Dr. Villányi Henrik.

Általános a panasz, hogy az idegen
nyelvek tudása és az azokban való jár-
tasság évről-évre silányabb; különösen
a német nyelv iránt oly nagy a közöny
az ifjúságban, oly csekély a nyelvi ügyesség,
hogy a monarchia német nyelvű lakossá-
gával való érintkezés szóban és írásban
sokféle nehézségbe ütközik. Az ügyvéd,
a kereskedelmi gyakorló se beszél, se
levelezni nem tud már németül.

Az iskolában nem tudnak semmi ered-
ményt elérni. Az órák száma kevés, a
szülei ház nem támogatja az iskolát ab-
béli törekvéseiben, hogy tanítása eredmé-
nyes legyen. És bármennyire is uial reá
közgazdasági helyzetünk arra, hogy né-
met nyelven érintkezni tudjunk, társadalmi
és politikai viszonyaink csak a német
nyelvben való tudatlanságunkat segítik
elő. Ha nincs is okunk emiatt annyira
szomorkodni, hogy azért hamvazni, „vagy
darócruhába kellene öltözködnünk, örven-
detes jelenségnek semmi esetre se tekint-
hetjük, hogy üzleti dolgainkat szomszé-
dainkkal le nem bonyolítathatjuk, csupán
azért, mivel a német nyelvben járadanok
vagyunk.

Meggondolandó, nem éri-e meg a
közgazdasági haszon, ami a nyelvügyes-
ségből reánk származik, azt a fáradságot,
melyet a német nyelv megtanulására for-
dítanunk kell? Nem is akarunk kiterjesz-
kedni arra a körülményre, hogy a német
könyvtáron jelenik meg a legtöbb könyv,
hogy szellemi táplálékkal vámentesen
onnan láthatjuk el magunkat legkönynyeb-
ben. Csak a közgazdasági haszonra uta-
lunk. Ne hivatkozzunk Angliára vagy
Franciaországra, hol szintén nem tudnak
németül. Angolul 130 millió, franciául 60
millió ember beszél. Az angol megtanul
német helyett arabul, mert Egyiptomban
és Afrikában erre szüksége van és teret
enged a holland nyelvnek ott, hol a köz-
gazdasági és politikai helyzet azt megkö-
veteli, pl. Délafrikában. Tehát ők sem
záróznak el ott, hol érdekeik követelik,
az idegen nyelv tudás elől.

Nálunk a közgazdasági helyzet paran-
csolóan követeli a német nyelv tudását.
A főnökök panasza nem szűnik, hogy
nem kapnak gyakorlókat, ki elfogadha-
tón beszélni és levelezni tudna, az
ügyvédi irodákban a némettudás hiáló-
félben van. Ha ez így folytatódik, az
érintkezés szomszédainkkal alá lesz kötve
és ki leszünk *kapcsolva a világtorgalom-
ból*; pedig senkinek sincs ma már kedve
visszafelé járni és az üzleti zsindelezetien
csárda lakójává lenni, bármennyire is
szép nemzeti motívum a ferdetetejű, vi-
hartépte üzleti csárda.

A tanügyi kormány. feje, gróf Zichy
János rendelete a német nyelv tanítása
tárgyában a tanítóképző intézetekben csak
egy erős jelensége ama belátásnak, hogy
a nép kulturájának is közvetítője a német
nyelv. A felső kereskedelmi iskolák kir-
főigazgatójának folytonos sürgetése, hogy

a német nyelvet az iskolákban intenzíve kell tanítani, nem egyéb, mint a nagy szükség diktálta követelmény. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola mostani meghonosította a német társalgási gyakorlatokat heti 5 órában, mert félő, hogy Kanizsa, lakóinak a német nyelvben való tudatlansága következtében mint kereskedelmi empórium elveszthetne vezető szerepét a Dunántúl városai közt.

Pedig nagy anyagi megkötődéssel jár, ha valaki a trónusról lekerül a lócára. Így járna Nagykanizsa városa is, ha megszakadna az összeköttetése Ausztriával a hiányos nyelvismeret következtében.

A szülőkre is hárul kötelesség. Nem célhoz vezető, ha ők minden eredményt az iskolától várnak az ő hozzájárulásuk nélkül. A vagyonos szülők ma már német nevelőket hozatnak. A középosztály azonban semmit se törődve a német nyelv tudásával, vagy abban való járatlansággal, az iskola törekvéseit nem támogatja. A fiu vagy leány sehol egy német szót, az iskolán kívül nem hall. Nemzeti szempontból ez nagyon örvéndes jelenség, de a magyar nemzetnek ma már nincs semmi oka a germanizálástól félnie, ellenben félnie kell, hogy fényes elszigeteltségében megszakad minden kapcs a német birodalommal és az osztrák német lakossággal. Ennek következményeit azonban drágán kell majd megfizetni.

Nagykanizsa a kamarában.

Egy kanizsai levelezőtag.

A tegnapi közgyűlés határozata.

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara legnap közgyűlést tartott és ezen Pongor Henriket, a nagykanizsai Franz Lajos fiait gőzmalom és villamos üzem r. t. igazgatóját a kamara levelező tagjává választotta. Pongor igazgatót e megtisztelő állásra a kamara ipari szakosztályának e hó 15-iki gyűlése jelölte és a jelölést az elnökség egyhangúlag magáévá tette.

Hogy tudósításunk teljes legyen, megemlítjük, hogy Pongor igazgatót — tudósítónk jelentése szerint — a kamarai elnökség nyomban átirattal üdvözlötte és hogy a közgyűlésen egyéb kanizsai vonatkozású tárgy nem szerepelt.

Tudomásunk szerint Pongor igazgató az egyetlen kanizsai levelező tagja a kamarának, a levelező tagoknak ugyanaz a jogkörük van, mint a rendes tagoknak, szavazati joggal is bírnak a közgyűléseken, de mandátumuk sohasem jár le. A kamara bizonyára szerzett érdemeit akari jutalmazni ezzel a választásával; Pongor igazgatónak a malomipar köréből írt és a kamarai értesítőben megjelent kimerítő tudósításai lapunk olvasói előtt sem ismeretlenek. Kétségtelen, hogy a kamara megtisztelő választása elismert szak tekintélyre esett s ez a választás reánk nézve annyival örvéndesebb, hogy újabb jelet láthatjuk benne a kamarának Kanizsa gazdasági élete felé fordult figyelmének.

Ez az alkalom az érdeklődés homlokterébe helyezte a kamara levelezőtagsági intézményét, melynek célját és rendeltetését — véleményünk szerint — a kamara jobban megközelítette, ha azzal nem csupán ily kivételes alkalmakkor élne, hanem ezen az úton lehetővé tenné azt, hogy igénybevehesse mindazoknak a szakembereknek a munkásságát, kiknek levélkezése a kamara szemponijából értéket képvisel. Azt nagyon reményeinknek találtuk, hogy éppen a megtiszteltetés e ritka és szörvanyos gyakorlásaival konzekválni akarják annak presztizsét, értékét, az azonban kétségtelen, hogy a kamara területén, egyéb kereskedelmi és ipari szférákban, vannak még kiválóan képzett,

rátermettszabemberek, kiknek munkásságát a kamara föltétlenül haszonnal vehetné igénybe. Ha jól vagyunk értesülve, vannak kamarái az országnak, melyek levelezőtagot választó hatáskörüket az ipari és kereskedelmi kereteken túl is kiterjesztik és tagjaikat választják a kerület egyikét kiválóbb ügyvédjét, mérnökét is, kiknek véleményadására a kamarának szüksége van. Bizonyára vannak még nagy-képzettségű kereskedői, iparosai és egyéb idevágó foglalkozású tagjai e kamarai kerületnek is, kiknek munkásságát a választási esélyektől függetlenül szintén biztosítani kellene a kerület egyetemes gazdasági érdekei számára.

Az új hadügyminiszter és a magyarok.

Auffenberg lovag nyilatkozata.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, szeptember 20.

Lovag Auffenberg Móric tábornok, a monarchia új hadügyminiszterének kinevezése holnap fog megjelenni a hadsereg rendeleti közlönyének külön számában. Auffenberg tábornok ma Bécsben egy magyar újságról fogadott és előtte nagyon rokonszenves és meleg hangú nyilatkozatot tett:

— A hosszú idő alatt, melyet pályamon töltök — mondta az új hadügyminiszter — több magyar ezrednek álltam az élén. Azt hiszem az egész idő alatt kölcsönösen meg voltunk egymással elégedve én és a magyar katonaság, melyet most is haderőnk elitjének tartok. Kritikus időben is magyar gárda övezett engem. Mindezt szükségesnek tartom föl-említeni, mert hallom, azt állítják rólam, hogy magyarellenes érzelmeket táplállok. Ezzel szemben rámutatok katonai multam bizonyítékaira s arra, hogy a légszívésebb viszonyban vagyok a magyar törvényhozás több tagjával. Meggyőződése az, hogy a közös hadsereg és Magyarország életre-halálra egymásra vannak utalva.

Országgyűlés.

Egy botrányos ülés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 20.

Ma végre történt valami a képviselőházban: botrány. Minap a jush-párt igyekezett megvédeni a sajtószabadságot, ma pedig a munkapárt vállalkozott erre s ebből a szerepcseréből skandalum kerekedett.

Az ülésen Kabos Ferenc elnökölt. Bemutatott két kérvényt, melyekről holnap szavaznak. Ezután Hegedűs Kálmán munkapárti képviselő szóvá tette Sümei Vilmos és dr. Radó Sámuel főszekesztő ismeretes afférját.

— Ebben a Házban — ugymond — a sajtó munkásait mindig a legnagyobb megbecsüléssel szokták részesíteni. Ezt a szokást tegnap lábbal tiporták és ezzel megsértették a sajtószabadságot. Ez a legsötétebb reakció és éppen az a párt állt ennek a szolgálatába, mely a függetlenségi eszmékért akart küzdeni. A sajtótörvény világosan kimondja, hogy gondolatait mindenki szabadon közzéteheti.

— A miniszterelnöknek mondja ezt, nekünk! — zúgták közbe balról, mire a jobb oldalon nagy zaj kerekedett.

— Hiába akar rágalmaizni! — kiáltott közbe Hock János.

Hegedűs hevesen visszavágott:

— Nem akarom elvenni az ellenzék kenyerét, nem akarok hazudni és rágalmaizni.

Az ellenzék óriási lármával fogadta ezt a kijelentést és követelték, nevezzék meg

Hegedűs azt, kire kijelentései vonatkoznak.

— Nem egyesekre, hanem arra az egész pártra értetem — jelentette ki Hegedűs, — mely évtizedek óta félrevezeti az országot.

Ezavakra leirhatatlan kavarodás támadt. Az ellenzék felugrott, a padokat verte és követelték, hogy az elnök utasítsa rendre Hegedűst.

— Aldvaló, pimasz, gazember! kiáltotta Horváth Gyula Hegedűs Kálmánnak, mire az elnök több képviselőt rendre utasított.

Hegedűs Kálmán felolvasta a félegyházi gyűlésről megjelent tudósításokat és kéri az elnököt, hogy a jövőben torolja meg a Sümei támadásához hasonló eseteket.

Az elnök kijelentette erre, hogy a megtorlás ilyen esetekben, sajnos, nem áll módjában, mert a házszabályok hiányosak, de bíz a képviselőház tagjaiban, hogy hasonló eset többé nem fog előfordulni.

Ezután Holló Lajos személyes kérdésben felszólalva ismerte a félegyházi gyűlés lefolyását, majd a Ház névszerinti szavazásokkal intézett el s ezzel az ülés véget ért.

Törvényhatóságok az obstrukció ellen.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 20.

Három törvényhatóság is állást foglalt ma az obstrukció ellen. Fogaras, Bihari és Bereg megyék törvényhatóságai ma nagy többséggel elfogadják a verségi átiratnak az obstrukciót ellenző részét és ennek értelmében felírják a Házhoz, valamint azért is, hogy a házszabályrevíziót sür-gessék.

A miháldi véres bucsu.

Meghalt az áldozat a kanizsai kórházban.

A tettes szembesítése a halálos ágyon.

— Saját tudósítónktól. —

Vasárnap bucsu volt Miháldon. Somogy-megyei bucsu. Bicskával, vérrel szaturnálya. Az áldozat, egy szeprencsellen nagysaládú parasztagdát, hétfőn hajnalban hozták be a nagykanizsai kórházba; ahol másfélnap leirhatatlan kínkodás után tegnap kiszenvedett. A véres eset részletei a következők:

Csodák csodájára már-már úgy látszott vasárnap este felé, hogy a miháldi bucsu ez egyszer vér nélkül fog végbemenni.

A híres somogyi virtus azonban nem tűrt tovább e felelést. A fatu nagykorcsmájában egymásra talált a bucsu napjának délutánján két haragos: Mándó József

53 éves miháldi jómódú paraszt és a Nagyrácsén lakó Horváth János gazda. Mándó igen békülékeny hangulatra stimelték a templomban hallgatott szótörz-mák és a legjobb szívvel közeledett haragosa asztalához. Ez sem gáncsokodott, hanem barátságosan beszélgetni kezdett Mándóval s alig negyedóra múlva már a legsebbe egyelértében keccingatott a méz-sórral a két ember. Ugy látszik azonban nemcsak a régi szerelem, de a régi harag sem roszadósodik be egészen: elég volt egy félreértő szó, ami Mándó száján kiszaladt és Horváth már a régi gyűlöletől lángolva ugrott fel az asztal mellől, hol a legjobb úton haladt még az imént a kibekülés.

Odáért a szoba közepére és minden vértesséi elhalmozta Mándót, aki azonban hallani sem akart újabb haragról, hanem engesztelő mozdulattal lépett a féktelenül káromkodó Horváthoz. Amint így mindkét kezét ennek vállára tette, hogy jobb meggyőződésre bírja, Horváth előrönggözt a zsebéből bicskáját és a védekezésre még csak nem is gondolt Mándót gyors egymásutánban háromszor hasba szúrta. A szerencsétlen embernek a belei kifordul-

tak a borzalmas mélységre és eszméletlenül esett össze. Horváth pedig a véres bicskát az asztalkendőben megtörölve, mint aki jól végezte dolgát, elballagott és hazafelé indult. Csak az utánna iramodó falubeli csendőrök fogták el.

A véres eset áldozatát még az éjszaka beszállították a kanizsai kórházba, ahol azonban az a nélkül, hogy magához tér volna, tegnap délelőtt belehalt szenvedésébe. A halálos ágyához hozták gyilkosát az inkei csendőrök, hogy szembesítsék vele, de az eszméletlenül fekvő áldozat szemét sem nyitotta ki gyilkosára. Így tehát a szembesítés nem sikerült, de arra szükség sem volt, mert bár a gyilkos tud-gadta a tettességét, a gyilkosságnak számos tanuja bizonyítja azt. Horváth János néhány órán át a rendőrség cellájába tartották, s azután az inkei csendőrök, kik idekísérték, vonaton Kaposvárra szállították, hol a kir. ügyészség börtönében helyezték el.

A véres bucsu áldozatát a kaposvári törvényszék vizsgálóbírójának sürgőnyi intézkedésére dr. Szigethy Károly és dr. Schwarz Károly nagykanizsai törvényszéki orvosok ma délelőtt boncolták fel a hely-beli köztemető hullaházában, ahonnan a holttestet annak vagyonos családja Miháldra szállíttatta, hogy ott a falu temetőjébe helyezték örök nyugalomra.

Hirek.

— Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzicska Kálmán kir. tanácsos tanfel-ügyelő, a legnap délutáni vonattal Nagykanizsára érkezett. Azonnal értekezletet tartott az állami elemi iskolák összes körzeti igazgatóival. Megtárgyalta velök a tanév előkészítésével kapcsolatos s az iskolák belvilágát legközvetlenebbül érintő ügyeket. Értekezett Vécsey Zsigmond polgármesterrel és a polgári iskolák igazgatójával az állami polg. fiúiskola I. osztá-lyának parhuzamosításáról, melyől más helyen részletesebben megemlékezünk és amely már oly előrehaladott stádium-ban van, hogy a gondnokság által kéri, mennyiség- és természetudományi szak-csoportra és tornatanításra is képesített tanerő — Vetry Hugó — már meg is van bízva. A miniszter az új osztály bebu-rozására kért 1097 K-t engedélyezte. Kir. tanf. meglátogatta a Rozgonyi-u. iskolát is, melynek pompás megoldásáról s általában az oktatási és egészségügyi legmodernebb követelményeknek megfelelő kivételről nagy letszással nyilatkozott s a polgármesternek meleg köszönetét fejezte ki a városnak az állam által adott építkezési költségeken túlmenő nagy áldozatkészségé-ért, mely lehetővé teszi, hogy a Rozgonyi ulcai iskola-lelek a tovább való fejlesz-tésnek egy igen szép helyévé legyen.

— A mai vásár. Említettük, hogy a szakértők véleménye szerint a nagykanizsai marhavásári tilalom feloldását követő első állatvásár, dacára az egyéves szünet-nek, főleg azért nem sikerült az általan várt módon, mert a faluk népe bizalmal-an volt az új megnyitási terminussal szemben és csak akkor hitte el a nép-zóme, hogy a vásár csakugyan megnyit, mikor a falubeliek vállalkozóbbjai haza-érkeztek a vásárról és bizonyították, hogy az valóban megnyitottat. A tapasztals ma erősen igazolja ezt a magyarázatot, mert a mai hétfővásár forgalma össze-hasonlíthatatlanul felülmulta a várva-várt megnyitási napját. Már tegnap a város marhalevel kezelő irodájában látszott, hogy igen nagy lesz a mai állatvásár, mert a kiskannizsaiak is kiléptek multiheti spekuláló passzivitásukból és százával tolongtak a hivatali rúcsa előtt, hogy állataik részére a szükséges új járteleveleket megszerez-zék. Az ő, jó néhány száz gárdát kitevő számukkal is jelentékenyen növekedett tehát a mai vásár forgalma, mely már a

város kereskedő és iparos népének nagy meglepetésére is igen jelentékenyen éreztette hatását. Igen erősen növekedett a kereslet is a mai vásáron, ami annak pártját ritkító élénkséget adott. Szóval, javulnak a kilátások.

— **Helyreigazítás.** Dr. Hajdu Gyula ügyvéd ur annak a kijelentésére kér fel bennünket, hogy az iparistület jubiláris disztyülésén mondott ünnepi beszédének egy pontját lapunk tudósítása tévesen reprodukálta. Hajdu dr. ugyanis beszédében nem azt mondta, hogy a „magyar iparosság félmillió embert számlál”, hanem, hogy félmillió önálló iparvállalat van Magyarországon.

— **A csurgói tanítóképző-intézet sorsa.** Nemrég szó volt róla, hogy Csurgóról elvisszik a tanítóképző-intézetet, mert a község nem akart a tervbevett új intézet részére megfelelő telket a közoktatási ügyi kormány rendelkezésére bocsátani. Később Csurgón felülkerekedett a jobb meggyőződés és a kultuszminiszteriumnak följajánlották a jelenlegi tanítóképző telkéi 3 hold területtel együtt, de egyben arra kérték a minisztert, hogy a három év múlva lejáró szerződés révén a Csurgót megillető 10.000 koronás szerződési prémiumot ne vonja el a községtől. A képviselőtestületnek ezt a határozatát többen megfőlebbezték azzal, hogy nem adnak telket a kultusz-kormányának. A felebbezés elutasításával a belügyminiszter jóváhagyta Csurgó képviselőtestületének határozatát és erről értesítette Somogyvármegye alispánját. A közoktatási ügyi miniszter egyben biztosította Csurgó községet arról, hogy a 10.000 koronás prémiumot a szerződés lejártával megkapja, ily formán legközelebb már megkezdik Csurgón az új tanítóképző-intézet felépítését.

— **Nagy erdőtüz.** Szerdán — mint tudósítónk írja — igen nagy erdőtüz pusztított a zalamegyei Lendvavásárhely és Bántornya között. A tűz délelőtti tíz óra tájban keletkezett az erdőben és a nagy szél és szárazság folytán igen rohamosan terjedt, úgy, hogy néhány óra múlva közel 2 kilométernyi terület állott lángokban. A tűzet óriási erőfeszítéssel csak késő este sikerült lokalizálni. Addigra — hír szerint — mintegy háromszáz hold elégett. A tűz oka ismeretlen. Az erdő herceg Esterházy Miklós tulajdona.

— **Halálos esés.** Jámor Sándorné lendvaujfalu asszony szívtűz szedett egy magas fáról. Szédés közben elvesztette az egyensúlyát, leesett a fáról és szörnyet halt.

— **Csecsemők védhímioltása Nagykanizsán.** A városi tisztviselők közül voltunk, hogy holnap, *csütörtökön délelőtti fél 10 órától* kezdődőleg a rendőrkapitányi hivatal helyiségeiben ez évben az utolsó oltást fogják tartani, ahol a tavaszi védhímioltásról betegség vagy más okok miatt lemaradt csecsemőket fogják beoltani. Akit tehát erre kötelesek, azok gyermekeiket a törvényes következmények terhe alatt vigyék be holnap a rendőrkapitányságra, mert különben szigorú pénzbíráttal sújtják őket.

— **Letett postagalamb.** Bójos, ritka vendége van legnap reggel óta Keller Mátyás nagykanizsai cipésmester házában. A vendég egy hófehér, okoszerű galambocská, mely komoly kötelességteljesítés közben tévedt be valamiképp a Kinizsy-utca 31. számú ház galambducába. A galambocská a reá erőltetett jelzésekkel elárulja, hogy postagalamb, bár levelet, vagy egyéb küldeményt nem találtak nála. Mindössze a jobb lábán van egy ezüstkarika ezzel a nyomatótt jelzéssel: Columbia Nro 12. Tegnap reggel vetik észre a galambok között a jövevényt, melyet valószínűleg az alkonyat lezállása vert be a fajtájából idegenek vendégszerető hajlékába. A galambocskát Kellerék néhány napig itt fogják, hogy jól kiipihenje magát és aztán utjára bocsátják, melynek céljáról senkinek fogalma sincs.

— **Bicskázás egy késhegynyi sóért.** Egy szegény munkás özvegyasszony keserves panaszkodása töltötte be ma délelőtti egy negyedórán át az inspekción rendőrkapitányi szobáját. A fiának véres esetét panaszkolta az asszonyka, így mondván el a történeteket: *Fia, a 15 éves Tóth József a Stern-féle téglagyárban dolgozik. Tegnap a déli munkaszünetkor a fia az édesanyja által vitt ebédjét fogyasztotta éppen, mikor odament hozzá fiatal munkástársra, a 21 éves kiskanizsai Szmodics László és sóát kért a fiától. — Tóth József nem tudott sóat adni, mert neki sem volt s erre az indulatossá sáskasuhanc bicskát rántva rogtott rá és balcombjába szúrt. A megsebzett fiu tájalmában összeesett és úgy kellett lakására szállítani, hol erős seblázban fekszik. Az odahívott orvos látéletet vett fel a sérüléstől, mely szerint a fiu gyógyulása 10-12 napot fog igénybe venni. A rendőrség a vérengző suhanc ellen eljárást indított és a feljelentési iratait áttette a kir. ügyészséghez.*

Az amerikai férj boszuja.

A kivégezett sógor.

Családi dráma Szentmihály hegyén.

— Saját tudósítónktól: —

Vakmerőn végrehajtott rablógyilkosság tartja két nap óta izgatottságban a Zákány és Légrád között fekvő Szentmihály-hegy-község lakosságát, amelynek egy emberélet áldozata van. A telések már a csendőrség kezén vannak s hamarosan elveszik megérdemelt büntetésüket. — Az esetről zákányi levelezőnk a következőket jelenti: *Lakatos József szentmihályi lakost pár évvel ezelőtt elfogta a meggazdagodás vágya. Volt egy kis pénze is, gondolt tehát merészet, nagyot. Kijelentette a feleségének, hogy kimegy Amerikába. Híába volt az asszony könyörgése, Lakatos egy szép napon hajóra ült s átvitorlázott az újvilágba.*

Elmulott egy év, két év, Lakatos József a meggazdagodás útján lassan-lassan megelégedezett az övilágról s arról, hogy neki hites felesége is van Magyarországon. Az utóbbi időben már nem is irt haza. Ez alatti idő alatt itthon a felesége elunta a várakozást, visszaköltözött a szüleikhez.

Pár héttel ezelőtt Lakatos József levelet kapott a falujából, amelyben hülyeséggel, csalfaággal vádolták meg a feleséget. A levél névelen volt s mint bebizonyosodott — rágalom volt.

A levél Lakatosnak eszébe juttatta a multat s ezért pár nap múlva otthagya Amerikát s hazavitorlázott. Piumében vett egy revolvert s elhatározta, hogy kegyetlen boszút áll a feleségén. Hazautazott Szentmihályra, ahova vasárnap reggel érkezett meg.

Először is elment Zákányba a sógoraihoz. Elpanaszokdott nekik s megkérte őket, legyenek segítségére. A két sógor rábeszélésére Lakatos lemondott szándékáról, hogy megölje a feleségét, de kijelentette, hogy mindent elvesz az asszonytól. A két sógor ebben hajlandó volt segédkezni.

Elmentek tehát hárman az asszony édesanyjához, özv. Füzsi Józsefnéhez a lakására kocsival. Amint Lakatos József kezében revolverrel behatolt a konyhába, ott találta a feleséget, ennek édesanyját és feleségét fivérét, Füzsi Istvánt, akik természetesen megijedtek tőle s mert rosszat sejtettek, bemennekültek a szobába.

Lakatos és két sógora fejével bezúzták az ajtót s utánuk hatoltak. A szobában Lakatos két három lépésről ráított segítségért kiáltó feleségére, de a golyó célt tévesztett s a falba fúródott. Lakatos e miatt oly dühbe jött, hogy a mellette álló Füzsi Istvánt fejbe vágta a revolver

agydval, akinek nyomban elborította a vér a fejét és eszméletlenül összeesett.

Lakatos és két segítőtárs azonnal fölfeleztették a szekrényeket, onnét az összes ruhaféléket, egy 180 koronáról szóló takarékpénztári könyvet elloptak. Kocsira rakta azután még egy új varrógépet, több butordarabot s elmenekültek.

A szerencsétlen Füzsi Istvánnak pedig

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 20.

Enyhé idő várható, északon szeles, nyugaton némi esővel. Déli hőmérséklet: 18,6 C.

Három affér.

A Sümegi-Radó párbaj.

Budapest, szeptember 20. Az az összehozalkozás, mely tegnap a képviselőház folyosóján Sümegi Vilmos orsz. képviselő és dr. Radó Sámuel könyvkereskedő között történt, ma délelőtti pisztoly-párbajjal nyert elintéztet. A párbaj az Üllői-úton lévő lovassági laktanya lovardájában folyt le. — Előbb Radó lött, de golyója nem talált. Sümegi ekkor lemondott a lövés jogáról, majd odalépett Radóhoz, akinek a legmélyebb sajnálkozását fejezte ki a történetek felett és a békét a párbajozók barátságos kézszorítással pecsételték meg.

Összehozalkozás az ülésen.

Budapest, szept. 20. A képviselőház mai ülésén (mint az lapunk más helyén bővebben olvasható, Szerk.) Hegedűs Kálmán munkapárti képviselőnek Horváth Gyula ellenzéki képviselő ezt kiáltotta oda: „Pimasz gazember”. Hegedűs-Farkas Pál és Hoványi Géza képviselők újján provokáltatta Horváthot, kinek segédei Mádi-Kovács János és Szluha Pál képviselők. A segédek ma délen ültek össze tanácskozní és sikerült az ügyet békésen elintézníük.

Zichy gróf nem kapott elégtételt.

Budapest, szept. 20. Zichy István grófnak és Meszlényi László miniszteri fogalmazónak ügye ma elintéztet nyert, még pedig a grófra nézve éppen nem kedvezően. Zichy István segédeknek, Dégenfeld és Almásy grófnak Meszlényi megbízottai Fűth Pál báró és Durneisz báró megtagadták az elégtételadást arra való hivatkozással, hogy Zichy István gróf Kenesey Lajos huszárognagynak nem adott elégtételadást. A segédek ezt a kijelentést közös jegyzőkönyvbe foglalták.

Szeged az egyetemért.

Több vidéki egyetem lesz.

Budapest, szept. 20. A harmadik egyetemnek Szegeden való felállítására érdekében a szegedieknek igen nagy számú küldöttsége járt ma a képviselőházban Zichy János gróf kultuszminiszternél. A szónok beszédére Zichy János miniszter a következő kijelentéseket tette.

— A kormány még nem döntött a harmadik egyetem elhelyezésének kérdésében, éppen ezért nem vagyok abban a helyzetben, hogy nyilatkozhassam a tárgyról. De ha Szeged, vagy bármelyik erre reflektáló város nem is kapná meg az egyetemet, ez ne diszguztálja őket, mert a kormány egész sorát tervezi az egyetemnek és így több város is kap egyetemet.

Főszervező: SZALAY SÁNDOR.

Felkészítők: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

néhány óra múlva oly válságozra fordult az állapota, hogy be kellett a csurgói kórházba szállítani, hol megállapították rajta, hogy koponyatörést szenvedett, ami néhány óra múlva kiontotta életét.

A borzalmas családi dráma szerzőit a zákányi csendőrség másnap kézrekerítette s azok már a bíróság pártfogásában vannak.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 20.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.83
1912. áprilisra	12.10
Rozs októberre	10.23
1912. áprilisra	9.52
Zab októberre	9.70
1912. áprilisra	8.36
Tengeri 1012. máj.	8.41

Fogait
nem

részesítheti nagyobb jótéteményben, mint mikor az Odollal való rendszeres szájjápoláshoz szokik.

4 LEGFINOMABB
kávéfajkeveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

VITA
természetes hazai gyógyásványvíz.
Külön gyógyszer: gonorré- és mchortbetegségeknél.
Hőmérséklet: 10-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498

KIADÓ egy két szobás utcai LAKÁS

előszobával és hozzá-
való helyiséggel együtt
Városmarty-u. 38. sz.

Birtok-bérlet kerestetik.

Zalavármegye területén körübelül
800—900 vagy 1000 hold jó birtok
kerestetik bére. Csakis közvetlen
birtoktulajdonosoktól származó —
ajánlat fogadtatik el. 5715

Szépligety Samu Jánosháza.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi végzet 5725

GYÁRKORNOKOT

mielőbbi belépésre KERESEK.
Sajátkezűleg iri ajánlatok fizetési
igények megnevezésével és érte-
ségi bizonyítvánnyal küldendők:

Gutmann D. J. céghez,
bor-, pálinka nagykeres. és élelgyár
SZOMBATHELY.

Üzletszerzők

fix fizetéssel és magas jutalék-
kal (lehetőleg keresztény) egy
helybeli biztosító társulat kép-
viseleténél felvételnek. —
Ajánlatok „Üzletszerző” jellege
alatt e lap kiadóhivatalába in-
tézendők. — — — — 5678

Tűzifa eladás!

Kitűnő minőségű száraz és egész-
séges bükk-, gyertyán- és cserhasab-
lát 110 cm. magasságban, ölenként 40
koronáért, készpénzfizetéssel házhoz
szállít a bocskaírdóségból. A fa az
erdőn 26 koronáért. — A fa megtekint-
ésért 5681 hető és megrendelhető

Kunst Sándornál Kinizsy-u. 21.
Sze, 6 Mór Iródtárában Kazinczy-u. 4.
Telefon 219. és

H. N. Sándornál
(Csengery-ut 60. szám alatt.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sircsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai : 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai : 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák : Jacint, Tulipán,
Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Evolvirágok stb. Jacint
hajtató üvegek, a legutányo abb árákon. —
Magas törzsű alma és körteték : 1 drb. 1 K. — 10 darab 9 K. — 20 darab 40 K.
100 drb. 75 korona. Törpefák : 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák : 40—50 fillértől.
Spargá tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerte-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy cipőrak-
tárunkat újonnan felszerelve egy alakított-
tuk át, hogy mindenki találhat izlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek
és gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — Saját gyártmány! —
Cipőink jó minőségűre teljes felelős-
séget vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk. 5567

Kiváló tisztelettel
MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és beélelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Hajhullás és a fejkorpádzása

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

3781. sz.
kib. 1911.

Zalavármegye közig. bizottságától.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége jogot nyervén
a Badacsonytomaj község határában a badacsonytomaji 980. szíjtkvben
464/2, 464/3 hrsz. és az 1169. szíjtkvben 463. hrsz. a felvett ingatla-
noknak a kisajátítási összeírásban feltüntetett részeinek kisajátítására,
— az 1881. évi XLI. t.c. 36—40. §§ al alapján való eljárás céljából
Ódor Géza, Viriusz Vince, Goszleth Lajos és Cz. bor Mátyás megyei
aljegyzőből álló bizottság küldetett ki. — Ezen bizottság eljárásának
határideje

1911. évi szeptember 30-ának d. e. 9 órája,

a küldöttség találkozási helye Badacsonytomaj vasuti állomás-felvételi
épülete.

A vonatkozó kisajátítási terv és összeírás Badacsonytomaj község
házaánál közszemlére kitétetvén, azt az érdekeltek a tal 1911. évi szept-
ember hó 13-tól szeptember 30-ig megtekinthetik.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv me. állapítása felett akkor
is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik
meg.

Zalaegerszeg, 1911. évi szeptember hó 10-én.

Arvay,

alispán, mint a közigazgatási
bizottság h. elnöke.

(P. H.)

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol börgarnitúr, kat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól
Tükrös-, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól
Szövet divánokat . . . 40 K-tól
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Főmolnár kerestetik

folyó évi november 1. belépésre a
tarányi henger-gőzmalom részére.
Oly szakemberek, kik a vāmörles-
ben, valamint a henger és sikszita
kezelésében teljesen jártasak, küld-
jék bizonyítványmásolatokkal fel-
szerelt ajánlatukat

Gyémánt József urhoz, Tarány Somogym.

Zsigárdi méneseiben

nevelt egy pár 170 cm. magas,
négy éves, ardeni, nori keresztie-
zésű deres herélt

csikó,

egy pár 168 cm. magas sötét
és világos pej, ugyanilyen szár-
mazású, koru és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és
hibátlanok.

Kéri Jenő, Nagykanizsa.

Kiadóhivatal: **MAGYKANIZSA**
Kecskemét, 2.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség és a kiadóhivatal közötti kapcsolatban állnak. A közreadottak nem a szerkesztőség és a kiadóhivatal közötti kapcsolatban állnak.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal közötti kapcsolatban állnak. A közreadottak nem a szerkesztőség és a kiadóhivatal közötti kapcsolatban állnak.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hónaponta	számtalálással
Egy hónap 1.20 K	Egy hónap 1.50 K
Negyedéves 5.50	Negyedéves 6.50
Féléves 7.00	Féléves 8.00
Egy évi 14.00	Egy évi 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hű kivételével és a szerkesztőségnek sorozatát 50 fillér.
Előfizetési és a közreadottak díja 5 koronára. — Készletnyitási díja 6 koronára.

Kiadóhivatal:

XXXVIII. évf. 215. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. szeptember 22.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Őszi hangulat Nagykanizsán.

Nagykanizsa, szeptember 21.

A cím olyan, mintha valami tárcacikk élére szántuk volna, hogy az őszi költészetének szenteljünk egy kis poétikus áradozást. Mi azonban itt a vonal fölött egészen más hangulatról akarunk beszélni. Ilyenkor már ugyanis az emberek, kik a nyári pihenés, üdülés vagy gyógyulás idején legnagyobb részt más-más vidéken és helyen az egyéni vagy családi élet nyugalmas, kedves zárkózottságába húzódtak vissza, ismét visszatérnek a társaséletbe, belelépnek a közönségnek ama nagyobb kapcsolatába, ahol egyéni érdekeik számára is keresik, sőt esetleg keresniük is kell az érvényesülést, s ahol majdnem mindnyájan a maguk érdekeinek is a legokosabb és leghűségesebb munkásai, mikor a közönség érdekében buzgólnak.

Már így ősszel lassan-lassan megtelnek a megszokott találkozási helyek; megnépesülnek a kaszinói helyiségek, a társaskörök termei, sőt élénkülni kezd a körzói élet is. No és hiába is akarná valami leki-csinyelni a társaséletnek bármelyik ilyen fórumát, egy-egy városnak közéletében, — még az ugynevezett hivatalos közéletet is ide-számítva, — ezek a nyilvános tár-

saséleti találkozóhelyek egytől egyig igen nagy szerepet játszanak.

Az egészséges gondolatok, eszmék ilyen találkozóhelyeken pattannak ki egyesek agyából, talán legtöbb esetben nem a nagyképűkedés és véleménygyártás, hanem a tréfálkozás derűs pillanataiban. És az itt kipattanó gondolatok itt is érnek meg, alakulnak ki a haladást nagy mértékben előmozdító okos tervek; s innen kerülnek nem egyszer a város hivatalos közéletének komoly laboratóriumába.

Mi tehát, akik nagyon jól tudjuk, hogy a társasélet találkozóhelyei egyuttal munkatelepei Nagykanizsa haladásának is, és nem csupán lélekvidámító derűt, hanem komoly munkát is adhatnak ugyi társadalmunknak, mint a város sorsát intéző, vezető hivatalos hatóságoknak: ilyenkor, az őszi és téli zimankosabb idő tartamára való szorosabb társulás kezdetén mindig éber figyelemmel kísérjük azt a *hangulatot*, amely a társadalom lelkéből áradva, nagyon bizonyos jelzője annak, hogy minő eredményt várhatunk ettől városunk közéletére és haladására.

Ez az *őszi hangulat*, mely ezidőt Nagykanizsa értelmiségének lelkéből kirezeg, sokat ígér. Valami csendes, jólható, megnyugtató érzés az, amivel ez a hangulat a lelkünkhez simul. Mintha az ellen-

tétek, a szétagoltság rossz szellemei elűltek volna. Mintha azok a különböző időjelző, nagy átalakulások közelgésére mutató események, világmozzanatok, melyek itt-ott és egyre sürűbben felütődnek, Nagykanizsa értelmiségének lelkén nem rezegtek volna át hatástalanul. Mintha itt az okos belátásnak, az egyedül helyes emberies érzésnek minden szétagoltságot figyelmen kívül hagyó álláspontja felé gravitálódtak volna immár a társadalom különböző rétegei: Affelé az álláspont felé, amelyen a kölcsönös megértésnek és megbecsülésnek s ezeknek alapján a mindent kiegyenlítő emberszeretetnek áldásos eredményei majd kisarjadhatnak.

Olyan édesen ható, olyan boldogságos ez a mutatkozó szép őszi hangulat, ez a nagy békét, megértést jelző lelki csend, hogy kétséggel kérdezzük: vajjon ennek a sokat ígérő csendes, derűs őszi hangulatnak megvan-e valóban a maga arany-alapja a lelkek belső világában. Mert ha valóban megvan: akkor Nagykanizsa társaséletének találkozó helyei a zimankosabb őszi és téli napok tartamára a békés együttélésnek, a haladási gondolattermelésnek, a város közéletének igazán áldásos munkatelepei lesznek.

És miért is ne lehetnének azokká?

Mikor mindnyájunk előtt olyan világosan áll, hogy az új idők szelleme úgy is küti a békés megértést gátló ősdi vaskalapot annak a fejből, aki magától le nem teszi!

A kamara közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara tegnapi délutáni közgyűléséről. — Melyről tegnap röviden tudósítottunk, — hivatalos tudósítást adott ki, melyből a következőket közöljük:

A soproni kereskedelmi és iparkamara kedden tartotta meg a nyári szüneti követő első közgyűlést. Ugyan József kamarai elnök melegen üdvözölte a Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegyékből, valamint a székhelyről szép számmal egybegyűlt kamarai tagokat.

A napirend tárgyai közül behatóbban foglalkozott a közgyűlés Zalavármegye bérkocsi-ipari szabályrendeletével, amelyet főképpen ama részben talált módosítandónak, mely a viteldíjat a kilométerek számához képest oly módon állapítja meg, hogy 20 kilométertől 30 kilométerig a fizetendő díj változatlan marad, vagyis nem simul a bérkocsi-iparos teljesítményének a nagyságához.

Békés vármegye közönsége a varrógepekre való megrendelések gyűjtésének oly módon való szigorítását kéri a minisztertől, hogy a megrendelő leveleinek a közlegelőjárás által való láttamozása feltétele legyen a megrendelés érvényességének. Jelenleg ugyanis az ügynokok igen sok visszaélést követnek el, amely visszaélések a kért intézkedéssel korlátozhatók lennének. — A miniszter erre nézve véleményét kéri a kamarától. (A kamara a varrógep-megrendelések gyűjtésének óhajtott korlátozása ellen nyilatkozott, mert az így korlátozás csak a tisztességes kereskedelmet bontja meg, anélkül, hogy a visszaéléseknek gátat vetne. Elég bizonyíték erre nézve a na-

Vándorlások Zalamegyében.

Írta: Malonyay Dezső.

IX.

Lássuk a csikóbojzást, a Fercsít. Szólitja az apja: Idegyűhatsz! Lassan mozdul a fiú.

— No! Gyer! fojvássban. Vedd elő a vizsgádat!

A tarisznyában egy csinos lükrös. Csak az idén próbálkozott először a fiú! De még nem bízik, csak úgy bicskával, a kuszlóval.

— Elég éles?

— Addig cseszeli, addig cseszeli, míg egy kipallérozódik, hogy a hajatis fogja. Domborfaragású, ügyes levéldísz van a kis íharfa holmin, benne a lükrös; serkedő bajszát mikor pódörög, akkor tekint átba a fiatal csikós.

— De a Tüdő Sándor, ott a Góllászil-nél, a tud hozza. Csuada az, tekinetes uram, a kibe akkora tudalom fért! Tud az faragni mindent. A télen az apját formázza ki, de olyan hasonlóan, mintha odaköpték volna!

Batiltunk a Góllászil felé. Ábrándos kékezem, szöke fia a Sándor, jámbornak látszik, mint a bárány. Az ember szeretné megcigogni. Finom nővére, vékony csontú s olyan ismerős! Hol is láttam én ilyen arcot! Igen, régi olasz képeken vannak ilyen alakok: Filippó Lippi! Alméködő Madonnái mel-

lett térdelnek ilyen szelíd arcú pásztorkor. Mintha a farkja is — vagy négy-száz bárány — kezesebb volna.

— Mi a neve a kutyádnak, Sándor?

— Sakter.

— Miért?

— Mer' igen csibefogdó természetű volt, — mondja mosolyogva a fiú.

Lelelepszünk a terebélyes szilfa alá. Ügyelem mozdulatait, arcát, egész magatartását: hogy mennyi nemes egyszerűség, milyen őszintén szerü intelligencia s — nincs találobb szó rá — [mennyi báj van e fiatal legényben! Hiszen nincs a magyar pásztorkorban semmi abból a színes hányvetésből, ami annyira jellemzi, például, a spányol pásztort, de nehogy azt tessék hinn, mintha ebből a szelidségből hiányoznék az erő! Nem pusztán az, nem germán mafilaság, inkább valami őntudatos, a maga erejét már kipróbált nyugodtság, aminek a dőlégsége sem kivívja. Ilyenek azok, akikre őszintén rágózik a vagyonát, de a tisztességet is. Szavában semmi hevenkedés. Félretekint, odébb is lép, mintha a bárányait ügyelné, amikor édesapja dicséri:

— Hogy szereti a könyvet, tekinetes uram! A zalavári ember, Szabó Béla, aki jóféle ember, váltig mondja: ilyen diák még nem volt a keze alatt. Papnak költölni volna adjuk mi ezt!

A fiú néz messze, a távolban kékli Badacsony felé.

— Az esőt lesed, Sándor? Mintha felhőzdenék Badacsony fölött?

— Nincs itt már hite semmi felhőnek. Eddig mikor ködös volt a Badacsony

teteje, gyűlt az eső. Ma már akkor se esik le, ha fölötünk jár annyira, hogy a kámpommal (a juhászbot) elérjem. Aprilis óta nem jart viz rajtunk.

— Minden megfordult, — sőhajt az apja is. Eddig aszondúk: Somogy derül, bocskor merül; ma má' Zalat is nyomja a nyár, ha Somogyba sül. Mondtuk az ősszel is: hideg lesz a télen, farkán vedlik a tik (tyuk), — de hogy lett. Semmi tél. Csak éppen annyi, hogy az akóba (akóiba) meglőzze az embert a gőz, az eilelésnél... Ez a fiú is attól bágyorgott egész tavaszon... Tessen már ki-találni véle valamit, tekinetes uram!

Tudakoljuk Sándortól, mi a vágyakozása?

Hat elemi iskolát végzett Zalaváron; a mester ad könyvet neki, meg új ságot, abból tanul, de ez nem elég.

— Vagyam, ami van, azt bizom a jó Istenre, de azt uram, érzem, hogy mindent meg tudnék tanulni!... Hátzen jót itt a szilfa alatt, igaz van a tekinetes urnak! Azt is tudom, nagy a fölkeedés a világba, de én nem akarok ottvinni senkitől semmit, megférék én ott is, minden-kivel. Nem lehet az, hogy én csak ebbe a szép kilátásba találjam örömetem. Ne bántuk már, tekinetes uram, mer' csak édesapámat szomorítjuk vele.

De csak vallatuk a fiut tovább.

Végre kiűrt lelkéből vágyakozása: hogy nem elégíti ki őt a babráds lükrösön, sórtartón, pásztorkámpón s cifrazott már eleget, — tanulni akar, többet, mindent, mindent, annyit, hogy ő is olyan művész legyen, mint Padrusz János! Arca kipirult, — Olvaatam, vannak faragó iskolák.

Van Homonnán is, van Szegeden is, oda szerelnék menni... Ahha inkább, ahol több magyar van. En ott első leszek, a lelkem rajta! Bemek egy-egy vasárnapi Keszthelyre, a muzumba, Sági tekinetes urhoz. Amit ott látok, pásztorkamart, olyat én tudok csinálni. De mást szeretnék! Mint a régi uraság szobra, a Festetics grófé, a piacon!... Hamar el nem jutnánk innen, jó Istenünk megáldja tekinetes uram, olyan könyvet küldjön nekem, a kibe' művészekről van írva.

Magyarizám a fiunak, kicsoda hegyeken kell átmászni, mennyi lép, a miben elnyelheti a hínár, mennyit kell tanulni, nélkülözni, mennyi keserűség, s a mikor tud majd olyan szobrot csinálni, mint a régi uraságé, akkor is még: mi messze a boldogulás! Mind csak azt felelt és hal-kan, egyszerűen: megjárnam én! elviselném én! megtanulnam én!... Végül pedig azt mondta:

— Ha meg a jó Isten úgy rendelte, majd jönnék hát vissza, ide, a szilfa alá. A foka mellé!

— Nehéz lenne már akkor, Sándor! A városi uras mód után!

Lassan, kicsit mosolyogva, intett a fejével, hogy: nem lenne nehéz.

— Akármekkora város, az én lelkemet ki nem cserél.

Édesapja is bólintott.

— Nem tekinetes uram, facér ember nem lenne ebből. Az én fiamból!

Bucuzáskor még egyszer megkért a Sándor fiú:

— A könyvet, uram! A jó Istenünk is megáldja.

* A magyar nép művésze* című díszmű-műveltség, hű kivételével és a szerkesztőségnek sorozatát 50 fillér.
Előfizetési és a közreadottak díja 5 koronára. — Készletnyitási díja 6 koronára.

gyobb mezőgazdasági gépekre vonatkozó megrendelések gyűjtésének a kívánt módon történt korlátozása. Gépgyáraink panaszra szerint még soha sem történt annyi visszafelé ily gépmegrendelések gyűjtésének a terén, mint az utolsó években.

A kamara közgyűlése, Zalamegye ipar-tanácsába rendes tagokul Gráner Gézát és Kovács Lászlót, póttagokul Klovosvsky és Ján Ferencet választotta meg.

Újra megválasztottak kamarai levelező-tagoknak: Eitner Jenő (Sümeg), Frankl Samu (Csorna), Halvány Béla báró (Sárvár-Budapest), Kühn Károly (Moson), Pohl Sándor (Szombathely), hegyfalusi Sugár Sándor (Csorna), Ungár Zsigmond (Szombathely) a kamarának eddig is levelező-tagjai.

Első ízben választottak levelező tagokká Friedrich Lajos a Soproni Takarékszövetkezet igazgatója elnöke, a kamarának évtizedeken át volt bellagja és h. elnöke, aki 81 éves kora mellett is még mindig élénk működést fejt ki a gyakorlati kereskedelmi pályán; Gerencsér József volt cs. és kir. udvari szállító, a kamarának szintén hosszú időn át volt érdemes bellagja, aki tavaly vonult nyugalmába és ez alkalommal jelentékeny összegű alapítvánnyal örököltette meg kamarai működése emlékeit; Pongor Henrik, a nagykanizsai Franz-féle részvénytársasági malom-vállalat igazgatója, aki széleskörű és alapos szaktudásával a kamarát működésében már évek óta hathatósan támogatja.

A budapesti m. kir. keleti kereskedelmi akadémiának a kamarai kerületben illetőséggel bíró szegénysorsú hallgatói számára rendszeresített 600 koronás ösztöndíjra négyen pályáztak: 1. Rottensteiner Rikárd (Sopron), 2. Kovács Kálmán (Budaörs), 3. Soltész József (Alsókármartonhegy) és 4. Feldmann Jenő (Fertőszentmiklós).

A közgyűlés mind a négy pályázót érdemesnek találta a támogatásra és ezért számukra fejenként 400, összesen tehát 1600 K ösztöndíjjal szavazott meg.

A rendszeresített ipar-szakiskolai 200 koronás ösztöndíjra 36 pályázó jelentkezett. Az ifjúságnak ipari pályára való fordulását a kamara a maga részéről is lehetőleg elősegíteni óhajtván, a 36 pályázó közül csak 3-at hagyott figyelmen kívül, 33 pályázó között pedig 5600 K összegűt osztott fel ösztöndíjként.

A keszthelyi zalagersegi és közei kereskedőtanonciskolák egyenként 200 K segélyben, Baitavári Imre Horváth-Peter és Pekovits Sándor szombathelyi, Frankendorfer Róbert magyarvári és Kiss Gábor-felsőörsi iparostanonciskolai tanítók a szülői tanulmányok látogatása címen egyenként 40 korona segélykiegészítést engedélyeztek.

„Lopnak, csalnak, zsarolnak.”

Kaposvári nyomgyalpok.

— Saját tudósítónktól. —

Mindig mondtuk — sajnos, kevesen hitték el nekünk, — hogy Kaposvár a Dunántúl legmodernebb városa. Ennek a rokonismeret városnak roppant élénk közléte van, melynek vérkeringése fiatalos tüzzel száguld végig a város társadalmi életén, sajtóján és — adminisztrációján is. Kaposvár határozottan amerikai tempóban fejlődik. Társadalmi amerikai kamarányokban produkálja a botrányokat, sajtója a sajtópöröket és városi adminisztrációját, — nos, mi közelebből nem merünk minősíteni s csak így fejezhetjük ki magunkat: — produkálja az amerikai erkölcsöket. Ezuttal Kaposvár volt rendőrfőkapitánya volt az, ki a városról, mint illetékes hatóság kiállította az erkölcsi bizonyítványt.

A dolog úgy történt, hogy ismét kaposvári sajtópárt tárgyalt a pécsi esküdtbíró, melyen felolvasták dr. Varga Lajos volt kaposvári rendőrfőkapitány vallomását, ki ebben többek között a következőket mondta:

„Csaknem két évvel ezelőtt, 1908. november havában történt, midőn még kaposvári rendőrfőkapitány voltam, hogy valami ösvényi Veresné nevű kaposvári asszony, ki lelkén utat akart nyitni, panaszt emelt Bersek Sándor városi mér-

nök, mint ügyének referense ellen, hogy nevezett mérnök megszarolta volna, úgy emlékszem, 400 vagy 600 korondig. A királyi ügyesség által elrendelt bünygi nyomozást hivatali kötelességből nekem kellett volna levezetnem.

Több mint négy éven át voltam Kaposvár városának rendőrfőkapitánya s ezen idő alatt a várost és tisztikarát érintőleg — exceptis excipiendis — lopás, csalás, zsarolás, sikkasztás és közokirat-hamisítás miatt a kir. ügyesség utasítására bünygi nyomozást kellett kötelességszerűen folytatnom. A dolog rosszul állt ki, amennyiben pár tisztviselő állását veszítette. A büntető S-ok hullámverése erősen nyaldosták egyes tisztviselői lábait s maga Németh István polgármester reputációja nagyon megtépázva került ki mindezen ügyekből. Itt az alapja és oka tehát z orvadmaddnak, mert ugyanis nem voltam elég szolidáris, hogy a kérdéses bünygekben a kollegialitás elvének alárendeltem volna a köztisztviselői kötelességet és hivatalos esküt, hanem eljárám pártatlanul, személyekre, magán-érdekekre és alyafiságos kapcsolatra való tekintet nélkül.

Kaposvárról ezt az erkölcsi bizonyítványt állította ki volt rendőrfőkapitánya, kinek egészségesebb erkölcsi felfogása miatt — mint a vallomás vége is sejteti, — nem volt maradása Kaposvárról.

A kaposvári lapoknak igazuk van. Amerikai, — valóban amerikai tempó. Hanem a kaposvári színház csakugyan szép épület.

Zalamegye főispánja.

— Saját tudósítónktól. —

Több lap, köztük a Zala is megírta, hogy Zalavármegye főispánjának Sipéki dr. Balázs Béla igazságügyminiszteri osztálytanácsos, zalamegyei földbirtokos van kiszemelve. Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Balázs Béla dr. nyári szünidejét Svajcban töltötte, honnan automobilon ma hazatért; főispáni kinevezetése most már legközelebb megtörténik.

Főlemelték a bankkamatlábat.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 21.

Az Osztrák-magyar bank főtanácsa mai ülésén elhatározta, hogy a leszámítási kamatlábat 4ről 5 % ra — meli, a lombard kamatlábat pedig 5 1/2-ről 6 1/2 %-ra.

Országgyűlés.

Ismét egy beszéd.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 21.

A képviselőház mai ülésén elhangzott egy ellenzéki beszéd, ezen kívül pedig folyt a névszerinti szavazás.

Berzevicsy elnök több kérvényt mutatott be, részint az obstrukció, részint a katonai javaslatok ellen. — Az ellenzék ezekhez névszerinti szavazást kért és a szavazás holnapra való halasztását kérte. Ezután elintézték a mai ülés napirendjére kiűzött névszerinti szavazásokat, melyek során a többség elfogadta az elnök indítványait, majd átérték a véderőjavaslatok tárgyalására.

Csermák Ernő pártunkivüli függetlenségi a javaslatok ellen beszél. Főleg a pénzügyi áldozatokkal foglalkozik, melyeket a javaslat szükségessége tesz és melyek elviseletlen teherként sujtának a nemzetet. Ezért nem fogadja el a javaslatot, mely sem gazdasági, sem nemzeti szempontból nem felel meg. — Rövidesen léghajós hadosztályt is kell szervezni, mely szintén oly költséges lesz, mint a haditengerészet. — Határozati javaslatot nyújt be az állami hivatalnokok fizetés-javításáról.

Csermák beszédével az ülés véget ért.

Az új hadügyminiszter és a magyarok.

Ismét nyilatkozott Auffenberg lovag.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, szeptember 21.

Auffenberg Mór lovag, az új hadügyminiszter ma fogadta a N. Fr. Presse munkatársát és előtte szenzációs nyilatkozatokat tett:

— A magyar nemzet iránt érzett szimpátiám — ugymond — nem akadályoz meg abban, hogy ki ne fejezzem legnagyobb aggodalmamat afelett, hogy a véderőt évek óta olyan befolyások kötik le, melyek, sajnos, Magyarországból származnak. Pedig a hadsereg dekadenciája Magyarország dekadenciáját vonná maga után, viszont a hadsereg sem élhet meg, ha a gazdaság Magyarországon nem járul hozzá fejlődéséhez. Legbensőbb óhajom az, hogy sikerüljön Magyarországgal együtt biztosítani a hadsereg fejlődését.

A Balaton és a Duna összekötése.

Meglesz a Sió-szabályozás.

Tavasszal megkezdik a szabályozási munkát.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala évek hosszú során át tartotta főlészén azt a nagy horderejű kérdést, hogy a Balatont a Sió-csatorna hajózhatóvá tételével össze kell kötni a Dunával. A földmívelésügyi miniszteriumban már évek óta foglalkoznak ezzel a tervvel, amely nem csupán a közvetlen paramenti Somogy-, Zala-, Veszprém- és Tolnavármegyéknek, hanem az egész Dunántulnak, sőt az egész Nagyalföldnek is érdeke.

A mai kormány földmívelésügyi minisztere múlt év december havában hívott össze ankétot ebben az ügyben. Ezóta állandóan főlészén maradt a kérdés. Ez év március havában Somogy-, Zala-, Veszprém- és Tolnavármegyék orsz. képviselői újból kezükbe vették ezt a nagyfontosságú ügyet, hogy vállaltva küzdjenek a szép idea megvalósításáért. A Sió-csatorna hajózhatóvá tétele kérdésében Kammerer Ernő orsz. képviselő kezdesére nagyszabású értekezlet tartottak, amelyen egyhangul kimondták, hogy a Sió-csatorna sürgős kiepitését országos érdekek tekintik és megvalósítása céljából az értekezlet állandó bizottsággá alakul, amelynek elnökévé Kammerer Ernőt választotta meg. Kimondotta az értekezlet azt is, hogy memorandumot dolgoz ki, amelyben rá fog mutatni a valóban országos érdekekre, amelyek a csatorna mielőbbi kiepitését elodázhatatlanná teszik. A memorandumot néhány héttel később a bizottságból alakított küldöttség átadta Hieronymi Károly kereskedelmi és Lukács László pénzügyminiszternek, akik biztató ígéretek tettek.

A Duna és a nagy magyar tenger összekötésével a legcsodásabb jövő tárulna a balatonmenti lakosságra. Mesébe illő perspektíva bontja ki hirtelen szárnyait: a Duna gőzhajói följönnek Balatonföldváraig, Boglárig, Fonyódig és azontul Keszthelyig. Fonyódon, Boglárán gőzhajóra szállunk s utazhatunk a Fekete-tengerig. A Balatonmente belekapcsolódik a világforgalomba. A siómenti érdekeltek régi törekvése, hogy a Sió csatornázassék, ezt bizonyítja az is, hogy már a múlt század nyolcvanas éveiben az akkori közmunka és közlekedésügyi miniszteriumban részletes tervet dolgoztak ki erről. A medencerészt száztíz kilométer hosszúra tervezték. A hajózó utat pedig két méter mélyre.

Mint a legmegbízhatóbb forrásból értesülünk, a Sió-csatorna hajózhatóvá tételének akcióját a legszebb siker koronázza. Lukács László pénzügyminiszter, ki ma

egyben a kereskedelmi tárca vezetője is, a legnagyobb jóakarattal karolta föl a négy vármegye orsz. képviselőinek figyelemre méltó mozgalmát és Sió-csatorna hajózhatóvá tételének eszméjét megvalósítja. E terv kivitele már annyira előrehaladt állapotba jutott, hogy a Sió-csatornán már a tavasszal megkezdik a szabályozási munkálatokat. A kormány a Sió hajózhatóvá tételére, valamint az ezzel kapcsolatos balatoni kikötők létesítésére hét és fél millió koronát kíván fordítani.

Harcok a drágaság ellen.

Az agyonszurt munkás temetése.

A pesti tüntetés előtt.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, szept. 21.

A vasárnap éjszakai véres tüntetés áldozatát, Blöckenberg munkást ma délután temetik. A temetésen előrelátólag 30-35 ezernyi munkás szándékozik kivonulni. A hatóságok éppen emiatt igen nagy zavartól tartanak, bár az emlékeztetés Ottakring városrészben ki van hirdetve az ostromállapot. A főkapitányság a munkásság vezetőinek megtiltotta, hogy a sírnál, vagy a temetésen beszédeket tartanak, amely tilalom respektálását azok meg is ígérték. Ha tehát csakugyan nem lesz rendzavarás, akkor az ostromállapot fel fogják függeszteni.

Budapest, szept. 21.

A budapesti szervezett munkásságnak ma estére kiűzött tüntető gyűlése elé nagy izgatottsággal néznek a rendőrségben. Ma reggelre mindenütt plakátok voltak olvashatók, melyek demonstrációra hívják fel a munkásokat. Ma estére a rendőrség és katonaság készenlétebe helyezkedik. A Nemzeti Kaszinónál és a bankoknál katonai őrségeket állítanak fel. Boda Dezső főkapitány egész délelőtti a belügyminiszteriumban tárgyal a ma estére várható eseményekről.

Budapest, szept. 21.

A budapesti munkások küldöttsége ma délután 2 órakor Buchinger Manó vezetésével Bárczy István dr. polgármesternél tisztelt, mivel az élelmiszerdrágaságról és főleg a lakásinségről értekeztek. A küldöttség arra kérte a polgármestert; hogy e két kérdésben mielőbb intézkedjék és sürgősen változtassa meg a lakbér-szabályrendeletet. Bárczy polgármester előékenyen fogadta a munkásokat, és azt mondta nekik, hogy bár sokkal jobban szeretne volna, ha a ma esti tüntetések lezajlottával jöttek volna, de így is megígéri, hogy a lakbér-revizió javaslatát sürgős orvoslás végett a tanács elé terjeszti.

Hirek.

— Furcsa tűzveszélyesség. A leintett szinkörtörvöl irt tegnapi vezércikkünk, — úgy látszik, — nem merítette ki az összes idevonatkozó tudnivalókat. Ha — mint kijelentettük — az építési bizottság határozott, szűkszuva elutasítása után nem is mernék magunkra vállalni a felelősséget a Szarvas-beli aréna tervéért, a dolog aktáit még korántsem zártuk le. Aréna nem lesz a Szarvasban, de legálább mentük meg az eset tanulságait. Ezeket legközelebb igyekezni fogunk megvilágítani, addig is az anyag teljességét kiegészítjük egy mozzanattal, mely csak tegnapi vezércikkünk megírása után jutott eszünkbe. Az írott ugyanis eszünkbe, hogy két éve is akartak szinkört építeni a Szarvas udvarára, de — fából s ezt az építkezést ugyanaz az építési bizottság, mely most a ködől építendő szinkört tűz-veszélyesnek találta, — hajtandó volt véleményezni. Olyan megdöbbentő következtetés ez, mely gondolkodóba ejt afelett, vajjon két év óta a köz lelévőbbé türelmetlen, vagy hogy — egyéb körülmények változtak meg gyökeresen.

— **A Hadik-mumia sorsa.** Alsólendről írják: A Szentháromság-hegyi. Hadik-mumia méltó állapotba helyezéséről a városi képviselő-testületből alakult bizottság már nagyjében megállapodott a kivételére nézve. A gyűjtött ezer koronából végre kiemelik szegényes helyszőlőre azt a legendás alakot, amely éven át a legelhagyottabb állapotban volt. A bizottság a rendelkezésre álló ezer koronából egy bizonyos összeget Hadik-misealap címen letétbe helyez s ennek kamatjából évente feni a Szentháromság-kápolnában a lovag lelke üdvéért egy-egy misét szolgálat. A bizottság az üvegkoporsóba való helyezést még az idei őszre tervezi s erre az ünnepségre meghívja a lovag leszármazottait.

— **A tegnapi vásár forgalma.** Tegnap körülfélték a magyarzatokkal kísérők a vásári tilalom megszüntetése óta második és az elsőnél jóval forgalmasabb nagykanizsai márhavásárnak lendülését. A vásárnak statisztikailag kimutatót forgalma a bizonyossága amaz általánosságban tett észrevételeinknek, hogy a tegnapi vásár összehasonlíthatatlanul nagyobb forgalmu volt a megnyitás napjánál, amelyhez nem sok bizalommal voltak a környék állattartói gazdái. Természetesen a még mindig tartó horvátországi zariát tegnap is erősen éreztette hatását, mindazonáltal a legnagyobb kanizsai márhavásárok átlagát közelíti meg így is az a szám, mit a tegnapi állatforgalmi statisztika mutat. A marhalevel kezelő városi hivatalnokok a vásártérren lévő házikókban tegnap délig összesen 328 járulatlévélt ártást eszközöltek, ami körülbelül 700 állat gazdaságának felel meg. Ezenkívül kiállítottak körülbelül 200 darab új járulatlévelet, amelyek mind szarvasmarhákra és sertésekre szólnak.

— **Csaktornya közgyűlése.** Csaktornya képviselőtestülete Sáfár Károly helyettes bíró elnöksége alatt pénteken gyűlést tartott. A gyűlés első pontja Molnár Elek elparentálása volt. A helyettes bíró kegyeletes szavakkal emlékezett meg Molnár Elek érdemeiről, melyeket a város fejlesztése s különösen iskoláügye körül szerzett. Indítványára, elhalálozásából kihozzát, a képviselőtestület részvételt kimondja s emlékét jegyzőkönyvileg megörökíti. Részvevői fejezte ki Kantor Bernát képviselőtestületi felvilágosító elhunyt alkalmából is. Petrics Ignác bíró lemondását tudomásul veszi, egyben érdemeit jegyzőkönyvbe foglalja. Bagola István vendégjónok az u. n. Barakkát korcsmai célra nem adja el. Elhatározta azonban, hogy az ingatlan más célra értékesíti. A pezsgőgyár mellett két telket a pezsgőgyárnak eladja. Tudomásul veszi, hogy Starzsinszky László segédjegyző ideiglenesen szabadságot látott.

— **Gyászrovat.** Viola Adolf nagykanizsai pékmester az éjszaka váratlanul elhunyt. Temetése holnap délután lesz.

— **Betörés egy kereskedő pincéjébe.** A legutóbbi idők betöréseinek sorsa tegnap délután egy újabb esettel szaporodott Nagykanizsán. Rechnitz Mór Erzsébet királyné téri fűszer és csemege-üzlet tulajdonos tegnap délután, amint üzleti pincéjébe ment, ennek ajtaját feltörve találta. A betörő 6—8 üveg dezeribort vitt el. Rechnitz panaszára a rendőrkapitányság azonnal a helyszínen megindította a nyomozást és a betörés tettesét csakhamar sikerült kiderítenie a Bethlheim és Guhl cég háziszolgájának, Kovács Józsefnek személyében, aki akként juttat Rechnitz pincéjébe, hogy a két üzlet pincéinek közös lejárata van. A rendőrség emberei találta a vaskereskedő cég pincéjében több üres borosüveget, melyek Rechnitz üzletéből valók, majd a háziszolga lakásán is leltek ily üvegekre, amik szintén onnan származtak. Amint Kovács Józsefet vallatott a kárért felelősséget, hogy oly részeg, hogy ki sem lehetett hallgatni. A büns ember a bíróságra ki mórát, de felbírva sem akart hallani a reábizonyított bűnségéről.

— **Inzuált utkaparó.** Bohár János nagyrecsei utkaparó, aki a Nagykanizsa és Nagyrecse közötti országúton teljesít szolgálatot, tegnap délután az országúton mentő díofákon néhány gyermeket vett észre, kik a szép lán ágnál fordultak. Az utkaparó két fiút elfogott és azokat apjukhoz, Márkus János téglagyári munkáshoz vitte, hogy ez tanítsa rendre őket. Amint az utkaparó a gyerekekkel a Stern-féle téglagyárhoz ért, ott találkozott Márkussal. Amint ennek a dolgot előadta, az apa, ahe-

lyett, hogy fiait a csintevésért megleckéztette volna, az utkaparónak rontott és a kezében volt ásváló támadt arra. A két férfi között dulakodás támadt, egymást a földre hempergették és közben Márkus az utkaparónak mélyen beleharapott az arcába. Erre véget ért a verekezés, az utkaparó pedig éktelen sebével a rendőrkapitányságra rohant, hol jegyzőkönyvet vettek fel esetről, és a garázda ember ellen hatóság elleni erőszak miatt eljárást indítottak. Az ügy iratai már a kir. ügyészségen vannak.

— **Utóállítás.** Szeptember hónapban tudvalevőleg nem a minden havi 5-i terminuskor, hanem mindig 20-án szokták Nagykanizsán a katonai utóállításokat tartani. A f. havi utóállítás tegnap volt a Polgári Egyeternagytermében, hol 31 hadköteles és 23 apa jelentkezett megvizsgálásra Nagykanizsáról és annak környékéről. Az utóállások közül 13-at talált a bizottság katonai szolgálataira alkalmasnak, 18-at pedig a legközelebbi rendes sorozásra utasított. Az apák közül keresetképtelenségüket 14-en tudták bebizonyítani, míg 9-et keresetképesnek találtak, akik tehát nem tudták fiaikat, mint családfelelőseket a katonai szolgálat alól kiszabadítani. Az utóállításra nem jelentkezett a beidézettek közül 23 hadköteles, kik ellen kihágási eljárást fognak indítani. A legközelebbi katonai utóállítás október hó 5-én lesz Nagykanizsán.

— **Gyalog a világ körül.** Érdekes ember kereste fel ma délelőtti szerkesztőségünket. A neve: Fiebinger Imre, foglalkozása: elektrotechnikus. Magyar ember s így merész vállalkozása annál rendkívül és imponálóbb. Fiebinger ugyanis fogadásból bejárta a világot és tegnap világkörül utjában elérkezett Nagykanizsára. — Utja először is a rendőrkapitányságra vezetett, ahol igazolta magát, Érdekes megjelenésével feltűntést kelt mindenfelé, de rokonszenves kitérte a legjobb ajánlólevél részére. — Hátán turistaszák, hosszú bot a kezében, ruháját alaposan megviselte a világjárás. Könyvét öt világ rész hatóságainak pecsétjei tarkítják és egy csomó jókívánság, amit hosszú cél-talan utján jegyeztek, abba jóakarói. Ezt a könyvet nézegetve mindent megtudt róla az ember. Azt, hogy Fiebinger Imre mosonmegyei születésű, budapesti illetőségű elektrotechnikus, aki fogadásból járja be gyalog pénz nélkül az egész világot. A fogadást emberünk két svajci gyárossal tette, kik hatvan ezer koronát helyeztek el a Credit Lyonnais genfi fiókjában azzal a rendeltetéssel, hogyha Fiebinger 12 évig a jelzett feltételekkel bejárja a világot, akkor ez a pénz neki 1916. december 16-án átadandó. — A világjáró magyar eddig 7 év alatt Európát, Ázsiát és Afrikát járta be. Eddig 45.813 kilométernyi utat tett meg s jelenleg július 5-e óta járja Magyarországot, hol még egy hétig szándékozik tartózkodni. Innen Németországba készül, honnét Amerikába tér át, végül Ausztráliába, ami a hátralévő 5 esztendőjéből még bőven telik. — Fiebinger kizárólag saját arcképet ábrázoló és rövid utirajzát tartalmazó képes levelezőlapok árusításából tartja fenn magát. A rokonszenves embert mindenkinél legszívesebben pártfogásába ajánljuk, hisz bőven eleget tesz mindenki az ő szerény igényeinek, ha egy-egy anizskártyát vesz tőle.

— **Tűz a Négyháznál.** Tegnap d. u. 3 óra tájban ismét tüzet jeleztek a tűzoltók részegő kúrtja. A megriadt nép érdeklődése ezúttal a Csengery-ut felé koncentráldott, amelynek egészen a városon kívül eső részén, a Sörgyár tőszomszédságában álló vasuti épületek mögött, az u. n. Négyházak telken egy kisebb marhaisztálló égett. A sárfalu, cseréptetejű istállót valószínűleg gyufával játszó gyerekek gyújtották fel a mire a tűzoltók lánnyal odaértek, a gyenge tákolmány már hatalmas lánggal égett és erősen veszélyeztetette a szomszédságában álló épületeket, de még inkább a nagymennyiségű szalmát, mely kizárólag volt rakva. A tűzoltók és rendőrök azonban gyors munkájukkal elejét vették minden nagyobb veszélynek és allig félóra alatt a tüzet teljesen lokalizálták. Az istállóban a tűz idején nem volt benn a jószág és így a kár egészen jelentéktelen.

— **Az izraeliták nagy ünnepi istentiszteletének sorrendje.** A kizs. és nagytemplomban rohaszon mindkét este, szeptember 22-én és 23-án 6 órakor márv. Szeptember hó 23-án szombaton, rohaszon első napján, sachsrisma reggel 7 órakor, ifjúsági istentisztelet

d. e. fél 9 órakor, Muszáfima háromnegyed 10 órakor, Minchaima d. u. fél 4 órakor; szeptember 24-én vasárnap, rohaszon második napján: Sachsrisma reggel 7 órakor, Muszáfima d. e. 9 órakor, Minchaima d. u. fél 4 órakor. — A hitközség előjárása felhívja a f. templomlátogató közönséget, hogy amennyiben

ezt eddig meg nem tette, templomi jegyet mindenki mielőbb váltssa ki. Szegények, úgy férfiak mint nők, díjtalanul kapnak templomi jegyeket, ha e célból a hitközségi irodában jelentkeznek.

— **A világ legjobb szappana: a Grand Fayence szappan.** 1.50 korona.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 21.

Egyelőre enyhe idő várható, sők helyt esővel, később nyugatról szelekkel. Déli hőmérséklet 19.2 C.

Zichy István gróf rehabilitása.

Budapest, szept. 21. A Zichy István gróf és dr. Meszlényi László miniszteri fogalmazó között felmerült lovagias ügy még mindig nincs befejezve. — Zichy segédei kijelentették, hogy az affért jegyzőkönyvvel nem lehet elintézni. A segédek ma újabb tanácskoztak arról, hogy miként juthatna felük rehabilitációhoz. Az ügyben még igen nagy bonyodalmak várhatók.

Nyolcvanezer koronás betörés.

Sátorajauhely, szept. 21. Az éjszaka Lomniczer Jenő üzletében betörők jártak s onnan 80 ezer korona értékű áru és készpénzt elvittek. — A rendőrség annyit már megállapított, hogy a betörést nemzetközi betörőbanda követte el.

Rágalmazó egyetemi tanár.

Budapest, szept. 21. A minap elhunyt Csávós báró sok port felvert ügyében szerepelt hat orvos megbízatást adott dr. Kenedy Géznak, hogy Jendrassik Jenő egyetemi orvosprofesszor és dr. Heller ügyvéd ellen rágalmazás és becsületsértés miatt büntető feljelentést tegyen, mert Jendrassik és Heller a Csávós-féle gondnoksági per tárgyalásakor úgy nyilatkoztak a hat orvosról, mintha azok tudva valótlanul mondtak volna.

Hofrichter főhadnagy öngyilkos kísérlete.

Bécs, szept. 21. A hírhedt méregkeverő főhadnagy, Hofrichter Adolf börtönében az éjszaka ismét öngyilkos kísérletet követett el. Ruhából kötelet csavart és ezzel ablakrácsára akasztotta fel magát és már az utolsó pillanatban vették észre, amikor még idejében levágták.

A horvát bán a Pesti Hírlap ellen.

Budapest, szept. 21. A legszélesebb körben kinos feltűnést keltettek azok a cikkek, melyek nemrég a Pesti Hírlapban "Tatárjárás Horvátországban" cím alatt megdöbbentő adatokat közöltek Tomasic horvát bán köz- és magánéletéről. A súlyosan kompromittáló cikkek miatt Tomasic nem politikat, hanem lársadalmi uton keres magának elégtételt. Ezért elfűjt Budapestre, ahol megbízta Tisza Kálmán orsz. képviselőt és egy miniszteri tanácsost segédeit, akik dr. Légrády Imrét, a P. H. főszerkesztőjét ma a cikkért provokálták.

Ki nyert?

Budapest, szept. 21. Az osztálysorsjáték mai húzása a 14325. sz. sorsjegy tízezer koronát nyert.

Egy család katasztrófája.

Szolnok, szept. 21. Özv. Gyulai Péterné, földbirtokosné fiával és leányával kikocsizott a Tiszára. A Tisza hídján a lovak megbokrosodtak s felborították a kocsit, melyből a bennülők a vízbe estek. — Gyulainé és leánya szerencsésen megmenekültek, de fia a Tiszába fullt.

Tömeghalál munkaközben.

Nyíregyháza, szept. 21. Polacsek Fülöp háztulajdonos új, kélemeletes házat építtet. Ennek az épülő házának a padlása ma beszakadt a nyolc munkást maga alá temetett. A munkások közül három szörnyethalt, a többi súlyosan megsebesült.

Szaj- és körömfájás embereken.

Innsbruck, szept. 21. Egy itteni mészáros olyan marhát husát mérte ki, melyek szaj- és körömfájásban szenvedtek. A fertőzött húsolt eddig 12 ember meghalt és más 15 súlyosan megbetegedett. A lelkiismeretlen mészáros ellen megindították az eljárást.

Gróf és ujságíró.

Budapest, szeptember 21. A Zichy-Meszlényi afférnek egyik elágazása az a lovagias ügy, mely Degenfeld Imre gróf és Fényes László hírlapírói közt támadt. Fényes, ki valamiképpen hozzájutott Zichy István levelehez. Az Est napiszámban sértő hangú nyílt levelet intézett Degenfeld grófhöz, ki ezért ma Edelsheim Gyula Lipót gróf és Vojnich Sándor utján provokálta Fényest, ki Seres László és Guillemot Ferenc ujságírókat nevezte meg segédeinek.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 21.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza október 11.75

1912. áprilisra 12.01

Rozs októberre 10.18

1912. áprilisra 10.54

Zab októberre 9.45

1912. áprilisra 8.36

Tengeri 1012. máj. 8.41

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát:

angol bőr és szalagarnitúrák, függönyök, divanyok, madracok és roleták készítését, papírkárpitozását. — Javítások és alakítások gyorsan és olcsón eszközöltnének.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFIRUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Naponta

trissen pörkölt

Cuba-kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Ha tde és finom arebört óhajt:

Használjon

Irma *crémet szappant pudert*

szepiőt, májfoltot és pörösenést eltávolít. — Ártaimas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

KIADÓ
egy két szobás utcai
LAKÁS

előszobával és hozzá-
való helyiséggel együtt
Vörösmarty-u. 38. sz.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

BOROSFORDÓK

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb.
2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000
liter nagyságban jutányos — árért
kaphatók BETTLHEIM és GUTH
cégnél Nagykanizsán. — 5679

A zalaegerszegi régi jóhírű
Korona szálloda és
vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutá-
nyosan átvehető.
Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn.
Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

Régi, jóhírű, fényesen menő,
Pákan a jöterén levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.

A korcsma helyiség áll egy ven-
dégzsoba, 1 étterem, 2 szálló szoba,
saját lakás konyha, speiz és mel-
lék helyiségekből. Bővebb értesi-
tést ad. BREIER GYULA tulajdo-
nos. Sárvár (Vasm)

Tűzifa eladás!

Kitűnő minőségű száraz és egész-
séges bükk-, gyertyán- és cser hasáb-
fát 110 cm. magasságban, ölenként 40
koronaért, készpénzfizetéssel házhoz
szállít, a bocskaírdóségből. A fa az
erdőn 26 korona. — A fa megtekint-
ésért 5681 hető és megrendelhető

Kunst Sándor Kinczy-u. 21.

Sze Mór Irodájában Kinczy-u. 4.
Telefon 219 és

Hndelsmann Sándor.
Csengery-ut 60. szám alatt.

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben leg-
jobb árértékű

Rothschild Samu

ménagykereskedőnél 5677
Nagykanizsán, Magyar-u. 19

Értesítés!

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u.

6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyra bízom vevőimel továbbra
is a megadott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálá-
sában részesülhetem. — Tisztelettel.

Kaufmann Mór

férfiszabó Nagykanizsán,
Kazinczy-utca 6. szám.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavitást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserekék.

4631

Főmolnár
kerestetik

folyó évi november 1. belépésre a
taranyi henger-gőzmalom részére.
Oly szakemberek, kik a vármölés-
ben, valamint a henger és síkszita
kezelésében teljesen jártasak, küld-
jék bizonyítványmásolatokkal fel-
szerelt ajánlatukat

Gyémánt József urhoz, Tarany Somogym.

Könyvelő

ki a magyar és német nyel-
vet birja, mielőbbi belépésre
felvétetik. Olyanok, kik ed-
dig a gabona szakmában
működtek, előnyben részesül-
nek. — Mindkét nyelven írt
ajánlatok a NAGYKANI-
ZSAI TÁRHAZAK R-T-
hoz Nagykanizsa II. inté-
zendők.

5720

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek b. tudomására hozni,
hogy a POLGÁRI EGYLET ven-
déglojait Halász Ferenc urtól, az
eddig tulajdonosától

szeptember hó 27-én átveszem.

Miután egyedüli célom tisztelt
vendégeimnek pontos és jó kiszol-
gálása, kérem a melyen tisztelt
közönség szíves támogatását. —

Tisztelettel:

Blaskovich János

vendéglős.

Abonnenseket elfogadok.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő- és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

É. ö. és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai : 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák + Jácint, Tulipán,
Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Ekevirágok stb. Jácint
hajtató üvegek, a legjutányosabb árakon. —
Magas törzsű alma és körtefák: 1 drb. 1 K., 10 darab 9 K., 10 darab 4 K.
100 drb. 7b korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rozsafa: 40—50 fillértől.
Spargafák 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerté-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Értesítjük az igen tisztelt vevőközön-
séget, hogy Erzsébet-tér 17. szám
alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi
angol szövetelekből készült ruhákat mér-
ték szerint készíttünk szétfény árak mellett.
A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bíróági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a dívalos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Cs. és kir. szab. déi vaspálya-társaság.

22405

R. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és számfölöttes, valamint a talált tárgyak
1911. évi szept. 25-én d. e. 9 órakor

Nagykanizsa állomásunk teherárú raktárában, az idevágó hatá-
rozmányok alapján, elárvereztetnek, míhez a venni szándékozók
ezennel meghívattak.

Budapest, 1911. szeptember hó.

5730

Az üzletigazgatóság.

irában felhívta az összes magyar várost vezetőjét, köztük Nagykanizsát, hogy tekintettel a politikai viszonyokra, melyek a törvény útján való rendezést kizárják, irjanak fel a belügyminiszterhez az államsegélyeknek a múlt évi tervezet alapján való kiutalása iránt, mert csak így lehet remélni, hogy a tisztviselők rendes időben jussanak illetményeik birtokába.

Országgyűlés.

Obstrukció beszéd nélkül.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, szept. 22.

A képviselőháznak ma zavartalan és tiszta obstrukciós napja volt. A képviselők a folyosókon diszkuráltak a csak akkor mentek be néhány percre az ülésterembe, mikor az elnöki csengő névszerinti szavazásra hívta őket.

Az ülésen Berzevicsy Albert elnökölt. Először Várady Zsigmond és társai beadványát mutatta be, kik azt indítványozták, hogy a Ház vegyen részt a kismarjai Bocskai szobor leplezési ünnepélyén. A Ház elhatározta, hogy az ünnepélyen képviselteti magát. Ezután az elnök néhány kérdést terjesztett elő a katonai javaslatok ellen, majd néhányat az obstrukció ellen. Az elnök mindegyiknél külön azt indítványozta, hogy a kérényeket adják ki a kérénybi bizottságnak. Először Zsigmond ellenindítványt terjesztett be, mire husznál több képviselő aláírásával holnap eszközlendő névszerinti szavazásokat kértek. Végül névszerint szavaztak a tegnapi maradt tárgyak felett. Egyéb nem történt.

Hirek.

— Az új és a távozó hadügyminiszter. A Rendeleti Közlöny mai száma közli a Schönaich báró távozásáról szóló következő legfelsőbb kéziratokat:

Kedves Schönaich báró gyalogsági tábornok! Amidőn eleget teszek a hadügyminiszeri állástól való felmentésére, ugyiszintén a nyugalmazásra vonatkozó kérelmének, igen hálásan emlékezem meg közel ötven éven át kifejtett kitűnő szolgálatairól és teljes megalapozott adok kifejezést. Bécs, 1911. szeptember 20. Ferenc József s. k., Arentthal, s. k.

Kedves Auffenberg lovag, gyalogsági tábornok! Kinevezem Önt hadügyminiszeremre. Bécs, 1911. szeptember 20. Ferenc József s. k., Arentthal, s. k.

gékkel teszi őket, hogy úgy szeretik őket, mint a gyermekeket.

Roger: Semmi sem tudta volna kigyógyítani utálatos szenvedélyéből... Tény, hogy mindnyájunkat elvetszett... Az ő hibája tett tönkre. (Fóliát)

Marcelle: Hová megy?

Roger: Fontenayba papa után. Velem jössz?

Marcelle: Nem. Itt maradok...

Roger: A szolgák közt, akik rohognak, a szomszédok mellett, akik ujjal mutatnak rád, „a gyilkos leányára”.

Marcelle: Itt akarok maradni.

Roger (megfogja a karját): Lássuk csak, Marcelle, lehetetlen dolgot akarasz cselekedni, nem maradsz itt egyedül... Az imént azt mondtad, hogy félsz.

Marcelle: Nem félek már. (Kiszabadítja magát a sznya szobája felé indul, mely a szalonból nyílik.)

Roger: Mit akarasz csinálni?

Marcelle (remegő hangon): Ruhát készítek neki, a toalett dolgokat, amire szüksége lehet éjjel, estére elviszem neki.

Roger: Hová? Tudod merre van?

Marcelle: Igen... Igen... tudom. Megkérdeztem... (megfőrt hangon). Oh Roger, mama, a mi szép, finom, édes anyácskánk... a fogházban van! Lehet-e...? Édes istenem! Lehet-e...? (a pamlagra roskad a párnák közé temeti fejét. Roger egy pillanatig nézi... az ajkára harap: atlan lábujjhegyen ki-
J. Marny.

— Hertelendy Ferenc arcképe. — Temesvárról jelentik: Temesvármegye közönsége egy régebbi közgyűlésén elhatározta, hogy Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, volt temesi, korábban zalamegyei főispán és zalai nagybirtokos arcképét megfesteti. Az arckép, Paczka Ferenc festőművész sikerült munkája, a napokban elkészült és ma helyezték el ünnepélyesen a vármegyeház disztermében.

— A balatoni nagyberkek égése. Arról a veszedelmes tüzről, a mely a balatoni nagyberkekben pusztít már napok óta, ma a következőket írják nekünk Keszthelyről: Tótszentpál és Buzsák községek határában már napok óta hatalmas lángoszlopok csapnak az ég felé. Eg Kúnd Gusztáv marcali és a Széchenyi grófok balatoni berke. Éjjel gyuladt ki a hatalmas nádas. A nép rémülten rohant ki a határba, kivonult a két község tűzoltósága is az égő nádashoz. A tűz-sisteregre terjedt tova, hasztalan erőlködik a tűzoltóság. A löveg már három-négy méter mélyen és ezért csak árkolással lehet segíteni a bajon. Kúnd Gusztáv tegnap délelőtti Széchenyi gróffal, az égő terület másik tulajdonosával megnézte az irtozatos tüzet. Valószínűleg katonaságot fognak kérni.

— Az új tornaterem próbatelhelése. A legutóbbi idők katasztrófális földrendései az ujkori technika pompás produktumának, a vasbetonnak elsőrendűségét igazolták. A vasbetonépületek álltak egyedül a földrengést a Kecskeméti is csak az ezen anyagból készült házak maradtak teljesen épek. A nagykanizsai új elemi iskolák mellett épített új tornacsarnok tudvalevőleg szinten vasbetonból készült és bár az már egy hónappal ezelőt teljesen elkészültnek látszott, készen mégis csak tegnap le t, amikor megtörtént annak tetején a próbatelhelés. Augustus 23-ától szeptember 20-ig száradt a parabolikus tető a faállványok között, amikor ezeket szétszedték és megkezdtek a tető próbatelhelését az azt érendő szél és hőnyomásnak, valamint a tornászai terhelésnek megfelelően. A tornacsarnok teteje három ívből áll, de csak egy ívnek ellenállóképességét próbálták ki, amiből következtetni lehet az egész munka megbízhatóságára. Az egyik szélső ívről az alátámasztás megszüntetése után ráhordtak 8800 kilogramm súlyú cementzsákokat, az iv alatt pedig megfelelő műszerrel mérték a behorpadást. Ez, miként a mérés megállapította, semmivel sem haladta meg a megengedett mennyiséget. Az iv közepén, a tető legmagasabb pontja alatt mindössze 1 milliméter volt a behajlás, alább pedig 4 milliméter. Az egy milliméter a terhelés megszüntetése után teljesen kiegyenlődött, a 4 milliméterből pedig mindössze 0.1 mmnyi behajlás maradt aztán is fenn. A 8800 kilogramm súly teljes 24 órán át volt az új tornacsarnok tetején egyik ívén, s miután konstátálták, hogy a munka a legkifogástalanabban sikerült, lehordták a terhelést és most már csak a bebutorozás van hátra, hogy a legmodernebbül megépített új tornacsarnokot át lehessen adni rendeltetésének.

— Koleratelep. A következő levelet kaptuk: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Országszerte a kolera sárga veszedelme rémíti az embereket s a hatóságok nagy erővel dolgoznak azon, hogy a veszedelme nagyobb mérvű fellépését megakadályozzák. Ebből a munkából bizonyára kivessz részét a kanizsai rendőrség is, azonban elég különösen; megszeható tekintete kiterjed bizonyára a külső városi részekre is, de azt nem veszi észre, hogy a piszoknak, bűznek, kolerának, pestisnek egy oly botrányos telepe fér meg a rendőrség közvetlen közelében, mely veszedelmesebb a fertőzött Duna vizénél is. — Ugyancsak a városház udvarának illemhelyei oly piszokosak, oly rondaak, oly átható illatot terjesztenek, hogy néha az udvarban való tartózkodás is elviselhetetlen

gyötrelm. Nem szabadna annak megtörténnie, hogy a legrosszabb példával maga a városháza jár elől, mert hiába intik rendre és tisztaságra a külvárosi polgárt, ki a szennyvizet az udvarára önti, ha maga a város a saját udvarán éveken át a bacillusok milliárdjait tenyészt.

— Uj balatoni szálloda. Egy tisztán magánemberekből álló érdekcsoport, melynek élén dr. Párkány Frigyes fővárosi ügyvéd, Westfried Gyula és Egri Sándor székesfővárosi mérnökök állanak, 800.000 koronás részvénytársasági alapon szállodát szándékozik létesíteni Siófokon. A szállodával kapcsolatban egy arkáduszerű bazár és egy automobil-garage építtetése is tervbe van véve. A részvényesek jegyzése már javában folyik, olyannyira, hogy az alakuló közgyűlést előreláthatólag még az ősz folyamán meg fogják tartani.

— Tűzoltónap Nagykanizsán. A dollog a „gyermeknapok” mintájára értendő. A fővárosi lapokból ismeretes, hogy a Magyarország egész tűzoltóságát egyesítő „Magyar országos tűzoltó szövetség” f. hó 24.—26. napjain az egész országban tűzoltónap tartását tervezi. A tűzoltónapot olyanféle külsőségek között tervezik, mint ahogy a gyermeknapokat szokták tartani, amikor az utcákon urnákat állítanak fel és perselyeket hordoznak körül, hogy kiki tehetsége szerint adakozzék a szövetség által emelendő Tűzoltó-otthon javára. — Nagykanizsán is szándékoznak a jelzett napok egyikén ily gyűjtést rendezni, aminek azonban még csak ma történnek (talán kicsit későn) az első előkészületei. Vécsey Zsigmond polgármester, tűzoltóegyleti elnök ugyanis ma délután 6 órára hívta össze a nagykanizsai tűzoltó-egylet választmányát ülésre, hol a nagykanizsai tűzoltónapot és annak módozatait fogják megbeszélteni és megállapítani. A tűzoltónap sikerének biztosítása végett az országos szövetség több százezer példányban repülőcédulákat bocsátott országga, melyeknek költői lendülettel írt szövegeiből közülük az alábbi sorokat:

A magyar társadalom soha sem kérdezte, honnan veszik azt a hatalmas lelki-erőt, a katasztrófákkal dacoló szorgalmas tudást, a segítségre kész mélyseges telkesedést a magyar tűzoltók. Nem kérdezte, mert ezek evzuzedeken keresztül csak dolgoztak és szenvedtek, de igényeikkel, vagy sebeikkel a társadalomhoz soha sem fordultak... A tűzoltó otthonban nyer enyhülést, gyógyulást és segínyt a tűzveszedelemben megebesült tűzoltó. Itt nyernek további oktatást a szakismeretekben, hogy a modern haladással lépést tartva, mindinkább sikeresebben szállíthassanak szembe a tüzzel. — Erre gyűjtenek az urnák és perselyek. És amikor a nagyközönséghez fordulunk, hogy fogadják megajított szeretetét a tűzoltónapokat, mindenkit kérünk, hogy tehetsége és szive érzése szerint keresse fel a gyűjtőket. — Adjon a gazdag aranyból, a szegény filléreiből erre a nemesen fölemelő célra.

— 103 évig élt. E hó 20-án Somogykeresztúron meghalt öz. Stern Dávidné, aki 103 éves volt, tehát abban az évben született, amelyben III. Napoleon. Az elhunyt matrónát négy gyermeke, tizen-nyolc unokája és nagyszámu dédunokája gyászolja.

— Magyar fiú a légióban. Horváth Rezső pécsi fiú, aki különösen a tengerészet köréből vett fátarcémái révén a Zala olvasói előtt is ismert névre tett szert, egy évvel ezelőtől még a Pécsi Napló szerkesztőségében dolgozott, honnét a tengerpartra kíváncsolván, a Fiumei Estilap szerkesztőségének közelébe lépett. Mintegy 3 hónapja elhagyta Fiumét és nem hallottunk róla semmit, amíg ma Oran-i (francia gyarmatország) Saida városából küldött hozzánk levelet, melyben értesít, hogy fölvetta a francia Legion d'Etranger idegenek légiójának pipacaszinú keppjét és immár francia katonai szolgálatban áll. Párisban sorozták be, onnét Lyon, Port Vendres és Oranon keresztül jutott el Saida és rövidesen a Szahara

vagy Tonkin lesz állomáshelye és amint írja, egyelőre nem bántják nagyraíró irodalmi tervek, hanem most megtalálta, amit keresett: idegen emberek között él, idegen földön és jó időre leszámolt az zal, hogy visszatérjem.

— Előadás az Edison moziban. Holnap, szombat este a Szarvas szállóban jevő Edison moziban szenzációs műsoru előadás lesz. A program kiváló száma az a nagy kép, mely őfelsége I. Ferenc József király életéből közöl érdekes epizódokat. Ezenkívül igen nagy érdek-lődésre tarthat számot még „Prága bukása”, a világtörténeli drámanak remek filme, mely 600 méteren a világtörténel legzesebb eseményét jeleníti meg. — Több kitűnő humoros kép tartozik még a műsorhoz, mely a maga nemében felülmúlhatatlan.

— Vásárosok tolvajkalandja. Az éjszaka a csurgói vásárról hajtottot haza portékájával több nagykanizsai vásáros. Az utolsó szekérén ült nagy rakás holmija tetején Szakállas Józsefné nagykanizsai vásári rövidáros. Amint a szekerek Bagóla község mellett haladtak az országuton, Szakállasné arra ébredt fel kényelmetlen szunyókálásából, hogy a kocsi hátulján két ember a vég vásznakat ráncigálja. Amint megfordult, hogy megnézzé, mi történik ott, a kocsi hátulján álló sötét alak leugrott és a kocsi után loholó társával együtt az országutmenti sűrűségben tűnt el. A vásárosok bátorlalan „uton-állói” a somogyiszentmiklósi csendőrök nyomozták és megkérték a kanizsai rendőrt is, hogy e munkájukban támogassák őket.

— Tolvaj lakótárs. Császár István 18 éves kőműves tanonc egyik Király-utca végi dűlődező viskóban együtt lakott Cseke József és Dér Lajos baromfikereskedőkkel. A fiú már régóta Budapestre készült, de utjára sehogy sem tudott elég pénzt spórolni. Végre is megunt a lassu gyűjtést és tegnap éjjel alvó társaitól ellopta egyiknek ezüst óráját, a másiknak pedig két aranygyűrűjét és több darab fehérneműjét. Az aranyat és ezüstöt sietve eladta valami éjszakai korcsmazónak és az így szerzett pénz segítségével kora hajnalban elutazott a fővárosba. Mire a meglopott emberek felébredtek, akkorra a vállalkozó fiú már valahol Kelenföld táján járhatott. A károsultak a rendőrségnél panaszt tettek, amey elrendelte a tolvaj-fiú körözését és ellene eljárást indított.

Aki minden áron szeretni akar.

Jelenet egy patikában.

— Saját tudósítónktól. —

Karcsu természetű, diszkrét eleganciával, suhogó selyembe öltözött fiatal urileány érkezett két nappal ezelőtti Zalaegerszegrre. Bágyadt léptekkel, álmosan rőtta az utcákat, lehorgaszott fővel, mint a rózsza a májusi nap csókja alatt. Időnkint fel-emelte nagy, bánatos szeméit és felvilgva nézett egy-egy mellette elálló széles vállú, fúrge, vas izmokkal bíró férfire. Biztatón mosolygott és arcmimikája elárulta, hogy megadta a legmesszebbmenő felhatalmazást a legindolensebb viselkedésre is. Mindenkinet feltűnt a finom vonásu, márványarcu leány és az emberek kíváncsi szemekkel fordultak utáná.

De, amily viruló szép volt a leány, éppen olyan nagy hibája volt. Tulságosan szeretett barátkozni is, ha valamely férfi megtejszett neki, a legvakmerőbb eszközöktől sem riadt vissza, hogy azzal az emberrel fölirtó kezdjen. Nem nézte a formákat, félrugta az illetet és nem nyugodott addig, míg a kiválasztott az övé nem lett. Ideges, hiszterikus volt a leány. Epnek tulajdonítható az a francia bohózaiba álló szerepe, amelyet ma délelőtti játszott végig az egyik egerszegi patikában.

Délelőtt tizenegy óra lehetett, amikor a gyógyszerár alkalmazottjai észrevették, hogy a gyógytár ajtaja előtt egy feltűnő, graciózus hölgy már nyolc-lízzzer föl-alá sétált. A gyógyszerár tele volt vevőkkel, akik ideges türelmetlenséggel várták a receptek elkészítését, így hát nem sokat jóródték a leánnyal, akinek különös, furcsa mozdulatain meglátszott, hogy a gyógyszerárba akar bejőnni, de valami visszatartja; nem mer, fél. A patikus segédek végeztek munkájukat, már felelték ezt a jelenetet, amikor egyszerre, hirtelen belopott a leány és minden további nélkül oda állt a gyógyszerár praxija elé. Rendkívül fel volt hevülve és izgatott, feldokló hangon, mint aki torkaig érzi a szíve verését, oda szölt a gyakornoknak:

— Fiatalember, maga tetszik nekem!

És amikor a nő látta a segéd meglepetését, aki talán nem is annyira a kijelentésén, mint inkább a vevők jelenlétének — akik között nők is voltak — miatt fülöp pirult, feltezte a dolgot azzal, hogy áthajolt a puldon és arcát a gyakornok felé tartva, még ezt mondotta:

— Jöjjön közelebb, csókoljon meg!

A gyógyszerárban levők most már nem is botránkoztak meg a dolgon, mert azt hitték, hogy a fiatal leány elmebajos. Ebben a pillanatban egy orvos jött be a patikába, aki a gyógyszerár laboratóriumába invitálta a hölgyet, aki cseppet sem ellenkezett és követte az orvost. A leány itt nyakába ugrott az orvosnak, össze-vissza csókolták.

Az orvos rögtön tisztában volt a leánnyal és tudta, hogy nem örülltel, hanem egy nimfomániás személyi volt dolga. Csillapító szert adott be a leánynak, ami láthatólag megnyugtatta. Amikor a leány némileg lecsillapodott, a doktor faggatni kezdte kitérőit. Eleintén habozott, de az orvos biztatlására elmondotta, hogy egy győri előkelő családnak a gyermeke és megszökött otthonról. Az orvos ekkor a gyógyszerár személyzetének az őrizetére bízta a leányt, ő maga pedig fölment a rendőrségre, a hol az esetet bejelentette. A rendőrséget az orvos kijelentése nem érte váratlanul, mert a győri rendőrség már tegnap táviratozott az egerszegi kapitányságnak, hogy S. G. ottani magánzónak a leánya megszökött és alighanem Egeregre fel vette útját. A rendőrség rögtön elküldött a gyógytárba, ahonnan a leányt a délutáni vonattal visszavitték aggódó szüleihez.

IRODALOM.

„Harcok emberei” Pogány József most megjelent könyvének a címe ez. Az új irodalmi forradalomba szól bele ez a munka, a „Nyugat” mozgalma kritikálja, de nem reakciós, hanem radikális szempontból. 18 cikk van a könyvben, magyar és külföldi írókról, de valamennyinek közös összetartója a materialista világnézet. Különösen érdekes „Arany kontra Petőfi” fejezete, melyben Babits Mihálynak, költőnek egy tanulmányának polemizál. „Kabos Edéről” szóló cikkében a kis polgári irodalmat, „Révész Bélával” kapcsolatban a proletár művészet tárgyalja. Minden cikke egy-egy névhez fűződik, de a névvel együtt mindig valami általános irányt karakterizál. — „Freigrath-ban” forradalmi lírát látja, „Creibaldy-ban” a harcokról-harcra vándorló tipikus negyvennyolcast, „A királyról” és „Kristóffy-ról” írott cikke a magyar demokrácia problémáiba nyúl bele, „Kiss József” költészetével egyben a régi magyar világnak az új kapitalista világba fordulását rajzolja le. Az érdekes könyv a Népszava könyvkereskedés kiadásában jelent meg gyönyörű kiállításban és az ára 3 korona, Kapható minden könyvkereskedésben.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 22.

Lényegtelen hőváltozás várható, nyugaton helyenként esővel. Déli hőmérséklet 22-1 C.

Fényes László és Degenfeld gróf párbaja.

Budapest, szept. 22. A Zichy—Meszlényi affér oldalhajlásoként keletkezett lovasági ügyben, mely Fényes László hírlapíró és Degenfeld Imre gróf között merült fel, ma délelőtt a segédek a házban folytatták a tanácskozást. Degenfeld segédei elégtételt kértek Fényes Lászlótól. Az Est című lapban foglalt nyilatkozatért. Fényes segédei kijelentették, hogy feltűnő Degenfeld grófnak rendelkezése áll, de fentartja magának a jogot, hogy az affér elintézése után folytathassa a sajtóakciót, melyet párbajjal leszerelni nem enged. Degenfeld segédei pisztolypárbajt kívántak, amihez Fényes segédei hozzájárultak. A párbaj ma délután az Üllői-úti lovasági lakatnyas lovardájában megtörtént. Az első lövés joga Degenfeld grófot illette, kinek golyója nem talált, mire Fényes elállt lövési jogától.

Temetésen meglinchelt férj.

Kecskemét, szept. 22. A népitélet majdnem végzettsé vált ma egy férfire, ki embertelen bánásmódjával a halálba kergette feleségét. Ma délelőtt volt a temetése a szerencsétlen Sárközi Sándornak, aki férje brutalitásaitól éveken át leírhatatlan szenvedéseket viselt el. A szegény asszony végre nem tudott más menekülést találni a sok gyötrelmet elől, mint hogy öngyilkosságot követett el. Temetésén férjén és hat kicsi árváján kívül rengeteg nép vett részt, főleg igen sok asszony. A koporsó elhantolása után az asszonyok éktelen szidalmakkal illették a temetésen is egész közönyt mutató férjet, akire vad dühvel rontottak rá és véresre verték, úgy hogy a segítségére siető rendőrök félholtan tudták csak a megdühödt népet kezeiből kimenteni.

Vasutashalál.

Arad, szept. 22. A Budapest felé induló gyorsvonaton ma reggel borzalmas katasztrófa történt. Csorba Demeter főkalauz kibukott a robogó vonat ajtaján és szörnyethalt.

Tanítóból iparos.

Hódmezővásárhely, szept. 22. Érdekesebben cserélt pályát Imre József községi tanító. Tavaly meguntva a foglalkozását, leköszönt állásáról és beállt bognárasnak. Az intelligens inasit tegnap a mestere felzabadította s a volt tanító ma már mint segéd keresi a kenyerét egy másik vásárhelyi mester műhelyében.

Borzalmas katasztrófa egy lőporgyárban.

Milano, szept. 22. Megrendítő katasztrófa történt ma a montefinrei lőporgyárban. A gyárban felhalmozott puskapor felrobbant és halomba döntötte az egész épületet. A romok alatt eddig nyolc halottat és 16 súlyosan sebesült munkást találtak.

Rablógyilkosság áldozata.

Kastel, szeptember 22. Irózatos kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt a németországi Kastelben. Egy iameretlen rablógyilkos fényes nappal behatolt Müller Ágost előkelő kereskedő házába, ott a kerékű fiata, szép feleségét megölte s a házat kirabolta. A férj délután

holtan találta feleségét a hálószoba padlóján. A gyilkos állati kegyetlenséggel hajtotta végre sötét tervét; hogy az asszony jegygyűrűjét is elvihesse, levágta a szerencsétlen teremtesnek azt az ujját, melyen a gyűrű viselte. A gyilkosnak sikerült elmenekülnie.

Életfogytiglan elítélt orosz gróf.

Varsó, szept. 22. A bíróság több napi szenzációs tárgyalás után ma éjszaka befejezte gróf Rohinev gyilkossági ügyét, aki feleségét és sógorát alapos előkészületek után kivégezte. A grófot 15 évi kényszermunkára és életfogytiglan Szibériába való számkivetésre ítélték.

Felmentett újságíró.

Marosvásárhely, szept. 22. A marosvásárhelyi esküdtségi bíróság ma érdekes sajtóperben hozott felmentő ítéletet. Róza Zoltán brassói lapszerkesztő volt a vádlott, aki Reisz Mihály néptanítóról, ki népszámláló biztos volt, azt írta, hogy nemzeti célokért megmérgezte a népszámlálási adatokat. A hírlapi közlemény valódisága beigazolódt, mire az esküdtek Rózát a vád alól felmentették. A felmentő ítéletet a tárgyalás halgató-sága zajos tapsviharral fogadta.

Uj csapás Nápoly környékén.

Nápoly, szept. 22. Nápoly környékén ma kora reggel leírhatatlan felhőszakadás pusztított. A rengeteg víztömeg a Vezuv lábánál fekvő községek közül többet elpusztított. A katasztrófának tízenhat halottja van.

Halálos baleset a cirkuszban.

Berlin, szept. 22. Borzalmas katasztrófa történt tegnap este a híres Busch cirkusz előadásán. Egy szenzációs új számnak, egy repülő balletnek bemutatása volt programra tűzve. A premieren az egyik táncosnő lezuhant a magasból és szörnyen halt. A halálos baleset történetére nyomokban beszűntették az előadást.

Tárgyalás „A Nap” ügyében.

Budapest, szept. 22. A Nap híres királysértő cikke ügyének tárgyalását a cikk írója, dr. Kalmár Antal ellen október 13-ára tűzte ki a bíróság.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 22.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októbert	11.83
1912. áprilisra	12.08
Rozs októbertre	10.20
1912. áprilisra	10.59
Zab októbertre	9.48
1912. áprilisra	9.68
Tengeri 1012. máj.	8.36

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Gruet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsa.

Páris és Bécs

legszebb és legfinomabb

Nőikalap-

ujdonságai

megérkeztek és megtekinthetők

Brónyai L.

nőikalapüzletében Kazinci-u. 6.

SARG 60
KALODONT
LE JOU
FOUR-CRÈME

Egy jó házból való fiú könyvkötészetünkbe

tanoncul

felvétetik. — Ugyanott egy,

leány is felvétetik

Zala Nyomda Részvény-Társaság.

Meglepően egyszerű

manapság, a

MAGGI kockából

á 5 f.

6714

KÉSZ HUSLEVES

előállítás:

leveseknek betéttel való készítésére, hamis levesek ízének megjobbítására, főzelékeknek feleresztésére, mártásoknak sültékné

A kocka — csupán 1/2 liter forró vízzel keverve — azonnal 1 tányér kiváló húsleveset ad.

Egyedül valódi a MAGGI névvel és a kereskedésszáll védjeggyel.

Kávéház

megnyitás!

Mély tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy a mai kor igényeinek megfelelő és modernül berendezett

ROYAL

KÁVÉHAZAMAT (Főut 15.)

f. hó 24-én vasárnap

Zsolnay Vilmos

ismert kitűnő zenekara közreműködésével ünnepélyesen MEGNYITOM

Midőn ezt tiszteletteljesen tudatom, kérem a n. érd. közönség szíves jóindulatu pártfogását.

Sattler Lajos

kávé.

Könyvelő

ki a magyar és német nyelvet bírja, mielőbbi belépésre felvétetik. Olyanok, kik eddig a gabona szakmában működtek, előnyben részesülnek. — Mindkét nyelven írt ajánlatok a NAGYKANIZSAI TÁRHÁZAK R-T. hoz Nagykanizsa II. intézendők.

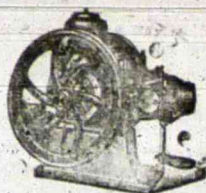
5729

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok!

Sürgőnycim: Szabók

Csak

Telefon 76-48 132-50

Szabó Emil és társánál

kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. Benzin motorok. — Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Kérjük a címre ügyelni. —

Del- és külföld

nagy orvostekintélyei ajánlják a „Kufeké”-t, mint a legjobb táplálékot hányás, köhögés, légzőrendszeri és bélhurcolásnál.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR-gyógyszertárban Nagykanizsán.

HIRDETÉS.

Vb. Balázs Károlyné, nagykanizsai bej. cég csőd-tömegéhez tartozó a csődteltárban 1—117. tételszámok alatt felveit butorárúkból álló és 2130 korona 64 fillérre becsült ingóságok ajánlati uton eladatnak.

Az írásbeli lepecsételt, zárt ajánlatok legkésőbb

1911. évi október hó 15-én déli 12 órakor

a becsérték 10%-a, mint óvadékkal együtt, dr. Lőke Emil nagykanizsai ügyvéd, csődtömeggondnoknál nyújtandók be, hol a csődteltár és a részletezett eladási feltételek betekintheők.

Az ingóságok dr. Lőke Emil tömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők.

Nagykanizsán, 1911. évi szeptember hó 17.

Dr. Fried Ödön

ügyvéd, csődválasztmányi jegyző.

5732

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gondval készülnek. Mértéktől egy viselt cipő is elég.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

koresma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Férfiak és Nők

Zalamegye területére állandó ügynöki állásra felvétetnek, mely tisztességes megélhetést biztosít. Katolikus házak látogatására: aranyórák, házi kápolnák és feszületek eladása végett, címüket küldjék

Furtek Márton

Budapest, Nagymező-u. 49.

5433

STOCK

COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczkoszorúk és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Főut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sírcsokrok árai: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú-kereszték árai: 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: fászlant, Tulipán, Narsis, Crocus, Iris, Liliom, Évelővirágok stb. Jácint hajtató üvegek, a legutányosabb árakon. — Magas törzsű alma és körtefák: 1 drb. 1 K., — 10 darab 9 K., — 20 darab 40 K., 100 drb. 70 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rozsófák: 40—50 fajtaban. Spargá lövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerteszetében Báthory-utca 22. sz.

15291. 1911. sz.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező belső piaci és heti marhavásári helypénzszedési jogot 32108 korona évi bér kikialtási ár mellett és az országos marhavásári helypénzszedési jogot 3400 korona évi bér kikialtási ár mellett a **folyó évi október hó 9. napján délelőtt 10 órakor** a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverésen külön-külön, a legtöbbet ígérőnek az 1912. évi január hó 1-től kezdődő három egymás következő évre a közgyűlés jóváhagyása mellett bérbeadja.

Mely árverésre bérbevenni szándékozók azzal hívja meg, hogy a szóbeli árverésen részt vevők tartoznak a kikialtási ár 10 %-át óvadékkal készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez letenni, a zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt óvadékkal ellátva a folyó évi október hó 9. napjának d. e. 10 órájáig, vagyis az árverés megkezdéséig a v. iktatóba annyal is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek a hivatalos órák alatt a v. kiadóhivatalban betekintheők.

Nagykanizsán, 1911. szeptember hó 1-én.

5731

A városi tanács.

Értesítjük az igen tisztelt vevőkönseget, hogy Erzsébet-tér 17. szám alatt egy teljesen újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valodi angol szövetekből készült ruhákat mérték szerint készítünk szerény árkaimellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZV. TÁRS.

ÁRUOSZTÁLYA

SZOMBATHELY.

Ajánlj: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzin- és nyersolajmotorokat, -cséplőgépet - garnitúrákat, gép- és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél-árakat, mindennemű műtrágyát kartellon kívül, vetőmagvakat, erótkarmányféléket, belföldi és porosz kőszén, kovács-szenet, meszet és cementet, — tűzoltó felszereléseket —.

Mérsékelt árak!

Múltányos Nétal feltétel!

Központi iroda: Községi utca 2.

Haktár: Szőlő Kalmár-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

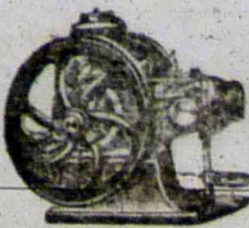
Képviselek minden községben keresetnek.

Frischmann Elek és Társa

motorgyára Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált

szívógáz-, nyersolaj- és benzinmotorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos cséplőkészletek. Magánjáró benzinlokomobilok. Hazai ipar! Olcsó árak!

— Kedvező fizetési feltételek! —

A forró nyári hónapok rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek kitörését és elterjedését. Tény, hogy a

KOLERA

vörheny, kanyaró, typhus, himió és egyéb ragályos betegségek nyár a fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor elismert legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagatlan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályos elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperesszappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a légkényesebb bőrre, sőt csecsemőknek is; szépi, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 kor.

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájjá. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint torokfájás, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

A hol lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 K. előzetes bekládése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjá.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest. 10. 22. 22. Vízvezetékárúsiútnak délián kedvezmény!

Hogyan védjük magunkat a gyomorban ellen?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták eredményesen megelőzzük és azoknak energiával szembeáljunk, ajánlatos

Dr. Engel-féle Nectar

idősebb használata. — Mert

egy erőteljes gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legkedvesebb és legkorábbi meg akarja tartani, használja a kitűnő eredményei folytán elő yösen ismert

Dr. Engel-féle Nectar

Ezen Nectar, mely kitűnőnek talált gyökérnedvek és jó borból van készítve, sajátosság és gondos összetétel folytán az emésztésre különös jóhatáson hat; hasonlóan mint egy jó gyomorkor vagy gyomorból, és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectar egészséges és beteg, kártékony hatásokkal egyaránt hat. Nectar-mértékletes használata előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvlepedést. — Ezért ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectar elejét veszi a gyomorfuror, gyomorfájdalom, nehézemésztés vagy elnyálkodásnak. Epenygy megakadályozza Nectar a székrekedést, lehangoitást, hastájt és szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat idéz elő és így megment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől, fejfájástól és ideges feszültségtől. A népek távoli rétegeiben becsülik a Nectar, mert vídamságot és életkedvet ad.

Nectar üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tószentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Nagykároly, B-szentgyörgy, Szentlászó, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszendrőhely, Csaktornya, Láténye, Katóvá, Perak, Vidovec, Alodombor, Légrad, Bükköd, Murakeresztur, Iharóberény, Bóhonye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vör, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárbaiban, ugyisint Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségében levő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Kérjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle NECTAR-t.

Nectar nem tilkos szer, alkalmat: 8anos 300-0, bor 50-0, málnaszörp 100-0, vörösbör 100-0, cserekesz 200-0, Alomkővirág 30-0, borokabogya 30-0, úrmós 30-0, anisz, heilengyökér, enyángyökér, kalmagyökér, kamilla a 100 — Ezen rózsek vegyítendő.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a POLGÁRI EGYLET vendéglőjét Halász Ferenc urtól, az eddigi tulajdonostól

szeptember hó 27-én átveszem.

Miután egyedüli céloom tisztelt vendégeimnek pontos és jó kiszolgálása, kérem a mélyen tisztelt közönség szíves támogatását.

Tisztelettel:

Blaskovich János

vendéglős.

Abonnenseket elfogadok.

Hölgyek-figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindennemű javításai és Atalakítási munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmaier, Kálcsay-u. 7.

(Bayer cukrászda mellett.)

Raktáron tartok mindennemű szőrméru.

Értesítés! Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a budapesti cipész üzletemet

ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű uri női és gyermek cipőimet a legjobb kivitelben a legolcsóbb árban. Javítások gyorsan, méltányos árban eszközöltetnek. Szíves pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

MOLDOVÁNY JÁNOS

Nagykanizsán

Deák Ferenc tér 5. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmarkasabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörös, gyomorból, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszerek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomesillapító bedörzslési szer közzvény, csuszameghülés egyéb következményeivel legismertebb népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjá Legújabb módszer szerinti készítek legfinomabb gyermek- és hölgyeszappant a bőrkárosító ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ara darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főgyártóhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító

Alb. Beck, Tüchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf fia

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000

orvos által leg-

megbízhatóbb-

nak van ajánlva.

Kapható: Geltsch

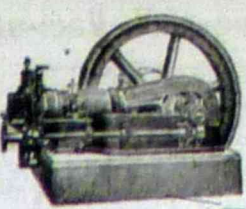
és Graef drogeriájában, Belus L. és

Reik Gyula gyógyszerárban. 5329

Nyersolaj
Szívógáz
Diesel
Benzin

MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Gyors
szállítás
Kedvező
fizetési
feltételek.
Mensze-
menő
jótállás

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. — Vezérképviselő:

Gellért Ignác

ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok)

Kiadóháza és kiadóhelye:

MAGYKANIZSA

Kecskemét, V. 1.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A mellékletet két kiadásban is kiadjuk: az egyiket a közönség számára, a másikat pedig a katonák számára. A katonák számára a mellékletet a katonai hivatalokhoz és a katonai iskolákhoz is küldjük.

A mellékletet a katonai hivatalokhoz és a katonai iskolákhoz is küldjük.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hónapon kezdve:	évi előfizetés:
Egy hó 1.20 K	Egy hó 1.20 K
Negyedére 3.00	Negyedére 4.00
Félére 7.00	Félére 8.00
Éves ár 14.00	Éves ár 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkánk, hű kiadásunk és a közönségünk érdekében mindenkor 50 fillér.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóháza:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

XXXVIII. évf. 218. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. szeptember 26.

Mi készül?

Bejelentett házszabályrevízió?

Kossuthék és Justhek.

Nagykanizsa, szeptember 25.

A politika szélcsendjében — úgy látszik, mintha megmozdulna a haraszt. — A technikai obstrukció ugyan zavartalanul tart a Házban, de a folyósó légköréből kiérezhető, hogy valami készül. Valami gyökeres, mélyreható dolog, ami valamire el fogja billenteni a politika megrekedt szekerét. Az a katonai program, melyet az új hadügy-miniszter nyilatkozatai sejtetnek, meg az idő előrehaladott volta is valami elhatározásra készíti a kormányt, de az ellenzéki berkekben is készül változást jelentő elhatározás. E részben a Kossuth-párt és a Justh-párt közt fölmerült összekülömbözésről tudnak, ami arra vezethet, hogy Kossuthék otthagyják az obstrukció technikáját, mert az Erőről az eshetőségről innak ma a lapok s nyilatkoznak a politikusok. — A legérzékenyebben a Kossuth-párthoz közel álló P. H. foglalkozik a dologgal egy nyilatkozat keretében, mely többek közt a következőket írja:

— Csakugyan vagyunk jó egynehányan, akik egyáltalán nem helyeselték a most

folyó technikázást s főképen nem helyeselték, hogy a Kossuth-párt akár halálraítélés jogával is támogassa a technikai obstrukciót, mely nekünk, Kossuth-pártiaknak semmit sem hozhat, mert meggyőződésünk szerint ez veszedelmes a nemzetre. Ha tehát a kormány számunkra lehetővé teszi, hogy a véderőformál szemből meglegő aggályaink enyhüljenek, akkor halaszthatatlan köteleseink, hogy nyíltan szembeszálljunk Justhek obstrukciójával, mely végeredményben a radikális választójogot célozza. *Önként van hinni, hogy már a legközelebbi hetekben oly esemény fog történni, mely a Kossuth-pártot legalább részben kielégíti és a párt számára lehetővé teszi, hogy a technikai obstrukcióval a további közönségei megszakiassa. A Kossuth-párt véderőharcra elsősorban nemzeti koncessziókért folyik és úgy hallom, hogy a Kúria-kormány a közel jövőben meghozza a zászló és jelvénykérdés kielégítő rendezését. Ha ez csakugyan valóra válik, akkor a Kossuth-pártnak nem lesz ugyan oka, hogy a véderőreform ellen a komolyan tiltakozó harcot beszüntesse, de az igen is kötelese lesz, hogy az obstrukciót és főleg a technikai obstrukciót megszüntesse, sőt ha kell, ezen a terepen nyíltan szembeálljon a Justh-párral.*

A kormány táborában és pedig a legóvatosabb tényezők is, olyan hurokat pengetnek, melyek közeli változást sejtetnek. A félhivatalos Magyar Nemzet, mely pedig nem szokott levegőből beszélni, ma már a házrevízióval fenyegetőzik és pedig oly leplezetlen nyíltsággal, mely egyszerű kombinációnál többnek látszik. A félhivatalos ujság a maga szemüvegén át így rajzolja meg a helyzet képét:

Az ország, — ennek nyílt kímő dásával tarozunk az igazságnak, — a minisz-

tereknek bölcs mérsékletét már kezdi sokálni. Szaporodnak a perifériákon a hangok, a melyek erőteljes felkelést sürgetnek. A törvényhatóságok obstrukcióellenes határozatai mind harciasabbak; az elhangzott beszédek mind tüzeesebbek és tettekre biztatók.

Azok, a kik a fától nem látják az erdőt, persze némán elmennek a közvélemény növekedő türelmetlenségének és jelenségei mellett. Mi azonban megtájtuk és számbavesszük.

Mi megértjük, mit jelent az, mikor egy fiatal képviselőt, a képviselőházban elmondott, ugynevezett „schneidig” beszédéről, láviratokban és levelekben az ország sok részéből üdvözlönek; mikor azt kívánják, hogy a munkapárti képviselők nap-nap mellett szólaljanak fel a Házban és mennek elcsébb beszédben bélyegezzék meg obstrukciót. Mi megértjük, mit jelent az, mikor vidéki küldöttségek készülődéseinek híre érkezik. Impozáns küldöttségek szereznek feljönni a fővárosba, a kormány fejéhez, hogy őt az obstrukció ellen erőteljes fellépésre sarkallják.

Mi tudjuk, mily általános és mily elengedhetetlen az országos hangulat az obstrukció ellen, mikor ma nap talán a főváros is felemeli ellene a tiltakozó szavát; felemeli oly nyomatékosan, hogy ily fényes állásfoglalás, magával ragadja a habozókat, a félénkeket, a tartózkodókat ország-szerre s végzetessé válik az obstrukcióra.

Nem sok idő múlva visszhangzni fog az ország a felháborodás zúgásától.

A türelmet vesztett nemzet követelni fogja a kormánytól, hogy az obstrukció ellen eddig folytatott harcnak a módját és eszközeit revízió alá vegye.

Kár lenne afelett vitatkozni, hogy az ország valóban ennyire „türelmetlen” e. Az idézett sorok érdekessége az, hogy félhivatalosan már bejelentik a házszabályrevíziót. Kérdés, nem fogják-e ezt egész hivatalosan is megtenni?

Országgyűlés.

A hadügyminiszterváltozás.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, szept. 25.

A képviselőház mai ülésén Kádós Ferenc elnököl.

Elnök bemutatta a Schönaich közös hadügyminiszter felmentéséről és Auffenberg lovag kinevezéséről szóló királyi kéziratokat, melyeket a Ház tudomásul vett. Bemutatta továbbá azokat a legújabb törvényhatósági feliratokat, melyek a képviselőházhoz az obstrukció ellen érkeztek. Javasolta, hogy a kérvényi bizottságnak adják ki azokat. Sümegi Vilmos ellenindítványt terjesztett elő, a Ház pedig a szavazást husznál több képviselő indítványára holnapra halasztotta.

A napirend egyéb egész hátralévő része a szombatiról mára maradt névszerinti szavazásokkal telt el.

Háború.

Az olasz seregek Tripoliszban.

— Távirati jelentések. —

A Tripoliszi kérdésben a kocka el van vetve. Amiről eddig csak mint mindennel nagyobb valószínűségről beszéltek: valószínűsággá vált: az olasz csapatok megérkeztek Tripoliszba és most már elkerülhetetlenek azok a nemzetközi bonyodalmak, melyek e döntő elhatározású lépésnek természetesen következményei. — Olaszország terve sikerült, gyors intézkedéseivel megelőzte Törökországot annak a szándékának kivételében, hogy féltett gyarmatá-

Vándorlások Zalamegyében*.

Írta: Malonyay Dezső.

X.

Szóljunk már most azokról is, „a kik nem faragnak.”

Még mindig itt, a poéta patriájában: képzete gyors szárnyán, aki annyiszor ebbe csapongott s ömledő szerelem zengett búit ajkáról...

A Pacsára vezető postautón föl — mellesleg jegenyéről is, mely remekül keretezi ezen vidéken a tájak egyes képét — s látjuk a távolban, mint itt mondják „tulafelől” Badacsony csónak tetejét; alatta, idebb, mint itt mondják „intibe”: Gyenesdiás, Vonyarc, Győrök, Mece, a magyar tengerpart. Tovább, el délekre, az Öreghegyi tanya mellett balra marad Bogánvár, két sudar jegenyével a tetőn... A vörösmézeli majorba vezető út mentén már fölgyezett jegenyék, hogy a vékony árnyék se tegyen kárt a természetben... Széled, békés vidék. Amint nézzük, szinte halljuk Kisfaludy édes, elringató verseit s himbalóznak az egész fáj, kelemenesen, akár a Kisbatalon ingóin a börtök.

A Subrivágás alatt könyöklök az út s ott, a lőértálat közt, őrzik a fókákat, akik nem faragnak.”

Rodolf Mihály, a zordon erkölcsű Rudolf György egyik fia van a báránnyal mellett; tőle négy-öt puskalövésnyire, a Subrivágáshoz közelebb, legellet Horvát Károly; lent pedig, a horpácson, hepehupás Buberékben, maga az Öreg György vigyázza — mindig állva — a rambulikat.

A magyar nép műve zala című díszmű most megjelent kiadásának kötetéből. — Kiadja a Franklin-Társulat.

Üdögélhetne nyugodalmas penzióban, az Öreg is már; egyik fiából ur lett, majoros-gazda az apátságánál, — de ő bizony el nem veti azt a tisztes pástorkampót, akit még Öregapja faragott itt fényes barkóca-fából és száz esztendeje mindig Rodolfok kezében szolgál birkatartásra.

Ök azonban, a Rodolfok és társaik nem faragnak.

Különös!... Hisz’ a magyar pásztor — úgy tapasztaltuk eddig — szinte kusztóval szülfelik!... És ezek is pásztorok, — pásztorok, Öregapjuk pásztor volt valamennyi, amióta csak vannak! Vagy talán nem magyarok?... Csöndesen, mert jaj annak, aki ilyet mondana nekik.

Pedig hát mégis így van. Nem faragnak, de nem is voltak elejétől magyarok.

Álljunk meg ennél a kérdésnél.

A Rodolf-pásztorcsalád — mint az nyomozásunk során kiderült — Középgvidékéről szegődött az apátság szolgálatába. Régen, még amikor a gólvici apátság kezelte az uradalmat. Tudni kell, hogy a török másfél századig tartó hatalmaskodás után, kiszorítottak az országból, a földiut apátságok is lassankint helyreállítottak. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreállítani. Így Csorna, Tihany, Zirc, Szent-Gothárd; Zalavár 1715-ben az Aló-Ausztriában fekvő, akkoriban hírneves gólvici apátsággal kapcsolattal össze, következő fölitélek alatt: 1. Gotvicé a fölitélyelet, de Zalavárnak külön apátja legyen; 2. a zalavári apát Gotvic segédmeivel köteles az apátság javait visszaszerezni; 3. a monostor melletti építészeti feladatokat is lassankint helyreáll

nak, Tripolisznak helyőrségét megerősítse, most már az olaszok az urak az afrikai partokon és a mihamarabb megkezdődő háború fogja eldönteni, hogy továbbra is az fog-e ott maradni.

A nagy meglepetést keltő fordulatról ezek a távirati értesüléseink szólnak:

Páris, szept. 25.

Konstantinápolyból jött kábeltelegramm szerint az olaszok ma megszállták Tripolist. Hatvanezer olasz katona szállt partra ma reggel Tripolisban és ha ez nem elég, úgy már a legközelebbi napokban új csapatok is utnak indulnak.

Konstantinápoly, szept. 25.

Abban a pillanatban, amint az olaszok Tripolis földjére léptek, Törökország megsznitt minden diplomáciát érintkezést. Most már kikerülhetetlen a háború kitörése.

Justh Gyula beszámolt.

A makói függetlenségi ülés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Makó, szept. 25.

Tegnap, vasárnap tartotta az országos függetlenségi és 48-as párt vezére, Justh Gyula választói előtt képviselői beszámoló beszédét. A pártvezér szombat délután érkezett ide több képviselőtársa és a választójogi liga tagjainak kíséretében. Hatalmas tömeg fogadta az állomáson, mely valóságos diadalmenettel kísérte a képviselőket a városba.

A beszámoló vasárnap délelőtt volt a piactéren mintegy hater ezer halgató-ság jelenlétében. Justh Gyula beszédje elején a jelenleg folyó parlamenti küzdelem jogosultságát fejtegette és kijelentette, hogy az ellenzék csak a házszabályok által megengedett eszközökkel igyekszik megtorolni a kormány választási viszszaállításait. A parlamentáriszmus felténi nincs joguk különösen Tiszáknak. A Justh-párt az egyetlen az összes magyar parlamenti pártok közül, mely minden megkorozítás nélkül kívánja a választójogi kiérjesztését.

Auffenberg lovagnak, az új hadügyminiszternek ismert nyilatkozatait kritizálta ezután Justh Gyula. E nyilatkozatok, úgy mond, emlékeztet a clopyi hadiparancsra, melynek közlőjét botlasián már előrebozsották a mai helyzet rémes perspektíváit, a katonai terhek rémisztő emelését.

Részletesen kifejtette ezután az ellenzék felelősségét abban az akciójában, melyvel a véderőreformnak a napirendről való levételeit és a választójogi megalkotását követeli.

Justh Gyula nagy helyesléssel hallgatót beszámolója után Kun Béla képviselő, továbbá dr. Kunfi Zsigmond és dr. Jászi Oszkár beszéltek meg és a gyűlés elfogadta a határozati javaslatot, amelyben tiltakoznak a véderőreform törvényre emelés ellen és felhívják a Házhoz, hogy e törekvéseket minden eszközzel támogassa és utasítsa a kormányt a választójogi javaslat előterjesztésére.

Ötszáz ember vízhalála.

Felrobbant hadihajó.

Franciaország gyásza.

— Saját tudósítónk távirata. —

Toulon, szept. 25.

Egyik csapás a másik után ér Franciáorazgot, mely rövid idő alatt milliókat vesztett vagyonban és ezeket a legértékesebb emberleiben. A francia világhatalmas hajóhossza sora tegnap korá reggel egy rémes szeszencsélénységgel szaporodott, mely 500 ember halálával végződött, mely „Liberté” hadi pánclós hajó egyik kamarájában tűz támadt és a hajó, mely a kikötőben vesztegelt, felderíthetetlen módon felrobbant és tizenkilenc perc alatt nyomtalanul elsüllyedt a tengerbe. Vele együtt pusztult el ötszáz matróz és tengerész, kiknek egyrésze elegendő, de a nagyobb rész a vízbe fullt. Mindössze alig 100 ember menekült meg a rémes hajóról olyképpen, hogy a tengerbe ugrottak és a segítségül hívó csónakokkal megmenekültek őket. E legújabb világhatalmas hajó egész Franciaországot megrendítette.

Egy magyar parcellázás.

Miért nem sikerült a zalaszentmihályi parcellázás?

A szentmihályi nagybirtok új kézen.

— Saját tudósítónktól. —

A parcellázási, ha jól emlékezünk, a magyar nép pusztító betegsége: a földéhségnek és az ezzel együttjáró kivándorlásnak gyógyítására találták ki a közigazdászok. Külföldön fénysen bevált; mi sem természetesebb tehát, hogy nálunk egyáltalán nem segített a helyzet. A nép földéhsége nem szűnt meg, a kivándorlás egyre tart. Nagy füstös kéményű hajók viszik a bus magyarokat ezerszám a boldog Amerika szabad földjére.

Pedig hát a parcellázások folynak ország-szerte. S mégis hogy lehet az, hogy maga a föld nem képes visszatartani a népet, mely csak azért akar kivándorolni, hogy az ott szerzett pénzen — földhöz

jusszon? Mi lehet az oka annak, hogy a parcellázásoknál kínált olcsó (?) földbe nem akar beleharapni a magyar paraszt?

Adatok fekszenek előttünk. Bizonyítékok arra nézve, hogy a honmenies parcellázás utján nagyon jövedelmező vállalkozás, de mai formájában egyáltalán nem a kiülőlt cél szolgálja. — Láttunk Zalamegyében pár év előtt egy hírhedte vált parcellázást.

Most egy újabb parcellázás intímabb részleteiről tudósítanak bennünket, melyek igazán gyönyörű adatokat szolgáltatnak egy magyar parcellázás körbonctanához.

Pár alkalommal röviden megemlékeztünk a zalaszentmihályi parcellázásról. — Most módunkban áll közölni azokat az adatokat, melyek élénken világítják meg a földosztás megíusulásának okait.

Kezdi a parcellázást.

Zalaszentmihály a vármegye (pacsai) járásában fekszik. Dolgos, törekvő nép lakja, mely Amerikába sem állt kivándorolni, hogy munkát kaphasson s az ott szerzett pénzen földet vásároljon. Nem egy Amerikát megjárta gazda van, a ki jelentős birtokra tett szert a tengerentuli pécéből. Már két kisebb birtok parcellázásával igyekeztek a népet földhöz juttatni. Persze a kevés fókához nagyon sok volt az eszkimó.

Valósággal jótéteménynek ígérkezett ez év elején az ottani Skublics-féle birtok tervbe vett feldarabolása. A birtokot Weisz Ede, Weisz Adolf és Umszuncz Lajos vették meg kétszázhatvanezer koronáért. Weisz Ede egy kis ügyes manőverrel — (csődbejutásának remkével fenyegetőzött) — rávette társait, hogy a fejenként befizetett 40-40 ezer koronát visszavegyék s így egyedül maradvá hozzákezdett a birtok parcellázásához.

Nem első ily művelete volt ez neki. Fakoson parcellázott már évekké ezelőtt. Az ollári uradalomból is megvett 1500 hold földet egy tagban. Annak értékesítése után egyéb nyereségein felül egy később 370 ezer koronáért eladott erdő-részlet maradt birtokában. Ez az adal az albirletbe adott ollári parcellázásnak egyik jellemző részlete. A szentmihályi parcellázásra viszont az jellemző, hogy a 260.000 korona vételárba egy krajcárt sem fektetett bele a vevő 400.000 koronát a Pécsi takarékpénztár r. t., 200.000 koronát pedig a Nagykanizsai Gazdasági takarékpénztár r. t. bekezelteit be. A hiányzó összeg kikerült a gróf Szechenyi Bélának azonnál eladott 300 hold föld 180.000 koronát kitevő árából, valamint a kisebb részletekért parasztok által fizetett 50.000 koronából. Vagyis a parcellázás megkezdése előtt már körülbelül 70.000 korona tiszta nyereség mutatható ki a zseniális üzletből.

Nem a vállalkozó zsenialitást akarjuk ezzel az adatokkal kipellengérezni. — Csúpná arra akarunk rámutatni, hogy

milyen óriási összegekre rug egy-egy parcellázásnál az a nyereség, mely a földnépének juttatott „olcsó” föld eladásánál a vállalkozóknak jut. Csak arra akarunk következtetni, hogy a parcellázás ily formák között méregdrágán juttatja földhöz a parasztot s ilyképen egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a kivándorlást leküsse. Mire a föld a k s ember kezéhez jut, akkorra annyira meg van terhelve, hogy a nép szívesebben nyul a vándorbohoz, mint az ekaszarvához. Talán nem ártana, ha törvényhozásilag becszólási jogot biztosítanának a hatóságoknak az ilyen üzletekbe. Mert elvégre a vállalkozó „zsenilitásának” is kell határának lenni!

Mibe kerül a 300 frtos föld?

A parcellázás szóval megindult. A nép tömegesen törté magát a föld után s nem is tulságos szegény, hogy kedvező feltételek mellett 600 koronát ne adhasson egy hold földért, a mi ugyan Zalaszentmihályon testvérek közti sem ér meg ennyit. Hogy lehet tehát, hogy még sem lett belőle semmi?

Ehez tudni kell, hogy a 600 korond föld Zalaszentmihályon kerek 805, mondó Nyolcszázöt koronába kerül.

Hogy ez hogyan-lehet?

Ime a számítás, rövid vázlatával a parcellázás folyamatának:

A birtokot felmérték, letérképezték, térképen s természetben szétadarabolták, azután az adókat, közterheket átszámították az egyes parcellákra. És most jöhetett a — paraszt.

És jött és elképedve látta, hogy neki

az egy hold föld áraban	600 K-t
a termés áraban	70 „
a mérnöki kimérésért	5 „
a vázrajzolás költségeiért	10 „
a telekkönyvi bekebelezés,	
a teher kamatai, adók és	
közterhek címén (olcsón számítva) cca	120 „
összesen	805 K-t

kell fizetnie, hogy Zalaszentmihályon, Zalavármegyében egy kis hold parcellázott földhöz juthasson.

A többi tételt még érthető. Hanem a legutolsó, mely a telekkönyvezés és adók, kamatok terheit cca 120 koronában számítja fel, egy kis magyarázatra szorul.

Már említettük, hogy a birtokra egy pécsi s egy nagykanizsai pénzintézet jávára 600.000 korona van bekebelezve. Ezt a megvett parcelláról törletetni kell. A vevő részére az előnyös új kölcsönt egy szombathelyi takarékpénztár nyújtotta volna. Ezi a törletés után be kellett volna bekezelteit, ami természetesen dupla költség.

Hanem a java mégis csak az, hogy a bekebelezett terhek kamatait, még ha dec. 30-án kötött volna is vételt a jámbor vevő, — minden alkalommal 1911. évi január

hó 1. napjától kellett volna fizetnie. Ugyanigy az adókat és a közterhek nem épen kicsinylendő summáját. Ily körülmények között a 120 korona nem is olyan nagy összeg.

De épen elegendő arra, hogy hallatára a szegény paraszt ész nélkül hagyja ott a parcellázási irodát, különösen, mikor a létrejött megegyezés után olyértelmű kötelezvényt kellett volna aláírnia, mely red, (a vevőre) azonnal kötelező ugyan, de a tulajdonos két héten belül minden indoklás nélkül visszaléphet — a foglaló visszaadása mellett az üzletből.

A józan zalaszentmihályiaknak azonban érthetően nem volt szükségük ilyen üzletre. Az egész évben alig tudták öt holdat eladni.

A parcellázásból nem lett semmi.

A drága földet nem vette meg a paraszt. Tehi eladták másnak. Ez azonban nem annak a bizonyítéka, hogy a föld felesleges volna a szentmihályi polgároknak. Földre égető szűkség van, csak az ilyen olcsó földből nem kérnek.

Ezek az előzményei annak a rövid hírnék, mely arról ad számot, hogy Weisz Ede a zalaszentmihályi nagybirtokot egy-millióegyszázötvenezer koronáért eladta egy sopronmegyei nagybirtokosnak.

Írtózatossos.

Feleséggyilkosság a pusztán.

— Saját tudósítónktól. —

Véres családi dráma játszódott le tegnapelőtt a Somogyjád községhez tartozó Galambos-pusztán, ahol egy férj a lebelő legkegyetlenebb módon ölte meg áldott állapotban levő hitlen feleségét. A véres esetről csurgói tudósítónk a következőket írja:

A Somogyjádhoz tartozó Galambos-pusztán Kecskés István bérés szemrevaló, fiatal feleségét hosszú időn át ostromolta szerelmi ajánlataival Krenusz Vendel uradalmi gazda. Az asszony soká ellentállt a csábításnak, de végül mégis megingott és kedvese lett Krenusznak. Kecskés, kinek több évi házassága után nem volt gyermeke, akkor fogott csak gyanút, amikor felesége nemrég azzal állt elő, hogy anyának érzi magát. Ezóta állandó figyelemmel kísérte feleségét és két nap előtt meglepte asszonyát, amikor ép Krenuszszal szerelmeskedett.

A meggörződés pillanatában pokoli elhatározás érelődött meg a megcsalt férj agyában, amel et nyomban végre is hajtotta. A szerelmi légyott megzavarása után heves szóváltás támadt a férj és feleség között s mikor az asszony szemébe vágta urának, hogy őt nem szereti, Kecskés letépte a menyecskét a földre és egy konyhakéssel többször mellbeszurta, majd a vérebén fetregő asszonyt addig fojtogatta, míg az meghalt.

Mikor a bosszuálló gyilkos látta, hogy az asszonyban már nincs élet, a véres hullát földobta az ágyra, az állat fölkitőtte, majd pedig nadrágszóját szorosan a holtest nyakára csavarta, nehogy újból föltámadjon. Így ölt Kecskés három óra hosszat egyált a halottal s mikor elhittette, hogy most már biztosan meghalt az asszony, bezárta lakása ajtaját és elment Lengyelítőba, ahol megrendelte felesége részére a koporsót, keresztet és gyertyákat, rokonai részére pedig fekete kendőket vásárolt. A gyászszertartáshoz szükséges holmikat egy levél kíséretében küldte el rokonai címére Galambos-pusztára, akiknek megírta azt is, hogy az asszonyt ő ölte meg, mert az megcsalta.

Mikor Kecskés mindennel végzett, önként jelentkezett a Lengyelítői járásbíró-ság vezetőjénél, akinek megvallotta, hogy a feleségét megölte. A feleséggyilkos férjet letartóztatták.

Hirek.

A letenyei fátyolos hölgy.

Gyilkos terv a letenyei járásbíró ellen.

— Saját tudósítónktól. —

A szomszéd Letenyének rejtélyes, de minden körülmények k zt érdekes szenzációja van. A nem mindennapi eset Szombathelyről indul ki, hol Gáspár Ferenc nevű szobafestőt néhány nappal ezelőtt megszóltotta egy elegánsan öltözött, sűrűn lefátyolozott nő, hogy ha ráér, menjen el vele sétálni a városban. A festő készséggel élt az engedelemmel s mellé csatlakozott az ismeretlen szép nőnek. Gáspár elbódította a nő szépsége s mire végigsétáltak a városon, a fiatalember már szerelmes is lett bájos kísérőnjébe.

A nő, mikor látta, hogy az első csatát megnyerte, még tovább ment: elmondta, hogy Letenyén lakik, Zalamegyében, hol szép lakása és birtoka van; meghívta a férfit, hogy utazzék le vele Letenyére. Gáspár, a szívélyes meghívásra ószintén megmondta, hogy ő bizony szívesen menne, de nincs ma pénze az utazáshoz.

— Nem baj, — mondta az asszony — van nekem, majd fizetem én a költséget. Eljön?

Gáspár ráállt a dologra s a legközelebbi vonattal már utban is voltak Letenye felé.

Mikor Nagykanizsára értek s úgy vélte a nő, hogy a fiatalember teljesen a hálózába került, a szép hölgy előállt a pokoli tervével. Elmondta, hogy azért invitálja le magához a fiatalembert Letyénre, hogy egyik ottani fiatal járásbíró tegye el láb alól.

— Ha sikerül s jól csinálja a dolgot, 70 koronát adok, — mondta a szép hölgy.

Gáspár megjéji, de azért mosolyogva kérdezte a szép démont:

— Aztán, hogy tegyem el láb alól?

— Lőjje le — mondta az asszony röviden. — Pompás fegyverem van hozzá — s retiküljéből elővett egy töltött Browníngot.

A fiatalembernek a vér megfagyott ereiben, de azért nem árulta el magát, hanem színlag belemért a dologba. A tervvel készen volt: visszamegy Szombathelyre, feljeleníti az elvetemült asszonyt a rendőrségen.

— Jó — mondta a férfi — én vállalkozom rá, azonban ehhez előkészület kell. Először visszamegyek Szombathelyre és előkészülök rá.

Az asszony beleegyezett a dologba s utókölségit átadott Gáspárnak egy 20 koronás bankjegyet.

A férfi erre visszament Szombathelyre. Megérkezése után nyomban a rendőrségre ment s elárulta tervét, mire a rendőrség a nyomozást megindította.

Az asszony, úgy látszik, nem bízott eléggé Gáspárban, mert a legközelebbi vonattal ő is visszautazott a férfi után Szombathelyre. A rendőrség azonban a Gáspár által adott személyleírás alapján felismerték, letartóztatták, kihallgatás után pedig átkísérték a királyi ügyészhez.

Az asszony retiküljében a rendőrök megtalálták a töltött Browníngot, amellyel Gáspár Ferencnek a járásbíró életét kellett volna kioltania.

Hogy mi indította a szép fiatal nőt arra, hogy ily pokoli tervvel törjön a járásbíró élete ellen, az ma még titok.

— Személyi hírek. Keszthelyről jelentik, hogy Fürsterberg Károly herceg, nagykövet és családja, Windisgrätz Károly herceg és családja és Festetics Vilmos gróf Festetics Taszilo herceg látogatására Keszthelyre érkeztek.

— Tanári áthelyezés. A kultuszminiszter mint a hivatalos lap mai száma közli, Schuster Oszkár zalaegerszegi áll. főgimnáziumi r. tanárt a pozsonyi áll. főreáliskolához helyezte át.

— Körorvos-választás. Zalaapátiban e hó 20-án körorvos választás volt, mely alkalommal Plösz Sándor dr. eddigi pacsai körorvost választották meg.

— Adóhivatali kinevezések. A hivatalos lap közli, hogy a m. kir. pénzügyminiszter Móger Károly nagykanizsai adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztelt a kunszentmiklósi és Mezgar Ferenc nagykanizsai lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a nagykanizsai m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— A Zala Hirlapkiadó és Nyomdai Részvénytársaság ma délután Eperjes György elnöklésével év közgyűlést tartott, melyen a nagy számban megjelent részvényesek az előterjesztett jelentéseket tudomásul vették s a fölmentvényt az igazgatóságnak s a felügyelőbizottság egyhangulag megadták. Ezután további egy évre megválasztották a felügyelőbizottságot.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Szenecsr József 29 éves napzámos, Fischer Sarolta 9 éves, Kuniss István 72 éves földműves, Thassy Miklós nyug. megyei árvaszéki elnök 69 éves, Kis József 8 hónapos, Vég Erzsébet 2 éves, Mándó József 51 éves földműves (Mihály), Orvos Istvánné Bocskor Terézia 39 éves napzámosnő, Marton Katalin 10 éves, Viola Adolf 52 éves pékmester, Csákványi Jánosné szül. Kovács Anna 26 éves munkás neje, Sipos István 63 éves földműves, Patróna János 9 hónapos, Jenos Ferenc 65 éves napzámos (Alsódombor), Kovács Györgyné szül. Koser Rozália 48 éves kőműves neje és Vindis József 60 éves favágó.

— Érdekes esküvő. Nagy népcsődület vett körül ma délelőtt a korzón két felvirágozott fiakkert, melyek a városház kapuja előtt állottak. A népcsődület oka egy rendkívüli esküvő volt, melyről már egy ízben megemlékeztünk. A 78 éves Kurcz Károly, nyugalomba vonult érdemes cipészmeister tartotta ma délelőtt esküvőjét 62 éves Tisztartó Máriával. Valóban nem mindennapi látvány volt, amint a hófehér hajú menyasszony, mirtus koszorúval s fehér fáttyal fején galambosz völegénye karján az anyakönyvvezető elé vonult. A néhány óras asszonyka szapora bőbeszédűséggel magyarázta az érdekes házasságkötésnél kíváncskodó néhány hivatalos személynek, hogy mily boldog és büszke önértéssel jelentette ki ott véletlenül szintén jelen volt munkatársunknak, hogy „olyan-nak érzem magamat, mintha husz éves lennék.” Többet jelentene, ha Kurcz bácsi tette volna ezt a kijelentést, de ő egyebet sem beszélt, mert nagy megindultságában egyetlen szó sem jött ki az ajkán. Mikor az öreg pár a házasságkötés után a kocsiába szállt, az utca jóvalis népe nagy ovációban részesítette őket.

— A tüzoltónapok Nagykanizsán. Tegnap délután 5 óra tájban zenei meglepetés érte a város közönségét. A tüzoltó zenekar vonult ki hosszú évek óta először ténzerére. A szokatlan zene hangjaira előző kiváncsiak a dolognak nyomtatott magyarázatára leltek. A zenekart ugyanis vagy 20 darab felirásos tábla követte, melynek szövege így szólt: „Ma van a tüzoltónap.” A zenekart néhány vállalkozó tüzoltó kísérte, kik nagy ügyességekkel csörgelve járták be az utcákat és a kávéházakat, gyűjtve az országos Tüzoltótólthon javára. Gyűjtésük körülbelül 150 koronát eredményezett. Több lesz azonban az a pénz, mit ma és holnap a városház alkalmozni gyűjtenek, kik elváltattak, hogy a háztulajdonosoktól beszédik az obulusokat. A gyűjtés befejezése holnap kedden délután 6 órakor lesz, amikor a Vécsey Sigmund polgármester elnöklete alatt kiküldött tüzoltó egyleti bizottság az egybegyűlt pénzt megolvassa és arról elszámol.

— Ujtás a segélyegyleti befizetéseknél. A Nagykanizsai segélyegylet szövetkezt részvényesire nézve valóban a legkelembesebb ujtási lépteti életbe az új esztendővel az intézet igazgatósága.

Azt olvassuk falragaszokon és röpcédulákon, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezt (Csengeri-u. 4. Pesti mágy. ker. bank palota) 50 éves fenállása alkalmából azt az ujtást hozza be, hogy részvényesei 1912 január hó 2-ától kezdve bármely könyvecskére, illetve évtársulatra letészés szerinti hétfőn, kedden, szerdán, vagy csütörtökön délelőtt fél 9-től fél 12-ig befizelhetnek. Az ujtás az intézetnek amugy is számos tagját bizonyára csak növelni fogja, amit ez a speciális és szolid szövetkezt, mely 1862-től fogva, olcsó és könnyen hozzáférhető hitelnyújtással különösen városunk kiskereskedőit, kisiparosait és földmiveseit mindenkor halhatósan támogatta, igazán meg is érdemel.

— Differitiszjárvány egy zalai községben. Alsólendvai tudósítónk írja, hogy a járásban levő Bagonya községben a roncsoló toroklob (differitisz) járványosan föllepött. Eddig tizenegy megbelegetés történt.

— Nem lesz népfelkelési szemle. Néhány héttel ezelőtt közöltük hiteles helyről vett értesülésünket, hogy az idén elmarad a népfelkelők katonai szemléje. Meglepetésünk tehát, amidőn tegnapelőtt megláttuk az iles plakátokat, melyek a város népfelkelő állományu kizsoltgáltkatonáit október hó 2. 3. és 4. napjára szemlére szólítják. Tegnap délutánra azonban kiderült, hogy mégis nekünk volt igazunk. Amint a város katonai ügyosztályába érkezett hivatalos katonai írásai ugyanis közölték, téves volt a szemle elrendelése és ezért kéri a kibocsátott

falragaszoknak azonnali bevonását. Ezt az előadó tanácsos, dacára a vasárnap délutánnak, teljesítette és a plakátokat bevonatta. A népfelkelők ezidei szemléje tehát végérvényesen elmarad, ami azonban nem befolyásolja a tartalékos tisztek november 4-iki évi rendes szemléjét, amelyet az idén is megtartanak.

— Uj rabbi. Sümegi tudósítónk írja: Pfeiffer Izák dr., a sümegi izraelita hitközség rabbija folyó hó 19-én az esti vonattal érkezett Sümegre. — A hitközség elöljárósága élén Fürst János dr. elnökkel eleje utazott Ukkra. Itt Fürst elnök szép beszédrel üdvözölte az új rabbit. Az üdvözlő beszédre a fiatal rabbi mélyen meghalva válaszolt s kijelentette, hogy nemes és magas szesz pályájának igazi fölkezt papja lesz Sümegen, aki híveinek testi-leiki javát, a társadalmi együttérzést és szeretetet minden erejével szolgálja iparkodik. A mély hatást keltett szép beszédet élénken megemlékeztek. Az új rabbi másnap állását elfoglalta s működését megkezdte.

— A szá- és körömfájás. A mi közvelel vidékünkét már alig érdeklő szá- és körömfájás járványa Zala megyének ugyszólván már csak legészakibb járásában, a zalaegerszegiben van még mindig nagyobb mértékben elterjedve. A kanizsai járásban csupán Gelse és Rigyác nincsenek még a zár alól feloldva, de, mint értesülünk, már e helyeken is megszűnt a járvány és ezeknek feloldása is csak néhány nap kérdése. Az általános számbeli csökkenés egyébként Zala megyében az elmúlt héten lassabb tempót öltött, mint azt azelőtt megszokhattuk. A múlt hétfőn 85 zala megyei fertőzött közseget mutatót ki a hivatalos Földművelési Értesítő, amely szám a mai nappal 76-ra csökkent.

Somogy megyében már alig van nyoma a járválynak, amely pedig ott igazán félelmes méreteket öltött. A legfrissebb statisztika szerint mindössze 16 községben van még nyoma a járválynak, míg a múlt héten 19 volt e szám. Az általános országos kimutatás szintén eléggé kedvező. A multheti 2064-es szám 1756-ra apadt, vagyis 308-cal kevesebb.

— Borzasztó halál. Tapolcáról írják: Látogatába jött Tapolcára Zsóhár Gábor 56 éves galambok lakos fiához, Zsóhár Jánoshoz. Folyó hó 22-én Zsóhár vízért ment az utcában lévő közkútra, ahol a vödör felhuzása közben fejfel lefelé a mély kútba zuhant. Jóllehet azonnal hozzáfogtak kimentéséhez, fel is húzták, de már nem volt benne élet. Valószínű, hogy lecsúsz közben összezsuzta magát, elkábult s így belefullt a sekély vízbe.

— Adományok. F. hó 20-án elhunyt Viola Adolf ur iránti kegyeleti jelölő adakoztak: A gyászoló család 15 K, Stern Sándor ur és neje 20 K, dr. Viola Ödön ur Szombathely, dr. Viola Vilmos ur Csáktornya, Viola Miksa ur Szombathely, Lendvai Samu ur és neje, Nagys. Vidor Samu né urnő, Löwy Adolf ur és neje 10—10 K, összesen 90 K. Az izr. szentegylet.

— Az ipartestület 25 éves ünnepéje alkalmával az elagott és munkaképtelen iparosok alapítójának gyarapításához adományokkal szivesek voltak hozzájárulni: Dr. Benczik Ferencné öngyászaga, József Kovács Milivoj, Samu József 100—100 K, Nagyságos Bosnyák Géza orsz. képviselő 50 K, Soproni iparkamara, Vécsey Sigmund polgármester 30—30 K, Halvax Frigyes v. tanácsos 25 K, Nagykanizsai takarékpénztár, Zala megyei gazdasági pénztár, Pótkávégyár, Eperjes György 20—20 K, Nagykanizsai első temetkezési egylet, Nagykanizsai katonai hadastyán egylet, Nagykanizsai vendéglősök és pincérek egylete, Köhler Testvérek, Stern Sándor, Nagykanizsai bankgyesület, Bé-lusz Lajos gyógyszerész, Nagykanizsai fűtőházi kézművesek önszegélyző egylete, Pálfi Alajos, Bázó József, Nagyságos Oszterhuber László, Nagykanizsai Kaszinó, Miltényi Sándor, Miltényi Gyula, Weiszberger Kálmán, dr. Benczik Ferenc 10—10 K, Kiss Ernő 9 K, N. N., Her-mán József 7—7 K, Özgery Kész Józsefné, Kohn Samu 6—6 K, Tripamer Gyula,

Pollák József, Zeiska Gentilis, dr. Fábán Sigmund, Pilcz Albert, Szanvéber József, Lusztig József és fia, Hoffman Henrik, dr. Löke Emil, Unger Ullman Elek, Szailer Lajos, Nagys. Ullén József iparkamara elnöke, Fischer és Bader, Zalaegerszegi ipartestület, Somogyi Sigmund, Berger Ignác, dr. Málék László, dr. Pli-hál Viktor, dr. Rotschild Samu 5—5 K, Lehr Oszkár, Unger Ullman Viktor, Biau Ottó, Kardos és Steiner, Kiskomáromi ipartestület, Boros János, Goldmann Ignác 4—4 K, Gombos József, Lőr József, Vörös Gyula 3—3 K, Steiner Már, Szalay János, Klosszsky Ernő, Závodai Károly, Perlaky József, Peterman József, Darvas János, Tálos Ferenc, Ország Kálmán, N. N., Reisz Béla, Vlasics Kázmér, Szívós Antal, Kobán János, Mankovics Jakab, Balázs György 2—2 K, N. N. 1—60 K, Heffer Gyula, Pacsai ipartestület 120—120 K, Koronya László, Vodnák István, Rassai Zalaegerszeg, Goldberger Károly, Engi Gyula, Németh Imre, Balog Ágoston, Schweitzer József, Oeró Soma, Lidit Miksa, Németh Gyula Zalaegerszeg, Töllyös Péter, Berkes József, Kománovics Pál, N. N. 1—1 K, Halász Ödön, Németh Ferenc 60—60 fill., Horváth Károly 40 fill.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

Budapest, szept. 25.

Lényegtelen hőváltozás várható, délen esővel. Déli hőmérséklet: 14.8 C.

Törvényhatóságok az obstrukció ellen.

Budapest, szept. 25. Mai közgyűléseiken Pozsony, Heves és ami a legfeltűnőbb, Csanád megye törvényhatóságai is elfogadták a verseci átiratnak az obstrukciót ellenző részét.

A fegyver gyermekkézben.

Arad, szept. 25. Az újszentannai polgári iskolában egy Kukovszky János nevű könyvközlő inas, ki oda könyveket hozott, a folyosón mutogatva revolvert a fiúknak. A revolver elcsúszott és Frank Antal földbírtokos fiát megölte. Az inast, ki szökni akart, elfogták és letartóztatták.

Bagrow kivégzése.

Kiew, szept. 25. Bagrowot, Szolypin gyilkosát ma reggel 7 órakor kivégezték. Az ítéletnek a cár által való jóváhagyása tegnap megérkezett és azt az este közölték az elítéltek, kinek csak az az egy utolsó kérése volt, hogy küldjenek hozzá egy rabbit. — Midőn azonban megtudta, hogy a rabbi a rendtartás értelmében az államügyész nélkül hozzá nem mehet, elállt kivánságától. A kivégzésnél csak hivatalos személyek voltak jelen.

Eltűnt pénzeslevelek.

Sátorlajuhely, szept. 25. A homonnai mozgópostán Tagányi postamester két pénzeslevelet, egy 900 és egy 6000 koronásat nem zárt el, hanem kinn hagyta éjjelre az asztalán. Reggel a levelek sehol nem voltak találhatók. A postamester a dologról jelentést tett a kassai postaigazgatóságnak.

A* kolera.

Budapest, szept. 25. Ujpesten ma újabb három kolera-gyanus embert szállítottak a járványkórházba. A tegnap behozottak közül már kettő meghalt.

Naponta trissen pörkölt

Cubá kávé . . . K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csamege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Páris és Bécs

legszebb és legfinomabb

Nőikalap-

ujdonságai

megérkeztek és megtekinthetők

Brónyai L.

nőikalapüzletében Kazinci-u. 6.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 25.

Készáru-üzlet:

Határidő-üzlet:

Buza október	15.82
1912. áprilisra	12.08
Rozs októberre	10.17
1912. áprilisra	10.56
Zab októberre	9.43
1912. áprilisra	9.63
Tengeri 1012. máj.	8.41

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Október 1-re kényelmesen butorozott, külön bejáratú szobát keresek. Tarján Kálmán pótkávégyár.

A zalaegerszegi régi jó hírű

Korona szálloda és vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutá-
nyosan átvethető.

Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn.
Bővebb értesítést ad Nagy Dezső szállodás.

ZSOLNAY VILMOS

hires cigány-
zenekara

5743

ma este a

"NAGY ROYÁL" kávéházban
BUCSU HANGVERSENYT AD.

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ- TEREM ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására adni, hogy 15
év óta fennálló

Borbély- és fodrász-üzletemet

a legmodernebbül, vízvezetékekkel,
minden vendég részére külön mosdó
asztallal és minden hygiénikus ké-
nyelemmel felszerelve, a Szarvas-
szálloda épületébe helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Fodor (Fleischhacker) József.
Hajmunkák elfogadtatnak!

Értesítjük az igen tisztelt vevőközön-
séget, hogy Erzsébet-tér 17. szám
alatt egy teljesen ujonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi
angol szövetekből készült ruhákat mér-
ték szerint készítenek szerény árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gonddal készülnek.

Mértékül egy viselt cipő is elég.

Régi, jóhírnevű, fényesen menő,
Pákán a jötezen levő.

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.
A korcsma helyiség áll egy ven-
dégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba,
saját lakás konyha, speiz és mel-
lék helyiségekből. Bővebb értesí-
tést ad BREIER GYULA tulajdo-
nos. Sárvár (Vasm.)

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben leg-
jobb árértékű

Rothschild Samu

ménagykereskedőnél 5677

Nagykanizsán, Magyar-u. 19

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4-5 ezer
koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Ha üde és finom arcodért óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és porszemest eltávolít. — Ártaalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet — Nagykanizsa. Vonnázó intézet.
Könyvkötészet. — Üzleti könyv gyár.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobbban be-
rendezett

könyvkötés- tűnkben

könyvtári köt-
éseket, díszköté-
seket, naplóköté-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokata legjobb
és a legbiztosab-
b kiállításban
olcsó árak mel-
lett készítenk.

A Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. — Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falraga-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-u.

3.

Melczter-féle ház.

Telefon: 78.

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sircsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú keresztek árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcisz, Crocus, Iris, Liliom, Eüvelővirágok stb. Jácint
hajlató üvegek, a legújutána-abb árhoz.
Magne törzses alma és körtefák: 1 db. 1 K. — 10 darab 9 K. — 10 darab 4 K.
100 db. 75 korona. Törzsfák: 80 filitért, 1 koronáig. — Rozmárok: 40-50 filitában.
Spargna tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kerti-
szertésben Báthory-utca 22. sz.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, zsebkönyveket,
iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,
vázlatkönyveket, mintazascskókat, zsákcóculákat, bevá-
ráslai könyveket, dobozókat, naptárakat, papirzaccókat.

Áraink a legjutányosabbak!

színház képét és megjelölte az igényeket, melyeket a pályaművekhez fűz. — A bizottság aztán felszólította a mérnöki hivatalt, hogy ezt a munkát részletesen dolgozza ki s aztán írják ki a tervpályázatot. Mielőtt azonban ez megtörtént volna, Vécsey polgármester urnak az volt a kívánsága, hogy a tervpályázat elkészítése előtt a bizottság által készített programot nézessék át előbb Medgyaszay István színházépítő-specialistával. — Erre fel is kérték Medgyaszayt, ki azonban nemrég megérkezett választásában arra kéri a várost, hogy álljon el e kívánságától, mert ha ő, Medgyaszay befolyással van a tervpályázat kiírására, akkor annak idején nem vehetne részt a pályázatban. Maga helyett a munkálatok átvizsgálására a magyar építész- és mérnökegyület ajánlja, mely a tervpályázatot ingyen fogja átnézni.

A munkálatokat ezek után el is fogják küldeni a mérnökegyületnek, előbb azonban még lithon újból átnézik. Ha ezzel készen lesz a mérnöki hivatal, akkor — pár hét múlva — a mérnökegyülethez kerül a tervpályázat kiírási munkálata s honnan visszaérkezve rövidesen a városi közgyűlés elé kerül. E mozzanattól kezdve aztán gyorsabb tempóban és határozottabb mederben haladhat a megoldás felé a színház kérdése.

Országgyűlés.

Zala megye felirata a Házban.

Tisza István tiltakozik.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 26.

A képviselőház mai ülésén egy kis parázs összetűzés támadt Tisza István gróf és a Justh-párt között. A napirend előtt személyes megtámadtatás címén felszólalt Tisza István gróf és válaszolt Eszterházy Mihály gróf szombati beszédére, melyben a szolgálati és vezényleti nyelvre vonatkozólag Tisza meghamisított nyilatkozatait közölte. Tisza kijelenti, hogy Eszterházy gróf ezen idézetei légből kapottak és figyelmezteti, hogy citátumaival a jövőben legyen óvatossabb és lelkiismeretesebb. Felszólalásra főképpen az készíti, hogy Eszterházy gróf beszéde alatt Justh Gyula azt kiáltotta közbe, hogy Tisza paktál a nemzetiségekkel. Kijelenti, hogy igenis akarja a békét a nemzetiségekkel, de a béke conditio sine qua non-já az, hogy a nemzetiségek fentartás nélkül helyezkedjenek az egységes magyar állam álláspontjára. — Nincs joguk azoknak, őt megvádolni, kik a tulzó nemzetiségekkel paktálnak és olyan választójogot akarnak, mely a hazafeltes tendenciáknak kedvez.

Óriási lármát támadt Tisza e kijelentésére.

— Nem igaz!

— Maga paktált!

— Rágalom! — kiáltotta egyhangulag a Justh-párt. Az elnök Justh Jánost és Eitner Zsigmondot rendreutasította, majd végül Tisza nagy határozottsággal kijelentette, hogy ennyit kívánt mondani.

Tisza felszólalására röviden reflektált Eszterházy Mihály gróf, majd Batthyány Tivadar gróf szólalt fel és visszautasította Tisza ama vádját, hogy a Justh-párt a tulzó nemzetiségekkel paktál. Kijelenti, hogy őket a megértés gondolata vezeti, de nem paktálnak.

Ezzel a Tisza-affér véget ért. Ezt megelőzően annyi történt, hogy Berzevics Albert elnök megemlékezett a touloni hajókatasztrófáról és indítványára elhatározta a Ház, hogy részvétlevelét intéz a francia kamarához. Az elnök bemutatta továbbá Zala vármegye feliratát, a megye ama határozatáról, melyet az argentinai

husbehozatal dolgában Bosnyák Géza orsz. képviselő indítványára, Újnépi Elek Ernő módosításával hozott.

Az ülésen több névszerű szavazást intéztek el, majd Lukács László pénzügy-miniszter törvényjavaslatot terjesztett be az államvasuti munkások számára építendő munkaházakról.

Végül Mezőssy Béla sürgősen interpellálta a miniszterelnököt Tomascics horvát bán közismert ügyében. A miniszterelnök haszon oda, hogy a bán indíjon sajtópórt és tisztázza magát, vagy pedig tűnjön el a közélet színteréről.

Zemplénmegye a verseci átiratról.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Sátoralfajhely, szept. 26.

Zemplénvármegye törvényhatóságának ma tartott közgyűlésén számolt be Metzner Gyula főispán a felsőmagyarországi nagygyűlésekről a megyét érdeklő szempontokról. Az anyagi dolgokat érintő jelenítés után elmondotta, hogy a megye nevében tisztelt a gyakorlatokon jelen volt Ferenc Ferdinánd trónörökös előtt és örömmel tapasztalta, hogy a leendő uralkodó zamafos magyar szavakkal viszonozta az üdvözlést.

Ezután a verseci átiratokkal foglalkozott a megyegyűlés, melyek közül tárgyalta azt, mely a parlament munkaképességének helyreállítása szempontjából ellenzi az obstrukció folytatását. Az átirat tudomásul vették és annak irattárba való helyezését rendelték el. A választójogi kérdésnél a megyegyűlés a magyarság szupremáciájának biztosítását kívánja.

Itt a kolera?

Koleragyanus eset Sormáson.

A megbetegedett táviramunkás.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután riasztó hírek jártak be a városi, hogy Nagykanizsán több koleragyanus megbetegedés történt. A hír szerencsére a lehető legnagyobb mértékben tulzott volt e formájában és csakhamar megállapították, hogy annak realis alapja egyáltalán nincsen. Az egész város lakosságát izgalomba hozó híreknek az szolgált alapul, hogy egy sormási ember, ki a kanizsai állomáson át már gyengélkedve jött haza falujába Orsováról, ottthon Sormáson ágyának dől s betegségét orvosa nem felesleges lelkiismeretességgel koleragyanusnak találta és mint ilyen szemben járt el. A sormási koleragyanus esetről a következő részletes híreket vettük:

Szabó János 51 éves sormási táviramunkás hetek óta Orsova környékén, a Dunamelléken dolgozott. A minap Temesvárra rendelték munkába, ahol nagy rosszullét fogta el, mely annyira fokozódott, hogy jónak látta hazajönni, mert érezte, hogy ágyban lenne a helye. Sielve utnak indult tehát hazafelé és szombatról vasnapra virradó éjjelen érkezett meg Pesten át Nagykanizsára.

Az állomásról rögtön szekéren hazavitette magát Sormásra, hol felesége lakik. Vasárnap délelőtt orvosi hivatott és orvosa, egyik kanizsai magánorvos, állapotát koleragyanusnak találta. Gyauját annál indokoltabban tartotta, mert a beteg heteken át a megfertőzött Duna mellett dolgozott. Az orvos hazajöve kötelessége szerint azonnal jelentést tett a dologról a megfelelő hatóságoknak, a nagykanizsai járás főszolgabíróségának. Viosz Ferenc főszolgabíró indította meg ezután a szükséges hivatalos intézkedéseket, amiket a belügyminiszteri rendeletek értelmében ilyen esetekben fogantatni kell. Azonnal kiküldték a beteghez, a körorvost, dr.

Ország Lajost, valamint dr. Mayer Ferenc járási orvost, valamint két nagykanizsai csendőrt, kik a beteget elkülönítették és gondoskodtak ápolatásáról valamint arról is, hogy az ápolón és az orvosokon kívül senki vele ne érintkezhesen. Az ápoló szerepére a betegnek felesége vállalkozott.

A beteg Szabó János szerencsére feleségével egyedül lakik saját házában és gyermekük sincs. Így hát csak a házat kell őrizet alatt tartani, ahová az ételt is a kapurészen adják be. A hivatalos intézkedések fogantatása után távirati jelentést tettek a dologról a belügyminiszternek, valamint dr. Thassy Gábor megyei főorvosnak is, majd tegnap délelőtt bélsárt küldtek az orsz. bakteriológiai intézetnek, hogy mikroszkópi és kémiai vizsgálattal állapítsák meg pontosan, vajon lehet-e koleráról szó. Amíg tehát a bakteriológiai vizsgálat eredményéről szóló hivatalos távirat meg nem jön, mindaddig úgy kell kezelni a beteget, mintha föltétlenül kolerás volna.

Tegnap délután a távirati jelentés folytán megérkezett Nagykanizsára dr. Thassy Gábor megyei tiszt főorvos is és a hivatali orvosokkal azonnal Sormásra hajtattott, hogy a koleragyanus beteg körül fogantatott intézkedéseket felülvizsgálja. A főorvos mindent a legnagyobb rendben és a rendeletek legszigorúbb betartására találta és az összes intézkedéseket változtatlanul hagyta. Az orvosok még azt a nyolc sormási táviró munkást, kik a beteg Szabó Jánossal jöttek, öt napi megfigyeltetés alatt tartják, de ezeket szabad járás-kezelésükben nem akadályozzák.

A koleragyanus esetnek felderítése és az óvintézkedések leggyorsabb és legszigorúbb fogantatása körül a legtöbbet buzgólkodott Amtmann Sándor sormási körjegyző.

Egy falu ünnepe.

Iskola- és orgonaszentelés.

— Saját tudósítónktól. —

Lélekemelő ünnepség folyt le a múlt vasárnap délelőtt az alsólendvai járáshoz tartozó Kerkaszentmiklós községben. Ekkor szentelte fel Tóth János letényei kerületi esperes a 24.000 korona költséggel épült három tantermes új emeletes iskolát és a templom új orgonáját. A kettős ünnepség az orgona felszentelésével kezdődött s a szép aktus alatt zsufolásig megtelt a nagy templom a hívők sokaságával.

Az ünnepélyre úgy Alsólendváról, mint Letényről és a vidékről számosan mentek Kerkaszentmiklósa. Ott voltak többek között Fuss F. Nándor, az alsólendvai kerület országgyűlési képviselője, K. Hajós Mihály kir. tanácsos, alsólendvai ügyvéd, Strausz Flórián alsólendvai esperes-plebános, Iker István szécsizsigeti plebános, Erkinger István felsőszemenyei plebános, Csicseri Orosz Béla letényei kir. járásbíró. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő meleg hangú sorokban indokolta meg távolmaradását, Istent áldását kérve Gaál István plebános kulturális buzgalmára.

A gyönyörű orgona, amely díszre a kerkaszentmiklósiai pompás helyen fekvő templomnak, a „Teged Isten dicséretünk” kezdetű szent ének dallamát kísérte először s a meghatótt hívők a szokottan hangoktól áthatva együtt énekeltek az orgonával.

A misét és orgonaszentelést az új iskola felszentelése követte, ahova a felszentelést teljesítő letényei ker. esperes és a plebánosok vezetésével körül tömegben vonult a templom közönsége. Az iskolaszentelési aktus után az egész közönség visszavonult a templomba, ahol Tóth János esperes a szónékről méltatta leiken szavakkal az iskola magasztos hivatását.

Az ünnepség befejeztével Gaál István plebános vendégzerelő házában fényes ebédel adott vendégei számára. Ebéd alatt természetesen felköszöntöket is mondtak, melyekben Fuss F. Nándor képviselő, Tóth János ker. esperes és a szives házigazdát, Gaál István plebánost eljelték. A jó bor és kitűnő magyaros ételek mellett egész estig kitartott a kedélyes társaság, amelynek vidéki tagjai egy feledhetetlen nap kedves emlékével hagyták el Szentmiklóst.

Hirek. Szüret.

(A pár száz tőke tulajdonosa, akinek ez a kis szőlőtelep inkább keret a nyaraló-jához, mint üzleti vállalkozás, egy józsi ember, a régi fajtából, behívja szobájába a feleségét egy kis konferenciára).

Az asszony: Mit akarsz papuskám?

A józsi régi fajta: Még nem tudom, de valamit. Tudod, itt az ősz, jön a szüretelés és én szeretnék itt valami jót, valami újat produkálni.

Az asszony: Mit lehet itt produkálni? A szobaleány leszedi a fűrtöket és szépen felkötözzük őket a padláson, hogy legyen tölire gyümölcs.

A józsi stb.: Nem, nem, én nem ezt akarom. Valami újat, valami zamatos magyar dolgot. Talán rendezhetnénk egy finom kis szüreti mulatságot, mint az eleink csinálták. Ugy is kiment már a divaltól minden szép, okos nemzeti szokás, hát én megpróbálom feleleveníteni a régi szüretek emlékeit.

Az asszony: Fiam, te bolond vagy, cs hogy csinálnád azt?

A józsi stb.: Csak eredeti színekkel. Amint régente volt. Először is sok vendéget hívnánk. A hölgyek a ridiküljéikbe szednék le sajátkezőleg a fűrtöket, a ridikülök ma ugy is olyan nagyok, hogy több fér belejük, mint egy puttyonyba. És nem prüssel nyomnánk ki a szőlő lelkét, hanem taposással.

Az asszony: Fi donce!

A józsi stb.: Hja, a régi zamatot akarom megőrizni. Szerződletünk egy erős legényt, aki önlábával fogja gyurni a szőlőt. Azt hiszem, valamelyik sport-egyesületünk szívesen átengedi egy napra az egyik atlétáját. Majd selyem harisnyát huzatunk fel vele, mielőtt munkába kezd.

Az asszony: Hát még mit akarsz?

A józsi stb.: Aztán a menüt is régi mintára kell összeállítani. Egyenek is Pingiczerék is egyszer lebecsülséveset, juhhusos kását, tokányt, meg káposztásrést.

Az asszony: De ha ilyen ételeket adsz, akkor hozass mindjárt orvost is a vacsorához.

A józsi stb.: És Graham kenyereket fogunk enni, mert a régiek is püti nélkül örültek a lisztet. Az ünnepélyen régi magyar dalokat, mint „Jőj vidám csónakos” fognak kitűnő dalokat leadni. És amikor a grádot belenyomják a mustba, a földművelésügyi miniszterium két szakértője fogja a cukortartalmát megállapítani.

Az asszony: No, de akkor bordal is kell. Hadd szálljon fölfelé a gyöngy!

A józsi stb.: Szállni fog. Lesz tördal, mustdal, úrmósdal. De kuplé alakban. A népszerű nőiákba teteték egy kis alkoholt és így használhatók lesznek.

Az asszony: Kezd az idea nekem is tetszeni. Csak pukkadjanak a szomszédok. Meg fogjuk hívni az összes ismerősöket, én meg mint háziasszony pipikendőt kötök a fejemre és magam fogom kínálni a vendégeket a frissen kitaposott, saját-termeszt musttal.

A józsi stb.: Jaj, azt nem szabad. Abból nem inna senki. Az ivásra hozatok én a vendéglőből finom zamatos mustot. Hanem a pipikendőt azért csak kösd fel.

Legalább megapórolók ezáltal egy új kalapot venni a számokra.

Aida.

— Elhunyt polgármester. Németh István kaposvári polgármester érdemudm működésének tizenhatodik évében meghalt. A város saját költségén temetési és a városháza dísztermében állíttatja fel ravatálát.

— Szalay és Sági darabja az Uránában. A budapesti Uránia Tudományos Színház soká tartotta műsorán Szalay Sándornak, a Zala főszereplőjének és Sági Jánosnak „Balaton” című poétikus darabját. A darab mozgóképei azonban elkopáltak. A Balatoni Szövetség arra kérte a színház igazgatóját, hogy a nagy hatást elért hazai darabot utlítsa meg. A Balaton mellett ugyanis évről-évre mesés arányokat ölt a fejlődés. A Balaton hívei az utóbbi években több tízezzer emberrel szaporodtak. Nemrég nyílt meg a Balaton zalai partján vívó vasút is. Így tehát a darabban sok új, kedves témát lehetne feldolgozni. A Balatoni Szövetség készséges ajánlást fel hozzájárulást a darab költségeihez. Ezideig Almádi, Balatonföldvár, Balatongyörök, Gyenesdiás, Siófok és Vonyarc fűrdőhelyek szavaztak meg támogatást. A színház igazgatója szívesen tett eleget a kérésnek. — Az Uránia vásznán tehát nemcsak a gyönyörködhetünk a hullámzó Balaton csodálatos világában.

— Gyászrovat. A nagykanizsai polgárságnak hasznos, szorgalmas tagja hunyt el legnap Nagykanizsán. Vokoun Antal hentesmester a megboldogult, aki 59 esztendő élte. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja, melyhez több nagykanizsai hentescsalád tartozik. Temetése holnap délután 4 órakor lesz.

— A Zalamegyei Kőr e hó 23-ikán, szombaton este 9 órakor tartotta meg alakuló ülését Budapesten, az Angol kávéház külön helyiségében. — A tisztikart a következőképen alakították meg: Elnök: Bognár Lajos gépészmérnököt, a Kőr tavalyi vezetőjét választották meg, kinek az előző években kifejtett buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A Kőr alelnökei dr. Fenyves Ferenc és Rostás Ignác lettek. A többi tisztviselő megválasztása a következőképen alakult: Titkár: Wolf Imre, főjegyző: Lengyel József, Pénztáros: Kovács Imre, jegyző: Petrits László, háziag: Fenyő Béla, könyvtáros: dr. Szabados Béla, vigalmi elnök: dr. Kardos Zoltán.

— Kiténtet: juhász. A veszprémi kaptalan pécselyi (zalamegyei) gazdaságban 40 esztendőn át szolgált odaadó hűségével és becsületességgel Encz János juhász. Az érdemes öreg pásztort kiténtésre terjesztették fel a földmívelésügyi miniszterhez és a miniszter elismerő oklevele, meg a szokásos 100 korona aranyban, most érkezett meg. Vasárnap volt a kiténtetett pásztort részére rendezett ünnepély. Langer István a balatonfüredi járás főszolgabírája üdvözölte az öreg juhászt és adta át a miniszter nevében az oklevelet és a jutalmat. Ezután Fábrián János vászolyi plébános méltatta szép szavakkal a nap jelentőségét és állította oda mintaképp a halgalóság elé az öreg juhászt. A megindult juhász mondott végül néhány keresetlen szóval köszönetet. A megjelentek ezután Tóth József birtokos vendég-szerető házában voltak vendégei.

— Léghajó a város felett. Hízik, vagy nem hízik, megessükünk, amire tesszük, hogy valóban egy léghajó vonult el ma Nagykanizsa fölött. Ha megannyiszor agyonkompromittálták is e hírt az újságok nyári hasábjaitó kacsáikkal, végre is meg kell azt írni akkor is, ha az véletlenül — igaz. A léghajó, mely ma kora délután igen nagy magasságban Szepetnek irányából közeledett a város felé, igen sokan látták a városban és mindaddig

nézték, míg csak el nem tűnt a felhők között. Valószínűleg katonai léghajó volt az érdekes látványosság, melynek sem elindulása helyét, sem utjának célját senki sem tudja.

— Művészet a templomban. Imert kézből kaptuk a következő sorokat: Mulasztást követnénk el, ha a legszelebb körül nyilvánosság előtt megemlítés nélkül maradna az, hogy az izraeliták idei két új-napja mily páratlanul emelkedett áhítatban telt el a kanizsai izr. templomban. A templom mindkét nap zsúfolásig tele volt, de a hívek zavartalan megilletődéssel várták végig az istentiszteleteket, mert minden érzésüket, egész lelküket fogva tartották az istentisztelet nagyszerű részletei: Neumann Ede dr. hatalmas beszéde, mely oly sok eszmét és megnyugvást nyújtott és Kartschmaroff Leó főkantornak ezúttal először hallott szerzeményei, melyeket a kórus magas színvonalu művészettel adott elő. A kórusban Böhm Gézané kitűnő soprája remekül érvényesült. (G.)

— Strassburger Adolf cirkusza, mely szombaton, e hó 30-án kezd meg előadásait, valóban szép vállalkozás és ahová csak elkerül, általános tetszést arat. Senki se mondhatja a műsora, hogy azt városunkban valaha látta volna. Strassburger az idén a legújabb specialitásokat szerződítette, melyek kivétel nélkül ékességei nagyszerű vállalatának. A 12 személyből álló „mameluk arabcsoporth” minden világ városban méltó főünnepet kellett. A hármas csoport merész mutatói a függő írpézen a legkülönösebb léggimnasztikát produkálják. Mister Togo „tengeri harcjátéka” szintén a legszebb ujdonságok közé tartozik. Nemrég Strassburger a berlini Busch cirkusztól az „öt világrész” című kiállítás darabot vette meg, hogy rövid itartózkodása alatt is mentől szebb és nagyobb hatást érjen el nézőközönségé el. Az öt főka valóságos reuke az állatidomításnak. Alig hihető, hogy a különben nehézkes állatok, még az emberi gyorsaságot is felülmúló ügyességgel végzik produkciójukat. Tekintettel a minden városban tapasztalt tolongásra, ajánlatos a belépőjegyeknek előre való megváltása, melyek Nagykanizsán a dohánytörsében kaphatók.

— Orgonavirág szeptember végén. Ilatos levélkét hozott szerkesztőségünknek a pósta. Nem olyan műlaltól áradót, mint amilyentől a stereotyp „illatos levelek” szoktak szagosodni. Egy friss, élő orgonavirág-ágacska volt a levél mellélete annak igazolásául, hogy a csoda, a szeptembervégi orgonavirág, melyről a szepteteki levél szól, valóság. Az orgonavirágot kiadtuk kiadóhivatali kisasszonyunknak, a hozzájáruló érdekes levélkét pedig szórul-szóra itt közöljük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ma délután egyik 5. osztályos leányövendékem egy virágzó orgonával (szelencének is hívják) lepelt meg. Bátor vagyok mint őszi természeti kuriózumot beküldeni. Tessék kiírni nb. lapjában, hogy itt minálunk a szomszédban 1911-ben szeptemberben május volt és hogy ezek után alighanem vége tesz a világnak. A napokban s kora reggeli órákban kisebb méreű földrengést éreztünk, ma pedig öde „lila bleue”-illat terjeng a szobámban; mit jelenthet ez, jó falusi szömmel nézve, mint: „kolerát”, háboru, utolsó itéletet. Melyhez hasonló jókat kíván tekintetes szerkesztő urnak kész szolgálja: Szepetnek, 1911. szeptember 26. Tóth Albert, rk. kántortanító.

— A tánciskolából. Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájában, a Casino dísztermében tegnap megkezdődött az oktatás és pedig délután fél 6 órakor a gyermekekurzus, este 8-kor pedig a felnőttek. A külön bosztonkurzusra még mindig lehet beiraikozni.

— Megugrasztott gabonatorvajok. Az elmúlt éjszaka két eddig ismeretlen alak lopózott Kovács Gábor gazdálkodó Kínizsy-utca 41. szám alatti házába, melynek padlásán nagy mennyiségű kicsepeelt gabona van elhelyezve. A torvajok, illetve betörők szerencsésen feljuttatták a padlásra és már a második zsák buzát csalták le annak lépcsőjén az udvarba,

mikor egyszerre csak valaki odalopant és megzavarta őket munkájukban. A gazda volt ez, aki éppen nem felesleges elővigyázatossággal már hetek óta az udvaron alszik, hogy a netaláni tolvajokat ellenőrizhesse. Közeledő a két alak hanyatlomok menekült és sikerült is egy kőbástyán keresztül a szomszédba jutniok, melynek nyílt kapuján ázáán minden baj nélkül ellillantak. Kovács Gábor még az éjszaka, hajnali 3 órakor jelentést tett a rendőrkapitányságnál a tolvajok stikijéről, de a tettesek személyének egyikére vonatkozólag mindössze gyanu van.

— Előkelő hölgyek: Yes-porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— Jön a Krinolin. A legnagyobb érdeklődéssel figyeli a hölgyközönség az újságok értesítéseit a Krinolinról. Az ismert párizsi divalcreateur Goiret, — a nadrágszoknya feltalálója tényleg dolgozik a Krinolin Modellen. Női olvasóközönségünknek megnyugtatóra mondhatjuk,

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorologiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 26.

Enyhe és tulnyomóan száraz idő várható. Déli hőmérséklet 20-7 C.

Az új hadügyminiszter esküje.

Bécs, szept. 26. Auffenberg Móriclovag, az új hadügyminiszter ma délelőtti tette le a felség előtt hivatali esküjét. Az ünnepélyes aktusnál Aehrenthal külügyminiszter és Burján közös pénzügyminiszter voltak jelen.

Gyakorlatától megfosztott ügyvéd.

Arad, szeptember 26. Az aradi ügyvédi kamara dr. Koller János mezőberényi ügyvédet, aki nemrég egy egész csomó kisbirtokot jogtalan módon kiforgatott a birtokából, ma a Curia ítélete alapján törölte az ügyvédek lajstromából.

A kolera.

Budapest, szeptember 26. A fővárosban és Ujpesten tegnap óta egyetlen újabb koleramegbeledés nem fordult elő.

A felrobbant hadihajó.

Páris, szept. 26. A touloni kikötőben tegnap hajnalban felrobbant hadihajónak, „Liberté”-nek összes tisztjei elpusztultak. Ma reggel a kikötőben a „Patrie” nevű hadihajón tűz ütött ki, melyet azonban gyorsan elnyomtak.

Egy fővárosi ipartelep pusztulása.

Budapest, szept. 26. Ma hajnalban a Fűtő-utcában levő Koller-féle padlógyár leégett. Az oltásnál két tűzoltó súlyosan megsebesült. A tűzvész 300 ezer korona kárt okozott.

Öngyilkosság a gyorsvonaton.

Budapest, szept. 26. A Fiuméből ma délután érkezett gyorsvonaton Nádori Tibor fiumei gyógyszerész moriummal megmérgezte magát. Haldokolva szállították a Rókusba.

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Vaskapu” vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű

cigányzenekara

Hangversenyez.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 26.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza októberre	11.79
1912. áprilisra	12.09
Rozs októberre	10.09
1912. áprilisra	10.50
Zab októberre	9.40
1912. áprilisra	9.65
Tengeri 1912. máj.	8.37

Főszereplő: SZALAY SÁNDOR.

Felolsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Páris és Bécs

legszebb és legfinomabb

Nőikalap-

ujdonságai

megérkeztek és megtekinthetők

Brónyai L.

nőikalapüzletében Kazinczi-u. 6.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelth és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsan.

CSAK 4 NAPIG Nagykánizsán, a katonai gyakorlótéren!

**Strassburger
Adolf**

CIRKUSZA

Szombaton, 1911. szeptember 30-án este 8 órakor

Disz-premier óriási szenzációs műsorral.

**Vasárnap október 1-én Délután 4 órakor és este 8 órakor.
két nagy disz-előadás:**

Különvonat megérkezése szeptember 29-én reggel.

Hétfőtől kezdve d. e. 10—12 óráig nyilvános próbák. Felnőtteknek 40 fillér, gyermekeknek 20 fillér.

Helyárak:

Páholy 6 személyre K 24. Páholyülés K 4.—, Zártszék K 3.—, I. hely K 2.—, II. hely K 1.50, III. hely K 1.20, karzat 60 f. A délutáni előadásoknál 12 éven aluli gyermekek és katonák őrmestertől lefelé félár fizetnek.

Jegyek kaphatók:
Schwarz és Tauber
dohánytörszdejében

A legjobb övsze ként fertőző
betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és saltesti bántalmak-
nal és mintádtó ital is, ivó-vagy
savanyuvízrel hígítva elismerten
kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Khelevich István utódai

Cognac Budafok.

Bel- és külföldön kizárólag DISZOK-
LEVELLEL kitűntetve. Működött kapható.

Van szerencsém a nagyérdemű köz-
séggel tudatni, miszerint kitűnő
minőségű balatonmelléki mustom-
mal megérkeztem, melynek literje
88 fillér. — Szíves pártfogásért
esedez. **KRAUSZ SAMU** „Magyar
Király” vendéglős. 5735

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös
gondokkal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet az

5214

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levett FERFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Egy jobb házból való flu

TANONCZNAK

felvétetik **Kreiner Gyula**
férfi- és női divatrua üzletében
NAGYKANIZSÁN. — 5745

Használt jó állapotban levő 7 drb.

BOROSFORDÓK

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb.
2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000
liter nagyságban jutányos árt
kaphatók **BETTLHEIM** és **OUTH**
cégnél Nagykanizsán. — 5679

**Október 1-re kényel-
mesen butorozott, kü-
lön bejárati szobát
keresek. Tarján Kál-
mán pótkávégyár.** 5712

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztá-
lataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a

5697

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielé-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
esetben vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítás és átala-
kítás munkálatokat. — A n. ér.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmeister, Károly u. 1.
(Bayer szücsüzem mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szücsmért

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek b. tudomására hozni,
hogy a **POLGÁRI EGYLET** ven-
déglőjét Halász Ferenc úrtól, az
eddiggi tulajdonostól

szeptember hó 27-én átveszem.

Miután egyedül célom tisztelt
vendégeimnek pontos és jó kiszol-
gálása, kérem a mélyen tisztelt
közönség szíves támogatását. —

Tisztelettel:

Blaskovich János
vendéglős.

Abonnenseket elfogadok.

259—vh. 1911. sz.

5744

Árverési hírdemeny.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a
letenyei kir. bíróságnak 1911. V. 44—4.
sz. végzése folytán Fischer és Leitner
nagykanizsai cég javára 421 kor. 99 fill.
tőkekövetelés, ennek 1911. február hó
17-től számítandó 6% kamatai és eddig
összesen 125 kor. 90 fillérben bíróság
megállapított és a még felmerülő köl-
ségek erejéig az árverés Bányászati ügy-
ügy, vagy esetleg Oláh közönségben leendő
megtartására határidőből 1911. évi szeptem-
ber hó 30-ik napjának délután 2 órája
kifüggetik, amikor a bíróság lefoglalt és
2275 koronára becsült gézmorzó, cséplő-
gép, tűzfűtőkendő, körfűrés, szerszám-
szekrény és gépszín a legtöbbet ígérőnek
készpénzértéssel, szükség esetén
becsáról alul is el fognak adni.

Kelt Letenyén, szeptember hó 15.

SCHMIDT JÁNOS

kir. bírósági végrehajtó.

Közlöny- és Kiadóiroda
NAGYKANIZSA
 Könyvesház, 2.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőszámmal

A szerkesztőségnek küldött közlemények a szerkesztőség által közli. — Kéz-írást megvárakoztatva nem vállalunk és nem fogadjuk el. — A szerkesztőségnek küldött közlemények a szerkesztőség által közli.

Kiadóiroda: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	szállítással
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nyugdíjra 3.50	Nyugdíjra 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes száma ára 6 fillér.

Műveltség, hál. kintutatók és magán-
 köznevelők sorozatát 50 fillér.
 Előfizetési és reklámi árakban díj 5
 koron. — Kézírásnyomtatás 6 koron.

XXXVIII. évf. 220. szám.

Nagykanizsa, csütörtök 1911. szeptember 28.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Horvát dolgok és Zalavármegye

Nagykanizsa, szeptember 27.

E sorok írója egy alkalommal Budapesten volt és fölment a parlamentbe, az újságírók karzatára. A kissé unalmas beszédek közben ki-kivonultak a folyosóra az újságírók egy kis tereferére. Egyszerre csak jön hozzánk a „Pester Lloyd” tudósítója és lázasan keresi a nagykanizsai kollegát, jelezve, hogy a horvát bán beszél; tehát ez őt (e sorok íróját) nagyon közeli érdekelheti.

Ez a kijelentés eléggé világosan rámutat a fővárosi napilapoknál uralkodó arra a felfogásra, hogy bennünket, Zalavármegyeieket a Horvátországban történő dolgoknak kétszeresen kellene érdekelniük; — s hogy ennél fogva a mi érdeklődésünknek, figyelmünknek olyan éberséggel kellene kísérni minden horvátországi mozzanatot, mintha Zalavármegyét a nemzet közvéleménye kimondottan nemzeti örömlomai jelölje volna ki. Vármegyénk geográfiai fekvése egyenes kötelez bennünket erre a kiváló éberségre. És mégis a gyakorlatban olyan vastag lanyhaságot, olyan bűnös nemzeti közönyt tapasztalunk, mintha nekünk a Horvátországban történő dolgokhoz semmi közünk sem volna; mintha azokra nekünk csak úgy félvállról lehetne tekintenünk.

A gyakorlatban a reánk hazafiúi kötelességül rovdó éber figyelemből legfőbb annyi mutatkozik időnkint, hogy mikor már a horvát testvérek sutyomberki politikájának egy-egy aknamunkáját már *Muraközben*, a Horvátországgal legközevetlenebb kapcsolatban levő zalavármegyei területen a verebek is csiripelik: akkor Muraköznek valamelyik publicistája föl-följajdul s a Zala útján egy vészkiáltást bocsát világá.

Ennek az önzetlen hazafiúi éberségnek teljes elismerésével, sőt megérdemelt dicséretével mégis el kell ismernünk egész bűnbánattal azt is, hogy ez a, kétségtelenül elismerést és dicséretet érdemlő éber örködés még nem meríti ki hazafiúi kötelességünk teljességét, egész dolgokkal szemben.

Nekünk a Horvátországban történő politikai és társadalmi mozzanatok, amelyeknek tendenciája a legtöbb esetben ellenünk irányul s amelynek egy része rendszeren aknamunkával igyekszik különösen Muraköz népe közé benyomulni igaztási, elkeserítési szándékkal, mindjárt tervezésök, megindításuk pillanataiban kell megragadnunk, hogy közbelépésünk azonnal a megállítás, a preventív intézkedés akcióját állítsa azokkal szembe. Az utólagos jaigatás, vészkiáltás sokszor éppenséggel semmit sem ér. Ez már rendszeren csak annyit ér, mint az

eső után magunkra vetett köpenyeg. Erre a felszólalásunkra most a horvát bán viselt dolgai készítették bennünket. És az a hitünk, hogy hazafias szolgálatot teszünk nemcsak Zalavármegyének, hanem az egész magyar nemzetnek; ha Zalavármegyének azt az előkező közönségét, amely a politikai élet mozzanatait élénken figyeli, sőt annak rejtelmibe is behatolni igyekszik, arra kérjük, hogy a Horvátországban történő dolgokat kétszeres éberséggel figyelve, minden alkalmat ragadjanak meg a magyar közvéleménynek a lehető leggyorsabb értesítésére, a Horvátországban rendszeren rejtetten érő tervekre való nyílt rámutatásra. Hisz vármegyénknek ez a figyelésre hivatott közönsége tudhatja legjobban, hogy a magyarság lelkészinyő egykedvűségét milyen hatalmas kiaknázák minden irányban. Ezt tehát a legéberebb örködésnek kell felváltania.

Keszthelyi üdvözlő.

— Saját tudósítónktól. —

A keszthelyi függetlenségi párt tegnap gyűlést tartott és ebből kifolyólag a következő szövegű táviratot intézte a függetlenségi párt vezelőjéhez:

A keszthelyi választókerület függetlenségi pártja tegnap tartott gyűlésének határozatából kifolyólag üdvözljük Nagyságot, mint a nemzet súlyos megterhelésének ellen és a népjogok kiterjesztése érdekében folytatott küzdelem lángelű vezérharcosát. *Nedeczky* Jenő tb. elnök, *gróf Bathányi* József elnök, *dr. Schwarcz* Zsigmond jegyző.

A szurkolás úgy megyen, hogy a szurkot fölolvasszák s a drótból hajlítolt számokat szurokba mártva, az anyabirkának orrára, a báránynak meg a hátuljára nyomják, jelezve így, hogy hányadik élles. De meg szóra is hallgat az állat, — magyarázza *Rodolf Mihály*.

Egy föltüntetése elfordul: a cuccanásra riást tesz. Megálljon csak a tekintetes ur! Ahun az a vezérúr, a Biciklis, majd ide gyűn a mindjárt, csak szólsam... Biciklis, te!

JÓN A Biciklis.
 — Szokott. Illel vezérúrunk szok neve lenni. Ez, mer' igen jó járó volt, maga szerint ment, azért maradt rajta, hogy Biciklis. Az a pörge szarvu, az a Meggyes. A' meg, akinek olyan zétéllő szarva van, szép csákó, az a Csákó. E' meg a Bajor. Hogy mér' ? Csak rá lett szentelve, hogy érten szót. Még van egy, a Góla, mer' úgy kapkodja minden utatlan a hosszú lábát. De, hej tekintetes uram, így kis eső, az hibázik, már április ulla. Nem lesa ma se. Ollan gyönyörűségem igérkezett, hogy még! Délig fölhabozt a Badacsony fölött, de most, délután elment a díze nekje.

Iskolaavatás a határszélen.

— Saját tudósítónktól. —

Kedves közvelenségével szép és megkapó ünnepség folyt le e hó 24-én *Drduv* fűrd muraközi határszéli községben, mely nyomasztó anyagi helyzete dacára huszonegyezer korona költséggel új községi iskolát nyitott eddig Ligetváron iskolázó gyermekeinek.

A község nemes elhatározásának méltatása egybehozta Alsómuraköz társadalmát. *Dr. Ruszcska* Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, *dr. Ságvi* Jenő periaiki főszolgabíró, *Gajdassy* Lajos szolgabíró, *Szabó* Győző és *Szenes* Dezső járásbírók, *dr. Tamás* János, *dr. Zakál* Lajos, *dr. Pichler* Gyula ügyvédek, *dr. Szabó* Zsigmond körörvos, a szomszéd községek körjegyzői, tanfelügyelők és óvodái, az új iskolaszék, előjáróság és az egész plebiána területének nagyszámú lakossága az *Iszka* József ligetvári lelkész által tartott egyházi beszéd és ünnepi mise után hatalmas aranyokban kibontakozó körmenetben vonultak, dörgő mozsarazás közben, a feldiszlített és fellobogozott új iskolaépület elé, melyet a lelkész a káplán segédletével megszentelt.

A ligetvári községi iskola növendékei elénekelték a Hymnust; Horvát Rozsi növendék pedig szép, líszia Méjtessel mondott magyar üdvözlőte a megjelenteknek. Ezután *Harmat* Nándor ligetvári körjegyző, az új iskolaszék elnöke tartott igen szép, s tartalmas megnyitó beszédet, mely után *dr. Ruszcska* Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő mondotta el ünnepi beszédét.

Mint e vármegye kir. tanfelügyelője, eddig még egy muraközi iskola felavatásától sem maradt el; most is örömmel jött, hogy megütszje azok nemes buz-

Vándorlások Zalamegyében*

Írta: Malonyay Dezső.

XII.

Hogy az újszülött báránya el ne keveredjék szoptatónya mellől, az anyajuh nyakába akasztanak, például, egy fából faragott kulcsot s ugyanolyan fából faragott kisebb kulcs kerül a kis bárány nyakára is. Juhász leleményesség, hogy milyen szokásokat farag. Láttunk tömérdeket. A gazdag keszthelyi múzeumban, — ismétlők, Sági János teremtet a semmiből s fejleszti, gondolza ma is, országos elismerésre méltó szeretettel és buzgósággal, — van: somogyi kanászbalt (balaska), imádságos könyv, juhászakampó, asó, bicaska, lövőkanál, hurkolótű, csipővas, fésű, hegedő, löcs, teknő, makk, sziv, kehely, csónak, lovarkar, kocsioldó, bárd, gomba, kefe, csizmahúzó, lapacka, lakat, vágódeszka, székhát, cifra pacalmelőlő, pilli, mosószeke, héber, uborkagyala, emberi alakok, vályu, kaszkatókmány, teljeszárak, citera, csutora, trombita, csordáskörte (fenyőfölből), vikozos kenő és fényesítő kefe, tulipán, kolomp, olló, iga, szőlőprén csavarja, nagy betűk, kereszt, csöngelyű, tézárarszélő, istállóolámpa, birkanyíró olló, sarkanyu, létra, ablak, melence (kis teknő), lapapucs, pipa, fejsze, káposztagyalo, lövő, ekevas, csorósiya, véső, kaszálító, sajtár, hal, camp, sip, evezőlápát, hátóli, tölcser, szénahányóvilla, vasaló, patkó,

kéz, kerék, fül, szarv, vonókes, katonai gompucoló, gereblye, ház, tyúk, bárány, kályhaszem, taliga, csizma, pisztoly, puska, érdemkereszt, katonakulacs, ágyu, sarló, szita, tarisznya, stb., stb., — s ezek közt számos olyan holmi, amelyekre ma már rá nem ismerünk, nyilván régi, divatjukat mult, vagy már csak egyes vidékeken oltihonos fajútságszerű szerszámok. És mindenből kettő, — egy kisebb egy nagyobb — összesen pedig annyiszor kettő, amely bárány születik a juhász keze alatt.

Mennyi leleményesség s mily tanulságos magyarázata a környezetnek, a népeletnek, a szokásoknak ezekben a gyermekjátékszerű kis faragványokban, amelyek az öreg pásztor a padlásra hajlít s apránként ott emézi el a szu. Aki még faragja manapság a rovást, a szoktatót, — mert sokhelyt már az egyszerű számolás járja, maga csinálja, mert úgy kívánja a pásztoremberség. A kérdésmester öreg juhászt el nem fogadná a kölyökbojtar se.

„Az ezekhez illő analógia — írja *Hermann Ottó*, a magyar néprajzi tudomány atyamestere, — szerintem az európai lappoknál s valószínűleg északeletli Ázsia más taránszarvasi tartó népeinél is szokásos jegyzendőszerű, amelyivel 1888-ban Norvégia északi végvidéke — Finnmarken — tett utazásom alkalmával ismerkedtem meg s amely így alakul: a lapp gazda annyi lapot, mindkét végén szarvasfülszerűen hegyezett fászkát készít, ahány taránszarvasa van; erre minden egyes szarvas mindkét fülén különböző beállításokat és kimerítéseket végez s ezeket a fászkákra híven utánozza: ha

szarvasa eltévedve más nyájba vegyül vagy ha elhajlik; a fászka segítségével biztosan ráismerhet. Most ez a rendszer a norvég részekben hatóság előtt is bizonyító erővel bír, amennyiben a lapp gazda jegyeinek egyik másolatát magánál tartja, az eredeti gyűjteményt ellenben a norvég lensmand-nál teszi le, aki peres ügyben ezen az alapon ítél; a lensmand minden fászkára rávezeti a birtokos nevet.”

A szurkolás úgy megyen, hogy a szurkot fölolvasszák s a drótból hajlítolt számokat szurokba mártva, az anyabirkának orrára, a báránynak meg a hátuljára nyomják, jelezve így, hogy hányadik élles. De meg szóra is hallgat az állat, — magyarázza *Rodolf Mihály*.

Egy föltüntetése elfordul: a cuccanásra riást tesz. Megálljon csak a tekintetes ur! Ahun az a vezérúr, a Biciklis, majd ide gyűn a mindjárt, csak szólsam... Biciklis, te!

JÓN A Biciklis.
 — Szokott. Illel vezérúrunk szok neve lenni. Ez, mer' igen jó járó volt, maga szerint ment, azért maradt rajta, hogy Biciklis. Az a pörge szarvu, az a Meggyes. A' meg, akinek olyan zétéllő szarva van, szép csákó, az a Csákó. E' meg a Bajor. Hogy mér' ? Csak rá lett szentelve, hogy érten szót. Még van egy, a Góla, mer' úgy kapkodja minden utatlan a hosszú lábát. De, hej tekintetes uram, így kis eső, az hibázik, már április ulla. Nem lesa ma se. Ollan gyönyörűségem igérkezett, hogy még! Délig fölhabozt a Badacsony fölött, de most, délután elment a díze nekje.

Első után sóhajtozott Horváth Károly is,

a Subrivágás alatt.

Kis feketé, hegyesfülű pumiya, a Cipő,

éppen ténitelt, amikor odaértünk: riadtan loholnak a pörge szarvu magyar korok.

— Hát kigyimeld, Horváth, ért a kusztarhoz?

— Tudtam hozzá, tekintetes urak, má' gyerekkoromban, pedig a galymadzagom még kilógott. Mostanában nincs olyan könnyű legelőm, nem érek rá faraskálni. Most csak jóslóigatom az időt. Egy kis esőt! ... A hajnali felhő mikor megfújta az eget, azt tartjuk, délután megjő az eső. Ma, nem. Pedig reggel szentül hittem benne. Mind bizáltam a Cipőt: napestig megáztunk!

— Ért a Cipő magyarul?

— Csakis magyarul. A pumival a rác is magyarul beszél, ha azt akarja, hogy szavát érte. Ezt, a radai hét rosszabb rága ki, egy vagyonért se adnám ezt én! Tessék odafeleketni, egyet intek nekje, hogy bökdi ódalba a Pörget, mert az fejes úr, nagyon!

— Aztán hogy jóslja kigyimeld az időt?

— Csak úgy, gondolomformán, ahogy a csillagok mondják: a Füstök, a Sánta Kata, a Göncö, meg a Zsidócsillag, amelyik este legelőszór két föl. Ránézésből tanul az ember. A faragást is úgy tanulják éppen. Egyik a másikra néve, faragóldódnak. De most kevesebbet, amióta a major melletti vagyunk. Ide nem kell tarisznyát, az asszony kihozza az ebédet, esteire meg bemegyünk a kényes birkával. Nem mint régen ... Hej! Haladtunk tovább.

* „A magyar nép múltja” című díszmű most megjelent harmadik kötetéből. — Kiadja a Franklin-Társulat.

galmát, kik az iskola létrehozásán fáradoztak. Egyebekben pedig ráutal a muraközi neveléstudomány kulturpolitikájának irányelveire, melyeket közpályája első percedől kezdve híven követett, melyek vezércsillagai maradnak utolsó lehetőséig.

Arra töreksem — úgy mond, — hogy Muraköz minden iskolája, jellegűek különbözősége nélkül, temploma legyen a vallásértököltségnek, hazaszeretetének, tudásnak és emberszeretetének.

Hogy Muraköz minden lakosa, nyelvén és szokásainak bántalma nélkül, a magyar kultúra gyökeréből szívja fel a maga szellemi és anyagi boldogulásának élelő erejét.

Hogy a murán-inneni és murán-tuli testvérek, fajok és felekezetek különbözősége nélkül, hűséges odaadással egyesüljenek a közös edénynek, a magyar hazának szeretetében, nagyságának, dicsőségének és boldogságának megalapozásában.

Muraköz jó népének ekkép fölvezetett lelkéről visszafognak pattanni a külső igazság legméregesebb nyilait is.

Hálás köszönetét fejezi ki Drávafüred község derék lakosságának, hogy százados együttérzésük kötelekebe ezzel a szép iskolával egy új és erős szállat fűzőt, a hit a határon a honszeretlem egyik újabb őrtűzt kigyújtotta és köszönetét mondott a mai ünnepség minden tényezőjének.

Leikes eljénzés követte a királyi tanfelügyelő szavait. Bóna Ernő tanítónak, nagy hivatásszeretetről tanuskodó ígéretei, s a növendékek újabb éneke után a per-laki cigányok vidám zenéje mellett sok és szellemes köszöntővel fűszerezett közeled tartotta együtt késő estig az egybegyűlt díszes társaságot.

Az ünnepségből táviratban üdvözölték gróf Zichy János vallás és közoktatásiügyi minisztert.

Országgyűlés.

A miniszterelnök a házszabályokról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése, —

Budapest, szept. 27.

A képviselőház ma elfutott a kritikus pontig. Érintették a házszabályokat és ezzel kapcsolatosan a miniszterelnök is nyilatkozott. Az ülésen Kóss Ferenc elnök.

Bemutatták négy város kérvényét a választójog mellett és a katonai javaslatok ellen, továbbá Vas megye feliratát az obstrukció ellen és Sopron város feliratát az egyesülési jog tárgyában. Az elnök azt indítványozta, hogy minde kérvényeket a kérvényi bizottsághoz utassák. Justh János azonban ellenindítványt adott be, mire husznál több képviselő holnap esz-közlendő névszerinti szavazást kért.

Lukács László kereskedelmi miniszter bevezette az országos földadó bizottság jelentését eddigi működéséről.

Ezután Ráth Endre megindokolta minapi indítványát az interpellációk elintézéséről. Felolvasta az eddigi válasz nélküli maradt interpellációk jegyzékét és rámutatva a házszabályok világos rendelkezésére, kéri az indítványok elfogadását.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök kijelenti, hogy minden képviselőnek joga van interpellálni, de ez a jog a minis-terünkben most *túlteng*. Nem azt ki-fogásolja, amiről, hanem *hogyan* inter-pellálnak, néha egy egész órán át indo-kolják az interpellációt. Elisméri, hogy a házszabályok pótlásra szorultak, de azokat *más téren is pótolni kell*, mert a házszabá-lyokkal más *téren is visszaélnék*. Hogy fogják önk — fordult a miniszterelnök az ellenzékhez, — a nemzet elé állani, ha a parlament egész működését meg-bíntják?

A jobboldal viharos éljénzéssel, az el-lenzék pedig zajos ellenmondásokkal fogadta a miniszterelnök szavait, ki kijelentette, hogy *nem fogadja el* az in-dítványt.

Ráth Endre kijelentette, hogy a minis-terelnök őt féltette, mert ő nem *lett* el-észket a házszabályrevízióra.

Most Polónyi Géza akart felzárólni, de a munkapárt oly óriási és szűnni nem akaró zajt csapott, hogy Polónyi kényte-len volt azó nélkül leülni. Ezután az elnök föltette a kérdést a Ház nagy többsége elvetette Ráth Endre indítványát.

Végül Polónyi Dezső interpellált Toma-sics bán dolgairól, hosszasan ismertette az e tárgyat megjelent hírlapi közlemé-nyeket.

A vendvidék s a választójog.

— Saját tudósítónk távirata. —

Muraszombaton székel a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, melynek hazafias tevékenysége Zala- és Vas-megyére terjed ki. Az egyesület Széll Kálmán, a DKE elnökének felhívására tegnap tartott ülésén foglalkozott a mi-niszterelnöknek a választójog kérdésében intézett köriratával. Az ország határszélén a vend lakosság között missziót teljesítő kultúregyesület alapos és beható vita után abban állapodott meg, hogy a közműve-lődési tanácshoz intézendő felírataiban az általános, tilkos, egyenlő, de a magyar írni és olvasni tudáshoz kötött választói jog megvalósítását fogja pártfogolni és a maga részéről ajánlani.

A fátyolos hölgy merénylete.

Egyedül kísérte meg a gyilkosságot.

Letenye szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

A legáltalánosabb érdeklődés várta ama minapi híradásunk folytatását, mely arról szolt, hogy egy Bauer Ilona nevű szombat-helyi hölgy gyilkosságra akart felbujtani egy ottani szobafestőt, hogy ez lölje le dr. Farkas László letenyei járásbíró, az ő egykori lovagját, aki valaha Szombathelyen volt törvényszéki jegyző. A nagy és ál-talános érdeklődés nem volt hiábavaló, igazán érdekes fejleményei vannak ennek a Nick-Carter izű ügynek. Az elszánt nő, miután a piktör végleg elállt a gyilkos-ság végrehajtásától, sajtközleg kísérte meg azt és nem rajta mulott, hogy az nem sikerült. — Az izgalmas rémregény folytatása a következő:

Ott hagytuk el a dolgot, hogy Bauer Ilona a kanizsai állomásról utánaautazott Szombathelyre Gáspár Ferenc szobafestő-nek, aki innen azzal az ürüggyel tért vissza városába, hogy hazamegy elő-készületeket tenni a gyilkosságra, s csak aztán jön le Letenyére. Valójában pedig azt cselekedte, hogy a szombathelyi rend-örkapitányság ment s ott elmondta, hogy mire akarta rávenni a szombathelyi fátyo-lós hölgyt. — Mikor a következő vonattal Bauer Ilona megérkezett Szombathelyre; már minden rendőr tudott az esetről, s így megérkezése után alig egy órával már foglya volt a rendőrségnek.

Konok tagadása azonban használt, bizonyítékok hiányában egy-két óra alatt megszabadult a rendőrség őrzete alól és Bauer Ilona a legelső vonattal jött ismét Kanizsa felé, hogy Letenyére menjen sajtközleg végezni a járásbíróval. Amde a szombathelyi rendőrkapitányság volt annyira előrelátó, hogy közben táviratozott Letenyére, a főszolgabírónak, hogy egy Bauer Ilona nevű hölgy oda valószínűleg meg fog érkezni és merényletet tervez Farkas járásbíró ellen. Gődjárá főszolga-bíró a községbeli csendőröket informálta a dologról és meghagyta nekik, hogy ki-sérjék figyelemmel, ha a leírt nő oda csakugyan megérkezik-e. Pár óra múlva Bauer Ilona csakugyan Letenyén tért meg. A csendőröknek első dolguk volt őt el-fogni és őrizet alá venni. Minthogy pedig az elfogott nő nemcsak gonosz szándé-

kát, de a személyazonosságát is tagadta, a csendőrök dr. Farkas Lászlóért köldtek, hogy vele szembesítsék. Amint Farkas járásbíró a csendőrök szobájába lépett, ahol a nő őrizték, ebben a pillanatban történt meg a merénylet kísérlete, mely csak a revolver tökéletesen szerkezete miatt nem sikerült.

— „Gyalázatos, most meghalsz” kiál-tással ugrott fel ültéből általános meg-lepetésre az exaltált nő és blúzában nyilá-sán egy kis hatólövét forgópisztolyt rán-tott elő, melyet a járásbíró mellének szegezett. A pisztoly azonban nem sült el és a következő másodpercben már két csendőr erős keze fogta le az elszánt ur-nőt, nehogy szándékát végrehajthassa.

— Szerencséje, hogy nem sült el, volt első szava a meglepetésükből magukhoz térő jelenlevőkhez, — különben végeztem volna vele. A csendőrök rögtön a járás-bírószobához kísérték át Bauer Ilonát, hol

Orosz Béla járásbíró őt és az eset tanuit kihallgatta és vallomásairól jegyzőkönyve-ket vett fel.

Csak most derült ki, mi is volt az oka tulajdonképpen annak, hogy a szombat-helyi fátyolos hölgy dr. Farkas László ellen merényletet tervezett. Részletes val-lomása ugyanis bőven nyilatkozik arról az intim összekötetésről, mely közte és a járásbíró között, ennek még szombat-helyi jegyző korában fenállott. Később, nemrégén Bauer Ilona véletlenül egy má-sik letenyei fiatalembernek lett a meny-asszonya, aki előtt dr. Farkas állítólag olyformán nyilatkozott róla, a nőről, hogy ennek következtében ez a házasság meg-hiusult. Ezt akarta Bauer Ilona egykori lovagján megboszulni.

— Mikor azonban most idejöttem Le-tenyére, — szolt védekezésére, — már eszem ágában sem volt, hogy elpusztítsam Farkast, csupán ráakartam ijeszteni a re-volverrel, melyet magam zártam le a murakirályi állomáson, hogy el ne sül-hessen.

A revolver az izgalmas eset alkalmával csakugyan le volt zárva, de mint azt a szintén kihallgatott fegyverszakértő meg-állapította, annak zárja mindig akadá-lyozza a revolver működését. A orosz forgópisztolyt ugyanis csak úgy lehet el-sűtni, ha az egyik kézzel az ember a rosszul működő zárócsapot nyitva tartja, amíg a lövés meg nem történik.

Bauer Ilona a letenyei járásbírósnak is csak pár órán át volt foglya, mert Orosz járásbíró a büntető perrendtartás szerint kénytelen volt kihallgatás után szabadlábra helyezni. Az ügy iratait pedig ma reggel már a nagykanizsai kir. ügyész-ségre érkeztek, ahol azon tűnődnek, hogy mi címen kívánják Bauer Ilona megbün-tetését, mert a büntető törvény helyes értelmezése szerint cselekménye, tekintet-tel a használt fegyvernek emberi élet ki-oltására való teljesen alkalmatlan voltára, sem gyilkosság, sem szándékos emberölés kísérletének alig minősíthető. Szerzky Iván kir. ügyész véleménye szerint az egész dolog valószínűleg a veszélyes fe-nyegetés kihágásává fog törpülni.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VÍZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÖDIT-GYÓGYIT. ÖDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbetegnek, a vesemedence idős hurutjainál, huykó- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IONÁZ
cégénél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 181. szám.

Hirek.

— Zalamegye az argentinai hus-behozatal ellen. A képviselőház tegnap ülésén mutatta be Berzeviczy elnök, — mint jelentették — Zalamegye feliratát az argentinai husbehozatal tárgyában. A felirat szövege a következő:

Nagyméltósági Miniszter Ur! Zalavár-megyé törvényhatósági bizottsága mai napon tartott rendkívüli közgyűlésén tárgyalás alá vette Bosnyák Géza és társai bizottsági tagoknak azon indítványát, hogy emeljen óvatot az argentinai hus behoza-tala ellen. Ezt az indítványt a megye törvényhatósága egyhangulag elfogadta és ehhez képest arra kéri Nagyméltóságodat és a magas kormányt, hogy:

1. Az ezután köteendő kereskedelmi szerződéseknél a legutóbb Kecskeméten tartott IX. országos gazdaságkongresszus vámpolitikai állásfoglalását alapul elfogadni méltóztassék.

2. Ausztriával a tengerentúli fagyaszott hus behozatalára vonatkozólag ne méltóztassék semmiféle rekompenzációs tárgyalásokat folytatni, mert ez esetben fel-adnók az Ausztriával kötött kiegyezésünkben csak nagy áldozatok árán elért elvi álláspontunkat és így akár a balkáni élő-állatbehozatal, akár a tengerentúli hus behozatal által mezőgazdaságunk legfon-tosabb ágát, állattenyésztésünket a bal-káni és tengerentúli államok rendezetlen és ellenőrizhetetlen állategészségügyi vi-szonyainál fogva állandó és óriási veszély-nek, esetleg az elértéktelenségek tennők ki és akként az általános drágaság kér-déseiből önkényleg kikapcsolt húsdrága-ságot nem szüntethők meg, hanem még inkább fokoznók, mert a húsdrágaság kérdése nem a külföldi élőállat, vagy hus behozatal engedélyezése által, hanem csakis mezőgazdaságunk, illetve állat-tenyésztésünknek az állam részéről való legmesszebb menő és állandó jellegű anyagi támogatásával oldható meg. Mely esekben mezőgazdaságunk hathatósan lennének buzdítva az állattenyésztés fokozot-tabb mérvben való felkarolására, míg a külföldi állat-, vagy husbehozatal enge-délyezése jelenlegi állattenyésztésünket is létalappjában rendítené meg.

— A kaposvári polgármester teme-tése. Kaposvári tudósítónk táviratozza: Németh Istvánt, Kaposvár elhunyt polgár-mesterét tegnap délután temették el a város által kijelölt díszsírhelyre. A teme-tésen a közönség ezzel vettek részt és az összes közhatóságok képviselve voltak. Dél előtt 9 órakor gyászmise volt, mely után a város háza dísztermében Kovács Soma polgármester helyettes tolmácsolta a súlyos veszteséget, mely a városi Németh István halálával érte. A temetőben Gulyás Ferenc kir. tanfelügyelő mondott gyász-beszédet.

— Eakövő. Dr. Ráth Kálmán nagyka-nizsai városi tisztviselő orvos ma költött há-zasságot Nagykanizsán az állami anyas-könyvi hivatalban Kirdy Etelkával. A há-zasságkötés tanú Belus Lajos nagykanizsai gyógyszerész és Milics József megyei ár-vaszkéi elnökhelyettes voltak.

— A nagykanizsai áll. ifjúságképző egyesület október 10-ikén este 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen előter-jeszti az alapszabályokat és betöltik az üresedésben levő tisztségeket.

— Megkerült a légzhajó. Perlaki tudósítónk táviratozza, hogy az a légzhajó, mely tegnap délután áthaladt Nag/kanizsa felett, Perlaknál fészál. A légzhajóban, mely a „Budapest II.” nevet viseli, két osztrák katonát iszál.

— A tánciskolából. Adorjáné Mayers-berg Frida tánciskolájában, a Casino dísz-teremben holnap, csütörtök este 8 órakor kezdődik a bosztonkurzus, melyre a növendékek igen nagy számmal jelentkezték. A boszton meg mindig zavarlatlanul urálja a tánctermeteket s ezért megtanulása ugy-szólván társadalmi kötelesség. E tenkin-tesben Mayersberg Frida ismert, bevált módszere kitűnő eredményeket garantál s ezekben az eredményekben bizonyára az idei tanfolyam is gazdag lesz. A tanfo-lyamra még lehet beiratkozni.

— **Birtokvásárlás.** Dóri József dr. nagykanizsai ügyvéd a napokban 260 ezer korona vételért megvette Bessenyei Géza földbirtokos 378 holdas birtokát a vas megyei Öndódon. A birtokon, mely Szombathelytől pár kilométernyi távolságra van, dr. Dóri ügyvéd fia fog gazdálkodni.

— **A rendőrök és díjnokok drágasági pótléka.** Lapunk hasábjait is sokat foglalkoztatták azok a panaszok, miket a városi díjnokok, rendőrök, szolgák és számos kisebbrendű egyéb városi alkalmazottak hónapok óta számtalanszor megismételtek amiatt, hogy a városi tanács hoz hónapokkal ezelőtti beadott kérvényük, mellyel drágasági pótlékot kérnek, maig sincs elintézve. Most végre valahára jót mondhatunk ez ügyben, mely hamarosan tető alá kerül. Miután ugyanis a pénzügyi bizottság már régesrég elfogadta, hogy az egy évi fizetésnek 10 százalékát képező drágasági pótlékot meg kell adni, ezt a tanács is elfogadta, és utasította a számvevőseget, hogy a 10 percentet számítsa ki. Mára készült el számolásával a számvevőség, mely a városi díjnokok, végrehajtók, becslők, rendőrök hivatal-szolgák, erdőőrök, ház mesterek, város-gazda, mezőőrök, csordások és szőlősök fizetését 58949 korona 89 fillérben összegezve, ezek részére javasolt drágasági pótlékot 5894 korona 89 fillér összegben számította ki. A tanácsnak immár teljesen kész javaslata a legközelebbi városi közgyűlés ele fog kerülni, mely azt véglegesen elintézi.

— **A nagykanizsai tűzoltónapok jövődelme.** Tegnap délután 6 órakor kezdődött be a háromnapos tűzoltónapok gyűlése Nagykanizsán. Ekkor Vécsey Zsigmond polgármester, tűzoltóegyleti elnök elnöklésével egybegyűlt a választmány által e célból kiküldött bizottság és megolvasta a gyűlölkövek és a perselyekben összegyűlt pénzeket. A perselyekben, amiket vasárnap délután a tűzoltózenakart kísérő tűzoltók hozdiztak, mint már egyszer említettük, százötven koronát meghaladó összeg gyűlt egybe. Ezzel együtt a tűzoltónapok összes jövődelme Nagykanizsán 753 korona 30 fillért tesz, ami a perselyeken kívül 14 gyűjtő-iven folyt be. — Miután a bizottság a pénzeket megolvasta és konstata, hogy azok hiánytalanul megvannak, összezsomagoiták és felküldték az országos tűzoltó-szövetség központjába, hogy azt rendelkezésre, a Tűzoltó-otthon létesítésére fordítsák.

— **Elcsipett gabonatorvaj.** Megirtuk tegnap, hogy Kovács Gábor Kinizsy-utcai gazdálkodó házában hétfőről kezdve viradó éjjel gabonatorvajok jártak, akiket azonban fél munkájuk közben a gazda megugrasztott. A rendőrség a tettest nyomozva gyanuba veti és elfogott egy Göncz József nevű munkást, aki nemrég költözött be a városba Alsólendváról, s aki Kovács Gábornak a cséplési munká-nál segített. A letartóztatott ember ma délelőtti felhagyott konok tagadásával és beismerie a lopási kísérlet letelességét, de társát semmi áron nem akarta megnevezni.

— **Közdelem a férfiert.** Sokkal megszokottabb az a cím, mely így szól: Közdelem a nőért. Éppen ezért, mint nem mindennapi érdekességet írtatjuk id. az alábbi kanizsai történetet: Havelka Karolin, egy külső Csengery-ut. börtönökbe jutott donosnője, mini virágnyelvén szokás mon-dani, bukik egy férfira. A férfi, egy nagy-kanizsai postaaltiszt, veletlenül Imrei Teréz varrónőnél vett ki butorozott szobát s ebből támadt a két nő között az elkesere-dett háború. — Havelka Karolin azt állítja, hogy Imrei Teréz elhódította az ő lovagját, a postaaltisztet, aki miatt már nem is akar tudni korábban levezett hársaságokról. — Eleinte csak öngeneget

mindenfél veszedelmeket Havelka Karolin képzelte vetélytársának, de a minap már a tetlegesség terére lépett. Tegnapelőtt a legnépesebb korzón esernyővel támadt a varrónőre, ki az ütéseket elől egyenesen a rendőrkapilányságra menekült. Tegnap durva szavakkal inzultálta, ma pedig a Csengery-ut elején pofonvágta Imrei Terézt. Természetesen az utóbbi nem hagyta ma-

gát és az ütlegekből jócskán visszaadott az udvarlójára ily szerfölött féltékeny kis-asszonynak. A dolognak már egész szép kis aktasomója van a rendőrségen, hol mindkét küzdő fél egész sereg feljelentést tett egymás ellen. Az akták rövidesen a járásbíróság előtt lesznek, mely talán majd rendet tud teremteni a nehéz szerelmi perpatvarban.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 27.

Az időjárásban lényeges változás nem várható. Déli hőmérséklet 20.6 C.

Józseffőherceg vakbélgyulladására

Budapest, szept. 27. Ma reggelre az a riasszó hír terjedt el a fővárosban, hogy a Nagytapolcsányban időző József főhercegnek, akut vakbélgyulladás roham támadt és ezért Herzl tanár sűrűsége Nagytapolcsányba hívtatták.

Nagytapolcsán, szept. 27. Herzl tanár ide megérkezett és József kir. hercegen, kit vadászat közben vakbélgyulladás roham ért, sikeres vakbéloperációt végzett. A főherceg túl van minden veszélyen s állapota egyáltalán nem súlyos.

Dr. Kovács Aladár visszaélései.

Budapest, szept. 27. „Az Est” tegnapi száma nagy szenzációt közölt. Azt, hogy a budapesti mentők igazgatója dr. Kovács Aladár hűtlenül kezelte a gondjaira bízott vagyont. Egyes igazgatósági tagok hivatalosan megállapították, hogy a mentő-főorvos egész csomó visszaélést követett el hivatalában. Az igazgatóság a napokban fog összeülni, hogy határozzon abban a kérdésben, mit tegyen a sok éven át halmozódott visszaélések ellen, melyeket csak most leplezett le a véletlen.

Kolera a kaszárnában.

Budapest, szept. 27. Nagy riadalmat támasztott ma a fővárosban, hogy a téparancsnokság épületében Bilner János 44-es közbaka elcsúszva összeesett és rajta a kolera tüneteit észlelni lehetett. A beteget a helyőrségi barakkba szállították, a téparancsnokság épületét pedig azonnal fertőtlenítették és míg ez tartott, — egyetlen tisztet vagy katonát se ki, se be nem eresztettek az épületbe. A dezinfekci-álás még folyik. Óriási izgalom van az eset miatt a kaszárnák környékén.

Két földbirtokos csödben.

Szombathely, szept. 27. Nagy szenzációt jelent az a csödkérvény, melyet két előke földbirtokos, Tarján Géza és József nyújtottak be a törvényszékhez önmaguk ellen. A fizetéseképtelenség passzívát meghaladják a harmadélmillió koroszá. A csödbement földbirtokosok hitelezői közül löbbsen sikkasztás miatt büntető fel-jelentést tettek Tarjánék ellen.

A tripoliszi háború.

Konstantinápoly, szept. 27. Tripoliszból táviratozzák, hogy a törökök megostromoltak egy oltani olasz győverraktárt. A török-görög határon nagy izgalmat keltett a tripoliszi események híre. Görögország is fegyverkezik. — Három török gőzös Tripoliszba indult a Boszporusból. — Konstantinápoly népe nagy izgatottságban él és egymást érik az Olaszország ellenes tüntető gyűlések.

Sztrjk az egyhuzamos hivatali ügyért.

Arad, szept. 27. Arad város körgyűlése egy éve elhatározta a városi hivatalos ügyek 8—12-ig egyhuzamban való tar-talását. A polgármester a városi adóhivatal illesztett ennek dacára délutánra is beren-

delt, ami a hivatalnokok körében nagy rezencust keltett. A hivatalnokok ezért gyűlést tartottak, melyen azt mondták ki, hogy ha mind felfüggesztik is őket, de jogaikból nem engednek.

Zendülés egy fogházban.

Eszék, szept. 27. A mitrovicai fogházban tegnap fegyencázadás volt. Tegnap este 6 órakor az összes foglyok meg akartak szökni és az utjukat álló őrekre késsel támadtak s megsebesítették őket. Egy őr, ki fegyverét használta, két fegyencet agyonlőtt. A nagy zűrzavarban két fogoly megszökött.

A király részvéte Franciaországnak.

Páris, szept. 27. Őfelsége I. Ferenc József király Faliéres köztársasági elnöknek táviratban mely részvétét fejezte ki a Liberté hadihajó katasztrófája felett. „Hal-lottam a borzasztó katasztrófáról, szól a királyi távirat és sulyt helyeznek arra, hogy részvételet az egész ország előtt kife-jezzék.”

Gabona-üzlet.

Távirat.

Budapest, s. eptember 27.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buzá októberre	11.71
1912. áprilisra	12.02
Rozs októberre	10.03
1912. áprilisra	10.42
Zab októberre	9.32
1912. áprilisra	9.58
Tengeri 1012. máj.	8.38

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.

Küldő gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köhvény, hólyag- és vesébajok ellen.

Fájdalom VITA-törés a gyomorgádot azonnal meggyógyított.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Budapest, VI. Tere-30. utca 1. Telefon 10-18.

Kapható minden jobb háziértékesítő és gyógyszerárúban.

Postacím: Békéscsaba, Vas megye.

Gerő Soma

kárpitos és díszítő
Nagykanizsa, Király-utca
(Hoch-féle ház.)

Elvállalok minden e szak-mába vágó munkát:

angol bőr és szalంగarni-turák, függönyök, divá-nyok, madracok és rolet-ták készit-ét, papirkár-pitozás. — Javítások és alakítások gyorsan és ol-csón eszközöltetnek.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelteh és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Henneberg-selyem

csak a gyárból, fekete, fehér és színes K 1.35 fill-
méterenkint bluzokra és egész ruhákra. — Bér-
mentve és vámmentesen házhoz szállítva. — Dua-
mintaválaszték azonnal küldetk.

Henneberg selyemgyár, Zürich.

Gyermekeknek

2. és felnőtteknek

Fogait
nem

részesítheti nagyobb jótéteményben,
mint mikor az Odollal való rend-
szeres szájapoláshoz szokik.

4 LEGFINOMABB
kávéfaj keveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber

cégnél.

BORBÉLY ÉS FODRÁSZ-TEREM ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy 15 év óta fennálló

Borbély- és fodrász-üzletemet

a legmodernebbül, vízvezetékkel, minden vendég részére külön mosdó asztallal és minden higiénikus kényelemmel felszerelve, a Szarvas-szálloda épületébe helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Fodor (Fleischhacker) József.

Hajmunkák elfogadtatnak!

Örösi választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sűrgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletemet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvétel 4-5 ezer koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik,

ha higiénikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási

cikk kapható

5694

REIK GYULA

SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

A Belatincz-vidéki takarékpénztár r. t. egy

Gyakornoki állásra

pályázati hírdet.

Évi fizetés 800 korona és alapszabályszerű jutalék az évi tiszta nyereségből.

Kereskedelmi iskolai érettségizet igazoló ajánlatok 1911. évi október hó 1-éig nyújtandók be és az állás mielőbb elfoglalandó.

5738

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszorok és sírcsokrok előre megrendelhetők

Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágzoszorok, sírcsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz zoszorú-keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jacint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lillom, Evolvővirágok stb. Jacint hajtató üvegek, a legutányabb árakon. — Magas törzsű alma és körték: 1 drb. 1 K. — 10 darab 9 K. — 20 darab 40 K. 100 drb. 75 korona. Törpefák: 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák: 40-50 fillértől. Spargá tövek 3 évesek megrendelhetők.

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesében Balthory-utca 22. sz.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerék, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra bécsérlek. 4631

Méhészgazdák figyelmébe!

MEZ

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rothschild Samu

méznagykereskedőnél

Nagykanizsán, Magyar-u. 19

Van szerencsém anagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint kitűnő minőségű balatonmelléki mustommal megérkeztem, melynek literje 88 fillér. — Szívcs pártfogásért esedez. KRAUSZ SAMU „Magyar Király” vendéglős.

Értesítés!

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) u. 6. szám alá

a dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözködéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem. — Tisztelettel:

Raufmann Mór

férfiszabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szőrmester.

Redakció és Kiadóház
NAGYKANIZSA
Könyves-sz. 2.

TELEFON-SZÁM 78

egy melléklettel

A munkatársak és közírók a munkájukat minden tekintetben — Készen állnak megvárakozni nem vállalkoznak a munkájukban.

Munkájukat és szellemi életüket nem vonja fel a kiadótól.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	székhelyénél:
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 9.00
Egész évre 14.00	Egész évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, akik kint tartózkodnak és meg kell küldeniük a munkájukat 50 fillér.

Egyéni és szakmai írtások díja 5 koronára. — Készítési költség 6 koronára.

Kiadóház:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

XXXVIII. évf. 221. szám. Nagykanizsa, péntek 1911. szeptember 29.

Szüret előtt

A Zala részére írta: K. G.

Badacsony, szept. 28.

A magyar bortermelésnek a múltban az volt a legszebb szépség-hibája, hogy a borértékesítés csaknem teljesen szervezetenül állott. A termelők oly hivatalos és egyetemes értékmeghatározó szervezetekkel nem rendelkeztek, amely az országos terméknek és az egész földtermésviszonyainak megfelelőleg az árakat szabályozta volna. Az egyedüli szabályozó befolyást a kínálat és a kereslet közötti intenzitás gyakorolta. Ez volna a leghelyesebb, a legigazságosabb áralakító tényező, ha úgy a kínálat, mint a kereslet a mindenkor termésmennyiségnek, termésmínőségnek és mindenekelőtt a tényleges szükségletnek megfelelné. — Ez a helyzet azonban csak akkor állhatna be, ha a kereslet is épp oly szervezetenül, tehát épp oly őszinte megnyilatkozásokkal járna el, mint a kínálat.

Azonban nincsen így. A borkereskedelem a múltban is, a jelenben is szervezeten, tehát öntudatosan és egyöntetűen lépett fel a termelőkkel szemben. Ha ez a szervezkedés nem is történt nyilvános cégjelzés alatt, de a hallgatóságos megállapodások többé-kevésbé

mindenkor voltak; aminek az volt a következménye, hogy az árakat nem a tényleges állapotok, hanem a kereskedők megállapodásai szabták meg, vagy legalább is a tényleges érték alá szorították.

A szervezeten termelés kénytelen-kelletlen alkalmazkodott a kereskedelem által megszabott árakhoz. Mert ne feledjük, hogy a termelőknek egy bizonyos — és nem is jelentéktelen százaléka — a gyors értékesítés kényszere alatt áll. A kereskedelem e készleteknek megszerzésével legelőször szükségleteit fedezte s ezzel abba a helyzetbe jutott, hogy kívárhasson, vagyis a keresletet ideiglenesen szüneteltesse s így az árakat a kényszereladás alatt nem álló termelőkkel szemben is leszoríthassa.

Csak a legbeavatottabb termelők láthattak bele ebbe a tőzsdei jegyzés nélkül is tőzsdei szellemben folyó áralakításban, de a belátásukkal a tényleges értéknek megfelelő árak létrehozásába be nem folytak. A dolog különben is természetes jelenség és mindenütt fellelhető, ahol a szervezeten termelés szervezett közvetítéssel jut szembe.

Amilyen közel fekszik a gondolat, hogy a termelők saját termelésüknek közvetítésére egyesüljenek s így kereskedői minőségben lépjenek szembe a kereskedelemmel,

oly nehezen és oly későn adták rá fejüket a megvalósításra. Ebben az esztendőben végre mégis megszületett a borközpont eszméje és hozzá is fogtak a megvalósításhoz; de az 1911. évre már elkészték vele.

A szükség végre is megmozgatta a termelők életrealitását. Belátták, hogy a közös érdekek közös eljárást követelnek. A kormány a maga hivatalos közegei útján egyengette a célravezető utat s a létesítendő borközpont egy csapásra megszünteti a termelőknek a kereskedelemmel szemben oly fájdalmasan érzelt hátrányait.

A megmozdult energiák máris kedvezően nyilatkoznak meg. A termelőket lehetőleg tájékoztatják a jogos árak felől. A kényszerű ár alatti eladásokat azonban aligha akasztják meg. Mert hiszen éppen a kényszer az, ami a kivárást lehetetlenné teszi. S minthogy ezidőszert borközpont még nincsen s a megzorult termelő előlegeket nem vehet fel, eladja a termést úgy, amint veszik.

Az ideai termés mennyiségre közepe, minőségre kiváló s a közepes termésmennyiség nem csak Magyarországra, hanem az összes jelentékeny bortermelő államokra áll. A kereskedelem tartalékkész-

letei minimálisak s így az összes jelenségek a borárak emelkedésére kedvezőek.

Miniszter

korrigálja az államsegély felosztását.

A felosztás végleges irányelvei.

Saját tudósítónktól.

Mikor Andrássy Gyula gróf, a volt belügyminiszter első ízben értesítette a városokat arról, hogy a tisztviselői pótlékokra kiutalják a két milliós államsegélyt, ennek felosztása körül az egyes városok a legnagyobb tájékozatlanságban voltak. Kanizsán is némi rendszertelen kapkodás volt észlelhető és az állami pótlékhoz oly jogtalan igények is fűződtek, melyek a miniszteri tervezetben nem találhattak meg elfogadható igazolásukat. Nálunk végre mégis tisztázódott a dolog, a pótlék kiutalása megtörtént s a ma leérkezett belügyminiszteri bírálat csak három tételt kifogásol, melyekre vonatkozólag egyuttal megjelöli a felosztás végző irányelveit. Tehát a jövőben a városoknak már tökéletes schéma áll rendelkezésére arra nézve, hogy az államsegélyt milyen arányokban ossza fel.

A városok tudvaleg az 1909. évben részvételük először a tisztviselők fizetési pótlékára szolgáló államsegélyben. Ebben az évben Nagykanizsa is megalkotta felosztási tervezetét, melyet a megye bizonyos módosításokkal jóváhagyott. A tervezet — bár időközben a pótlékok kiutalása fentartással megtörtént, — felebbezés folytán a belügyminiszterhez került, ki most döntött az államsegélynek erről az 1909. évi felosztásáról. A miniszter a következő három pontban változtatta meg a város tervezetét:

Vándorlások Zalamegyében*

Írta: Malonyay Dezső.

XIII.

A Gulakutnál kis csörgő forrás, a Dudora.

Egész kis paradicsom, árnyékos liget a napütésben izzó széles legelőn. Szíves vezetők, a gazdasági imok, és az időre panaszkodók. De milyen modernebbül!

Hetek óta pusztul a szárazság. Pünkösd vasárnapján esett, de alig kaptunk tizenegy milliméternyi csapadékot, holott más körülmények között egy egész napi csöndes eső tizenhat milliméternyi csapadékot szokott eredményezni, mely már lehet egy ekevasnyí mélyégre. A lég-súlymérő ma is biztalt bennünket, de a szél kizárja a kelő felhőöntést.

A juhásztudomány komolyabb erkölcsi. Öreg Rodolf György magyarázta meg nekünk, a német származású Rodolffok között a legöregebb.

A hepehupás Bubereken áldogált, ősi juhászcampójának, a százesztendő folyamán tökfőnyesre kopott barkócaágnak támaszkodva.

Tisztelettel parancsoló szikár alak; no-vány, mint a göröcső lából faragott pártárkák az ónémet kálváriákon; arcabőr, az örökös napütésből, szélörpítéstől már nem is bronzszínű, de mint a régen járó rézpénz, szinte fekete. Szeme, nézése szelíd; a mozdulatai is. Egyáltalán, juhászemberen meglátszik, hogy szelíden

bánik az állattal, inkább cirógat; viszont a gulyás, a csikós, a kanász mind keményebb kötésű, egyre inkább ütésre áll acélos ökle.

Első kérdés, mint rendezem: mi újság? mit csinál a falha?

— Egy-egy kicsit szedegetnek, mer' már elke.

Aztán a kutya, a hűséges társ, következik.

— Német fajta, azért hosszabb a füle nekije. Olyan vadas, még fiatal.

— Ugy hát németül beszél vele kigyelmed?

— Nimetül? ... Nem tud itt németül, tekintetes uram, senki, egy szót se.

— Tudott egy, kettő, de negyvennyolcban agyonvertük a gazembereket, — mondja az öreg olyan szelíden, mintha azt említené, hogy egy-két alkalommal tüskebokrot kibökődtek a legelőn. — De nem ez a jó pumil! A jó pumilnak picit a füle, hegyes az orra, de nekem már ez is megteszi erre a kis időre.

— Mióta szolgál, öreg?

— Minhánca apám után tudtam menni. Itt születtem a szomszéd bárándi majorban. Édesapám is, öregapám is, aki ezt a botot vágta.

— De hogy semmi cifra nincs azon a boton! Semmi faragás rajta?

— Semmi, ezen. Öregapám óta, azt tartottuk: a jó juhász nem faragkálódik. En, tekintetes uram, nem is furuglyáltam, de még csak nem is fűtyöltem soha. — Csak mentem az állat után. Sok volt itt az erdő, olyan helyt nem lehet nezezní; az állat elbódorog a sűrűbe. Nem is volt szabad, öreg juhász, ha megtudta, meg is pirongatta az embert. — Erdő mellett

mindig talpalmi kell, én pedig sikon se öltem le soha, mindig álltam. Most is, csak akkor ülök le, ha egy kis idő van. Meg, mer' gyöngölnek a lábaim. Vigyázni kell! ... Ez kényes birka, tekintetes uram, megázni nem szabad nekije! Egy kis felhő, be velük a szőrös kerítés! Nem mint régen, a magyar birka, aki úgy nevedett, hogy első naptól az időhöz törődött. Öríztem én koprieff birkát is, akinek kopasz a feje, kopasz a hátja, meg a lábszára is, de oszán, heffenbe, gyűlt ez a rambuli (rambouille). Én sohase szerettem az állatot megszakatolni (zavarni), hát inkább csak ballagtam utána, nem a kutyára bízom. Ma is csak eső előtt, vagy csapáson küldöm a kutyát értük, egyébként mind az inán vagyok.

— Nem fél kigyelmed, hogy amig beszél, én mind irogatok?

— Nem félek. Igaz ember voltam, amióta vagyok.

— Hátba elvész a falkából?

— A' nem akkor baj, mintha több van benne! ... Pedig az én időmbe, még úgy öffen tájt, aszondta a juhász: az enyimet ne olvassá a kasznár ur, elég a, hogy az uraságé min' megvart! ... Mi most hetenkint olvassuk, megvan-e mind? Csak akkor olvassuk össze minden este, ha csunya (sűrű) vágásba bízunk, ollanba, hogy alig lehet benne bujkálni. Mer' ott megakad belülről s ha hibázik, keresi az ember.

— Szép, szép, de egy kis faragás még se ártana azon az ősi juhászcampón! Látni az öreg Tühti, ha ismeri kigyelmed, az se volt uló pástortember a maga idejében! Micsoda szép botokat, tikre-

ket, meg sólartókat cifrázott az a kusztorával!

Öreg Rodolf György igazgatta nyakán a fekete selymekendőt, — neki még nyakán a régi juhászsisakból a többszörösen körültekert fekete selymekendő, két csúcsa módosan másliba költe, — röstelt valamit.

— Hogy ismerem-e? Az öreg Tühti? ... Számadom volt. Sajátjába van már ott, né, a hegyen. Háza van ... Ollan ember, volt lehelése hozzá ...

— A faragáshoz?

— A' nem firtatom. De az a jobb, hogy ahol vót, hogy hajleket építsen, meg öt hód földet szerezzen melléje. Faragás ide, faragás oda, tekintetes uram, minem kedveljük. Én csak szegény bujár vótam, egy kommcioába, kilenc gyerekkel. Neki termelt százmérő gabonája is. — Amikor megleltünk pusztitva egy kicsit, amikor a földet elvették tőlünk, ő meg se érezte. Ollik ember szerencsés. Meg nem mindenkinek egy a természet. Mik illenek vagyunk, más meg, más. A póka kurrog, a liba meg csak gágog ... Csak az idő fordulna! Ha más esztendőjárás volna! A birka a száraz esztendő szereti, de ez már több a túlságosán. Nagy szegénység lesz ... Utóbb tán magam is faragkálásra szorulok, hogy egy kis kenyérke kerüljön ...

Ennyi talán elég is volna „ekbészre” nek.

Most indulunk, pástortörvényszerű ke-rezni, apróra a Balatont övező három vármegye, Zala, Somogy- és Veszprém-megyék legelőre.

Ságl János munkatársunk, a Balaton-irója, vezet bennünket s e kötet ezután

* A magyar nép művelése című díszmű most megjelent harmadik kötetéből. — Kiadja a Pionír-Kiadó.

A miniszter Hájós Ferenc rendőrbiztos a XI. fizetési osztály II. fokozata helyett ennek a fizetési osztálynak az I. fokozatába sorozta be, mert Hájós *írni* *éveit is figyelembe kell venni*. Megjegyeztük, hogy a miniszter a korrekciójára Hájós szövegével nem lett tárgyalón, mert a pótlékot illetőleg visszamenőleg megkapja a felesége.

Benedek József t. b. jegyzőt mintegy 150 koronával megkötözték a miniszteri leirát, kimondván azt, hogy Benedeknek csupán 8 évet meghaladó városi szolgálata vehető figyelembe s így a XI. fizetési osztály I. fokozatába való sorozását csak 1908. évi december hó óta akceptálja.

Annak idején sokat foglalkoztatta a város képviselőtestületét Culek József v.

kézbesítő ügye, kinek a tanács nem adhatott pótlékot, de a közgyűlés követelte, hogy Culeknek is adják meg a segélyt. Végre is a közgyűlés Culek javára határozott, de kimondta, hogy a kézbesítő segélye egyelőre a városi pénztárban kezelendő. A miniszter most figyelmezteti a várost, hogy Culek József nem tartozik a tisztviselői kar kezelő- és segédsegélyzetének körébe, tehát *nem részesülhet* állami pótlékban.

Végül a miniszter azt az óhaját fejezte ki, hogy méltányos lenne, ha a város az államsegélyben nem részesült tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére házipénztárának terhére megállapítana némi fizetési pótlékot.

mentesnek bizonyultak az öt napi incubációs idő alatt és egészségeseknek deklarálva, most már szabadon járhatnak keltetnek.

A veszedelemnek e pozitív hírére ma délután két órakor Nagykanizsára érkezett Árvay János alispán és dr. Thassy Ódóor megyei tisztifőorvos, kik Viosz Ferenc főszolgabíróval és dr. Ország Lajos kórorvos, valamint dr. Mayer Ferenc járóorvos kíséretében azonnal kikocsiáltak Sormásra, hol felülvizsgálták az összes foglalkoztatott övintézkedéseket és mindent a legteljesebb rendben találván, előírt köteleességeket végezve, visszatértek a városba.

Szóval, minden halóság, minden arra hivatott tényező mindent elkövet, hogy a vész terjedését emberi lehetőségek szerint megakadályozza. Annál kárhözlatni valóbb azonban a szinte érthetetlen felületesség, amit már valósággal indolenciának is lehet nevezni, hogy sem az államvasuton, sem a déli vasuton egyetlen kálauz nem törődött a kolera összes jellegzetes tünetei között vonagló emberrel, akinek rosszullétét ha bárki észrevette volna, úgy Szabó János veszedelmes nyavalyájával semmi körülmények között sem juthatott volna el Kanizsáig. Legkésőbb Budapesten el kellett volna csipni és ott járványkórházba helyezni.

Egy diszműről.

„A magyar nép művészete.”

Zalamegye népművészete.

Malonyay Dezső író, a maga művész-lelkével vándorlásra indult. Az lehetett a vezető-gondolata, hogy megkeresi a magyar festő- és szobrász-művészetnek, meg a magyar iparművészetnek is őforrásait; mert vándorlása közben, ahogy Magyarország rónait, bérceit járja, a magyar népleléknek különösen a festő-, szobrász- és iparművészet terén megnyilatkozott és megnyilatkozó teremtő erejét a ennek alkotásait kutatta.

Buzgó kutatásának eredménye lett „A magyar nép művészete” című, nagyon érdekes és kiválóan tartalmas munka, melynek III. kötetét „A balatonvidéki magyar pásztornép művészete” címmel majdnem teljesen a Zalavármegyében tapasztaltaknak szentelte. Mert érdekes részek vannak ugyan művészen Somogy- és Veszprémmegyék egyes vidékein talált népművészeti alkotásokról is; de azért egész kötetlen a zalai pásztornép művészi lelkének rajza vonul át. Látszik, hogy itt találta meg legmegragadóbb őserével a néplelék művészi erejét, s itt is a pásztornép lelkében.

Művének ama gyönyörű részleteit, amelyekben az íróművész erős meglátó képességével és igazán megkapó költői hangulatával rajzolja meg a zalai pásztornépnek a mult fényesebb napjaiból itt maradt ősalakjait, a „Zala” már több tárca-cikkben közölte. Bizonyára nagy gyönyörűséggel olvasták ezeket a tárca-cikkeket olvasóink; mert áthevítette azokat az íróművész lelkének meleg érzése, — amellyel az olvasó lelkébe is jólható meleg érzést, az érdeklődés, a gyönyörűség meleg érzését árasztotta. Ez a meleg érzés az olvasó lelkét visszavarázsolta a pásztornép élet költői világába, amikor még az egykor-való nomád-élet atavisztikus érzése a művészi képesség őseréjét buzogtatta a magyar nép lelkében. Nagyon szép gondolat, magyar író-művészek lelkéhez méltó terv volt e művészi őserő alkotásainak felkutatása és megörökítése; mert bizony hova-hamarabb a magyar néplelék művészi ereje egészen más alkotásokban fog megnyilatkozni, máhlyt látókörre elő új világot tár az új idők szelleme.

Malonyay Dezső az ő szép és érdemes munkájához nagyon jól választotta meg a dolgozóitársakat is. E harmadik kötetének már címlapján jelzi, hogy munkáját „számos szakértő és művész közreműködésével” írta. A dolgozóitársaknak ez az okos, ügyes megválasztása késztetendő sokat könnyített az ő munkatervén és sokkal gyarapította ennek a III. kötetnek értékét; melynek legutolsó, 299-ik lapján már a kötet dolgozóitársainak a nevét is megtaláljuk. Köztük van Sági János is. A mi Sági Jánosunk a Balaton lélek-bűvölő szépségeinek író-szerelmese. A mi gyönyörű Balatonvidékünk jövő felvirágzásának, nagyságának csüggedetlen, hűséges álmódója. — Ennek a Balatonba szerelmes önzetlen író-leléknek a tisztá, szent hevílete sugárzik a Malonyay Dezső e kötetének kétharmadrészből. A néplelék művészetének minden legkisebb alkotását olyan csodálatos nagy szeretettel gyűjtögetni; azokon olyan nagy-nyagy elragadtatással csüngeni, amind e kötet kétharmadrészből az olvasó lelkébe árad: csak Sági János képes. Az a Balatonba szerelmes író, akinek egész lelke-világát a Balatonmelléki néplelék költészetének, művészetének őseréje foglalta le és fölöttébe megosztatlannal. Az ő szerelmes lelke, az ő rajongása, az ő álmódó szép gondolatai sugárzanak ki Malonyay Dezső íróművész e vasok kötetének kétharmadrésznél szövegéből és illusztráló képeiből egyaránt.

Malonyay Dezső „A magyar nép művészete” című művének III. kötetét szereztte meg minden zalavármegyei művelt egyén. Először azért, mert ezt az író-művész kiválóan a zalai pásztornép művészetének szentelte s így benne a legtöbben vármegyénk ismert pásztornépeivel s ezeknek alkotásaival találkozunk. Másodszor azért, mert ebbe a kötetbe Sági János író, a buzgó régiség-kutató hosszú évek során át verejtékezésével gyűjtött népművészeti termékeket mutat be és méltat a nép-szerető írólélek közvetlen, tisztá, meleg érzésével; a zalai, különösen balatonmelléki rögökön csüggő, önzetlen, szent rajongásával.

Kirabolt postahivatal.

Beutérés a perliaki postahivatalba.

— Saját tudósítónktól. —

Egy eddig ismeretlen ember vakmerő módon rabolta ki a perliaki postahivatalt. A perliaki postahivatalnak őv. Németh Gyuláné postamesternő a vezetője. A postamesternő, aki fiával, Németh Jenő trolloval együtt a postaépületben lakik, az éjjel gyanus zajra ébredt föl s midőn kinyitotta szemeit, rémülten látta, hogy a szobában ismeretlen cigánykülső ember van, ki tolvajlámpát tartva maga elé, kutat a szobában. A megrémült asszony természetesen nem merie elárulni magát, a betörő tehát, ki hogy zajt ne üssön, levetette a cipőit, zavartalanul dolgozhatott. Csakhamar meg is találta, amit keresett: a postai pénzeszekrény kulcsait. Ezek a postamesternő mellett feküdtek az éjjeli szekrényen. A betörő magához vette a kulcsokat, bement a posta hivatalos helyiségébe s ott felnyitotta a szekrényt. A szekrényben készpénz nem volt, csak ezerszázas korona értékű levélbélyeg. Ezeket a betörő magához vette s az alakot, melyen jött, eltávozott.

A holtraémült postamesternő csak akkor mert fiának szólni, mikor már a rablót távozni látta. Németh Jenő nyomában az ablakhoz szaladt és revolveréből a betörő után lőtt, de nem talált. Azán a lövés zajára hiába sereglettek össze a szomszédok s a rendőrök is nyomozni kezdtek a betörő, de az eddig nem került elő.

A csendőrség erőlyesen nyomoz a környéken és több idegen csavargót gyanuba fogott.

Kolera van Sormáson.

Megállapította a bacillusvizsgálat.

Zár alatt a falu.

— Saját tudósítónktól. —

Érthető ijedelmet, sőt nem egy hevenyéműletet keltett a városban az a tegnapi esti hírluk, hogy Sormáson kolera-gyanus körülmények között megbetegedett egy táviratunkas, ki Orsováról, a Dunamellékéről jött haza-falujába. A beteg ember kezelőorvosa gyanusnak találván az esetet, kötelességehez képest azonnal jelentést tett arról a megfelelő közgazgatási hatóságoknak, melyek szintén az előírt köteleesség teljesítéshez híven úgy jártak el, mintha a betegről máris bizonyos lett volna, hogy koleras és ürüklét lelküldték a bakteriologiai intézetnek a minden kétséget kizáró megvizsgálás végett. A bakteriologiai intézet mintaszerű gyorsasággal dolgozott és tegnap délután megérkezett a nagykanizsai főszolgabíró-sághoz távirati értesítése, hogy Sormáson csakugyan kolera van.

„Sormási Szabó koleras. Preisz”, szól a távirat szövege. A döbbenetes tartalmu telegrammot a főszolgabíróssággal egyidejűleg megkapják a megye alispánja, a megyei főorvos, Sormás község jegyzője és a szomszédos községek előjáró-

kövekező részének javamunkája az ő segítségével, az ő jegyzetei nyomán készült. A Balatont övező három vármegye Zala, Somogy és Veszprém tele van történelmi emlékekkel.

A honfoglaló magyarság itt küzdött a ráerőszakolt idegen kultúra ellen. Nagykanizsán, Szigetváron küzdöttünk a törökökkel. Csobánc vidékén a labanc-némettel. A Balaton mellett folyt le a magyar szabadságharc nevezetese eseménye: József nádor és Jellasics találkozása. A Balaton-parti vármegyék Zrínyi Miklósokat, Csányi Lászlókat, Deák Ferencet, gróf Festetics Györgyöket adták a hazának. A várak történetét, az események leírását, a hősök küzdelmeit, az államférfiak bölcsességét mind ismerjük e vidéktől könyvek, leírások útján.

Vajmi kevéssé ismerjük azonban a népet és a művészetét. Azt a színmagyar népet, amely ői történeti és etnografikus kimutatták, hogy Árpáddal jött a hazába, s régi hazájának halasvizét melől itt telepedett le a Balaton mellett, ahol olyan pazar alkalma volt az ősmagyarok kedves foglalkozása: a halászat folytatása, s ahol nemcsak víz volt bőven, de gyönyörű legelő is, pásztorkodó őcsink nyájainak.

És itt ezen a gyönyörű vidéken teremtek népkun művészetének igen sajátos, szépséges alkotásait.

Ezért, a Balatonvidék népművészetének külön kötetet szenteltünk. A népművészetnek is a javát: a pásztornépséget mutatjuk itt be, amely szinte külön alakult ki; e kötetben tehát a Balaton övező megyék pásztoraírói, különösen a Balatonhoz közelebb legelőtő pásztorkun művészkedéseiről írunk s ismertetjük a környezetet, amelyben ez a művészet fogant. (Vége)

ságai azzal a figyelmeztetéssel, hogy az előírt koleraellenes övintézkedéseket mind rögtön foganatosítsák.

A kanizsai orvosok gyanuja tehát alapos volt, Szabó János csakugyan kolérát hozott haza Orsováról. A táviratát véve a főszolgabírósság kiküldöttéi, valamint a tisztii orvosok azonnal ismét Sormásra hajtottak, hogy az ott foglalkoztatott koleraellenes intézkedések szigorú betartását továbbra is elrendeljék. Egyben pedig a kanizsai rendőrkapitányság is tett intézkedéseket, nehogy a félelmetes járványt valamiképpen behozhassák a városba. A főkapitány elrendelte, hogy az erre vonatkozó miniszteri rendeletnek megfelelően a veszedelmes falu felé eső városvegeken, ugymint a kiskanizsai Szepeteki-utca és az Ország-ut végén több főből álló fegyveres polgári őrség őrködjön éjjel-nappal, s az csak azokat bocsássa be Nagykanizsa területére, kik írásos igazolást hoznak arról, hogy a náluk lévő élelmiszerek, tej, hus, gyümölcs és használt fehérnemű nem Sormás községéből valók. Ugyanily megfigyeléssel áll posztot éjjel-nappal két kanizsai csendőr Sormás község közepén, illetve a város felé vezető országúton, hogy Sormásból semmiféle ennivalót se ki, se oda be ne engedjenek.

Magát a koleras beteg házat Sormáson fegyveres polgári őrség őrsi és oda vasárnapi óta az orvosokon és hatósági személyeken kívül senki be nem tette a lábát. A beteg, Szabó János, kit a felesége ápol, mondhatni, már teljesen jól van, fenn jár, eszik-iszik mindent, ami csak ízlik neki és nála a kolera összes külső tünetei megszűntek. Halálveszedelemről már szó sem lehet nála. Sormás község igazán példás elővigyázatossággal megteszt mindent, hogy a veszedelem terjedésének gátat vessen. A napos községi előjáró és a bíró esténként minden házat meglátogatnak és előlők mindenki beszámolni tartozik, hogy egész napon át hol fordult meg és ha bármilyen beteg találtnak közöltük. Erről a járási főszolgabírósságot a legelőgősebben értesítik.

A közelben tanyázó veszedelemről a járási főszolgabírósság is értesítette az összes környékbeli községeket, azon köteleességre figyelmeztetve azokat, hogy a falu-vegeken ők is őrséget tartoznak állítani, melynek rendeltetése megakadályozni, hogy oda Sormásról származó élelmiszer be ne vitessék. Egyszermind a pótlást és a déli vasutat is értesítették, melyek szintén igen alkalmas terjesztői lehetnének a költő óvatossággal híján a járványnak. — Az a nyolc sormási ember, kik a beteg Szabóval Temesvártól egészen Sormásig együtt utaztak, szerencsére teljesen kolera-

Bejelentett házszabályrevízió.

A képviselőház mai ülése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —
Budapest, szept. 28.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma röviden, de szigorúan odavetette az ellenzéknek:

— Legközelebb lesz alkalmuk az uraknak arról beszélni, ami a parlamentáris-mus s a házszabályok lényegét képezi.

Mi az, ami a parlamentáris-mus lényegét alkotja? A miniszterelnök felfogása szerint a többségi elv érvényesítése és a mielőlt legközelebb a Ház beszélhet, az a házszabályrevízió lesz, melyet általános felfogás szerint a miniszterelnök idézett szavai ma bejelentettek. Ez a bejelentés, mely epigrammatikus kipattanászerűen következett a miniszterelnök tegnapi beszéde után, a Házban igen nagy feltűnést kelt és annak értelmét félremagyarázhatnának tartják.

A mai nevezetes ülés, mely fordulatot jelentő bonyodalmak magvát vetette el, a következőképpen folyt le:

Berzeviczy Albert elnök bemutatja a francia kamara elnökének táviratát, melyben az elnök megköszöni a magyar képviselőháznak a touloni katasztrófa alkalmával kifejezett részvételt.

Napirend előtt a házszabályokhoz való hozzászólás-címén felszólalt Dész Zoltán és kijelentette, hogy a miniszterelnöknek Ráth Endre indítványához fűzött tegnapi megjegyzései ellenkeznek a házszabályokkal. Nem jogos a miniszterelnök ama kijelentése, hogy az interpellációs jog használatát tiltog. Azt is mondta a miniszterelnök, hogy némely interpellációra nem kell válaszolni, pedig a házszabályok éppen ellenkezőleg rendelkeznek. Kijelenti, hogy a véderőjavaslatok ellen mindaddig tart a küzdelem, míg ellenzéki ember lesz a Házban. Ha majd a nemzet legközelebb itélni fog, Dész ezt az ítéletet a maga részéről illetékesnek el fogja ismerni.

Holló Lajos szintén tiltakozik a vád ellen, hogy az ellenzék visszaél a házszabályokkal. Kijelenti, hogy az ellenzék büszkén áll a nemzet elé és vállalja a felelősséget.

Erre egészen váratlanul felszólalt Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és újból megerősítette az interpellációs jog használatáról kifejtett nézetét. Újból hangsúlyozza, hogy az ellenzék visszaél a házszabályokkal, ha nem is azok betűszavai értelmével, de lényegével s ezzel maga ellen kihívja a nemzet elítélését. (Mozgás az ellenzékben.) A Háznak nem sokára lesz alkalmuk arról beszélni, ami a parlamentáris-mus s a házszabályok lényegét képezi.

A miniszterelnöknek ez az utóbbi kijelentése általános, nagy feltűnést keltett. Ezután az ülés végéig névszerinti szavazások folytak.

Eitner Zsiga afférje.

Ismét a Pool-szerződés.

— Saját tudósítók távi aia. —

Budapest, szept. 28.

Dész Zoltán mai képviselőházi beszéde közben történt, hogy báró Lévy Lajos közbeszólt:

— A koalíció 156 interpellációval maradt restancában, — mire az ellenzék részéről többen oda kiáltották Lévynek: — Pool-szerződés!

Lévy báró magából kikelve felugrott helyéről:

— Ki gyanús? Ki mondta ezt, hogy Pool-szerződés?

E felszólításra Eitner Zsigmond jelentkezett, mondván:

— Én voltam, — mire Lévy ezt kiáltotta Eitnernek:

— Ez pimasz gyanúsítás! Mi jogom mer gyanúsítani?

Az elnök Lévyt báránt rendreutasította, de Lévy a folytonos zajban egyre kiabált:

— Nem töröm! Ne gyanúsítsanak!

Az elnök Lévyt másodszor is rendreutasította, de ez sem használt, mert Lévy most már a padot verte, mire az elnök figyelmeztette, hogy a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani.

Az ülés után Eitner Lovdzy Márton és Polányi Dezso után provokálta Lévyt, ki Solmosy Ödön bárót és Podmaniczky Endre bárót kérte fel segédeknek.

Kétmilliószázötvenképtelenség.

Egy uradalom bukása.

— Saját tudósítókától. —

Tegnap rövid távirati tudósításban emlékeztünk meg a vas megyei főleki uradalom szennázósi bukásáról, mely különösen a szombathelyi piacot érinti kelemetlenül. Ez a két és negyedmilliószázötvenképtelenség tipikus körese a most széltebb-hosszában divó pénz nélküli földspekulációknak s ezért tanulságos dolog lesz, ha arra egy szombathelyi tudósítás nyomán bővebben is kiterjeszkedünk:

Tarján József és Tarján Géza ez év júniusában érkeztek Vas megyébe és 1,330,000 koronáért megvásárolták a főleki uradalmat. Rövid négy hónapig gazdálkodás után, amely ugyszólván tisztára csak az ideit termés értékesítésére szorított, jóhiszemű üzletemberek súlyos megkárosítása után beállott a cég bukása. Kiderült azonban, hogy ez a bukás már jóelőre el volt készelve Tarjánék részéről, és ez a vas megyei kirándulás már kezdetben magában hordta a mai fizetésképtelenség csirját. Tarján testvérek Bukovczen egy nagybirtokot bérlettel, melől Füleket megvásárolták és Bükövecrtől már meglehetősen zilált anyagi viszonyok között távoztak el. A főleki gazdálkodáshoz meglehetősen nagy kölcsönöket vettek igénybe és nagy hitellel dolgoztak. Eljárásunk jóhiszeműségét erősen kétségbe vonja az a körülmény, hogy fizetésképtelenséget jelentő körlevelükben a 2,200,000 korona passzívával szemben ugyanannyi aktívát állítanak, amit akképpen érnek el, hogy ugyanazt a birtokot, amit annak idején feljött és holt felszereléssel, terméssel együtt 1,330,000 koronáért vásároltak termés és felszerelés nélkül 1,500,000 koronára értékelik és így már ebből is hozzávetőlegesen megállapítható, hogy mintegy 6—700,000 korona vagyonihiány mutatkozik.

A szombathelyi piacon a fizetésképtelenség által számosan vannak érdekelve tekintélyes summákkal.

Egyes cégek 10—15 ezer koronával vesznek részt az érdekeltségben, de állítólag van olyan vármegyei hitelező is, akinek 750,000 korona az érdekeltsége. Az érdekeltség teljes nagyságát még nem lehet megállapítani, azonban a hitelezők erőlyes eljárása arra vall, hogy meglehetősen nagy összegekről van szó. Az érdekelte hitelezők egy ügyvédet bíztak meg az ügyben képviselésükkel, aki utána jár a dolgoknak és beható információ után arról győződött meg, hogy többrendbeli büntetendő cselekmény gyanúja forog fenn, miért is büntetőfeljelentést tett a szombathelyi kir. ügyészségben Tarján József és Tarján Géza ellen csalás és hitelezési csallás címen és azonnal letartóztatásukat kérelmezte. A feljelentést tegnap délután adták be a kir. ügyészségnek és a letartóztatás dolgában most fog határozni a vizsgálóbíró.

Hirek.

Epe Mór feljegyzései.

(Ne tessék komolyan venni.)

Nem vezetett az soha jóra, valahányszor azzal próbálkoztunk, hogy az időszéri megjegyzéseknek, croquis-nak, karcolatnak rovatot rendezzünk. A humorral, mely oly kánaáni bőséggel ömöl szerkesztőségi tintalirónkból. — a humorral, ah, soha volt szerencsénk. Ha a közegészségügyről humorizáltunk, richtig egy ügyvéd sértődött meg; ha a közszerepléseknél ajánlatos szerénységről elmélkedtünk, akkor egy orvos szüntette be a közönséget és midőn a jogi személyek virilis cenzusa került sorra, — ez volt utolsó karcolatunk, gondolom, husz évvel ezelőtt, — akkor olyan valaki is megharagudott reánk, ki nem virilista és a négy folyó s három halom országának talán legjogfosztottabb egyénisége. — A legendás sánda mészáros, ki álaghót mindig máshová üt, mint shová célzó, — valóságos teleszkóp, a pontos találásnak döbbenetesen finom műszere a mi karcolatirónkhoz képest, ki ha ma például helyi- hölgyeink erkölcsi szilárdságáról találna karrikírozni és példálózni, holt bizonyos, hogy e hölgyeknek éppen a legerényesebbjétől, — karcolatirónk feleségétől válna el a férje. Erre az utolsó létele sokan azt fogják mondani, hogy ez nem humor, hanem butaság. Ugy van; nem humor. De buta valóság. Aki nem hiszi, mondjon le bármiféle kanizsai karrierhez fűződő ambícióiról, legyen le végképpen a létezés minden örömeiről, csináljon végrendeletet s aztán írjon — helyi vonatkozású karcolatot.

Pedig ezek a mi karcolataink igazán jóindulatúak, békés szándékúak voltak. Isten ments, hogy mi például olyan megajzósra vetemedtünk volna, mint az éles tollú Goncsarov orosz regényíró, ki egy karrikatúrájában nem átalolt rámutatni a „szűkörről társadalom amaz ebeire, melyek mindenkit megugatnak s megmárnak, kik egy bizonyos kapu felé közelednek s melyek ennek dacára feltájják a koncot bárhonnan és bárhová dobták is azt.”

Mily maró s igazságtalan tulzás ez! Illesz mire mi soha, akkor sem vetemednénk, ha az tehetségünkben is állna. A mi karcolatainknak éppen az volt mindig a megkülönböztető, eredeti, egyéni vonása, hogy mi minden irodalmi szabály ellenére éppen tömpitottuk, lefogtuk, kisebbittük a kirívó és komikus sajátosságokat. Ez volt a speciális kanizsai croquis, mely minden más karcolattól lényegesen különbözött; főképpen abban, hogy minden volt benn, csak humor nem. De azért haragudtak érte szépen. Óh, kaján sors, óh, komisz mesterség, — mert hiszen azért croquis-írní mégis csak kell; croquis-t, megjegyzéseket, vagy följegyzéseket.

És ennek a legártatlanabb és szerencsés módját végre sikerült megtalálnunk. Tudniillik a följegyzéseket Epe Mórral íratjuk, kit már ab ovo nem kell komolyan venni, mert hiszen aki — mint neve is mutatja — tisztán epe, sőt Epe, az nem normális ember, hasonlóképpen ki venne komolyan egy irodalmi Mór-t és végül, hogy minden oldalról és tökéletesen bebiztosítsuk magunkat: a cím alatt külön és nyomtatékosan figyelmeztetjük az olvasót, hogy Epe Mór följegyzéseit ne vegye komolyan.

Ez már aztán tisztá, megnyugtató munka. Mór, ezt egészen csináltuk. — Mi írunk, feleségünk, megjegyzünk és karcolunk fekete májunktetése szerint, haragudni pedig, — legalább nyíltan, — ugyan ki merne érte? Kérem! Egy Epe Mór! Nem kompromittálhatjuk magunkat azzal, hogy észrevegyünk!

Mór, tehát mehetünk. — Azt kérdi hová? Hát írni. — Hogy mit írunk? Nos, hiaz oly végtelen és megnyugtató biztonságban érezzük magunkat: írjunk hát — végrendeletet.

És aztán a jövő szombat följegyzéseket.

— A pénzügyi bizottság ülése. A városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága holnap, pénteken délután fél 6 órakor bizottsági ülést tart, melyen több nagyobb fontosságú városi ügy kerül tárgyalás alá.

— Ügyészi megbízatás. A hivatalos lap mai számának közlése szerint az igazságügyminiszter Podolay Jusztin nagykanizsai kir. törvényszéki jegyzőt a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbízottként kinevezte.

— Mátyás király a járásbírósnál. Szombathelyi lapjárunk, a „Vasvármegye” igen érdekes dolgokat beszél el arról, hogy Nárai Szabó Jenő, a szombathelyi törvényszék új elnöke hivatalviszágó vidéki körútján mily öletoesen figyel meg és tanítja jobb erkölcsökre a járásbírósgok udvariatlan, goromba tisztviselőit. Az egyik járásbírósgon is sok panasz volt az öregebb irnokok ellen, kik mindenféle gondjaikat udvariatlan bánságokban éreztették a szegény felelekk. A törvényszéki elnök inkognitó érkezett a járásbírósgokhoz és egyenesen az irnokok szobájába nyitott be. Itt illedelemesen köszöntgetti kétszer, háromszor, de senki sem viszonzozta, majd szerényen szólott néhány szót, de választ sem kapott. Erre aztán bemutatkozott, mint a kir. törvényszék elnöke. Tabló! Az elnök persze érelyesen gondoskodott róla, hogy az irnokok máskor udvariasabbak legyenek a felékehez, ami a városkában nagy megnyugvást kellett. A szombathelyi elnöknek ez a sikerült beavatkozása mindenesetre helyénvaló, ha nem is eredeti. Ugyanezt megcsinálta tudvalevőleg Holló Lajos királyunk, az igazságos, ki parasztok öltözve tudta meg a nép bajait, de hasonlóképpen jár el tavaly az olasz kereskedelemi miniszter, ki szintén inkognitó akart arról meggyőződni, hogy a postai tisztviselők valóban udvariatlanok-e. Az olasz miniszter nem tehet róla, mert a természet dolga az, hogy az ember mindenáron sikereket akar elérni és erre pályázott a miniszter is. Megjelent a postahivatalban és sürgőnyt akart feladni. Udvariasan beszélt, tehát kellemetlen meglepetésre a tisztviselő is udvarias volt hozzá. De a miniszter mindenképpen leleplezni akart s később gorombáskodni kezdett, majd durva lett, mire természetesen a tisztviselőnek felfakadt a galambepéje és ráripakodott az excellenciás félre, ki ekkor a jól kiszámított teatrális hatástól kísérve leleplezte magát. A tisztviselő persze mentegetőzött, bocsánatot kért, de mindez nem használt. Kérdés, hogy a szombathelyi elnök is mennyi mérsékettel tudta imitálni az egyszerű, igazságkereső felet, ki nem törvényszéki elnök és kinek nem áll módjában az, hogy a goromba tisztviselőt utólag leleplezze.

— Gyászrova. Krompaker János hahóti róm. kath. kántortanító e hó 22-én elhunyt. Temetése 24-én vasárnap délután ment végbe a szomszédos káptársak s nagyszámu tisztelőinek részvéte mellett. A sirnál Kovács Zsigmond pölőskéfi közégi tanító mondott megható búcsúbeszédet.

— Leszállt a léghajó. Mint már röviden jelentettük, az a léghajó, mely tegnapelőtt délután fél 2 óra tájban városunk felett, több száz méter magasságban áthaladt, Perleken délután 2 órakor leszállt. Mint nekünk Perlekről jelentik, a léghajó, mely „Budapest II.” nevet visel, nyugodt méltósággal ereszkedett alá a perleki városháza előtt s kosarából két bécsi főhadnagy szállt ki, kik Hajmáské-

ren szálltak fel, hogy Varasdra repüljenek, de a légáramlás gyenge volta miatt kénytelenek voltak már Perlakon leereszkedni. De talán nem is bánták meg ezt az időközi, kényszerű stációt, mert Perlakon Szabó Zsigmond dr. orvos, a kaszinó elnökének jóvoltából a kaszinó új helyiségében szíves és magyaros vendéglátásban volt részük, amit távozásukkor hálaosan köszöntek meg az aeronauták. A légjárat Murakirályról Grácba szállították.

— Az ifjúságképző köréből. A múlt héten tartotta a „Nagykanizsai Ifjúságképző Egyesület” a folyó évi október hó 10-re összehívott rendkívüli közgyűlés előtti választmányi ülést, melyen megvitatta az október 10-iki közgyűlés tárgysorozátát. A választmány ismét 66 tagot vett fel, mi által az egyesület rendes tagjainak száma 315-re emelkedett. Ez jutott is közlik a lapokkal, hogy a Szarvas szállóbeli Edison mozgóképszínház kedvezményes jegyeinek váltására jogosító szelvények naponta 6—7 óra között váltakoztak az egyes helyiségekben.

— Napirenden a színház. Ugy történik, ahogy képzeltük: a Kölcsey-utcai szinkór vizsgálatán megjelenésében ismét aktualitást tett és minden körülmény mellett szól, hogy megint visszakényszerülünk hozzá. Az arénát ugyanis Kövesi Albert színikészvezetőtől megvette Csillag Jenő, a nagykanizsai gőzfürdő bérleje, ki mielőtt ezt lebontatná, érdeklődik a városnál, hogy a kanizsai színezetnek nem lesz-e többé szüksége az arénára. Csillag ma kérvényt adott be a városi tanácshoz, melyben közli, hogy hajlandó a szinkórt jelentékeny költséggel megfelelően átépíttetni, ha a város megengedi azt, hogy az aréna még további nyolc évig a helyén állhasson és e nyolc év alatt csak ebben a szinkórkörben enged játszani. Csillag az apróbb újításokon és javításokon kívül új felővel vonatja be az épületet, a páholyokat a földszinti ülőhelyeket átépítteti, az egész szinkórt kipadlóztatja, díltöröket, kellektárat építtet s, mi eddig a legérdekesebbben hiányzott, a színorpadással szereli fel az arénát. Csillag négy évre föltétlenül concessiót kér, azon túl a város néhány ezer koronával bármikor megválthatja az engedélyt.

— Zárgondnokság alatt a Haba-féle birtokok. A nemrégiben Nagykanizsán elhunyt igen vagyonos Haba József tégla-ágyarak hagyatékának ügye sok dolgot ad a járásbírósnak. Hét testvér, illetve ezek gyermekei osztzkodnak a nagy vagyonon, melyet csak hivatalos becsléssel 300 ezer koronára becsülték fel. Minthogy valószínűleg csak peres uton tudják majd a jogos igényeket megállapítani, szükséges, hogy a nagykiterjedésű ingatlanokból, a sormási téglaágyarokból, követelésekkel és értékes ingóságokkal álló hagyatéki vagyon a felosztás idejéig zárgondnoki kezelésnek legyen. A zárgondnok személyének kirendelésére nézve még ma vagy holnap határoz a nagykanizsai kir. járásbíró.

— Kanizsán is operált a letenyei fátalos hölgy. Bauer Ilona, az a szombathelyi nő, aki tegnapelőtt Letenyén dr. Farkas László járásbíró ellen sikertelen merényletet kísérelt meg, mielőtt Gáspár Ferenc szombathelyi piktor megkörnyékezte, hogy löjje le a járásbíró, előbb Nagykanizsán akart médiumot szerezni gonosz terve végrehajtásához. — Rehorcz Károly fiatal napszámost szólította meg mintegy két hete Nagykanizsán járásában, 20 forintot ígérve annak, ha végre a járásbíróval. A suhanc azt hitte, valami félszű nővel van dolga, s azért ügyet sem vetett ajánlatára, amint ha séjtelt volna, hogy komoly dologról van szó, mint most mondja, nem mulasztotta volna el az itteni rendőrkapitányggal közölni. A fátalos hölgy a kanizsai sikertelen kísérlet után utazott új médiumlogás végett Szombathelyre.

— A legnagyobb öszi az anyai öröm — mondja egy régi közmondás. — De minden anyának arra kellene gondolnia, hogy új hivatása elsősorban kötelességeket ró rá. Gondoskodni kell, hogy gyermeke a helyes, célzatos táplálékot nyerve, és ha ő maga nem táplálhatja gyermekét, oly mesterséges táplálékhoz kell nyulnia, mely minden követelménynek megfelel. „Kufek”, mint tápszer a kis honpolgár részére már régen bevált; tápláló és könnyen emészthető, kellemes ízű és kiadós a használatban. Csacsémok ennnek alkalmazásánál előnyösen fejlődnek.

— A világ legjobb szappana: a Grand Fayence szappan. 1.50 korona.

Legujabb.

Olaszország ultimátuma.

Róma, szept. 28. (Érk. d. u. fél 6 órakor.) Az olasz kormány ma jegyzéket intézett a török kormányhoz, melyben a Tripolisba indított török csapat köldése miatt Tripolis katonai okkupációját bejelentette és a török kormányt 24 órán belül való válaszdára szólítja fel, különben Olaszország azonnal hozzájárul az okkupáció biztosítására szükséges intézkedésekhez.

A primadonna

már nem háztulajdonos.

Avolt kanizsai szubrett és az öreg báró

Fővárosi tudósítónktól.

Az *Ingatlanok forgalma* címet viselő rovat igazán nem tartozik a lapok érdekességei közé. A szorgalmas és valószínűleg unatkozó böngésző azonban a bérkaszárnyák és telkek adás-vételében is találhat érdekességet néha-néha. Az elmúlt heti budapesti ingatlan forgalom példának okáért olyan érdekességgel szolgált, amely (legalább is színházi körökben) szenzációnak is beillik. Az indiszkrét rovat ugyanis azt árulja el, hogy az egyetlen primadonna, akinek Budapesten emeletes bérpalotája volt, megszűnt háztulajdonosnő lenni.

A pesti és Pesten élő kisebb-nagyobb operettcsillagok között voltak automobiltulajdonosok, földbirtokosok, olyanok, akik egy-egy bájos falusi nyaralót mondhattak magukénak, de pesti háztulajdonosnő csak Kormos Ilonka volt. Ez az háziur rang nevezetesebbé tette a primadonnát, mint színpadi sikerei. A fiatal énekesnő Nagykanizsán, majd Miskolcon aratta a vidéki primadonnák babérait, Nagykanizsán voltak is meleg sikerei, — különösen a kereskedősegedek ünnepeit, — és némi meglepetést kellett, amikor az elmúlt színi szezon elején Beöthy László, a Király Színházhoz szerződött szubrett énekesnőnek magas gázsival.

A beavatottak arról beszéltek, hogy Kormos Ilonka ezt a szerződést is tulajdonképpen a háromemeletes bérházának köszönheti, avagy talán inkább annak a jóbarátának, akinek a házat köszönheti. A kis vidéki primadonna még Miskolcon meleg barátságot kötött egy előkelő és előkelőségével egyenlő mértékben vagyonos urral. A művész nő barátja, aki hétágu koronával ékesíthette a zsebkendőjét és egyéb fehérművel, bőkezűen honorálta Kormos Ilonka jóindulatát és csakhamar legenda híre terjedt színházi körökben annak a fényűzésnek, mesés pompának, amelyet a fiatal színésznő kifejtett. Csodás ékszerek, fejedelmi toalették, mindig újabb betétekkel szaporodó takarékkönyvecske beszélt egy öreg báró bőkezűségéről és mindennek a koronája az a budapesti bérpalota volt, amelyet a báró a múlt évben iratott Kormos Ilonka nevére — természetesen gavalitéosan formális adás-vétel könyvében. Miskolcon minden előadásban ott áll az elsőföldszinti páholyban előkelő jóbarát és az obligát virágzuhantagokon kívül valószínűleg primadonnaháborukat, diákünnepségeket rendezett kedvence érdekében. A

primadonna utolsó vágya is teljesült, amikor a Király-színházhoz kapott szerződést.

A regény idáig vidáman folyt, de azután szomorú mederbe csapott át. Kormos Ilonkának a fővárosban nem voltak sikerei és fényes szerződését is hamarosan felbontotta Beöthy László. A bőkezű barát kezdett visszavonulni, nem mutatkozott szíve hölgyénél és nem támogatta

olyan bőkezűen, mint annakelőtte. A végső akkordok pedig most hangzottak el a nevezetes szereim ügyben. Az ingatlanok forgalma című rovatban olvasható, hogy a barát a nevezetes fővárosi házat az Aradi-utcában visszaszerezte magának és Kormos Ilonka nem fővárosi háztulajdonosnő többé.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 28.

Enyhe, később változó idő várható, elvéve csapadékkal. Déli hőmérséklet 20.8 C.

A hadügyminiszter új elnevezése.

Budapest, szept. 28. A Rendeleti Közlöny ma körrendeletet bocsátott ki, melyben végleges megállapítása foglaltatik a közös hadügyminiszter ezennel elnevezésének. — A birodalmi hadügyminiszter (Reichskriegsminister) elnevezése csász. és kir. hadügyminiszter (kais. und königl. Kriegsminister lesz.)

Lukács a királynál.

Bécs, szept. 28. Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt ideérkezett és a magyar házban Vértessy államtitkárral tanácskozott, majd délután 2 órakor öféléhez ment kihallgatásra és a magyar kormány 1912. évi költségvetését terjesztette eléje.

Auffenberg Budapesten.

Bécs, szept. 28. Auffenberg Moric lovag, az új cs. és kir. hadügyminiszter a jövő héten Budapetre utazik, hogy a magyar kormány tagjainak bemutatkozzék.

József főherceg állapota.

Budapest, szept. 28. József kir. herceg betegsége aggodalomra egyáltalán nem ad okot. Mindazonáltal Herzl tanárnak újból el kell utaznia Tapolcsányba, hogy előkelő páciensét megfigyeltassa.

Öngyilkos urilány.

Pozsony, szept. 28. Ma reggel Pozsony mellett egy viruló szépségű urilány, vasotai Scherz Alfréd vasárkari örnagy 18 éves Blanka nevű leánya volt a szerencsétlen, egy kiválóan művelt urilány, aki éjnek idején elszökött lakásáról és keleti expressz elé vetette magát, mely széttroncsolta. Az öngyilkosság a városban óriási feltűnést keltett. Azt hiszik, szerencsétlen szerelem volt annak oka.

A tripoliszi ügy.

Tripolisz, szept. 28. A török hajók közel Tripoliszhoz három olasz cirkálót észrevettek. A Berna nevű török páncélos kikötött és sok fegyvert hozott, amiket a lakók között szétosztottak. A mecsetekben kihirdették, hogy a benézült nép utolsó csepp vérért feláldozza Törökországért.

A Zucker-ügy tárgyalása.

Budapest, szept. 28. A gyújtogatással vádolt nagymező-utcai üvegcsanak, Zucker Henrik ügyének tárgyalásán ma délelőtti a bizonyítási eljárás befejezést nyert. — A tárgyalás további folyamán már csak a perbeszédnek következnek.

Halálos autóbusszkatasztrófa.

Páris, szeptember 28. Röviden közölték a ma déli lapok, hogy Párisban egy autóbussz belefordult egy hidról a Szajnába és a katasztrófának számos halott és sok sebesült lett az áldozata. —

Az autóbussz, melyet a katasztrófa ért, egy gyorsvonatot akart kikerülni és ekkor nagy kanyarodással nekiiramodott egy karának, melyen darabokra törve a Szajnába zuhant. A szerencsétlenül járt autóbussz utasai mind párisiak voltak. Eddig 12 halottat ismernek fel közülük, kik közül kilencet a buvárok a Szajnából hoztak ki. Négy hullát elsodort a folyó árja. A szerencsétlen megmenekültek között partra uszott egy Richard nevű pap is, aki, midőn partot ért, egy megmenekült gyermeket tett le, akit átadott a közönségnek. A derék pap erre vissza uszott a folyóba és még hat embert mentett meg. A partonállók ekkor viharos ovációban részesítette.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 28.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza október	11.71
„ 1912. áprilisra	12 —
Rozs októberre	10.04
„ 1912. áprilisra	10.44
Zab októberre	9.28
„ 1912. áprilisra	9.57
Tengeri 1012. máj.	8.35

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Egy jó házból való ügyes

varróleány

20—30 korona fix havi fizetéssel, azonnali felvételre kerestetik. Bővebbet Kossuth Lajos-tér 21. sz.

Csinos 5748

négy szobás lakás

a város közepén november hó 1-től kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Gyár-utca I. sz. alatti

Sarokház nagy udvarral kerttel

folyó évi november hó 1-re kiadó,

és kedvező feltételek mellett örök áron is eladó. — Bővebbet Dobó Mártonnál, Városháza, II. em.

Használt jó állapotban levő 7 drb.

BOROSHORDÓK

1 drb. 1800, 1 drb. 2500, 2 drb. 2900, 1 drb. 3200, 2 drb. 7000 liter nagyságban jutányos árré kaphatók BETTLHEIM és GUTH cégnél Nagykanizsán. — 5679

**BORBÉLY ÉS FODRÁSZ-
TEREM ÁTHELYEZÉS.**

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy 15 év óta fennálló

Borbély- és fodrász-üzletomat

a legmodernebbül, vízvezetékkel, minden vendég részére külön mosdó asztallal és minden higiénikus kényelemmel felszerelve, a Szarvas-szálloda épületébe helyeztem át.

Saives pártfogást kér

Fodor (Fleischhacker) József.
Hajmunkák elfogadtatnak!

fiatal ügyes segédet keres

október 15-ére
FLEISCHNACKER GYULA

fűszerkereskedő NAGYKANIZSA, Király-utca 27. — Horvát nyelven jártasok előnyben részesülnek. 5757

Jókarban levő

Boroshordók

minden nagyságban eladók és használatra kölcsön is kiadók 5754

„Gazdasági Közvetítő Iroda”
által Sugár-ut 18. sz. alatt.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szűcsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden e szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindenemű **javítását és átalakítását munkálatokat.** — A n. érd. közönség szives pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szűcsmester, Kálvária u. 7.
(Bayer vállalat mellett).
Raktáron tartok mindenemű szűcsmestert.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Azon jó szívű gyermektelen családokat, kik augusztusban, e lap révén, egy muraközi jó

FIUNAK

havi 30 K.-ért való ellátására hazafiságból vállalkoztak s ezt ma is megtennék, kegyeskedjenek ezt velem közölni, mert szállásadója anyagiak miatt felmondott. — Ligetvár (Muraköz) utolsó posta Murakirály. **HARMAT NÁNDOR** közlegény.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a dívalos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609 Cím a kiadóhivatalban.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönséget, hogy Erzsébet-tér 17. szám alatt egy teljesen, újonnan berendezett

szabó-üzletet

nyitottunk, ahol hazai, mint valódi angol szövetelekből készült ruhákat mérték szerint készítünk szerény árak mellett. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, 5704

teljes tisztelettel

Ritter testvérek

férfi-szabók

Erzsébet-tér 17-ik sz.

Régi, jóhírnevű, fényesen menő, Pákan a jötéren levő

korcsmaüzlet

más vállalat miatt azonnal eladó.

A korcsma helyiség áll egy vendégszoba, 1 étterem, 2 szálló szoba, saját lakás konyha, speiz és mellék helyiségekből. Bővebb értesítést ad. BREIER GYULA tulajdonos. Sárvár (Vasm)

A zalaegerszegi régi jóhírű

Korona szálloda és

vendéglő

más vállalkozás miatt esetleg azonnal jutásosan átvehető.

Hátralevő szerződés nyolc évre áll fenn. Bővebb értesítést ad Nagy Derső szállodás.

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különös gondval készülnek. Mértékül egy viselt cipő is elég.

Ha üde és finom arcobört óhajtsz:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szepítőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, miszerint vb. Németh György nagykanizsai kereskedő csődtömegéhez tartozó, a csődeleltár 1—100 tétele száma alatt felvett 4580 korona 04 fillér értékben beszerzett 3463 korona — becsértékű szövetáruk, 101. tétele szám alatt felvett 132 korona értékben beszerzett 80 koronára becsült gombok, 103—115. tétele szám alatt felvett 1415 korona értékben beszerzett 531 korona becsértékű bolti berendezések egy — tömegben zárt írásbeli ajánlat útján az alábbi feltételek mellett eladatnak.

Az ajánlat benyújtója az ajánlattal egyidejűleg bánatpénzül 500 koronát tartozik letenni.

Az eladás tárgyát képező ingóságok mennyisége és minősége tekintetében a csődtömeg szavatosságát nem vállal.

A csődtömeggondnok és a csődválasztmány a legkedvezőbb ajánlat elfogadásához sincsen kötele, hanem a jelzett ingóságok mikénti értékesítése tekintetében szabad rendelkezési jogát fenntartja.

Az elfogadott ajánlat benyújtója az ajánlat elfogadásától számított három napon belül a vételárat készpénzben kifizetni köteles, mert különben bánatpénzét elveszti és az ingóságok az ő veszélyére újból eladatnak; ugyan ő viseli a vételi illetéket.

A vevő köteles az árukat, illetve a bolti berendezést az ajánlat elfogadásától számított három napon belül elvitetni.

Az ajánlatok legkésőbb **f. évi október hó 5-ik napjának déli 12 órájáig** Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvéd csődválasztmányi elnöknel nyújtandók be.

Az eladás tárgyát képező ingóságok alulírt tömeggondnok közbenjövetele mellett megtekinthetők.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi szeptember hó 26.

Dr. Balázs Zsigmond

ügyvéd, tömeggondnok.

Feladási hirdetmény.

Gróf Zichy Ödön ur zákányi hitbizományi uradalmának Surd község határában levő erdeje „A” üzemosztályának III-ik tagjában az 1902—1911. évi vágásterületeken előforduló műfára alkalmas mintegy 940 m²-nyi TÖLGY, továbbá 430 m²-re becsült ERDEI FENYŐ hagyásfák zárt írásbeli ajánlatok alapján

folyó évi október hó 1-én

délelőtt alulírt erdőhivatal helyiségében a legtöbbet ígérőnek eladatnak. Az ajánlatok az ajánlati összeg 10%-át kitevő bánatpénzzel ellátva folyó évi október hó 1-ig alulírt erdőhivatalnál benyújtandók. — Később beadott ajánlatok nem vétetnek figyelembe. A hirdetett fa bármikor megtekinthető.

További felvilágosítást nyújt a

Hitbizományi uradalmi erdőhivatal

Belezna, Somogy m., p. Zákány

Megnyitó
előadás szeptember
30.

Csak 4 nap!

Nagykanizsán, a katonai gyakorlótéren!

STRASSBURGER ADOLF

CIRCUSA

szombaton, szeptember 30-án este 8 órakor

NAGY DISZ-PREMIER.

Vasárnap, október 1-én

délután 4 órakor 2 nagy előadás 2 este 8 órakor

Vasárnap, d. e. 10—12 óráig az állatsereglet és istállók nyilvános megtekintése, felnőttek 20 f. gyermekek 10 f.

Helyárak: Páholyülés K 4.—, zártszékek K 3.—, I. hely K 2.—, II. hely K 1.50, III. hely K 1.20, karzat 60 fillér. — A délutáni előadásoknál 12 éven aluli gyermekek és katonák örmesteriől lefelé, félárakat fizetnek.

Jegydruktás SCHWARZ és TRUBER dohánygyáruddájában.

Hétfőtől kezdődőleg 10—12 óráig:

Rendkívül érdekes nyilvános próbák.

Felnőttek 40 fillér, gyermekek 20 fillér.

Megnyitó
előadás szeptember
30.

Csak 4 nap!

Mindenszentekre

Élő- művirág- érczoszoruk és sircsokrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésében Nagykanizsa, Fő-ut. 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsokrok árai : 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Ércz koszorú keresztek árai : 4, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák : Jacint, Tulipán, Narcis, Crocus, Iris, Lilium, Évelővirágok stb. Jacint hajtató üvegek, a legutányosabb áron.
Magas törzsű alma és körtefák : 1 db. 1 K. — 10 darab 9 K. — 50 darab 40 K. 100. drb. 75 korona. Törtefák : 80 fillértől, 1 koronáig. — Rózsafák : 40—50 fajtában.
Spárga tövek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF mű- és kereskedelmi kertesztében Bathy-utca 22. sz.

Első kanizsai szörmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenemű szörmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szörmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztasággal

35746

Robinson Gyula, szörmester

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Nagykanizsa.

Vonalozó intézet.

Özlet könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett

könyvkötés-
műhely

könyvtári kötéseket, diszkó-
seket, naplókötéseket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat a legjob-
b és a legteljes-
sebb kiállításban
olcsó árak mel-
lett készitünk.

A Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. - Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falrag-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdairoda:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-L

3.

Melzer-féle ház.

◇

Telefon : 78.

Gyárt:

Özlet könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, ◇ zsebkönyveket,
iskolai írófüzeteket, ◇ rajzfüzetekeket, ◇ rajztömböket, ◇
vázlatkönyveket, ◇ mintazascokokat, ◇ zsebkécsulákat, bevá-
sárlási könyveket, dobozokat, ◇ naptárakat, papírzaccokokat.

Áraink a legutányosabbak!

NAGYKANIZSA

Könyv- és papírhatalm.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A gazdálkodást és a közlekedést a gazdasági és közlekedési minisztérium — Képes engedélyvel nem rendelkezők a közlekedésben nem vesznek részt a közlekedésben.

A közlekedést és a közlekedést a gazdasági és közlekedési minisztérium — Képes engedélyvel nem rendelkezők a közlekedésben nem vesznek részt a közlekedésben.

ZALA
POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	házon kívülre
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nagyobb rész 3.50	Nagyobb rész 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 16.—

Egyes másként 6 fillér.

Munkások, akik kifizetést és megfizetést nem kaphatnak 50 fillér.

Egyéni és családi ártalmak díja 5 forint. — Készletértéke 6 forint.

XXXVIII. évf. 222. szám. Nagykanizsa, szombat 1911. szeptember 30. Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Uzsorások országa.

Nagykanizsa, szeptember 29.

Minek nevezzük azt az országot, amelyben tíz éven keresztül annyira emelkedett mindennek az ára, hogy immár csak milliomosok és szélhámosok élhetnek meg benne? Minek nevezzük ezt a földet, amelyen ur a szükség, amelynek tejjel-méz-zel folyó rónáiról tízezerrel szőkik az ember, amelyen nincs polgári közép mód, hanem csak javakban dúsak és koldusok élnek?

Uzsorások országa. Ez a kizárólagos címe, egyedüli pontos meghatározása. Itt senki, akinek kezében a javak vannak, akinek a termelésben, az áruk közvetítésében része van, nem éri be a tisztességgel, egyszerűen akar meggazdagodni. Hajrá! Folyik a hajsz. A csavarok működnek, a prés szorú és minden csavarintás nyomán exisztenciák roppannak össze, élet, sorsok hullanak el. A pokli danse macabre pedig folyik tovább, pihenő, megállás nélkül, amíg telik a szuszból s mikor a lélegzet már rég ki is fogyott.

Képek, frázisok és felajdulások mögül sivárán tűnik elő a vigyorgó valóság: Magyarországon a proletárnak, a vagyontalan, munkája után élő embernek nem lehet megélni. Nem lehet megélni sem ez áldott vidéken, sem a nagyszerű, cifra palotákkal ékes fővárosban!

A budapesti élet drágasága tető-

pontját érte. Amit az ország fővárosában lakásért, élelmézésért, ruházatért fizetni kell, az felrugta teljesen az áraknak a munka jutalmazásához való viszonyát. És ez a szörnyű jogtalanság még sokkalta inkább fojtja a vagyontalan közép osztályt, a laténier-elemt, a hivatalnokot és a szabadpályákon működőket, mint a munkást. Ennek sokkalta több joga van a kétségbeesett felajdulásra, mint az utóbbinak. És ennek bizonyítására nem is kell azt emlegetni, hogy a műveltebbnek magasabb az igényei. Az élet javaihoz elvégre mindenkinek egyformán meg van a joga és a szükség, a nélkülözést a pörnélküli iskoláskor és a páciensben szűkölködő doktornál, az intelligens gyári munkás sem érzi kevésbé.

De kétségtelen, hogy azzal az ügyvéddel, az orvosai szemben a társadalom sokkalta magasabb igényeket támaszt. — Mestersége fel-fokozza lakásigényeit: hiszen ez a helyiségre, nevelőszobára van szüksége. S társadalmi állása ugyanilyen parancsoló módon szabja elébe öltözködésének, érintkezéseinek, szórakozásainak formáit. Ugyanez áll a hivatalnokra nézve is. És itt nemcsak az ugynevezett kishivatalnokot kell figyelembe venni. — Kérdezzenek csak meg egy budapesti táblai bírót, egy miniszteri osztálytanácsost, egy magasabb fővárosi tisztviselőt! — Ezek ugy-e reprezentatív állásokban lévő, idősebb, gyakran soktagu családdal

bíró emberek. Kérdezzék meg őket, vajon megélné-e? — Nézzenek mélyre annak a tömörkedéskeserűségnek, annak az életuntságnak, annak a mindenből való kiábrándulásnak, amely ezeknek az embereknek a lelkeben lappang. Kísérjék el őket utjakra, amelyek gyászos stációi a kölcsön pénz után való lútkosásnak, a fojtó adósságokkal való retentó viaskodásnak, az anyagi elmerüléssel való meddő küzködésnek. Hiszen egyszerűen lehetetlen. képtelen dolog, hogy ezek az emberek fizetésükből éljenek, hogy jusson belőle élelemre, ruhára, lakásra, gyermeknevelésre, doktorra. És hol vannak még az elme és szív drága, nélkülözhetetlen örömei, könyv, zene, egy ritka utazás, a kultúremler példátlan kínai nélkülözött szükségletei. — És azután menjünk lejjebb, a munkások zsúfolt lakásai felé, ahonnan a betegség, szenny, szellemi elmaradottság miázmas levegője áramlik felénk.

És nincs az másként a vidéken sem. Az uzsora rászorította csontujait a vidéki életre. A provinciális városi piac semmivel sem olcsóbb, lakbéré arányilag mivel sem alacsonyabb mint a fővárosé. A vidéki nép éppen úgy nyög az átok alatt, mint a budapesti.

Itt tehát cselekedni kell. — Meg kell akadályozni a kizsákmányoló kápsziság dobzódását. Le kell törni a borzalmas uzsorát, amellyel fojtó vaspántok közé szorítják a munkálkodó népet. — A kormány szeme

nyitva. Bizzunk benne, hogy okos és emberi intézkedések gátló falát vetik a dobzódó kizsákmányolók és az ezer sebből vérző kiuzsorázottak közé.

Uj városi törvény.

— Saját tudósítónktól. —

Uj törvény készül a városokról. — Egyelőre még kezdetleges stádiumban van az ügy, de máris sokat jelent, hogy maguk az érdekeltek városok buzgólkodnak abban, hogy olyan törvénytervezet jusszon az országgyűlés elé, mely a városok érdekeinek figyelembe vételével készül.

Harrer Ferenc fővárosi tanácsjegyző készítette rendkívül nagy munkával és hozzájárulással a törvénytervezet. A tanácsjegyző mindenekelőtt a külföldi városok törvényeit tanulmányozta, kinyitja a kifizetést és csak azután fogott hozzá a nagyvárú munkához. Most, hogy azzal elkészült, bejárja az ország egyes városait, hogy ezeknek a városoknak polgármestereivel a maga törvénytervezetét ismeretve, újabb szükséges adatokat szerezzen és esetleg az ő tervezetének egyes részeit módosítsa.

A törvénytervezet egyes részei nagyon érdekesek. Ilyen érdekes fejezet az, amely a képviselőtestületi tagok számát maximum százra és minimum negyvenre teszi. El lehet képzelni, hogy milyen konsternáció fog keletleni ez a redukálás ebben az országban, ahol mindenki, aki országgyűlési nem, de városi képviselő akar lenni, ki lesz majd az a száz, akiket a város községe érdemesebb foglaltatni arra, hogy képviselőkké válasszák őket. Mert az új törvénytervezet szerinti a választójog a képviselőket is választani fogják.

Azután rendkívül érdekes ujtatás a tervezetnek, hogy a közgyűlés elnökét maguk a törvényhatósági bizottsági tagok választják, tehát nem a főispán lesz az elnök, hanem — mint például Fiumében a rapp-

Az automobil ördöge.

Két órák ebéd után szállították az új autómobil, amelyet d'Anbriais gróf megrendelt magának. 35 lőreje, Ad-Asira gép volt.

A sofőr megvizsgálta, mozgásba indította a motort. Pompás volt minden.

Öt órák a gróf azt mondta, hogy szeretné kipróbálni a kocsi.

— Ne, kéri, ma ne, kérelte a felesége.

— Miért ne ma?

— Magam se tudom, hogy miért...

de... rossz sejtéseim vannak.

A gróf vonagatta a vállait. A leányához fordult.

— Henriette, hol van Paul?

— Paul automobilon ment le a tenger partra...

— Helyes, erről megfledkeztem. Van kedved velem jönni Henriette?

A grófné igaztalanul szót bele:

— Ne hívjad, kéri, ez a sétatákoszás igazán fősleges.

A gróf családokozóban nézett rá:

— De mi bajod kéri? Hiszen naponta kikocsirolok. Miért ne menjek el ma?

A grófné akadovva válaszolt:

— Magam sem tudom, hogy miért... belátom, hogy... Készült hat Henriette...

— Oh, dehogya, csak Paim-le Dun-ig megyünk... Itt órára visszatérünk, pontban hét órára itt leszünk.

— Merre indultok?

— Csak egy ut van oda, Gentily felé.

A másik ut nem jó. Ne aggódj kéri, elővigyázatosak vagyunk, nem érhet bennünket baj.

A grófné lekisért a férjét és a leányát a gépkocsihoz, megvárta amíg meleg takaróba burkolódtak. Nyitott kocsin mentek és hűvös szél fújt.

Amikor a kocsi elment a grófné szeméi elől, felment lakosztályába és időtöltés céljából öltögetni kezdett finom selyem asztalterítőjén.

Hét órára nem érkeztek vissza. Borzongva gondolta magában a grófné, ha negyedóra múlva nem lesznek otthon, biztos, hogy valami baleset érte őket.

A negyedóra letelte után még öt perc reménykedett. Amikor azok is elmulnak, nyugtalansága kimondhatatlan felelemmé növekedett. Leikifuradást is érzett.

Nem lett volna szabad elengednie őket, semmi áron! Vannak sejtelmek, amelyek ha nem engedelmeskedik az ember, szinte bünt követ el.

Eddig még nem voltak sejtései és a férje még el nem késett soha!

A két dolog ma következett be először!

Felment a lépcsőn a toronyzobába ablakhoz.

Mesze állott ottan.

A hosszú, hóborított fehér úton senki.

A tengerparthoz vezető úton fekete pont

tűnt fel és a közlekedés gyorsaságán látja meg, hogy automobil.

Bizonyára hának, Paulnak gépkocsija.

Ha csak nem ezen a kerülő úton ment a férje, hogy kipróbálhassa új gépkocsiját.

A férje kocsiját vágyódtik meglátni, meri Paul, a fiut, aki többször késő este szokott hazakerülni, nem feltette.

Leült a tépcskön, a kapuig szaladt.

A gépkocsi közeledett — a szive örölen dobogott — alajka megingott.

A fiu jött meg.

— Apa még nem jött vissza, — kiáltotta feje a grófné. — Henriette-el és a sofőrrel az új kocsin mentek el és még nem jöttek meg.

Aggódó nagy felelmében könyörgött a fiúnak, hogy menjen apja elebe.

— De igazán nem ériem edes anyám felelmét, néhány perc múlva otthon lesznek. Várjunk még egy kis ideig.

— Ne, ne! — valami baj érte őket.

atyád maga a pontosság, kériek menj elejűk. Hiszen tudod, hogy csak ezen az egyetlen úton mehetett. — Nem bírom el a bizonytalanságot. Ne halogasd, egy pillanatra se halaszd, menj rögtön!

A fiu engedelmeskedett.

A grófné újra felment a toronyzobába és kinézett az ablakon. Látta az erőbőgő autómobil.

A nap lenyugodott és alkony szállt a földre.

Paul gyors tempóban ment, éhes volt

és a váratlan sétatákoszás, amely a yacorat későbbre tolt, nem volt neki kellemes.

De különben is, anélkül, hogy akarná, anyjának felelme őt is megvárta.

Sőt sejtelen bántotta, hogy a következő fordulóit megláthatja azt a rémes jelenetet, amelyet anyja nagy felelmében kiszínezett előtte.

— Neveltséges, hárította el magától sötét gondolatait, bizonyára találkozom velük és ők jövedvően kikacagnak bennünket buia felelmükért!

Lektüdni igyekezett nyugtalanságát. — Még háromszáz méter és megvan... Legfőbb háromszázötven méter, több semmiesetre sem...

Ugyane pillanatban ellenkező irányból teljes erővel rohant feleje egy autómobil. Kikerülni már nem lehetett. Paulnak csak annyi ideje volt, hogy megismerhette az atyját.

Az összeütközés rémséges volt...

A két kocsi egymásra tört, halálosan roppantak össze... kiáltás, panasz, sikoly — nem hallatszott...

A nagy sikágon, a sötét égboltozat alatt halgatagon és komorun haladt végig a halál. — Egy ragadozó madár rekedt kiáltással csapott le négy véres holttestre.

Maurice Leblanc.

rezentanzában — maguk a bizottsági tagok választják maguk közül. A főispán azért jelen lesz a közgyűlésen, de csak mint a kormány képviselője és kvázi, mint egy páholyból nézi és ellenőri a közgyűlésen történeteket és ha valami nem tetszik neki, vétőt mondhat. De azt is ki akarja mondani az új törvénytervezet, hogy a közgyűlésnek tisztviselő egyáltalán nem lehet szavazattal bíró tagja, tehát se hivatalból nem lehet bizottsági tag senki — se a polgármester se más — sem pedig tisztviselő nem választható meg törvényhatósági bizottsági tagul.

Végül pedig — és ezzel az autonómia jogon nyerne eklatáns megerősítést — a legtöbb közgyűlési határozat ellen föllebezésnek helye nincs. Vagyis, ha a város a saját érdekében, a saját jóvoltából valamit elhatároz, azt semmiféle kormányhatározatnak nem lesz joga megváltoztatni. Ezenkívül a törvénytervezet a tisztviselőket hat évre való megválasztását a tanácsra bízta, nem a közgyűlésre. Ezzel megfosztja a közgyűlést attól a sok helytelenre módosító jogaitól, hogy nem odaváló embereket választanak meg tisztviselőkkül.

Ezek az új törvénytervezet főbb vonásai. Ezeket, ha a városok kongresszusa elfogadja, akkor fogják fölterjesztetni a kormányhoz, amely aztán a maga törvényjavaslatát fogja elkészíteni és az országgyűlés elé bocsátja.

Eitner Zsigmond párbaja.

Lévay báró megsebesült.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 29.

A képviselőház tegnapi ülésén, — mint a Zala jelentette, — affér támadt Eitner Zsigmond és Lévay Lajos báró közt. Az ügyet ma kardpárbajjal elintézték a Fodor-féle vívóteremben. A párbajban, mely bandázsával és könnyű lovassági karddal folyt le, háromszor csaptak össze. A harmadik összecsapásnál Lévay báró kardja megakadt Eitner bandázsában, mire Eitner arcan és fölén megkarcolta a bárót. Párbaj után a felek kibékültek és együtt mentek be a képviselőházba.

Nincs már kolera.

Meggyógyult a sormási beteg.

Holnap fertőtlenítenek.

— Saját tudósítónktól. —

A sormási koleraának városszerző háromnapi nyugtalanságot okozó hírei után ma végre teljes megnyugtatóssal kedveskedhetünk e lap olvasóinak. A sormási kolera betegnek állapota olyan jóra fordult, hogy holnap, szombaton minden valószínűség szerint már teljesen egészségesnek fogják nyilvánítani és megejtik házának fertőtlenítését, amikor mindazokat az intézkedéseket beszűntetik, amiket az elmúlt napokban ugy Sormáson, mint az azt környező helységekben, köztük Nagykanizsán is lettek. Ezzel aztán reméljük, végleg lezárjuk az 1911. évi magyarországi kolerajárvány zalamegyei, illetve nagykanizsai aktáit azzal az örömdolgos eredménnyel, hogy az nálunk egy kis letelepedésnél nagyobb bajt nem okozott.

Mint tegnap röviden közöltük, a tegnap délután két órakor érkező vonattal Nagykanizsára jöttek Aray Lajos megyei alispán és dr. Thassy Oábor megyei tisztifőorvos, hogy a bakteriológiai intézet riasztó távirata után meggyőződjenek arról, hogy Sormáson és egyebütt be vannak-e pontosan tartva az előírt óvintézkedések. A illusztris ellenőrzők az állomásról a főszolgabíróhoz, majd a kórházhoz

hajtattak megfelelő számú orvosi kópenyekért, hogy ők is meglátogathassák a sormási kolera betegét, Szabó János táviratunkát. Ezután a főszolgabíróval és a járási és körorvosokkal kikocsiztak Sormásra, utközben meggyőződve arról, hogy a kiskánizsai városvegi polgári órség híven teljesíti ellenőrző kötelességét, a falukról élelmiszert behozók igazoltatását. Sormáson ugyanily teljes rendben találtak mindent és az orvosokkal együtt az állomás és főszolgabíró is megfelelő öltözetet öltve bementek Szabó János házába.

A „beteg” már nyoma sem látszott a nagy veszedelemnek, mely miatt ő most fél vármegye érdeklődésének központjában áll. Mint már tegnap is írtuk, vigan járkál az udvaron, eszik-iszik, amennyi csak belé fér és egyedüli baja, hogy fogságban kell lennie. Az alispán szigorú pontossággal megvizsgálta a házban mindent, amiből a veszedelem terjedésére csak gondolhatott s neki látni fel, hogy Szabóék macskája még vigan él, holott a belügyminiszteri rendelet szerint kolera ember kutyáját, macskáját azonnal el kell pusztítani. Rendeletére egy csendő nyomban felötte az ártatlan cirmost, mely csakugyan igen jó bacillusterjesztőnek bizonyulhatott volna.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Szabó János már teljesen kilábolt veszélyes nyavalyájából s így azt határozták a szemlélők, hogy holnap, szombaton házat valamint őt magát és feleségét fertőtleníteni fogják és ezzel minden óvintézkedést beszűntetnek. Amennyiben tehát dr. Ország Lajos körorvos újból konstatálja, hogy Nagykanizsáról kiviszik Sormásra a városnak kerekre épített fertőtlenítő kazánját s azzal Szabó János házat és minden holmiját fertőtleníteni fogják, aminek megtörténelével megszüntetik az órségeket és Sormást hivatalosan kolera-mentesnek fogják deklarálni.

Országgyűlés.

Zárt ülés egy negyed óra miatt.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, szept. 29.

A képviselőház mai, eseményekben nem igen bővelkedő ülésén Berzevicsy Albert elnökölt. Bemutalt három kérvényt az obstrukció ellen és javasolta ezeknek a kérvényi bizottsághoz való kiadását, azonban Bikády Antal ellenindíványt adott be és huszál több képviselő holnapra névszerinti szavazást kért.

Ma két legnapról maradt névszerinti szavazást intéztek el, a többi az ellenzék visszavonta. Ezután áttértek a véderőjavaslatok tárgyalására.

Baros János Kossuth-párti nem szavazta meg a javaslatokat és pedig gazdasági és politikai okokból. Miután ezt hosszasan megindokolta, a jegyzők Ivánka Imrét szólították fel szólásra, de Ivánka engedélyt kér a Háztól, hogy beszédét holnap mondassa el, mert az idő már erősen előrehaladt. Az elnök szavazás alá bocsátotta Ivánka kérését, de a többség az engedélyt nem adta meg, mire az ellenzék zárt ülést kért. — A zárt ülésen Lovász Márton a méltányosság szempontjából tiltakozik az ellen, hogy Ivánkának negyedórával az ülés vége előtt el kelljen mondania beszédét, melynek elmondásához kevés a negyedóra.

A nyílt ülésben aztán megengedték Ivánkának, hogy elhalasztva beszédét, mire Holló Lajos terjesztette elő interpellációját a pétervárdi magyar iskolának a községi vezetőség részéről történt boykottálásáról. A miniszterelnöktől a legerélyesebb intézkedést kéri.

Ezzel a mai ülés véget ért.

Uj bank Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

A helybeli Néptakarékpénztár Részvénytársaság kezdeményezése folytán és ezen intézet részvételével városunkban egy új bank van alakulóban. Az intézet cége: „Dundantuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaság” és e cégben kifejezett programnak megfelelően, a bank üzletkört egészen speciális jellegű.

Nevezetesen az új bank a saját számlájára lebonyolítandó parcellázási és egyéb ingatlan tranzakciókon kívül, bármely üzletkört mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari vállalatok alapításával s finanszírozásával — ily üzletekben társasági alapon való részesedéssel, könnyűkvetelések leszámitolásával, áruüzletekkel és minden olyan bankszerű művelettel foglalkozni szándékozik, amelyek a kereskedelem, az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésének előmozdítására alkalmasak.

E programból megállapítható, hogy az új bank nem a mai alapítási láz főlöszleges terméke, hanem tényleg oly hiányt pótló intézmény, amely a dunántúli körüli közgazdaságának igen szükséges és fontos szolgálatokat kíván tenni. A bank alapítóinak ezen intenciót legjobban jellemzi az a tény, hogy a bank egész erejét kizárólag e célok szolgálatába állítja és hogy e bank feladatainak minél jobban megfelelhessen, a banküzletek azon jelentékeny részét, melynek ellátására elegendő pénzügyi szervezettel van, nevezetesen: váltó- és jelzálogkölcsönök üzletszerű nyújtását s takarékketlek gyűjtését üzletkörébe föl sem vette.

A bank jövőbeli prosperitását az alapítók egy kedvező szerződéssel is biztosították. Ugyanis a helybeli Néptakarékpénztárral — a Magyar országos központi takarékpénztár leányintézetével — oly szerződést kötöttek, amelynek alapján a Néptakarékpénztár széleskörű és előnyös összeköttetése az alakuló banknak is rendelkezésére fognak állani s másrészt az új bank adminisztratív költségei minimumra redukáltnak.

A bank alapítókéje 500.000 koronában állapított meg, amely tőkéi 5000 darab 100 koronás névértékű részvény kibocsátásával szerzik be. E részvénytőke jegyzése már előzetesen teljesen biztosított, amennyiben a nyilvános jegyzés után fennmaradó összes részvények átvételére szindikatus alakult.

Az alapításnak és a részvényjegyzésnek részletes módoszlait és feltételeit a lapunk mai számában közzétett alapítási tervezet tartalmazza.

Hirek.

Egy falu a jegyzője ellen.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, szept. 29.

A muraközi, Hódosány község küldöttsége kereste fel ma a képviselőházban Héderváry Károly gróf miniszterelnöktől, mint belügyminisztert. A küldöttségben részt vettek Hájós Ferenc, Füss Nádor, Hájós Kálmán és Zalán Gyula zalamegyei képviselők is. Hájós Ferenc, a kerület országgyűlési képviselője, a küldöttség nevében átadta a miniszterelnöknek a község kérvényét a községi jegyző súlyos visszaéléseinek mielőbb való orvoslása tárgyában. Héderváry Károly gróf miniszterelnök megígérte a küldöttségnek, hogy az ügyet tanulmányozni fogja a szükség esetén nem késik az orvoslással.

— A vasárnapi tíz órai zárás Nagykanizsán. Régi panaszok kereskedelmi alkalmazottainknak, hogy a nagykanizsai üzletlajdonosok a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt milyen kevésbé res-

pektálják és a boltokat, a hatóság elnézetét alaposan kihasználva, vasárnap délelőtti óráktól nem 10 órakor zárják, hanem fél, meg háromnegyed órákkal később. Az alkalmazottaink eziránt hozták intézett panaszait már megszoktuk, annál meglepőbb azonban az a levél, melyet ma egy törvénytisztelő üzletlajdonos írt hozzánk, azt akarván elérni levélvel, hogy a 10 órai zárás körül Nagykanizsán fennálló anomáliák megszüntjenek. Íme a levél:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Bocsásson meg, hogy Önöz fordulat soraimmal, azonban a nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak jogos kívánságainak mindenkor szószólója volt és így bátran és bizalommal kerestem fel, hogy szívesességet igénybe vegyem.

A nőla, amelyről írok, már régi s jogos; jogos annyira, hogy törvény szól róla. Az aztán, hogy nálunk e törvény csak papirosan van, más dolog, s ez az, amivel éppen foglalkozni akarok.

A legkisebb gyermek is tudja, hogy vasárnap délelőtti az üzleteket 10 órakor kell, illetve kellene bezárni.

Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy amit a legkisebb faluban a legkisebb gyermek is tud, azt nálunk a nagy rendezett tanácsú városban a felnőtt emberek nem tudják. Mert ill fél és háromnegyed 11 órakor zárják az üzleteket. Bizonyára akadnak olyanok, akik a hatóság hanyagságának róják fel ezt. Azoknak megnyugtatóssra kijelentem, hogy nem úgy van ez. A valódi okra azonnal rámutatok.

Nagykanizsán a hatóság lojális és előzékeny. Ezt a lojalitást és előzékenységet használják fel kereskedőink egy tiszteletré melő csekély részük kivételével a visszaéléssre. Azt a yevőt, aki 10 óra előtt benn tartózkodott az üzletben, ki kell szolgálni. Ezt tudja a rendőrség is és elnézésrel van pár percnyi késedelemért. Nem tudja azonban azt, hogy az üzletben tartózkodók legnagyobb részét 10 óra után eresztették oda be. Ez tehát nem egyéb, mint visszaélés a jóakarattal, melyet a hatóság tanusít, de megrovódítást az alkalmazott szabad idejének is.

Ezen állapotok megszüntetését akarom elérni és fordult az érdekeltek nehéz helyzetét látva, az arra legilletékesebb faktorhoz, Dedk Ferenc rendőrfőkapitány urhoz.

Arra kérem, hogy szíveskedjen szigorubb ellenőrzést gyakoroltatni, az ellenőrző közegek számát szaporítani, a visszaélőket pedig radikális érzékenységgel megbüntetni. Ez lenne az egyedüli alkalmas eszköz, amely megszüntetné az e téren oly gyakori anomáliákat.

Az alkalmazottak pedig tudják, mi a kötelességük és tiltakozzanak a vevő zárlantul bebocsátása ellen. Ha pedig tiltakozása nem használja, úgy tagadják meg az ily vevő kiszolgálását, hivatkozva a törvény szabályaira.

Ily módon aztán meg fogjuk szüntetni a jelenlegi botrányos s törhetetlen állapotokat.

Szerkesztő urnak szívesességet köszönve, maradtam hírváló tisztelettel:

Egy őnzellen kereskedő.

A katolikus népszövetség gyűlése. A katolikus népszövetség kiskánizsai fiókja október hó 1-én, vasárnap d. u. fél 3 órakor a kiskánizsai Templomtéren, a nagykanizsai fiók tagjai pedig ugyanaznap d. u. 5 órakor a régi gimn. tornateremben gyűlést tartanak a következő tárgysorozatokkal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A keresztény szocializmusról, előadást tartja Szalánczy Gyula a szövetség budapesti központjának kiküldöttje A gyűlés tartását a kanizsai fiók bejelentette a rendőrfőkapitányságnak.

Téli szezonunk zenei szrenzációja.

Kitátasunk van rá, hogy a tél folyamán olyan zenei esemény fog Nagykanizsán lejátszódni, melynek kiválóan emelkedett színvonala és nagszerű méretei soká emlékeztetünkben maradnak. Zerkovitz Lajos urat, az áldozatkész kanizsai műbarátot arról értesítették, hogy a bécsi „Concertverein” december hó folyamán két hangversenyt rendez Szombathelyen és ezzel kapcsolatosan egy napra és pedig december 16-ikára ellátogatna Kanizsára

is, ha *hatvanhat* tagból álló társaság költségeit és honoráriumát előre biztosítja. Zerkovitz Lajos érdeklődése máris eredményre vezetett, amennyiben a Concertverein igényeinek teljesülése biztosított van s így a hangverseny minden valószínűség szerint megtarthatják. Hogy a kanizsai koncert várható művészi színvonalát röviden jellemezzük, csak annyit említenünk, hogy hangverseny *Helmersberger*, a berlini opera volt igazgatója, fogja dirigálni.

— **Beiratás a párhuzamos osztályba.** Minap kisebbrendű szenczióként közöltük azt, hogy a miniszter végre párhuzamosította a nagykanizsai polgári fiúiskola I. osztályát. Az intézet igazgatója most közli, hogy a párhuzamos I. b. osztályba a beiratásokat október 1-én, vasárnap délelőtt 9-től 12 óráig tartják meg azokkal a tanulókkal, kiket a rendes beiratások alkalmával eljegyezték. A rendes tanítás a b. osztályban október 5-ikén kezdődik.

— **Jön a nagy cirkusz.** A Strassburger-féle nagy cirkusz külön vonatai holnap reggel érkeznek meg Nagykanizsára és a katonaréten rögtön megkezdik az óriási méretű cirkusz felállítását. A megnyitőelőadás, mint már jeleztük, holnap, szombat este lesz. Strassburger cirkusza ma kétségtelenül az első az összes utazó cirkuszvállalatok között. Ma este még másutt játszik a társulat s holnap már Kanizsán tart megnyitó előadást, mert az óriási, mintegy napi kétezerről száz korona kiadás miatt egy napot sem szabad elveszítenie. Ez természetesen csak azáltal lehetséges, hogy a cirkusz bámulatos apparátussal dolgozik. Így például ma este, rögtön a székesfehérvári előadás befejezése után 98 ember nélkül a cirkusz lebontásának és összecsomagolásának. A hatalmas kocsikat aztán *elefántok* vontatják ki az állomásra, hol a *különvontat* már készen áll. Miután beszállítják az állatokat: lovakat, elefántokat, vizilovákat, kutyaikat stb., hajnalban elindul a különvontat és reggel Nagykanizsára érkezik. Itt aztán az elefántok ismét munkába állnak. Már az első kocsival 98 ember megy a katonarétre, hol bámulatos gyorsasággal felállítják az állatseregletet, a kolosszális cirkuszt, a ruhatárt, étkező helyiségeket stb., és néhány óra alatt külön városrészt varázsolnak a katonarétre. Az állatokat, egy egész Noé bárkáját déltájban szállítják a rétre. Ettől kezdve az állatokat *mindenki megnézheti és pedig — ingyen.* Este aztán megkezdődik a mindenféle, páratlan-produkcióban gazdag előadás. Ismétlenül közöljük, hogy jegyeket előre lehet váltani a dohánynagyüzőszében.

— **Az első öszzgyakorlat a tánciskolában.** Holnap délután fél 6 órakor lesz Mayersberg Frida tánciskolájában, a a Casinóban az első öszzgyakorlat, melyre a tánckedvelőket és régi tanítványait fizetlel meghívja a táncanár. Egszersmind tudatja azt is, hogy mindhárom kurzusra, a tanulóifjúság, a gyermekek és a felnőttek tanfolyamára még mindig lehet beiratkozni.

— **Halálra gázolt kisgyermek.** Borzalmas szerencsétlenség okozója után kutat most a nagykanizsai rendőrség. — *Szűcs Ferencnek*, az Erzsébet-lér 2. számú ház házmesterének 2 éves kis fia öregszűleinel volt tegnap délelőtt a Garay utcában. A *kisgyermek* valahogy kijutott az utcára, ahol egy éppen arra haladó tehenesfogat elgázolta, úgy, hogy a szerencsétlen kisgyermek néhány órai kínlódás után meghalt. A szerencsétlenség okozója kocsiával még idejében elmenekült, úgy hogy most az eset két tanulójának segítségével keresi azt a rendőrség. Eddig már több szembesítés történt, de mindeztől sikertelenül. A tanúk szerint úgy történt a szerencsétlenség, hogy a kocsi gazdája sem a tinók előtt, sem a kocsi oldalán nem ment, hanem a kuko-

ricaszárral magasan megrakott szekér mögött, s így nem vehette észre a tinók elé kerülő gyermeket. A tettes nyomozása folyik.

— **Megint gázolt a kanizsai vonat.** Rémes vasúti szerencsétlenségről ad hírt lepeányi tudósítónk. Gyanútanul halált Fútó József lepeányi gazdálkodó megrakott kocsijával a lepeányi vasútállomás felé. — Mivel az állomás melletti átjáró sorompója nem volt leengedve, főlhajlatott a sinekre. Abban a pillanatban odarobogott egy Nagykanizsa felől jövő tehervonat. Irtozatos dolog történt. A mozdony beleszaladt a kocsiába; a kocsi fölborult és összetört darabokra. Fútó nagy lendülettel perdtől ki a kocsiból, a lovak pedig a mozdony kerekei alatt lehettek ki rövid vergődés után párájukat. Fútó olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy mire kórházba szállították volna, *utközben meghalt.* A nyomozás megindult s most keresik, kit terhel a felelősség.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, szept. 29.

Változékony és szeles idő várható hőteljesítmény és esővel. Déli hőmérséklet 16 C.

Tisza István beszámolója.

Arad, szept. 29. Az aradi munkapárt végrehajtó bizottsága ma táviratot kapott a város orsz. képviselőjétől Tisza István gróftól, melyben bejelenti, hogy legközelebb lejön Budapestről beszámolót tartani.

A kolera.

Budapest, szept. 29. A belügyminisztérium közegészségügyi osztálya jelenti, hogy ujabban sem Budapesten, sem Ujpesten kolera megbetegedés nem fordult elő, a zalamegyei Sormás községben már szeptember 24-én megállapított eset határozottan *dzsia kolera.*

Sikkasztó körjegyző.

Nyitra, szept. 29. Bacsányi Endre községi jegyző hivatalos pénzeket sikkasztva megszökött.

Sikkasztó bizottság.

Titel, szept. 29. Az itteni rétkelő bizottságnak három bizalmi embere hónapok óta rendszeresen özt nagy sikkasztásokat követelt el. A bíróság közel négy-száz tanút hallgatott ki, akik szerint a kár több mint 50 ezer koronára tehető.

Betörő ügyvédi irnok.

Kisújszállás, szept. 29. A Kisújszállási Népbankban tegnap éjszaka betörők jártak, akik több száz koronát tevő pénzt raboltak el. A nyomozás ma reggelre ki derítette, hogy a betörést Gyádnó Sándor ügyvédsegéd követte el, kit a szolnoki kir. ügyészséghez kísérték be. Gyádnó bevallotta bűnét.

Különös halál.

Budapest, szept. 29. Dr. Riedl Vilmos ügyvéd, egyetemi magántanárt ma reggel gazdaasszonya ágyában halva találta. Éjjel hirtelen támadt vérhányás okozta halálát.

A háború küszöbén.

Konstantinápoly, szept. 29. Az olasz ultimátum híre a török fővárosban óriási riadalmat keltett. A tőzsdén nagy pánik keletkezett. A tripolizsi váli (kormányzó) elhagyta székhelyét.

Budapest, szept. 29.

Az oroszországi török nagykövet, ki ma Budapesten át Konstantinápolyba akart utazni, itt értesült az ultimátumról, mire útját megváltoztatva Bécsbe ment.

— **A fátalos hölgy kanizsai médluma.** Tegnap hírtünk, melyben a letényei merénylő nagykanizsai működéséről írtunk, ma délelőtt megjelent szerkesztőségünkben Rzeherz Károly, kit a fátalos hölgy 20 forintért a járásbíró elpusztítására akart rávenni és annak közlésére kért bennünket, hogy ő nem nap-szamos, mint ahogy írtuk, hanem iparigazolványos *loalkusz.* — Az erről szóló iparigazolványt is felmutatta előttünk és még annyit tett hozzá a fátalos hölgy eddigi történetéhez, hogy neki a jövő héten kellett volna találkoznia a nővel, ki tulajdonképpen csak akkorra jelezte, hogy őt gonosz tervére beavatja, különben nyomban feljelentette volna a kanizsai rendőrkapitányságon.

— **Befizetések elhalasztása.** A nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet (Csengeri-ut 4. Pesti Magyar Ker. Bank palota) értesíti i. részvényeseit, hogy október hó 2-ra, hétfőre eső befizetések az izraeliták ünnepe miatt a reá következő hétfőn október hó 9-én fognak megtartatni. *Az igazgatóság.*

Konstantinápoly, szept. 29.

Ma török minisztertanács volt. A török sajtó nagy felháborodással ír Olaszország eljárásáról és egyértelműen követeli, hogy Tripolisért minden eszközzel ki kell állni. Azonkívül minden lap követeli a végletekig menő bosszúállást Olaszországgal szemben.

Athén, szept. 29.

Mindenfelől érkező jelentések szerint egész balkán forrong a tripolizsi események következtében. A gyakovai albánok elfogták a kormányzót. A kankázi határba orosz csapatok betörték.

Törvényszék.

§ **A perlaki párbaj a törvényszék előtt.** Érdekes törvényszéki főtárgyalás volt tegnap a nagykanizsai törvényszéken. *Sostarics Lajos* perlaki takarékpénztári tisztviselő és *Svasztis Ödön* ottani győgszerész voltak a vádlottak, kiket párbajvetségért állítottak bíróság elé. A párbajra Svástitsnak egy állítólagos sério megjegyzése szolgáltatott okot, melyet Sostaricsra tett. Svástits a provokáláskor nem emlékezett e kifejezésre, de még így is hajlandó volt azért sajnálkozását kifejezni. Sostarics segédei azonban azt követelték, hogy a bocsánatkérést Svástits ott, ugyanazon társaság előtt teljesítse, ahol az állítólagos sério kijelentést tette. Ezen mulott a békés elintézés. A kiűzött kardpárbaj f. évi június 27-én Perlakon a csendőrség közbelépése miatt nem lehetett megtartani, mire a megzavart párbajozók mindenestől átutaztak Nagykanizsára, ahol még aznap délután a Szarvas-szálló termében megtartották a párbajt, mely Svástitsnak teljesen jelentéktelen megsebesülésével végződött. A törvényszék előtt dr. Kiss László kir. ügyész a párbajozók szigorú megbüntetését kérte, mert a párbajra mondhatni semmi komoly ok nem volt és itt leginkább helyén való a büntetés elrettentő tendenciájának alkalmazása. A törvényszék mindenben elfogadta az ügyész érvelését és igazán meglepetést keltő szigorúsággal ítelt. *Sostaricsot 15 napi, Svásticsot pedig 10 napi államfogházra ítélték.* Az ítélet kihirdetésekor valószággal elképedt elítéltek természetesen az ítélet enyhítéseért folyamodtak.

Főszervező: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, szeptember 29.

Készárú-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októbertől 11.85

1912. áprilisra 12.11

Rozs októbertől 10.16

1912. áprilisra 10.56

Zab októbertől 9.32

1912. áprilisra 9.64

Tengeri 1012. máj. 8.37

Gerő Soma

kárpitos és díszítő

Nagykanizsa, Király-utca

(Hoch-felső ház.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát.

angol bőr és szalagarnitúrák, függönyök, diványok, madracok és rolet-ták készítését, papírkárpitozást. — Javítások és alakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. 3661

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és liszter-kereskedéséből

Nagykanizsa.

4 LEGFINOMABB kávéfajkeveréke

a Kardinal

pörkölt kávé

1/2 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés

Schwarz és Tauber

cégnél.

Egy jó házból való ügyes
varróleány

20—30 korona fix havi fizetéssel,
azonnali felvételre keresetik. 5733
Bővebbet Kossuth Lajos-tér 21. sz.

Csinos

5749

négy szobás lakás

a város közepén november hó 1-től
kiadó. — Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a nagyérdemű köz-
önséggel tudatni, miszerint kitűnő
minőségű balatonmelléki mustom-
mal megérkeztem, melynek literje
88 fillér. — Szívós pártfogásért
csedez. **KRAUSZ SAMU** „Magyar
Király” vendéglős. 5735

Óriási választékban raktáron!

Mérték utáni megrendelések különböző
gonddal készülnek.
Mértékül egy viselt cipő is elég.

Két évi jótállás.

Az OLLÁ

több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.
Kapható: Geitsch
és Graef drogeriá-
jában, Belus L. és
Reik Gyula gyógy-
szertárában. 5329

Eladó üzlet.

Zalaegerszegben, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a dívalos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4—5 ezer
koronával.

5609

Cím a kiadóhivatalban.

Mindenszentekre

Élő-művirág-éreczkoszorúk és sircsökrok előre megrendelhetők
Petermann József élő és művirág kereskedésé-
ben Nagykanizsa, Fő-ut 1.

Élő- és művirágkoszorúk, sircsökrok árai: 2, 4,
6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 K.
Éreczkoszorú-éreczkök árai: 4, 6, 8, 10, 12,
15, 18, 20 korona.

Őszi ültetésre!

Hollandi virághagymák: Jácint, Tulipán,
Narcisz, Crocus, Iris, Lilium, Ekevirágok stb. Jácint
hajlító üvegek, a legújabbak árakon.
Márga törzsu alma és körték: 1 db. 1 K., 10 darab 9 K., 10 darab 4 K.
100 db. 7b kordya. Törzsek és 80 literűl, 1 koronával. — Rozmár: 40—50 lejtában
Spargia törzsek 3 évesek megrendelhetők

PETERMANN JÓZSEF

mű- és kereskedelmi kerté-
szetében Báthory-utca 22. sz.

Nagykanizsán, a katonai gyakorlótéren.

**STRASSBURGER
ADOLF**

CIRKUSZLA

augusztus 30-án
szombaton este 8 órakor

**D — NAGY —
ISZ-PRÉMIER**

Vasárnap, október 1-én

délután 4 órakor 2 nagy előadás 2 este 8 órakor

Vasárnap, délelőtt 10—12 óráig az állatsereglet és istállók nyil-
vános megtekintése, felnőtteknek 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér.

Helyárak: Páholylés K 4.—, zártszék K 3.—, I. hely K 2.—, II. hely K 1.50,
III. hely K 1.20, karzat 60 fillér. — A délutáni előadásoknál 12
éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé, félárakat fizetnek.

Jegyek előre várthatók **SCHWIRZ** és **TRUBER** dohánygyáruhádjában.

Hétfőtől kezdődőleg 10—12 óráig:

Rendkívül érdekes nyilvános próbák.

Felnőttek 40 fillér, gyermekek 20 fillér.

Hajhullás és a fejkorpádzás

okvetlen megszűnik,
ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási
cikk kapható 5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Egy jobb házból való fiu
TANONCZNAK
felvétetik **Kreiner Gyula**
férfi- és női divatru üzletében
NAGYKANIZSÁN. — — — 5745

Faeladási hirdetmény.

Gróf Zichy Ödön ur zákányi hitbizományi uradalmának
Surd község határában levő erdeje „A” üzemsztályának III-ik
tagjában az 1902—1911. évi vágásterületeken előforduló műfara
alkalmas mintegy 940 m³-nyi TÖLGY, továbbá 430 m³-re becsült
ERDEI FENYŐ hagyásfák zárt írásbeli ajánlatok alapján

folyó évi október hó 1-én

délelőtt alulírt erdőhivatal helyiségében a legtöbbet ígérőnek
eladatnak. Az ajánlatok az ajánlati összeg 10%-át kitevő bánt-
pénzzel ellátva folyó évi október hó 1-ig alulírt erdőhivatalnál
benyújtandók. — Később beadott ajánlatok nem vétetnek figye-
lembe. A hirdetett fa bármikor megtekinthető.

További felvilágosítást nyújt a

Hitbizományi uradalmi erdőhivatal

5756

Belema, Somogy m., p. Zákány.

Fiatal ügyes segédet

október 15-ére

keres FLEISCHACKER GYULA

fűszerkereskedő NAGYKANIZSA,
Király-utca 27. — Horvát nyelvben
járatosok előnyben részesülnek. 5751

STOCK

COGNAC

MEDICINAL

szavatolt valódi borpártat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőz-
főzde állandó hivatalos
vegyl ellenőrzés alatt.

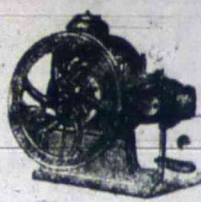
Kapható minden jobb
üzletben.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Sürgönycím: Szabók.

Csak

Szabó Emil és társánál
kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-a-örut 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Telefon 76 48 132-50